HUGO AWARD–WINNING AUTHOR

PHILIP JOSÉ FARMER

VOLUMUL III DIN SAGA RIVERWORLD

PLANUL MISTERIOS

Philip José Farmer

LUMEA FLUVIULUI

PLANUL MISTERIOS

Volumul 3

TRADUCERE DE GABRIEL STOIAN

Philip José Farmer 1977
THE DARK DESIGN

Editura NEMIRA
1998

Pentru Sam şi finul meu David, fiul doctorului Docter

Cu toate că unele dintre numele care apar în seria ***Lumea Fluviului*** sunt fictive, majoritatea personajelor au avut ori au existenţă reală. Chiar dacă nu v-am menţionat, sigur apăreţi în roman.

„Prinzând în iţe bietul Om, Ursita-i ţese ne-ncetat,
Lipsit de noimă, un destin ce e ascuns şi-ntunecat.”

Kasidah, Haji Abdu al-Yazdi

„Întâi sentinţa, verdictul după aceea.”

Alice în Ţara Minunilor

Cuvânt înainte

Cartea pe care o aveţi în faţă este volumul al treilea din seria *Lumea Fluviului*. Potrivit planului iniţial, ea trebuia să reprezinte încheierea unei trilogii. Cu toate acestea, manuscrisul depăşea patru sute de mii de cuvinte. Dacă s-ar fi publicat într-un singur volum, el ar fi devenit prea masiv şi greu de mânuit de către cititor.

Prin urmare, împreună cu editorul, am hotărât să-l împart în două. Acest roman va fi urmat de volumul al patrulea, întitulat *Labirintul magic*. El va încheia cu certitudine această etapă a seriei, explicând toate misterele apărute în primele trei volume şi desfăcând nodul nelămuririlor, fie el gordian ori de altă natură.

După volumul al patrulea, romanele ce vor face referire la Lumea Fluviului nu vor fi considerate ca făcând parte din serie. Ele vor fi povestiri colaterale, care nu sunt legate în mod direct de misterele şi căutările personajelor din primele trei volume. Hotărârea de a le scrie are la bază credinţa mea – şi a altora – că Lumea Fluviului e un concept prea cuprinzător pentru a-l comprima în doar patru romane. La urma urmei, avem o planetă pe care un singur fluviu, ori o mare foarte lungă şi îngustă, se întinde de-a lungul a 16.090.000 km, adică aproape 10.000.000 mile. Pe malurile lui se găsesc peste treizeci şi şase de miliarde de oameni care au trăit începând cu Epoca de Piatră şi terminând cu prima parte a Epocii Electronice.

În primele patru volume nu am găsit spaţiu suficient pentru a introduce multe dintre evenimentele care ar putea prezenta interes pentru cititori. De pildă, resuscitaţii nu au fost distribuiţi de-a lungul Fluviului potrivit înlănţuirii cronologice în care s-au născut pe Pământ. Se constată amestecul raselor şi al naţionalităţilor din secole diferite. Să luăm ca exemplu unul dintre miile de segmente situate de-a lungul malurilor. Asta ar însemna o porţiune de zece kilometri, iar oamenii ce o populează ar fi în proporţie de

şaizeci la sută chinezi din secolul al III-lea d. Hr., treizeci şi nouă la sută ruşi din secolul al XVII-lea şi unu la sută persoane din orice timp şi loc.

Pornind de la anarhie, în ce mod ar putea aceşti oameni să formeze un stat durabil? Cum vor reuşi ei sau cum vor da greş în efortul de a se împăca unii cu alţii, alcătuind un organism care să-i apere împotriva statelor ostile? Ce probleme ar avea de înfruntat?

În cartea de faţă, Jack London, Tom Mix, Nur ed-Din el-Musafir şi Peter Jairus Frigate călătoresc la bordul goeletei *Razzle Dazzle* spre izvoarele Fluviului. Frigate şi Nur beneficiază de caracterizări cuprinzătoare în volumele trei şi patru. Cu toate acestea, spaţiul nu mi-a îngăduit să dezvolt alte personaje. De aceea, povestirile „colaterale" îmi vor oferi prilejul să fac acest lucru.

Ele vor descrie întâlnirile echipajului de pe *Razzle Dazzle* cu unii reprezentanţi mai mult sau mai puţin importanţi din diverse domenii ale creaţiei umane. Printre aceştia ar trebui să se numere da Vinci, Rousseau, Karl Marx, Ramses al II-lea, Nietzsche, Bakunin, Alcibiade, Eddy, Ben Jonson, Li Po, Nichiren Daishonin, Ashoka, o femeie din Epoca Glaciară, Ioana d'Arc, Ghilgameş, Edwin Booth, Faust şi alţii.

Unora le-a fost limpede că Peter Frigate seamănă în mod uimitor cu autorul. E adevărat că la baza acestui personaj se află persoana mea, însă între Frigate şi mine există aceeaşi similitudine ca aceea dintre David Copperfield şi Charles Dickens. Trăsăturile fizice şi psihice ale autorului constituie doar o trambulină pentru propulsarea realităţii în acea pararealitate care este ficţiunea.

Cer scuze cititorilor pentru sfârşitul abrupt al primelor trei volume. Structurarea seriei a fost de asemenea natură, încât nu am putut intra în competiţie cu aceea existentă în *Fundaţia* lui Isaac Asimov. La Asimov, fiecare volum *pare* să aibă un sfârşit limpede, iar enigma e aparent dezlegată, doar pentru ca în următorul roman să se constate că precedenta concluzie a fost falsă ori înşelătoare.

Sper să închei seria, adică volumele de la unu la cinci (poate chiar şi al şaselea), înainte de a-mi veni vremea odihnei, aşteptând îmbarcarea pe fabulosul vapor.

PHILIP JOSÉ FARMER

1

Lumea Fluviului era bântuită de vise.

Aidoma unei Pandore a nopţii, somnul se vădea mai generos aici decât pe Pământ. Acolo, ţie ţi se rezerva una, iar vecinului, alta. Iar a doua zi, lucrurile se petreceau invers.

Aici însă, de-a lungul acestei văi nesfârşite şi al malurilor fără de capăt, Pandora îşi deschisese larg cutia cu comori, potopindu-l pe fiecare cu un belşug de daruri: spaime şi plăceri, amintiri şi speranţe, mistere şi revelaţii.

Miliardele de oameni se agitau, gemeau, scânceau, râdeau, răcneau, reuşind să se trezească şi afundându-se iarăşi în somnul raţiunii.

Maşinării impresionante izbeau în ziduri, iar din adâncuri se strecurau spre lumină tot felul de minunăţii. Adeseori, acestea nu băteau în retragere, ci rămâneau, aidoma unor stafii ce refuză să dispară la cântatul cocoşilor.

De asemenea, din motive obscure, visurile apăreau mai frecvent decât pe planeta-mamă. Actorii acestui nocturn Teatru al Absurdului insistau să li se încheie contracte pe termen lung pentru spectacole comandate de ei înşişi, nu de plătitori. Spectatorii deveneau neajutoraţi, incapabili să huiduie ori să aplaude, să azvârle cu ouă stricate ori să părăsească sala, să comenteze cu vecinii de scaun sau să aţipească.

Printre spectatorii-prizonieri se număra şi Richard Francis Burton.

2

Cenuşie şi învârtejită, ceaţa forma scena şi decorul. Burton avea un loc la stal, ca orice elisabetan prea strâmtorat ca să-şi permită un loc într-o lojă. Deasupra lui se aflau treisprezece siluete, toate aşezate pe fotolii care

pluteau în ceaţă. Una dintre ele stătea cu faţa spre celelalte, aşezate în semicerc. Bărbatul acela, doar el, juca rolul principal.

Era prezentă acolo şi cea de-a treisprezecea persoană, deşi ea se găsea în culise, şi doar Burton, din stal, o putea vedea – o siluetă întunecată, ameninţătoare, care, din când în când, chicotea sumbru.

Nu cumva asistase recent la nişte scene aproape identice, o dată în realitate şi de nenumărate ori în vis, deşi acum nu mai era în stare să le separe? Parcă se vedea pe sine, omul care murise de şapte sute şaptezeci şi şapte de ori, sperând zadarnic să-şi ducă de nas urmăritorii. În faţa lui se aflau cei doisprezece care se autointitulau Etici.

Şase dintre ei erau bărbaţi; şase, femei. În afară de doi, ceilalţi erau bine bronzaţi ori aveau pielea puternic pigmentată şi părul negru sau castaniu închis. Doi bărbaţi şi o femeie evidenţiau vagi pliuri epicantice, iar asta îl făcea să creadă că aparţineau vreunei rase asiatice. Asta, bineînţeles, dacă ar fi fost originari de pe Pământ.

În cursul scurtului interogatoriu, doar doi dintre cei doisprezece fuseseră apelaţi pe nume: Loga şi Thanabur. Nici unul, nu părea să fie nume rostite în limbi pe care să le fi auzit vreodată, iar el avea ştiinţă de cel puţin o sută. Limbile suferă schimbări, desigur, şi era posibil ca aceasta să dateze din secolul LII d. Hr. Un agent de-al lor afirmase că provenea din acel veac. Spruce, fiindcă de el era vorba, fusese ameninţat cu tortura şi probabil minţise.

Loga era unul dintre cei doi cu pielea relativ deschisă la culoare. Cum el rămăsese aşezat şi Burton nu avusese la dispoziţie nici un amănunt care să-i slujească drept termen de comparaţie, Loga putea fi deopotrivă scund sau înalt. Avea trupul masiv şi musculos, iar pieptul năpădit de păr roşcat. Trăsăturile-i erau puternice şi neregulate: bărbia proeminentă, cu despicătura bine evidenţiată, falca inferioară clar conturată, nasul mare, acvilin, sprâncenele groase, gălbui, buzele pline, ochii de un verde-închis.

Celălalt bărbat cu ten deschis, Thanabur, arăta ca un adevărat conducător. Prin statură şi chip semăna atât de

mult cu Loga, încât puteau fi chiar fraţi. Cu toate acestea, avea părul castaniu-închis. Un ochi îi era verde, deşi de o nuanţă neobişnuită, amintind de o frunză crudă.

Burton tresărise când Thanabur întorsese faţa spre el, îngăduindu-i să-i vadă şi celălalt ochi. În locul acestuia, al verdelui similar anticipat, se afla un giuvaer. Părea un diamant enorm, fixat în orbită, răsfrângând sclipiri albăstrui din numeroasele-i faţete.

Avea o senzaţie de nelinişte de fiecare dată când giuvaerul cela era îndreptat spre el. Care era rostul lui? Reuşea oare să vadă prin Burton ceea ce un ochi viu nu putea?

Dintre cei doisprezece, vorbiseră doar trei: Loga, Thanabur şi o femeie blondă, cu ochi mari, albaştri, zveltă, însă cu piept bogat. Din felul în care ea şi Loga schimbaseră câteva replici, Burton socotise că puteau fi soţ şi soţie.

Urmărindu-i în afara scenei, Burton remarcase iarăşi că deasupra capetelor fiecăruia, inclusiv al său, era câte un glob care se rotea, având multe culori schimbătoare şi braţe întinse, cu şase laturi, în verde, albastru, negru şi alb. Braţele reintrau în interiorul globului, doar pentru a fi înlocuite de altele.

Urmărind sferele rotitoare, înlocuirea braţelor cu altele, studiind personalităţile celor trei şi pe a sa, tonul vocilor, înţelesul cuvintelor, atitudinile care trădau anumite sentimente, încercă să le coreleze între ele. Nu reuşi să descopere legături revelatoare.

Când se petrecuse prima scenă, cea reală, nu-şi văzuse propria aură.

Replicile rostite nu corespundeau perfect cu acelea din timpul întâlnirii. Ca şi cum Stăpânul Viselor rescrisese întreaga scenă.

Loga, bărbatul cu păr roşcat, spuse:

— Am avut o serie de agenţi care te-au căutat. Jalnic de puţini, dacă ţinem seama de cei treizeci şi şase de miliarde şase milioane nouă sute de mii şase sute treizeci şi şapte de candidaţi care trăiesc în prezent de-a lungul Fluviului.

— Candidaţi la ce? întrebase Burton, cel de pe scenă.

În cursul primei confruntări, nu rostise acea replică.

— Asta-i treaba noastră, iar dacă vrei să ştii, află, îi răspunsese Loga, ai cărui dinţi sclipitori păreau inuman de albi. Tot el continuase: Nu ne-am închipuit că ne scăpai apelând la sinucidere. Anii treceau. Aveam şi alte lucruri de făcut, de aceea am retras toţi agenţii angajaţi în Cazul Burton, după cum îl denumisem, cu excepţia câtorva postaţi la ambele capete ale Fluviului. Nu înţelegem în ce fel, dar aveai cunoştinţă despre turnul de la pol. Mai târziu abia am aflat cum.

Burton, pe post de observator, gândi: *Dar n-aţi aflat de la X*.

Încercă să ajungă mai aproape de actori pentru a-l vedea mai bine. Unde era Eticul care-l trezise acolo unde se petrecuse resuscitarea? Cine îl vizitase în noaptea aceea furtunoasă, brăzdată de fulgere? Cine îi spusese că trebuie să-l ajute? Care dintre ei era renegatul ştiut doar sub numele de X?

Se zbătu să învingă ceţurile umede şi reci, la fel de eterice, însă la fel de rezistente, ca şi lanţurile fermecate cu care fusese legat lupul monstruos, Fenrir, până la Ragnarok, ziua de apoi a zeilor.

— Oricum te-am fi prins, spusese Loga. Fiecare locaş din capsula de reformare – locul unde, în mod inexplicabil, te-ai trezit în timpul fazei de pre-resuscitare – are un contor automat, înţelegi? Mai curând sau mai târziu, orice candidat care depăşeşte numărul mediu de decese devine subiect de studiu. Asta se întâmplă îndeobşte destul de târziu, fiindcă nu avem personal suficient. Nu ne-am dat seama că tu ai reuşit să atingi uimitorul număr de şapte sute şapte zeci şi şapte de decese. Locaşul tău din capsula de pre-resuscitare era gol în perioada cât am efectuat investigaţia statistică. Cei doi tehnicieni care te văzuseră când te treziseşi în camera de pre-resuscitare te-au identificat după... fotografie. Am programat dispozitivul de resuscitare astfel încât el să dea alarma şi să ne anunţe imediat ce trupul tău urma să fie recreat şi aşa te-am adus în acest loc.

Însă Burton nu murise din nou. Eticii îl descoperiseră, nu avea idee cum, în vreme ce încă trăia. Fusese prins, deşi reuşise să fugă iarăşi. Oare aşa se întâmplase? Probabil că, în timp ce fugea pe întuneric, îl ucisese vreun fulger. Iar Ei îl aşteptaseră să apară în capsula de pre-resuscitare, încăperea uriaşă aflată, după cum presupunea el, undeva spre suprafaţa planetei ori în turnul situat lângă marea de la pol.

— Ţi-am studiat corpul în amănunt, explică Loga. În acelaşi timp, am cercetat fiecare componentă a... psihomorfului tău. Sau a aurei, dacă preferi această denumire.

Arătă spre globul care se rotea orbitor deasupra acelui Burton aşezat pe scaunul din faţa lui.

Iar atunci, Eticul făcu un gest straniu.

Se răsuci şi privi spre ceaţă, făcând un semn către Burton, cel care urmărea scena.

— N-am găsit nici un indiciu.

Silueta întunecată din culise chicoti.

Burton, cel din stal, strigă:

— Vă-nchipuiţi că sunteţi doar doisprezece! Văd treisprezece! Număr cu ghinion!

— Ceea ce contează e calitatea, nu cantitatea, rostise acel ceva din culise.

— După ce te vom trimite înapoi în Valea Fluviului, nu vei mai păstra nici o amintire despre cele petrecute aici, spuse Loga.

Burton, cel aflat pe scaun, spuse ceva ce nu rostise în cursul interogatoriului original:

— Cum mă veţi face să uit?

— Ţi-am derulat memoria ca pe o bandă magnetică, îl lămuri Thanabur. Vorbea de parcă ar fi ţinut o prelegere. Ori, fiind X, îl avertiza pe Burton. Sigur, ne-a trebuit mult timp s-o facem, având în vedere cele trăite vreme de şapte ani, de când te afli aici. Şi-am consumat o cantitate enormă de energie şi materiale. Dar computerul folosit de Loga a fost programat să-ţi ruleze memoria cu viteză mare şi să se oprească doar la momentele când ai fost vizitat de acel

renegat dezgustător. Prin urmare, ştim la fel de bine ca şi tine ce s-a petrecut în acele clipe. Am văzut şi auzit aceleaşi lucruri, am avut aceleaşi senzaţii, mirosuri. Am trăit până şi emoţiile tale de atunci. Din nefericire, ai fost vizitat doar noaptea, iar trădătorul se deghizase bine. Şi-a filtrat până şi vocea printr-un modulator, ceea ce a făcut imposibilă identificarea computerizată a vocii lui, sau a ei. Am spus „ei” fiindcă tu n-ai văzut decât ceva albicios, fără trăsături identificabile, fie ele masculine ori feminine. Vocea părea a fi bărbătească, dar şi o femeie putea folosi un emiţător pentru a o face să pară astfel. Şi mirosul corporal a fost înşelător. Computerul l-a analizat şi a evidenţiat modificarea lui cu ajutorul unui produs chimic complex. Pe scurt, n-avem idee care dintre noi e acest renegat şi nici de ce el sau ea acţionează împotriva noastră. E aproape de neconceput ca o persoană care ştie adevărul să facă încercarea de a ne trăda. Singura explicaţie ar putea fi că persoana nu mai e în toate minţile. Iar acest lucru este la fel de imposibil.

În mod inexplicabil, Burton, cel din stal, ştia că Thanabur nu rostise aceste cuvinte în timpul primei înfăţişări, care constituise adevărata dramă. Mai ştia că visa, că uneori îi atribuia lui Thanabur lucruri pe care acesta nu le spusese. Exprimarea lui se întrupa din propriile gânduri, speculaţii şi fabulaţii ale lui Burton, toate născute ulterior.

Burton, cel de pe scaun, dădea glas unora dintre ele.

— Dacă puteţi citi gândurile cuiva – ca şi cum le-aţi înregistra – de ce nu o faceţi în cazul semenilor voştri? Aţi încercat asta? Atunci sigur l-aţi fi descoperit pe trădător.

Stânjenit, Loga îi răspunse:

— Am declanşat o investigaţie, desigur. Numai că…

Înălţă din umeri şi făcu un gest de neputinţă din palme.

— Prin urmare, spuse Thanabur, persoana pe care o numeşti X te-a minţit. Nu e unul dintre noi, ci aparţine eşalonului inferior, fiind un agent oarecare. Îi convocăm pe toţi pentru o verificare a memoriei. Asta durează, bineînţeles. Dar avem timp destul. Renegatul va fi prins.

Burton, cel de pe scaun, interveni:

— Şi dacă *toţi* agenţii voştri sunt nevinovaţi?

— Nu fi ridicol, izbucni Loga. În orice caz, amintirile tale privind deşteptarea în capsula de pre-resuscitare vor fi şterse. La fel, amintirile privind vizita renegatului şi ale tuturor evenimentelor de atunci încoace vor deveni o pată albă. Ne pare sincer rău că trebuie să recurgem la o acţiune atât de violentă. Însă ea este necesară şi va veni vremea, sperăm noi, când vom putea oferi reparaţii.

Burton, aflat pe scaun, spuse:

— Dar... Îmi vor rămâne multe amintiri privind locul preresuscitării. Aţi uitat de câte ori m-am gândit la asta din momentul când m-am trezit pe mal şi până la vizita lui X. De asemenea, am povestit asta multor oameni.

— Bine, dar chiar îţi dau crezare? întrebă Thanabur. Iar dacă da, ce pot să facă? Nu, nu dorim să-ţi ştergem toate amintirile privind viaţa de aici. Asta ţi-ar provoca o tristeţe de nedescris şi te-ar îndepărta de toţi prietenii. Şi – Thanabur făcu o pauză – ţi-ar putea încetini progresele.

— Progresele?

— Vei avea timp să descoperi ce înseamnă asta. Dementul care susţine că-ţi oferă ajutor se foloseşte de tine pentru a-şi împlini scopurile. Nu ţi-a spus că, realizându-i planurile, îţi risipeşti şansele de a dobândi viaţa eternă. Bărbat sau femeie, acest trădător e rău intenţionat. Da, rău!

— Calm, calm, îl domoli Loga. Pe toţi ne îngrijorează situaţia asta, dar trebuie să ţinem seama de un lucru. Necunoscutul e... bolnav.

— Iar într-un fel, bolnav înseamnă rău, interveni bărbatul cu diamant în locul ochiului.

Burton, cel de pe scaun, îşi azvârli capul pe spate şi hohoti îndelung.

— Deci voi, ticăloşilor, nu ştiţi chiar totul?

Se ridică în picioare, susţinut de ceaţa cenuşie, care părea materială, şi strigă:

— Nu vreţi să ajung până la izvoarele Fluviului! De ce? De ce?

— *Au revoir*, spuse Loga. Iartă-ne pentru purtarea violentă.

O femeie îndreptă un cilindru albastru, scurt şi ascuţit la capăt către Burton, cel aflat pe scenă, care se lăsă moale. Din ceaţă apărură doi bărbaţi îmbrăcaţi doar în kilturi albe. Ridicară trupul lipsit de vlagă şi dispărură cu el în negură.

Burton mai făcu o încercare să ajungă la oamenii de pe scenă. Nereuşind, gesticula cu pumnul spre ei şi răcni:

— Monştrilor, n-o să mă prindeţi niciodată!

Silueta întunecată din culise aplaudă, însă lovirea palmelor între ele nu produse nici un sunet.

Se aşteptase să fie depus în zona din care îl răpiseră Eticii. Se trezi în schimb în Theleme, micul stat pe care îl întemeiase el însuşi.

Mai surprinzător era că nu-l lipsiseră de memorie. Îşi aduse aminte totul, până şi confruntarea cu cei doisprezece Etici.

Nu-şi dădea seama cum, dar X reuşise să-i păcălească pe ceilalţi.

Mai târziu îşi puse întrebarea dacă îl minţiseră şi dacă avuseseră cu adevărat intenţia de a-i afecta amintirile. Era absurd, însă nu le cunoştea planurile.

Cândva, fiind legat la ochi, Burton reuşise să joace două partide de şah simultan. Asta impunea doar pricepere, respectarea regulilor şi cunoaşterea tablei şi a pieselor. În acest joc însă, regulile şi valoarea pieselor îi rămâneau străine.

Planul ascuns nu avea nici o noimă.

3

Gemând, Burton se trezi cu mintea confuză. Vreme de o clipă nici nu-şi dădu seama unde se găsea. Bezna ce-l înconjura era atât de densă, încât avu senzaţia că ea îi pătrunsese în adâncul fiinţei.

Se calmă doar auzind zgomote ce-i erau familiare. Vasul se freca de doc, iar apa clipocea lingând copastia. Lângă el,

Alice respira încet. Îi atinse spinarea caldă şi delicată. De deasupra, unde Frigate executa cartul de noapte, răzbăteau paşi uşori. Se pregătea, probabil, să-l trezească pe căpitan. Burton n-avea idee ce oră era.

Se mai auzeau şi alte sunete bine cunoscute. Prin pereţii subţiri din lemn veneau sforăiturile gâlgâite ale lui Kazz şi ale femeii lui, Besst. Apoi, din compartimentul situat în spatele celui în care se aflau ei, răsună glasul lui Monat. Vorbea în limba lui maternă, dar Burton nu reuşi să distingă nici un cuvânt.

Monat visa, neîndoielnic, despre îndepărtata Athaklu. O planetă cu „climă neîmblânzită şi stranie”, care se rotea în jurul uriaşei stele portocalii cunoscută sub numele de Arcturus.

Rămase o vreme înţepenit ca un cadavru, gândind: *Iată-mă aici, un bătrân de o sută unu ani având trupul unui tânăr de douăzeci*.

Eticii făcuseră ca arterele rigide ale candidaţilor să fie iarăşi elastice, însă nu reuşiseră să elimine arteroscleroza sufletelor. Această obligaţie cădea în seama resuscitaţilor.

Visele lui explorau trecutul. Scenele interogatoriului apăruseră ultimele. Acum visa că retrăia visul pe care-l avusese cu puţin timp înainte să fi fost trezit de Ultima Chemare. Cu toate acestea, în vis se urmărea pe el însuşi; era participant, dar şi spectator.

Dumnezeu îl veghea de deasupra, aşa cum zăcea întins pe iarbă, plăpând ca un nou-născut. De astă dată, El nu avea barba lungă, neagră şi despicată şi nu era îmbrăcat ca un gentilom englez din cel de-al cincizeci şi doilea an de domnie al Reginei Victoria. Singurul Lui veşmânt era un prosop albastru înfăşurat în jurul taliei. Nu domina prin statură, ca în visul original, ci dimpotrivă, era scund, îndesat şi musculos. Părul de pe pieptul Său era des, cârlionţat şi roşcat.

Prima dată, Burton privise drept spre faţa lui Dumnezeu şi-şi recunoscuse propriul chip. Dumnezeu avea părul la fel de negru şi drept, aceleaşi trăsături ale feţei, aducând a arab, cu ochi negri, adânciţi în orbite, care păreau a fi

vârfuri de suliţă împungând din bezna unei peşteri, pomeţii proeminenţi, buzele pline, bărbia voluntară şi despicată. Faţa lui nu mai purta cicatricele făcute de suliţa somaleză ce-i trecuse prin obraz, îi scosese câţiva dinţi, apoi se înţepenise cu marginile în cerul gurii, făcând ca vârful să-i iasă prin celălalt obraz.

Chipul i se părea cunoscut, însă nu-şi putea aminti numele posesorului. Acesta nu era nicidecum Richard Francis Burton.

Dumnezeu încă ţinea bastonul de fier în mână. Acum îl împungea pe Burton în coaste.

— Ai întârziat. De mult trebuia să-ţi plăteşti datoria, ştiai?

— Ce datorie? întrebă omul întins pe iarbă.

Burton, cel care urmărea scena, îşi dădu brusc seama că ceaţa lăptoasă se agita în jurul lui, lăsându-se ca un văl între cei doi. Iar în spatele lor se afla un zid cenuşiu, care se dilata şi se contracta, de parcă ar fi fost pieptul unui animal care respira.

— Îmi eşti dator pentru carne, spuse Dumnezeu. Îl îmboldi în coaste pe cel aflat la pământ. Lucru de neînţeles, Burton, cel care stătea în picioare, simţi durerea.

Bărbatul de pe iarbă se chinui să se ridice în picioare.

— Cel care mă loveşte n-o să scape nepedepsit.

Cineva pufni dispreţuitor, iar Burton-spectatorul simţi prezenţa unei siluete înalte şi neclare apărând în ceaţă.

— Plăteşte, domnule, spuse Dumnezeu. Altfel, mă văd silit să pun sechestru.

— Cămătar afurisit! strigă omul de pe iarbă. Am întâlnit semeni de-ai tăi în Damasc.

— Acesta e *drumul* spre Damasc. Ori ar trebui să fie.

Silueta întunecată chicoti iarăşi. Ceaţa îi învălui pe toţi. Burton se trezi năclăit de sudoare, apucând să audă ultimele scâncete scoase de el însuşi.

Alice se răsuci şi spuse cu glas somnoros:

— Dick, ai vreun coşmar?

— N-am nimic. Vezi-ţi de somn.

— Ai avut multe în ultima vreme.

— Nu mai multe decât pe Pământ.

— Vrei să stăm de vorbă?

— Oricum vorbesc dacă visez.

— Doar cu tine însuţi.

— Păi cine mă cunoaşte mai bine? Râse reţinut.

— Şi cine te poate trage pe sfoară mai bine?! spuse ea destul de muşcător.

Nu-i mai răspunse. Câteva clipe mai târziu, Alice respira în ritmul obişnuit al celor împăcaţi cu sine. Însă ea nu avea să uite cele discutate. Burton speră ca dimineaţa să nu le aducă o nouă ceartă.

Îi plăcea să discute în contradictoriu; asta îi îngăduia să răbufnească. Cu toate astea, certurile din ultima vreme nu-l mulţumeau, fiind oricând gata să sară cu gura.

Îi venea tare greu să-şi verse furia pe ea fără să fie auzit de toată lumea aflată pe vasul de mici dimensiuni. Alice se schimbase mult în decursul anilor petrecuţi împreună, păstrându-şi însă repulsia tipic feminină faţă de, aşa cum se exprima ea, spălarea rufelor în faţa tuturor. Ştiind prea bine asta, el o sâcâia, urla şi răcnea, simţind o deosebită satisfacţie atunci când o vedea cum dă înapoi. După aceea se simţea ruşinat de faptul că profitase de ea şi o umilise.

Iar toate acestea îl înfuriau şi mai rău.

Pe punte răsunară paşii lui Frigate. Se gândi să-l înlocuiască ceva mai devreme. Oricum nu va reuşi să adoarmă la loc; viaţa de adult pe Pământ îi fusese chinuită de insomnii la fel ca şi aici. Frigate i-ar fi recunoscător dacă ar putea să se culce. Îi venea greu să rămână treaz când era de cart.

Închise ochii. Încet-încet, întunericul făcea loc unei lumini cenuşii. Acum se văzu pe sine în camera aceea uriaşă, fără pereţi, podea sau tavan. Gol-puşcă, plutea în poziţie orizontală deasupra unui abis, rotindu-se încet ca într-o frigare invizibilă, pe care n-o putea simţi. Schimbându-şi poziţia, văzu că lateral şi dedesubt se aflau şi alte trupuri dezgolite. Asemenea lui, nici acestea nu aveau pilozităţi pe cap sau în zona pubiană. Unele trupuri erau incomplete. De la cot în jos, braţul unui bărbat din preajmă era lipsit de

piele. Întorcându-se, mai văzu un trup care nu avea piele deloc şi nici muşchi faciali.

La o oarecare distanţă se afla un schelet, iar în interiorul cuştii toracice pluteau de-a valma mai multe organe.

Pretutindeni, trupurile erau fixate de cap şi picioare cu tije ce păreau din metal. Acestea se ridicau din podeaua nevăzută şi urcau spre un tavan invizibil, în şiruri lungi, cât putea cuprinde el cu privirea şi, pe verticală, corpurile, atât în sus cât şi în jos, pluteau răsucindu-se încet, unul deasupra celuilalt.

Ele formau rânduri verticale şi orizontale care, în lumina cenuşie, se întindeau spre infinit.

Urmărindu-le şi de astă dată, retrăi într-o oarecare măsură uimirea şi groaza din primele momente de după trezire.

El, Căpitan Sir Richard Francis Burton, consul al Majestăţii Sale în oraşul Triest, din Imperiul Austro-Ungar, murise duminică 19 octombrie, 1890.

Acum trăia într-un loc ce nu era nici raiul, nici iadul despre care auzise.

Dintre milioanele de oameni pe care-i putea vedea, el era singurul viu. Sau treaz.

Rotindu-se, Burton se întreba, probabil, de ce fusese ales pentru a i se face această onoare nedorită.

Burton-privitorul ştia acum de ce.

Eticul pe care Burton îl cunoştea sub numele de X, elementul necunoscut, îl trezise înainte de termen. Renegatul.

Bărbatul suspendat atinsese acum una dintre tije, aceasta întrerupsese vreun circuit, iar toate trupurile începuseră să cadă, Burton nefăcând excepţie.

Privitorul retrăi acelaşi sentiment de groază de atunci. Era visul original, visul universal uman privind căderea. Neîndoielnic, el fusese moştenit de la primul om, maimuţa evoluată, capabilă de cunoaştere, pentru care căderea constituia o realitate înfiorătoare, nu doar un coşmar. Maimuţa sărise de pe o creangă pe alta, socotind, în

mândria ei, că putea umple acel gol. Iar omul căzuse din pricina orgoliului care-i întunecase raţiunea.

Tot astfel cum trufia îl doborâse pe Lucifer.

În aceste momente, celălalt Burton se agăţase de o tijă şi rămăsese pe loc, în vreme ce restul trupurilor, încă rotindu-se încet, coborau pe lângă el, într-o cascadă de carne.

Ridică privirea şi văzu o maşinărie zburătoare, verde, de forma unei canoe, scufundându-se prin spaţiul dintre tijele aflate mai aproape. Nu avea aripi sau elice, părând a fi susţinută de un dispozitiv necunoscut ştiinţei vremii lui.

La prova se vedea un simbol: o spirală albă cu vârful spre dreapta, din care ţâşneau firişoare albe.

În realitate, peste copastia canoei zburătoare priviseră doi bărbaţi. Iar apoi, brusc, trupurile îşi încetiniseră viteza de cădere, iar el fusese prins de o forţă invizibilă care-i ridicase picioarele, desprinzându-le de bara metalică. Plutise în sus, răsucindu-se, trecând pe lângă canoe şi ajungând deasupra ei, apoi se oprise. Unul dintre oameni îndreptase spre el un obiect metalic de mărimea unui creion.

Urlând de furie, ură şi deznădejde, acel Burton articulase:

— Voi ucide! Voi ucide!

Ameninţarea era o vorbă-n vânt, lipsită de conţinut precum bezna care-i potolise brusc dezlănţuirea de mânie.

Acum, din obiectul zburător îl privea doar un bărbat. Cu toate că nu-i putea vedea faţa, lui Burton i se păru cunoscut. Oricum ar fi arătat, trăsăturile îi aparţineau lui X.

Eticul chicoti.

4

Burton se ridică în şezut şi încercă să-l apuce pe X de gât.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Dick! Sunt eu, Pete!

Burton îşi descleştă mâinile din jurul gâtului lui Frigate.

Pătrunzând prin uşa deschisă, lumina stelelor, la fel de strălucitoare ca luna plină a Pământului, contura silueta lui Frigate.

— Trebuie să intri de cart, Dick.

— Mai încet, rogu-te, murmură Alice.

Burton se rostogoli jos din pat şi pipăi îmbrăcămintea agăţată într-un cui. Deşi era transpirat, tremura. Cabina strâmtă pierdea din căldura degajată în cursul nopţii de cele două trupuri. Ceaţa rece se strecura insistent înăuntru.

— Brr! făcu Alice şi zgomotul ce urmă sugera că se învelea cu câteva prosoape groase. Burton surprinse sclipirea albă a trupului ei. Aruncă o privire spre Frigate, însă americanul se întorsese deja şi pornise către scară. Orice alte păcate ar fi avut, curiozitatea bolnavă nu-l caracteriza. Nici n-ar fi putut să-l acuze pe bietul om dacă s-ar fi uitat mai lung. Doar era pe jumătate îndrăgostit de Alice. N-o declarase niciodată, însă pentru Burton, Alice şi Loghu, tovarăşa de cabină a lui Frigate, acest lucru era evident.

La o adică, vina trebuia atribuită doar lui Alice. Îşi pierduse de mult inhibiţiile tipic victoriene. Deşi ar fi respins o asemenea acuzaţie, pesemne că-l stârnise fără să vrea, bineînţeles, pe Frigate, lăsându-se văzută în goliciunea ei.

Burton socoti că n-ar fi fost înţelept să deschidă subiectul. Cu toate că era mânios pe amândoi, s-ar face de râs dacă ar aduce vorba despre asta. Ca majoritatea oamenilor. Alice făcea baie în râu dezbrăcată, parcă ignorându-i pe cei aflaţi în preajmă. Frigate o văzuse de sute de ori complet goală.

Îmbrăcămintea de noapte era alcătuită din mai multe prosoape groase, ţinute laolaltă de cleme metalice situate sub ţesătură. Burton fixă prosoapele în aşa fel încât să alcătuiască un veşmânt care să-i acopere picioarele, corpul, dar şi capul. De centura din piele de peşte-cu-corn avea prinse un cuţit din cremene, o secure din şist cristalin şi o sabie din lemn. Tăişul acesteia era presărat cu fragmente minuscule de cremene, iar de capăt avea fixat un corn de

peşte. De pe o policioară îşi luă o suliţă grea din lemn de frasin, cu vârful din corn, şi apoi urcă scările.

Ajungând pe punte, descoperi că ţinea capul deasupra ceţii. Frigate era la fel de înalt, iar capul lui părea detaşat de trup, plutind deasupra vălătucilor pufoşi de ceaţă. Deşi Lumea Fluviului nu poseda lună, cerul strălucea, fiind presărat cu stele şi uriaşi nori de gaz sclipitor. Frigate credea că această planetă se afla în apropierea centrului galaxiei din care făcea parte şi Pământul. Dar putea fi la fel de bine în orice altă galaxie.

Burton şi prietenii lui construiseră un vas şi părăsiseră Theleme. Spre deosebire de predecesorul său, *Hagiul II* era un cuter, având un singur catarg şi velatură triunghiulară longitudinală. La bord se îmbarcaseră Burton, Hargreaves, Frigate, Loghu, Kazz, Besst, Monat Grrautut şi Owenowe, o femeie din Pelasgia antică preelenă, pe care n-o deranja să împartă cabina cu un arcturan. Având acest echipaj ieşit din tipare, Burton, care dovedise un talent neîntrecut în a strânge sub comanda sa grupuri heteroclite de sprijinitori, călătorise în susul Fluviului vreme de douăzeci şi cinci de ani. Unul dintre oamenii alături de care trecuse prin multe aventuri, Lev Ruach, hotărâse să rămână în Theleme.

Hagiul II nu ajunsese atât de departe pe cât sperase. Cum pe vas nu era spaţiu suficient, membrii echipajului veneau în contact permanent şi prea apropiat. Se vădise absolut necesar ca oamenii să-şi petreacă perioade lungi de libertate pe mal, pentru ca astfel să scape de senzaţia de sufocare pe care le-o dădeau cabinele strâmte.

Când pătrunseseră în această zonă, Burton socotise că venise vremea unei noi şi îndelungate permisii. Ajunseseră la una dintre rarele porţiuni extrem de largi ale Fluviului, un lac de aproximativ 32 de kilometri lungime şi 9,6 kilometri lăţime. La capătul său apusean, lacul se îngusta, dând naştere unei strâmtori late de numai 321 de metri. Apele Fluviului bolboroseau la trecerea prin acest loc îngust dar, din fericire, vântul predominant bătea dinspre pupa, ajutând vasul să înainteze. Dacă *Hagiul II* ar fi trebuit să

navigheze împotriva vântului, ar fi avut prea puţin spaţiu pentru a se deplasa în volte.

După ce privise strâmtoarea, Burton socotise că, deşi vor întâmpina greutăţi, vor putea trece mai departe. În orice caz, sosise momentul să răsufle cu toţii. În loc să tragă la mal, oprise vasul de-a lungul uneia dintre zecile de stânci care presărau zona din mijlocul lacului. Acestea erau înalte cât o turlă de biserică, având la poale porţiuni de pământ. Pe unele dintre ele se aflau şi pietre-potir, iar în jurul acestora se îngrămădeau colibe.

O asemenea insulă, situată foarte aproape de gura strâmtorii, avea şi câteva docuri plutitoare. Ele i-ar fi slujit mult mai bine dacă ar fi fost aşezate pe partea mai puţin afectată de curent, însă nu aşa stăteau lucrurile, astfel că traseră nava de-a lungul unuia. O legară cu odgoane de stâlpi, folosind saci din piele rezistentă de peşte-aligator, umplute cu iarbă, drept baloane de acostare. Locuitorii insuliţei se apropiară cu fereală de ei. Burton îi asigură neîntârziat de intenţiile sale paşnice, întrebând politicos dacă echipajul putea folosi piatra-potir.

Insularii erau douăzeci la număr – toţi scunzi, bruneţi, a căror limbă îi rămase necunoscută. Cu toate acestea, puteau folosi o formă modificată de esperanto, astfel că reuşiră să depăşească bariera lingvistică.

Piatra-potir era o structură masivă în formă de ciupercă, din granit cu vine roşiatice. Suprafaţa de deasupra îi venea lui Burton până la piept şi pe ea se găseau şapte sute de indentaţii aşezate în cercuri concentrice.

La scurtă vreme după apusul soarelui, fiecare persoană îşi aşeza cilindrul înalt din metal cenuşiu deasupra uneia dintre adâncituri. Vorbitorii de engleză îl numeau potir, pandora (ori, pe scurt, dora), cutie de alimente, sufertaş, căldăruşa fericirii şi aşa mai departe. Cel mai cunoscut nume se dovedise cel folosit de misionarii Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Era vorba de *pandoro*, cuvânt din esperanto. Cu toate că, în afară de baza sa, recipientul din metal cenuşiu era subţire cât hârtia de ziar, el nu putea fi îndoit, spart sau distrus.

Posesorii de potire se retraseră la circa cincizeci de paşi şi aşteptară. Cu un vuiet brusc, din coama pietrei ţâşni spre cer o flacără înaltă de aproape şase metri. În acelaşi timp, toate stâncile aliniate de-a lungul malurilor lacului scoaseră tunete şi scuipară flăcări spre înalt.

Un minut mai târziu, câţiva dintre oamenii scunzi şi bruneţi se căţărară pe pietre şi dădură jos potirele. Ceilalţi îşi găsiră adăpost sub un acoperiş de bambus, unde ardea un foc din lemne aduse de apă, şi dădură în lături capacele cilindrilor. În interior se aflau nişe cu ceşti şi farfurii adânci, toate pline cu băutură, mâncare, cristale de cafea solubilă sau ceai, ţigarete şi trabuce.

Potirul lui Burton conţinea mâncăruri cu specific italian şi sloven. Când fusese resuscitat prima oară, se trezise într-o zonă unde populaţia era alcătuită în principal din oameni care trăiseră în preajma oraşului Triest, iar potirele acestora le ofereau de obicei feluri de mâncare cu care se obişnuiseră pe Pământ. Totuşi, cam o dată la zece zile, potirele le dădeau câte ceva total diferit. Uneori era vorba de mâncăruri englezeşti, franţuzeşti, chinezeşti, ruseşti, persane, sau specifice altor ţări. Se întâmpla ca oamenii să descopere şi feluri dezgustătoare, ca de pildă, carne de cangur, bine prăjită la suprafaţă, însă deloc pătrunsă, sau larve de insecte. Burton primise de două ori o asemenea masă, tipică aborigenilor australieni.

În această seară, cana pentru băuturi conţinea bere. Detesta berea, aşa că o schimbă cu vinul lui Frigate.

Potirele insularilor se umpluseră cu bucate ce-i aminteau lui Burton de bucătăria mexicană, însă tortilia avea umplutură din carne de vânat, nu de vită.

Cât mâncară şi stătură de vorbă, Burton îi trase de limbă pe localnici. Din descrierile lor, bănui că erau indieni precolumbieni care trăiseră într-o vale largă situată în deşertul sudic. Pe Pământ, făcuseră parte din două triburi care, deşi vorbeau limbi înrudite, nu se înţelegeau unul cu altul. În ciuda acestei bariere, cele două grupuri umane trăiseră alături în pace şi, deosebindu-se doar prin câteva amănunte, formaseră o singură cultură.

Socoti că aceştia erau oamenii pe care indienii pima de pe vremea sa îi numeau hohokam, adică Antici. Civilizaţia lor înflorise în zona căreia coloniştii albi aveau să-i dea numele de Valea Soarelui. Aici se înfiripase satul Phoenix de pe teritoriul Arizonei, devenit spre sfârşitul secolului al XX-lea, după cum aflase el, un oraş cu o populaţie de peste un milion de locuitori.

Aceşti oameni îşi ziceau ganopo. În cursul vieţii lor de pe Pământ săpaseră canale lungi de irigaţie slujindu-se doar de unelte din cremene şi lemn, transformând deşertul într-o grădină. Dispăruseră însă brusc, lăsându-le arheologilor americani sarcina de a găsi explicaţia. Fuseseră emise diverse teorii. Mai larg acceptată era aceea că invadatorii războinici dinspre nord îi şterseseră de pe faţa pământului, cu toate că nu existau probe pentru a susţine o astfel de afirmaţie.

Speranţele lui Burton de a descâlci misterul se risipiră imediat. Aceşti oameni trăiseră şi muriseră înainte ca societatea lor să fi dispărut.

Rămaseră treji până noaptea târziu, fumând şi bând alcool obţinut din lichenii ce acopereau turla stâncoasă. Spuseră tot felul de snoave, majoritatea obscene şi absurde, şi se tăvăliră pe jos de râs. Când le spuse istorioare arabe, Burton găsi necesar să elimine amănuntele mai puţin familiare ori să le explice atunci când erau relativ uşor de înţeles. Pricepură fără greutate poveştile despre Aladin şi lampa lui fermecată sau despre felul în care Abu Hassan trăsese un pârţ.

Aceasta din urmă era foarte apreciată de beduini. Burton stătuse deseori în preajma vreunui foc făcut cu balegă uscată de cămilă şi-şi făcuse ascultătorii să râdă în hohote, cu toate că o auzeau pentru a mia oară.

Abu Hassan era un beduin care renunţase la viaţa de nomad şi devenise neguţător în oraşul Kaukaban din Yemen. Se îmbogăţise şi, după moartea soţiei, fusese sfătuit de prieteni să se însoare iarăşi. După ce se împotrivi o vreme, cedă şi-şi aranjă căsătoria cu o femeie frumoasă şi tânără. Urmă un ospăţ cu pilaf din orez de diferite culori,

şerbeturi şi câte altele, iezi umpluţi cu nuci şi migdale, precum şi un pui de cămilă copt întreg.

În cele din urmă, mirele ajunse să fie chemat în camera unde îl aştepta mireasa îmbrăcată cu veşminte bogate. Se ridică încet şi demn de pe divan dar, vai! Era ghiftuit de mâncare şi băutură şi în timp ce mergea spre camera nupţială, nici una nici două, îi scăpă un pârţ răsunător.

Auzindu-l, oaspeţii săi se întoarseră unii către alţii, prefăcându-se a nu fi băgat în seamă acest păcat social. Însă Abu Hassan se simţi profund umilit şi de aceea, pretextând că e împins de un îndemn natural, coborî în curtea casei, înşeuă un cal şi plecă, lăsându-şi de izbelişte averea, casa, prietenii şi mireasa.

Apoi luă o corabie spre India, unde deveni căpetenia paznicilor personali ai regelui. După zece ani îl apucă un asemenea dor de casă, încât era cât pe ce să moară din această pricină. De aceea porni spre locurile natale deghizat în fachir sărac. După ce înfruntă primejdiile unei călătorii lungi, se apropie de oraşul său şi, de pe un deal, privi către zidurile şi turnurile lui cu ochii plini de lacrimi. Cu toate acestea, nu îndrăzni să se aventureze în oraş înainte de a afla că atât el cât şi ruşinea pe care-o păţise trecuseră în uitare. Cutreieră astfel pe la marginea oraşului vreme de şapte zile şi şapte nopţi, trăgând cu urechea la discuţiile de pe străzi şi din pieţe.

După aceea, se întâmplă să rămână aşezat pe o bancă din faţa unei colibe, gândindu-se că acum putea să pătrundă în oraş sub adevăratul său nume. Numai că auzi o fată vorbind:

— Mamă, spune-mi în ce zi m-am născut, fiindcă trebuie să-i spun uneia dintre prietenele mele ca să-mi poată citi viitorul.

Iar mama îi răspunse:

— Tu, fiica mea, te-ai născut chiar în noaptea când Abu Hassan a tras pârţul.

Imediat ce auzi vorbele acestea, Abu Hassan se ridică de pe bancă şi plecă în grabă, zicându-şi:

— Iată că ziua când ai scăpat un vânt a devenit o dată ce va dăinui pe vecie.

Şi nu s-a oprit din drum, călătorind neîncetat până a ajuns în India unde, trăind autoexilat, a şi murit, Dumnezeu să-l aibă în paza Lui.

Povestirea se bucură de mare succes, însă, înainte de a o spune, Burton trebui să înceapă cu o lămurire: beduinii din acele vremuri considerau scăparea unui vânt în public drept o dezonoare. În realitate, trebuia ca toţi cei din preajmă să mimeze că nu au auzit nimic, fiindcă vinovatul îl putea ucide pe acela care atrăgea atenţia asupra unei asemenea isprăvi.

Aşezat cu picioarele încrucişate lângă foc, Burton băgă de seamă că Alicei părea să-i fi plăcut povestea. Ea trăise în epoca victoriană şi crescuse în sânul unei familii anglicane foarte pioase. Tatăl ei, episcop şi fratele unui baron, era urmaşul lui John de Gaunt, fiul Regelui Ioan, iar mama ei fusese nepoata unui conte. Contactul cu viaţa de pe Fluviu şi convieţuirea îndelungată alături de Burton o făcuseră să-şi piardă multe dintre inhibiţiile de început.

Trecu apoi la relatarea poveştii despre Sindbad Marinarul, cu toate că se văzu silit s-o adapteze la cunoştinţele populaţiei ganopo. Aceşti oameni nu văzuseră în viaţa loc o mare, astfel că ea deveni fluviu, iar pasărea roc, cea care-l purtase pe Sindbad, se transformă într-un uriaş vultur auriu.

La rândul lor, ganopo spuseră poveşti extrase din miturile lor despre creaţie, precum şi aventuri ale unui erou popular, şugubăţul Coiot Bătrân.

Burton îi întrebă despre adaptarea religiei lor la realitatea acestei lumi.

— O, tu, Burton, spuse căpetenia lor, lumea de după moarte nu e chiar aşa cum ne-o închipuiserăm noi. Nu-i tărâmul unde porumbul să crească mai înalt de-un stat de om într-o singură zi sau unde căprioarele şi iepurii să ne dea de furcă, dar să nu aibă scăpare de suliţele noastre. Şi nici nu ne-am reîntâlnit femeile şi copiii, părinţii ori bunicii. Iar printre noi nu se află, pentru a ne vorbi, nici spiritele

munţilor, râurilor, pietrelor ori ale tufişurilor. Nu ne tânguim de asta. De fapt, suntem mult mai fericiţi decât în lumea pe care-am părăsit-o. Avem hrană bună şi din belşug şi nu trebuie să muncim ca s-o căpătăm, deşi, în primele zile, am fost siliţi să luptăm pentru a ne-o păstra. Avem apă mai mult decât suficientă, putem pescui după placul inimii, nu mai cunoaştem molimele care ne ucideau ori ne ologeau şi am uitat durerile şi chinurile bătrâneţii.

5

Spunând acestea, căpetenia se încruntă; când rosti următoarele cuvinte, asupra tuturor coborî o umbră îngheţată, iar zâmbetele dispărură de pe feţele lor.

— Spuneţi-mi, străinilor, aţi auzit ceva despre reîntoarcerea morţii? A morţii eterne, vreau să zic. Noi trăim pe această insuliţă şi nu primim mulţi vizitatori. Dar, de la puţinii care au călcat pe aici şi de la cei cu care mai schimbăm o vorbă când mergem până pe maluri, am aflat lucruri ciudate şi tulburătoare. Se zvoneşte că, de câtva timp încoace, cei care mor nu mai renasc. Morţii rămân morţi, şi nu se mai trezesc a doua zi cu rănile vindecate, având alături potirul, pe un pământ departe de locul unde au murit. Spuneţi-mi, acesta-i adevărul, ori e numai una dintre acele poveşti pe care oamenii le scornesc din plăcerea de a-i îngrozi pe alţii?

— Nu ştiu, spuse Burton. E adevărat că noi am călătorit mii de kilometri... adică, în drumul nostru am trecut prin dreptul a nenumărate pietre-potir. În anul ce a trecut, am observat şi noi lucrul de care ne-ai vorbit.

Făcu o pauză pentru a-şi aduna gândurile. La două zile după marea resuscitare începuseră cele minore, cu alte cuvinte, translatările, cum li se spunea. Unii erau ucişi, alţii se sinucideau ori aveau incidente fatale, însă, în zorii zilei următoare se trezeau iarăşi în viaţă. Cu toate acestea, niciodată nu apăreau în acelaşi loc în care muriseră, ci întotdeauna departe, adesea într-o altă zonă climatică.

Mulţi puneau asta pe seama unei forţe supranaturale. Alţii, printre care se număra şi Burton, credeau că totul poate fi explicat prin existenţa unei ştiinţe avansate. Supranaturalul nu-şi găsea locul aici. „Nu-i nevoie să dăm vina pe fantome,” obişnuia să zică Sherlock Holmes. Explicaţiile fizice erau de ajuns.

Burton ştia din propria-i experienţă că trupul unei persoane moarte putea fi copiat. Văzuse petrecându-se asta în spaţiul uriaş unde se trezise pentru scurtă vreme. Trupurile erau reproduse după un soi de modele, cu rănile vindecate, carnea bolnavă regenerată, membrele refăcute, cu ravagiile produse de bătrâneţe înlăturate, cu tinereţea renăscută.

Undeva sub scoarţa planetei se afla un imens convertor termionic energie-materie. Pesemne era alimentat de căldura miezului din nichel-fier. Maşinăria aceasta funcţiona prin complexul de pietre-potir, ale căror fundamente erau adânc înfipte în sol, formând un circuit atât de complicat, încât depăşea orice închipuire.

Înregistrarea caracteristicilor celulelor aparţinând persoanelor moarte era făcută de ceva anume aflat chiar în pietre? Ori avea loc, aşa cum sugera Frigate, cu ajutorul unor sateliţi orbitali nevăzuţi, care supravegheau toate fiinţele vii, la fel cum se presupunea că procedează şi Dumnezeu, nelăsând să-i scape nici măcar moartea unei vrăbii?

Nimeni nu ştia ori, dacă avea idee, prefera să păstreze secretul pentru sine.

Conversia energie-materie prin sistemul de pietre-potir explica în acelaşi timp şi mesele gratuite pe care le găseau cetăţenii Lumii Fluviului în potire de trei ori pe zi. Baza fiecăruia dintre cilindrii din metal ascundea sigur un convertor minuscul şi un meniu programat electronic. Energia era transmisă potirelor prin intermediul complexului de pietre. În acest fel, energia electrică devenea materie complexă: carne de vacă, pâine, ba chiar şi bunuri de lux, precum tutun, marijuana, băutură, foarfece, piepteni, brichete, ruj de buze, gumă de visat.

Bucăţile de pânză semănând cu prosoapele erau furnizate tot prin sistemul pietrelor, însă potirele nu aveau nici un rol. Ele apăreau într-un teanc frumos aranjat în preajma resuscitatului şi a potirului său. În baza subterană a complexului de pietre-potir trebuia să existe un mecanism. Acesta putea proiecta, prin stratul de pământ gros de câţiva metri, configuraţia extraordinar de complicată a moleculelor ce alcătuiau corpul uman, potirele şi pânzeturile la exact un centimetru deasupra solului.

Practic, oamenii şi lucrurile se formau din aer.

Burton se întrebase câteodată ce s-ar întâmpla dacă persoana translatată s-ar forma accidental într-un loc ocupat de un alt obiect. Frigate susţinea că s-ar produce o explozie îngrozitoare. Din câte ştia Burton, o asemenea situaţie nu apăruse niciodată. Prin urmare, mecanismul „cunoştea” modalitatea de a evita amestecarea moleculelor.

După cum arătase Frigate, exista totuşi un volum de aer pe care noul obiect apărut trebuia să-l disloce. Cum erau împiedicate moleculele de aer să se combine în mod fatal cu cele ale unui corp?

Nimeni nu putea găsi o explicaţie. Dar, într-un fel sau altul, mecanismul trebuia să disloce aerul, creând vidul necesar în care să-i apară trupul, potirul sau pânza. În acelaşi timp, se impunea ca vidul să fie perfect, iar ştiinţa de la sfârşitul secolului al XX-lea nu atinsese asemenea performanţe.

Pe de altă parte, totul se petrecea în linişte, fără explozia produsă de dislocarea bruscă a unei mase de aer.

Întrebarea referitoare la felul în care erau înregistrate trupurile nu-şi găsise încă un răspuns mulţumitor. Cu mulţi ani în urmă, fusese capturat un agent al Eticilor, pe nume Spruce. Acesta afirmase că un soi de cronoscop, instrument care putea vedea în trecut, înregistra celulele tuturor fiinţelor umane care trăiseră între anul 2.000.000 î. Hr. şi 2008 d. Hr.

Burton nu voia să creadă asta. Deplasarea vreunui obiect înapoi în timp, material sau vizual, i se părea imposibilă.

Până şi Frigate îşi exprimase neîncrederea, afirmând că Spruce folosise probabil cuvântul „cronoscop” într-un sens figurat. Ori minţise.

Indiferent care ar fi fost adevărul, resuscitarea şi hrana din potire putea fi explicată în termeni pur fizici.

— Ce-ai păţit, Burton? îl întrebă căpetenia pe un ton politicos. Te-a prins vreun spirit în mreje?

Burton surâse şi spuse:

— Nu, mă gândeam. Şi noi am vorbit cu mulţi oameni care ziceau că, vreme de un an, nimeni n-a reapărut în zona iniţială. Bineînţeles, poate că în locurile prin care am trecut noi nu existau persoane transferate. Probabil că ei se aflau în alte părţi. La urma urmelor, Fluviul are cam...

Amuţi vreme de câteva clipe. Cum să facă înţeleasă ideea unui Fluviu care avea, probabil, cel puţin zece milioane de kilometri, unor oameni care nu cunoşteau nici un număr mai mare de zece?

— Ar putea fi atât de lung încât călătoria de la un capăt la altul ar dura cât vieţile bunicului, tatălui tău, plus a ta, puse laolaltă. De aceea, chiar dacă decesele de aici ar fi la fel de numeroase cât firele de iarbă dintre două pietre-potir, asta tot n-ar însemna mare lucru în comparaţie cu numărul oamenilor care trăiesc de-a lungul Fluviului. Chiar dacă am călătorit nespus de mult, tot n-am parcurs decât o porţiune neînsemnată a Fluviului. Ar putea exista destule locuri unde morţii au fost resuscitaţi. De asemenea, oamenii nu mai mor în număr aşa de mare precum în primii douăzeci de ani. Nenumăratele state mici au o situaţie stabilă. În prezent, puţine se bazează pe sclavie. Oamenii au întemeiat state capabile să păstreze ordinea în rândul cetăţenilor şi să-i apere de duşmanii externi. Oamenii răi, care tânjeau după puterea, hrana şi lucrurile altora, au pierit. E adevărat c-au apărut altundeva, însă în acele locuri s-au trezit fără sprijinitori. Lucrurile s-au mai limpezit, cu toate că se mai înregistrează accidente, în primul rând la pescuit, apoi oamenii comit şi crime, mai ales pasionale. Acum nu mai mor atât de mulţi oameni. Probabil că în

locurile prin care am trecut nu au apărut persoane translatate.

— Chiar crezi toate astea? întrebă căpetenia. Sau ne vorbeşti aşa doar ca să ne faci fericiţi?

Burton zâmbi din nou.

— Nu ştiu.

— Poate e adevărat ce ne spun şamanii Bisericii Celei de A Doua Şanse, zise căpetenia, şi anume că lumea asta reprezintă numai un punct de trecere către o alta. Poate chiar mai bună. Ei susţin că dacă cineva se schimbă aici, devenind mai bun decât era pe Pământ, atunci ajunge pe o altă lume, unde sălăşluiesc spiritele cu adevărat bune. Din nefericire, şamanii afirmă insistent că nu există decât un spirit mare. Nu pot crede asta, fiindcă oricine ştie că există multe spirite, atât măreţe, cât şi josnice.

— Asta o zic ei, îi răspunse Burton. Dar de unde ştiu ei mai multe decât noi?

— Şamanii mai afirmă că unul dintre spiritele care au făurit lumea asta i-a apărut omului care a întemeiat biserica. El i-a spus că aşa stau lucrurile.

— Poate că omul care susţine aşa ceva e nebun sau mincinos, încercă Burton să lămurească situaţia. În orice caz, ar trebui să stau personal de vorbă cu el. Şi ar trebui să-mi ofere dovada că e spirit.

— Eu am renunţat să-mi bat capul cu asta, spuse căpetenia. Mai bine lăsăm spiritele în pace şi ne bucurăm de viaţă aşa cum e ea, devenind buni pentru propriul nostru trib.

— Probabil că asta-i cea mai înţeleaptă cale de urmat, recunoscu Burton.

Nu credea nici el ce spusese. Dacă lucrurile ar fi stat aşa, de ce era atât de hotărât să ajungă la izvoarele Fluviului, la marea aflată dincolo de munţii ce înconjurau Polul Nord, despre care se spunea că are în mijloc un turn impunător unde, neştiuţi, locuiau făuritorii şi conducătorii acestei lumi?

— N-aş vrea să te supăr, Burton, se scuză căpetenia, dar eu sunt unul dintre aceia care se pricep la oameni.

Zâmbeşti şi povesteşti istorioare amuzante, dar te frământă ceva. Eşti mânios. De ce nu renunţi la călătoria cu vasul acela prăpădit ca să te aşezi undeva? Ai o femeie de treabă, iar un bărbat nici n-are nevoie de altceva. Locul ăsta e destul de bun. Ne bucurăm de pace, iar de hoţi nu s-a pomenit, în afara vreunuia aflat în trecere. Bătăile izbucnesc doar între bărbaţii care vor să se dovedească mai puternici decât alţii, ori între vreun bărbat şi femeia lui, fiindcă nu se mai înţeleg. Oricărui om de bun-simţ i-ar plăcea să trăiască aici.

— Nu mă simt jignit, îl linişti Burton, însă pentru a mă înţelege, ar trebui să-ţi istorisesc viaţa mea de aici şi de pe Pământ. Şi probabil că nici măcar tu n-ai pricepe. De fapt, cum ai putea, când nici eu însumi n-o înţeleg?

Apoi rămase tăcut, gândindu-se la căpetenia altui trib primitiv, care îi spusese cam acelaşi lucru. Asta se întâmplase în 1863, pe vremea când, fiind consul al Majestăţii sale pe insula Fernando Po şi Golful Biafra, din vestul Africii, îl vizitase pe Gélélé, regele Dahomeyului. Avea sarcina de a-l convinge pe rege să pună capăt comerţului cu sclavi şi sacrificiilor anuale de oameni. Misiunea fusese un eşec, în schimb strânsese material suficient pentru a scrie două volume.

Beţiv, afemeiat şi cu mintea împâclită de sânge, Gélélé îl tratase de sus, în schimb, atunci când vizitase Beninul, regele acestuia crucificase un om în onoarea sa. În ciuda unei asemenea situaţii, se înţeleseseră destul de bine. De fapt, în cursul unei vizite ulterioare, Burton primise titlul de căpetenie onorifică a gărzii amazoniene.

Gélélé afirmase că Burton era un om bun, dar prea impulsiv.

Primitivii se pricepeau să pătrundă caracterul altora. Era o trăsătură esenţială, care-i ajuta să supravieţuiască.

Simţind că tulburarea lui Burton stânjenea atmosfera de bună dispoziţie a acestei întâlniri, Monat începu să spună poveşti despre planeta sa, Arcturus. La început, el îi uimise pe insulari prin originea sa non-umană. Cu toate acestea, nu întâmpină dificultăţi în încercarea de a-i atrage de

partea sa, fiindcă ştia precis cum să influenţeze fiinţele umane pentru a se simţi în largul lor. Nici nu se putea altfel; de când se afla pe Lumea Fluviului trebuise să facă asta în fiecare zi.

După o vreme, Burton se ridică şi spuse că oamenii lui ar trebui să se culce. Le mulţumi membrilor tribului ganopo pentru ospitalitate, dar se răzgândise în ce privea hotărârea de a rămâne acolo câteva zile. Renunţă la ideea de a se odihni şi de a-i studia pe insulari.

— Tare mult am dori să mai rămâneţi aici, îl asigură căpetenia. Câteva zile sau chiar ani. Cum preferaţi.

— Vă mulţumim pentru invitaţie, spuse Burton. Apoi cită cuvintele rostite de un personaj din *O mie şi una de nopţi*: „Allah m-a blestemat să iubesc călătoria.” Pe urmă se cită pe sine: „Ca şi poeţii, călătorii alcătuiesc un popor de oameni mânioşi.”

Asta îl făcu să pufnească în râs şi plecă spre vas mai puţin întunecat la chip. Înainte de a se culca, fixă carturile. Frigate protestă spunând că nu era nevoie să vegheze într-un loc atât de izolat, unde singurii locuitori păreau foarte cinstiţi. Burton îl puse imediat la punct, ceea ce nu-l surprinse câtuşi de puţin pe Frigate.

Ştia că Burton socotea dorinţa de a poseda drept resort principal al oricărei acţiuni umane.

6

Burton se gândi la acest aspect şi la alte lucruri întâmplate în noaptea precedentă, fără a uita visele. Fumând un trabuc, rămase tăcut o vreme, având-ul pe Frigate în apropiere. Aglomerarea densă de stele şi nori subţiri de gaz pălea văzând cu ochii. În mai puţin de jumătate de oră aveau să apară zorile. Lumina lor va şterge de pe cer majoritatea corpurilor cereşti, iar restul vor dispărea cu puţin timp înainte ca soarele să se ridice deasupra peretelui muntos dinspre nord.

Ceaţa, ca o pătură pufoasă de lână, acoperea Fluviul şi câmpiile de pe ambele maluri. Mângâia dealurile împădurite pe pantele cărora licăreau câteva lumini. Dincolo de dealuri se aflau munţii, înclinaţi la un unghi de patruzeci şi cinci de grade până la înălţimea de aproximativ 305 metri, apoi ţâşnind drept în sus, netezi ca oglinda, până la circa 3.048 de metri.

În cursul primilor ani petrecuţi aici, Burton apreciase că munţii aveau înălţimea de aproximativ 6.100 de metri. Nu era singurul care greşea în felul acesta, într-o vreme când pentru calcule se folosea doar observaţia vizuală. După ce reuşise să-şi confecţioneze instrumente topografice destul de rudimentare, stabilise că pereţii muntoşi erau, în general, de două ori mai scunzi decât crezuse la început. Piatra albăstrui-cenuşie care-i alcătuia crea o iluzie optică. Pesemne că de aceea valea părea atât de îngustă, iar înălţimea versanţilor îi făcea pe locuitori să se simtă şi mai neînsemnaţi.

Era o lume a iluziilor fizice, metafizice şi psihologice. Precum pe Pământ, tot astfel şi aici.

Frigate îşi aprinse o ţigaretă. Se lăsase de fumat vreme de un an, însă acum, „îşi pierduse harul”, după cum se exprima el. De aceeaşi statură ca şi Burton, avea ochi căprui-deschis. Părul îi era aproape la fel de negru, cu diferenţa că, în razele soarelui, căpăta o nuanţă, roşcată. Avea trăsături colţuroase: arcadele proeminente, nasul drept, de lungime obişnuită, cu nări largi, buzele pline, cea superioară fiind foarte lungă, şi cu gropiţă în bărbie. Această din urmă trăsătură părea să treacă neobservată din cauza fălcii neobişnuit de scurte.

Pe Pământ făcuse parte, printre multe altele, din acea categorie de oameni, rar întâlniţi, dar plini de energie, care colecţionaseră tot ce se chema literatură scrisă de, despre sau cu referire la Burton. Scrisese chiar şi o biografie a acestuia, însă o transformase într-un adevărat roman intitulat *Un cavaler necizelat al Reginei*.

Când îl întâlnise pentru prima oară, Burton rămăsese mirat că Frigate se prezentase drept scriitor de science fiction.

— Asta ce Dumnezeu mai e?

— Nu-mi cere să-ţi definesc genul, spusese Frigate. Nimeni n-a reuşit vreodată să-l explice deplin şi satisfăcător. Cu toate acestea, este... adică a fost un gen de literatură în care majoritatea întâmplărilor se petrecea într-un viitor fictiv. S-a numit science fiction fiindcă ştiinţa trebuia să joace un rol important în cadrul ei. Mai precis, dezvoltarea ştiinţei în viitor. Ea nu se mărginea la fizică sau chimie, ci includea extrapolări din sociologia şi psihologia vremii în care trăise autorul respectiv. În realitate, orice acţiune care se desfăşura în viitor se chema science fiction. Cu toate astea, o povestire scrisă în 1960, de exemplu, care plasa acţiunea în 1984, era clasificată drept science fiction şi în 1984. În plus, o asemenea povestire putea să prezinte acţiuni din prezent sau trecut. Se presupunea însă că ea se baza pe ştiinţa din vremea autorului, iar el nu putea decât să extrapoleze, cu mai multă sau mai puţină precizie, ceea ce avea să devină ştiinţa. Din nefericire, această definiţie caracteriza povestiri în care nu apăreau elemente ştiinţifice, ori existau altele, prost înţelese de autor. În orice caz, s-au scris multe povestiri despre lucruri care nu aveau cum să se întâmple, în sprijinul cărora nu exista nici o dovadă ştiinţifică. Mă refer la călătoria în timp, lumile paralele, deplasarea cu viteză superioară luminii, stele vii, Dumnezeu coborând personal pe Pământ, insecte de mărimea unor clădiri, inundaţii la nivel planetar, sclavia prin intermediul telepatiei şi multe altele, care ar alcătui o listă nesfârşită.

— Şi cum de-a ajuns să capete numele de science fiction?

— Păi, de fapt, a trecut multă vreme până când un om pe nume Hugo Gernsbach a etichetat acest gen. Ai citit romanele lui Jules Verne şi *Frankenstein* de Mary Shelley, nu? Ele au fost considerate science fiction.

— Mie mi se par mai curând fantezii, spusese Burton.

— Da, însă orice ficţiune e rodul fanteziei. Diferenţa dintre fantezia de zi cu zi, pe care o numim literatură cultă, şi science fiction este că povestirile literare vorbeau despre lucruri care ar fi putut să se întâmple. Ele îşi plasau întotdeauna acţiunea în trecut sau în prezent. Povestirile science fiction descriau evenimente imposibile ori total neverosimile. Unii au vrut s-o numească literatură speculativă, însă termenul nu a avut priză la public.

Burton nu pricepuse pe deplin ce era literatura science fiction. Însă asta nu-l deranja. Nici Frigate nu reuşise să explice clar, deşi dăduse numeroase exemple.

— De fapt, afirmase Frigate, genul science fiction a fost unul dintre lucrurile inexistente care au avut, totuşi, un nume. Mai bine să vorbim despre altceva.

Burton refuzase să abandoneze subiectul.

— Atunci tu te-ai ocupat de ceva ce nu exista?

— Ba nu, profesiunea de scriitor de science fiction a existat. Numai că science fiction *per se* era inexistent. Discuţia noastră începe să semene cu un dialog din *Alice în ţara minunilor*.

— Şi banii pe care i-ai câştigat cu scrierile tale au fost tot inexistenţi?

— Cam aşa ceva. Ei, asta-i o exagerare. N-am murit de foame, dar nici n-am ajuns să conduc un Cadillac placat cu aur.

— Ce-i acela un Cadillac?

Aducându-şi aminte acum de toate acestea, lui Burton i se păru straniu că femeia cu care împărţea aşternutul era Alice, sursa de inspiraţie a două dintre capodoperele lui Lewis Carroll.

Deodată, Frigate exclamă:

— Ce-a fost asta?

Burton privi către strâmtoarea aflată la est. Spre deosebire de alte zone, aici nu existau maluri. Dealurile se ridicau atât de abrupt pe toată lungimea strâmtorii, încât semănau cu nişte pereţi drepţi şi netezi. Mai jos de strâmtoare se vedea un obiect – ba nu, două – deplasându-se către el, părând suspendate deasupra ceţii.

Urcă scara de frânghie ca să se lămurească. Cele două obiecte nu pluteau prin aer. Părţile lor inferioare rămăseseră ascunse în ceaţă. Cel mai apropiat era o structură din lemn în vârful căreia se zărea silueta unui om. Cea de-a doua, mult mai departe, era un obiect mare, cu forme rotunjite.

— Pete! strigă el de sus. Cred că-i o plută! Una foarte mare! O poartă curentul şi vine drept spre noi! Are un turn unde se află pilotul. Nu se clinteşte, stă ca de lemn. Sigur a...

Mai mult ca sigur. Omul nu se mişcase deloc. Dacă ar fi fost treaz, ar fi văzut că pluta urma un drum de coliziune.

Burton îşi petrecu un braţ pe după o parâmă, îşi duse mâinile pâlnie la gură şi începu să răcnească în semn de avertisment. Silueta rezemată de balustradă nu se mişcă. Atunci renunţă să mai strige spre el.

— Trezeşte-i pe toţi! bubui el către Frigate. Repede! Trebuie să evităm ciocnirea!

Coborî imediat şi sări peste copastie, aterizând pe doc. Aici, fiind în plină ceaţă, nu putea vedea nimic. Trecându-şi degetele de-a lungul copastiei, găsi pe dibuite piloţii de legare „trei fraţi”. Cât se grăbi să desfacă două parâme, îi auzi pe ceilalţi agitându-se pe punte. Le strigă lui Monat şi Kazz să coboare pe doc pentru a dezlega şi parâmele de pe partea cealaltă.

În graba lui, se ciocni de un pilot şi vreme de câteva secunde ţopăi într-un picior, ţinându-se cu mâinile de genunchiul celălalt. Apoi îşi continuă treaba.

După ce termină de dezlegat parâmele de pe partea aceea, orbecăi de-a lungul copastiei. Între timp, cineva coborâse schela de acces. Urcă, trecându-şi mâinile de-a lungul balustradei şi ajunse la bord. Acum putea să vadă creştetul femeilor şi faţa americanului.

— Ce s-a întâmplat? vru să ştie Alice.

— Ai scos parii? îl întrebă el pe Frigate.

— Sigur.

Urcă iarăşi scara din frânghie. Cele două ambarcaţiuni urmau acelaşi curs care le aducea drept spre docuri. Omul aflat de cart nu făcuse nici o mişcare.

Dinspre insulă se auzeau deja voci. Băştinaşii se treziseră şi voiau să ştie ce se întâmplă.

Din ceaţa cenuşie apărură capul şi umerii lui Monat. Furişându-se astfel, arăta ca un monstru dintr-un roman gotic. Ţeasta lui semăna cu aceea a unei Fiinţe umane, însă trăsăturile mai pline îl făceau să pară doar pe jumătate uman. În partea inferioară a nărilor îi atârnau membrane subţiri care se legănau, însoţind mişcările capului. La capătul nasului avea o protuberantă cartilaginoasă despicată adânc. Buzele subţiri, negre şi lipsite de păr, păreau de câine. Urechile fără lobi aveau forma cochiliilor.

Aflat undeva aproape, Kazz răcni către Monat. Burton nu-l zărea, fiindcă era cel mai scund om din echipaj, având doar un metru cincizeci înălţime. Apoi se apropie şi reuşi să-i distingă silueta pătrăţoasă.

— Scoateţi parii şi îndepărtaţi vasul de docuri! urlă Burton.

— Da' unde dracu' sunt? întrebă Besst.

— I-am scos eu din rastel, îl lămuri Frigate. Sunt pe punte.

— Urmaţi-mă, le spuse Burton, apoi slobozi o înjurătură, fiindcă se împiedicase de ceva şi căzuse lat. Se ridică imediat, însă dădu peste cineva. Judecând după formele pline, bănui că era vorba de Besst.

După câteva momente de bâjbâială, găsiră parii şi cei care-i mânuiau se aşezară de-a lungul copastiei. La ordinul lui Burton, ei împinseră cu capetele parilor în partea de sus a docului, fiindcă nu era loc între copastie şi perete pentru a-i putea propti în platforma bolovănoasă de pe fundul apei. Întrucât trebuia să învingă curentul, care era extrem de puternic la mijlocul lacului, cu greu reuşiră să urnească vasul din loc. După ce trecură de docuri, coborâră capetele parilor în apă şi împinseră proptindu-i în fundul stâncos. Chiar şi aşa, parii alunecau pe pietrele netede.

Burton ordonă întoarcerea ambarcaţiunii. Reuşind manevra, cei care împingeau cu parii la babord trecură la tribord să-i ajute pe ceilalţi, pentru ca vasul să nu fie purtat de curent către turla stâncoasă. În acest punct, atât platoul cât şi plaja se terminau brusc. Acum era necesar să menţină parii în poziţie orizontală şi să împingă în zidul turlei.

Burton auzi un glas necunoscut şi privi peste umăr. Silueta întunecată din turnul de cart se mişcase şi răcnea către cei de jos. Din ceaţă răzbătură vocile mai slabe ale altor oameni.

Obiectul întunecat şi rotunjit devenise mai mare. În lumina lunii, amintea de capul unui uriaş. Aprecie distanţa dintre turn şi celălalt obiect la vreo sută de metri. Asta însemna că pluta pe care se aflau era gigantică. N-avea idee cât de lată era şi spera să nu afle asta decât după ce vasul lui va ajunge de cealaltă parte a insulei.

În chiar clipa când se pregătea să-şi vadă de treabă, văzu un alt bărbat apărând în turn. Flutura din mâini şi vocea lui stridentă o acoperea pe a celuilalt.

— Se apropie! strigă Frigate.

Burton nu-l putea acuza pentru panica pe care-o declanşa. Şi el era agitat peste măsură. Toată greutatea aceea, alcătuită probabil din sute de buşteni, a cărei inerţie era uriaşă, se îndrepta spre *Hagiul II*.

— Împingeţi până vă daţi sufletul! răcni el. Dacă n-o faceţi, o să fim striviţi!

Bompresul navei, adică arborada mare ieşită în afară, trecuse deja de turlă. Alte câteva opintiri ale oamenilor săi aveau să ducă vasul după colţ, apoi el avea să fie purtat de curent dincolo de turlă, departe din calea primejdiei.

Urletele de pe plută răsunau puternic şi limpede. Burton îşi găsi un moment de răgaz, cât să privească spre turn. Era cam la 125 de metri. Şi încă ceva: latura lui se deplasase puţin. Asta însemna că pluta se rotise, ori fusese răsucită şi deviată pentru a nu se ciocni de partea centrală a insulei. Din nefericire, se mişca spre stânga, în loc de dreapta.

— Împingeţi! strigă Burton.

Se întrebă unde se găsea turnul. Chiar la prova, ori mai în spate în acest din urmă caz, însemna că o mare parte a plutei era situată în faţa turnului. Cu alte cuvinte, undeva în ceaţă, partea ei frontală se afla foarte aproape de *Hagiu*.

Oricum, pluta nu avea cum să ocolească insula. Însă Burton se sinchisea prea puţin de rest, singura lui grijă fiind să scape cu vasul nevătămat.

Un om din turn răcnea ordine într-o limbă necunoscută către cei din ceaţă.

Prova *Hagiului* trecuse deja de turlă. Însă aici, curentul puternic împingea vasul către peretele stâncos, iar parii alunecau pe pietrele care erau mai netede decât cele prin dreptul cărora tocmai trecuseră.

— Împingeţi, nemernicilor, împingeţi! tună Burton la echipaj.

Se auzi un vuiet, urmat de o aplecare neaşteptată a punţii şi de o înclinare către zidul stâncos. Burton se trezi azvârlit în ceva dur şi orbitor de alb, apoi se înmuie şi totul îi deveni negru în faţa ochilor. Ca prin vis, îşi dădu seama că se prăbuşise pe spate şi acum zăcea întins pe punte, încercând să se ridice în negura cenuşie. De pretutindeni se auzeau urlete. Alături de plesnetele seci ale trunchiurilor rupându-se şi de o explozie năucitoare, provocată de izbirea părţii frontale a plutei de stânci, acestea fură ultimele zgomote pe care le mai putu percepe.

7

Jill Gulbirra era orbită de ceaţă. Menţinându-şi ambarcaţiunea aproape de malul drept al Fluviului, reuşea să distingă neclar pietrele-potir. Păreau ameninţătoare, ca nişte broaşte uriaşe dintr-un pustiu înspăimântător.

Următoarea piatră putea fi şi capătul odiseei. Trecând prin dreptul lor, în cursul nopţii le numărase pe toate.

Acum, asemenea unei stafii dintr-o canoe fantomatică, continua să vâslească. Vântul murise, însă ea, deplasându-se vioi împotriva curentului, îl reînviase ori îi găsise un

înlocuitor. Aerul umed şi apăsător îi mângâia faţa precum o perdea din ectoplasmă.

Văzu un foc lângă piatra care trebuia să fie destinaţia ei. La început fusese o scânteie. Acum crescuse, sclipind şters, ca spectrul unui foc. În preajma lui, voci de bărbaţi. Greu de atribuit unuia sau altuia.

Până şi ea, îi veni în minte, arăta ca spiritul unei maici. Trupul îi era înveşmântat în prosoape albe, legate laolaltă cu cleme magnetice. Unul dintre ele forma o glugă, astfel că, dacă ar fi zărit-o cineva prin ceaţa cenuşie, faţa i-ar fi apărut mai întunecată.

Puţinele lucruri personale stăteau îngrămădite pe fundul canoei. În aerul împâclit şi umed, ele păreau două animale, unul alb, celălalt cenuşiu. În apropiere se afla cilindrul metalic, înalt, de culoare gri, „gamela” ei. Dincolo de el era o legătură din prosoape în care învelise câteva obiecte. Un flaut din bambus. Un inel din lemn de stejar cu montură din jad lustruit, un dar de la iubitul ei. Dispărut, din câte ştia, doar într-un anumit înţeles al cuvântului. O geantă din piele de peşte-dragon, plină vârf cu obiecte şi amintiri. Prinsă de legătură, dar invizibilă pe întunericul de acum, se afla o casetă din piele conţinând un arc şi o chivără cu săgeţi.

Sub banchetă ţinea o suliţă din bambus cu vârf din corn de peşte. Lângă ea, două bumeranguri grele, din lemn de stejar, şi o pungă în care avea două praştii din piele şi patruzeci de pietre.

Pe măsură ce focul se văzu mai strălucitor, vocile se auziră mai bine. Cine erau bărbaţii aceia? Paznici? Beţivi? Neguţători de sclavi sperând să prindă o persoană ca ea? Oameni care se sculau cu noaptea-n cap dorind să ajungă departe?

Zâmbi amar. Dacă se dovedeau violenţi, de violenţă vor avea parte.

Cu toate acestea, păreau mai curând afumaţi. Dacă vorbele auzite în aval erau adevărate, se afla pe un teritoriu paşnic. Nici Parolando, nici statele învecinate nu practicau sclavia potirului. După cum fusese informată, putea sosi vâslind curajos chiar şi pe lumină. Avea să fie bine venită şi

liberă să rămână ori să plece. În plus, era adevărat că oamenii de aici construiau o uriaşă navă aeriană.

Neîncrederea era însă o calitate înnăscută, de care nu ea se făcea vinovată. Aprecierea trebuia să ţină seama de întâmplările groaznice prin care trecuse. Prin urmare, voia să cerceteze pe întuneric. Era mai anevoios; chiar ineficient. Trebuia să aleagă între supravieţuire şi eficacitate, deşi, în ultimă instanţă, supravieţuirea însemna eficienţă maximă, indiferent cât timp şi efort i-ar solicita.

Moartea nu mai era un eveniment trecător pe Valea Fluviului. Resuscitările păreau să fi încetat şi, o dată cu ele, vechile spaime renăscuseră.

Acum locul licărea destul de limpede şi reuşi să vadă piatra de forma unei broaşte uriaşe. Văpaia se afla dincolo de ea. Prin dreptul flăcărilor se mişcau patru siluete, parcă schiţate cu negru. Simţi mirosul fumului de bambus şi pin şi i se păru că descoperă şi aroma trabucurilor. De ce Misterioşii Donatori le ofereau trabucurile acelea dezgustătoare?

Bărbaţii vorbeau o engleză guturală. Ori băuseră, ori engleza nu era limba lor maternă. Ba nu. Vocea care bubuia acum în întuneric aparţinea unui american.

— Nu! răcni el. Pe inelele fierbinţi ale blestematului Saturn, nu! Nu-i vorba de individualism nemăsurat! Vreau să construiesc ceva ce nu s-a mai văzut, o navă fabuloasă, o adevărată regină a cerurilor, un colos, un leviatan! Mai mare decât s-a pomenit ori se va pomeni pe Pământ ori pe Lumea Fluviului! O navă care să-i facă pe toţi să caşte ochii cât cepele, să simtă mândria de a se fi născut oameni! O frumuseţe! O namilă a aerului! Unică! Ceva ce n-a existat nicicând! Poftim? Dave, nu mă-ntrerupe! Imaginaţia mi-a luat-o razna şi-o las să zboare până reuşesc ce mi-am propus! Ba chir mai mult de-atât!

— Milt, dar…

— Nu-mi veni mie cu de-astea! Avem nevoie de tot ce-i măreţ, impresionant, din motive ştiinţifice şi pur logice. Doamne, prietene. Trebuie să zburăm mai sus, mai departe decât a făcut-o orice dirijabil cunoscut! Trebuie să

parcurgem probabil 16.900 de kilometri, depinde cât de departe e vasul! Doar Cel de sus ştie ce curenţi o să-nfruntăm! Şi trebuie să parcurgem toată distanţa dintr-un foc! M-auziţi, Dave, Zeke, Cyrano? Dintr-un foc!

Inima ei începu să bată neostoit. „Dave” vorbise cu accent nemţesc. Sigur erau oamenii pe care-i căuta. Ce noroc! Ba nu. Ştiuse câţi kilometri avea de parcurs, numărase pietrele-potir aliniate de-a lungul malului şi i se spusese precis unde se afla Cartierul General al lui Milton Firebrass. În plus, ştia că David Schwartz, inginer austriac, era unul dintre apropiaţii lui Firebrass.

— Ne trebuie timp şi multe materiale, spuse unul dintre bărbaţi.

Vorbea cu accentul celor din Maine. Sesizase cumva în vocea lui ceva care-i amintea ţipătul vântului în velatură, scârţâitul odgoanelor şi al lemnului vreunui vas în ruliu, bubuitul ca de tunet al valurilor, fluturarea pânzelor, ori căzuse victimă propriei imaginaţii prea bogate? Sigur era o închipuire.

„Încetează, Jill”, se apostrofă ea. Dacă Firebrass nu ar fi rostit Zeke, acum nu ar mai asocia vocea lui cu năluca vreunui velier în largul mării. Trebuia să fie vorba de Ezekiel Hardy, căpitanul unei baleniere din New Bedford, ucis de un caşalot în largul coastelor Japoniei – oare în 1833? – care-l convinsese pe Firebrass că va deveni un timonier sau navigator excelent. După o pregătire cum se cuvine, desigur. Probabil că Firebrass are mare nevoie de oameni pentru alcătuirea echipajului dacă l-a primit pe căpitanul unei baleniere din secolul al XIX-lea. Pesemne că individul n-a văzut în viaţa lui un balon şi nici măcar vreun vas cu aburi.

Se zvonise că, deocamdată, Firebrass nu reuşise să găsească oameni cu experienţă în domeniul zborului. *Bărbaţi*, bineînţeles. Întotdeauna, bărbaţi. Prin urmare, acceptase candidaţi cărora pregătirea să le fie de folos. Piloţi de avioane. Zburători cu baloane. Marinari. Până una-alta, zvonul că Firebrass avea nevoie de bărbaţi pricepuţi la zborul cu aparate mai uşoare decât aerul se răspândise în

susul şi-n josul Fluviului, cale de 60.000, poate chiar 100.000 de kilometri. Mereu bărbaţii.

Ce ştia Firebrass despre construirea unui balon cu gaz? Adevărat, călătorise până spre Marte şi Ganimede, dăduse roată planetelor Jupiter şi Saturn, dar ce legătură avea asta cu dirijabilele? Într-adevăr, David Schwartz proiectase şi construise primul dirijabil rigid. Acesta fusese şi primul care avusese structura şi învelişul confecţionate din aluminiu. Asta se întâmplase în 1893, cu şaizeci de ani înainte de naşterea ei. Apoi se apucase să construiască o navă mai bună – parcă la Berlin, în 1895, nu? – însă activitatea încetase o dată cu moartea lui, în ianuarie 1897, corect?

Nu mai era sigură. Cei treizeci şi unu de ani petrecuţi aici şterseseră multe dintre amintirile de pe Pământ.

Se întrebă dacă Schwartz ştia ce se întâmplase după ce murise. Poate doar dacă ar fi întâlnit vreun pasionat al aparatelor zburătoare umplute cu gaz, un zeppelino-entuziast. Activitatea fusese continuată de soţia lui şi, cu toate astea, Jill nu descoperise numele ei mic sau cel de domnişoară, fiindcă nici una dintre cărţile citite nu se deranjase să le menţioneze. Era pur şi simplu *Frau* Schwartz. Ea contribuise la construcţia celui de-al doilea aparat, în ciuda faptului că era *o simplă* femeie. Iar un bărbat nătâng zburase cu nava din aluminiu (care arăta mai curând a sticlă de termos decât a aparat de zbor), intrase în panică şi-l distrusese.

Din visul lui Schwartz şi din devotamentul soţiei n-a rămas decât un morman contorsionat de metal argintiu. Asta se întâmplă cu visele pe vreme cu vânt puternic, mai ales când la comandă se află o sculă mare cu creier liliputan şi curajos cât un şoarece. Ei, dacă dobitocia ar fi fost făcută de o femeie, numele ei ar fi rămas în istorie. Vedeţi ce păţeşte femeia când nu rămâne în bucătărie? Dacă Dumnezeu ar fi dorit...

Jill Gulbirra tresări, simţind o durere arzătoare în piept. „Controlează-te,” murmură către sine. „Ia-o calm, altfel strici totul.”

Se trezi din reverie. Cât o furase gândul la visul avut de Frau Schwartz, lăsase canoea în voia curentului. Focul devenise mai mic iar vocile mai firave şi, totuşi, ea nu băgase de seamă. „Mai bine fii atentă”, îşi zise ea. Trebuia să fie precaută, altfel n-o să convingă pe nimeni că avea calificarea necesară pentru a face parte din echipajul navei. Poate căpitan?

— Avem timp din belşug! bubui Firebrass. Nu-i vorba de un proiect cu guvernul, finanţat cu zgârcenie, în care să lucrăm cu cuţitul la gât! Vor trece treizeci şi şapte de ani ori mai mult până când Sam va ajunge la capătul Fluviului. Nouă ne vor trebui doi-trei ani să desăvârşim aparatul. Până atunci, o să folosim un balon captiv pentru pregătire. Iar apoi o să plecăm, sus de tot, către albastrul cel senin, şi marea înceţoşată de la Polul Nord, unde trăieşte nu Moş Gerilă, ci acela care ne-a oferit daruri ce-l fac pe Sfântul Nicolae să pară cel mai mare zgârciob din lume! Înainte, către Turnul Ceţurilor şi Măreţul Potir!

Se auzi apoi vocea celui de-al patrulea. Era baritonală şi plăcută, se vedea însă clar că engleza nu-i fusese limbă maternă. A ce suna? Avea un accent franţuzesc, dar… Da, bineînţeles. Acesta putea fi Savinien de Cyrano de Bergerac, dacă era să dea crezare celor auzite la mâna a nu ştiu câta. Nu-i venea să creadă că i se va oferi curând prilejul să discute cu el. Poate că nici nu va apuca, fiindcă pe Fluviu existau nenumăraţi impostori.

Vreme de o clipă se înstăpâni tăcerea ce nu putea fi întâlnită decât pe Valea Fluviului – când oamenii nu vorbeau. Nu tu păsări, animale (mai ales lătrat de câine), nici maşini monstruoase urlând, vuind, bâzâind, scârţâind, nici claxoane, sirene ţiuitoare sau asurzitoare, scrâşnete de frâne, radiouri date la maxim sau difuzoare gata să le sară membranele. Doar clipocitul apei lovindu-se de mal şi când şi când plescăitul vreunui peşte care sare din apă şi cade la loc. Plus pocnetele lemnelor aprinse.

— Aha! exclamă Firebrass. Grozav! Mai bun decât orice am avut pe Pământ! Şi libertate! Dar când, când or să

apară zburătorii! Am nevoie de mai mulţi oameni experimentaţi, adevăraţi balonişti!

Schwartz scoase un plescăit – acum Jill îl putea auzi cum bea din sticla dusă la buze – apoi spuse:

— Ei, asta-i! Nu pari chiar atât de îngrijorat!

Canoea atinse malul şi Jill coborî din ea fără s-o răstoarne. Apa îi venea până la talie, însă bucăţile de pânză, bine legate cu cleme magnetice, nu permiteau apei reci să-i pătrundă până la piele. Se apropie şi mai mult şi ridică ambarcaţiunea grea, apoi porni înainte până ajunse pe mal. O lăsă jos şi o târî până ce o scoase cu totul din apă. Malul era la aproximativ treizeci de centimetri deasupra nivelului apei. Rămase nemişcată câteva clipe, cu gând să-şi pregătească intrarea în scenă, apoi hotărî să meargă neînarmată.

— Îi găsesc eu până la urmă, tocmai spunea Firebrass. Jill se apropie, alunecând prin iarba scurtă.

— Eu sunt cea de care ai nevoie, rosti ea cu hotărâre.

Cei patru se răsuciră atât de brusc, încât fură cât pe ce să cadă şi trebuiră să se sprijine unul de altul. Se holbară nedumeriţi şi gurile şi ochii le deveniră nişte găuri negre în lumina nesigură. Ca şi ea, erau îmbrăcaţi cu prosoape, însă ale lor aveau culori vii. Dacă ar nutri intenţii duşmănoase, Jill ar putea să-i doboare pe toţi cu săgeţi înainte ca ei să pună mâna pe arme, asta în cazul că aveau aşa ceva. Apoi observă că posedau pistoale, aşezate pe marginea pietrei potir de forma unei ciuperci.

Pistoale! Fabricate din fier! Deci era adevărat!

Deodată văzu o floretă, o lamă lungă din oţel, cu vârful ascuţit, în mâna celui mai înalt dintre bărbaţi. Cu cealaltă mână, acesta îşi dădu gluga peste cap, dând la iveală o faţă lungă, cu nas proeminent. El trebuia să fie mult lăudatul Cyrano de Bergerac.

Cyrano rosti o frază în franceza secolului al XVIII-lea, din care ea înţelegea doar câteva cuvinte.

Firebrass imită gestul lui Cyrano.

— Cât pe ce să mă scap pe mine! De ce nu ne-ai anunţat că vii?

Îşi dădu şi Jill gluga jos.

Firebrass făcu doi paşi spre ea şi o privi cu atenţie.

— E o femeie!

— Cu toate astea, eu sunt omul care vă trebuie! spuse Jill.

— Ce ai zis?

— Nu mai înţelegi limbajul articulat? îl luă ea la rost.

Era mai curând mânioasă pe ea însăşi. Cu toate că mimase calmul, se dovedise atât de emoţionată, încât apelase la dialectul din Toowoomba. Chiar dacă ar fi vorbit în engleza shakespeariană, tot n-ar fi priceput-o. Îşi repetă spusele, apelând la engleza americană din vestul mijlociu, pe care o deprinsese cu mare greutate:

— Cu toate astea, eu sunt omul vostru. Şi, apropo, mă numesc Jill Gulbirra.

Firebrass se prezentă, fără a uita de ceilalţi, apoi spuse:

— Simt nevoia să mai beau ceva.

— Nici mie nu mi-ar strica, îl imită Jill. Greşim socotind că alcoolul ne încălzeşte, dar măcar ne face să credem asta.

Firebrass ridică o butelcă, primul obiect din sticlă pe care-l văzuse în ultimii ani. I-o întinse, iar ea bău scotch direct din ea, fără s-o mai şteargă la gură. La urma urmelor, în această lume nu existau germeni. În plus, ea nu avea prejudecăţi şi nu se jena să bea din aceeaşi sticlă cu un mulatru. Doar bunica ei fusese aborigenă, nu? Desigur, aborigenii nu erau negri, ci caucazieni bruneţi.

De ce se gândea la aşa ceva?

Ţinându-şi capul plecat în faţă şi mergând încovoiat, Cyrano se apropie de ea. O cercetă din creştet până-n tălpi, clătină din cap.

— *Mordieux*, are părul mai scurt decât al meu! Şi nu-i machiată! Sigur eşti femeie?

Jill plimbă scotch-ul prin gură şi-l înghiţi. Era delicios şi-i simţi căldura coborând.

— Să ne convingem, spuse franţuzul, îi puse mâna pe sân şi strânse uşor.

Jill îi trânti un pumn puternic în stomac. El se plecă în faţă, iar Jill îl lovi cu genunchiul în bărbie. Cyrano căzu ca un sac.

— Ce mama dracului?! exclamă Firebrass şi se holbă la ea.

— Tu cum ai fi reacţionat dacă te pipăia la boaşe ca să vadă dacă eşti bărbat?

— Pur şi simplu aş fi fost încântat, scumpo, îi răspunse Firebrass. Se zgudui de râs şi ţopăi, timp în care ceilalţi îl măsurară de parcă l-ar fi considerat nebun.

Cyrano se ridică pe palme şi genunchi, apoi în picioare. Era roşu la faţă şi pufnea furios. Jill vru să se tragă înapoi, mai ales după ce-l văzu că-şi ridică floreta. Nu făcu totuşi nici un gest şi, cu voce stăpânită, i se adresă:

— Întotdeauna îţi permiţi asemenea libertăţi cu femei pe care nu le cunoşti?

Cyrano se cutremură. Roşeaţa din obraji pieri, iar rânjetul i se transformă în zâmbet.

— Nu, madame, şi vă cer iertare pentru purtarea lipsită de eleganţă. De obicei nu beau, fiindcă nu-mi place să-mi împâclesc mintea şi să devin sălbatic. Dar în seara asta sărbătoream plecarea vaporului cu zbaturi.

— Nu mai spune, îl contră Jill. Sper să nu se mai repete. Deşi zâmbea, se blestema în gând pentru faptul că avusese o confruntare atât de nefericită cu un bărbat pe care-l admira foarte mult. Nu era vina ei, însă nu se aştepta ca el s-o ierte că-l doborâse atât de uşor în faţa altora. Nici un bărbat demn nu-i dispus să accepte un asemenea tratament.

8

Ceaţa se subţiase. Acum nu mai aveau nevoie de lumina focului ca să-şi vadă chipurile. Cu toate acestea, vălătucii alb-cenuşii rămăseseră denşi, ajungându-le până la talie. Cerul se lumina, deşi soarele avea să depăşească piscurile dinspre est abia peste câteva ore. O dată cu stelele mai

mărunte, norii de gaz, albi şi uriaşi care acopereau o şesime din cer, îşi pierduseră din strălucire. Totuşi mii de stele gigantice încă ardeau în roşu, verde, alb şi albastru; însă, asemenea unor jeturi de gaz care se închid treptat, luminozitatea lor scădea văzând cu ochii.

Spre apus, din ceţuri se înălţau circa zece structuri impunătoare. Jill făcu ochii mari, cu toate că auzise destule zvonuri despre ele. Unele clădiri aveau patru şi cinci etaje, fiind construite din tablă de aluminiu şi fier. Fabrici. Însă hangarul din aluminiu era colosal.

— E cel mai mare pe care l-am întâlnit, murmură ea.

— Şi încă n-ai văzut totul, o preveni Firebrass. Tăcu o clipă, apoi continuă pe un ton mirat: Deci ai venit să te înrolezi?

— Am mai spus-o o dată.

Firebrass era Şeful. Putea s-o angajeze ori s-o concedieze. Din nefericire, ea nu reuşise niciodată să-şi ascundă iritarea în faţa prostiei. Repetiţia însemna o risipă şi, prin urmare, devenea sinonimă cu dobitocia. Avea în faţă un bărbat care poseda titlul de doctor în astrofizică şi diplomă de inginer în electronică. Iar Statele Unite nu trimiseseră nătăfleţi în spaţiu, deşi oamenii aceia poate că nu sclipeau în mod deosebit. Pesemne că băutura îi făcea să pară nătângi. Asta se întâmpla oricărui bărbat. Şi oricărei femei, se grăbi ea să aducă o corecţie. Fii cinstită, Jill.

Firebrass se afla aproape de ea, suflându-i în faţă aburi de whisky. Era mai scund decât ea cu un cap, iar umerii largi, braţele musculoase şi pieptul lat contrastau ciudat cu picioarele lungi, slăbănoage. Avea ochii mari şi căprui, uşor injectaţi. Capul mare, fruntea proeminentă, părul auriu, atât de cârlionţat încât părea sârmos, pielea ca arama arsă. Ar fi trebuit să fie mulatru, însă genele caucaziene şi trăsăturile onondaga păreau predominante. Putea trece drept provensal ori catalan. Ori european de oriunde.

O măsură din cap până în picioare. Privirea lui îndrăzneaţă avea menirea s-o stârnească pentru a încerca să-l doboare ca pe Cyrano?

— La ce te gândeşti? întrebă Jill. La pregătirea mea de pilot? Sau la trupul ce se ascunde sub prosoapele astea lăbărţate?

Firebrass izbucni în râs. După ce încetă, spuse:

— La amândouă.

Schwartz părea stânjenit. Era scund şi firav, avea ochi căprui şi păr castaniu. Jill se uită urât la el, ceea ce-l făcu să se îndepărteze. Asemenea lui Cyrano, Ezekiel Hardy era cât ea de înalt. Avea faţa îngustă, pometţii bine evidenţiaţi, părul negru. Simţi căutătura ochilor lui albastru-deschis.

— O să repet asta, fiindcă trebuie să insist, spuse ea. Am o pregătire la fel de bună ca orice bărbat şi sunt gata s-o dovedesc, Reprezint un dar ceresc pentru voi. Am diplomă de inginer şi pot proiecta o navă până la ultimele detalii. Am efectuat 8.342 de ore de zbor cu patru tipuri diferite de baloane captive. Fac faţă oricărui post, inclusiv cel de căpitan.

— Cum poţi dovedi asta? vru să ştie Hardy. Dacă minţi…

— Dar documentele *tale* unde se află? îl puse Jill la punct. Chiar dac-ai fost căpitanul unei baleniere, pe cine impresionează? Ce calificare e asta pentru a deveni specialist în dirijabile?

— Gata, potoliţi-vă, spuse Firebrass. Să nu ne scotocim trecutul. Gulbirra, te cred. Consider că nu faci parte dintre impostorii pe care am fost nevoit să-i rabd prin preajmă. Oricum trebuie să lămurim lucrurile. Deocamdată eşti mult mai bine pregătită decât mine pentru a comanda nava. Cu toate astea, eu sunt căpitanul, şeful, cel care hotărăşte! Eu le spun tuturor cum să joace de cum intră în scenă. Pe sol precum şi în aer. N-am renunţat la postul de mecanic-şef pe vasul lui Clemens ca să ocup o funcţie de nimic în proiectul acesta. Rămân *Căpitanul* Firebrass, şi te rog şi nu uiţi asta nici o clipă. Dacă te declari de acord, semnezi şi parafezi cu sânge, atunci o să ţopăi de fericire şi-o să te primesc bucuros la bord. Ai putea deveni adjunct al comandantului – fără să amestecăm sexul în treaba asta – deşi nu-ţi promit solemn c-o să rămână aşa. Încă n-am alcătuit lista definitivă a echipajului.

Făcu o pauză, clătină din cap şi o privi printre gene.

— Ţin să te anunţ încă de la început. Trebuie să juri pe onoarea ta – şi în faţa lui Dumnezeu, dacă ai vreunul – că te vei supune legilor statului Parolando. Fără ezitări, codeală şi mârâieli.

Jill şovăi. Îşi trecu limba peste buze, pe care şi le simţi brusc uscate. Dorea – ba nu, râvnea – să ajungă pe navă. O vedea cu ochii minţii chiar şi acum. Plutea pe deasupra lor, aruncând o umbră peste ea şi Firebrass, sclipind ca argintul în soarele imaginar.

— N-am de gând să renunţ la nici unul dintre principiile mele, spuse ea. Vorbise atât de tare încât îi făcuse pe ceilalţi să tresară. Bărbaţii şi femeile sunt egali aici? Există vreo discriminare legată de sex, rasă, naţionalitate şi aşa mai departe? Mai ales în privinţa sexului?

— Nu, îi răspunse Firebrass. Din punct de vedere legal, vreau să spun. În realitate, personal vorbind, există, bineînţeles. Şi se mai practică, aşa cum s-a întâmplat mereu şi oriunde, discriminarea legată de competenţă. Aici avem standarde foarte ridicate. Dacă te numeri printre aceia care consideră că unei persoane trebuie să i se încredinţeze o slujbă doar pentru că aparţine unui grup care a suferit discriminări, te invit s-o laşi baltă. Ori să-ţi mişti fundul în altă parte.

Rămase tăcută un moment. Bărbaţii se uitară la ea, dându-şi seama de lupta ce se dădea în sufletul ei. Firebrass surâse iarăşi.

— Nu eşti singura care se chinuie, o consolă el. Ţin foarte mult, la fel ca şi tine, să devii membră a echipajului. Dar, ca şi tine, de altfel, am şi eu nişte principii. Făcu un semn cu degetul mare către Schwartz şi Hardy. Uită-te la ei. Amândoi oameni ai secolului al XIX-lea. Unul, născut în Austria, celălalt, în New England. Nu numai că mă acceptă drept căpitan, dar îmi sunt şi buni prieteni. Poate că-n sinea lor încă mă mai consideră un negru înfumurat, dar s-ar încăiera cu oricine mi-ar spune asta în faţă. Corect, domnilor?

Ei încuviinţară din cap.

— După treizeci de ani petrecuţi în Lumea Fluviului orice persoană se schimbă. Dacă are în ea dorinţa de schimbare. Ce părere ai? Vrei să ştii cum sună constituţia statului Parolando?

— Bineînţeles. N-aş lua nici o hotărâre fără să ştiu în ce mă bag.

— A fost formulată de marele Sam Clemens, care a plecat cu vasul lui, *Mark Twain*, acum vreun an.

— *Mark Twain?* Cam vanitos, nu crezi?

— Numele a fost ales prin vot. Sam a protestat, dar nu prea convingător. Dar să termin ce aveam de spus. Există o regulă nescrisă potrivit căreia nimeni nu trebuie să-l întrerupă pe căpitan. Prin urmare: *Noi, poporul din Parolando, declarăm prin prezenta*...

În lungul lui recital nu apăru nici un moment de ezitare şi, din câte-şi dădu ea seama, nici o greşeală. Lipsa aproape totală a materialelor scrise silise populaţia alfabetizată să se bizuie pe memorie. Aptitudinea care ajunsese la apogeu cândva doar în rândul popoarelor ce nu cunoşteau scrisul – şi al actorilor – devenise acum generală.

Pe măsură ce vorbele se rostogoleau tot mai aprins, cerul lumina. Ceaţa scăzuse, ajungându-le doar până la genunchi. Solul văii era încă acoperit de ceva asemănător zăpezii. Poalele dealurilor de cealaltă parte a câmpiilor nu se mai vedeau neclar. Iarba înaltă tufişurile, arborii de fier, stejarii, pinii, tisele şi bambuşii nu mai apăreau ca într-o stampă japoneză, înceţoşat, ireal şi îndepărtat. Florile uriaşe ale plantelor căţărătoare ce se încolăceau în ramurile stejarilor începeau să capete culoare. La apariţia soarelui, ele aveau să strălucească în nuanţe vii de roşu, verde, albastru, negru, alb, galben, în dungi şi puncte de culori amestecate. Începeau să se distingă şi prăpăstiile dinspre apus care erau din piatră negru-albăstruie, cu porţiuni întinse de licheni verzi-albăstrui. Ici şi colo, cascadele îşi azvârleau apele pe povârnişurile munţilor.

Toate acestea îi erau cunoscute lui Jill Gulbirra, însă fiecare dimineaţă trezea în sufletul ei acelaşi sentiment de respect şi uimire. Cine făurise această Vale a Fluviului,

lungă de milioane de kilometri? Şi cu ce scop? Cum şi de ce fuseseră resuscitaţi pe această planetă, atât ea cât şi alţi treizeci şi patru sau treizeci şi cinci de miliarde de oameni? Toţi cei care trăiseră începând cu anul două milioane î. Hr. şi terminând cu 2008 d. Hr. Păreau să fi fost ridicat din morţi. Excepţie făceau copiii care decedaseră înainte să fi împlinit cinci ani şi demenţii incurabili, deşi ea avea reţinere în folosirea termenului *incurabil*.

Cine erau cei care făcuseră asta? De ce?

Circulau tot soiul de zvonuri şi istorisiri ciudate, tulburătoare şi înnebunitoare despre oameni care apăruseră în mijlocul resuscitaţilor. Meteoric. Învăluiţi în mister. Li se spunea, între altele, Etici.

— Mă asculţi? o întrebă Firebrass.

Jill descoperi că el o privea atent.

— Îţi pot reproduce, aproape textual, tot ce ai spus până acum, îi răspunse ea.

Nu era adevărat. Rămăsese însă atentă – ca şi cum urechea i-ar fi devenit o antenă ce recepţionează o singură frecvenţă – la ceea ce i se părea important.

Din colibe începură să iasă oameni întinzându-se, tuşind, aprinzându-şi ţigări, îndreptându-se către latrinele cu pereţi din lemn de bambus, sau mergând spre Fluviu cu potirele în mână. Cei mai căliţi purtau doar un prosop în jurul taliei. Însă majoritatea erau îmbrăcaţi din cap până în picioare. Beduinii Văii Fluviului. Fantome ale unui miraj.

— Bine, spuse Firebrass. Eşti gata să juri? Ori ai rezerve?

— Nicidecum, îi răspunse ea. Dar tu? Mă refer la persoana mea.

— Oricum n-ar avea importanţă. Surâse iar. Jurământul ăsta e preliminar. Vreme de trei luni rămâi în studiu, apoi vei primi votul oamenilor. Însă eu am drept de veto. După aceea, dacă eşti acceptată, depui jurământul definitiv. Înţelegi?

— Da.

Nu-i plăcea ideea, dar ce putea face? N-avea de gând să plece. Pe de altă parte, deşi nu-şi dădeau seama, şi ei aveau să dea un examen în faţa ei.

Aerul se încălzi. Cerul continuă să se lumineze înspre răsărit, iar stelele, cu excepţia câtorva gigante, îşi pierdură strălucirea. Se auziră sunete de goarnă. Cele mai apropiate veneau dinspre acoperişul unui turn de şase etaje, situat în mijlocul câmpiei, iar gornistul era un negru înalt, piele şi os, care purta un prosop stacojiu în jurul taliei.

— Sunt făcute din alamă, o lămuri Firebrass. La mică distanţă în amonte există câteva zăcăminte de cupru şi zinc. Le-am fi putut smulge oamenilor care trăiesc acolo, dar am preferat să negociem. Sam nu ne-a îngăduit să folosim forţa decât în caz de necesitate. La sud de aici, unde era odată Soul City, se găseau zăcăminte de criolită şi bauxită. Cetăţenii statului n-au vrut să respecte învoiala – schimbam arme din oţel pe minereuri – de aceea ne-am dus acolo şi le-am luat. În realitate, continuă el, făcând un gest cu mâna, acum Parolando se întinde pe lungimea de 64 de kilometri pe ambele maluri.

Bărbaţii îşi scoaseră toate hainele, cu excepţia legăturii din jurul taliei. Jill păstră pe ea un kilt vărgat în alb cu verde şi o ţesătură aproape transparentă care-i acoperea sânii. Dacă până atunci toţi arătaseră ca nişte arabi nomazi, acum păreau polinezieni.

Locuitorii câmpiei şi ai colinelor se adunară pe marginea Fluviului. Câţiva îşi lepădară toate hainele şi se azvârliră în apa rece, chiuind şi stropindu-se unii pe alţii.

Jill şovăi o clipă. Vâslind toată ziua şi noaptea, transpirase. Trebuia să facă baie şi, mai curând sau mai târziu, tot avea să se dezbrace. Îşi lăsă hainele jos şi alergă până la mal, apoi plonjă. Când se întoarse înot, împrumută o bucată de săpun de la o femeie şi se spălă pe partea superioară a corpului. Ieşi din apă tremurând şi se şterse cu mişcări apăsate.

Bărbaţii se uitau fără fereală la femeia foarte înaltă, zveltă, cu picioare lungi, sâni micuţi, şolduri largi şi bine bronzată. Avea părul roşcat, scurt şi drept, şi ochi căprui. Faţa, din câte ştia ea însăşi, nu atrăgea atenţia în mod deosebit. Era agreabilă, dacă se treceau cu vederea dinţii mari şi puternici, şi nasul ceva cam lung şi coroiat.

Moştenise dinţii de la bunica ei de culoare. Nu şi-i putea schimba. Şi nici n-ar fi vrut.

Privirea lui Hardy era îndreptată asupra părului ei pubian, extraordinar de lung, des şi roşcat. Nici o problemă, cu atât avea să se aleagă, mai aproape de ea oricum nu va ajunge vreodată.

Firebrass dădu ocol pietrei-potir şi reveni cu o suliţă. Sub capătul de oţel, legată de băţ, se afla o vertebră de peşte-cu-corn. Înfipse suliţa în pământ, aproape de canoe.

— Osul arată că suliţa îmi aparţine, o lămuri el. Am înfipt-o aşa pentru a-i anunţa pe toţi că barca nu poate fi împrumutată fără aprobarea mea. Trebuie să înveţi multe asemenea lucruri. Până atunci însă, Schwartz te va conduce la locuinţa ta şi veţi face un tur de recunoaştere. Te prezinţi la mine exact la amiază, sub arborele-de-fier de colo.

Arătă cu degetul un copac la vreo 90 de metri spre apus. Cu cei 300 de metri ai săi, domina totul şi avea scoarţa cenuşie, groasă şi crăpată, ramuri de 90 de metri lungime, încărcate de frunze uriaşe, lobate, dungate în roşu şi verde.

— Îl numim Şeful. Ne vedem acolo.

Goarnele răsunară din nou. Oamenii se strânseră în formaţii militare comandate de ofiţeri. Firebrass urcă pe o piatră-potir. Rămase în picioare, asistând la efectuarea apelului de dimineaţă. Caporalii raportară sergenţilor, aceştia locotenenţilor, care prezentară situaţia către adjunct. Apoi Hardy îi raportă lui Firebrass. Câteva momente mai târziu, oamenilor li se dădu liber. Cu toate acestea, nu se îndepărtară. Firebrass coborî de pe piatra în formă de ciupercă, iar caporalii îi luară locul. Ei aşezară potirele în adânciturile de pe suprafaţa pietrei.

Schwartz se afla alături de Jill. Îşi drese glasul.

— Gulbirra? Mă ocup eu de potirul tău.

Ea îl luă din canoe şi i-l înmână. Acesta era un cilindru metalic cenuşiu, cu diametrul de 45,72 cm, înalt de 76,20, cântărind aproximativ 0,55 kg. O dată închis, capacul lui nu putea fi ridicat decât de către proprietar. Pe capac avea o toartă curbată. De ea era legat cu o sfoară din fibre de

bambus, semnul ei de identificare, un dirijabil minuscul, din lut ars. Purta iniţialele ei pe ambele laturi.

Schwartz ordonă unui om să aşeze potirul ei pe piatră. Omul se grăbi s-o facă, privind mereu spre piscurile de la răsărit. Mai avea încă două minute. După acest răstimp, ca un balon, soarele apăru deasupra munţilor. Câteva clipe mai apoi, piatra scuipă flăcări albăstrui de peste nouă metri înălţime. Urletul produs de descărcarea electrică se îngemăna cu tunetele celorlalte pietre de pe ambele maluri ale Fluviului. După atâţia ani petrecuţi aici, Jill încă nu se obişnuise cu priveliştea sau zgomotul lor. Cu toate că ştia ce va urma, tresări. Ecoul se rostogoli reflectat de munţi, mai răsună o dată apoi se stinse cu un murmur.

Toată lumea lua micul dejun.

9

Se aflau la poalele unei coline. Iarba înaltă, semănând cu alfa, fusese recent cosită la lungimea de un centimetru şi jumătate.

— Avem nişte maşini care fac asta, deşi de obicei folosim coase, spuse David Schwartz. Din iarbă obţinem frânghii.

— În locul de unde vin nu existau maşini, spuse Jill. Foloseam seceri din cremene. Dar şi acolo făceam frânghii din iarbă.

Era umbră şi răcoare. Ramurile arborelui-de-fier adăposteau dedesubt un întreg sătuc, o aşezare formată din colibe de formă pătrată sau rotundă, încropite din lemn de bambus. Multe dintre ele aveau acoperişuri înclinate, acoperite cu frunzele sângerii şi verzi ale arborelui-de-fier. O scară din frânghie ducea până la cea mai de jos creangă a colosului, aflată la 33 de metri înălţime. În apropierea ei se găsea o colibă, aşezată pe o platformă sprijinită de două ramuri. Ici şi colo, se vedeau şi alte scări din frânghie, precum şi colibe cocoţate pe platforme.

— Probabil că ţi se va da şi ţie una după perioada de probă, îi spuse Schwartz. Până atunci însă, acesta-ţi va fi căminul.

Jill intră pe uşa ce i se arătase. Bine cel puţin că nu trebuia să se aplece. Mulţi oameni erau scunzi şi de aceea li se construiau colibe cu uşi joase.

Îşi aşeză pe podea potirul şi legăturile cu obiecte personale. Schwartz o urmă înăuntru.

— A aparţinut unui cuplu ucis de un peşte-dragon. A ieşit din apă de parcă ar fi plecat din tun. A înghiţit un capăt al ambarcaţiunii de pescuit. Din nefericire, cei doi se aflau exact la capătul acela şi au fost înghiţiţi laolaltă cu lemnul bărcii. Păcat că asta s-a întâmplat după încetarea resuscitărilor. Tocmai de aceea presupun că nu vor apărea altundeva. N-ai auzit nimic despre noi resuscitaţi, aşa e?

— Nu, răspunse ea. Oricum, nimic sigur.

— De ce crezi, că se întâmplă asta? Mai ales după atâţia ani de obişnuinţă...

— Habar n-am, răspunse ea tăios. Discuţia pe această temă o tulbura. Chiar, de ce le fusese refuzat atât de brusc darul nemuririi? Ducă-se naibii, spuse ea cu voce tare.

Aruncă o privire în jur. Podeaua era ascunsă sub iarba care-i ajungea până la şolduri. Firele îi zgâriau picioarele. Trebuia să le taie cât mai scurt şi să aducă apoi pământ să le acopere. Dar nici aşa nu avea cum să ucidă iarba. Rădăcinile ei mergeau atât de adânc şi erau atât de legate unele de altele, încât putea să crească şi în întuneric. Era limpede că-şi trăgeau seva din rădăcinile expuse la lumină.

De un cui atârna o seceră din oţel. Metalul era atât de obişnuit aici, încât această unealtă, nepreţuită în alte locuri, nu fusese furată.

Dădu roată camerei încet, ca să nu se taie în marginile ascuţite ale firelor de iarbă. Găsi astfel două vase din lut. Un altul, pentru păstrarea apei de băut, se afla pe o masă din bambus care nu se răsturnase sub apăsarea firelor care-i crescuseră în jur. Pe un alt cuier atârna o salbă din oase de peşte. Două paturi din lemn de bambus, cu perne şi saltele, făcute din pânză prinsă cu cleme magnetice şi

umplute cu frunze, erau parţial ascunse de iarbă. Lângă ele zăcea o harfă confecţionată din carapace de peşte-ţestoasă şi intestine de peşte.

— Ei, nu-i mare lucru, zise ea. Dar la ce mă puteam aştepta?

— E destul de spaţioasă, totuşi, o încuraja Schwartz. Ai destul loc pentru tine şi prietenul tău... dac-o să-ţi găseşti vreunul.

Jill luă secera din cuier şi o trecu prin iarbă. Firele căzură ca nişte capete retezate.

— Ha-ha!

Schwartz o privi şi se întrebă dacă ea nu va renunţa la iarbă în favoarea lui.

— De ce presupui c-aş avea nevoie de-un amant?

— Păi, fiindcă toată lumea procedează la fel.

— Nu toată lumea, i-o reteză ea. Aşeză secera înapoi în cuier. Ce urmează în turul de prezentare?

Se aşteptase ca el să-i ceară să se culce cu el când vor rămâne singuri în colibă. Mulţi bărbaţi procedau astfel. Era evident că el ar fi vrut asta, însă nu îndrăznea. Avu o senzaţie de uşurare amestecată cu dispreţ. Apoi îşi zise că trăia un sentiment straniu contradictoriu. De ce-l dispreţuia pentru că se purta exact aşa cum dorea ea?

Pesemne că se simţea trasă pe sfoară. Când, în ciuda avertismentelor, un bărbat devenea prea agresiv, ea îl lovea peste gât cu latul palmei, îl strângea de testicule şi-i dădea un pumn în stomac, în vreme ce el se tăvălea de durere. Indiferent cât de impozant şi puternic ar fi fost, orice bărbat era luat prin surprindere. Toţi se vădeau neajutoraţi, cel puţin cât ţinea durerea simţită în testicule. După aceea... ei bine, mai toţi îi dădeau pace. Unii încercaseră s-o ucidă, dar era pregătită şi pentru asta. Nu ştiau cât de bine se pricepea să mânuiască un cuţit sau orice armă.

David Schwartz nu-şi dădea seama că scăpase ca prin urechile acului să fie schilodit şi marcat pentru totdeauna în mândria lui de bărbat.

— Poţi să-ţi laşi lucrurile în siguranţă aici. Încă n-am avut cazuri de furt.

— O să-mi iau potirul. M-aş simţi nesigură dacă nu l-aş avea mereu sub ochi.

El făcu un gest echivoc şi-şi luă un trabuc din punguţa de piele purtată pe umăr. Era unul din lucrurile oferite de potir în acea dimineaţă.

— Nu aici, îl sfătui ea. Acesta-i căminul meu şi nu vreau să pută.

El păru surprins, dar se mulţumi să ridice din umeri. Imediat ce ieşiră afară, îl aprinse şi îşi schimbă poziţia, pe direcţia vântului, pufăind hotărât şi lăsând fumul să se îndrepte spre ea.

Jill îşi reţinu remarca pe care ţinea atât de mult s-o facă. Ar fi dovedit însă lipsă de tact dacă l-ar fi jignit prea rău, dându-i astfel prilejul să-şi formeze o părere proastă despre ea. La urma urmelor, se afla în perioada de probă; era femeie, şi n-avea rost să şi-l facă duşman tocmai pe acest bărbat, care ocupa o poziţie importantă şi avea relaţii amicale cu Firebrass. Cu toate acestea, nu-şi va abandona principiile, nu-şi va pleca grumazul.

Ori o va face? Dorind să devină pilotul unei nave aeriene pe Pământ, îndurase o mulţime de mizerii. De fiecare dată, se mulţumise să zâmbească, apoi pleca acasă, unde sfărâma vesela şi scria cuvinte obscene pe pereţi. Copilării, însă îi fuseseră de ajutor. Acum se afla în aceeaşi situaţie pe care, până în urmă cu câţiva ani, n-o anticipase. Nu putea pleca în altă parte, fiindcă n-avea unde. Aici era singurul loc în care urma să se construiască unicul aparat de zbor de pe această lume. În plus, era vorba doar de o călătorie.

Schwartz se opri pe culmea colinei. Arătă către un drum marcat de pini. La capătul lui, cam la jumătatea pantei, se vedea o clădire lungă.

— Latrina pentru locuitorii zonei, explică el. Să-ţi deşerţi oala de noapte aici imediat ce te trezeşti. Urina într-o gaură şi excrementele în cea de alături.

Tăcu o clipă, zâmbi, apoi adăugă:

— De obicei, cei în probe au sarcina să îndepărteze mizeria în fiecare zi. O duc spre munte, unde se află fabrica de praf de puşcă. Excrementele sunt hrana viermilor. Produsul finit al digestiei lor e nitratul de potasiu şi…

— Ştiu asta, spuse ea, vorbind printre dinţi. Nu-s chiar aşa de proastă. În orice caz, procedeul e folosit unde se găseşte sulf.

Schwartz se legănă pe călcâie, pufăind încântat din trabucul pe care-l ţinea cu vârful în sus. Dacă ar fi avut bretele, sigur şi le-ar fi întins, făcându-le să pocnească.

— Majoritatea candidaţilor lucrează cel puţin o lună în fabrica asta. E neplăcut, însă asta îi învaţă cu disciplina. Pe de altă parte, îi elimină pe cei care nu sunt în stare de sacrificii.

— *Non carborundum illegitimatus*, zise ea.

— Poftim? făcu el, strâmbându-se.

— O zicătoare americană. Latină de baltă. În traducere, sună cam aşa: *Nu le îngădui ticăloşilor să te toace mărunt*. Sunt în stare să suport orice porcărie, numai să merite. După aceea, arăt ce-s în stare.

— Te ţii tare.

— Întru totul exact. Aşa trebuie să fii dacă vrei să supravieţuieşti într-o lume a bărbaţilor. Am crezut că lucrurile stau altfel aici. M-am înşelat, dar poate se vor schimba.

— Toţi ne-am schimbat, spuse el încet şi destul de trist. Dar nu întotdeauna în bine. Dacă în 1893 mi-ar fi spus cineva că voi apleca urechea la vorbele unei femei din înalta societate, nu ale unei târfe sau lucrătoare umile, dar nu oricum, ci exprimând idei urâte şi…

— În loc să se arate supusă, vrei să zici, rosti ea tăios.

— Îngăduie-mi să termin. Prostii egalitariste. Iar dacă mi-ai fi spus că n-o să mă deranjeze în mod deosebit, te-aş fi categorisit drept mincinoasă. Dar cât trăieşti, înveţi. Sau, în cazul nostru, mori şi înveţi.

Tăcu şi se uită la ea. Jill simţi un rictus incontrolabil în partea dreaptă a gurii; îl privi pe Schwartz printre gene.

— Aş putea să te trimit la dracu', spuse ea, însă trebuie să mă pun bine cu tine. Dar nu-mi cere să rabd prea multe.

— N-ai înţeles, îi răspunse el. Am zis că acum nu mă deranjează. Şi, vorba ceea, cât trăieşti înveţi. Nu mai sunt David Schwartz din 1893. Sper că nici tu nu ai rămas aceeaşi Jill Gulbirra din... când ai murit?

— În 1983.

Coborâră dealul în tăcere, Jill ducându-şi potirul în vârful suliţei pe care o purta pe umăr. Schwartz se opri la un moment dat să-i arate un torent care cobora dinspre dealuri. Izvorul lui era o cascadă din munţi. Ajunseră lângă un lac micuţ aşezat între două coline. Un bărbat stătea într-o barcă în mijlocul apei, ţinând în mână o undiţă din lemn de bambus, iar pluta alunecase către un tufiş de pe mal, care stătea aplecat deasupra luciului. Omul părea a fi japonez.

— Vecinul tău, îi explică Schwartz. Adevăratul lui nume e Ohara, dar preferă să i se spună Piscator. E mort după Izaak Walton, din care poate cita cuvânt cu cuvânt. Spune că un singur nume e de ajuns şi el şi l-a ales pe acela de Piscator. În latină înseamnă pescar. După cum vezi, se dă în vânt după peşte. De aceea se ocupă de prinderea peştelui-balaur, însă azi e ziua lui liberă.

— Interesant, făcu ea. Din câte-şi dădea seama, Schwartz o pregătea pentru ceva neplăcut. Umbra de zâmbet de pe fata lui părea sadică.

— Pesemne că el va fi ofiţer I pe navă, spuse el. A lucrat ca ofiţer naval în marina japoneză şi la începutul primului război mondial a fost ataşat Marinei Britanice ca observator şi cursant pe dirijabile. Mai apoi, a fost observator-cursant pe o navă aeriană italiană care efectua raiduri de bombardament asupra unor baze militare austriece. Prin urmare, are destulă experienţă pentru a fi trecut pe lista celor eligibili.

— Şi mai e şi bărbat. Jill zâmbi, fierbând în sinea ei. Cu toate că experienţa mea o depăşeşte pe a lui, el rămâne, totuşi, bărbat.

Schwartz se trase înapoi.

— Sunt sigur că Firebrass va numi ofiţerii numai în funcţie de merite.

Ea nu-i răspunse.

Schwartz îi făcu semn bărbatului din barcă. Acesta se ridică de pe banchetă şi, zâmbind, făcu o plecăciune. Apoi se aşeză, dar nu înainte de a-i arunca o privire care păru să o mângâie ca un fascicul radar metafizic, identificând poziţia ei în această lume şi depistând structura ei psihică.

Îşi imagina asta, desigur, dar socoti că Schwartz avea dreptate când spuse:

— Acest Piscator e un bărbat extraordinar.

În vreme ce se îndepărtau, ochii negri ai japonezului păreau s-o ardă în spate.

10

Beznă de jur-împrejur. Lăuntric, întuneric, colcăind de şerpuirea fulgerelor răsucite şi neclare. Puţin după aceea, într-un loc unde timpul nu exista, sclipi un fascicul luminos, care părea sa fi pornit dintr-un aparat de proiecţie. Lumina era o şoaptă prin aer; în mintea ei, urla. Imaginile filmului apăreau pe un osciloscop cu raze catodice; o serie de litere, fragmente de cuvinte, semne şi simboluri – toate, elemente ale unui cod încă nedescifrat. Poate chiar indescifrabil. Ba, mai grav, lăsa impresia că se desfăşoară în sens invers, înfăţişând o realitate pe dos. Era un documentar făcut pentru televiziune, destinat telespectatorului prostit, aşezat în faţa ecranului. Da, derularea în sens opus reprezenta o tehnică excelentă. Imagini explozive menite să sugereze, să evoce ecouri, trezind amintiri, suprapunând frânturi de viaţă intimă cu rapiditate electronică. Amintind de răsfoirea paginilor unei cărţi ilustrate, de la coadă spre început. Dar textul, acesta unde dispăruse? Unde-i era mintea în vreme ce gândea imaginile? Nu vedea nici una. Nici acţiune. Doar fragmente disparate. Cât pe ce să priceapă, dar înţelesul îi scăpă ca printre degete.

Gemând, se trezi. Deschise ochii şi ascultă picăturile ploii duruind pe acoperişul înclinat.

Îşi aduse aminte prima parte a visului. Era visul unui vis ori ceea ce luase ea drept un vis, dar nu mai putea fi sigură. Ploua, iar ea stătea pe jumătate trează ori părea să fie astfel. Coliba se afla la 20.000 de kilometri de cea în care stătea acum, însă era aproape identică, iar lumea dimprejur, aşa cum se vedea în lumina explozivă şi intermitentă a fulgerelor, nu părea cu totul altfel. Se răsucise, iar mâna ei nu dăduse de trupul pe care-l ştia alături.

Se ridicase şi privise în jur. În lumina unui fulger apropiat, care o făcuse să tresară, constatase că Jack nu era în colibă.

Coborâse din pat şi aprinsese o lampă. Nu numai că Jack nu era acolo, dar îi dispăruseră şi hainele, armele şi potirul.

Jill alergase prin furtună să-l caute.

Nu-l găsise. Dispăruse, şi nimeni nu ştia încotro şi de ce.

Singurul om capabil să-i spună o ştersese în aceeaşi noapte. Şi el îşi părăsise consoarta fără să scoată o vorbă despre intenţiile lui. Jill era convinsă că fugiseră împreună. Cu toate acestea, din câte ştia, cei doi erau cunoştinţe întâmplătoare.

De ce se dovedise Jack lipsit de suflet, abandonând-o fără să-i ofere o explicaţie?

Ce vină avea ea?

Oare Jack socotise că trebuia s-o rupă cu o femeie care refuza să joace un rol secundar în relaţia lor? Îl cuprinsese iarăşi dorul de ducă? Îmboldit de aceste două motive, se sculase şi ridicase pur şi simplu ancora, cum îi plăcea lui să se exprime?

Oricare ar, fi fost adevărul, ea nu mai voia să trăiască alături de vreun bărbat. Jack fusese cel mai bun – ultimul are întotdeauna calitatea asta, aşa şi trebuie – dar nu suficient de bun.

Încă-şi trăia dezamăgirea când o întâlnise pe Fatima, turcoaica micuţă, cu ochi migdalaţi. Fatima, una dintre sutele de concubine ale lui Mohammed al IV-lea (sultan al

Turciei în perioada 1648–1687), nu se culcase nici o dată cu el. Cu toate acestea, nu suferise prea mult din pricina lipsei de satisfacţii sexuale. În serai existau destule tovarăşe de detenţie care preferau să iubească persoane de acelaşi sex, fie datorită înclinaţiilor naturale, fie condiţionării. Devenise favorita lui Kosem, bunica lui Mohammed, deşi relaţia lor nu fusese vădit lesbiană.

Însă Turhan, mama lui Mohammed, dorea să preia controlul asupra guvernului, care-i era fidel lui Kosem, astfel că aceasta din urmă a fost prinsă de un grup de asasini angajaţi de Turhan şi strangulată cu cordoanele draperiei de la propriul ei pat. Fatima avusese ghinionul de a o sluji pe Kosem tocmai în acele momente şi de aceea împărtăşise aceeaşi soartă cu a stăpânei sale.

Jill o luase pe micuţa şi atrăgătoarea turcoaică în propria-i colibă după ce aceasta se certase cu iubita ei, o balerină de origine franceză (decedată în 1873). N-o iubea, însă se simţea atrasă sexual şi, după o vreme, începu să ţină la ea. Totuşi Fatima era cam neştiutoare, ba chiar, şi mai grav, de needucat. Se dovedise egoistă şi avea să rămână astfel, era infantilă şi nu se putea schimba. După un an Jill deja se săturase de ea. Cu toate acestea, suferise cumplit când Fatima fusese violată şi maltratată de trei sikeli beţi (născuţi în 1000 î. Hr.?). Durerea ei crescuse când îşi dăduse seama (deşi nu avea dovezi) că Fatima murise pe vecie. Resuscitările încetaseră. Morţii nu se mai trezeau a doua zi în zori departe de locul în care îşi dăduseră duhul.

Înainte de a se lăsa pradă dezamăgirii, Jill îi doborâse cu arcul pe toţi ucigaşii Fatimei. Nici ei nu aveau să mai reînvie vreodată.

După câţiva ani, auzise zvonuri în legătură cu marele dirijabil care se construia în susul Fluviului. Nu ştia dacă era adevărat ori nu, însă putea afla într-un singur fel.

Aşa ajunsese aici, deşi îi trebuise mult timp.

11

Din *Dezvăluirile Zilei*, ziar de cinci pagini. Proprietar şi editor: statul Parolando. Redactor: S.C. Bagg. În colţul din stânga sus, deasupra titlului apare obişnuitul anunţ:

CAVEAT LECTOR

Potrivit legii, cititorul trebuie să depună acest ziar într-un recipient public de reciclare a doua zi după apariţie. În caz de urgenţă, poate fi folosit ca hârtie igienică. Recomandăm pagina de *Scrisori către redacţie* drept cea mai potrivită acestui scop. La prima abatere mustrare publică. La a doua: confiscarea raţiei de băutură, tutun şi gumă de visat pe o săptămână. La a treia: exil cu interdicţia revenirii.

Notabil în secţiunea *Proaspăt sosiţi*:

JILL GULBIRRA

În pofida părerii multor persoane, o salutăm pe cea mai recentă candidată la cetăţenie. Această doamnă fudulă şi insipidă a apărut sâmbăta trecută din ceaţa premergătoare zorilor şi i-a acostat pe patru dintre bărbaţii noştri marcanţi. În ciuda uşoarei lor stări de ebrietate şi a gândurilor pofticioase, amănunte care pot produce o anumită împâclire a minţii, membrii cuartetului au înţeles în cele din urmă că neaşteptata vizitatoare călătorise cale de aproximativ 32.180 de kilometri (sau 20.000 de mile, pentru găgăuţi şi mărginiţi). A făcut-o de una singură (neviolată şi neagresată), într-o canoe, şi a trecut prin toată această odisee pentru a se asigura că proiectul aparatului nostru de zbor se desfăşoară conform planurilor. Deşi nu a cerut de-a dreptul să fie numită comandant al dirijabilului atunci când el va fi terminat, ea a dat înţeles că ar fi spre binele tuturor dacă i s-ar încredinţa o asemenea funcţie.

După câteva înghiţituri din divinul produs al Caledoniei, cei patru au reuşit parţial să facă faţă atacului direct. (Un martor ocular ne-o descrie în următorii termeni: „Înfăţişare de amazoană, purtare calculată, obraznică şi curaj de fier, necuviincios pentru o fiinţă care-şi merită numele de femeie.”)

Cei patru iluştri i-au cerut să-şi prezinte cartea de vizită. Ea le-a furnizat informaţiile solicitate, care, dacă sunt reale, pot impresiona pe oricine. Un cetăţean de vază care a dat un interviu pe această temă întreprinzătorului nostru reporter, Roger „Nellie” Bligh, afirmă că ea este ceea ce pretinde. Cu toate că n-a întâlnit-o niciodată în cursul existenţei sale terestre, a citit despre ea în diferite periodice şi o dată a şi văzut-o la televizor (o invenţie de la mijlocul secolului al XX-lea, pe care redactorul dumneavoastră, murind, nu a apucat să o vadă, şi pe care, potrivit părerii multora, nu are motive s-o regrete).

Dacă nu cumva seamănă perfect din punct de vedere fizic cu adevărata Jill Gulbirra, s-ar părea că această femeie nu e una dintre numeroasele impostoare care au inundat Valea Fluviului de-a lungul vremii.

Biroul de Statistici Vitale (alţii ar zice Mortale) ne-a pus la dispoziţie următoarele informaţii. Gulbirra Jill (fără alt nume). Sex feminin Nume de botez: Johnetta Georgette Redd. Născută la 12 februarie 1953, în Toowoomba, statul Queensland, Australia. Numele tatălui: John George Redd. Numele mamei: Marie Bronze Redd. Strămoşi: scoţieni-irlandezi, francezi (evrei), aborigenă australiană. Necăsătorită pe Pământ. A studiat la Canberra şi Melbourne. În 1973 a absolvit Institutul de Tehnologie Massachusetts, cu titlul de inginer în construcţii aeronautice. Permis de pilot pe avioane comerciale cu patru motoare. Permis de pilot pe baloane captive. Navigator pe dirijabilul vest-german de transport pus la dispoziţia guvernului nigerian în perioada 1977-1978. Pilot de balon captiv la Goodyear, SUA, 1979. Pilot de dirijabil al şeicului Kuweitului, 1980-1981. Instructor de zbor la British Airways, 1982. În 1983 a devenit singura femeie-căpitan de aparat de zbor din Occident. Are la activ 8.342 de ore de zbor.

Decedată la 1 aprilie 1983, într-un accident de automobil în apropiere de Howden, Anglia, cu puţin timp înainte de a prelua comanda aparatului rigid de zbor *Willows-Goodens*, proaspăt autorizat.

Profesiune: evidentă din datele de mai sus.

Aptitudini: flaut, tragerea cu arcul la ţintă, scrimă, kendo, lupta cu beţe, arte marţiale, rea de gură.

E bună şi la bătaia cu pumnii, fiindcă l-a trăsnit pe distinsul nostru concetăţean, Cyrano de Bergerac, zis şi „Năsosul”, drept în bot, continuând cu o lovitură de genunchi la falcă, lăsându-l fără grai şi scoţându-l *hors de combat*. Acest fenomen s-a înregistrat ca urmare a faptului că el a pus mâna (fără aprobare) pe ţâţa ei. În mod normal, orice altă persoană care s-ar fi purtat atât de dur ar fi fost provocată la duel pe viaţă şi pe moarte (dincolo de graniţe, desigur, întrucât duelul e ilegal în statul nostru de drept, Parolando) de focosul nostru franţuz. Însă el este atât de demodat, încât s-ar simţi, potrivit propriei sale exprimări, *comme une imbecile*, dacă ar trebui să lupte contra unei femei. În plus, se consideră vinovat pentru faptul de a fi făcut avansuri fără să fie invitat „verbal” sau „din ochi”.

La o oră după cină, întreprinzătorul nostru descurcăreţ a apărut la uşa colibei doamnei Gulbirra şi a bătut. S-au auzit câteva mormăieli, apoi o voce certăreaţă: „Ce dracu' vrei?” Evident, presupusul interlocutor nu dădea doi bani pe identitatea vizitatorului.

— Domnişoară Gulbirra, sunt Roger Bligh, reporter la *Dezvăluirile Zilei*. Aş dori să-mi acordaţi un interviu.

— Ei bine, va trebui să aştepţi. Acum sunt pe oală.

Tânărul jurnalist şi-a aprins un trabuc ca să-şi omoare timpul. Şi-a pus în gând să folosească apoi chiştocul pentru a alunga mirosurile din colibă. După o vreme, auzi zgomote de bălăceală într-un lighean şi invitaţia:

— Intră. Dar să laşi uşa deschisă.

— Bucuros, a declarat neînfricatul.

A descoperit subiectul aşezat pe un scaun lângă masă, fumând marijuana. Din pricina aromei de trabuc şi marijuana şi a persistenţei mirosului rezultat din recenta ocupaţie a subiectului, la care se adăuga fumul scos de câteva lumânări din grăsime de peşte, nici condiţiile olfactive, nici vizibilitatea nu au fost optime.

— Domnişoara Gulbirra?

— Nu. ‘Şoara.

— Ce semnifică acest titlu?

— Mă-ntrebi ca să-mi afli părerile, ori chiar n-ai habar? Pe-aici sunt destui oameni ai timpului meu. Sigur n-ai mai auzit cuvântul până acum?

Reporterul şi-a recunoscut neştiinţa.

În loc să-l lămurească pe domnul Bligh, subiectul a continuat:

— Care e situaţia femeilor în Parolando?

— Pe lumină sau pe-ntuneric? a dorit domnul Bligh precizări.

— Nu te obrăznici, a zis ‘şoara Gulbirra. O să-ţi explic pe-nţelesul tău, ca să-ţi intre bine în cap despre ce vorbesc. Legal, adică teoretic, aici femeile au drepturi egale cu bărbaţii. Dar în practică, în realitate, care e atitudinea bărbaţilor faţă de femei?

— În primul rând pasională, regret că trebuie s-o spun, a replicat reporterul.

— Îţi mai ofer o şansă, a declarat subiectul. După aceea, totul va deveni o problemă de noroc şi de atracţie gravitaţională care se exercită dincolo de prag şi priveşte noada şi trabucul acela puturos.

— Scuze, a spus temerarul. Dar, la urma urmelor, *eu* am venit să vă iau un interviu, nu invers. De ce nu le întrebaţi pe cetăţencele-femei ce părere au despre atitudinea bărbaţilor faţă de ele? În concluzie, vă aflaţi aici să desfăşuraţi o cruciadă de emancipare a femeilor, ori să construiţi şi să conduceţi (dacă-mi pot permite să zic aşa) dirijabilul proiectat?

— Mă iei peste picior?

— Nimic mai departe de mine, s-a grăbit să declare neînfricatul nostru jurnalist. Avem păreri moderne, chiar dacă oamenii de la sfârşitul secolului al XX-lea constituie doar un procent redus. Statul este devotat ideii de a construi aparatul de zbor. În acest scop, se menţine o disciplină strictă privind orele de muncă. Dar, în măsura în care nu dăunează nimănui, cetăţenii pot face orice dracu' le

trece prin cap în timpul liber. Prin urmare, să începem. Ce înseamnă ‘şoară, ca să nu fie luat drept uşoară?

— Nu cumva mă iei în balon?

— Jur pe un teanc de Biblii, dacă aş găsi aşa ceva pe aici.

— Pe scurt, e un titlu pe care membrele mişcării de emancipare a femeii l-au adoptat în anii şaizeci. *Domnişoară* şi *doamnă* spuneau prea multe despre comportamentul sexual al bărbaţilor. *Domnişoară* însemna necăsătorită, ceea ce stârnea automat o atitudine dispreţuitoare, asumată conştient ori instinctiv, din partea bărbaţilor, mai ales dacă *domnişoara* trecuse de vârsta măritişului. Dădea de înţeles că femeii în chestiune îi lipsea ceva şi că ea era moartă după ideea de a fi numită doamnă. Cu alte cuvinte, fără identitate proprie, privită ca simplu apendice al soţului, fiind un cetăţean de categoria a doua. De exemplu, de ce trebuia ca o domnişoară să fie cunoscută pe numele tatălui ei? De ce nu-l folosea pe cel al mamei?

— În acest din urmă caz, a răspuns destoinicul nostru reporter, numele ar aparţine, totuşi, unui bărbat, tatălui mamei.

— Întocmai. De aceea eu mi l-am schimbat din Johnetta Georgette Redd – bagi de seamă că amândouă aşa-zisele nume de botez sunt feminine ale unor nume masculine – în Jill Gulbirra. Tatăl meu a făcut un scandal monstru, şi până şi maică-mea a protestat ferm. Dar ea era o mătuşică supusă, lipsită de minte.

— Interesant, a spus domnul Bligh. Gulbirra? Ce nume e acesta? Slav? Şi de ce l-aţi ales?

— E-un nume folosit de aborigenii australieni, găgăuţă. *Gulbirra* e un cangur care prinde câini şi-i mănâncă.

— Cangur carnivor? Credeam că toţi sunt vegetarieni.

— În realitate s-ar putea nici să nu fi existat, dar aborigenii susţineau că ei trăiesc în deşert. Pesemne e vorba de vreun mit, dar ce importanţă are? Simbolismul contează.

— Deci vă identificaţi cu un gulbirra? Îmi închipui ce semnificaţie are câinele.

În acest moment al discuţiei, ‘şoara Gulbirra a zâmbit atât de înfricoşător, încât corespondentul s-a simţit obligat să dea peste cap doza de curaj pe care-o poartă întotdeauna în geanta de umăr.

— N-am ales numele acesta fiindcă simt o apropiere sau simpatie faţă de cultura negrilor, a zis 'şoara. Sunt aborigenă pe sfert, şi ce dacă? A fost o cultură înapoiată, dominată de masculi de la un capăt la altul, în care femeile deveneau simple obiecte, subiecte ale sclaviei, efectuând toate muncile şi fiind bătute de taţi şi soţi. Mulţi bărbaţi albi au descris în mod melodramatic decăderea societăţii aborigene, dar eu una cred că a fost lucrul cel mai potrivit. Simt o remuşcare pentru suferinţele care i-au însoţit descompunerea.

— Remuşcarea, spre deosebire de deflorare, se produce de obicei fără suferinţe, a spus domnul Bligh.

— Virginitatea! Acesta-i un alt mit masculin, inventat doar pentru a umfla ego-ul bărbătesc şi a impune opiniile sale privind dreptul de proprietate, a declarat cu amărăciune ‘şoara Gulbirra. Din fericire, această atitudine a suferit modificări considerabile în epoca mea. Dar încă mai sunt o mulţime de porci, brute fosilizate, aşa le zic eu, care...

— Totul e foarte interesant, a îndrăznit s-o întrerupă neînfricatul nostru. Dar vă puteţi păstra părerile pentru rubrica *Scrisori către redacţie*. Domnul Bagg ar tipări orice declaraţie a dumneavoastră, indiferent cât de grosolană ar fi ea. Acum însă, cititorii noştri ar dori să ştie ce planuri profesionale aveţi. Cum vedeţi contribuţia dumneavoastră la Proiectul Aparatului de Zbor, potrivit titlului oficial? Cum credeţi că vă veţi adapta la ierarhia existentă?

Mirosul iute şi greu al marijuanei le acoperea deja pe toate celelalte. În ochii dilataţi de drog a apărut o sclipire sălbatică şi înspăimântătoare. Corespondentul nostru a considerat necesar să-şi susţină îndrăzneala pe cale de dispariţie cu o altă duşcă din divina butelcă.

— Potrivit oricărei logici şi graţie cunoştinţelor superioare, a experienţei şi capacităţilor mele, spuse ea rar,

dar apăsat, eu ar trebui să răspund de proiect. Şi să devin căpitan al navei! Am verificat recomandările tuturor şi nu încape nici o umbră de îndoială că sunt de departe cea mai capabilă. Prin urmare, de ce nu mi se încredinţează construcţia aparatului? De ce nici măcar candidatura mea pentru funcţia de căpitan nu a fost luată în discuţie? Care e motivul?

— Vă rog să nu-mi spuneţi, a răspuns reporterul nostru. Pesemne fusese încurajat de lava lichidă ce-i alerga prin vine şi-i amorţise mintea, altfel chibzuită. Nu-mi spuneţi. Lăsaţi-mă să ghicesc. Nu s-ar putea spune – caut o explicaţie, vă rog să ţineţi seama de asta – că vi se încredinţează o funcţie inferioară doar fiindcă sunteţi femeie?

Subiectul s-a uitat lung la reporterul nostru, a tras încă o dată din ţigară, umplându-şi plămânii, făcând să-i tresalte sânii mici şi în cele din urmă, cu faţa uşor vânătă din pricina lipsei de oxigen dădu pe nări restul de fum. Îndrăzneţul şi-a adus aminte de imaginile cu balauri pe care le văzuse în copilăria sa terestră. Cu toate acestea, s-a gândit că bravura e bună numai în doze mici şi nu a făcut comentarii privind similitudinea.

— Ai priceput perfect, a spus ea. Se pare că nu eşti chiar atât de îngrămădit.

După aceea, prinzându-se de marginea mesei de parcă ar fi vrut să stoarcă lemnul, 'şoara s-a ridicat.

— Dar ce-ai vrut să spui prin *doar* o femeie?

— Vai, n-a fost decât exprimarea prin propriile mele cuvinte a gândurilor dumneavoastră, a afirmat cu grăbire cutezătorul reporter. A fost o ironie. Sau ceva, acolo...

— Dacă aş fi bărbat, a declarat ea, ceea ce, slavă Cerului, nu sunt, aş deveni imediat cel puţin secund. Iar tu n-ai sta aici rânjindu-te.

— O, vă înşelaţi în privinţa asta, a spus neînfricatul. Nu rânjesc. Există totuşi un element pe care l-aţi trecut probabil cu vederea. N-ar avea nici o importanţă sexul dumneavoastră; aţi putea avea cele mai mari boaşe din zona ce-ar însuma 40.000 de kilometri pătraţi şi tot nu vi s-

ar da funcţia. Cu mult timp înainte de construirea Vaporului, mă refer la al doilea, nu la cel furat de Regele Ioan, s-a înţeles de la sine că Firebrass se va ocupa de proiectul aparatului de zbor. Treaba asta e prevăzută şi în constituţia statului Parolando, pe care cred că o cunoaşteţi fiindcă el însuşi v-a recitat-o de la un cap la altul. Aţi înţeles, sper, iar depunând jurământul, aţi şi acceptat situaţia. Prin urmare spuneţi-mi, la ce bun mai mârâiţi?

— Până la coadă, n-ai priceput o boabă, clovn nenorocit, a răspuns ea. Problema e că acea regulă, acea lege arogantă formulată pompos, nici nu trebuia redactată.

Reporterul nostru a mai dat peste cap o gură din ceea ce încurajează prosteşte şi a declarat:

— Problema e că ea *există*. Iar dacă ar apărea şi un bărbat de două ori mai bun decât dumneavoastră, tot ar trebui să accepte ideea că nu poate obţine o funcţie superioară celei de secund. Ar deveni cel mult asistent-şef adjunct al proiectului de construcţie şi secund pe navă. Asta-i tot.

— Nu există fiinţă de două ori mai pregătită decât mine, a spus ea, decât dacă ar apărea vreun ofiţer de pe *Graf Zeppelin*. Ascultă, am început să mă satur.

— E cam înăbuşitor aici, şi cu fumul... a spus corespondentul nostru, ştergându-şi sudoarea de pe frunte. Cu toate acestea, aş dori să ştiu mai multe despre pregătirea dumneavoastră, despre viaţa pământească, înţelegeţi, chestii umane, de interes pentru cititori. De asemenea, ce vi s-a întâmplat imediat după Ziua Resuscitării. Şi...

— Speri să mi se tulbure minţile după chiştocul ăsta şi să mă dai gata cu graţia ta irezistibilă şi cu virilitatea? a întrebat ea. Pregăteşti terenul ca să te dai la mine?

— Doamne păzeşte! a declarat reporterul. E vorba doar de o vizită strict profesională. Pe de altă parte…

— Pe de altă parte, a continuat ea rânjind, ţi-e teamă de mine, nu? Toţi sunteţi o apă şi-un pământ. Trebuie să dominaţi, să vă simţiţi superiori. Dacă daţi de-o femeie inteligentă, care vă face faţă în luptă dreaptă, care vă e clar

superioară, atunci vă dezumflaţi imediat ca nişte baloane sparte. Baloane cu robinet.

— Serios, ‘şoară Gulbirra, nu vă… a îndrăznit neînfricatul nostru, simţind că-i ia foc faţa.

– Ia dispari de-aici, micuţule, i-a tăiat-o subiectul.

Corespondentul a considerat că-i înţelept să se supună acestei solicitări imperative. Interviul, deşi incomplet din punctul nostru de vedere, se încheie aici.

12

A doua zi spre seară, Jill luă un exemplar din *Dezvăluiri* de la standul de distribuţie din faţa clădirii ce adăpostea tipografia. Unii oameni, care citiseră deja ziarul, surâseră către ea, sau chiar rânjiră fără fereală. Îl deschise la pagina *Proaspăt sosiţi*, ştiind dinainte ce va găsi acolo şi fiind furioasă fără să mai citească articolul.

Paginile tremurară în mâinile ei. Interviul era destul de prost, deşi s-ar fi cuvenit să ştie că un om al secolului al XIX-lea precum Bagg va tipări o asemenea mizerie. Ce fusese omul? Redactor al vreunei foiţe amărâte dintr-un orăşel de frontieră al Arizonei? Da, întocmai. Tombstone. Firebrass îi spusese ceva despre el.

Cel mai rău o înfurie poza. Nu-şi dăduse seama atunci, dar cineva din mulţime o fotografiase în dimineaţa sosirii. O surprinsese într-o poziţie ridicolă, aproape obscenă. Goală, aplecându-se, cu sânii atârnându-i drept în jos, ca nişte ugere, ţinând prosopul cu o mână în spate şi cu cealaltă în faţă, ştergându-se între picioare. Privea în sus, ţinând gura deschisă, părând să aibă doar nas şi dinţi laţi.

Bineînţeles, operatorul mai luase şi alte instantanee. Dar Bagg îl alesese pe acesta doar ca s-o facă ţinta batjocurii.

Era atât de furioasă, încât aproape că-şi uită potirul pe tejghea. Rotindu-l într-o mână şi gândindu-se cum avea să-i spargă tărtăcuţa lui Bagg, în cealaltă luă ziarul – pe care voia să i-l bage undeva – şi porni ca o furtună către clădire. Când ajunse la uşă se opri.

„Fii matură, Jill”, îşi spuse, „reacţionezi exact cum speră, la fel ca toţi ceilalţi. Ia-o calm; nu te lăsa intimidată. Sigur, ai avea o mare satisfacţie dac-ai mătura puţin biroul cu el. Dar aşa ai pierde tot. Ai trecut prin momente şi mai grele şi ai ieşit cu fruntea sus.”

Merse spre casă cu pas măsurat, ţinând mânerul potirului atârnat pe braţ. În lumina ce scădea citi şi restul articolelor. Nu era singura pe care Bagg o defăima, calomnia şi batjocorea. Până şi Firebrass, deşi tratat cu mănuşi în articolul despre ea, era criticat cu asprime în altă parte, şi nu numai de Bagg. Pagina intitulată *Vox pop* conţinea o serie de scrisori semnate de cetăţenii scandalizaţi de politica dusă de Firebrass.

După ce traversă câmpia şi începu să urce drumul întortocheat printre coline, auzi un fluierat slab. Când se întoarse, îl văzu pe Piscator. Venind spre ea, îi zâmbi şi i se adresă cu un accent căpătat la Oxford:

— Bună seara, cetăţene. Pot să te însoţesc o bucată de drum? Vom fi mai fericiţi împreună decât singuri? Da sau nu?

Jill se văzu silită să zâmbească. Piscator dădea vorbelor greutate într-un stil ce amintea de secolul al XVII-lea. Impresia era accentuată de pălăria lui, un ţilindru înalt, înclinat spre partea superioară, cu borul larg. Îi aduse în minte pălăriile pelerinilor din New England. Era confecţionată din piele de culoare roşu-închis, obţinută de la peştele roşu fără solzi. În bor erau prinse câteva muşte din aliaj de aluminiu. Purta un prosop negru pe umeri, legat în jurul gâtului cu cleme. O altă pânză verde-închis îi servea drept kilt sandalele erau tot din piele de peşte roşu.

Avea pe umăr o undiţă din bambus. În cealaltă mână îşi ţinea potirul. Sub braţ, lipit de corp, se vedea un ziar. Coşul din nuiele era agăţat de celălalt umăr.

Înalt pentru un japonez, creştetul lui îi venea lui Jill până în dreptul nasului, şi avea trăsături atrăgătoare, nu întru totul mongole.

— Presupun c-ai citit ziarul, spuse ea.

— Din nefericire, aproape în întregime, dar nu pune la inimă. Aminteşte-ţi ce le spune Solomon celor care-l batjocoresc, în Proverbe XXIV.9: *Batjocoritorul e urgia oamenilor*.

— Prefer *umanităţii*, îl corectă ea.

El o privi nelămurit.

— Dar ce?... A, înţeleg, ai ceva cu *oamenii*. Dar prin asta se înţeleg bărbaţii, femeile şi copiii.

— Ştiu, răspunse ea, ca şi cum ar fi repetat vorbele pentru a mia oară, ceea ce nu era departe de adevăr. Sunt conştientă de asta. Însă folosirea cuvântului *om* condiţionează pe vorbitor şi pe ascultător să înţeleagă prin asta doar bărbatul. Apelând la termenul *umanitate* sau *persoane*, îi faci pe oameni să presupună că *Homo sapiens* se referă la ambele sexe.

Piscator trase aer în piept printre dinţi. Jill se aştepta ca el să exclame: „Aşa deci!”, însă se mulţumi să zică:

— În coşul ăsta am trei lini delicioşi, dacă-i pot numi astfel. Seamănă extraordinar de mult şi au acelaşi gust cu cei pământeni. Nu sunt la fel de buni ca lipanul, să zicem, din apele repezi de munte. Prinderea lor cere îndemânare, fiindcă sunt peşti agili şi pofticioşi.

Jill socoti că omul sigur căpătase cunoştinţele de engleză citind *Undiţarul desăvârşit*.

— N-ai vrea să împărţim peştele în seara asta? O să-i am calzi la ora patru fix, lângă ceasul cu apă. Voi pregăti şi trotil din belşug.

Acesta era numele folosit de localnici pentru alcoolul obţinut din lichenii răzuiţi de pe versanţii muntelui. Se diluau trei părţi de alcool cu una de apă şi se adăugau flori uscate ale arborelui-de-fier, sub formă de pulbere. După ce florile dădeau lichidului o culoare purpurie şi o prospeţime de trandafir era bun de băut.

Jill şovăi câteva clipe. În general, n-o deranja viaţa solitară. Spre deosebire de contemporanele ei, nu intra în panică, nu dispera când trebuia să se descurce de capul ei. Însă prea multă vreme ţinuse solitudinea. Călătoria în susul Fluviului îi luase patru sute douăzeci de zile în cursul cărora

fusese singură cuc. Noaptea mâncase şi stătuse de vorbă cu persoane necunoscute. Trecuse prin dreptul a 501.020.000 de oameni şi nu văzuse chipul nimănui pe care să-l fi cunoscut pe Pământ sau pe Lumea Fluviului. Nici măcar unul.

În timpul zilei rareori se apropiase îndeajuns de mal ca să poată recunoaşte trăsăturile feţelor. Relaţiile ei din cursul nopţii se limitau la câteva persoane. Se chinuia cu gândul că ar fi putut trece pe lângă vreo persoană pe care-o iubise pe Pământ ori la care ţinuse cât de cât. Erau unele pe care ar fi dorit să le reîntâlnească.

Probabil că cel mai mult tânjea după Marie. Ce simţise Marie când aflase că gelozia ei nechibzuită cauzase moartea amantei, Jill Gulbirra? Trăind cu sentimentul vinovăţiei, suferise cumplit, ori îşi luase viaţa? La urma urmelor, Marie avea înclinaţii sinucigaşe. Sau, pentru a spune lucrurilor pe nume, simţea mai curând îndemnul de a lua pastile cât să-şi pericliteze viaţa, dar niciodată suficiente pentru a nu putea fi salvată în ultima clipă. Jill cunoştea trei momente în care Marie fusese cât pe ce să moară. Dar nu reuşise.

Nu, Marie a suferit şi şi-a făcut reproşuri vreme de cel mult trei zile. Apoi sigur a înghiţit vreo douăzeci de pilule de fenobarbital şi i-a telefonat celei mai apropiate prietene, pesemne o amantă, gândi Jill, simţind o durere în piept – târfa! – iar aceasta a sunat la spital, astfel că au urmat golirea stomacului, antidotul şi aşteptarea plină de nelinişte pe hol, apoi veghea la căpătâiul patului, în vreme ce Marie a bolborosit dementă, cu mintea încă înceţoşată de drog, însă nu îndeajuns de aburoasă încât să n-o impresioneze până la lacrimi pe amantă. Nu voia să trezească în sufletul ei doar simpatia. Târfuliţa sadică trebuia să-i dea amantei şi câteva replici usturătoare, aducându-i critici despre care mai târziu să declare că nu-şi amintea să le fi făcut.

Apoi amanta a dus-o pe Marie în apartamentul ei şi a îngrijit-o câtva timp, iar după aceea… Jill nu îngăduia imaginaţiei s-o poarte mai departe. În astfel de momente simţea nevoia să râdă, deşi amar, de propria-i persoană.

Trecuseră treizeci şi unu de ani de când ieşise ca vântul din casă şi plecase în trombă, făcând pneurile să scârţâie şi să scoată fum, şi gonise nebuneşte, neluând în seamă stopurile, Iar apoi... apoi văzuse luminile orbitoare şi auzise claxonul turbat al uriaşului camion, trăsese disperată de volan pentru a roti automobilul Mercedes-Benz, simţise un gol îngheţat în stomac, percepuse apropierea necruţătoare a namilei şi...

Se trezise pe malul Fluviului alături de nenumăraţi alţii, goală, trupul ei de treizeci şi unu de ani fiind readus la starea de la douăzeci şi cinci – mai puţin o serie de imperfecţiuni. Coşmar în paradis. Ori ceea ce-ar fi putut fi paradis dacă multe fiinţe umane n-ar fi ţinut cu orice chip să facă din el un iad.

În urmă cu treizeci şi unu de ani... Timpul nu vindecase toate rănile, adică pe aceasta. Până acum ar fi trebuit să depăşească amestecul de mânie şi durere. S-ar fi cuvenit să nu mai simtă nimic pentru Marie. Dar nu se întâmplase aşa.

Îşi dădu brusc seama că japonezul o privea. Se aştepta să primească un răspuns la propunerea lui.

— Iartă-mă, zise ea. Uneori mă pierd în trecut.

— Şi mie-mi pare rău. Uneori... cel care foloseşte guma de visat ca mijloc de a scăpa de amintiri dureroase, tulburătoare sau, mai curând, de stări nedorite de spirit se... se pierde.

— Nu-i vorba de asta, spuse ea, încercând să-şi reţină furia din glas. Problema e că am trăit singură atâta vreme, încât am căpătat obiceiul de a visa cu ochii deschişi. Cât am vâslit în amonte, am făcut asta instinctiv. Câteodată realizam că parcursesem zece kilometri fără să-mi dau seama, în mod conştient, de cele întâmplate în acel răstimp. Dar acum, aflându-mă aici, unde am o slujbă care-mi cere să fiu permanent cu mintea trează, vei vedea că o să devin la fel de vioaie ca restul oamenilor.

Adăugase asta ştiind că Piscator ar putea-o turna lui Firebrass. Starea de visare cu ochii deschişi nu era tolerată la un ofiţer de zbor.

— Sunt sigur că aşa se va întâmpla, spuse Piscator. Tăcu o clipă, zâmbi şi urmă: Apropo, să nu te îngrijoreze rivalitatea dintre noi. Nu sunt un om ambiţios. Mă mulţumesc cu orice funcţie mi s-ar încredinţa, fiindcă sunt conştient de capacitatea şi de experienţa mea. Firebrass se poartă corect. Mă intrigă ţinta noastră, aşa-zisul Turn al Ceţurilor sau Mare Potir, sau cum o mai fi numit. De fapt, doresc să călătoresc într-acolo, să aflu secretul acestei lumi. Dornic, dar nu nerăbdător, dacă pricepi ce vreau să spun. Recunosc, nu am pregătirea ta, de aceea mă aştept să-ţi fiu subordonat.

Jill Gulbirra rămase tăcută câteva momente. Bărbatul acesta aparţinea unei naţii care, practic, îşi ţinea femeile în sclavie. Cel puţin pe vremea ei (1886-1965), aşa se prezentau lucrurile. Era adevărat că după primul război mondial femeile obţinuseră unele libertăţi. Teoretic, el ar trebui să aibă o atitudine tradiţională faţă de femei. Îngrozitor. Pe de altă parte, Lumea Fluviului îi transformase pe oameni. *Pe unii*.

— Chiar nu te deranjează? întrebă ea. Serios, ce crezi în sinea ta?

— Eu nu prea mint. Asta pentru a menaja sentimentele oamenilor sau pentru a nu mai pierde vremea cu proştii. Cred că ştiu ce gândeşti. Ţi-ar sluji la ceva să ştii că unul dintre maeştrii mei din Afganistan a fost o femeie? Mi-am petrecut zece ani ca discipol al ei până să considere că nu mai eram la fel de prost ca la venire şi că puteam trece la următorul şeic.

— Ce făceai acolo?

— Aş fi încântat să discut despre asta cu alt prilej. Deocamdată, te asigur că nu am prejudecăţi faţă de femei sau persoane de altă naţionalitate decât japonezi. Am avut cândva, dar m-am debarasat de intoleranţă. De exemplu, la un moment dat, după primul război mondial, vreme de câţiva ani am fost călugăr budist. Apropo, ştii ceva despre religia Zen?

— În perioada de după 1960 s-au publicat numeroase cărţi pe tema asta, răspunse Jill. Am citit şi eu câteva.

— Mda. Şi după aceea ai ştiut mai multe? întrebă el zâmbind.

— Oarecum.

— Eşti sinceră. Cum spuneam, după ce mi-am dat demisia din marină, m-am retras din lume şi am stat la o mănăstire din Ryukyu. După trei ani, un ungur a venit acolo ca umil novice. Când am văzut cum era tratat, am descoperit brusc ceea ce ştiusem în mod instinctiv, însă refuzasem să recunosc: faptul că, în afara mea, anii petrecuţi exersând disciplina Zen nu-i lecuise nici pe maeştri, nici pe discipoli, de prejudecăţile rasiale, de şovinism, aş zice, fiindcă se arătau ostili sau chiar dispreţuitori faţă de chinezi, indo-chinezi şi mongoli. Fiind pentru prima oară cinstit faţă de mine însumi, am recunoscut în sinea mea că practica religiei Zen nu ne pătrunsese adânc nici pe mine, nici pe ceilalţi. Sigur, trebuie să înţelegi că Zen nu-şi propune scopuri. Când îţi fixezi o ţintă, neglijezi calea. Ţi se pare o contradicţie? Aşa şi e. Totu-i o absurditate, la fel ca şi ideea de *a te goli*. Pesemne că starea de golire nu-i o prostie, însă metodele folosite pentru a ajunge la asta erau absurde, dacă vrei să-mi afli părerea. Aşa se face că, într-o dimineaţă, am plecat din mânăstire şi am luat un vas spre China. Mi-am început peregrinările chemat parcă de o voce, pe care numai eu o auzeam, spre Asia Centrală. Iar de acolo... ei bine, pentru moment ajunge. Voi continua relatarea mea altă dată, dacă eşti dispusă să mă asculţi. Văd că am ajuns aproape de căminele noastre. La revedere, până diseară. O să aprind nişte torţe, pe care le poţi vedea de la fereastra ta, ca să te anunţ când începe mica noastră întrunire.

— Dar n-am zis c-o să vin.

— Cu toate astea, ai acceptat invitaţia, spuse el. Greşesc?

— Nu, dar cum de-ai ştiut?

— Nu-i vorba de telepatie, zise el, zâmbindu-i iar. O anumită postură, o relaxare a muşchilor, dilatarea pupilelor, o nuanţă a vocii, detectabilă doar pentru cei foarte instruiţi, mi-a spus că vrei să vii la petrecere.

Jill nu-i răspunse. Nu-şi dăduse seama că invitaţia îi făcea plăcere. Nici acum nu era sigură de asta. Oare Piscator o trăgea pe sfoară?

13

La două sute de metri de coliba lui Jill, pe culmea unei coline, creştea un arbore-de-fier. În apropierea acestuia se afla locuinţa lui Piscator, adăpostită între părţile superioare a două rădăcini. Peretele din spate se sprijinea de un prag de pământ; faţada era susţinută cu piloni din bambus pentru a o împiedica să lunece pe panta abruptă.

Jill urcă dealul singură, dar era convinsă că sus va întâlni vreun nătărău. Ajunse sub colibă şi sui o scară din lemn de bambus care pătrundea înăuntru prin podea.

Construcţia era mai spaţioasă decât altele din zonă, având trei încăperi la parter şi două la etaj. După cum îi spusese un vecin, adăpostise cândva o comunitate. Asemenea tuturor organizaţiilor non-religioase alcătuite din occidentali, după o vreme se dezmembrase. Atunci se mutase Piscator în casă, dar Jill nu putea pricepe de ce şi-ar dori un bărbat o locuinţă atât de mare. Fiindcă reprezenta o garanţie a prestigiului? Nu părea omul care să ia în seamă astfel de lucruri.

De-a lungul balustradei se aflau lămpi cu flacără de acetilenă ale căror abajururi albe, verzi sau stacojii fuseseră confecţionate din intestine de peşte. Aşteptând-o pe Jill în capul scării, Piscator îi zâmbi. Purta un chimonou încropit din prosoape de diverse culori. Ţinea în mână un buchet de flori culese de pe viţele care se încolăceau în jurul ramurilor de sus ale arborelui-de-fier.

— Bine-ai venit, Jill Gulbirra.

Ea îi mulţumi, aspirând adânc mirosul puternic al florilor care amintea de caprifoi amestecat cu o aromă discretă de piele veche. O combinaţie ciudată, însă plăcută.

Ajungând în capul scărilor, intră în camera cea mai mare a casei. Tavanul, de care atârnau numeroase lampioane

japoneze, avea de trei ori înălţimea lui Jill. Podeaua era acoperită ici şi colo de covoraşe din fibră de bambus. Mobilierul era confecţionat din acelaşi material, având forme simple şi perne moi pentru şezut. Unele dintre braţele fotoliilor, picioarele meselor şi stâlpii ce sprijineau tavanul erau totuşi din stejar sau tisă sculptate, reprezentând capete de animale, demoni, peştele-balaur şi fiinţe umane. Nu păreau să fi fost făcute de artişti japonezi, ci mai curând de vreunul dintre proprietarii anteriori.

Pe podea se găseau vase înalte, subţiate la mijloc şi cu gurile ca nişte clopote. Replici mai mici erau aşezate pe mesele cu tăblii rotunde şi picioare subţiri. Fuseseră modelate pe o roată de olărit, arse, apoi glazurate şi pictate. Pe unele se vedeau modele geometrice; altele înfăţişau scene marine din viaţa de pe Pământ. Bărcile erau cu vele triunghiulare; marinarii, arabi. Din marea albastru-verzuie săreau delfini albaştri; un monstru avea gura deschisă, gata să înghită o corabie. Cu toate acestea, întrucât în Fluviu trăiau peşti mari numiţi delfini, iar uriaşul balaur-de-fluviu semăna într-o oarecare măsură cu monstrul, era posibil ca artistul să fi reprezentat viaţa Fluviului.

De uşorul uşilor care dădeau în camerele alăturate atârnau fire pe care fuseseră întinse vertebre de peşte alb şi cu corn; acestea scoteau sunete cristaline când erau mişcate. Pe pereţi erau agăţate carpete ţesute din viţele arborelui-de-fier, iar deasupra ferestrelor erau întinse, pe rame din lemn de bambus, intestine transparente de peşte-balaur.

Una peste alta, deşi existau unele obiecte, precum lămpile cu gaz de acetilenă, care nu puteau fi găsite altundeva, casa era reprezentativă pentru ceea ce unii numeau cultură riverană, iar alţii, polinezian-riverană.

Lumina lămpilor se străduia să străpungă norii groşi de fum de tutun şi marijuana. Pe un mic podium dintr-un colţ cânta un grup de instrumentişti. Oamenii îşi ofereau serviciile contra băutură, simţind în acelaşi timp că, făcând ceva folositor, au şansa de a se simţi bine. Muzicienii aveau

tobe, flaut, ocarină din lut ars, harfă din carapace de peşte-ţestoasă şi intestine de peşte, o vioară făcută din lemn de tisă şi coarde din maţ de peşte, al cărei arcuş avea, în locul părului de cal, perişori extraşi din gura delfinului albastru, xilofon, saxofon şi trompetă.

Era imposibil de recunoscut, cel puţin pentru Jill, ce piesă se cânta. Până la urmă, socoti că aceasta îşi avea originea într-un cântec indian din America Centrală sau de Sud.

— Draga mea, dacă ar fi o petrecere intimă, şi nu una cu participare numeroasă, ţi-aş putea oferi ceai, spuse Piscator. Dar e imposibil. Potirul nu-mi dă ceai în fiecare zi, ci doar un pliculeţ pe săptămână.

Nu se schimbase chiar aşa de mult, astfel că ducea dorul ceremoniei ceaiului, atât de apreciată de toţi japonezii. Şi Jill resimţea lipsa plantei. Ca mulţi conaţionali, simţea că-i lipsea ceva esenţial dacă nu avea o ceaşcă de ceai la momentul potrivit.

Piscator introduse un pahar într-un vas uriaş din sticlă plin cu băutură şi i-l întinse. Ea sorbi, în vreme ce el îi spuse ce fericit era să o vadă. Părea să fie sincer. Se simţi şi ea puţin atrasă de el, deşi ţinu să-şi reamintească pe dată că el provenea dintr-o cultură care-i îndemna pe bărbaţi să considere femeile drept obiecte, bune pentru muncă şi obţinerea plăcerilor. Apoi îşi atrase singură atenţia că nu trebuie să păcătuiască la fel ca toţi ceilalţi, pornind de la prejudecăţi. Îşi recomandă ca mai întâi să descopere şi să studieze faptele şi abia după aceea să emită judecăţi.

Gazda o conduse şi făcu prezentările. Aflat într-un colţ, Firebrass îi făcu un semn cu mâna. Cyrano îi zâmbi vag şi se înclină. După dimineaţa aceea se mai întâlniseră de câteva ori şi, deşi politicoşi, amândoi se arătaseră reţinuţi. Jill nu voia ca lucrurile să rămână astfel. La urma urmelor, el îşi ceruse scuze, dar vioiciunea lui de om al secolului al XII-lea îi stârnea curiozitatea.

Îi salută pe Ezekiel Hardy şi pe David Schwartz, pe care îi vedea zilnic în biroul din hangar şi în fabricile din apropiere. Hardy şi Schwartz se arătau destul de prietenoşi; se lămuriseră deja că Jill avea cunoştinţe vaste în domeniul

zborului, şi nu numai. Ea îşi ţinuse în frâu nerăbdarea şi mânia în faţa ignoranţei şi a superiorităţii pe care o afişau cei doi. Asta dăduse roade, dar Jill nu ştia cât va mai reuşi să-şi reprime sentimentele şi gândurile.

„Nu înghiţi totul,” îşi spunea Jill. „Exteriorizează-ţi simţămintele.”

De câte ori încercase asta, ducând totul până la capăt? Uneori reuşise, alteori nu. Şi totuşi, apăruse acest japonez, Ohara, care-şi luase numele neghiob de Piscator – cât de straniu – şi-i spusese că Zen era o prostie. Ei, nu chiar aşa. Dar omul îi dovedise că unii puneau prea mult preţ pe această religie. Asta o lovise, stricându-i părerea despre sine; se simţea jignită, ceea ce n-ar fi trebuit să se întâmple. Ar fi fost mai bine să râdă de el, măcar în sinea ei. Numai că omul păruse foarte sigur de ce spune.

14

Una dintre femeile pe care le cunoscu se numea Jeanne Jugan. Piscator o lămuri că ea fusese servitoare în Franţa natală, devenind apoi una dintre întemeietoarele Ordinului religios Romano-Catolic al Surorilor în Slujba Săracilor din Bretania, în 1839.

— Eu sunt discipola lui, explică Jugan, făcând un gest din cap către Piscator.

Jill ridică mirată din sprâncene.

— Aha!

Nu i se oferi şansa de a continua discuţia fiindcă, luând-o uşor de cot, Piscator o conduse mai departe.

— Poţi sta de vorbă cu ea mai târziu.

Jill se întrebă din ce sectă, grupare religioasă ori de gândire făcea parte Piscator. Nu era membru al Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Aceştia purtau întotdeauna la gât, atârnată pe un şnur, o vertebră spiralată de peşte-cu-corn sau o reproducere sculptată în lemn.

Cu toate acestea, următoarea persoană pe care o cunoscu purta într-adevăr respectivul semn, de fapt, trei,

ceea ce arăta că era episcop. Samuelo, scund, foarte brunet şi cu trăsături acviline, se născuse pe la mijlocul secolului al II-lea d. Hr. Fusese rabin al comunităţii evreieşti din Nehardea, în Babilonia. După cum afirma Piscator, se bucurase de renume în vremea lui pentru cunoaşterea legilor şi pentru câteva reuşite în domeniul ştiinţelor. Printre isprăvile lui se număra compilarea unui calendar al anului evreiesc. Aspiraţia la un titlu de glorie era justificată în primul rând de efortul de a adapta legea evreiască la cea a ţărilor unde trăiau evreii.

— Principiul lui era: „Legea statului primează,” spuse Piscator. Samuelo îşi prezentă soţia, pe nume Rahelo. Ea era şi mai umilă, nu atât de brunetă, şi avea şolduri foarte late şi picioare solide, însă un chip de o senzualitate uimitoare. Răspunzând întrebărilor lui Jill, ea arătă că se născuse în ghetoul din Cracovia în secolul al XIV-lea. Piscator avea să-i povestească mai târziu că Rahelo fusese răpită de un nobil polonez şi întemniţată vreme de un an în castelul său. Săturându-se de ea, nobilul o alungase, dar după ce-i dăruise o pungă plină cu monede din aur. Soţul ei o ucisese fiindcă nu se recunoscuse dezonorată şi nu-şi pusese singură capăt zilelor.

Samuelo o trimise de câteva ori pe Rahelo să-i aducă de băut dintr-un vas plin cu suc de fructe, nealcoolizat. Pe urmă îi făcu semn să-i aprindă trabucul. Ea se arăta supusă de fiecare dată şi apoi se aşeza iarăşi în spatele lui.

Jill simţea îndemnul lăuntric de a-i lua la palme pe amândoi: pe ea, fiindcă accepta o asemenea degradare, iar pe el, pentru nesimţire. Îşi dădu seama că atunci când îşi spunea rugăciunea, Samuelo îi mulţumea lui Dumnezeu că nu se născuse femeie.

Mai apoi, Piscator îi spuse lui Jill:

— Episcopul şi soţia lui te-au înfuriat.

Nu-l întrebă cum de-şi dăduse seama, mulţumindu-se să zică:

— A suferit un şoc trezindu-se aici şi descoperind că nu e unul dintre aleşii lui Dumnezeu şi că toţi, închinători la idoli, canibali, mâncători de carne de porc, necredincioşi

necircumcişi, şi alţi copii al Domnului, se aflau în aceeaşi situaţie.

— Toţi am fost uimiţi. Şi îngroziţi. Tu nu?

Ea se uită lung la el o clipă, apoi zise:

— Bineînţeles. Eu am fost atee şi aşa am rămas. Socoteam că reprezint carne ce va deveni ţărână. Şi cu asta basta. M-am înspăimântat cumplit trezindu-mă aici. În acelaşi timp, nu chiar de la început, ci mai târziu, m-am simţit uşurată. Am gândit: deci asta e viaţa eternă. După aceea, în locul acesta la fel de ciudat, ce nu era nici rai, nici iad, am asistat la tot felul de lucruri stranii, înţelegi?

— Da. Zâmbi. Mă-ntreb ce-a gândit Samuelo când a văzut că *goy*-mea necircumcisă de pe Pământ fusese resuscitată fără prepuţ. Trebuie să-l fi surprins la fel de mult ca şi faptul că bărbaţilor nu le creştea barba. Pe de o parte, Dumnezeu împlinise circumcizia asupra tuturor neevreilor, prin urmare, trebuia să fie evreu şi El. Pe de alta, bărbaţii nu se mai puteau mândri cu bărbi lungi, urmând porunca Domnului, deci *sigur* El nu era evreu. Acest lucru, dar şi altele, ar trebui să ne schimbe modul de a gândi.

Se apropie de Jill, mijindu-şi spre ea ochii căprui-închis, apoi continuă:

— Membrii Bisericii Celei de-A Doua Şanse avansează câteva idei interesante pentru a explica de ce am fost sculaţi din morţi şi de către cine. Nu greşesc prea mult în legătură cu calea pe care trebuie s-o urmăm ca să ne atingem ţinta spre care se îndreaptă omenirea sau când e vorba despre poarta deschisă în faţa noastră de către necunoscuţii noştri binefăcători. Dar exactitatea înseamnă dreptate. Biserica tradiţională a rătăcit de la calea cea dreaptă sau, mai curând, de la singura cale. Asta nu înseamnă că n-ar exista şi altele.

— La ce te referi? întrebă Jill. Vorbeşti la fel de încifrat ca predicatorii.

— Vom vedea, dacă vei dori asta.

Cerându-şi scuze, Piscator se îndreptă spre masă, unde zăbovi să discute cu un bărbat care tocmai intrase.

Jill porni către Jeanne Jugan, vrând s-o întrebe ce înţelegea când se autointitula *discipola* lui Piscator, însă de Bergerac i se puse în cale. Acum zâmbea generos.

— A, domnişoară Gulbirra! Trebuie să-mi cer iarăşi iertare pentru acel nefericit incident. Băutura m-a făcut să mă port atât de impardonabil, adică nu tocmai, ci mai curând, necivilizat! Rareori mi se-ntâmplă să beau mai mult de-un păhărel, fiindcă nu-mi place să-mi amorţesc simţurile. Alcoolul transformă oamenii în porci, iar eu nu vreau să devin un animal copitat, deşi mă dau în vânt după el tăiat feliuţe şi prăjit la tigaie sau perpelit la proţap. Numai că în noaptea aceea pescuiam...

— N-am văzut nimic să slujească la pescuit, îl corectă ea.

— Undiţele erau în spatele pietrei-potir. Iar ceaţa era deasă, îţi aminteşti, domnişoară?

— 'Şoară.

— Şi discutam chestiuni despre Pământ, locuri şi oameni pe care-i cunoscuserăm, amici care-o terminaseră prost, copii decedaţi, părinţi care nu ne-au înţeles, duşmani, de ce ne aflăm aici şi câte altele, înţelegi? Eu mă-ntristasem gândindu-mă ce s-ar fi întâmplat pe Pământ, mai ales ce-am fi făcut eu şi verişoara mea Madeleine dacă am fi fost mai maturi sau mai puţin naivi pe vremea aceea. Şi uite-aşa.

— Te-ai îmbătat, încheie ea pe un ton grav.

— Şi te-am jignit, 'şoară, deşi jur că n-am crezut când ai spus că eşti femeie. Ceaţa, îmbrăcămintea largă, mintea mea înceţoşată...

— Las-o baltă, spuse ea. Doar că... mi-am închipuit că n-o să mă ierţi nicicând, fiindcă ţi-ai pierdut din prestigiu lăsându-te luat la pumni de-o femeie. Mândria ta...

— Nu trebuie să generalizezi! reacţiona hotărât Cyrano.

— Ai dreptate. E-o slăbiciune pe care o detest şi totuşi greşesc mereu. Cu toate astea... cum să zic, mai toţi oamenii generalizează, nu?

Rămaseră discutând multă vreme. Jill sorbi licoarea purpurie, simţind căldura crescând în stomac. Fumul de marijuana se îndesi, iar ea îşi aduse din plin contribuţia

trăgând dintr-o ţigară pe care o ţinea între degete. Vocile crescură în intensitate şi râsetele se înteţiră. Câteva cupluri dansară, strâns îmbrăţişate şi făcând paşi languroşi.

Piscator şi Jugan păreau să fie singurii care nu beau. Piscator fuma o ţigaretă – prima, avu Jill impresia, de la sosirea ei până în acel moment.

Combinaţia de alcool şi droguri îi dădea o stare plăcută. Se simţea ca şi cum propria carne ar fi radiat o lumină de culoare roşiatică. Norii de fum aproape că prindeau forme evocatoare. Câteodată, surprindea cu coada ochiului câte-o siluetă mai clară, un balaur, un peşte, ba chiar şi un dirijabil. Din păcate, când întorcea capul spre ele, nu vedea decât vălătuci diformi de fum.

Când văzu o cadă metalică plutind pe lângă ea, îşi dădu seama că îşi făcuse plinul. Cât mai stătea acolo, trebuia să renunţe la băutură şi drog. Explicaţia apariţiei căzii era evidentă, fiindcă Cyrano îi povestise despre crime şi modul de pedepsire a făptaşilor în Franţa vremii lui. Falsificatorii, de pildă, erau întinşi pe roată. Călăul le rupea braţele şi picioarele cu o rangă, uneori transformându-i într-o masă de carne. Criminalii executaţi erau atârnaţi în pieţe publice şi lăsaţi să putrezească până când se desprindeau din lanţuri. Intestinele altora erau lăsate în căzi mari, neacoperite, astfel încât să fie învăţătură de minte pentru ceilalţi cetăţeni.

— Iar străzile erau inundate de gunoaie, 'şoară Gulbirra. Nici nu era de mirare că oamenii cu bani se scăldau în parfumuri.

— Credeam că pe vremea aceea nu prea făceaţi baie.

— Adevărat, aprobă franţuzul. Vreau să spun că nu ne îmbăiam prea des. Baia era considerată nesănătoasă, necreştinească. Dar te obişnuiai cu duhoarea trupurilor nespălate. Adesea nici nu-mi dădeam seama, fiindcă înotam, ca să zic aşa, în duhoare, ca un peşte prin apă. Aici însă, *helas*, având atât de puţine haine şi multă apă la îndemână, şi întâlnind nenumăraţi oameni care nu suferă mirosul de murdărie umană, deprinzi noi obiceiuri. Până şi eu, sunt nevoit să mărturisesc, la început nu vedeam de ce

trebuie să fiu aşa de îngrijit, dar după câţiva ani am întâlnit o femeie pe care am iubit-o la fel de mult ca pe verişoara mea. Era Olivia Langdon...

— Doar nu te referi la soţia lui Sam Clemens?

— Ba da. Numele nu-mi spunea nimic pe vremea aceea şi nici acum nu înseamnă mare lucru. Am înţeles că el era marele scriitor al Lumii Noi – mi-a povestit destule despre cele întâmplate de când murisem, dar nu mi s-a părut ceva deosebit. Apoi eu şi Olivia am călătorit în josul Fluviului şi, pe neaşteptate, ne-am confruntat cu situaţia clasică de care se tem oamenii. L-am întâlnit pe fostul soţ terestru al tovarăşei mele de colibă. Încă ţineam la ea, deşi pasiunea se mai răcise. Fiecare făcea diverse lucruri pentru a-l irita, chiar scoate din minţi, pe celălalt, şi de ce nu? Astfel de situaţii sunt destul de obişnuite aici, unde bărbatul şi femeia au origini naţionale diferite, sau provin din perioade îndepărtate între ele. Cum se poate împerechea o persoană din secolul al XVII-lea cu una din secolul al XIX-lea? Ei bine, uneori o împerechere atât de nefericită poate fi reparată. Dar să adăugăm diferenţele de epoci celor care există în mod firesc între indivizi, şi ce concluzie tragi? De multe ori, relaţia e imposibilă. Eu şi Livy mergeam spre izvoare când am auzit despre vaporul ce se construia. Aflasem de căderea meteoritului acolo, dar nu ştiam că Sam Clemens pusese stăpânire pe el. Voiam să fac parte din echipaj dar, îndeosebi, să mai simt o dată în mână greutatea unei florete din oţel. Şi uite aşa, 'şoară Gulbirra, am ajuns în acest loc. Pentru Sam şocul a fost cu adevărat puternic. O vreme mi-a părut rău pentru el şi am regretat că impusesem o revedere care nu era şi reîntregire. Olivia nu se arăta dornică să mă părăsească pentru Clemens, cu toate că pasiunea dintre noi nu mai era ce fusese la început. Avea un sentiment de vinovăţie că nu-l mai iubea. Mi se părea cu atât mai ciudat cu cât se ştia că se iubiseră mult pe Pământ. Existaseră, totuşi, multe neînţelegeri, duşmănii tăinuite adânc. Livy spunea că, în ultima perioadă a bolii ce i-a adus sfârşitul, n-a vrut ca el s-o vadă cum arăta. Asta l-a afectat foarte mult, dar ea n-a cedat. Am

întrebat-o de ce n-a dorit să-l primească la căpătâiul ei. Mi-a răspuns că nu ştia. Pesemne din pricină că singurul lor fiu murise din neglijenţa lui Sam. Neglijenţă condamnabilă, aşa o numea ea, deşi pe Pământ nu se exprimase niciodată astfel. Eu am zis că asta se întâmplase demult, pe altă planetă. De ce mai păstra în suflet o asemenea supărare? Mai avea vreo importanţă acum? Nu era şi micuţul... am uitat cum îl chema...

— Langdon, îl ajută Jill.

— ... ridicat acum din morţi? iar ea a zis da, însă nu avea să-l revadă pe Langdon. Murise când avea doi ani şi nici un copil sub cinci nu a fost resuscitat. Cel puţin aici. Poate pe altă lume. În orice caz, chiar de-ar fi fost, ce şansă ar fi avut să dea de el? Oricum, ar fi fost acum mare, nici măcar nu şi-ar fi amintit de ea. Doar Dumnezeu ştie ce fel de băiat ar fi fost. Putea fi resuscitat printre canibali sau indieni, necunoscător de engleză sau lipsit de maniere la masă.

Jill surâse şi remarcă:

— Ce spui sună de parcă ar veni de pe buzele lui Mark Twain, nu ale soţiei.

Cyrano îi întoarse surâsul şi spuse:

— Nu s-a exprimat aşa. Am fabulat eu, parafrazând vorbele ei. Erau la mijloc şi alte motive decât moartea accidentală a fiului. De fapt, nici nu-l găsesc vinovat pe Clemens. Ca orice scriitor, era foarte distrat când se gândea la subiectul vreunei povestiri. Şi mie mi se-ntâmpla. N-a observat când aşternuturile copilului au alunecat şi trupuşorul lui a rămas expus frigului. Mâna instinctiv calul care trăgea sania prin nămeţi, iar mintea îi era în altă lume, cea a ficţiunii. Cu toate astea, Olivia era sigură că de vină nu era doar neatenţia, cum credea el. Ea susţinea că nu se poate ca el să nu fi băgat de seamă, cel puţin în treacăt, care era situaţia copilului. Adevărul e că nu voia un băiat. Spre deosebire de majoritatea bărbaţilor, preferase fete. Pe de altă parte, copilul se dovedise plăpând încă de la naştere, un adevărat chin. Pentru Sam, vreau să zic.

— Asta vine în apărarea lui, conchise Jill. Mă refer la preferinţa pentru fete. Deşi, cinstită să fiu, presupun că

predilecţia pentru fete evidenţiază aceeaşi nevroză ca şi aceea pentru băieţi. Cu toate astea, n-a suferit de şovinismul masculin care...

— Trebuie să înţelegi că Olivia nu a afirmat aşa ceva cât a trăit pe Pământ, o întrerupse Cyrano. Cel puţin aşa susţinea, deşi cred că a nutrit astfel de gânduri şi, fiindu-i ruşine de ele, le-a alungat în adâncul sufletului. Însă aici, pe Valea Fluviului, când a devenit dependentă de *soi-disant*, aşa-zisa gumă de visat, şi-a perceput adevăratele simţăminte. Şi astfel, deşi încă-l iubea pe Clemens, într-un fel îl ura chiar mai mult.

— A abandonat obiceiul?

— Da. O tulbura în prea mare măsură. Deşi uneori trăia viziuni extatice ori fantastice, predominau cele îngrozitoare.

— Ar fi putut să continue, spuse Jill. Dar sub îndrumare adecvată. Şi totuşi...

— Ce anume?

Jill strânse din buze, apoi urmă:

— Poate că n-ar trebui să mă arăt atât de critică. Am avut un guru, o femeie frumoasă, cea mai bună şi înţeleaptă fiinţă pe care am cunoscut-o, dar n-a reuşit să stăvilească dorinţa mea de a mă arunca cu capul înainte în... ei, n-o să intru în amănunte... a fost prea... groaznic? Ba nu, înspăimântător. M-am speriat. De aceea n-o să mai critic pe nimeni, cel puţin s-ar cuveni să încerc. M-am gândit să reiau, dar n-am încredere în modul sub care-l folosesc membrii Bisericii Celei de-A Doua Şanse, cu toate că ei se laudă c-ar avea tehnici excelente şi sigure. Nu m-aş încrede cu totul în nişte oameni care au convingeri religioase.

— Eu am fost un liber-cugetător, un *libertin*, după cum ne plăcea să spunem, afirmă Cyrano. Dar acum... nu mai ştiu. Pesemne că totuşi Dumnezeu există. Altfel cum s-ar explica lumea *asta?*

— Sunt nenumărate teorii. Le-ai auzit pe toate, fără îndoială.

— Multe, în orice caz, recunoscu Cyrano. Speram să aud una nouă de la tine.

15

În acel moment, sosirea câtorva persoane le întrerupse discuţia. Jill se desprinse din grup şi porni în căutarea altuia, o colonie temporară, căreia să i se alipească. În Lumea Fluviului, ca şi pe Pământ, toate cocktailurile sau petrecerile semănau. Vorbeai pe scurt, încercând să te faci auzit în vacarmul muzicii şi al conversaţiei generale, apoi schimbai partenerii ori grupul până făceai un tur complet al sălii. Dacă te atrăgea sau interesa vreo persoană, puteai aranja s-o întâlneşti cu altă ocazie, când credeai că vei avea şansa de a sta de vorbă în linişte, fără a fi întrerupt.

Demult, în vremurile de odinioară, când era lipsită de prejudecăţi, la astfel de reuniuni întâlnise bărbaţi sau femei care-o fermecaseră. Dar până în acele momente băuse sau consumase droguri pe săturate, de aceea era neinhibată. Îi venea uşor să se îndrăgostească de un trup sau de o minte – ori de ambele în acelaşi timp. Trezirea reprezenta îndeobşte şi o revelaţie. O dezamăgire. Nu chiar întotdeauna. Mai mereu.

Aici se afla la o petrecere unde toţi aveau trupurile unor tineri de douăzeci şi cinci de ani. Cronologic, ea avea şaizeci şi unu. Unii erau de o sută treizeci de ani, ba chiar peste. Cei mai tineri nu aveau sub treizeci şi şase de ani.

Coeficientul de inteligenţă trebuia să fie mare, dacă era adevărat că înaintarea în vârstă aducea cu sine şi înţelepciunea. Ea nu constatase valabilitatea acestei afirmaţii în cazul majorităţii oamenilor de pe Pământ. Experienţa era ceva dificil de evitat, deşi unii reuşiseră să o menţină la un nivel minim. Însă sub nici o formă nu conferea cuiva înţelepciune, acea capacitate de a înţelege mecanismele fundamentale ale umanităţii. Mai toţi vârstnicii pe care-i cunoscuse erau conduşi de reflexe condiţionate, aşa cum li se întâmplase când aveau nouăsprezece ani.

Prin urmare, era de aşteptat ca oamenii să nu fi profitat prea mult de pe urma experienţelor trăite aici. Cu toate

astea, loviturile ca de ciocan ale morţii şi resuscitării îi deschiseseră pe mulţi la minte.

De pildă, absolut nimeni nu anticipase o astfel de viaţă după moarte, dacă ea merita acest nume. Nici o religie nu descrisese asemenea locuri ori evenimente, deşi, ca să spunem adevărul, religiilor care promiseseră paradis şi iad le lipseau amănuntele descriptive. Probabil că nu era chiar atât de revelator, întrucât foarte puţini oameni susţineau că văzuseră viaţa de dincolo.

Iar acest loc şi ridicarea din morţi sigur nu reprezentau ceva supranatural. Totul – ei bine, nu chiar totul, ci pe aproape – putea fi explicat în termeni fizici, nu metafizici. Asta nu-i împiedica pe oameni să creeze religii sau să le remodeleze pe cele vechi.

Religiile care nu avuseseră o escatologie a resuscitării sau a nemuririi în înţelesul occidental, budist, hinduist, confucianist sau taoist, erau discreditate. Cele care aveau – iudaismul, islamismul, creştinismul – erau de asemenea discreditate. Dar aici, ca şi pe Pământ, moartea unei mari religii era sinonimă durerilor facerii uneia noi. Mai existau, desigur, minorităţile care refuzau cu încăpăţânare, în ciuda oricăror dovezi, să recunoască neautenticitatea religiei lor.

Stând lângă Samuelo, fost rabin, în prezent episcop al Bisericii Celei de-A Doua Şanse, Jill se întrebă cum reacţionase el în primul an de viaţă pe această lume. Nu existase nici un Mesia venit să mântuiască Poporul Ales şi nici aleşi adunaţi laolaltă în Ierusalimul de pe Pământ. Fără Ierusalim, nu exista nici Pământ.

Era clar că nu-l doborâse destrămarea propriei sale credinţe. Reuşise să accepte că se înşelase. Cu toate că fusese un rabin devotat al timpurilor străvechi, mintea îi rămăsese vioaie.

În acel moment, Jeanne Jugan, care era gazdă, le oferi lui Samuelo şi lui Rahelo un fel preparat din muguri de bambus şi file de peste. El se uită la mâncare şi întrebă:

— Ce e?

— Peşte-broască, îi răspunse Jeanne.

Samuelo strânse din buze şi clătină din cap. Jeanne păru nedumerită, fiindcă se vedea că episcopului îi era foame, iar degetele lui erau la câţiva centimetri de peşte. Acesta, din câte ştia Jill, nu era considerat tabu de către legea mozaică. Se afla, însă, pe aceeaşi farfurie cu peştele fără solzi şi, prin urmare, era pângărit.

Jill zâmbi. Era mult mai uşor să schimbi convingerile religioase ale unei persoane decât obiceiurile ei alimentare. Un evreu credincios sau un musulman puteau renunţa la credinţa lor, dar aveau să simtă greaţă dacă li se oferea carne de porc. Un hindus, pe care Jill îl cunoscuse, devenise ateu pe Lumea Fluviului, dar nu suferea carnea. Deşi avea strămoşi negri, Jill nu suporta să mănânce viermi, deşi încercase. Descendenţa genetică nu avea nici o legătură cu problemele de regim, desigur; descendenţa socială era cea care hotăra preferinţele culinare. Dar nu întotdeauna. Unii oameni se puteau adapta destul de uşor. Trebuia să se ţină seama şi de gusturile individuale. Jill încetase să mai consume carne de oaie după ce părăsise casa părinţilor ei. O detesta. Şi prefera hamburgerul fripturii de vacă.

Rostul acestei reverii, socoti ea când se trezi la realitate, era să mai lepede din gânduri, la fel cum un scufundător se scutură de apă când iese la suprafaţă, ideea, în ansamblu, fiind că suntem ceea ce mâncăm. Şi mâncăm, de obicei, din cauza a ceea ce suntem. Iar ceea ce suntem este în parte determinat de mediul în care trăim şi de moştenirea genetică. „În afară de mine, toţi din familia mea adorau carnea de oaie. O soră a împărtăşit indiferenţa mea faţă de friptura de vacă şi interesul pentru hamburgeri.

Din câte ştiu, fraţii şi surorile mele au manifestări heterosexuale. Eu sunt singura bisexuală. Şi nu vreau asta. Aş dori să fiu una sau alta, o uşă care se poate închide în clanţă, şi nu se leagănă în bătaia vântului. Vântul care mă poartă, bătând ba de la răsărit, ba de la apus, răsuceşte girueta când într-o direcţie, când într-alta.”

În realitate, ea nu voia ceva clar. Dacă ar fi avut de ales – la o adică, de ce nu? – ar fi preferat să iubească femei.

Să iubească femeile. Limba engleză era cea mai cuprinzătoare din lume, însă avea şi neajunsuri. Deseori devenea prea ambiguă. Cei care iubeau femeile puteau fi bărbaţi, dar şi femei.

Asta era, spusese lucrurilor pe nume. Lesbiană. Şi nu se simţea întinată. Dar Jack? Îl iubise. Ce-ar fi?...

Abandonase starea de reverie doar ca să se prăbuşească iarăşi în ea.

Aflat de partea cealaltă a încăperii, Firebrass o privea, deşi vorbea cu alte persoane. Observase tendinţa ei de a deveni rigidă, cu umerii căzuţi, ţinându-şi capul uşor aplecat spre stânga, pleoapele întredeschise şi ochii oarecum întorşi în sus? Iar dacă lucrurile stăteau astfel, stabilise că Jill era prea labilă şi, deci, nedemnă de încredere?

Intuind asta, Jill se simţi cuprinsă de panică. Of, Doamne, dacă el îi respingea candidatura doar fiindcă, ocazional, devenea gânditoare? În exerciţiul funcţiunii nu era aşa! Niciodată. Dar cum să-l convingă şi pe Firebrass?

Trebuia să fie permanent atentă, reacţionând ca şi cum ar fi mereu în priză, pregătită, demnă de încredere. Ca orice fată-cercetaş.

Se apropie de un grup în centrul căruia trona episcopul Samuelo. Micuţul bărbat brunet le spunea celorlalţi una dintre poveştile despre La Viro. Jill auzise câteva, fiindcă participase la numeroase întruniri ale misionarilor şi discutase cu ei. În esperanto, limba oficială a Bisericii, La Viro însemna Bărbatul. El era numit şi La Fondinto, Întemeietorul. Evident, nimeni nu ştia numele pe care-l avusese pe Pământ şi, de altfel, acesta nu era considerat important de către misionari.

Povestea lui Samuelo se referea la necunoscutul care, noaptea, în timpul unei furtuni, se adresase lui La Viro, aflat într-o peşteră din munţi, destăinuindu-i faptul că era unul dintre cei care îi resuscitaseră pe oamenii ce trăiseră pe Pământ şi remodelaseră planeta sub forma unei văi lungi.

Tot el îl îndemnase pe La Viro să întemeieze Biserica Celei de-A Doua Şanse. Îi dăduse câteva precepte pe care

să le propovăduiască şi-i spusese că după ce le va face cunoscute de-a lungul Fluviului, va avea alte revelaţii. Din câte ştia ea, aceste noi „adevăruri” încă nu apăruseră.

Dar Biserica se răspândise pretutindeni. Misionarii ei călătoriseră pe jos ori pe apă. Se spunea că unii se deplasaseră în baloane. Cele mai rapide mijloace de transport fuseseră moartea şi resuscitarea.

În realitate, cei care-i uciseseră pe predicatorii Bisericii le făcuseră cel mai mare serviciu. Asta asigura răspândirea mai rapidă a credinţei de-a lungul Fluviului.

Martirajul era preferabil ca mijloc de călătorie, gândi Jill. Îţi trebuia însă mult curaj să mori pentru, religia ta, mai ales acum, când, *murind, româneai mort pe vecie*. Auzise că în ultima vreme se înregistrase o îndepărtare de preceptele Bisericii. Nu ştia dacă asta se datora permanenţei morţii sau faptului că mişcarea îşi pierduse din interes.

Un bărbat din grup nu-i fusese prezentat. Piscator i-l arătase, totuşi, de cealaltă parte a încăperii, spunând:

— John de Greystock. A trăit pe vremea regelui Edward I al Angliei. Secolul al XIII-lea? Am cam uitat istoria Marii Britanii, deşi am urmat un curs intensiv când eram cadet în marină.

— Edward a domnit între 1270 şi începutul anului 1300, am impresia, spuse Jill. Ţin minte că a stat pe tron treizeci de ani şi a murit când avea şaizeci şi opt. Îmi amintesc fiindcă, pentru acele vremuri, asta însemna mult, mai ales pentru un englez. Dacă ţinem seama de castelele acelea friguroase, bântuite de curent...

— Greystock a fost făcut baron de către Edward şi l-a însoţit în expediţiile din Gasconia şi Scoţia, reluă Piscator. Nu ştiu prea multe despre el. Doar că a fost guvernator al *Civito de La Animoj* – adică Soul City – un stătuleţ la vreo patruzeci şi unu de kilometri în aval. A sosit aici înaintea mea, nu cu mult înainte ca regele Ioan să fure vasul lui Clemens. S-a înrolat în armata statului Parolando, a avut o ascensiune rapidă şi s-a distins în cursul invaziei împotriva statului Soul City.

— De ce ar fi cucerit Soul City? vru Jill să afle.

— Cei din Soul City au întreprins un atac mişelesc asupra statului Parolando, vrând să ia în stăpânire rezervele de fier. Cât pe ce să reuşească. Dar Sam Clemens şi alţi câţiva au aruncat în aer un baraj. Acesta fusese construit pe un râu de munte pentru obţinerea energiei electrice. Distrugerea barajului a eliberat milioane de metri cubi de apă. Invadatorii au fost măturaţi de puhoiul care a ucis şi mii de cetăţeni din Parolando. De asemenea, a şters de pe faţa văii fabricile de aluminiu şi oţelăriile. Apele au luat cu ele şi Miraculosul Vapor, dar el a fost recuperat nevătămat. Clemens a trebuit să reconstruiască totul pornind de la zero. Cât eram vulnerabili cetăţenii din Soul City, având aliaţi din alte state, ne-au atacat din nou. Au fost respinşi cu pierderi grele. Cei din Parolando aveau mare nevoie de bauxită, criolit, cinabru şi platină, care se găseau în Soul City. Singurele zăcăminte de pe Vale. Bauxita şi criolitul erau necesare pentru fabricarea aluminiului. Cinabrul e minereul din care se obţine mercurul, iar platina e utilizată pentru contactele electrice ale multor aparate ştiinţifice şi reprezintă un catalizator absolut indispensabil în diverse reacţii chimice.

— Ştiu asta, spuse Jill cu oarecare asprime în glas.

— Iartă-mă, se scuză Piscator, zâmbind delicat. După atacul nereuşit al celor din Soul City, Greystock a ajuns colonel. Iar după invazia încununată de succes, a fost numit guvernator în Soul City. Clemens dorea un om hotărât, necruţător şi, asemenea multor lorzi feudali, Greystock era persoana cea mai potrivită. Cu toate acestea, acum câteva săptămâni, Soul City a devenit, prin propria voinţă, membră a Statelor Unite ale Parolando, având drepturi egale cu cele ale statului-părinte. Sigur, făcu Piscator şi zâmbi strâmb, zăcămintele minerale din Soul City sunt aproape epuizate, proiectul „Aparat de Zbor” nu mai are nevoie de cei din Soul City. De asemenea, prin procesul pe care Greystock îl numeşte *acumulare* – un eufemism, după părerea mea – structura populaţiei de acolo s-a schimbat în mod considerabil. Cândva avea o majoritate reprezentată de negri americani din secolul al XX-lea şi o minoritate de

arabi din epoca medievală – fanaticii wahhabi – şi vorbitori de dravidiană din India antică. Din cauza războaielor şi a conducerii ferme a lui Greystock, populaţia a devenit albă în proporţie de cincizeci la sută.

— Pare foarte sălbatic, spuse Jill. Cu scuzele de rigoare faţă de adevăraţii sălbatici.

— A trebuit să înăbuşe câteva răscoale. Nimeni nu era obligat să rămână în Soul City, înţelegi? Clemens nu îngăduia sclavia. Fiecăruia i s-a oferit şansa de a pleca, în pace şi cu toate bunurile, oriunde dorea. Mulţi cetăţeni au rămas, jurând să fie loiali statului Parolando, dar apoi au devenit sabotori.

— Luptători de gherilă?

— Nu tocmai. Ştii doar că topografia nu e potrivită activităţii de gherilă. Aşa. S-ar părea că o parte dintre locuitorii din Soul City au socotit sabotajele drept mod de distracţie.

— Distracţie?

— Le oferea ceva de făcut. Era mai bine decât să călătorească în derivă către vărsarea Fluviului. Pe de altă parte, mulţi dintre ei voiau să se răzbune. Trebuie să recunoaştem meritele lui Greystock, fiindcă de obicei a alungat orice sabotori prinşi asupra faptului. În realitate, i-a azvârlit în Fluviu. Aceste fapte devenite istorie s-au petrecut înainte de sosirea mea aici. În fine, Greystock a venit încoace fiindcă dorea să devină membru al echipajului aeronavei.

— Dar n-are pregătirea necesară!

— Adevărat, într-un anume sens. Relativ vorbind, nu provine dintr-o cultură cu o tehnologie avansată. Dar e inteligent şi preocupat şi poate învăţa. Şi, deşi a fost cândva baron englez şi guvernator în Soul City, e dispus să accepte chiar o funcţie umilă pe navă. Îl fascinează ideea zborului. Pentru el e sinonim cu vrăjitoria. Firebrass i-a promis că-l va lua, dacă nu va avea destui oameni calificaţi. Sigur, dacă s-ar întâmpla ca echipajul de pe *Graf Zeppelin* să apară aici...

Piscator zâmbi.

Greystock avea aproape un metru şi optzeci, fiind foarte înalt pentru perioada medievală. Părul îi era negru, lung şi drept; ochii, mari şi oţelii, sprâncenele, groase, nasul, uşor acvilin. Trăsăturile lui se armonizau pe faţa atrăgătoare, bărbătească. Avea umeri largi, talia îngustă, picioarele musculoase, dar lungi.

În momentul respectiv, tocmai discuta cu Samuelo, iar zâmbetul şi tonul îi trădau sarcasmul. Piscator spusese că Greystock detesta preoţii, deşi fusese foarte credincios în existenţa lui terestră. Evident, nu-i iertase pe clerici pentru pretenţiile false de a fi ştiut adevărul despre viaţa de după moarte.

Vorbind în esperanto, Greystock spunea:

— Dar nu se poate să nu-ţi fi dat seama cine şi ce fusese La Viro pe pământ. Cărei rase îi aparţinea? Ce naţionalitate avea? Când s-a născut, când a murit? Era un om preistoric, antic, medieval sau modern? Ce fusese pe Pământ, religios, agnostic sau ateu? Ce profesiune avusese? Ce educaţie? Fusese căsătorit? Avusese copii? Era homosexual? A rămas necunoscut în timpul vieţii? Ori era, poate, *Cristos?* De aceea rămâne el anonim, fiindcă ştie că nimeni n-o să-i creadă minciunile a doua oară?

Samuelo se strâmbă, dar îi răspunse:

— Ştiu puţine lucruri despre acest Cristos; doar ce mi s-a spus, adică nu prea multe. Am aflat doar prin viu grai despre el. Unii afirmă că e foarte înalt, alb, dar foarte brunet, alţii că ar putea fi persan. Dar toate astea sunt neesenţiale. Nu contează originea ori înfăţişarea. Important e mesajul lui.

— Pe care l-am auzit rostit de mulţi predicatori ai Bisericii tale! exclamă Greystock. Şi nu cred în el nici cât în minciunile gogonate pe care afurisiţii de preoţi din epoca mea mi le serveau drept adevăruri venite din gura lui Dumnezeu!

— Acesta e privilegiul, nu dreptul tău, spuse Samuelo. Greystock îl privi nedumerit. Nici Jill nu înţelegea ce însemnau acele vorbe.

— Voi, preoţii, vorbiţi numai pui şi ouă! rosti el cu voce tare şi se îndepărtă strâmbându-se.

Urmărindu-l, Piscator zâmbi.

— Un om periculos. Dar interesant. Ar trebui să-l convingi să-ţi povestească despre călătoria alături de un arcturan.

Jill ridică din sprâncene în semn de mirare.

— Da, a cunoscut o fiinţă care a venit pe Pământ de pe o planetă a sistemului Arcturus. Se înţelege, arcturanul a sosit împreună cu alţii, pe o navă, în 2002 d. Hr. Dar a fost silit să-i ucidă pe aproape toţi oamenii. A murit şi el, tot atunci. O poveste groaznică, dar adevărată. Firebrass îţi poate da amănunte. Se afla pe Pământ când s-au petrecut toate astea.

16

Dornică să stea de vorbă cu Greystock, Jill se strecură prin mulţime, îndreptându-se spre el. Dar Firebrass o opri înainte de a ajunge lângă englez.

— Tocmai mi s-a comunicat printr-un mesager că s-a stabilit legătura cu *Mark Twain*. Vrei să vii cu mine şi să participi la discuţie? Ai putea vorbi chiar cu marele Sam Clemens.

— Bineînţeles că vreau! răspunse ea. Mulţumesc pentru invitaţie.

Îl urmă pe Firebrass până la automobilul de teren, care se afla aproape de piciorul scării. Era făcut din oţel şi aluminiu şi avea cauciucuri pneumatice din nylon. Motorul cu şase cilindri era alimentat cu alcool obţinut din lemn.

Erau cinci pasageri: Firebrass, Gulbirra, de Bergerac, Schwartz şi Hardy. Vehiculul demară cu viteză, urmând văile înguste dintre dealuri. În lumina puternică a farurilor văzu iarba tunsă scurt cu ajutorul maşinilor, colibe ici şi colo, porţiuni unde bambusul creştea incredibil de repede, unele plante ajungând până la 31 de metri înălţime. Lăsând în urmă dealurile, maşina goni de-a latul câmpiei care unduia blând spre Fluviu.

Jill văzu luminile întreprinderii de prelucrare a aluminiului, oţelăria, distileria, atelierul de sudură, arsenalul, fabrica de arme, cea de ciment şi clădirea guvernului. Aceasta din urmă adăpostea ziarul şi birourile postului de radio; tot aici locuiau înaltele oficialităţi ale statului.

Uriaşul hangar se afla în aval, prin urmare vântul nu bătea dinspre fabrici. Pe munţii de la vest licăreau şiraguri de lumini. Ele marcau barajul care-l înlocuise pe cel aruncat în aer de Clemens.

Autovehiculul trecu de hangar. O locomotivă cu aburi, care funcţiona pe bază de alcool, trecu pufăind şi trăgând trei vagoane-platformă încărcate cu bare de aluminiu. Pătrunse în interiorul luminat orbitor, opri şi cârligul unei macarale coborî spre ultimul vagon. Muncitorii se strânseră în jurul lui pentru a lega cablurile de oţel ale macaralei în jurul barelor.

„Primăria” era clădirea situată cel mai departe spre nord. Maşina se opri în faţa ei. Călătorii coborâră şi merseră printre două coloane dorice masive. Jill socoti că, din punct de vedere arhitectural, clădirea era oribilă. Nici nu se armoniza cu restul edificiilor. Văzută de departe, această zonă arăta ca şi cum atât Partenonul, cât şi o porţiune din valea Ruhrului fuseseră teleportate într-un peisaj tahitian.

Birourile lui Firebrass se aflau în stânga intrării şi a holului imens. La uşă stăteau de pază şase gardieni, fiecare înarmat cu o carabină foc cu foc, folosind gloanţe din plastic de calibru 20,2 mm. Aveau, de asemenea, săbii şi pumnale. Studioul de radio era o încăpere spaţioasă, alături de sala de discuţii şi de biroul particular al lui Firebrass. Intrară în prima dintre ele şi văzură câţiva bărbaţi stând în jurul operatorului. Acesta efectua reglaje ale instrumentelor indicatoare de pe panoul din faţa lui. Auzind uşa împinsă cu zgomot de către energicul său comandant, omul ridică privirea.

— Am vorbit cu Sam, spuse el. Dar legătura s-a întrerupt în urmă cu vreo treizeci de secunde. Aşteptaţi. Cred că-l recepţionez iar.

Din difuzor răzbătură ţiuituri şi pocnituri. Nivelul de parazitare se micşoră brusc şi auziră o voce care se detaşa din zgomot. Operatorul mai efectuă un reglaj şi-i cedă scaunul lui Firebrass.

— Aici Firebrass. Sam, tu eşti?

— Nu. O clipă.

— Sam la aparat, se auzi o voce guturală şi plăcută. Tu eşti, Milt?

— Sigur. Cum îţi merge, Sam? Ce mai faci?

— Jurnalul electronic mă anunţă că până azi am parcurs 792.014 mile. Poţi transforma în kilometri dacă vrei. Eu prefer vechiul sistem şi de aceea... ei, ştii doar. Nu-i rău după trei ani de călătorie, ce zici? Dar e întristător de-a dreptul. Până şi un melc ar ajunge la Polul Nord înaintea noastră, dacă ar merge în linie dreaptă. Pardon, descriind o curbă mare. Ar avea vreme să construiască şi-un hotel pentru noi şi să facă avere închiriind camere morselor până la sosirea noastră. Chiar dacă melcul ar face doar o milă pe zi, în timp ce noi opt sute, în medie. În ce priveşte... (paraziţi, pocnituri)... puţine necazuri.

Firebrass aşteptă ca audiţia să se limpezească, apoi vorbi din nou:

— Totul merge bine, Sam?

— Mulţumitor. Nu s-a întâmplat nimic ieşit din comun. Ceea ce înseamnă că avem mereu situaţii de urgenţă, necazuri, dar nici o revoltă în rândul echipajului. Când şi când a trebuit să-i dau papucii câte unuia. Dacă lucrurile continuă aşa, când o să înregistrăm un milion de mile parcurse, o să rămân singura persoană din echipajul care a părăsit Parolando.

Apărură iarăşi paraziţi. Apoi Jill auzi o voce care era atât de profundă, ca din adâncul unui puţ, încât simţi un fior rece pe şira spinării.

— Da? spuse Sam. A, bine, te-am uitat, deşi nu mi-e uşor să rabd răsuflarea ta beţivită în ceafă. Joe susţine că va rămâne aici. Vrea să te salute. Joe, salută-l pe Milt.

— Bună, Milt.

Un tunet într-un butoi.

— Gum merg lucrurile? Grojav, zper. Zam e gam trizt, fiindgă l-a parazit gajica. Vizeajă iarăji urât dezpre Erik Bloodagze. I-am zbuz că dagă lază băutura o ză-ji revină. N-are nigi un motiv ză bea, fiindgă mă are pe mine ga egzemblu ztrălujit de abstinenză.

Jill se uită la Hardy şi-l întrebă:

— Ce nai...?

Hardy rânji şi-i răspunse:

— Daa, e sâsâit. Joe Miller e cât doi goliaţi puşi laolaltă, însă e sâsâit. Aparţine unei specii subumane pe care Sam a numit-o *Titanthropus Clemensi*, deşi, de fapt, cred că Joe reprezintă varietatea uriaşă a lui *Homo sapiens*. În fine, a dispărut acum vreo cincizeci – o sută de mii de ani. Sam l-a întâlnit cu mult timp în urmă şi de atunci sunt prieteni nedespărţiţi. Damon şi Pitias. Roland şi Oliver.

— Mai curând Mutt şi Jeff sau Laurel şi Hardy (Stan şi Bran), mormăi cineva.

— Hardy? se miră Hardy.

— Las-o cum a căzut, îl sfătui Firebrass. Bine, Sam. Totu-i pe bune. Avem un candidat pe cinste, material din care-o să facem un ofiţer clasa-ntâi. Australiană, pe nume Jill Gulbirra. Are peste opt sute de ore de zbor cu dirijabile şi e ingineră. Ce părere ai de chestia asta?

Câteva pocnete. Apoi:

— O femeie?

— Da, Sam, ştiu că pe vremea ta nu existau femei-pilot sau ingineri de căi ferate. Dar în epoca mea am avut femei piloţi de avion, jockey şi chiar astronauţi.

Jill se calmă şi făcu un pas în faţă.

— Dă-mi voie să vorbesc cu el. Să-i spun câteva ticălosu...

— Nu se opune. E doar surprins, o linişti Firebrass, ridicând ochii spre ea. Las-o moale. Ce-ţi pasă? N-are nimic împotrivă. Chiar dac-ar avea, nu poate face nimic. Eu sunt *Numero Uno* aici.

— Sam, fata a spus c-ar fi încântată să te cunoască.

— Am auzit-o, spuse Sam şi chicoti. Ascultă... Pocnete, sâsâituri, bolboroseală... când?

— Paraziţii au acoperit totul, la naiba! exclamă Firebrass. Te pierd. Nu cred că mai putem păstra legătura mult timp. Uite, pe scurt. Sunt departe de a avea un echipaj complet, dar abia peste un an terminăm nava. Până atunci s-ar putea să-l completez. Dacă nu, ce dracu'? Piloţi de avion şi mecanici se găsesc cu duiumul şi pot fi pregătiţi pentru zborul cu dirijabilul. Ascultă.

Făcu o pauză, privi în jur – socoti că şi Jill putea să audă – şi întrebă:

— Mai ai veşti de la X? Ai...

Paraziţii îi acoperiră vocea; înghiţind-o şi încăpăţânându-se să persiste. După alte câteva încercări de a-l prinde pe Clemens, Firebrass renunţă.

— Ce-a însemnat chestia aceea cu X? îl întrebă Jill pe Hardy.

— Habar n-am. Firebrass susţine că-i o glumă pe care doar el şi Sam o pricep.

Firebrass închise aparatul de emisie-recepţie şi se ridică de pe scaun.

— S-a făcut târziu, iar mâine avem multe de rezolvat. Vrei să te ducă Willy acasă?

— N-am nevoie de protecţia nimănui, răspunse Jill. Şi nu mă deranjează să merg pe jos. Mulţumesc, oricum.

Apărată de prosoapele ataşate cu cleme magnetice, traversă câmpia. Înainte de a ajunge la primul deal, văzu câţiva nori fugărindu-se pe cerul strălucitor. Scoase o lamă de gumă de visat din geanta de umăr, rupse jumătate din ea şi o vârî în gură. Nu mai mestecase de mulţi ani. Acum, în timp ce plimba prin gură bucăţica având gust de cafea, se întrebă de ce hotărâse dintr-o dată, aproape fără să vrea, să încerce iarăşi. Ce motiv ascuns o îndemnase? Făcuse un gest aproape instinctiv. Dacă nu s-ar fi învăţat să-şi vegheze îndeaproape orice acţiune, poate că nici n-ar fi băgat de seamă ce făcea.

Spre nord izbucni un fulger. Apoi ploaia începu să cadă ca şi cum s-ar fi deşertat dintr-un tanc de balast. Îşi cuibări capul sub glugă şi-şi strânse umerii. Picioarele goale îi erau

ude, dar prosoapele ce-i acopereau corpul nu reţineau picăturile de apă.

Dădu în lături zăvorul de la uşa colibei. După ce intră, îşi puse geanta jos, o deschise şi scoase bricheta masivă din metal pe care potirul i-o oferea de două ori pe an. Bâjbâi până la masa pe care se afla lampa cu alcool, un cadou de la Firebrass. Un fulger plesni ceva mai aproape şi în lumina lui reuşi s-o vadă.

Simţi o atingere pe umăr.

Scoase un răcnet şi se răsuci, scăpând bricheta pe jos. Lovi cu pumnul. O mână o strânse de încheietură. Izbi cu genunchiul, sperând că va nimeri în vintrele agresorului. Lovitura lunecă pe lângă coapsă şi o altă mână o apucă strâns de cealaltă încheietură. Se lăsă în jos şi atacatorul se păcăli. Chicoti şi o trase mai aproape de el. Acum, că dârele fulgerelor iluminau slab interiorul colibei, Jill reuşi să-l vadă neclar. Era cu nasul în apropierea feţei ei, ceva mai jos, fiindcă era mai scund.

Îşi lăsă capul în jos cu rapiditate, muşcă nasul şi smuci cu forţă nebună, ţinându-şi dinţii încleştaţi. Bărbatul ţipă şi-i dădu drumul, bălăbănindu-se înapoi şi ţinându-se de nas. Ea îl urmă şi, de astă dată, lovitura de picior în vintre nu-şi mai greşi ţinta. Cu toate că nu avea pantofi, degetele strânse ale piciorului îl azvârliră zvârcolindu-se la podea, cu mâinile împreunate în jurul organului genital.

Jill se ridică şi sări, aterizând pe coastele lui, care plesniră cu zgomot. Coborând de pe el, se aplecă şi-l apucă de urechi. El încercă să se înalţe, însă ea trase brusc spre exterior. Urechile se desprinseră cu un sunet ca de pânză sfâşiată.

Neluând în seama durerea din vintre şi coastele sfărâmate, omul se ridică de la pământ. Jill îl izbi cu latul palmei peste gât. El căzu, iar ea se duse la masă şi aprinse lampa cu bricheta ţinută între degetele tremurânde. Mucul luă foc, apoi, pe măsură ce ea răsuci butonul de alimentare, flacăra deveni strălucitoare. După ce-o regla, se întoarse şi scoase un nou răcnet.

Omul se ridicase, smulsese o suliţă din rastelul de pe perete şi aţintea spre ea.

Cu o mişcare instinctivă, dar cu o rapiditate fulgerătoare, Jill azvârli lampa în el. Îl lovi drept în faţă, se sparse, iar alcoolul se împrăştie.

Flăcările explodară. Omul urlă şi porni să alerge orbeşte – avea ochii arşi – către ea. Ea scoase un ţipăt. Abia acum îl recunoscuse.

Strigă: „Jack!” apoi el o atacă, strângând-o de gât cu mâinile în flăcări, o trânti pe spate, făcând-o să scoată un icnet şi lăsând-o fără suflare. Incapabilă să-şi recapete suflul, dar dorind cu disperare să scape din braţele lui fierbinţi, se smulse, eliberându-se şi îndepărtându-se printr-o rostogolire. Îmbrăcămintea ignifugă o salvase de arsuri.

Cu toate acestea, nu reuşi să se ridice în picioare, fiindcă el o apucase de tivul hainei şi o trăgea în jos. Clemele magnetice se desfăcură. Rămânând goală, sări în picioare şi alergă spre suliţa care zăcea acolo unde o scăpase el. Se aplecă s-o ia de jos, însă Jack sări asupra ei din spate, apucând-o de sâni cu mâinile cuprinse de flăcări şi pătrunzând-o fierbinte. Urletele amândurora răsunară, reluate de pereţii colibei, părând să crească în intensitate la fiecare ecou. Jill era arsă, friptă, pe dinăuntru, la fese, pe sâni şi în urechi – ca şi cum şi ecoul se transformase în flăcări. Nu reuşi decât să se rostogolească până se opri în perete.

Acum Jack era pe coate şi genunchi, cu părul ars, ţeasta înnegrită, zbârcită şi adâncită, pielea crăpată dând la iveală sângele negru-roşiatic şi oasele negru-cenuşii. Singura lumină venea de la focul ce-i devora faţa, pieptul, pântecele şi penisul – care era tumefiat de pasiunea urii – iar fulgerele de afară izbeau pământul cu putere.

Jill se ridică şi fugi către uşă, vrând să iasă afară, unde binecuvântata ploaie avea să stingă focul şi să-i aline arsurile. El reuşi, totuşi, s-o agate de gleznă. Căzu cu un bufnet, rămânând iarăşi fără suflare. Jack era din nou deasupra ei, bolborosind cuvinte ciudate, de neînţeles – îi arsese şi limba? – Apoi amândoi fură înghiţiţi de flăcări.

Ea scoase un ţipăt de durere neînchipuită, alunecând către un abis, care îşi deschise neîntârziat porţile şi o primi, apoi îşi continuă căderea către centrul acelei lumi, îndreptându-se spre miezul tuturor lucrurilor.

17

Faţa lui Jack atârna deasupra ei. Nu era legată de vreun trup, ci plutea liber, ca un balon. Părul roşcat şi ondulat, chipul mare, atrăgător, ochii albaştri şi strălucitori, bărbia puternică, buzele pline, zâmbitoare...

— Jack! murmură ea, şi atunci faţa se dizolvă, devenind alta, legată de un trup.

Faţa era lată, frumoasă, cu pometi proeminenţi, ochi negri, puţin oblici, părul drept şi negru.

— Piscator!

— Te-am auzit strigând. Se aplecă şi o luă de mâini. Te poţi ridica?

— Cred că da, spuse ea cu glas tremurător.

Cu ajutorul lui, se ridică destul de uşor. Îşi dădu seama că fulgerele şi tunetele încetaseră. Nici nu mai ploua, deşi apa încă picura din streşini. Uşa era deschisă, înfăţişându-i doar pânza întunericului. Norii încă nu dispăruseră. Ba nu, se zărea doar conturul unui deal care se ridica brusc. Dincolo de el se afla o spărtură în nori şi lumina puternică a unui nor de gaz în care erau parcă ţesute mii de stele gigantice.

Înţelese pe dată că era goală. Privi în jos şi-şi văzu sânii înroşiţi, de parcă ar fi stat lângă un foc. Observă cum roşeaţa dispare încet.

— Credeam că ai arsuri, spuse Piscator. Sânii şi zona pubiană îţi erau inflamate, înroşite. Dar nici urmă de foc.

— Focul era dinăuntru, *lăuntric*. Guma de visat.

El ridică din sprâncene.

— Aşa deci!

Ea râse.

O ajută până la pat şi ea se aşeză oftând. Arşiţa lăuntrică se mai potolise. Piscator o înveli cu prosoape şi îi dădu să

bea apă de ploaie din butoiul din lemn de bambus aşezat în faţa uşii. Jill bău ţinând cana cu o mână şi sprijinindu-se pe cotul celeilalte.

— Mulţumesc, spuse ea. Trebuia să-mi dau seama ce-o să se întâmple dacă mestec gumă. Eram deprimată şi când mă aflu într-o asemenea dispoziţie ea are efecte stranii asupra mea. Totul mi s-a părut atât de real, de îngrozitor. Niciodată nu am pus la îndoială realitatea celor întâmplate, deşi mi-era clar că e o imposibilitate.

— Membrii Bisericii Celei de-A Doua Şanse folosesc guma de visat ca mijloc terapeutic, însă tratamentul se face sub strictă supraveghere. Se pare că dă rezultate bune. Însă noi n-o folosim decât în etapele iniţiale de educare a unora.

— Noi?

— *Al Ahl al-Hagg*, devotaţii Realului. Ceea ce voi, occidentalii, numiţi sufi.

— Mi-am închipuit eu.

— Foarte bine, fiindcă am mai discutat pe tema asta.

Ea tresări şi întrebă:

— Când asta?

— Azi-dimineaţă.

— Guma trebuie să fie cauza. Gata, am terminat cu ea. Ducă-se naibii. Apoi se ridică în şezut şi spuse: Să nu-i povesteşti lui Firebrass despre întâmplarea asta, bine?

Piscator nu mai zâmbea.

— Treci prin nişte tulburări psihice extrem de puternice. Când îţi provoci arsuri, urme prin mijloace mintale... înseamnă...

— N-o să mai mestec gumă. Să ştii că nu-i o promisiune goală. N-am devenit dependentă. Sunt stabilă din punct de vedere psihic.

— Eşti profund tulburată, constată el. Fii cinstită cu mine, Jill. Pot să-ţi spun aşa, nu? Ai mai avut asemenea crize? Dacă da, câte şi cât de grave au fost? Cu alte cuvinte, cât durează? Cât timp ţi-a trebuit să-ţi revii?

— În ultima vreme n-am avut nici o criză, după cum o numeşti tu, îi răspunse ea.

— Foarte bine. N-o să zic nimănui. Asta dacă nu recidivezi. Trebuie să fii sinceră cu mine şi să-mi spui dacă o să mai ai vreuna, de acord? Doar nu vrei să primejduieşti nava doar pentru că doreşti cu disperare să fii membră a echipajului?!

— Nu, n-aş vrea, recunoscu ea, însă cuvintele îi veniră greu pe buze.

— Atunci, pentru o vreme, lăsăm lucrurile aşa cum sunt.

Ea se ridică din nou într-un cot, nesinchisindu-se că prosopul alunecase şi îi dezgolise sânul.

— Ascultă, Piscator. Fii cinstit. Dacă ţi se va încredinţa o funcţie inferioară mie, iar acest lucru e posibil în caz că Firebrass va acorda gradele în funcţie de experienţă, vei avea rezerve să execuţi ordinele mele?

— Nicidecum, spuse el zâmbind.

Ea se lăsă la loc pe pat şi trase prosopul.

— Provii dintr-o cultură care a menţinut femeile într-o poziţie inferioară. Practic, femeile voastre erau pe aceeaşi treaptă cu animalele de povară. Ele...

— Asta a fost demult, în trecutul defunct şi îndepărtat. N-am fost şi nici nu sunt un mascul tipic, japonez ori de altă naţionalitate. La urma urmelor, cu asta te-ai luptat întreaga viaţă, nu? Cu stereotipia.

— Ai dreptate, admise ea. Dar e un reflex condiţionat.

— Cred că ţi-am mai spus asta o dată. Repetiţia e uneori utilă în educaţie. Ar trebui să-ţi schimbi modul de a gândi.

— Şi cum să fac asta?

El şovăi o clipă, apoi spuse:

— Vei şti cum atunci când vei încerca. Şi pe cine să consulţi într-o asemenea problemă.

Jill îşi dădu seama că el se aştepta să o aibă discipol. Nu ţinea să accepte aşa ceva. Pur şi simplu nu credea în religia organizată. Deşi sufismul nu era o religie, membrii mişcării erau religioşi. Nu exista vreun sufi ateu.

Ea era atee. În ciuda faptului că fusese resuscitată, nu credea în Creator. Mai precis, nu credea într-un Creator care dovedea vreun interes personal faţă de ea ori altă creatură. Oamenii ce-şi puneau credinţa într-o zeitate care

considera fiinţele umane drept copii ai Lui – şi de ce era spiritul întotdeauna un *el?;* de ce renunţăm la logică, fiindcă, la urma urmelor, Dumnezeu nu are sex, nu? – aşadar oamenii care credeau în El se autoamăgeau. Adoratorii lui Dumnezeu or fi fost inteligenţi, însă mintal, sufereau. Rotiţele din acea zonă a creierului dedicată religiei erau puse pe poziţia de aşteptare, dar se roteau. Ori circuitul religiei fusese deconectat de la restul intelectului.

Aceasta era o analogie nefericită. Oamenii îşi foloseau mintea pentru a justifica fenomenul non-intelectiv, bazat doar pe emoţii, ce se numea religie. Adeseori în mod strălucit. Dar, în ce-o privea pe ea, fără folos.

— Vei dormi, o preveni Piscator. Bun. Dacă o să ai nevoie de mine, n-ai decât să mă cauţi.

— Nu eşti doctor, spuse ea. De ce, mă rog?…

— Eşti puternică. Şi cu toate că uneori te porţi prosteşte, proastă nu eşti. Noapte bună.

— Noapte bună.

El se înclină grăbit şi ieşi, închizând uşa în urmă. Dădu să strige după el, dar se răzgândi. Vroia să-l întrebe ce făcuse în preajma colibei ei, descoperind-o astfel, dar era prea târziu. Şi nici nu avea importanţă. Şi totuşi… ce căutase acolo? Voise s-o seducă? Violul ieşea din discuţie, desigur. Era mai solidă decât el şi chiar dacă era maestru în arte marţiale, nici ea n-ar fi stat cu mâinile în sân. Pe de altă parte, situaţia lui ca ofiţer de zbor ar fi fost grav ameninţată dacă l-ar fi acuzat de aşa ceva.

Nu, nu venise s-o seducă sau s-o violeze. Nu lăsa impresia că ar fi un astfel de om. În altă ordine de idei, indiferent cum s-ar fi purtat, nu toţi voiau acelaşi lucru? Ba nu, avea un aer… Detesta folosirea acelui termen imprecis şi neştiinţific: *vibraţii* – dar asta era. Însă nu unele care să aibă lungimea de undă clasificată drept „dăunătoare”.

Abia acum îşi dădu seama că el nu o rugase să-şi descrie trăirile. Dacă ar fi fost curios, ar fi reuşit să nu se dea de gol. Simţise, probabil, că ea va vorbi din proprie iniţiativă dacă ar fi vrut să retrăiască detaliile împreună cu el. Era un bărbat foarte sensibil, foarte delicat.

Ce însemna însă acel atac îngrozitor din partea lui Jack? Se temea de el, de bărbaţi, în general? De sexul tare? De sex în sine, când căpăta contur masculin? Nu putea crede aşa ceva. Dar iluzia? Autoamăgirea? Apariţia? Revelase anumite sentimente distructive şi de ură. Nu doar faţă de bărbaţi în general şi de Jack în special. Îi dăduse foc, dar se arsese şi se violase singură – într-un anumit sens. Ceea ce nu avea înţeles. Doar nu voia instinctiv să fie violată. Doar o femeie cu mintea bolnavă ar dori aşa ceva.

Se ura pe sine? Răspunsul era: da, uneori. Dar cui nu i se întâmpla asta?

Câtva timp mai târziu se prăbuşi într-un somn adânc. La un moment dat îl visă pe Cyrano de Bergerac. Duelau cu spade. Vârful rotit al armei o orbea şi, după ce îi aruncă lama în sus, el făcu un salt în faţă şi o împunse drept în burtă. Se uitase uimită către lama ce se retrăgea, însă din rană nu-i ţâşnea sânge. În schimb, pântecele i se umflă, ţuguindu-se, şi apoi din tumoare ieşise un mic pumnal.

18

Contactul neaşteptat cu apa rece îl trezi cu totul pe Burton. Vreme de o clipă rămase sub luciul apei şi, pe întuneric, nu-şi dădu seama încotro să înoate pentru a ieşi la aer.

Nu putea afla decât într-un sigur fel. După patru mişcări din braţe simţi presiunea asupra timpanelor crescând. Inversându-şi poziţia, înotă în direcţia socotită opusă. După părerea lui, se deplasa orizontal, însă apăsarea scăzu şi tocmai când începu să se teamă că nu-şi va mai putea reţine respiraţia, ieşi la suprafaţă.

În acelaşi timp, simţi o lovitură surdă în ceafă şi aproape că-şi pierdu iarăşi cunoştinţa. În mişcare, atinse cu mâna un obiect şi se agăţă de el. Deşi nu putea vedea nimic în ceaţa aceea, simţi lucrul care îl menţinea în plutire. Un buştean mare.

În jur era un adevărat balamuc: urlete, strigăte, un glas în preajma lui, cerând ajutor. De îndată ce-şi reveni în simţiri, dădu drumul buşteanului şi înotă spre femeia aflată în primejdie. Când se mai apropie, recunoscu vocea lui Loghu. După câteva mişcări, ajunse la ea, îndeajuns de aproape ca să-i vadă slab conturul feţei.

— Nu te speria, o sfătui el. Sunt eu, Dick!

Loghu îl apucă de umeri şi se scufundară amândoi. Se opuse, îndepărtând-o de el, apoi o prinse din spate.

Loghu spuse ceva în limba ei maternă, tokariana. Îi răspunse în aceeaşi limbă:

— Nu intra în panică. N-o să păţim nimic. Gâfâind, Loghu spuse:

— M-am prins de ceva. N-o să mă duc la fund.

Îi dădu drumul şi pipăi prin apă. Un alt buştean. Coliziunea desprinsese buştenii din partea anterioară. Dar unde erau vasul şi pluta? Şi unde se aflau el şi Loghu?

Se părea că amândoi căzuseră prin gaura făcută când legăturile dintre buştenii plutei se rupseseră. Dar curentul dusese deja partea intactă lovind-o de stânci, strivind totul în cale. Fuseseră purtaţi pe după turlă şi acum pluteau în derivă?

Dacă aşa stăteau lucrurile, se aflau în vălmăşagul de buşteni şi bucăţi provenite din vapor. El şi Loghu se izbeau mereu de lemne.

Ea gemu:

— Cred că mi-am rupt piciorul, Dick. Mă doare rău. Buşteanul de care stăteau agăţaţi era foarte gros şi lung, capetele fiind atât de depărtate, încât nu le vedeau prin ceaţă. Trebuiră să-şi înfigă unghiile în scoarţa aspră. Nu se mai puteau ţine de el multă vreme.

Deodată, prin ceaţa cenuşie răzbătu glasul lui Monat:

— Dick! Loghu! Sunteţi acolo?

Burton scoase un strigăt şi, un moment după aceea, ceva lovi ritmic în buştean. Îl izbi peste degete, făcându-l să urle de durere şi să alunece în apă. Se zbătu să se agate iar, şi atunci, ca un şarpe atacând, capătul unui par ţâşni din ceaţă. Îi şterse obrazul stâng. Puţin mai la dreapta şi l-ar fi

năucit sau i-ar fi spart ţeasta. Se apucă de el şi strigă să fie tras afară.

— Şi Loghu e aici, spuse el. Fiţi atenţi cu parul acela!

Monat îl târî până la marginea plutei, unde Kazz îl scoase din apă opintindu-se o singură dată. Apoi Monat împunse din nou bezna cu parul. O clipă mai târziu, o aduseră şi pe Loghu. Era semiconştientă.

— Aduceţi nişte haine şi înfofoliţi-o bine. Să aibă căldură, îl rugă el pe Kazz.

— Aşa vom face, Burton-*naq*, spuse omul de Neanderthal. Se întoarse şi dispăru înghiţit de ceaţă. Burton rămase aşezat pe suprafaţa udă şi netedă a plutei.

— Unde-s ceilalţi? Alice a păţit ceva?

— Sunt toţi aici, în afară de Owenone, explică Monat. S-ar părea că Alice şi-a rupt câteva coaste. Frigate s-a rănit la un genunchi. Cât despre vapor, l-am pierdut.

Până să-şi revină din starea de şoc, văzu lumina câtorva torţe. Se apropiau, aruncând lumină cât să-i poată vedea pe oameni. Erau vreo zece, scunzi, bruneţi, cu ochi mari şi nasul coroiat, îmbrăcaţi din cap până-n picioare în ţesături vărgate în nenumărate culori. Singurele lor arme erau nişte cuţite din cremene, ţinute în teci.

Unul dintre ei vorbi într-o limbă despre care Burton crezu că e emitică. Dacă avea dreptate, aparţinea unei forme antice a respectivei familii de limbi. Nu reuşea să înţeleagă decât puţine cuvinte. Vorbi în esperanto, iar necunoscutul îi răspunse la fel.

Urmă un scurt dialog. Desigur, omul de cart adormise fiindcă se îmbătase. Supravieţuise căderii din turn în momentul ciocnirii plutei de insulă, antrenându-l şi pe cel pe care Burton îl văzuse urcând.

Cel de-al doilea om nu avusese acelaşi noroc. Îşi frânsese gâtul şi murise. Cât privea şansa pilotului, ea îl părăsise, Fusese azvârlit este bord de tovarăşii săi mânioşi.

Zgomotele puternice ca de moară, auzite de Burton înainte de ciocnirea vaporului, fuseseră provocate de izbirea prorei, ce avea forma unui V, de docuri şi de rocile dure aflate pe plajă. Drept urmare, legăturile din piele de

peşte care fixau buştenii plesniră; totuşi porţiunea în V absorbise o mare parte a şocului, împiedicând pluta să se sfărâme în bucăţi.

O secţiune a părţii dinspre mal fusese smulsă, însă corpul ambarcaţiunii o împinsese înainte. Această învălmăşire de buşteni masivi pintenase *Hagiul II*, strivindu-l.

Burton fusese azvârlit în faţă de ciocnirea cu stânca, apoi căzuse înapoi pe punte, după care fusese basculat şi alunecase în apă.

Membrii echipajului fuseseră norocoşi că scăpaseră cu viaţă. Ba nu, trebuia să ţină seama de dispariţia lui Owenone.

Aveau de aflat multe lucruri. Pentru moment, era cazul să se ocupe de răniţi. Îşi croi drum către locul în care zăceau ceilalţi, în lumina făcliilor. Alice îşi întinse braţele spre el, dar scoase un ţipăt când o îmbrăţişă.

— Nu mă strânge, spuse ea. Mă doare într-o parte.

Un bărbat se apropie de el şi-i spuse că primise sarcina de a se ocupa de ei. Câţiva oameni de pe plută duseră femeile, în vreme ce Frigate, sprijinit de Kazz, porni şchiopătând şi gemând. Începuse deja să se lumineze, aşa că putură vedea ceva mai departe. După ce parcurseră aproximativ 61 de metri, se opriră în faţa unei colibe mari din bambus, acoperită cu frunze ale arborelui-de-fier. Aceasta era fixată pe plută cu ajutorul unor frânghii din piele, legate la fiecare capăt de tacheţi prinşi în găuri făcute în buşteni.

În interiorul colibei se afla o platformă din piatră pe care ardea un foc mic. Răniţii fură aşezaţi în apropiere, pe paturi din lemn de bambus. Ceaţa se mai ridicase. Lumina crescuse şi tresăriră auzind un zgomot brusc amintind de explozia simultană a o mie de obuze de tun. Indiferent de câte ori ar fi auzit acest sunet, tot erau luaţi prin surprindere.

Pietrele-potir îşi sloboziseră energia.

— Azi am pierdut micul dejun, spuse Burton. Cu o mişcare bruscă, înălţă capul din pământ. Dar potirele? Le-a luat cineva?

— Nu, s-au pierdut o dată cu vasul, îl anunţă Monat. Faţa i se crispă de tristeţe şi începu să plângă tăcut. Owenone s-a înecat!

Se priviră în lumina focului. După încercarea prin care trecuseră, chipurile lor erau încă palide; chiar şi aşa, se albiră când îşi dădură seama de pierderea potirelor.

Câţiva gemeau. Burton înjură. Şi lui îi părea rău de Owenone, însă de acum încolo el şi membrii echipajului său erau cerşetori, ajungând la mila altora. Mai bine mort decât lipsit de potir; în vremurile de altădată, cei care şi le pierdeau puteau să-şi pună capăt zilelor, şi adesea chiar o făceau. În ziua următoare se trezeau, departe de prieteni şi pereche, dar măcar aveau propria sursă de mâncare şi bunuri de lux.

— Păi, vom mânca peşte şi pâine din ghindă, îi încuraja Frigate.

— Tot restul vieţii? exclamă Burton, rânjind. Asta ar putea ţine o veşnicie.

— Încercam să văd latura optimistă a situaţiei, spuse americanul. Deşi chiar şi aşa e cam albastră.

— Ce-ar fi să rezolvăm lucrurile pe măsură ce apar? spuse Alice. Deocamdată, aş vrea să vadă cineva ce-i cu coastele mele şi-s convinsă că şi Loghu ar prefera să-i fixeze cineva osul fracturat.

Bărbatul care-i condusese aici îi îngriji pe răniţi. După ce termină şi durerile pacienţilor se mai potoliseră cu bucăţi de gumă de visat, plecă. Burton, Kazz şi Monat îl urmară. Soarele alunga ultimele rămăşiţe de ceaţă – peste câteva minute aveau să se risipească cu totul.

Scena era înfiorătoare. Întreaga provă a plutei, în formă de V, se desfăcuse când vârful ei lovise plaja, iar partea de babord se strivise de un colţ al turlei. Docurile şi ambarcaţiunile populaţiei gonopo zăceau sfărâmate, îngropate undeva sub munţii de buşteni eşuaţi pe plajă. Partea cea mai mare a plutei intrase pe plajă şi pătrunsese cel puţin 13 metri pe uscat. Câteva sute de oameni, o parte dintre plutaşi, stăteau pe marginea epavei, discutând aprins, dar fără a face altceva, mai constructiv.

Spre stânga, aduşi de curent, buştenii se îngrămădiseră în zidul vertical al turlei. Nici urmă de *Hagiul II* sau de Owenone. Speranţa lui Burton, de a putea recupera măcar câteva potire, se vădea irealizabilă.

Privi în susul şi-n josul plutei. Cu toate că-şi pierduse porţiunea din faţă, încă era imensă. Probabil că avusese cel puţin 200 de metri lungime şi 122 lăţime în partea centrală. Şi pupa avea forma unui V.

În centru se afla obiectul mare, rotund şi negru pe care-l văzuse plutind deasupra cetii. Reprezenta capul unui idol de peste 9 metri înălţime. Întunecat, scund şi urât, el domina întreaga plută. Stătea cu picioarele încrucişate, iar şira spinării avea denivelări de mărimea şopârlelor. Capul era de demon, ochii albaştri larg deschişi privind fix, gura rânjită expunând numeroşi dinţi de peşte-rechin.

Aceştia, bănui Burton, fuseseră scoşi de la un peşte-balaur şi fixaţi cu gumă de culoare stacojie.

În mijlocul burţii uriaşe se găsea o gaură rotundă. În interiorul ei se vedea o vatră din piatră pe care ardea o grămăjoară de lemne. Fumul se ridica prin corp şi se vălătucea prin urechile ca de liliac ale idolului.

În faţă, aproape de marginea plutei, turnul de cart zăcea pe o parte, având suporturile retezate de la bază din cauza forţei coliziunii. Lângă el stătea întins un cadavru.

Ici şi colo se vedeau unele construcţii mari şi altele mici printre ele. Câteva se prăbuşiseră, iar una masivă stătea într-o rână.

Numără zece catarge înalte, cu pânze rectangulare, şi douăzeci mai mici, cu velaturi aurice. Toate velele erau strânse.

De-a lungul copastiei se aflau numeroase stelaje pentru bărci de diferite dimensiuni.

În spatele idolului se găsea cea mai impunătoare construcţie. Presupuse că era locuinţa căpeteniei ori templu. Ori şi una şi alta.

Deodată se auzi ţiuit de trompete şi duruit de tobe. Văzând oamenii mergând şuvoi către clădirea impunătoare, Burton hotărî să li se alăture. Oamenii se strânseră între

idol şi construcţie. Rămase în ultimele rânduri de unde auzea ce se petrecea şi, în acelaşi timp, putea examina statuia. O zgârietură făcută pe ascuns cu un cuţit din cremene îl convinse că era făcută din lut ars acoperit cu vopsea neagră. Se întrebă de unde procuraseră aceşti oameni vopsea pentru corp, ochi şi gingii, căci spre marea întristare a artiştilor, pigmenţii se găseau greu.

Căpetenia, sau preotul-şef, era mai înalt decât ceilalţi, însă Burton îl depăşea cu un cap. Purta o capă şi un kilt cu dungi roşii, negre şi albastre, precum şi o coroană din lemn de stejar cu şase colţuri. Ţinea în mâna dreaptă un toiag lung de păstor, făcut din acelaşi lemn. Vorbi de pe o platformă aflată în faţa intrării în clădire, gesticulând mereu cu toiagul, fulgerându-i pe cei prezenţi cu ochii negri şi focoşi, şi rostind o avalanşă de vorbe din care Burton nu pricepu o iotă. După aproape jumătate de oră, omul coborî de pe podium, iar mulţimea se împrăştie în grupuri.

Unii merseră pe ţărm şi adunară buştenii care se desprinseseră din proră, apoi îi îngrămădiră pe puntea principală. Alţii se deplasară spre partea din spatele tribordului, unde prora în formă de V se unea cu corpul ambarcaţiunii. Ridicară nişte vâsle uriaşe şi le fixară în furcheţi. Apoi, ca un pâlc de sclavi de la galere, mişcându-se în ritmul dat de o tobă, începură să vâslească.

Era evident că încercau să rotească prora, astfel încât curentul să lovească ambarcaţiunea dintr-o parte şi să o urnească din loc. Imediat ce pluta ar fi avut o parte suficient de mare a tribordului expusă curentului, ea se putea roti şi desprinde de insulă.

Aceasta era teorie, însă practica o infirmă. Trebuia mai întâi ca buştenii să fie îndepărtaţi, după care era nevoie de folosirea unei pârghii în partea frontală pentru a o îndepărta de plajă.

Burton dorea să discute cu căpetenia, însă aceasta se afla în partea din faţă a idolului făcând temenele şi rostind o incantaţie către el. După atâtea călătorii, Burton învăţase că era primejdios să întrerupă un ritual religios.

Făcu un ocol, oprindu-se să privească bărcile din buşteni cioplişi, canoele şi micile ambarcaţiuni cu pânze aflate în rastele sau pe glisiere, de-a lungul copastiei plutei. Apoi îşi vârî nasul prin clădirile mari. Majoritatea aveau uşile baricadate pe dinafară. Asigurându-se că nu-l vedea nimeni, intră în câteva.

Două dintre ele erau magazii pentru peşte uscat şi pâine din ghindă. Una gemea de arme. O alta era atelier în care se aflau două bărci cioplite, pe jumătate terminate, precum şi cadrul din lemn de pin al unei canoe. După o vreme, aceasta avea să fie acoperită cu piele de peşte. În cea de-a cincea clădire se îngrămădiseră tot soiul de obiecte: cutii pline cu inele din stejar pentru negoţ, oase spiralate şi coarne de peşte, mormane de tobe din piele de peşte sau de om, fluturi din lemn de bambus, harfe cu coarde din maţ de peşte, ţeste transformate în cupe, frânghii din fibre de bambus sau piele de peşte, maldăre de intestine uscate de peşte-balaur, potrivite pentru vele, lămpi din piatră pentru arderea uleiului de peşte, cutii cu ruj de buze, vopsele pentru machiaj, marijuana, ţigarete, trabucuri, brichete (toate păstrate, neîndoielnic, pentru a fi oferite la schimb sau drept tribut), aproximativ cincizeci de măşti rituale şi multe altele.

Când pătrunse în cea de-a şasea clădire, nu-şi putu reţine un zâmbet. Aici se păstrau potirele. Cilindrii înalţi şi cenuşii fuseseră aşezaţi pe rastele din lemn, aşteptându-şi proprietarii. Numără trei sute cincizeci. Câte unul pentru fiecare dintre cei aproximativ trei sute douăzeci de plutaşi; însemna că treizeci prisoseau.

O cercetare care-i luă câteva clipe îl lămuri că toate, în afara celor treizeci, aveau etichete cu nume. Restul aveau nişte şnururi legate de mânerele de la partea superioară, iar capetele erau fixate de mici tablete din lut ars, pe care se vedeau inscripţii cuneiforme. Acestea reprezentau numele posesorilor. Cercetă câteva dintre semnele incizate care arătau la fel ca acelea pe care le văzuse în fotocopiile unor documente babiloniene şi asiriene.

Încercă să ridice capacele câtorva dintre cilindrii etichetaţi, însă nu reuşi, bineînţeles, probabil din cauza unui mecanism care împiedica deschiderea de către altă persoană decât proprietarul. Existau diverse teorii privind această operaţiune, una dintre ele fiind că un dispozitiv dinăuntrul potirului detecta câmpul electric al posesorului şi activa mecanismul de deblocare.

În schimb, potirele nemarcate erau de un alt tip, numit „papigratis” de unii vorbitori de limbă engleză.

Când cei treizeci şi şase de miliarde de morţi se treziseră tineri şi întregi la trup de-a lungul imensului Fluviu, descoperiseră şi un potir personal alături de ei. În acelaşi timp, fiecare dintre pietrele-potir avea în adâncitura ei centrală câte un potir. Acesta fusese pus la dispoziţie de către resuscitatori pentru a le arăta noilor cetăţeni cum funcţionează potirele.

Fiecare piatră scuipase flăcări, iar atunci când tunetele şi fulgerele încetaseră, oameni curioşi se căţăraseră pe ea pentru a vedea ce se afla în potirele lăsate acolo. Capacele erau ridicate şi arătau privitorilor ce conţineau. Minunea minunilor, bucuria bucuriilor! Interiorul avea spaţii pe care se aflau farfurii şi căni conţinând alimente şi diferite bunătăţi.

Data următoare când pietrele îşi descărcaseră energia, pe ele se aflau potirele personale, iar acestea se umpluseră cu tot ce era trebuincios, dar chiar şi aşa mulţi se plânseseră că nu era destulă varietate, fiindcă, prin natura sa, omul niciodată nu va fi mulţumit.

Papigratis deveniseră foarte valoroase; oamenii deveneau brute, furau şi ucideau ca să pună mâna pe ele. Dacă o persoană poseda un potir şi un papigratis, ea avea de două ori mai multă hrană şi bunuri de lux decât s-ar fi cuvenit.

Burton nu posedase niciodată aşa ceva, iar acum, pe rafturile din faţa lui erau treizeci.

Problema potirelor pierdute era rezolvată – dacă reuşea să-l convingă pe marele şef să se despartă de ele. La urma

urmei, pluta lui era răspunzătoare de pierderea vasului şi a potirelor. Rămăsese dator echipajului de pe *Hagiul II*.

Deocamdată, el şi membrii echipajului fuseseră trataţi cu respect. Burton se gândi la alte grupuri întâlnite, care n-ar fi făcut pentru ei altceva decât să-i azvârle peste bord – asta după violarea tuturor femeilor şi supunerea bărbaţilor la sodomie.

Cu toate astea, pesemne că exista o limită a ospitalităţii plutaşilor. Potirele papigratis nu erau nicidecum pe degeaba. Probabil că grupul le furase. Indiferent cum ar fi intrat în posesia lor, le păstrau pentru situaţii extreme, cum ar fi înlocuirea celor pierdute ori pentru a le oferi drept tribut în cazul când întâlneau vreun grup ostil extrem de puternic.

Burton părăsi clădirea, baricadă uşa în urma sa şi-şi continuă plimbarea dus pe gânduri. Dacă i-ar cere căpeteniei şapte potire, se putea lovi de un refuz. Asta l-ar face bănuitor pe individ, care ar instala pază în jurul tuturor clădirilor. Fără a mai pune la socoteală că s-ar putea înfuria la gândul că există hoţi la bord şi le-ar cere, politicos ori în alt fel, să părăsească pluta.

Trecând pe lângă idol, Burton văzu că şeful îşi terminase rugăciunea şi se îndrepta către insulă. Era evident că voia să supravegheze activitatea ce se desfăşura acolo.

Hotărî să aducă neîntârziat vorba despre potire. N-avea rost să mai amâne.

Celui care stă pe noadă şi norocul i se-nnoadă.

19

Numele lui original era Mutu-Sha-Ili, ceea ce însemna „omul lui Dumnezeu”, însă pentru vorbitorii de esperanto rămăsese Metusael. Altfel spus, Matusalem.

Delirând vreme de o clipă, Burton se întrebă dacă îl întâlnise pe cel ce slujise de model pentru venerabilul patriarh din Vechiul Testament. Nu. Metusael era babilonian şi nici nu auzise vreodată de evrei decât la trezirea pe

Lumea Fluviului. Pe Pământ fusese inspector al grânarelor, iar aici devenise întemeietorul şi capul unei noi religii şi comandantul uriaşei plute.

— Într-o noapte, cu mulţi ani înainte, în timpul unei furtuni, pe când dormeam, în vis mi-a apărut un zeu, pe nume Rushhub. Nu auzisem niciodată de el, însă mi-a zis că fusese cândva un zeu atot-puternic al strămoşilor mei. Urmaşii lor îl uitaseră şi nu exista decât un sătuc de la marginea împărăţiei unde era venerat. Dar zeii nu mor, cu toate că pot căpăta alte forme sau nume, iar el trăise în visurile multor oameni vreme de nenumărate generaţii. Acum hotărâse că venise vremea să părăsească lumea viselor. De aceea mi-a spus că trebuie să merg pretutindeni pentru a propovădui credinţa în Rushhub. Aveam să strâng laolaltă un grup de credincioşi şi să construiesc o plută uriaşă, cu care să-i duc pe oamenii mei în josul Fluviului. După mulţi ani, probabil peste câteva generaţii, aşa cum le ştiam pe Pământ, vom ajunge la capătul Fluviului, unde el se varsă într-un hău de la picioarele munţilor care înconjoară această lume. De acolo vom trece prin lumea subterană – o peşteră mare şi întunecoasă – apoi vom ieşi la o mare cu ape sclipitoare ce înconjoară un tărâm unde vom trăi în pace şi fericire alături de zei şi zeiţe. Înainte de a lansa pluta pe Fluviu trebuia să facem o statuie a zeului Rushhub şi s-o aşezăm pe plută pentru a o venera ca simbol al lui. Să nu spui, ca alţii, că suntem idolatri, care iau simbolul drept trupul zeului însuşi.

Burton socoti că individul era nebun, dar se feri să i-o spună în faţă. El şi echipajul său căzuseră în mâinile unor fanatici.

Din fericire, zeul îi spusese lui Metusael că enoriaşii săi nu trebuie să facă rău nimănui decât în legitimă apărare. Cu toate astea, ştia din propria-i experienţă că noţiunea de „legitimă apărare” putea fi interpretată de persoane sau grupuri în funcţie de interese.

— Rushhub însuşi mi-a zis că înainte de a pătrunde în tărâmul subteran, trebuie să spargem idolul în bucăţele şi

să le azvârlim în Fluviu. Nu ne-a explicat de ce. S-a mărginit să precizeze că vom înţelege când vom ajunge la peşteră.

— Foarte bine, îl aprobă Burton. Dar sunteţi răspunzători de distrugerea vasului nostru. Pe de altă parte, ne-am pierdut potirele.

— Îmi pare rău de voi, dar nu vă pot ajuta prea mult. Ce vi s-a întâmplat reprezintă voinţa lui Rushhub.

Burton se simţi îndemnat să-l plesnească peste ochi. Reţinându-şi furia, spuse:

— Trei dintre oamenii mei sunt grav răniţi. Ne-aţi putea da măcar o barcă să ajungem la mal?

Metusael îl fulgeră cu ochii lui negri şi furioşi, apoi făcu un gest către insulă.

— Acolo e malul şi tot acolo găsiţi şi hrană. Mă voi îngriji ca răniţii voştri să fie transportaţi cu grijă şi vă vom da nişte peşte uscat şi pâine din ghindă. Până atunci însă, te rog să nu mă mai deranjezi cu rugăminţi. Am de lucru. Trebuie să repunem pluta în stare de plutire. Rushhub mi-a spus că sub nici un motiv nu trebuie să zăbovim în călătoria noastră. Dacă pierdem prea mult timp, s-ar putea să găsim porţile către tărâmul zeilor închise pe vecie. Atunci vom rămâne să jelim în faţa lor, căindu-ne zadarnic pentru lipsa noastră de credinţă şi hotărâre.

În acel moment, Burton se socoti îndreptăţit să comită orice faptă. Aceşti oameni îi erau datori, iar el nu le datora nimic.

Metusael se îndepărtase. Apoi se opri brusc şi arătă către Monat, care tocmai ieşise din clădire.

— Ce e acela?

Burton se apropie de el şi-i explică:

— Acela e un om din altă lume. El şi semenii lui au sosit de pe o stea aflată departe de Pământ. S-a întâmplat la o sută de ani după moartea mea, adică probabil patru mii de ani după ce-ai murit tu. A venit cu intenţii paşnice, dar pământenii au descoperit că poseda un... drog care putea împiedica îmbătrânirea. I-au cerut să le încredinţeze secretul, însă el a refuzat, spunând că pământenii şi aşa aveau destule probleme cu suprapopularea. Pe de altă

parte, nici unei persoane nu trebuie să i se acorde şansa de a trăi etern decât dacă merită.

— Atunci greşea, îl contrazise Metusael. Zeii ne-au *dat* şansa de a trăi veşnic.

— Da, într-un fel. Şi totuşi, potrivit religiei voastre, doar un grup restrâns de oameni, adică aceştia de pe plută, vor deveni cu adevărat nemuritori. Am dreptate?

— Mi se pare greu, spuse Metusael. Dar asta e situaţia, şi cine suntem noi să întoarcem pe o parte şi pe alta dorinţele şi căile zeilor?

— Întâmplarea face, totuşi, ca noi să aflăm ce doresc zeii doar prin intermediul fiinţelor umane care vorbesc în numele lor. Încă n-am întâlnit omul de ale cărui motive şi metode să nu mă îndoiesc.

— Cu atât mai nechibzuit din partea ta.

— În afară de asta, urmă Burton zâmbind ca să-şi ascundă mânia, arcturanii, Monat şi semenii lui au fost atacaţi de pământeni. Au fost ucişi dar, înainte de a se stinge din viaţă, Monat i-a făcut să moară pe aproape toţi oamenii de pe Pământ.

Se opri. Cum să-i explice acestui ignorant că arcturanii îşi lăsaseră nava-mamă pe orbită circumterestră? Şi că Monat îi transmisese un semnal radio, iar ea proiectase un fascicul energetic de o asemenea frecvenţă încât nu muriseră decât oamenii?

Nici el nu înţelegea pe deplin, fiindcă pe vremea sa nu existaseră lucruri precum radioul sau navele spaţiale.

Metusael rămăsese cu ochii holbaţi. Privind din nou către Monat, spuse:

— E mare vrăjitor? El a ucis toţi oamenii aceia prin propriile puteri?

Vreme de o clipă, lui Burton îi veni în minte ideea de a se sluji de presupusele puteri vrăjitoreşti ale lui Monat drept mijloc de convingere. Dacă-l ameninţa pe acest om, poate reuşea să-i smulgă o barcă şi potirele. Dar, deşi ignorant şi dement, Metusael nu era nicidecum prost. Va întreba de ce nu împiedicase Monat distrugerea vasului *Hagiul II* şi rănirea tovarăşilor săi, dacă era un vrăjitor atât de

desăvârşit. De asemenea, putea să-l întrebe pe Burton la ce-i mai trebuia o ambarcaţiune dacă Monat era în stare să le ofere tuturor putinţa de a zbura prin aer.

— Da, i-a ucis, întări Burton. Apoi s-a trezit pe malul Fluviului, neştiind motivele. Uneltele lui vrăjitoreşti au rămas pe Pământ, bine-înţeles. Cu toate astea, el spune că într-o bună zi va descoperi materialele trebuincioase pentru a-şi face altele şi-şi va recăpăta puterile, devenind la fel de atotputernic. Iar atunci, toţi cei care l-au sfidat şi batjocorit vor avea motive întemeiate să se teamă de el.

Merita să-l pună pe gânduri pe Metusael, care spuse cu un surâs:

— Până atunci...

Burton pricepu. Până atunci, pluta va fi departe.

— În plus, Rushhub îşi va apăra supuşii. Zeii sunt mai puternici decât oamenii, chiar decât demonii din stele.

— În cazul ăsta, de ce Rushhub n-a împiedicat accidentul? vru să ştie Burton.

— Nu ştiu, dar sunt sigur că-mi va apărea într-un vis şi-mi va spune. Supuşilor lui Rushhub nu li se întâmplă nimic fără motiv.

Metusael îi întoarse spatele şi plecă. Burton reveni în clădire să-şi vadă echipajul. În clipa când dădu să păşească înăuntru, Kazz tocmai ieşea. Îşi dezbrăcase toate hainele în afara kiltului. Arătându-şi trupul musculos, scund, cu oase puternice şi păros. Mergea cu capul aplecat în faţă, scoţând în evidenţă gâtul ca de taur. Fruntea îi era mică şi teşită; ţeasta lungă şi îngustă; faţa, lată. Arcadele îi erau masive, ca nişte întărituri osoase care-i încadrau ochii căprui-închis şi inteligenţi. Nasul turtit avea nări largi. Fălcile proeminente făceau ca buzele subţiri să-i iasă în evidenţă. Mâinile puternice păreau în stare să transforme pietrele în pulbere.

În ciuda înfăţişării înspăimântătoare, pe vremea lui Burton, nimeni din East End-ul londonez nu ar fi întors capul după el dacă l-ar fi văzut îmbrăcat.

Numele lui întreg era *Kazzintuitruaahemss*. În limba lui maternă, asta însemna Bărbatul-Care-A-Ucis-Colţul-Alb.

— Ce s-a întâmplat, Burton-*naq?*

— Tu şi Monat veniţi cu mine.

Când ajunseră în colibă, îi întrebă pe ceilalţi cum se simţeau. Alice şi Frigate spuseră că puteau păşi, dar de alergat, nici vorbă. Starea lui Loghu era evidentă. Nu simţea dureri fiindcă i se administrase gumă de visat, dar nu avea să-şi revină pe deplin decât peste patru-cinci zile. Atât îi trebuia unui os pentru a se suda la loc. Viteza fantastică de însănătoşire se datora unor elemente necunoscute, ţinând probabil de ceva aflat în hrană.

Indiferent de cauze, oasele se întremau, dinţii şi ochii pierduţi creşteau la loc, muşchii rupţi şi carnea arsă se refăceau, toate cu iuţeală care îi uimise cândva pe locuitorii de pe Fluviu. Acum nimeni nu mai lua asta în seamă.

Burton abia apucă să le explice situaţia că apărură doisprezece oameni înarmaţi. Căpetenia lor spuse că primise poruncă să-i escorteze până pe insulă. Doi soldaţi o aşezară pe Loghu pe o targă şi o duseră afară. Sprijinit de Monat şi Kazz, Frigate şchiopătă după ei. Îşi croiră drum cu destulă dificultate prin învălmăşeala de buşteni şi ajunseră la mal. Aici fură întâmpinaţi de localnicii ganopo, cu toţii înfuriaţi, dar neputincioşi.

Soldaţii o depuseră pe Loghu într-o colibă, apoi plecară. Înainte de asta însă, căpetenia lor îl avertiză pe Burton să nu se mai apropie cumva de plută, el sau vreunul din membrii echipajului său.

— Iar dacă nu ne supunem? întrebă Burton cu voce puternică.

— Veţi fi azvârliţi în Fluviu. Probabil cu o piatră legată de picioare. Atotputernicul Rushhub ne-a spus să nu vărsăm sânge decât în legitimă apărare. Dar n-a menţionat nimic despre înecarea duşmanilor.

Cu puţin timp înaintea descărcării energetice a pietrelor-potir, Burton primi peşte uscat şi pâine din făină de ghindă.

— Metusael a zis că astea or să vă ţină în viaţă până puteţi prinde peşte şi face pâine.

— Îmi rezerv plăcerea de a-i transmite personal recunoştinţa noastră, îi spuse Burton căpeteniei. S-ar putea ca totuşi să nu-i placă modul în care o voi face.

— Asta a fost o simplă lăudăroşenie, ori pui la cale un fel de răzbunare? vru să afle Monat.

— Nu-mi stă în fire să mă răzbun, îl lămuri Burton. Nu vreau, totuşi, să rămânem fără potire.

Trecură două zile. Partea frontală a plutei rămăsese tot pe uscat. Aglomerarea de buşteni fusese dispersată, iar pluta împinsă câţiva metri către apă. Aceasta era o treabă anevoioasă, istovitoare, întreaga populaţie a plutei, mai puţin conducătorul ei, se opintea în partea din faţă, folosind buşteni mai mici drept pârghii. De la răsăritul soarelui până la apus, din sute de gâtlejuri se ridica spre cer echivalentul babilonian al îndemnului „Hei rup! Unu-doi-trei, hei rup!”

Fiecare dintre aceste opinteli reuşea să împingă pluta imens de grea cel mult cu un milimetru. Uneori, pietrele prinse sub marginea din faţă a plutei alunecau puţin, iar aceasta din urmă, împinsă de curentul apei, urca înapoi pe plajă. Alteori, penele zburau din locul lor şi atunci se alegea praful de toţi centimetrii câştigaţi.

Cum vântul bătea din aval, pânzele de pe catarge erau desfăşurate. Metusael spera că vântul dinspre amonte le va oferi truditorilor vreun avantaj. Teoria ar fi dat roade dacă n-ar fi existat stânca aceea ca o turlă, care devia aproape toată briza.

Până în dimineaţa celei de-a treia zile, pluta fusese împinsă înapoi spre apă doar cu aproximativ un metru. Într-un asemenea ritm, ar mai fi fost necesare şapte zile de trudă.

În acest timp, oamenii ganopo nu stătură cu mâinile în sân. Nereuşind să împrumute o ambarcaţiune de la Metusael, trimiseră patru înotători puternici până pe celălalt mal, unde explicară cum stăteau lucrurile şi primiră cu împrumut o mică barcă. Se întoarseră cu o flotilă formată din douăzeci de bărci încărcate cu mai-marii statului local şi cu cei mai pricepuţi luptători. Şeful cel

mare, un shawnee înalt, evalua situaţia din ochi, apoi se sfătui cu căpeteniile ganopo.

Urmară discuţii îndelungi, plângeri ale localnicilor, se oferiră o serie de sfaturi şi Burton luă cuvântul. Le povesti despre proviziile mari de bunuri de pe plută, omiţând cu bună ştiinţă să aducă vorba despre potirele prisoselnice, şi sugeră că babilonienii s-ar lipsi probabil de unele dintre rezerve dacă localnicii le-ar oferi oameni care să pună pluta în stare de plutire.

Căpetenia shawnee socoti că ideea era bună. Vorbi cu Metusael, care se arătă politicos, dar refuză ajutorul.

Nemulţumit, indianul shawnee reveni pe insulă.

— Coroiaţii aceia nu prea au minte, conchise el. Nu-şi dau seama că le putem lua totul fără să le mai lăsăm nimic? Au distrus ambarcaţiunile şi docurile ganopo şi n-au oferit nici o recompensă. Au scufundat vasul străinilor, care au plătit cu tutun şi băutură pentru a procura lemnul şi au trudit un an ca să-l construiască. Au provocat moartea unui membru al echipajului. De asemenea, i-au făcut pe străini să-şi piardă potirele. Fără potir, omul e ca şi mort.

— Şi ce oferă ei în schimb? Nimic. Îi batjocoresc pe ganopo şi pe străini. Sunt oameni răi şi merită o pedeapsă pe măsură.

— Ca să nu mai vorbim de nepreţuitele bunuri pe care căpetenia şi acoliţii lui le obţin, murmură Burton în engleză către Monat.

— Ce-ai spus? întrebă căpetenia.

— Îi spuneam amicului meu, omul din stele, că dovedeşti mare înţelepciune şi ştii să deosebeşti binele de rău. Că ceea ce le veţi face năsoşilor va fi drept şi binemeritat, iar marele spirit vă va surâde.

— Limba ta exprimă multe lucruri în puţine cuvinte.

— Limba poporului meu nu are sensuri duble.

„Să mă ierte Dumnezeu pentru remarca asta”, gândi Burton.

Deşi căpetenia shawnee nu le spuse ce intenţiona să facă, lui Burton îi era limpede că punea la cale o incursiune în forţă. Probabil chiar în acea noapte.

Îi convocă pe ceilalţi în coliba sa.

— Nu mai fiţi aşa de abătuţi. Cred că până la urmă vom avea potire şi nu vom ajunge cerşetori. Trebuie, totuşi, să acţionăm chiar în noaptea asta. Loghu, Pete, Alice, ce ziceţi de ideea mea? Aveţi chef de puţină mişcare? De-o adevărată aventură?

Cei trei îi spuseră că puteau merge. Deocamdată le era imposibil doar să alerge.

— Prea bine. Iată cum vom proceda, în caz că nu aveţi vreo obiecte. Şi chiar dacă aveţi, tot vom trece la acţiune.

20

La masa de seară avură peşte şi pâine, pe care le detestară chiar înainte de a lua prima îmbucătură. Localnicii ganopo se arătară, totuşi, amabili şi le dădură câteva ţigarete şi alcool pe săturate. Până să revină în colibă, chipurile pentru odihna de noapte, Burton dădu o raită pe plajă. Babilonienii se aflau deja în colibe, ori, strânşi în mici grupuri, stăteau de vorbă în faţa lor. După trei zile de chinuri grele şi fără mari progrese, erau morţi de oboseală şi aveau să adoarmă curând. Toţi, mai puţin paznicii rânduiţi de-a lungul plutei. Aceştia urmau să-şi aprindă torţe din pin îmbibate în ulei de peşte şi să umble de colo-colo la lumina lor, aşteptându-şi schimbul.

Grupurile cele mai numeroase erau la capătul din faţă al plutei. Metusael îi aşezase acolo pentru a fi sigur că oamenii lui Burton nu vor încerca să se strecoare să le fure din bunuri. Cât se plimbă, bruneţii scunzi îl urmăriră îndeaproape. El le zâmbi şi le făcu semne cu mâna. Ei nu-i răspunseră la salut.

Considerând că văzuse cum stăteau lucrurile, Burton reveni la coliba sa. În drum, trecu prin dreptul căpeteniei ganopo, care stătea în faţa colibei şi fuma dintr-o pipă mică din lut, oferită de orice potir o dată pe an.

Burton se lăsă pe vine lângă el.

— O, căpetenie, spuse, cred că pe plutaşi îi aşteaptă o mare surpriză în această noapte.
Omul îşi scoase pipa din gură şi întrebă:
— Ce vrei să spui?
— Căpetenia oamenilor de pe malul nordic ar putea să pornească în fruntea unei expediţii împotriva lor. Ai auzit ceva despre intenţiile lui?
— Nici o vorbă. Marea căpetenie a shaawanwaaki nu mi se destăinuie. Cu toate astea, nu m-ar surprinde ca el şi războinicii lui să nu mai tolereze jignirile şi insultele îndurate din partea năsoşilor.
— Dacă ar întreprinde raidul la care faci aluzie, când crezi că ar ataca?
— Demult, când shaawanwaaki se războiau cu oamenii de pe malul sudic, obişnuiau să traverseze Fluviul cu puţin timp înainte de crăpatul zorilor. La ora aceea, norii fiind încă deşi, nimeni nu-i putea vedea apropiindu-se. Curând după debarcare, soarele apărea şi norii se destrămau sub razele calde. Abia atunci atacau.
— Aşa am gândit şi eu, recunoscu Burton. Cu toate astea, mă frământă un amănunt. E uşor să traversezi un fluviu sau un lac mic pe ceaţă şi să nimereşti pe partea cealaltă. Dar insula asta e mică şi le va veni greu s-o găsească pe întuneric. Adevărat, turnul de piatră e foarte înalt, însă atacatorii se vor afla în ceaţă şi nu-l vor zări.
Căpetenia îndesă jarul din pipă şi spuse:
— Asta nu e grija mea.
— Pe turn există o brână, reluă Burton. E situată cu faţa spre malul nordic, dar o ieşitură din piatră i-ar împiedica pe plutaşi s-o vadă. Tot astfel, n-ar zări nici un foc de recunoaştere, care ar rămâne vizibil chiar şi pe ceaţă pentru oricine s-ar apropia de insulă dinspre nord. De aceea unii dintre oamenii tăi au trudit cărând lemn de bambus şi pin până sus?
Căpetenia rânji.
— Eşti curios ca un motan şi ai ochi de şoim. I-am promis căpeteniei shaawanwaaki să nu scot o vorbă despre treaba asta.

Burton se ridică.

— Înţeleg. Mii de mulţumiri pentru ospitalitatea voastră, chiar dacă nu vom mai avea prilejul să ne vedem.

— Dacă nu pe lumea asta, poate pe cealaltă.

Somnul veni greu. După ce se frământă şi se suci de pe o parte pe alta. Rămase surprins când se trezi scuturat de Monat. Se eliberă din strânsoarea degetelor arcturanului şi se ridică din pat. Originar de pe o planetă care efectua o rotaţie completă în jurul axei tot în douăzeci şi patru de ore, Monat avea un ceas biologic de invidiat. Burton se bizuise pe el că-i va trezi la momentul potrivit.

Se mişcară cu fereală, discutând cu glas scăzut şi băură cafea solubilă. Cristalele, un dar din partea insularilor, degajau căldură când se dizolvau în apă.

După ce analizară planul încă o dată, ieşiră să se uşureze. Coliba era aşezată destul de sus, deasupra cetii, iar asta le îngădui să vadă sclipirea slabă de pe turnul de piatră. Oamenii tribului shaawanwaaki o vor putea zări chiar şi pe ceaţă. Nici nu aveau nevoie de mai mult.

Frigate şi Burton erau singurii îmbrăcaţi complet când *Hagiul* se scufundase. Ceilalţi însă, aveau straie primite de la ganopo. Înveşmântaţi din cap până-n picioare, porniră prin ceaţă. Burton trecu în frunte, ţinând-o de mână pe Alice, ea pe Frigate şi aşa mai departe, până la ultimul. Bizuindu-se pe un simţ neobişnuit de orientare, îi conduse către mal. Acum puteau vedea licărirea torţelor în lumina neclară.

Burton îşi scoase cuţitul din cremene. Kazz avea o bâtă pe care şi-o confecţionase din lemn de pin cu ajutorul unui cuţit împrumutat de la un ganopo. Cuţitul lui Frigate trecuse în posesia femeii din Neanderthal, Besst. Restul rămaseră neînarmaţi.

Burton porni precaut înainte, până ajunse la marginea plutei, între torţele aranjate de-a lungul ei rămăsese loc suficient pentru a se strecura nevăzut. Continuă să se deplaseze până când ieşi din câmpul vizual şi auditiv al paznicilor. Aşteptă ca ceilalţi, unul după altul, să-l ajungă din urmă.

— Asta a fost partea uşoară, îi lămuri el. De aici încolo, până vom da de o altă torţă, orbecăim. Mi-am fixat în minte locul unde se află clădirile şi bărcile, dar pe ceaţa asta… ei bine, urmaţi-mă.

În ciuda asigurărilor date celorlalţi, bâjbâi o vreme. Apoi, brusc, în faţa lui apăru silueta uriaşă şi întunecată a idolului, având un foc în pântecele golit. Rămase neclintit o clipă, calculând numărul aproximativ de paşi de la statuie până la clădirea unde se găseau potirele.

— Văd nişte lumini spre dreapta, îl avertiză Kazz. Ţinându-se departe de torţe, Burton îi conduse pe ceilalţi până distinseră pereţii pătrăţoşi şi acoperişul conic al magaziei. Din faţa clădirii răzbăteau vocile paznicilor care vorbeau cu glas scăzut şi băteau când şi când din picioare. După ce ocoliră prin spate, Burton se opri pe cealaltă latură.

Ajuns aici, scoase de sub haine un colac de frânghie din piele împrumutat de la căpetenia ganopo, care nu-l întrebase la ce avea de gând s-o folosească. Asemenea colaci aveau şi Monat şi Frigate. Burton legă capetele între ele, făcând o singură frânghie. Lăsând-o pe Alice să ţină de un capăt, el dispăru în întuneric împreună cu Frigate, Monat, Loghu şi Kazz. Ştia că la capătul plutei, exact în faţa magaziei, se afla un stelaj cu bărci. De astă dată se apropie de ţintă fără să mai şovăie.

Avertizându-i pe toţi să se mişte prudent şi în tăcere, desprinse o canoe mare de pe rastel. Putea transporta zece oameni şi, deşi făcută din lemn uşor de pin şi piele de peşte, era foarte solidă.

După ce o aşezară pe apă şi-i fixară padelele, toţi, mai puţin Loghu, se întoarseră. Ea trebuia să vegheze ca nu cumva canoea să fie luată de apă.

Mergând de-a lungul frânghiei, revenirăumaidecât la magazie.

Abia ajunseseră când Kazz mormăi şi spuse:

— Vin şi alţii!

Flăcările torţelor deveniră vizibile.

— Se schimbă paznici! îi linişti Burton.

Fură nevoiţi să dea ocol clădirii, fiindcă cei patru oameni înarmaţi veneau spre ei.

Burton privi spre cer. Era doar o năzărire, ori ceaţa se mai subţiase, luminându-se?

Aşteptară şi, în ciuda aerului rece şi umed, pe unii îi trecură sudorile. Gărzile schimbară câteva cuvinte şi, judecând după hohotele de râs, cineva spusese probabil o glumă, apoi cei ieşiţi din schimb le urară noapte bună celorlalţi. Torţele dovediră că doi mergeau spre locuinţele din partea posterioară a plutei. Ceilalţi doi merseră în direcţie opusă, făcându-i pe invadatori să se retragă neîntârziat.

Urmărindu-i de după un colţ, Burton spuse:

— Se despart. Kazz, crezi că poţi pune mâna pe unul dintre ei? Cele două torţe aproape că dispăruseră când Burton o văzu pe una căzând la pământ. O clipă mai apoi cineva o ridică, şi lumina deveni tot mai puternică pe măsură ce se apropia de ei.

Burton îşi mutase deja grupul din spatele clădirii. Nu voia ca paznicul să treacă prin dreptul lor şi să vadă torţa.

Kazz îşi dăduse gluga pe spate. Dinţii lui mari cât nişte pietre de moară sticliră în lumina flăcărilor. Într-o mână ţinea suliţa grea din lemn de stejar, cu vârf lung din corn de peşte, pe care o luase de la paznic. La brâu avea o toporişca şi un cuţit din cremene, fixat într-un mâner din lemn. Pe acestea le dădu lui Frigate şi Alicei. Bâta lui trecu în mâna arcturanului.

— Sper că nu l-ai ucis, şopti Monat.

— Depinde de cât de rezistentă i-a fost ţeasta, se scuză Kazz. Monat se strâmbă. Manifesta un dezgust aproape bolnăvicios faţă de violenţă, deşi, în legitimă apărare, era un luptător de temut.

— Te stânjeneşte cumva piciorul? îl întrebă Burton pe Frigate. Crezi că poţi arunca securea la fel de bine ca înainte?

— Cred că da, îi răspunse acesta. Acum tremura, însă avea să-şi revină la izbucnirea bătăliei. Ca şi arcturanul, detesta brutalitatea.

Burton le spuse ce aveau de făcut, apoi îi conduse pe Kazz şi pe Alice spre partea din faţă a clădirii. Restul ocoliră, ajungând pe cealaltă latură.

Burton trase cu ochiul spre cei patru paznici care stăteau aproape unul de altul şi discutau. O clipă mai târziu, de după colţ apăru o torţă. Paznicii n-o observară decât prea târziu. Imediat ce băgă de seamă că ei se întoarseră spre purtător strigându-i ceva, Burton porni.

Cu trăsăturile ascunse de glugă, uriaşul Kazz se apropie de ei înainte de a i se cere să stea locului. Paznicii îşi închipuiseră, probabil, că era vreunul dintre cei ieşiţi din schimb, întorcându-se din cine ştie ce motiv.

Când descoperiră greşeala, era prea târziu. Kazz apucase suliţa aproape de capăt şi, folosind-o ca pe o bâtă, lovi un paznic în gât.

Având cuţitul în mâna stângă, Burton îl izbi în ceafă cu muchea palmei drepte pe un altul. Nu dorea să-l omoare şi-i poruncise sângerosului Kazz să nu folosească ascuţişul suliţei decât în caz de nevoie.

Din întuneric, toporişca lui Frigate vâjâi răsucindu-se şi-l nimeri în piept pe al treilea paznic. Arma nu fusese aruncată cu suficientă precizie ori Frigate încercase să nu ucidă. Dacă aşa stăteau lucrurile, aruncarea se dovedise superbă. Toporişca nimerise cu partea boantă, nu cu tăişul, iar omul se prăbuşise pe spate, pierzându-şi suflul. Până să-şi revină, Burton îl făcu să-şi piardă cunoştinţa cu o lovitură puternică, dată cu latul palmei în tâmplă.

Monat atacă în acelaşi timp cu ceilalţi, astfel că cel de-al patrulea paznic se nărui lovit în cap.

În momentele de tăcere ce urmară aşteptară să vadă dacă zgomotele luptei fuseseră auzite. Apoi ridicară torţele de pe punte, iar Burton deblocă uşa. Cei căzuţi fură târâţi înăuntru, unde Monat îi examină.

— Foarte bine lucrat. Sunt în viaţă cu toţii.

— Unii îşi vor reveni curând, constată Burton. Fii cu ochii pe ei, Kazz.

Ridică torţa deasupra stelajului cu potire fără stăpân.

— Nu mai suntem cerşetori.

Şovăi. Să ia doar şapte potire? De ce nu pe toate treizeci? Cele suplimentare puteau fi schimbate pe lemn şi pânze pentru noua navă pe care aveau s-o construiască.

Motoul său era *Cinste, nu cinstiri*, însă acum era vorba de răsplată, nu de hoţie.

Dădu ordin ca fiecare să ia câte cinci potire. Puseră mânerul mare al unuia pe după gât, lăsându-l să atârne pe spate, şi-şi trecură braţele prin mânerele altor patru. După aceea ieşiră din magazie, baricadară uşa şi urmară frânghia din piele până la canoe. Lăsară torţele pe punte, în faţa clădirii.

— N-ar fi momentul ca indienii să atace? întrebă Loghu.

— Aş zice că au pierdut momentul, îi răspunse Monat. Îmbarcându-se pe canoe, se îndepărtară vâslind. Aveau ca destinaţie malul sudic, pe care intenţionau să-l urmeze în amonte până înainte de apariţia zorilor. Pe Burton îl îngrijora prezenţa potirelor de prisos. Dacă-i vedeau cu ele, autorităţile locale puteau să le confişte. Chiar dacă nu s-ar fi întâmplat aşa, indivizi lacomi puteau încerca să le fure.

Exista o singură modalitate de a le ascunde. Cele de prisos fură umplute cu apă. Tăiară bucăţi de frânghie şi legară un capăt de mânerul fiecăruia. Fixară celălalt capăt de rama ambarcaţiunii, trecând frânghia printr-o gaură făcută în bordajul din piele.

Rezistenţa opusă la înaintare era considerabilă, dar, din fericire, se aflau aproape de mal. Poposiră la un complex de docuri din preajma unei pietre-potir şi legară canoea de un pilot aflat sub un doc.

Se aşezară sub piatră şi aşteptară. O dată cu zorile, apărură şi zeci de oameni. Membrii grupului se prezentară şi cerură îngăduinţa de a folosi piatra. Cererea li se aprobă cu generozitate, întrucât localnicii de pe malul sudic erau paşnici. În realitate, se bucurau de prezenţa străinilor, o sursă de veşti şi de bârfe.

Ceaţa se risipi. Burton urcă pe piatră şi privi spre turlă. Baza ei se găsea la 2,5 mile nautice, ceea ce, de la înălţime, plasa orizontul la 4 mile depărtare. Descoperi

clădirile mai mari şi idolul, însă flăcările pe care se aştepta să le vadă clocotind nu apărură.

Pesemne că indienii shaawanwaaki nu le incendiaseră. La urma urmelor, poate doreau să păstreze pluta intactă până să fie dusă pe mal şi desfăcută bucăţi. Buştenii erau la mare preţ.

În loc să-şi continue drumul în aceeaşi zi, Burton hotărî să le ofere oamenilor o binemeritată odihnă. În cursul după-amiezii sosi şi un grup de ganopo, între ei fiind şi căpetenia. Burton îl trase de limbă.

Căpetenia pufni în râs.

— Capsomanii aceia de indieni shaawanwaaki n-au nimerit pluta. N-au văzut focul, deşi nu-nţeleg cum se poate aşa ceva. În fine, au vâslit ore-n şir şi, când ceaţa s-a ridicat, s-au trezit că fuseseră purtaţi de curent cu cinci pietre mai la vale de insulă. Ce adunătură de neisprăviţi!

— Babilonienii v-au spus ceva despre canoea lipsă? Ca să nu mai vorbim de paznicii pe care a trebuit să-i scărmănăm niţel?

Consideră că era mai prudent să nu aducă vorba de potire. Căpetenia râse iar.

— Da, au venit ca o furtună pe mal, înainte ca piatra să slobozească flăcări. Erau tare furioşi, dar n-au spus de ce. Ne-au cam maltratat, însă vânătăile şi insultele nu ne-au deranjat, fiindcă ne bucuram că v-aţi bătut joc de ei. Au cercetat insula de-a fir a păr, dar nu v-au găsit, bineînţeles. În schimb au descoperit focul şi ne-au întrebat ce-i cu el. Le-am spus că fusese un foc ritual. Nu m-au crezut. Cred că şi-au dat seama de adevăr. Nu trebuie să vă faceţi griji că vor trimite oameni după voi. Cu toţii, inclusiv Metusael, se chinuie să desprindă pluta de mal chiar azi. Se aşteaptă la un nou atac în cursul nopţii.

Burton vru să ştie de ce nu atacau indienii la vreme de zi. Aceştia i-ar fi copleşit numeric pe babilonieni.

— Fiindcă există un acord între statele din zonă de protejare a străinilor. Până acum, înţelegerea a fost respectată, din motive întemeiate. Celelalte state ar fi silite să pornească război împotriva agresorului. Cu toate astea,

indienii sperau ca atacul să rămână secret. Dacă ar fi aflat cineva, ar fi afirmat că plutaşii refuzaseră să plătească pentru daunele ce ni le-au adus. Nu ştiu ce să cred. Pesemne că shaawanwaaki vor renunţa la idee. Totuşi, sunt mulţi printre ei care ar vrea să facă o incursiune doar ca să se mai distreze.

Burton nu mai apucă să afle ce li se întâmplase babilonienilor. Hotărî să plece în aceeaşi zi. După ce porniră la drum, traseră potirele la bord, le goliră şi le aşezară pe fundul canoei.

21

După ce parcurseră 200 de kilometri, Burton descoperi o zonă potrivită pentru construcţia unei ambarcaţiuni. Decizia nu ţinea seama doar de cantitatea de lemn disponibilă, fiindcă pretutindeni se găseau din belşug pini, stejari, tisă şi bambuşi. Mai greu le era să găsească cremene şi cuarţ pentru tăierea arborilor. Aceste zone fuseseră restrânse chiar dintru început, unele locuri arătându-se bogate, altele relativ sărăcăcioase, iar unele lipsite cu desăvârşire. Războaiele pornite pentru cremene constituiseră un lucru obişnuit în vremurile de odinioară.

Substanţele minerale erau şi mai rare acum. Deşi dure, cremenea şi cuarţul se uzau şi de zăcăminte noi aproape că nu se auzise. Drept rezultat, sfârşitul anului 32 d.z.r. (după ziua resuscitării) marca, într-un fel, şi sfârşitul construcţiei de nave mari. Aşa se întâmplase cel puţin în statele prin care trecuse Burton şi era de presupus că situaţia se prezenta pretutindeni la fel.

Zona în care poposiseră era una dintre puţinele care avea rezerve îndestulătoare. Localnicii, în majoritate algonquini pre-columbieni şi câţiva picţi din epoca pre-romană, cunoşteau bine valoarea pietrelor. Căpetenia lor, un menomini pe nume Oskas, se târgui aprig cu Burton. Într-un târziu, declară că ultimul preţ pe care-l accepta avea să fie de şapte mii de ţigarete cu tutun, cinci sute cu

marijuana, două mii cinci sute de trabucuri, patruzeci de pachete cu tutun de pipă şi opt mii de cupe cu băutură. Mai dădu de înţeles că ar dori să doarmă cu blonda, Loghu, cam la cinci zile o dată. În realitate, ar fi preferat asta în fiecare noapte, dar credea că celorlalte trei femei ale sale nu le-ar fi surâs această idee.

Lui Burton îi trebui ceva timp să-şi revină, apoi spuse:

— Asta depinde de ea. Nu cred însă că Loghu ori bărbatul ei se vor declara de acord. În fine, ne ceri mult prea mult. Nimeni din grupul meu nu va avea băutură sau tutun vreme de un an.

Oskas ridică din umeri şi zise:

— Păi, dacă nu merită, atunci...

Burton convocă o întrunire a echipajului şi prezentă cererile lui Oskas. Kazz se opuse îndârjit.

— Burton-*naq*, mi-am trăit viaţa pe Pământ, adică patruzeci şi cinci de veri, fără whisky sau tutun. Dar aici am devenit sclavul lor şi dac-ar trece o zi fără vreuna dintre ele, sunt gata, cum te exprimi tu, să mă sui pe pereţi. Ştii c-am încercat să mă las de amândouă şi, înainte de scurgerea unei săptămâni, eram pe punctul de a-mi tăia limba. Eram turbat ca un urs de peşteră căruia i-a intrat un ghimpe în labă.

— Eu n-am uitat, întări Besst.

— Dacă n-o să avem de ales, va trebui s-o facem, spuse Burton. Ori mâncăm numai bunătăţi, ori construim nava. Dar avem potirele de prisos.

Se întoarse la Oskas şi, după ce fumară o pipă, trecură la negocieri.

— Femeia cu păr galben şi ochi albaştri spune că singura porţiune cu care o să te alegi din trupul ei are să fie piciorul, dar şi pe acela va trebui să ţi-l extragi din fund, şi n-o să-ţi fie tocmai lesne.

Oskas hohoti de râs şi se plesni peste coapsă. După ce-şi şterse lacrimile, spuse:

— Mare păcat. Îmi plac femeile spirituale, dar cu măsură.

— Din întâmplare, cu câtva timp în urmă am intrat în posesia unui potir suplimentar. Sunt gata să ţi-l dau în

schimb pe un loc unde să ne construim vasul şi unde putem găsi materialele necesare.

Oskas nu-l întrebă de unde-l avea, deşi, bineînţeles, îl bănuia pe Burton de furt.

— Dacă-i aşa, atunci încheiem târgul, se declară el de acord.

Se ridică.

— Mă voi îngriji ca lucrurile să se aranjeze neîntârziat. Eşti sigur că blonda nu face pe năzuroasa?

Căpetenia luă potirul la fortăreaţa ce adăpostea consiliul, adăugându-l celorlalte douăzeci şi trei aflate acolo. Acestea fuseseră strânse de-a lungul anilor spre bunăstarea lui şi a adjuncţilor săi.

Aici, ca pretutindeni, aleşii voiau să fie siguri de privilegii alese.

Le trebui un an ca să construiască un nou cuter. Când îl terminaseră pe jumătate, Burton hotărî să nu-i dea numele predecesorilor săi, *Hagiul I* şi, respectiv, *II*. Amândouă avuseseră însă un sfârşit nefericit şi, cu toate că nega asta, se dovedea superstiţios. După discuţii cu membrii echipajului, fură de acord că numele de *Snark* (Melco-rechinul) era potrivit. Alicei îi plăcu numele, având în vedere asocierea cu acela al lui Lewis Carroll, şi îi spuse lui Frigate că-l aproba.

Zâmbind, ea recită un fragment din cuvântarea şefului de echipaj din *Vânătoarea de Snark*:

„Şi când o hartă, ditai, a mării şi-a luat
Pe care nu vedeau nici petic de uscat,
Toţi marinarii, mândri, nespus s-au bucurat,
Fiindcă doar astfel o pricepeau pe dat'.

Strigă deci şeful: «La ce bun mercator,
Meridiane, poli, ori tropic cu pretenţii?»
Iar oamenii-şi răcniră răspunsul într-un cor:
«Dreptate ai, căci sunt simple convenţii.

Deşi pe hărţi apar mici insule, strâmtori,
Aceasta este albă, lipsită de contururi
Şi căpitanului îi suntem, deci, recunoscători»,

Grăiră marinarii fără să stea pe gânduri.”

Burton râse şi el, dar nu-şi dădu seama dacă nu cumva Alice îi insulta în mod indirect calităţile de căpitan. În ultima vreme nu se înţelegeau prea bine.

— Să sperăm că voiajul pe noul vas nu va deveni un alt chin în opt crize! strigă Alice.

— Ei bine, spuse Burton zâmbindu-i fioros, pristavul ăsta ştie destule ca să nu încurce bompresul cu cârma! Şi nici nu va exista paragraful 42 în regulamentul vasului, adăugă el. *Nimeni nu are dreptul să vorbească omului de la cârmă*.

— Lucru decretat chiar de pristav în persoană, spuse Alice fără să zâmbească. *Iar omul de la cârmă nu se va adresa nimănui*.

Se lăsă un moment de tăcere. Simţiră cu toţii încordarea dintre cei doi, şi păreau stânjeniţi, temându-se de o nouă izbucnire de mânie a căpitanului lor.

Vrând să evite o asemenea situaţie, Monat pufni în râs şi spuse:

— Mi-amintesc poezia aceea. M-a atras în mod special „Criza a Şasea, Visul Avocatului.” Staţi aşa, da, porcul era judecat fiindcă-şi părăsise cocina, iar Melco-rechinul, purtând robă şi perucă, îl apăra în instanţă.

„Deşi acuza prea clar nu fusese rostită,
Melco-rechinul pleda-n sala plină
De ceasuri întregi: asistenţa uimită
Habar nu avea de-a porcului vină”.

Făcu o pauză, îşi dădu ochii peste cap şi spuse:

— Mi-am adus aminte. Catrenul acela care m-a impresionat suna aşa:

„Surâsu-mpietri în curând pe-al lor chip
Când temnicerul le spuse spre luare-aminte,
C-aşa o pedeapsă-i ca apa-n nisip,
Căci porcul pierise cu mulţi ani ’nainte”.

Râseră cu toţii şi Monat spuse:

— Într-un fel, versurile acestea concentrează esenţa justiţiei terestre, măcar în litera ei, dacă nu chiar în spirit.

— Sunt uimit, constată Burton, că în scurta şedere pe Pământ ai reuşit nu numai să citeşti atât de mult, ci şi să ţii minte foarte bine.

— *Vânătoarea de Snark* e o poezie. Cred că poţi înţelege mai bine fiinţele umane prin intermediul poeziei şi ficţiunii decât prin aşa-zisa literatură-document. De aceea m-am deranjat s-o învăţ pe de rost. În orice caz, un prieten pământean mi-a dat-o. Spunea că e una dintre cele mai mari opere ale metafizicii cu care se putea lăuda omenirea. M-a întrebat dacă arcturanii aveau ceva care s-o egaleze.

— Eşti sigur că nu te-a luat peste picior? întrebă Alice.

— Sigur.

Burton clătină din cap. Fusese un cititor împătimit şi avea o memorie aproape fotografică. Însă el trăise pe Pământ şaizeci şi nouă de ani, pe când Monat locuise acolo doar din 2002 până în 2008 d. Hr. Cu toate astea, cât voiajaseră împreună, Monat trădase cunoştinţe pe care o fiinţă umană nu le-ar fi putut acumula nici într-un secol.

Discuţia se încheie, fiindcă venise vremea să vadă de construcţia vasului. Burton nu uitase, totuşi, de înţepătura Alicei. Redeschise subiectul când se pregăteau de culcare.

Ea se uită la el cu ochi mari şi negri, care îşi găsiseră deja refugiul în altă lume. Bătea întotdeauna în retragere când el o ataca, iar asta îl făcea să-i crească furia până la punctul de fierbere.

— Nu, Dick, nu-ţi aduceam insulte. Iar dacă-i aşa, am făcut-o fără să-mi dau seama.

— Ba ai făcut-o în mod deliberat, aşa e? N-ai nici o scuză. Nu te poţi apăra susţinând că nu ştii să te controlezi în privinţa asta. Ceea ce crede subconştientul *te reprezintă* în aceeaşi măsură ca şi gândirea conştientă. E chiar mai grav. Îţi poţi reprima gândurile conştiente, dar de fapt crezi ce vrea entitatea aceea misterioasă.

Începu să păşească furios de colo-colo, iar în lumina slabă aruncată de focul scăzut chipul lui arăta ca al unui demon.

— Isabel m-a venerat, şi totuşi nu s-a temut să se certe violent cu mine, spunându-mi-o de fiecare dată când

considera că făcusem ceva greşit. Tu, însă... tu păstrezi resentimentele până devii infamă, dar niciodată nu spui lucrurilor pe nume. Asta agravează situaţia. O ceartă la cuţite, cu urlete şi strigăte, nu-i strică nimănui. E ca o furtună cu fulgere şi tunete, înspăimântătoare când se petrece; dar totul se limpezeşte când se isprăveşte. Necazul cu tine e că ai fost crescută pentru a deveni o doamnă. Niciodată nu trebuie să ridici glasul când eşti furioasă, trebuie să fii întotdeauna calmă, şi stăpânită, şi aşezată. Însă entitatea aceea ascunsă, acel al doilea creier, acea moştenire de la strămoşii noştri, maimuţele, sfârtecă barele cuştii. Şi, în acelaşi timp, rupe din tine. Dar tu, tu nu vrei să recunoşti nicicum!

Alice îţi pierdu aerul visător şi porni să ţipe la el.

— Eşti un mincinos! Şi nu mi-o mai da exemplu pe nevastă-ta! Parcă ne-am înţeles să nu mai punem soţii şi soaţele faţă-n faţă, dar tu o faci de fiecare dată ca să mă scoţi din sărite! Nu-i adevărat că-mi lipseşte pasiunea. Între toţi bărbaţii, tu trebuie s-o ştii cel mai bine, şi nu mă refer la pat. Dar eu nu mă înfurii pentru fiecare vorbuliţă şi întâmplare măruntă. Mă enervez doar când o cere situaţia. Când merită să-mi ies din ţâţâni. Tu, însă... eşti într-o permanentă stare de furie.

— Asta-i o minciună!

— Eu nu mint!

— Să ne-ntoarcem la problemă, propuse el. Îmi pui la îndoială capacitatea de comandant?

Ea îşi muşcă buzele, apoi spuse:

— Nu-i vorba de cum conduci vasul sau cum îţi tratezi echipajul. Asta-i limpede pentru toată lumea, şi te pricepi. Nu, pe mine mă deranjează stăpânirea, mai bine zis, lipsa de stăpânire asupra propriilor emoţii.

Burton se aşeză, spunând:

— Hai să spunem lucrurilor pe nume. La ce te referi?

Ea se mută cu scaunul, şi se apleca în faţă, astfel încât rămaseră ochi în ochi.

— În primul rând, nu suporţi să rămâi locului mai mult de-o săptămână. După ce trec trei zile, nu-ţi mai găseşti

linişte. În a şaptea zi, semeni cu un tigru care-şi măsoară cuşca în lung şi-n lat sau cu un leu ce se aruncă asupra gratiilor.

— Scuteşte-mă de comparaţii zoologice, o invită el. Pe de altă parte, ştii că am stat într-un loc şi un an încheiat.

— Da, când îţi construiai vasul. Când aveai de terminat un proiect, unul care să-ţi îngăduie să călătoreşti mai repede. Chiar şi atunci, tot făceai scurte călătorii, lăsându-ne pe noi să muncim. Tu trebuia să vezi ba una, ba alta, să verifici zvonuri, să studiezi obiceiuri ciudate, să mai descoperi vreo limbă pe care n-o ştiai. N-are importanţă ce scuze-ţi găseai. Trebuia să umbli. Ai o suferinţă-n suflet, Dick. E singura explicaţie pe care-o găsesc. Nu suporţi să rămâi mult într-un loc. Dar asta nu din pricina locului. Nici gând! Pe tine însuţi nu te suporţi. Trebuie să fugi ca să scapi de tine însuţi!

El se ridică şi începu să umble nervos.

— Deci tu susţii că nu mă suport pe mine însumi! Ce individ demn de milă! Nu se iubeşte, ceea ce-nseamnă că nimeni altcineva nu-l poate iubi!

— Prostii!

— Da, tot ce spui sunt simple prostii!

— Prostia e-n tine, nu în ceea ce zic!

— Dacă nu mă suporţi, de ce nu pleci?

În timp ce lacrimile îi brăzdau obrajii, Alice spuse:

— Te iubesc, Dick!

— Dar nu îndeajuns ca să-mi suporţi neînsemnatele excentricităţi, aşa e?

Ea îşi azvârli braţele spre cer.

— *Neînsemnate?*

— Simt nevoia de a călători. Şi ce dacă? Ai continua să mă sâcâi dacă aş avea vreo suferinţă fizică, să zicem herpes la picioare?

Ea zâmbi fugar.

— Nu, ţi-aş spune să te tratezi. Dar nu e vorba doar de o pornire, Dick. Parc-ai fi constrâns s-o faci. Se ridică şi-şi aprinse o ţigară. Fluturându-i-o pe sub nas, continuă: Uită-te la asta. Pe Pământ, în epoca în care am trăit, n-aş fi

îndrăznit să fumez, nici măcar nu mi-ar fi trecut prin minte. O doamnă nu făcea aşa ceva. Mai ales una al cărei soţ aparţinea nobilimii, al cărei tată era episcop al bisericii anglicane. Şi nici n-ar fi blestemat sau băut fără măsură. Şi nici nu i-ar fi trăsnit prin cap să facă baie goală în văzul lumii! Şi totuşi, uite-mă, Alice Pleasance Liddell Hargreaves de la proprietatea Cuffnells, o doamnă bine crescută din înalta societate, făcând toate astea şi multe altele şi mai şi. Printre altele, ei bine, în pat fac lucruri la care romanele franţuzeşti pe care bărbatul meu le citea cu atâta interes nici măcar n-ar fi făcut aluzie. M-am schimbat. Tu de ce nu poţi? Ca să-ţi spun adevărul, Dick, m-am săturat de călătorii, de mişcare continuă, prizonieră pe un vas mic, neştiind niciodată ce-mi va aduce ziua de mâine. Nu-s laşă, ştii asta. Dar aş vrea să găsesc un loc unde lumea să vorbească englezeşte, unde oamenii să-mi semene, unde să fie pace, să mă pot aşeza, prinzând rădăcini. *M-am săturat* de călătoria asta eternă!

Burton era mişcat de lacrimile ei. Îi puse mâna pe umăr şi spuse:

— Şi ce putem face? Eu trebuie să merg mai departe. Uite, dra...

— Draga mea Isabel? Nu-s ea. Sunt Alice. Te iubesc, Dick, dar nu-s umbra ta, urmându-te oriunde te-ai duce, prezentă unde-i lumină, absentă unde-i beznă, un simplu element de decor.

Se ridică să stingă ţigara pe jumătate fumată într-o scrumieră din lut ars. Întorcându-se către el, spuse:

— Dar nu-i numai asta! Mai există ceva care mă supără nespus. Mă doare că nu ai deplină încredere în mine. Ai un secret, Dick, un secret foarte ascuns şi întunecat.

— Poate-mi spui tu care e, fiindcă eu nu-l ştiu.

— Nu minţi! Te-am auzit vorbind în somn. E-n legătură cu Eticii aceia, nu? În anii cât ai lipsit, ţi s-a întâmplat ceva despre care n-ai scos o vorbă către nimeni. Te-am auzit bolborosind despre alveole, despre cele şapte sute şaptezeci şi şapte de sinucideri. Şi-am auzit şi nişte nume pe care, treaz, nu le menţionezi. Loga. Thanabur. Mai

vorbeşti şi despre Ecs şi despre necunoscutul misterios. Cine sunt aceşti oameni?

— Doar cel ce doarme singur poate păstra un secret, conchise Burton.

— De ce nu-mi poţi spune? N-ai încredere în mine, după atâţia ani?

– Aş face-o dac-aş putea. Dar ar fi prea primejdios pentru tine. Crede-mă, Alice, n-am spus nimic fiindcă trebuie să tac. Spre binele tău. Nu mai insista. N-o să cedez, şi-o să-mi ies din pepeni dacă vei continua să mă interoghezi.

— Prea bine. Dar în noaptea asta să-ţi ţii mâinile acasă.

Trecu multă vreme până să adoarmă. La un moment dat se trezi, dându-şi seama că vorbise în somn. Alice stătea în capul oaselor şi-l privea fix.

22

Pe jumătate beat, ca de obicei, Oskas îl vizită pe Burton la ora prânzului. Pe Burton nu-l deranja asta, mai ales că omul îi dădu o piele conţinând cel puţin doi litri de bourbon.

— Ai auzit zvonurile despre vaporul cel mare şi alb care vine din josul Fluviului? întrebă căpetenia indiană.

— Doar un surd n-ar fi aflat, îi răspunse Burton şi trase o duşcă zdravănă din whisky. Avea un iz de vin şi se duse ca uns pe gâtlej, nemaifiind nevoie să-l dilueze cu apă. Dar potirele oricum dădeau tot ce era mai bun.

— Haa! făcu el, apoi continuă: Mi-e greu să dau crezare poveştilor. După cum e descris, vasul e propulsat de zbaturi. Asta ar însemna că are motoare făcute din fier. Nu cred că cineva ar putea strânge atâta minereu cât să fabrice motoare mari. Mai mult chiar, am mai auzit că şi corpul e din metal. Pe toată planeta asta nu găseşti atâta metal din care să faci un vas mare. Dacă-i aşa mare cum se zvoneşte.

— Te-ndoieşti de toate, constată Oskas. Asta face rău la ficat. Şi totuşi, dacă zvonurile se adeveresc, atunci vaporul va sosi şi aici într-o bună zi. Aş vrea să am unul ca el.

— Tu şi un milion de alţii ca tine. Dar dacă cineva poate face un asemenea lucru, atunci are şi arme din fier, probabil chiar arme de foc. N-ai văzut niciodată aşa ceva, deşi ai şi tu câteva bombe cu praf de puşcă. Armele de foc sunt tuburi din metal care pot azvârli proiectile de metal la mari distanţe. Unele dintre ele pot trage atât de repede, încât nimeni nu apucă să slobozească nici măcar o săgeată înainte de a fi lovit de zece ori. Mai sunt şi tunurile. Tuburi uriaşe care aruncă bombe mari mai departe decât munţii de colo. Prin urmare, îţi dai seama că or fi încercat şi alţii să ia vaporul şi au pierit înainte de a se apropia de el cât să tragă o săgeată. Pe de altă parte, dacă l-ai avea, ce-ai face cu el? Pentru a funcţiona, un asemenea vas are nevoie de oameni pricepuţi.

— Din aceştia se mai găsesc, spuse Oskas. Tu, de pildă. L-ai putea face să meargă?

— Probabil.

— Te-ar tenta să mă ajuţi? Ţi-aş fi recunoscător. Ai fi primul dintre subşefi.

— Nu sunt războinic, spuse Burton. Şi nici lacom. Totuşi, de dragul conversaţiei, să zicem că m-ar interesa. Uite cum aş proceda.

Oskas rămase fermecat de planul complicat, dar fantezist, propus de Burton. Când plecă, promise că-i va mai trimite nişte whisky. Trebuia să continue această discuţie. Zâmbind cu gura până la urechi, Oskas se îndepărtă bălăbănindu-se pe picioare.

Burton îl socotea pe marele şef drept un flecar fără leac. Cu toate astea, nu-l deranja să-l mai poarte cu vorba. Asta îl va face să se simtă bine.

Adevărul era că Burton avea planurile lui.

Dacă zvonurile se adevereau, atunci vasul constituia un mijloc mai rapid de călătorie decât orice ambarcaţiune cu pânze. Într-un fel sau altul, voia să ajungă la bord. Nu prin forţă, ci prin şiretenie. Marele necaz era că nu vedea cum îşi putea realiza planul.

În primul rând, se putea ca vasul să nu oprească în această zonă. Pe de altă parte, probabil că nu avea loc

pentru alţi pasageri. Şi în sfârşit, de ce ar vrea căpitanul să-l primească şi pe el în echipaj?

În restul zilei rămase tăcut, cufundat în gânduri. După ce se culcă, stătu întins multă vreme, luând în calcul toate posibilităţile. Se gândi, între altele, să accepte planul lui Oskas. Apoi, în ultima clipă, îl putea trăda. Asta l-ar fi ajutat să intre în graţiile căpitanului.

Respinse ideea aproape instantaneu. În primul rând, chiar dacă Oskas era rapace şi trădător, el, Burton, s-ar simţi dezonorat dacă l-ar trăda. În al doilea, aproape sigur aveau să fie răniţi sau ucişi oameni de-ai lui Oskas. Nu voia să fie făcut răspunzător pentru asta.

Nu, trebuia găsită altă cale. Succesul ei depindea de oprirea vasului ori de distragerea atenţiei celor de la bord. Nu ştia cum să procedeze dacă el avea să treacă pe acolo în cursul nopţii. Se va descurca el cumva.

Zâmbind, adormi.

Trecură două luni. Peste o săptămână, urma lansarea la apă a lui *Snark*. Între timp, se înmulţeau veştile despre vasul cu zbaturi care se apropia. Acestea veneau pe calea tobelor, a fumului, a focului şi a semnalelor prin oglinzi din mică. Punându-le cap la cap, Burton îşi alcătuise în minte o imagine a vasului. Era pesemne mai mare decât orice vapor de pe Mississippi. Făcut din metal, fără îndoială, se deplasa cu cel puţin 15 mile, adică 24 de kilometri pe oră. Uneori, după spusele oamenilor, mersese de două ori mai iute. Calculele erau brute, bineînţeles, fiindcă nici unul dintre observatori nu avusese cronometru. Dar secundele puteau fi numărate în vreme ce vasul trecea de la o piatră-potir la alta.

Din primele relatări, Burton făcuse presupunerea că vaporul era cu aburi. Ultimele mesaje, totuşi, afirmau că el se aproviziona rareori cu lemn. Acesta slujea unui cazan care încălzea apă pentru duşuri şi producea abur pentru mitraliere. Burton nu putea înţelege cum erau propulsate gloanţele de către aburi. Monat sugeră că arma utiliza un sistem de sincronizare pentru împingerea proiectilelor în

ţeava în care era eliberat un jet de abur sub presiune la intervale regulate.

Motoarele vaporului foloseau energia electrică obţinută de la pietrele-potir, când acestea se descărcau.

— Atunci n-au folosit doar oţel, ci şi cupru pentru bobinajul motoarelor electrice, concluziona Burton. De unde au obţinui atâtea metale?

— Vaporul ar putea fi în principal din aluminiu, spuse Frigate. Iar aluminiul se foloseşte pentru bobinare, deşi nu are calităţile cuprului.

Informaţiile curgeau. Vasul avea numele înscris pe ambele laturi, cu caractere romane, scrise cu negru. *Rex Grandissimus*. Latinescul pentru „Cel Mai Măreţ Rege”, adică cel mai impunător prin purtare sau stil de viaţă. Potrivit informatorilor, comandantul său nu era altul decât fiul lui Henric al II-lea al Angliei şi al Eleonorei, cea care divorţase de Ludovic al VII-lea al Franţei, fiica Ducelui de Aquitania. Regele Ioan, poreclit Fără-de-Ţară, era căpitan. După ce faimosul lui frate, Richard Inimă-de-Leu, murise, Ioan devenise *Joannes Rex Angliae et Dominus Hiberniae etc*. Dobândise o reputaţie atât de proastă, încât exista o lege nescrisă în rândul familiilor de viţă regală din Anglia potrivit căreia nici un moştenitor la tron nu avea să mai primească numele de Ioan.

Imediat ce aflase numele căpitanului, Burton o anunţase pe Alice.

— Unul dintre strămoşii tăi comandă vaporul cu zbaturi. Poate facem apel la sentimentele de familie şi-l convingem să ne ia la bord, deşi, din câte spune istoria, se pare că nu şi-a iubit prea mult neamurile. A condus o revoltă împotriva propriului său tată şi se zice că şi-a ucis nepotul, pe Arthur, pe care Richard îl numise moştenitor la tron.

— N-a fost deloc mai rău decât alţi regi ai vremii, susţinu Alice. Şi a făcut şi unele lucruri bune, în ciuda părerii proaste a oamenilor. A introdus reforma monetară, a sprijinit întărirea marinei, a făcut tot ce-a putut pentru dezvoltarea comerţului, a încheiat construcţia podului Londrei. De asemenea, a fost unul dintre puţinii monarhi ai

timpului cu preocupări intelectuale. Citea cărţi în latină şi istorii franţuzeşti în limba poporului şi oriunde mergea, îşi lua cu el biblioteca. Cât priveşte respingerea de către el a Magnei Charta, evenimentul a căpătat proporţii nedorite. Revolta baronilor nu era în interesul oamenilor de rând; nu reprezenta o mişcare democratică. Baronii voiau privilegii speciale pentru ei înşişi. Libertatea pentru care luptau ei era libertatea de a-şi exploata supuşii fără să întâmpine opoziţia regelui. A luptat din greu împotriva lor şi a purtat războaie ca să menţină provinciile franceze sub stăpânirea coroanei britanice. Dar nu avea cum să evite toate astea; moştenise conflictele de la tatăl şi fratele său.

— Bravo! exclamă Burton. Îl faci să treacă drept sfânt.

— Departe de asta. Dar a ţinut mult mai mult la Anglia, la bunăstarea poporului său, decât orice rege dinaintea lui.

— Pesemne că ai citit şi te-ai gândit mult la el. Părerile tale se bat cap în cap cu tot ce-am citit eu.

— Am avut destul timp pentru asta când locuiam la Cuffnells. Şi mi-am format propriile păreri.

— Bravo ţie. Cu toate astea, rămâne adevărul că, într-un fel sau altul, acest monarh medieval stăpâneşte cel mai măreţ lucru, cea mai grozavă maşinărie din lumea noastră. Aflu eu adevărul când o să ajung la el. Problema e, cum?

— Vrei să spui, cumva, cum o *facem!*

— Exact. Scuze. Ei, vom vedea.

Sărbătorind prin urale şi băutură, lansară la apă vasul *Snark*. Burton nu era fericit precum se cuvenea. Îşi pierduse interesul faţă de el.

În timpul festivităţilor, Oskas îl trase deoparte.

— Sper că nu ai intenţia de a pleca prea curând. Trag nădejde Că mă vei ajuta să pun mâna pe marele vapor.

Burton simţi îndemnul să-l trimită la dracu'. Însă n-ar fi fost o dovadă de diplomaţie, întrucât căpetenia putea hotărî să-i confişte vasul *Snark* pentru a-l folosi el însuşi. Ba chiar mai rău, putea ceda tentaţiei de a o lua pe Loghu ca tovarăşă de pat. În timpul anului, o cam încolţise, deşi nu întreprinsese nimic violent. Ori de câte ori se îmbăta, ceea

ce se întâmpla foarte des, îi cerea fără fereală să se mute la el.

Trecuseră prin multe momente jenante, când lăsase impresia că o va lua cu sila. Departe de a avea un caracter belicos, Frigate voise să-l provoace la duel, deşi socotise că această modalitate de rezolvare a problemei era stupidă. Dar onoarea şi bărbăţia i-o cereau şi nu vedea altă soluţie decât plecarea lor pe furiş într-o noapte. Ar fi trebuit să-i părăsească pe cei de care se simţea foarte apropiat după atâţia ani petrecuţi împreună.

— Nu, o să mori ori o să-l ucizi pe sălbaticul acela şi aşa o să-i întărâţi pe oamenii lui să te căsăpească, îi spusese Loghu. Lasă pe mine.

Loghu uimise apoi pe toată lumea, ca să nu mai vorbim de Oskas, provocându-l la o luptă pe viaţă şi pe moarte.

După ce-şi revenise din mirare, Oskas se cutremurase de râs.

— Ce? Să lupt cu o femeie? Eu îmi bat nevestele când mă supără, dar nu lupt cu ele. Dac-aş face-o, nici nu-ncape îndoială că te-aş ucide lesne. Toţi ar râde de mine; n-aş mai fi Oskas, Gheară de Urs, ci Bărbatul Care A Luptat Cu O Femeie.

— Cu ce ne măsurăm? întrebase Loghu. Tomahawk? Suliţă? Cuţit? Ori cu mâinile goale? M-ai văzut la concursuri. Ştii ce bine mânuiesc orice armă. Adevărat, eşti mai masiv şi puternic, dar eu ştiu mai multe trucuri decât tine. Am avut câţiva dintre cei mai buni instructori din lume.

Uitase să spună că Oskas era din cale-afară de beat, gras şi cu totul ieşit din formă.

Dacă un bărbat ar fi cutezat să-i vorbească astfel, Oskas ar fi sărit la el. Dar aşa beat cum era, ştia că ar fi devenit o pradă uşoară. Iar dacă ar fi ucis femeia, se transforma în ţinta batjocurii tuturor. Dacă nu accepta provocarea, avea să se spună că se temuse de ea.

Zâmbind, Monat păşise între ei.

— Şefule, Loghu e cea mai bună prietenă a mea. Pe de altă parte, sunt prieten şi cu tine. Ce-ar fi să facem uitată povestea asta? La urma urmei, băutura din tine vorbeşte,

nu Oskas, marele şef şi războinic plin de curaj atât pe Pământ, cât şi pe Lumea Fluviului. Nimeni n-o să te judece că ai refuzat să lupţi contra unei femei. Cu toate astea, nu e frumos să te legi de femeile altora. N-ai face-o dacă n-ai bea tot timpul. Prin urmare, eu propun ca de azi încolo să o tratezi pe femeia asta cu respectul pe care-l ceri altor bărbaţi faţă de femeile tale. Aşa cum ţi-a zis şi Burton, am fost cândva un magician neîntrecut. Încă mai am unele puteri şi nu voi şovăi să le folosesc dacă-i faci vreun rău lui Loghu. Cu mare părere de rău, e-adevărat, întrucât te respect foarte mult. Dar o voi face dacă mă sileşti.

În ciuda pielii tuciurii şi a rumenelii provocate de whisky, Oskas pălise. Apoi spuse:

— Da, băutura trebuie să fie de vină. Nimeni nu mă poate acuza pentru cele făcute când sunt beat.

În seara aceea n-au mai vorbit pe această temă, iar a doua zi, Oskas a pretins că fusese prea turmentat ca să-şi mai amintească despre petrecere.

Vreme de câteva luni se arătase rece, dar politicos, faţă de Loghu. În ultima vreme însă, reîncepuse să-i facă avansuri, deşi încă nu se apropiase de ea. Asta deoarece Loghu îi spusese, între patru ochi, pentru a nu-i ştirbi prestigiul, că-i va despica pântecele dacă îndrăznea măcar s-o atingă. După care avea să-i strivească testiculele.

Loghu povestise că Oskas se mulţumise să râdă de ea. Cu toate acestea, era conştient că, dacă îi va oferi prilejul, ea va face exact cum promisese. Oskas nutrea, totuşi, o pasiune nedomolită pentru ea. Cum se apropia momentul plecării, Oskas nu-i mai dădea pace. Acum când discuta cu el, Burton nu uitase acest amănunt. Nu se cuvenea să-l facă a crede că mai avea puţin timp, şi după aceea va pierde orice şansă de a o vedea pe Loghu în patul lui.

— Nu, nu plecăm. Vom urma planul pe care ţi l-am descris, iar eu şi oamenii mei vom fi în primele rânduri la capturarea vaporului. După cum bine ştii, mi se pare esenţial să ajungem pe el când se opreşte pentru a extrage fulgere de la o piatră-potir. Dacă pleacă, n-avem nici o şansă. Uite, am calculat zona cea mai apropiată unde ar

putea face escală. N-o pot fixa precis. Dar sunt în stare să apreciez, cu aproximaţie de patru-cinci pietre, unde are să tragă seara. Vasul nostru are nevoie de o cursă de probă. Mi-am propus să fac una mâine. Voi naviga în josul Fluviului, până la locul unde va opri marele vapor, ca să apreciez situaţia. Trebuie să cunoaştem terenul dacă vrem să atacăm cu şanse de reuşită. Vrei să ne însoţeşti?

Oskas îl privise tot timpul printre gene. Abia acum se limpezi la faţă şi zâmbi.

— Sigur că vin. Nici eu nu mă arunc orbeşte în bătălie.

Asta rezolva bănuiala nerostită de Oskas că *Snark* nu va reveni din voiajul de probă. Cu toate astea, îşi postă patru oameni într-o colibă din apropiere, care să stea cu ochii pe vas, dar nu scoase o vorbă faţă de Burton. În aceeaşi noapte, la adăpostul cetii, toţi membrii echipajului se strecurară către dealuri. Ajunşi acolo, îşi recuperară potirele de prisos, pe care le ascunseseră într-o grotă de la poalele muntelui, şi le aduseră pe vas. Le puseră într-o ascunzătoare făcută în spatele unui perete de compartimentare, care părea foarte rigid.

A doua zi, după micul dejun, Oskas veni la bord cu şapte dintre cei mai buni luptători ai săi. Vasul deveni neîncăpător, însă Burton nu se plânse. Începu să ofere tuturor alcool din licheni aromat cu pudră din frunze de arbore-de-fier. Dăduse ordin ca propriul echipaj să dovedească maximă cumpătare. Pe la amiază, căpetenia şi oamenii lui se ameţiseră, vorbind cât îi ţinea gura şi hlizindu-se. Nici măcar mâncarea de la prânz nu se arătă suficientă pentru a-i mai trezi cât de cât. Burton continuă să-i îmbie pe oaspeţi cu băutură. Cu aproximativ o oră înainte de a opri undeva să ia cina, indienii abia mai puteau merge pe picioare ori zăceau adormiţi pe punte.

Le veni uşor să-i împingă în apă pe cei care mai erau cât de cât conştienţi, iar apoi să-i azvârle pe cei cu totul duşi. Din fericire, contactul cu apa rece îi trezi pe aceştia din urmă. Altfel, Burton s-ar fi simţit obligat să-i culeagă din apă şi să-i ducă la mal.

Călcând apa, Oskas ameninţa cu pumnul şi bolborosea în limba menomini şi esperanto. Prăpădindu-se de râs, Burton îi făcu un gest cu degetul mijlociu îndreptat spre cer. Apoi împunse aerul cu două degete întinse, primul şi cel de-al patrulea, semnul bine cunoscut al „deochiului”, care în vremurile moderne a ajuns să însemne „prostii”.

Oskas se înfurie şi mai rău şi descrise mult mai colorat modul în care avea să se răzbune.

Rânjind, Kazz azvârli potirul căpeteniei cu atâta precizie, încât îl nimeri drept în cap. Războinicii fură nevoiţi să se scufunde după el pentru a-l aduce la suprafaţă. Când apărură cu el, a fost necesar ca doi să-l susţină până-şi recăpătă cunoştinţa.

Lui Kazz i se păruse amuzant că-i făcuse un cucui lui Oskas. Ar fi considerat gluma şi mai grozavă dacă şeful s-ar fi înecat. Cu toate acestea, între ceilalţi membri ai echipajului, el trecea drept un bărbat cât se poate de sociabil, blând şi milos. Era un primitiv, iar aceştia, fie ei civilizaţi ori fără a cunoaşte scrisul, păstrau sentimentul apartenenţei la trib. Numai el era alcătuit din fiinţe umane, demne de a fi tratate ca atare. Cei din afara lui, deşi unii puteau fi consideraţi prieteni, nu aveau trăsături umane. Prin urmare, nu meritau un tratament pe deplin uman.

Deşi omul de Neanderthal îşi pierduse tribul pe Pământ, şi-l regăsise în oamenii de pe *Snark*. Aceştia constituiau familia şi tribul său.

23

Snark nu opri să aştepte vaporul cu zbaturi acolo unde spusese Burton. Ar fi fost o neghiobie să procedeze astfel. Închiriind sau furând o ambarcaţiune, Oskas s-ar fi putut înapoia curând pe teritoriul său. După aceea, ar fi venit cu mulţi războinici, înainte de sosirea lui *Rex Grandissimus*.

Cuterul navigă până dincolo de locul stabilit şi continuă să se deplaseze în josul Fluviului. În acest timp, văzură şi auziră mesajele trimise de Oskas prin intermediul

heliografului, al semnalelor prin foc, fum şi tobe. Căpetenia susţinea că grupul lui Burton furase ţigarete şi băutură de la el, apoi îl răpise. Oferea o recompensă oricui îi prindea ori îi reţinea pe „răufăcători” până sosea el să-i ia în custodie.

Burton trebui să acţioneze neîntârziat pentru a contracara acest lucru, deşi era puţin probabil ca autorităţile micilor state să aresteze echipajul de pe *Snark*. Oskas nu se bucura de simpatie din cauza necazurilor pe care le pricinuise tuturor de-a lungul anilor. Cu toate acestea, se putea întâmpla ca indivizi organizaţi să încerce ceva împotriva lor.

Burton merse pe mal cu o cutie de tutun, băutură şi inele din lemn de stejar. Cu acestea, plăti pe şeful filialei locale a companiei de transmis semnale pentru a trimite un mesaj în numele său. În el spunea că Oskas minţea, adevărul fiind că acesta voia să ia o femeie, membră a echipajului, cu forţa, iar ea şi tovarăşii ei se văzuseră siliţi să fugă. Oskas îi urmărise, însă canoea de război se scufundase, iar el încercase să ajungă la bordul lui *Snark*.

Burton adăugă, de asemenea, că Oskas şi consilierii lui aveau o mare comoară, potire-gratis, al căror număr se ridica la cel puţin o sută.

Era o minciună, întrucât Oskas, beat fiind, îi spusese lui Burton că adjuncţii săi aveau doar douăzeci. Burton nu se sinchisi să dea alte proporţii adevărului. Acum îndreptase atenţia de la sine către căpetenia indiană. Aflând asta, oamenii lui aveau să facă un tărăboi de nedescris. Fără îndoială, vor cere ca bunurile obţinute cu ajutorul acestor potire să se adauge rezervelor comunităţii. De asemenea, Oskas trebuia să-şi facă acum griji în privinţa hoţilor. Nu numai oamenii lui, ci şi cei din multe alte state vor plănui cum să fure potirele cu pricina.

Oskas va avea prea multe pe cap ca să se mai răzbune.

Gândindu-se la asta, Burton chicoti.

Snark ajunse într-o zonă unde curentul Fluviului scădea în mod considerabil. Vasul întâlnise destule asemenea

locuri unde apa nu mai putea curge la vale. Pe Pământ asta ar fi însemnat că el devenise lac, potopind Valea.

Totuşi, după ce depăşiră zona de curent zero, cuterul ajunse într-o porţiune unde apa căpătă viteză. Curgea iarăşi către gura îndepărtată, acea peşteră legendară ce dădea spre marea polară de nord. Se încercaseră felurite explicaţii pentru acest fenomen, dar nici una nu se dovedise convingătoare.

Una era că existau destule variaţii ale atracţiei gravitaţionale locale care să permită inerţiei Fluviului să depăşească lipsa pantei. Cei care ţineau la această teorie susţineau că misterioşii făuritori ai lumii instalaseră dispozitive subterane care creau un câmp gravitaţional mai slab în anumite zone.

Alţii sugerau că apa era pompată cu mare presiune prin ţevi aflate în adâncul Fluviului.

O a treia categorie considera că neîncetata curgere era provocată de o combinaţie de pompe de presiune şi generatoare de „atracţie gravitaţională uşoară”.

Un alt grup afirma că Dumnezeu decretase că apa putea să curgă la deal, prin urmare, n-avea rost să-şi mai bată capul cu fenomenul.

Majoritatea oamenilor nici nu se gândea la el.

Oricare ar fi fost cauza, Fluviul nu-şi oprea niciodată rostogolirea de-a lungul traseului său lung de milioane de kilometri.

La sfârşitul celei de-a doua zile, *Snark* trase la mal într-o localitate unde trebuia să oprească marele vapor din metal. Aflară vestea că Rex îşi întrerupsese croaziera pentru câteva zile. Echipajul său îşi îngăduise o scurtă permisie pe mal.

— Excelent! exclamă Burton. Putem ajunge acolo mâine şi avem o zi întreagă pentru a-l convinge pe căpitanul Ioan să ne primească la bord.

Deşi părea optimist, se simţea sceptic. Dacă planul lui dădea greş, va trebui să navigheze cu *Snark* prin zona controlată de Oskas la vreme de zi, fiindcă noaptea nu era vânt. Prevenit de sistemul de semnalizare, căpetenia îi va

aştepta cu toate forţele. Burton socoti că ar fi trebuit să pornească direct în amonte după ce scăpase de indieni, trecând de ţara lor. Însă Snark ar fi fost depăşit de vaporul cu zbaturi, iar Burton ar fi pierdut ocazia de a discuta cu comandantul său.

Pentru ziua respectivă avusese parte de destule necazuri, şi până şi cele mai bine ticluite planuri ale şoarecilor şi ale oamenilor se pot nărui. Mai bine să se bucure de sosirea serii şi să vadă la faţa locului ce va face mâine. În ciuda acestui gând, era îngrijorat.

Localnicii de aici erau, în majoritate, olandezi din secolul al XVI-lea, o minoritate compusă din traci antici şi, în rest, oameni proveniţi din toate locurile şi epocile. Burton întâlni un flamand care, între alte celebrităţi, îi cunoscuse pe Ben Jonson şi pe Shakespeare. Tocmai stătea de vorbă cu el când un nou-sosit se alătură grupului aşezat în jurul unui foc de tabără. Era un alb de statură potrivită, subţirel, cu părul negru şi ochii albaştri. Rămase mut o clipă, uitându-se fix la Frigate. Apoi zâmbi cu gura până la urechi şi alergă spre el.

— Pete! strigă el. Pentru numele lui Dumnezeu, Pete! Eu sunt, Bill Owain! Pete Frigate, pe Dumnezeul meu! Tu eşti, Pete, adevărat?

Frigate păru surprins.

— Da. Dar cum spuneai că te cheamă?

— Bill Owain! Pentru numele Cerului, doar nu l-ai uitat pe Bill Owain, prietenul tău din copilărie. Pete, te-ai schimbat puţin. La început n-am fost sigur. Nu arăţi aşa cum te ştiam.

— Bill Owain! Nici eu nu te-am recunoscut în prima clipă, aşa mult timp a trecut!

Se îmbrăţişară, apoi schimbară grăbiţi impresii, pufnind mereu în râs. Frigate îl prezentă pe Owain:

— E-un fost coleg de şcoală. Ne ştim din clasa a patra primară. Am mers amândoi la Şcoala Centrală din Peoria şi am umblat împreună câţiva ani după aceea. Când, după ce-am muncit prin toată ţara, m-am stabilit în cele din urmă la

Peoria, ne vedeam mereu. Nu prea des, fiindcă, aparţinând unor cercuri diferite, fiecare îşi avea viaţa lui.

— Chiar şi-aşa, spuse Owain, tot nu-nţeleg de ce nu m-ai recunoscut pe dată. Dar nici eu n-am fost sigur imediat. Te ţineam minte altfel. Nasul ţi-e o idee mai lung, iar ochii, de un verde mai închis, gura nu e la fel de lată, iar bărbia pare mai masivă. Cât despre voce, ţi-aminteşti cum te luau toţi peste picior fiindcă semăna perfect cu a lui Gary Cooper? Nu mai sună la fel ca atunci. Ei, ne mai lasă memoria, ce să facem?

— Da, aşa e. Ştii ceva, Bill? A mea n-a fost niciodată prea grozavă. Pe lângă asta, ne amintim unul de altul despre cum eram ca vârstnici şi bătrâni, iar acum arătăm de parc-am avea douăzeci şi cinci de ani. Şi nici nu purtăm hainele de altădată, iar asta creează un şoc, serios, când dai peste o persoană cunoscută pe vremea aceea. Am rămas trăsnit!

— Şi eu! Nu eram sigur! Ascultă, ştii că eşti prima persoană cunoscută pe Pământ pe care-o întâlnesc?

— Pentru mine, eşti al doilea, spuse Frigate. Iar pe primul l-am întâlnit acum treizeci şi doi de ani, şi nici n-aveam chef să-l văd în ochi!

Acela, îşi aminti Burton, fusese Sharkko. Un editor de cărţi cartonate de science-fiction din Chicago, care-l înşelase pe Frigate într-un contract destul de încâlcit. Relaţiile ţinuseră câţiva ani, la capătul cărora cariera de scriitor a lui Frigate fusese aproape ruinată. Dar unul dintre primii oameni pe care îi întâlnise după resuscitare fusese Sharkko. Burton nu asistase la confruntarea aceea, însă Frigate relatase cum se răzbunase, dându-i individului un pumn în nas.

În ce-l privea, Burton întâlnise doar o persoană cunoscută pe Pământ, deşi avusese numeroase cunoştinţe în întreaga lume. Şi el s-ar fi lipsit de această întâlnire. Omul fusese unul dintre hamalii folosiţi în expediţia făcută pentru a descoperi izvorul Nilului. În drum spre Lacul Tanganika (Burton şi tovarăşul său, Speke, erau primii europeni care-l vedeau) hamalul cumpărase o sclavă, o fată de vreo treisprezece ani. Aceasta se îmbolnăvise prea grav ca să

poată continua drumul, de aceea omul preferase să-i taie capul decât să îngăduie altcuiva să-i devină stăpân. Burton nu fusese prezent pentru a împiedica acea crimă şi nici n-ar fi fost oportun să-l pedepsească pe individ. Prin lege, avea dreptul de a dispune cum dorea de sclava lui. Cu toate acestea, Burton avea să-l sancţioneze pentru alte lucruri, precum lene, hoţie sau distrugere de bunuri, şi punea biciul pe el ori de câte ori găsea vreun motiv.

Owain şi Frigate se aşezară să stea de vorbă despre vremurile de odinioară şi băură alcool din licheni. Burton băgă de seamă că Owain părea să-şi amintească de incidente şi prieteni comuni mai precis decât Frigate. Asta venea ca o surpriză, fiindcă Frigate dovedise o memorie foarte bună.

— Ţi-aminteşti că ne plăcea să vedem spectacolele de la cinematografele Princess, Columbia şi Apollo? întrebă Owain. Ţin minte, sâmbăta aceea când am hotărât să aflăm câte filme putem vedea într-o singură zi? Ne-am dus la unul în două serii la Columbia, altul de trei la Apollo şi la un spectacol de noapte ţinut la Madison.

Frigate zâmbi şi dădu aprobator din cap. Însă expresia de pe faţa lui arăta că-şi amintea ca prin vis.

— Apoi a fost excursia la St. Louis cu Al Everhard, Jack Dirkman şi Dan Doobin. Vărul lui Al ne aranjase o întâlnire cu nişte fete; erau surori medicale, ţii minte? Le-am dus cu maşina la cimitirul... cum se numea?

— Al naibii să fiu dacă-mi amintesc, recunoscu Pete.

— Bine, dar pariez că n-ai uitat cum tu şi tipa v-aţi dezbrăcat, apoi ai început s-o fugăreşti prin tot cimitirul şi, încercând să sari peste un mormânt, ai căzut cât erai de lung peste o coroană şi te-ai înţepat în ghimpii trandafirilor! Bag mâna-n foc că-ţi aduci aminte asta!

Frigate surâse jenat.

— Cum să nu?

— Asta te-a răcorit de tot! Şi câte altele am mai făcut! Ha-ha-ha!

Omul îşi mai aminti o serie de întâmplări. După o vreme discutară despre reacţia lor când se treziseră pe malul

Fluviului. Li se alăturară şi alţii, întrucât acesta era un subiect preferat de mulţi. Ziua aceea fusese atât de înspăimântătoare, atât de impresionantă şi stranie, încât nimeni n-avea s-o uite. Groaza, panica şi nedumerirea încă nu-i părăsiseră. Burton se întreba uneori dacă oamenii vorbeau atât de mult despre senzaţiile lor doar pentru că rememorarea era o formă terapeutică: sperau să alunge traumatismele printr-o descărcare verbală.

Toată lumea era de acord că fiecare reacţionase oarecum ridicol în acea zi.

— Ţin minte cât de băţoasă şi demnă eram, spuse Alice. Şi nu numai eu. Majoritatea dădeau semne de isterie. Cu toţii suferiserăm un mare şoc. Mare minune că n-a murit nimeni de inimă. Când te trezeşti într-un loc atât de straniu, după ce-ai murit, poţi face un atac pe loc, aşa cred.

— Pesemne că, puţin înainte de resuscitare, binefăcătorii noştri anonimi ne-au injectat vreun medicament care să diminueze şocul, opină Monat. De asemenea, guma de visat pe care-am găsit-o în potire a acţionat ca un soi de anestezie postoperatorie. Trebuie să spun, totuşi, că acţiunea ei a provocat unele reacţii de o sălbăticie înfiorătoare.

Alice se uită cu subînţeles la Burton. Chiar şi după atâţia ani, tot mai roşea amintindu-şi. Toate inhibiţiile lor sociale se şterseseră vreme de câteva ore, iar ei se purtaseră ca nişte nurci hrănite doar cu cantaridă. Ori ca şi cum se lăsaseră stăpâniţi de fantezii până atunci nemărturisite.

Discuţia îl avu apoi pe arcturan ca punct central. În ciuda purtării lui prietenoase, la început se lovise de rigiditatea mai tuturor, mai ales a celor ce nu-l ştiau. Originea lui, evident nepământeană, îi făcea pe oameni să se ferească de el ori le provoca repulsie.

Acum îl întrebară despre viaţa pe planeta natală şi despre experienţele trăite pe Pământ. Câţiva auziseră că arcturanii fuseseră siliţi să-i omoare pe aproape toţi locuitorii Pământului. Cu toate acestea, în afară de Frigate, nimeni dintre cei prezenţi nu trăise pe vremea când nava arcturană sosise pe Pământ.

— E ciudat, înţelegeţi, spuse Burton, deşi presupun că trebuia să ne aşteptăm. După părerea lui Pete, în 2008 d. Hr. Existau opt miliarde de oameni. Şi totuşi, cu excepţia lui Monat şi Frigate şi a altei persoane, n-am cunoscut pe nimeni care să fi trăit la acea dată. Dar voi?

Nimeni nu întâlnise. De fapt, singurii localnici care trăiseră în secolul al XX-lea erau Owain şi o femeie. Ea murise în 1982; el, în 1981.

Burton clătină din cap.

— Sigur există cel puţin treizeci şi şase de miliarde de oameni pe Fluviu. Se cuvenea ca marea majoritate să fi trăit între 1983 – am ales această dată fiindcă n-am întâlnit decât trei persoane care au depăşit-o – şi 2008. Unde sunt, totuşi?

— Poate mai găsim câţiva la următoarea piatră, sugeră Frigate. Dick, la urma urmei, nimeni n-a făcut un recensământ. În plus, nici nu s-ar putea. Trecem zilnic pe lângă sute de mii de oameni, dar cu câţi ajungem să discutăm? Cu câteva zeci. Mai curând sau mai târziu, sigur o să-ntâlneşti pe cineva.

Îşi petrecură câtva timp făcând speculaţii privind posibilii autori şi motivele pentru care fuseseră resuscitaţi. Încercară, de asemenea, să descopere de ce creşterea pilozităţii faciale fusese inhibată, de ce toţi bărbaţii se născuseră circumcişi şi de ce femeile aveau himenul intact. Cât despre bărbierit, jumătate dintre bărbaţi socotiră absenţa bărbii drept un lucru bun, în vreme ce restul regretau că nu-şi puteau lăsa barbă şi mustaţă.

Unii se întrebară de ce potirele ofereau întâmplător ruj de buze şi alte produse cosmetice, atât bărbaţilor, cât şi femeilor.

Frigate emise părerea că, probabil, binefăcătorilor nu le plăcea să se radă şi că, la ei, ambele sexe îşi pictau feţele. Pentru el, asta era singura explicaţie.

Apoi Alice aduse vorba despre experienţa prin care trecuse Burton în camera de pre-resuscitare. Asta atrase atenţia tuturor, însă el le spuse că nu-şi mai aducea aminte

nimic. Primise o lovitură în cap, care îi ştersese orice amintire.

Ca întotdeauna, când spuse această minciună, îl surprinse pe Monat zâmbindu-i şters. Îl bănuia pe arcturan că ocolea adevărul. Omul nu i-o spusese însă niciodată în faţă. Respecta dorinţa lui Burton de a ascunde adevărul, chiar dacă nu ştia motivele reale.

Frigate şi Alice prezentară povestea lui Burton aşa cum şi-o aminteau. Făcură câteva greşeli pe care el, se înţelegea de la sine, nu le putea corecta.

— Dacă aşa stau lucrurile, spuse un bărbat, atunci resuscitarea nu-i o chestie supranaturală. A fost făcută prin mijloace ştiinţifice. Uimitor!

— Da, îl aprobă Alice. Dar de ce nu mai suntem resuscitaţi? De ce s-a ajuns iarăşi la moartea permanentă?

Vreme de câteva clipe, se lăsară cu toţii stăpâniţi de un aer gânditor şi mohorât.

Kazz puse capăt tristeţii spunând:

— Există un lucru pe care Burton-*naq* nu l-a uitat. Treaba cu Spruce. Agentul Eticilor.

Astă născu noi întrebări.

— Ce sunt Eticii?

Burton luă o înghiţitură bună de scotch şi se apucă să povestească. Cândva, el şi alţi câţiva fuseseră capturaţi de stăpânii de sclavi ai potirului. Nu era nevoie să le explice mai mult. Toţi avuseseră de a face cu ei.

Burton le spuse cum fusese atacată ambarcaţiunea lui şi fuseseră închişi într-o îngrăditură. După aceea, ieşeau de acolo doar pentru a munci sub o pază straşnică. Tot tutunul, marijuana, guma de visat şi băutura le erau smulse. Ba mai mult, cei care-i luaseră prizonieri îşi păstrau jumătate din hrană pentru ei înşişi, dându-le acestora cât să nu moară de foame.

După câteva luni, Burton şi un bărbat pe nume Targoff conduseseră cu succes o revoltă împotriva stăpânilor de sclavi.

24

— La câteva zile după ce ne-am recâştigat libertatea, Frigate, Monat şi Kazz au venit la mine. M-au salutat, apoi Kazz a început să vorbească plin de emoţie: „Cu mult timp în urmă, înainte să pot vorbi englez bine, văd eu un ceva. Încerc eu să-ţi spun pe loc, dar tu nu mă înţelegi. Zăresc un bărbat care n-are asta pe frunte.” Prietenul meu de faţă, *naq*, după cum zice el când mi se adresează, arăta spre centrul frunţii lui şi spre ale noastre. Apoi a continuat: „Ştiu că nu poţi vedea. La fel şi Pete sau Monat. Nimeni altul. Dar mie nu-mi scapă dacă e pe fruntea cuiva. Doar la unul n-am văzut-o, dar n-am reuşit să-l prind. Apoi, într-o zi, întâlnesc o femeie care nu are semnul, dar nu te-am anunţat. Acum am văzut un al treilea fără el.” Tot nu pricepeam. Mi-a explicat însă Monat: „Vrea să spună că poate distinge anumite simboluri pe fruntea fiecăruia dintre noi. Iar asta, doar în lumina soarelui şi sub un anumit unghi. Toţi cei pe care i-a văzut până acum au avut semnele, în afara celor trei menţionaţi.” Kazz – tot de la Frigate am aflat – putea vedea dincolo de culorile spectrului solar altfel decât un individ obişnuit. Adică în ultraviolet, fiindcă simbolurile apăreau albăstrui. Cel puţin aşa le descria Kazz. În afară de câţiva, toţi purtăm aceste semne. De parc-am fi vite arse cu fierul roşu. De atunci încoace, Kazz şi femeia lui, Besst, au fost cu ochii la frunţile oamenilor, când condiţiile de iluminare au fost propice, normal.

Ca întotdeauna, această veste dădu naştere uimirii, indignării şi chiar neîncrederii. Burton aşteptă până se stinse agitaţia şi continuă:

— Unii dintre voi, trăitori la sfârşitul secolului al XX-lea, poate ştiţi că aşa-numitul om de Neanderthal a fost reclasificat. Antropologii au socotit că nu reprezenta o specie distinctă, ci o variantă a lui *Homo sapiens*. Cu toate acestea, aşa cum se deosebea de noi prin înfăţişarea fizică şi dinţi, el avea şi capacitatea de a vedea în ultraviolet.

— Eu nu sunt om, ci femeie de Neanderthal, şi posed şi eu această calitate, spuse Besst. Burton surâse şi explică:

— Mişcarea de emancipare a femeii a cuprins şi Epoca Pietrei. În fine, dacă-mi permiteţi, evenimentele probează că cine a făurit această lume şi ne-a marcat, ca să zic aşa, cu semnul bestiei, n-a ştiut că *Homo neanderthalis* avea o capacitate neobişnuită de a vedea. Asta înseamnă că ei nu sunt atotştiutori. Ca să scurtez povestea, am vrut să ştiu numele persoanei căreia îi lipsea simbolul. Frigate mi-a răspuns: „Robert Spruce!” Spruce fusese şi el sclav al potirului. Susţinea că-i englez născut în 1945. Doar atât ştiam. Am propus să punem mâna pe el şi să-l interogăm. Frigate a sugerat să-l prindem, fiindcă era posibil să fi plecat de mult. Din câte se pare, Kazz îi spusese lui Spruce că observase absenţa semnului de pe frunte. Spruce se albise şi câteva minute mai târziu o ştersese în grabă. Frigate şi Monat au trimis oameni să-l caute, dar aceştia s-au întors afirmând că nu-l găsiseră. Mi se părea că fuga lui era o recunoaştere a vinovăţiei, deşi nu înţelegeam ce vină ar fi avut. Câteva ore după aceea a fost descoperit ascuns pe dealuri. L-au adus în faţa proaspătului consiliu al noului stat întemeiat. Spruce era palid şi tremura, deşi ne privea sfidător drept în ochi. L-am informat că-l bănuiam a fi agent al Eticilor, dacă nu cumva era chiar unul dintre Etici. I-am mai spus că vom recurge la orice măsuri, inclusiv la tortură, pentru a-i smulge adevărul. Minţeam, fiindcă astfel nu ne dovedeam cu nimic mai breji decât cei care ne luaseră în sclavie. Spruce însă nu ştia asta şi a zis: „Dacă mă torturaţi, s-ar putea să vă primejduiţi viaţa eternă. Asta vă va trage înapoi de la călătoria voastră, va întârzia atingerea ţintei.” L-am întrebat care era acea ţintă, dar n-a catadicsit să răspundă. În schimb, ne-a spus: „Nu putem suporta durerea. Suntem prea sensibili.” Am mai încercat, dar nu voia să ne dea vreun răspuns. Atunci, unul dintre consilieri a sugerat să-l ţinem deasupra unui foc. A intervenit Monat, care i-a spus lui Spruce că provenea dintr-o cultură mai evoluată decât a Pământului. Se considera mai îndreptăţit decât noi să afle adevărul, şi nu l-a contrazis nimeni. Monat

voia să-l cruţe de arsuri precum şi de suferinţa de a trăda. Pesemne, Monat putea emite nişte păreri despre Etici şi agenţii lor, Spruce urmând doar să le confirme sau nege. În felul acesta, Spruce nu va trăda încrederea ce i se acordase.

— Ciudat mod de a gândi, constată Bill Owain.

— Adevărat. Dar Monat spera să scoată ceva de la el. Nu intenţionam să folosim metode brutale de interogare, înţelegeţi? Dacă nu-l speriam, aveam de gând să recurgem la hipnoză. Atât Monat cât şi eu suntem pricepuţi la mesmerism. După cum s-a vădit, totuşi, n-a fost nevoie să ajungem la asta. Monat a zis: „Potrivit teoriei mele, sunteţi tereştri. Aparţineţi unei epoci mult ulterioare anului 2008. Probabil că sunteţi urmaşii puţinilor oameni care au supravieţuit acţiunii scannerului meu.” El bănuia că tehnologia necesară reconstrucţiei acestei planete într-o singură şi uriaşă Vale a Fluviului era extrem de avansată. Sugera că Spruce se născuse în secolul, L d. Hr. Spruce i-a spus să mai adauge două mii de ani. Atunci Monat a făcut constatarea că nu fuseseră resuscitaţi toţi oamenii. Se ştia că aici nu apăruseră copii care muriseră înainte de a împlini cinci ani. Şi, deşi nu se putea dovedi, se părea că nici imbecilii sau idioţii nu beneficiaseră de resuscitare. Şi nici persoane care trăiseră după 2008, cu excepţia lui Spruce. Unde erau aceşti oameni? Spruce a sugerat un alt loc şi la atât s-a limitat răspunsul lui pe tema asta. Atunci, Monat l-a întrebat cum fuseseră înregistraţi pământenii. Cu alte cuvinte, ce dispozitive folosiseră Eticii pentru a face copii ale trupurilor noastre? Cum era evident că se folosiseră mijloace ştiinţifice, nu supranaturale pentru resuscitare, însemna că toţi, începând cu Epoca de Piatră şi terminând cu 2008, fuseseră studiaţi, reţinându-se structura fiecărei celule, iar înregistrările se aflau stocate undeva, pentru a fi folosite mai târziu la recrearea trupului. Monat afirma că înregistrările trebuia să fie plasate într-un convertor energie-materie, după care apărea copia. Efectele rănilor, ale loviturilor şi ale bolilor erau anulate. Membrele amputate şi organele extirpate se refăceau. Cu ochii mei

am văzut o parte a acestui proces de regenerare când m-am trezit în spaţiul de pre-resuscitare. De asemenea, cei trecuţi de douăzeci şi cinci de ani erau întineriţi. Monat mai presupunea că trupurile din capsula de pre-resuscitare erau distruse după încheierea procesului de regenerare. Se făceau însă înregistrări ale noilor trupuri, iar ele se foloseau în etapa finală, marea resuscitare, când am apărut cu toţii în acea zi de neuitat. Monat bănuia că resuscitarea se realiza prin metalul sistemului de pietre-potir, adică toate pietrele sunt legate pe sub scoarţă, formând un fel de circuit, iar energia e furnizată de miezul topit, alcătuit din fier-nichel, al acestei planete. De aceea, Monat a spus: „Marea întrebare este: De ce?” „Dacă aţi avea puterea să faceţi toate astea, n-aţi considera că e datoria voastră *etică?”* Monat a zis că e gata să-l aprobe. Dar i-ar readuce la viaţă doar pe cei care merită a doua viaţă. Atunci Spruce s-a înfuriat. I-a reproşat că se aprecia drept egal al lui Dumnezeu. Fiecăruia, indiferent cât de prost, egoist, meschin, brutal etc, trebuia să i se ofere şansa de a se îndrepta, devenind demn de ceea ce primise. Asta *nu* i se va da nimănui de-a gata; fiecare trebuia să se înalţe moral. Monat a dorit să ştie cât va dura acest proces. O mie de ani? Două? Un milion? Spruce s-a mâniat şi a strigat: „Veţi sta atât cât va fi nevoie pentru a vă reabilita. Apoi...” După aceea a tăcut o clipă, sfredelindu-ne cu privirea de parcă ne-ar fi urât, şi a continuat: „Contactul permanent cu voi îi face chiar şi pe cei mai rezistenţi dintre noi să capete defecte umane. Până şi noi înşine trebuie să urmăm tratamente de reabilitare. Mă simt deja pângărit...” Unul dintre consilieri, voind să-l silească, a ordonat să-l punem pe foc până va vorbi din propria-i convingere. Spruce a strigat: „Ba nu! Ar fi trebuit s-o fac de mult! Cine ştie ce...”

Burton făcu o pauză pentru a crea un efect dramatic.

— Apoi Spruce s-a prăbuşit la pământ, mort! Se auziră exclamaţii mute de uimire, iar cineva a suspinat: *Mein Gott!* Da, dar povestea nu se încheie aici. Cadavrul lui Spruce a fost dus pentru disecţie. Coincidenţa ar fi fost prea mare ca să bănuim un infarct. Nu numai că era prea comod pentru

el, dar nu se mai auzise de aşa ceva. Cât a fost disecat, noi am comentat cele întâmplate. Unii credeau că ne minţise. Sau, mai curând, ne servise jumătăţi de adevăr. Am căzut de acord asupra unui singur lucru, şi anume, că în Vale existau oameni care erau, de fapt, agenţi ai Eticilor ori poate chiar Etici. Ei nu purtau acel semn pe frunte. Se părea însă că nu vom mai reuşi să-i depistăm folosind capacităţile vizuale ieşite din comun ale lui Kazz. Spruce avea să fie resuscitat la cartierul lor general. Le va comunica celorlalţi că ştiam deja despre simboluri. Şi, bineînţeles, îşi vor marca agenţii. Asta cerea timp, iar până atunci, Kazz îi putea depista şi pe alţii. Dar nu s-a întâmplat aşa. Nici el, nici Besst n-au mai văzut vreo persoană nemarcată. Trebuia să privească atent, în anumite condiţii, ca să descopere semnul. Trei ore mai târziu, chirurgul ne-a prezentat raportul. Nu remarcase nimic neobişnuit la Spruce. Nimic care să-l deosebească de alţi membri ai speciei *Homo sapiens*.

Burton făcu o nouă pauză semnificativă.

— În afara unui mic amănunt! O biluţă neagră! Doctorul o găsise pe suprafaţa proencefalului. Era legată de nervi cu nişte fire extrem de fine. Asta ne-a făcut să credem că Spruce a gândit sau pur şi simplu a vrut să moară. Într-un fel sau altul, biluţa interacţiona cu procesele mintale, astfel că ea a transpus gândul morţii în faptă. Probabil că a gândit într-un anumit fel codificat, iar asta a eliberat otrava în organism. Doctorul n-a găsit nici o dovadă în acest sens, însă îi lipseau substanţele chimice necesare unei analize precise. În orice caz, pe trupul lui Spruce nu apăreau urme de violenţă. Ceva făcuse inima să se oprească, dar doctorul nu ştia ce anume.

— Deci ar putea exista asemenea oameni printre noi? întrebă o femeie. Chiar şi aici, în grupul nostru?

Burton dădu aprobator din cap şi toţi începură să vorbească în acelaşi timp. După cincisprezece minute de babilonie, se ridică şi făcu semn echipajului că sosise vremea culcării. În drum spre cuter, Kazz îl trase deoparte.

— Burton-*naq*, în momentul când ai menţionat că tu şi Monat sunteţi hipnotizatori... ei bine, asta m-a făcut să-mi aduc aminte ceva. Până acum nu m-am gândit... poate nu-i nimic ciudat în asta... doar...

— Ei?

— Nu-i nimic, asta-i sigur. Doar straniu. Vezi tu, i-am spus lui Spruce că nu-i vedeam semnul pe frunte. Câteva minute după aceea a plecat, dar am mirosit spaima în transpiraţia lui. Mai erau şi alţii de faţă, mâncau dejunul, Targoff, doctorul Steiborg, Monat, Pete şi nu mai ştiu cine. Targoff a propus întrunirea consiliului, deşi trecuse câtva timp de când Spruce plecase. Monat şi Pete au fost de record. Dar voiau să-mi mai pună o serie de întrebări. Cum arătau semnele, înţelegi? Erau toate la fel, ori se deosebeau? Eu am zis că erau diferite. Multe dintre ele erau... cum să zic?... similare, da, aşa. Dar fiecare... ce naiba, doar ştii cum arătau, fiindcă le-am desenat.

— În afară de unele care arătau ca nişte ideograme chinezeşti, nu semănau cu nimic văzut de mine. Bănuiala mea e că sunt simbolurile unui sistem de numerotare, spuse Burton.

— Da, mi-amintesc ce-ai spus. Problema e că Monat şi Frigate m-au tras deoparte înainte de a veni împreună la tine să-ţi spunem ce s-a întâmplat. De fapt, am mers în coliba lui Monat.

Kazz se opri. Nerăbdător, Burton întrebă:

— Şi?

— Încerc să-mi aduc aminte. Dar nu pot. Am intrat în colibă şi, atâta tot!

— Ce-nseamnă atâta tot?

— Burton-*naq*, înseamnă tot. Nu-mi amintesc absolut nimic din ce s-a petrecut în coliba aceea. Ţin minte c-am intrat pe uşă. După aceea, am mers cu Monat, Pete şi ceilalţi consilieri spre coliba ta!

Burton rămase destul de uimit, însă n-avea idee ce provocase această amnezie.

— Vrei să spui că nu-ţi aminteşti nimic din momentul când ai intrat până ai ieşit?

— Vreau să spun că nu-mi amintesc să fi ieşit. Dintr-o dată, gata, mă aflam la o sută de paşi de casa lui Monat şi mergeam vorbind cu el.

Burton se încruntă. Alice şi Besst stăteau pe doc, privind spre ei şi întrebându-se de ce rămăseseră în urmă.

— Extrem de ciudat, Kazz. De ce nu mi-ai spus până acum? La urma urmei, au trecut mulţi ani de atunci. Nu te-ai mai gândit la asta?

— Nu. Nu-i straniu? Nu mi-a venit în gând. Nu mi-aş fi adus aminte nici de intrarea în colibă dacă Loghu n-ar fi adus vorba de asta acum câteva zile. Ea m-a văzut intrând, dar atunci nu făcea parte din grup şi abia mai târziu a aflat ce s-a petrecut. Stătea întâmplător în pragul colibei pe care-o împărţea cu Frigate. Când au văzut-o acolo, s-au dus la a lui Monat. Doar accidental a amintit de asta ieri. Discutam cu ea despre vremea când eram sclavi ai potirului şi aşa a apărut şi numele lui Spruce. Atunci m-a întrebat ce-am stabilit eu, Monat şi Pete. Spunea că s-a întrebat uneori de ce ţinuseră ei să-mi vorbească în secret. N-a pomenit de acele momente fiindcă nu i s-a părut important. Nici nu era, numai că la curiozitatea ei, cum s-a redeschis subiectul, m-a întrebat. Ştii cât de curioase sunt femeile.

— Femeile au o curiozitate de pisică, spuse Burton şi chicoti. În vreme ce bărbaţii sunt curioşi ca maimuţele.

— Poftim? Ce înseamnă asta?

— Habar n-am, dar mi se pare tare înţelept. Găsesc eu o explicaţie cu altă ocazie. Aşa, deci comentariile lui Loghu te-au făcut să-ţi aminteşti evenimentele dinaintea intrării în coliba lui Monat?

— Nu chiar pe dată, Burton-*naq*. M-au pus pe gânduri vorbele ei. Mi-am încordat mintea. Auzeam ţesuturile plesnind. În cele din urmă, mi-am amintit, foarte neclar, că voiam să intrăm în coliba lui Pete. Apoi mi-a apărut în minte că Loghu era acolo şi Monat a propus coliba lui. Iar după o vreme... slab de tot, mi-a revenit în cap unde intrasem. Cât ai vorbit, nu m-ai observat stând încruntat lângă foc, de parcă aş fi avut o furtună în creier?

— M-am gândit c-ai băut şi mâncat prea mult, ca de obicei.

— Şi asta. Dar nu pârţurile mă chinuiau. Era o presiune asupra creierului.

— Fiindcă tot ţi-a răsărit asta în minte, sper că nu le-ai spus şi lui Monat sau Frigate?

— Nu.

— Nici să n-o faci.

Kazz avea fruntea teşită, dar prost nu era.

— Crezi că e ceva anapoda cu ei?

— Nu ştiu, îi răspunse Burton. N-aş vrea să fie aşa. După toţi anii ăştia... şi sunt buni prieteni. Cel puţin...

— Nu mi se pare posibil. Vocea lui Kazz trăda o mare suferinţă.

— Ce nu pare?

— Nu ştiu ce. Dar trebuie să fie ceva *grav*.

— N-am idee, recunoscu Burton. Ar putea exista şi altă explicaţie decât cea care mă chinuie. Oricum, să nu vorbeşti cu nimeni despre asta.

— Bine. Doar că... ascultă, cei doi au simboluri pe frunte. Le-au avut dintotdeauna. Dacă agenţii ăştia nu le aveau atunci, Pete şi Monat nu puteau fi aşa ceva!

Burton zâmbi. Kazz gândea la fel ca el. Cu toate acestea, trebuia să cerceteze. Cum s-o facă fără să le atragă atenţia? Desigur, poate n-aveau nimic de ascuns.

— Da, ştiu. Nu uita că şi Besst le-a văzut simbolurile. Deci avem o dublă confirmare, cu toate că nu ne trebuie. În orice caz, ţineţi gura până îţi dau eu dezlegare.

Porniră spre *Snark*.

— Nu mai înţeleg, spuse Kazz. Am un gust amar. Aş vrea să nu fi scos o vorbă. Loghu mi-*ar spune* câteva pe tema asta.

25

Burton păşea nervos pe puntea învăluită în ceaţă. Deşi îi era cald datorită hainelor groase, îşi simţea faţa îngheţată.

În zonă pătrunsese un front de aer neobişnuit de rece şi, ca urmare, ceaţa trona până la jumătatea catargului. Nu-şi putea vedea nici vârful degetelor dacă ţinea mâna întinsă.

Din câte ştia, în afara lui, toţi cei de la bord dormeau. Nu avea ca tovarăşi decât propriile gânduri. Dar şi acestea dădeau să se răzleţească, de parcă ar fi fost nişte oi pe panta unui deal. Trebuia să facă eforturi să şi le adune, să le aranjeze în ordine, făcându-le să se mişte laolaltă către păşune. Ce avea de oferit însă păşunea? Hrană amară.

Avea de parcurs treizeci şi trei de ani prin memorie. Era un proces selectiv, care se concentra asupra lui Monat şi Frigate. Ce acţiuni, ce vorbe de-ale lor dădeau de bănuit? Cum să alăture amănuntele obscure ca să obţină o imagine de ansamblu?

Nu avea cu cine să se sfătuiască. Poate că existau, iar el îi privea pe cei care l-ar fi putut ajuta, dar nu-şi dădea seama că ei reprezentau elementele lămuritoare.

Pe arcturan îl întâlnise prima oară în ziua aceea cumplită, când se trezise. Dintre toţi oamenii pe care-i văzuse în clipele acelea, Monat se purtase cel mai cu calm şi mai cumpătat. Evaluase situaţia uimitor de repede, cercetase împrejurimile şi înţelesese de îndată rostul potirelor.

A doua persoană care-i reţinuse atenţia în mod special fusese omul de Neanderthal, Kazz. Acesta însă nu încercase să-i vorbească dintru început. Doar îl urmase o vreme. Peter Frigate fusese cea de-a doua persoană cu care discutase. Iar acum, când rechema în minte clipele de atunci, constata că Frigate se purtase destul de simplu şi normal. Acest lucru era straniu dacă ţinea seama de afirmaţiile lui că suferise de angoase şi isterie.

Evenimentele ulterioare păruseră să confirme acest amănunt. Cu toate astea, din când în când, mai ales în ultimii douăzeci de ani, Frigate scăpase de metehne. Chiar reuşise să se stăpânească, ori îşi abandonase un rol, încetând să mai joace teatru?

Sigur, fusese o pură coincidenţă că a doua persoană întâlnită să fi scris şi o biografie a sa. Câţi biografi o fi avut? Zece sau doisprezece? Ce probabilitate era ca vreunul

dintre ei să fie resuscitat la câţiva metri depărtare? Douăsprezece la treizeci şi şase de miliarde.

Apoi Kazz se alăturase celor pe care-i strânsese în preajmă. Apoi Alice. Şi Lev Ruach.

În cursul zilei, cât Kazz fusese timonier, rămăsese pe lângă el şi-i pusese tot fel de întrebări. Vorbise Kazz cu Monat şi Frigate în Ziua Resuscitării, când Burton nu fusese de faţă? Îşi amintea ceva ce-i dăduse de bănuit?

Kazz clătinase din capul masiv.

— Am rămas cu ei în câteva rânduri. Dar nu ţin minte nimic anormal. Cu alte cuvinte, ce putea fi mai ciudat decât situaţia aceea, Burton-*naq?* Totul a fost straniu atunci.

— În acea zi ai remarcat semnele de pe frunţile oamenilor?

— Da, câteva. Asta când soarele era sus pe cer.

— Ce-ţi aminteşti de Monat şi Frigate?

— În ziua aceea nu-mi amintesc să fi văzut semnele lor. Dar nici pe-al tău. Lumina trebuia să se reflecte sub un anume unghi.

Burton îşi scosese din geanta de umăr un vraf de foi de hârtie din lemn de bambus, un os de peşte bine ascuţit şi o călimară din lemn plină cu cerneală. Preluase timona, în timp ce Kazz desenase semnele de pe frunţile arcturanului şi americanului. Amândoi aveau trei linii orizontale paralele întretăiate de trei linii paralele verticale, juxtapuse unei cruci încadrate de un cerc. Liniile aveau aceeaşi grosime şi lungime, mai puţin la capete. Cele ale lui Monat se îngroşau spre dreapta; ale lui Frigate spre stânga.

— Dar semnul de pe fruntea mea? întrebă Burton.

Kazz trasă patru linii şerpuite pe orizontală, alături de un simbol semănând cu un „şi” (&). Sub el se afla o liniuţă orizontală, dreaptă şi subţire.

— Ale lui Monat şi Pete seamănă grozav, constată Burton.

La cererea lui, Kazz desenă simbolurile de pe fruntea fiecărui membru al echipajului. Nu semănau unul cu altul.

— Pe-al lui Lev Ruach ţi-l aminteşti?

Kazz dădu afirmativ din cap şi, câteva clipe mai târziu îi dădu desenul. Burton simţi o dezamăgire, deşi nu-şi dădu seama exact de ce. Simbolul lui Ruach nu aducea nici pe departe cu al suspecţilor principali.

Păşind agitat pe punte, Burton se întreba de ce se aşteptase ca al lui Lev să fie similar cu al celorlalţi doi. Ceva îl frământa, o anumită bănuială pe care nu reuşea să o exprime. Între cei trei exista o legătură, însă ea îi scăpa în chiar clipa când credea că e gata să o numească.

Gata, gândise de ajuns. Venise momentul să acţioneze.

Omul de Neanderthal semăna acum cu un morman de haine aşezat lângă peretele cabinei. Orientându-se după sforăitul lui, Burton se apropie şi-l scutură. Pufnind, Kazz se trezi imediat.

— E vremea?

— Da.

Întâi, Kazz trebui să urineze peste copastie. Burton aprinse un felinar cu ulei de peşte şi coborâră schela, ajungând pe doc. De acolo porniră încet de-a latul câmpiei, destinaţia lor fiind o colibă părăsită, aflată la vreo două sute de metri depărtare. Trecură pe lângă ea fără să o vadă, dar după un ocol, o găsiră. O dată intraţi, Burton închise uşa. Kazz aranjase de cu seară un maldăr de lemne şi talaş în vatra din piatră. Un minut mai târziu focul era aprins. Kazz se aşeză lângă el, pe un scaun împletit din bambus. Cum inspiră fumul care nu reuşea să iasă pe coşul cu tiraj prost, începu să tuşească.

Lui Burton îi veni uşor să-l hipnotizeze pe Kazz. Acesta fusese unul dintre subiecţii săi ani de zile, de fiecare dată când îi distra pe localnici etalându-şi calităţile.

Gândindu-se mai bine, îşi aminti că Monat şi Frigate fuseseră întotdeauna prezenţi în asemenea ocazii. Erau agitaţi? Dacă da, reuşiseră să nu se dea în vileag.

Burton îl plasă pe Kazz înapoi în timp, atunci când menţionase în faţa grupului adunat la dejun că Spruce nu avea semn pe frunte. Pornind de la acel eveniment, îl făcu pe Kazz să ajungă la momentul când intrase în coliba lui Monat. Aici întâmpină prima piedică.

— Te afli în colibă?

Privind drept în faţă, cu ochii părând întorşi asupra trecutului, Kazz îi răspunse:

— Sunt în prag.

— Continuă, Kazz.

Acesta se cutremură de efort.

— Nu pot, Burton-*naq*.

— De ce?

— Nu ştiu.

— E-n colibă ceva care te sperie?

— Nu ştiu.

— Ţi-a spus cineva că te pândeşte ceva rău înăuntru?

— Nu.

— Atunci n-ai motiv de teamă. Kazz, eşti un om curajos, nu?

— Ştii că sunt, Burton-*naq*.

— Atunci de ce nu poţi intra? Kazz clătină din cap.

— Nu ştiu. Ceva...

— Ce-i cu el?

— Ceva îmi... spune... spune... nu-mi amintesc.

Burton îşi muşcă buza de jos. Arzând, lemnele scoteau pocnete şi sfârâituri.

— Cine-ţi spune asta? Monat? Frigate?

— Habar n-am.

— Concentrează-te.

Kazz se încruntă. Pe frunte îi apăruseră broboane de sudoare. Focul pocni din nou. Auzindu-l, Burton zâmbi.

— Kazz!

— Da.

— Kazz! Besst e-n colibă şi strigă! O auzi?

Kazz se îndreptă de spate şi privi în jur, ţinând ochii larg deschişi, nările dilatate, buzele dezvelindu-i dinţii.

— O aud! Ce-a păţit?

— Kazz! În colibă e un urs şi are s-o atace pe Besst! Ia-ţi suliţa şi du-te să ucizi ursul, Kazz! Salveaz-o pe Besst!

Kazz se ridică şi, strângând în mână o suliţă imaginară, sări înainte. Burton trebui să facă o mişcare fulgerătoare ca

să se dea la o parte. Kazz se împiedică de scaun şi căzu pe burtă.

Burton se strâmbă. Oare şocul avea să-l trezească din transă? Nu, era din nou pe picioare, gata să alerge iarăşi.

— Kazz! Eşti în colibă! Uite ursul! Ucide-l! Ucide-l, Kazz! Omoară-l!

Mârâind, Kazz prinse suliţa fantomatică şi o înfipse.

— Haa! Haa! Urmă o cascadă de urlete guturale. Ştiindu-i limba, Burton le înţelese.

— Sunt Omul-Care-A-Ucis-Dintele-Alb! Mori, Împăroşatule-Care-Dormi-Toată-Iarna! Mori, dar iartă-mă! Trebuie! Trebuie! Mori! Mori!

Burton i se adresă cu glas tunător:

— Kazz! A fugit! Ursul a fugit din colibă! Besst e-n siguranţă! Kazz încetă să mai lovească cu suliţa. Acum rămăsese drept, privind împrejur.

— Kazz! Suntem la câteva minute mai târziu. Kazz! Besst a plecat. Eşti în colibă. *Înăuntru!* Nu trebuie să te înfricoşezi! Ai intrat în colibă şi n-ai de ce să te temi! Cine mai e cu tine? Kazz! Eşti în colibă la câteva minute după ce-ai văzut că Spruce n-are semnul pe frunte. Cine se află cu tine?

Omul de Neanderthal îşi pierduse expresia fioroasă. Acum privi nedumerit spre Burton.

— Cine? Păi, Monat şi Pete.

— Foarte bine, Kazz. Acum... cine ţi s-a adresat primul?

— Monat.

— Ce ţi-a spus? Ce ţi-a vorbit Frigate?

— Frigate n-a scos un cuvânt. Doar Monat.

— Ce-a zis... ce spune?

— Monat zice: „Acum, Kazz, nu vei ţine minte nimic din ce s-a întâmplat în această colibă. Vom vorbi câteva clipe şi apoi ieşim. După ce pleci, nu-ţi vei mai aduce aminte că ai intrat sau ieşit din ea. Totul va deveni o pată albă. Dacă te va întreba cineva despre aceste momente, vei spune că nu-ţi aminteşti. Şi nu vei minţi, deoarece vei fi uitat totul. Adevărat, Kazz?” Omul de Neanderthal încuviinţă din cap. „De asemenea, Kazz, ca să fii sigur, n-o să ţii minte când ţi-

am spus să uiţi că mi-ai spus mie şi lui Frigate că noi nu avem semne. Îţi aduci aminte, Kazz?” Kazz clătină din cap „Nu, Monat.” Oftă din rărunchi.

— Cine a oftat? întrebă Burton.

— Frigate.

Evident, era un oftat de uşurare.

— Ce altceva a mai zis Monat? Spune-mi ce-ai zis tu.

— „Kazz, când ţi-am vorbit prima oară, imediat după ce l-ai anunţat pe Frigate că nouă ne lipsesc semnele, te-am rugat să mă informezi orice ar afirma Burton despre întâlnirea cu o persoană misterioasă. Prin asta mă refer la cineva care se autointitulează Etic.”

— Aha! exclamă Burton.

— „Ţii minte, Kazz?”

— „Nu.”

— „Sigur că nu. Ţi-am spus să uiţi. Dar acum te rog să-ţi aminteşti. Ţi-ai adus aminte, Kazz?” Urmară câteva momente de tăcere. Apoi omul de Neanderthal continuă: „Da, acum mi-am amintit.”

— „Foarte bine, Kazz. Acum să ştergi totul din minte, dar ce ţi-am spus rămâne poruncă. Nu-i aşa?”

— „Da, aşa e.”

— „Ascultă, Kazz. Ţi-a spus Burton vreodată ceva despre acest Etic? Sau despre altcineva, bărbat ori femeie, care se prezintă drept unul dintre cei ce ne-au readus din morţi?”

— „Nu, Burton-*naq* nu a menţionat aşa ceva.”

— „Dar pe viitor, dacă-ţi spune, să vii la mine imediat să mă anunţi. Vei face asta numai când nu ne vede nimeni. Unde nu putem fi auziţi. Înţelegi?”

— „Da, înţeleg.”

— „Dacă, dintr-un motiv sau altul, nu mă găseşti, dacă sunt mort ori plecat undeva, să-i anunţi pe Peter Frigate sau Lev Ruach. Ai priceput?”

Burton rosti în şoaptă:

— Şi Ruach!

— „Da, pricep. O să le spun lui Peter Frigate ori lui Lev Ruach, dacă nu te găsesc.”

— „Şi să vorbeşti cu ei doar când nu-i nimeni în preajmă, să nu fiţi auziţi. Înţelegi?”

— „Da, înţeleg.”

— „Şi nu vei spune nimănui despre asta, doar mie, lui Frigate sau Ruach. Clar?”

— „Da, clar.”

— „Foarte bine, Kazz. Aşa să faci. Acum vei pleca şi când o să pocnesc de două ori din degete n-o să mai ţii minte asta sau ce s-a întâmplat prima dată. Limpede?”

— „Da.”

— „Kazz, de asemenea... uf! Ne strigă cineva! N-avem vreme sa ne căutăm scuze acum. Să mergem!”

Burton trebui să facă presupuneri privind înţelesul ultimei remarce. Monat era pe punctul de a-i sugera lui Kazz ce să spună în caz că era întrebat despre ce vorbiseră. Burton se putea considera norocos. În cazul în care Kazz ar fi relatat o poveste credibilă, atunci el n-ar fi avut motive să devină bănuitor.

26

— Stai jos, Kazz. Simte-te în largul tău, spuse Burton. Rămâi aşa câteva clipe. Eu plec. Monat are să sosească imediat să-ţi vorbească.

— Înţeleg.

Burton ieşi din colibă şi zăbovi un minut. Trebuia să se fi dat drept Monat când începuse şedinţa de hipnotism. Asta ar fi înfrânt mai lesne rezistenţa opusă de Kazz şi n-ar fi fost nevoie să recurgă la păcăleala cu ursul şi Besst.

Reintră şi spuse:

— Bună, Kazz. Cum îţi merge?

— Bine, Monat. Dar ţie?

— Grozav. Aşa, Kazz. Continuăm de unde a lăsat lucrurile prietenul tău, Burton. Ne întoarcem la prima oară când am vorbit cu tine, imediat după ce ai băgat de seamă că eu şi Frigate nu aveam semne pe frunte. Acum o să-ţi aminteşti

momentul acela, fiindcă eu, Monat, îţi poruncesc aşa. Aminteşte-ţi clipa după ce l-ai anunţat pe Monat. Ai ajuns?

— Da.

— Unde vă aflaţi tu, Monat şi Frigate?

— Lângă o piatră-potir.

— Ce zi sau noapte e?

— Nu pricep.

— La câte zile după resuscitare?

— La trei.

— Spune-mi ce s-a petrecut după ce-ai vorbit cu ei despre absenţa semnului.

Exprimându-se cu glas monoton, Kazz descrise evenimentele imediat următoare. Monat spusese că el şi Frigate voiau să-i vorbească în secret. Traversaseră câmpia şi se opriseră pe dealuri. Acolo, în dosul unui arbore-de-fier, Monat îşi aţintise privirea asupra ochilor lui Kazz. Fără ajutorul nici unui dispozitiv mecanic, fără ca măcar să-l informeze pe Kazz ce făcea, Monat îl hipnotizase.

— Era ca şi cum ceva întunecat a curs dinspre el spre mine. Ceva negru şi copleşitor.

Burton îl aprobă cu un gest din cap. Îl văzuse pe Monat demonstrându-şi puterea, acel „magnetism animal”, cum se numea pe vremea lui. Era un hipnotizator mai puternic decât Burton, motiv pentru care el nu-i îngăduise niciodată arcturanului să încerce o şedinţă cu el. De fapt, Burton îşi luase măsuri de prevedere pentru a nu fi luat prin surprindere de Monat. Printr-un complicat proces de autohipnoză, îşi impusese să nu se lase hipnotizat de către acesta. Fiind totuşi îndeajuns de puternic pentru a înlătura bariera, Burton se ferise să rămână vreodată singur cu el.

Măsura de prevedere se bazase pe teama că Monat ar putea descoperi vizita Eticului. Acesta era secretul lui, despre care nu voia să se afle. Pe vremea aceea nu bănuia, desigur, că Monat era unul dintre Ei.

Se întrebă dacă şi Frigate era expert în hipnoză. Nu dăduse niciodată de înţeles aşa ceva. Cu toate acestea, refuzase să se lase hipnotizat de Burton. Scuza lui fusese că nu suporta gândul pierderii controlului de sine.

Kazz ţinea minte că, în timpul şedinţei, Monat îi semnalase lui Frigate despre capacitatea omului de Neanderthal de a vedea simbolurile.

— N-am ştiut treaba asta. Va trebui să comunicăm la Cartierul General imediat ce găsim prilejul.

Prin urmare, gândi Burton, cei doi ţineau legătura din când în când cu Eticii. Cum o făceau? Aterizarea maşinilor zburătoare, pe care Burton le zărise o dată, era o metodă de comunicare? Aparatele acelea care dispăreau într-o clipită?

Cei doi îl urmăriseră îndeaproape. Acesta era unul dintre motivele pentru care Necunoscutul Misterios îl vizitase noaptea, în timpul unei furtuni. Eticul ştia că Monat şi Frigate făceau parte din grupul lui. Dar nu menţionase niciodată acest aspect şi nici nu-l prevenise.

Poate voise, dar *trebuise* să plece în grabă. Spusese că Eticii aveau să vină curând cu aparatele lor zburătoare. Şi plecase brusc. Chiar şi aşa, ar fi trebuit să aducă vorba despre o chestiune atât de gravă. Câteva cuvinte ar fi fost de ajuns. De ce n-o făcuse? Era posibil ca Monat şi Frigate să fi fost de partea lui? La fel şi Ruach. Nu trebuia să uite de el.

De ce i se rezervaseră trei agenţi? Unul n-ar fi fost suficient? Apoi, de ce i se încredinţase slujba asta unuia atât de bătător la ochi precum arcturanul?

Oricare ar fi fost motivele, chestiunea absenţei semnelor de pe frunţile celor trei agenţi era mai presantă. Evident, Eticii din primul sau al doilea eşalon nu posedau astfel de semne. Acum, după ce aflaseră că omul de Neanderthal le putea remarca, se asigurau că el nu va vorbi despre acest aspect.

Pe de altă parte, Monat îi spusese lui Kazz că, din acel moment, va vedea semne şi pe fruntea lui şi pe ale celor doi colegi.

Atunci de ce plasaseră un ordin astfel încât Kazz să vadă semnele chiar la cei ce nu le aveau?

Socotiseră, probabil, că nu era nevoie. Şansele de a întâlni alţi neanderthalieni, o populaţie redusă numeric,

erau minime. Cu toate acestea, ar fi prevenit deconspirarea agenţilor.

Explicaţia putea fi simplă. Monat ar fi trebuit să descrie semnele purtate de fiecare agent din vale. În măsura în care aceştia se numărau cu sutele sau miile, după cum credea Burton, acest lucru s-ar fi dovedit imposibil.

Monat nu greşise gândind că întâlnirile cu oamenii de Neanderthal vor fi rare. Burton însuşi nu văzuse mai mult de o sută. Trecuse repede prin dreptul acestora în cursul unei zile.

Da, o întâlniseră pe Besst.

Încercă să-şi reînvie în minte împrejurările în care o găsiseră. Asta se întâmplase în urmă cu trei ani, când merseseră pe mal. Era o zonă populată în mare măsură de chinezi din secolul al XIV-lea d. Hr. şi slavi antici. Besst trăia cu un chinez, însă de la început le dăduse de înţeles că dorea să plece pe vas cu Kazz. Era întuneric, aşa că n-ar fi observat nimic neobişnuit la Frigate sau Monat – în afară de neapartenenţa la umanitate a celui de-al doilea.

Cei doi se întâlniseră şi discutaseră până târziu în noapte. Când omul cu care împărţea coliba îi poruncise să-l urmeze, ea refuzase. Apăruse un moment de încordare în care chinezul părea că-l va ataca pe Kazz. Înţelepciunea avu câştig de cauză. Îşi dădu seama că, deşi mai înalt decât omul de Neanderthal, era mult mai slab. Kazz era scund, însă oasele masive şi musculatura îl făceau mai puternic decât orice om, mai puţin cel modern, antrenat. În plus, faţa lui fioroasă putea băga groaza în oricine.

Cei doi plecaseră pe vas să-şi petreacă noaptea împreună. Sigur adormiseră înainte de crăpatul zorilor. Putea Monat să fi ajuns la ea atunci? Probabil. Burton nu ştia cum de reuşise. Dar Besst nu spuse-se niciodată ceva despre semnele lui Frigate şi ale lui Monat.

Kazz termină de relatat şedinţa de hipnoză. Era scurtă şi Burton nici nu se aşteptase la mai mult.

Îl trimise pe Kazz după Besst, rugându-l să fie foarte discret. După câteva minute, se întoarse cu ea. Burton promise că-i va satisface curiozitatea mai târziu.

Deocamdată, îi permitea s-o hipnotizeze? Pe jumătate adormită, ea se arătă de acord şi se aşeză pe scaunul ocupat până nu de mult de Kazz.

După ce-i spuse că era Monat, o făcu să-şi reînvie în minte şedinţa ei cu acesta. Aşa cum bănuise, aceasta avusese loc după ce Kazz adormise. Monat îi descrisese pur şi simplu semnele pe care tovarăşul ei trebuia să le vadă pe frunţile celor trei agenţi. Apoi îi ordonase să vadă acelaşi lucru. Toată problema se rezolvase foarte discret şi rapid.

Monat şi tovarăşul său avuseseră noroc. Înainte de a-l întâlni pe Spruce, Kazz mai văzuse doi oameni fără semne. Prima oară în Ziua Resuscitării. Strigase către om, întrebându-l de ce nu era însemnat. Acesta fugise, nu pentru că n-ar fi înţeles ce spunea Kazz, ci probabil pentru că nu-i pricepuse intenţiile.

Mai târziu, după ce-l cunoscuse pe Burton, Kazz încercase să-i comunice, dar nici unul nu vorbea încă limba celuilalt. Iar în zilele ce urmaseră, Kazz uitase cu desăvârşire, fiindcă toată lumea era preocupată de supravieţuire.

A doua persoană la care constatase absenţa semnului fusese o femeie, o mongolă. Asta se întâmplase la amiază, iar femeia tocmai ieşise din Fluviu, unde se îmbăiase. Kazz încercase să-i vorbească, însă omul ei, care era însemnat, o trăsese deoparte. Evident, gelozia. Intenţiile lui Kazz fuseseră încă o dată greşit interpretate.

În acele momente, Burton şi alţii stăteau de vorbă cu autoritatea locală în clădirea consiliului. Kazz rămăsese retras pentru a păzi ambarcaţiunea. După ce femeia plecase, câţiva oameni care voiau să discute cu el îi oferiseră lui Kazz alcool făcut din licheni. Oamenii nu mai văzuseră până atunci vreun neanderthalian, iar băutura constituise un stimulent care să-l determine să vorbească. Astfel că, atunci când restul echipajului revenise pe vas, Kazz era pe jumătate beat. Burton îl dojenise atât de aspru încât, de atunci înainte, nu se mai atinse de băutură cât timp stătea de pază.

Uitase astfel şi de femeie.

După ce o scoase pe Besst din transă, Burton rămase o vreme pe gânduri. Besst şi Kazz se foiră neliniştiţi şi-şi aruncară unul altuia priviri întrebătoare. Într-un târziu luă o hotărâre. Nu mai avea rost să-i lase nelămuriţi. Iar de acum înainte n-o va mai ocoli pe Alice. Nu-i datora nimic Necunoscutului, iar faptul că nu reapăruse putea însemna că el, Burton, nu mai avea motiv să păstreze taina. Pe de altă parte, deşi era secretos de la natură, acum dorea să împărtăşească şi altora experienţele sale.

Deşi le prezentă doar schematic, tot îi trebui o oră. Besst şi Kazz erau uimiţi şi voiau să-i pună întrebări. Ridică mâna şi ceru linişte.

— Mai târziu! Altă dată! Acum trebuie să-i luăm la întrebări pe cei doi. Arcturanul e mai dat naibii, de aceea îl vom prinde pe Frigate.

Le spuse ce aveau de făcut.

— Dar n-ar fi mai bine să-i dau una peste cap lui Monat şi să-l leg? Dacă se trezeşte cât ne ocupăm de Frigate?

— N-aş vrea să facem mai multă hărmălaie decât e nevoie. Dacă ne-aud Loghu şi Alice o să avem parte de-un tămbălău...

— Un ce?

— Scandal. Să mergem.

Cei trei porniră prin ceaţă. Burton concepu câteva noi întrebări pe care să i le adreseze lui Frigate. De pildă, Monat, Frigate şi Ruach ştiuseră că Spruce era agent. Avuseseră nenumărate ocazii să discute cu el cât fuseseră sclavi ai potirului. Iar după răscoală, Monat ar fi putut să-l hipnotizeze pe Kazz, făcându-l să vadă semnul pe fruntea lui Spruce. De ce n-o făcuse?

Dacă Monat nu reuşise să rămână singur cu Kazz după revoltă, atunci ar fi trebuit să-i spună lui Spruce să părăsească acele locuri imediat. Ori, cel puţin, să poarte un prosop în jurul capului când existau condiţii favorabile depistării semnului.

Spruce nu ştiuse că ei erau agenţi ca şi el? Probabil erau atât de numeroşi, încât fiecare îi cunoştea doar pe câţiva. Dar pe Monat ar fi trebuit să-l ştie toţi.

Se opri şi respiră adânc.

Necunoscutul Misterios nu spusese c-ar avea agenţi proprii. Era, totuşi, un renegat, şi probabil că atrăsese de partea lui câţiva oameni de încredere. Spruce fusese unul dintre aceştia? Monat aflase cumva? Şi scăpase de el evitând să-l prevină asupra calităţilor vizuale ale lui Kazz?

Părea puţin probabil. Dacă Monat ar fi aflat că Spruce era de partea Necunoscutului – şi cum putea face asta? – nu l-ar fi hipnotizat? Asta i-ar fi permis să-l identifice pe Necunoscut, presupunând, desigur, că Spruce ştia cine e.

Altă posibilitate nu exista. Monat ştia despre capacitatea lui Spruce de a se sinucide cu ajutorul biluţei de pe proencefal. De aceea nu-l speria ideea că Spruce ar fi silit să divulge vreo informaţie.

De asemenea, ar fi putut să-l folosească pe Spruce ca mesager. I-ar fi dat unele informaţii pe care să le transmită când Spruce urma să fie resuscitat la Cartierul General.

Monat participase la interogarea lui Spruce. Cât de mult îl distrase asta... Pe de altă parte, Monat îi adresase lui Spruce unele întrebări esenţiale.

Spruce fusese instruit de Monat să dea acele răspunsuri? Erau toate minciuni?

Dacă aşa stăteau lucrurile, de ce-ar fi minţit? De ce trebuia ca resuscitaţii să rămână ignoranţi?

Era posibil ca Spruce, acţionând din ordinul lui Monat, să se fi expus în mod deliberat, astfel încât să fie dat în vileag de Kazz.

Ajunseseră deja la bordul lui *Snark*. Cei doi neanderthalieni rămaseră sus. Burton coborî pe pipăite scara de tambuchi şi, numărând uşile cabinelor, se opri în faţa celei unde dormeau Frigate şi Loghu. Deschise uşa încet şi păşi înăuntru. Spaţiul era îngust, suficient să adăpostească două paturi suprapuse, înguste, lipite de peretele de compartimentare; mai rămânea loc cât să se poată coborî din ele. Cabinele cu cuşete erau singurele care ofereau cât de cât intimitate. Până şi oalele de noapte din bambus erau păstrate pe o poliţă de lângă perete.

În mod obişnuit, Frigate dormea în patul de deasupra. Burton păşi înainte cu mâinile întinse în faţă. Îl va trezi blând, spunându-i că e cartul lui, apoi îl va urma până pe punte. Acolo, Kazz îl va lovi în cap şi-l vor căra până la colibă.

Cum nu-l vor putea împiedica să se sinucidă de îndată ce se va trezi, Burton hotărâse să încerce hipnoza în vreme ce-şi revenea în simţiri. Avea să fie o procedură riscantă, dar trebuia s-o facă. Spre deosebire de Spruce, poate că Frigate nu era dispus să se sinucidă tocmai acum, când nu mai aveau loc resuscitări.

Totuşi, Burton gândea că acest lucru nu era valabil şi în cazul agenţilor.

Pipăi suprafaţa netedă a patului. Apoi îşi plimbă degetele pe materialul ce servea drept saltea. Încremeni. Frigate nu era în pat.

Burton mai bâjbâi o dată de-a lungul aşternuturi lor, deşi ştia că nu va găsi nimic. Erau calde. Rămase nemişcat o clipă. Frigate plecase să se uşureze fiindcă nu voise s-o deranjeze pe Loghu? Ori se trezise mai devreme şi hotărâse să discute cu căpitanul înainte de a intra de cart?

Ori se?... Burton se înfurie. Se strecurase din pat şi era acum cu Alice?

Ruşinându-se de asemenea gânduri, respinse ideea. Alice era cinstită. Nu l-ar înşela. Dacă ar fi vrut un alt amant, i-ar fi spus-o pe şleau. L-ar fi anunţat şi ar fi plecat. Nici nu credea că Frigate i-ar face aşa ceva, deşi poate că ideea îi trecuse prin minte.

Se aplecă şi întinse mâna până dădu de pânză. Degetele lunecară pe ea, trasară o curbă – sânii lui Loghu sub aşternut – apoi ieşi cu spatele şi închise uşa.

În tăcere, simţindu-şi inima bătându-i atât de precipitat încât îşi închipui că bubuitul ei se auzea pe tot vasul, trecu la cabina lui Monat. Lipindu-şi capul de uşă. Trase eu urechea. Linişte. Se îndreptă, deschise uşa şi pipăi patul de sus. Monat nu era acolo, dar poate dormea în cel de jos. Chiar şi aşa, respiraţia lui nu se auzea deloc.

Îşi trecu mâna peste patul gol.

Blestemând în şoaptă, bâjbâi înapoi pe punte.

Kazz apăru din ceaţă cu pumnul ridicat ameninţător.

— *Wallah!* Ce s-a întâmplat?

— Au dispărut amândoi, anunţă Burton.

— Dar... cum se poate?

— Nu ştiu. Poate Monat şi-a dat seama că se petrece ceva. E cea mai sensibilă persoană pe care-am cunoscut-o; descifrează chiar şi cea mai neînsemnată expresie, depistează cea mai mică nuanţă din vocea cuiva. Ori te-a auzit pe tine trezind-o pe Besst, a făcut cercetări şi a intuit adevărul. După cât îl cunosc, ne-o fi ascultat la uşa colibei.

— Nici Besst, nici eu n-am făcut zgomot. Ne-am mişcat încet, ca nevăstuica furişându-se către un iepure.

— Ştiu. Uită-te în jur. Vezi dacă sunt toate bărcile.

Îl reîntâlni pe Kazz venind pe cealaltă parte a vasului.

— Nu lipseşte nici una.

27

Burton le trezi pe Loghu şi pe Alice. În timp ce-şi beau cafeaua, le descrise în mare întâlnirile cu Eticii. Rămaseră uimite, dar păstrară tăcerea până termină de povestit. Abia după aceea îl asaltară cu întrebări, însă el promise că le va răspunde mai târziu. Curând aveau să vină zorile, ceea ce însemna că trebuia să-şi plaseze potirele pe piatră pentru dejun.

Alice rămase tăcută. Se vedea, după sprâncenele încruntate şi buzele strânse, că era furioasă.

— Îmi pare rău că a trebuit să-ţi ascund toate astea, îi spuse Burton. Dar vezi că era necesar? Ce se întâmpla dacă-ţi spuneam şi apoi te prindeau Eticii, aşa cum au făcut-o cu mine? Îţi citeau mintea şi descopereau că se înşelaseră crezând că şterseseră porţiuni semnificative din memoria mea.

— N-au făcut-o, spuse ea. De ce să se fi gândit la asta?

— De unde ştii? Oricum nu ţi-ai aminti.

Asta o uimi şi mai mult. Cu toate acestea, nu mai scoase o vorbă decât după dejun.

Totul se petrecea pe o vreme neobişnuită. În mod normal, soarele alunga imediat ceaţa. În zona tropicală, cerul se limpezea pe tot timpul zilei sau până la mijlocul după-amiezii, în zonele temperate. Tot aici, norii se adunau pe negândite, ploaia cădea vreme de cincisprezece minute, apoi ieşea soarele.

În acea dimineaţă, totuşi, între soare şi pământ se rostogoleau nori întunecaţi. Fulgerele licăreau de parcă din cerul strălucitor de deasupra norilor cădeau cioburi. Tunetul semăna cu bolboroselile unui uriaş aflat dincolo de munţi. Peste uscat se înstăpânise o lumină slabă, dând tuturor lucrurilor contururi galben-cafenii. Chipurile din jurul pietrei-potir arătau de parcă ar fi fost apăsate de o mare nenorocire.

Cu un aer neliniştit, Kazz şi Besst stăteau aplecaţi deasupra mâncării şi priveau împrejur ca şi cum ar fi aşteptat vreun musafir nepoftit. El murmură în limba lui:

— Ursul-Care-Strânge-Relele ne dă târcoale.

Lui Besst îi scăpă un sunet scheunat.

— Trebuie să ne găsim ascunziş într-o colibă. Nu-i bine să stăm lângă apă când umblă el.

Şi ceilalţi lăsau impresia că vor să-şi caute o ascunzătoare. Burton se ridică şi spuse apăsat:

— Un moment, vă rog! Vreau să ştiu dacă-i lipseşte cuiva o barcă!

— De ce? întrebă un bărbat.

— Doi membri ai echipajului meu au dezertat azi-noapte şi au furat, probabil, o barcă pentru a fugi.

Uitând de ameninţarea furtunii, oamenii se împrăştiară să caute de-a lungul malului. La scurt timp, un bărbat anunţă că barca lui dispăruse.

— Sunt deja departe, spuse Kazz. Dar au luat-o în susul, ori în josul Fluviului?

— Dacă în zonă ar exista un sistem de semnalizare, am afla numaidecât, explică Burton. Asta în caz că n-au tras barca pe uscat şi s-au ascuns pe dealuri.

— Dick, ce facem acum? Dacă stăm să-i căutăm, nu mai ajungem la *Rex*, se tângui Alice.

Burton îşi înfrâna dorinţa de a-i spune să nu-i aducă aminte de lucruri pe care le ştia prea bine. Alice încă fierbea; n-avea rost s-o facă să dea în clocot.

— Monat şi Frigate s-ar putea ascunde toată ziua, strecurându-se din nou la noapte pentru a fura altă barcă. Asta e, noi vom încerca să ajungem pe puntea vaporului cu zbaturi. Dar or să apară ei într-o bună zi, şi atunci...

— Îi facem fărâme? vru să ştie Kazz.

Burton ridică din umeri şi făcu un gest cu mâinile.

— Nu ştiu. Au un avantaj. Pot minţi ori muri. Până nu ajungem la turn...

Alice îl întrerupse, ochii ei trădând obişnuita stare de visare:

„Şi-atunci, la sfatul lui, eu aş porni de-ndată
Pe-ntunecata cale unde, toţi o spun,
Se-ascunde tainic Turnul Negru; cu gând bun,
Urmatu-i-am îndemnul; speranţa deşteptată,
Mândria de-a zări sfârşitul unui drum,
Nu bucură atâta cât calea încheiată.

Deşi cutreierat-am lumea toată
Şi-am cercetat-o ani în şir, speranţa
S-a stins ca o nălucă ce nu rezistă-n faţa
Superbei biruinţe ce uneori îmbată.
Acum am îndrăznit să mai opresc o dată
Istovul inimii ce nu-şi găseşte soaţa.

Stăteau toţi pe coline, în rânduri adunaţi,
Ca să mă vadă iarăşi, o umbră vie încă,
Spre-aducere aminte! Prin flacăra adâncă,
Recunoscându-i, i-am acceptat ca fraţi,
Dar ridicându-mi cornul, suflat-am cu nesaţ
S-anunţ: «Infantul Roland spre Turnul Negru urcă.»“

Burton surâse fioros.

— Browning ar fi... ar socoti că această lume e chiar mai stranie decât cea zugrăvită în extravagantul lui poem. Îţi apreciez sentimentele, Alice, chiar dacă el a spus-o înaintea ta. Prea bine, vom merge spre Turnul Întunecat.

— Nu ştiu ce tot zicea Alice, interveni Kazz. Dar cum urcăm pe vapor?

— Dacă Regele Ioan are spaţiu pentru noi, o să-i ofer comoara noastră, potirele suplimentare. Asta i-ar ispiti până şi pe cei mai cumpătaţi oameni.

— Dar dacă n-are loc?

Rămase mut o clipă. Furnicătura din minte, acea senzaţie că scăpase din vedere posibilitatea agenţilor de a lua legătura între ei, îi revenise în vreme ce Alice recita versurile. Iar acum întrevăzu, ori i se păru că zăreşte, mijlocul de a alunga acea furnicătură, lanţul ce-i lega laolaltă pe agenţi.

Cum se recunoşteau unul pe altul? Monat nu constituia o problemă; era uşor de identificat. Dar ce semnale secrete ar folosi agenţii umani pentru a se recunoaşte?

Dacă posedau capacităţile omului de Neanderthal, puteau percepe absenţa semnului de pe frunţile semenilor. Să presupunem, totuşi, că nu aveau acea calitate.

Spruce rămăsese uimit aflând de talentul optic al lui Kazz. Deşi nu recunoscuse, purtarea lui dovedise că nu mai auzise de asemenea performanţe. Evident, pentru depistarea şi traducerea simbolurilor în limbaj inteligibil se foloseau maşinării. Asta ar avea loc probabil în celula de pre-resuscitare sau la Cartierul General.

Atunci, dacă nu puteau vedea simbolurile cu ochiul liber, aveau alt mijloc de identificare.

Poate, poate exista o anumită dată-simbol. Un moment din care nici un pământean nu mai era resuscitat, cel puţin pe această planetă. Potrivit lui Monat, Frigate, Ruach şi Spruce, acea dată fusese 2008 d. Hr.

Dacă nu era data reală? Dacă era înainte de 2008?

Nu avea habar care putea fi adevărata dată, deşi nu întâlnise pe nimeni, cu excepţia agenţilor, care să fi afirmat că trăise după 1983 d. Hr. De acum încolo îi va întreba pe

toţi cei care trăiseră la sfârşitul secolului al XX-lea. Iar dacă 1983 era ultima dată la care muriseră, atunci va fi sigur că acesta era punctul de graniţă.

Prin urmare... pesemne că Eticii născociseră o ficţiune care să le îngăduie recunoaşterea imediată. Aceea că apucaseră anul 2008. Şi, desigur, relatau o anumită poveste privind evenimentele dintre 1983 şi 2008.

În concluzie, nu era adevărat că arcturanii uciseseră aproape toată umanitatea în acel an. Poate că îngrozitorul măcel nici nu avusese loc. În realitate, tot ce auzise despre acea perioadă putea fi o minciună. Cu toate acestea, nu trebuia să uite de Monat. El nu era pământean. Nu avea nici un motiv să respingă ideea că venise de pe o planetă a constelaţiei Paznicului de Urşi.

Deocamdată, nu avea cum să explice prezenţa lui pe Lumea Fluviului.

Până una-alta, Burton avea două mijloace de a prinde un Etic. Unul era Kazz; istorioara cu 2008, al doilea.

Umanitatea nu trăia doar într-o lume a lui *ca şi cum*, ci şi a lui *dar dacă* – prin urmare, agenţii fuseseră probabil recrutaţi după 1983, iar istorisirile lor puteau reflecta adevărul.

Existau multe posibilităţi. De exemplu, de unde să ştie dacă Monat, Frigate şi Ruach îi spuseseră adevărul despre ceea ce li se întâmplase când erau departe de el? Îşi aminti cum Frigate susţinuse că-şi întâlnise editorul care-l trăsese pe sfoară pe Pământ. El declarase că se răzbunase, după îndelungi aşteptări, dându-i un pumn în nas.

Frigate avea destule vânătăi, căpătate, aparent, în lupta cu Sharkko şi banda lui. Dar ei puteau intra în conflict şi cu alţii. Frigate, prin caracterul lui, detesta violenţa, fizică sau verbală. Era în stare să inventeze scena răzbunării, dar n-ar fi dus-o niciodată până la capăt.

Se putea presupune că agenţii îşi creau legende bazate pe experienţa de viaţă a pământenilor reali. Dacă pe această planetă exista adevăratul Peter Jairus Frigate? Falsul Frigate putea trece drept omul care dovedise mare interes faţă de viaţa lui Burton. Aceasta ar fi fost o metodă

de a se apropia de el, de a fi sigur că-l va accepta. La urma urmelor, oricui i-ar veni greu să întoarcă spatele propriului său biograf, persoanei care lasă impresia că-l venerează.

Şi totuşi, de ce-ar trebui ca un agent să-şi creeze o asemenea identitate? De ce n-ar folosi adevăratul om?

Pesemne se dovedea inutil, era mai uşor şi mai convenabil aşa. Cât priveşte întâlnirea dintre agent şi persoana imitată, acest lucru era cu totul improbabil.

Existau prea multe posibilităţi, prea multe întrebări nelămurite.

— Dick! Ce-ai păţit? o auzi pe Alice.

Cu o tresărire, se trezi din visare. În afară de echipajul său şi de omul căruia i se furase barca, toată lumea plecase. Individul îl măsura de parcă ar fi vrut să ceară daune, dar şovăia fiindcă nu avea cine să-l sprijine.

Pale de vânt biciuiau valurile ridicate pe Fluviu şi făceau să fluture beţele de pe acoperişurile colibelor. *Snark* se izbea de baloanele de acostare ale docului. Din gălbui-cafenie, lumina devenise cenuşie, făcând feţele celor din jur să pară şi mai sumbre. Dincolo de Fluviu, fulgerele îşi arătau colţii înfricoşători, iar tunetele răsunau ca urletele ursului într-o peşteră. Kazz şi Besst abia aşteptau o vorbă din partea lui ca să-şi caute un adăpost. Ceilalţi erau aproape la fel de agitaţi.

— Mă gândeam, spuse el. M-aţi întrebat ce facem dacă Regele Ioan n-are loc pentru noi. Ei bine, monarhii au puterea de a crea loc, dacă aşa poftesc. Iar dacă ne refuză, o să găsesc eu o cale de a urca la bord. Nimeni şi nimic n-o să mă împiedice!

Fulgerul lovi în apropiere, plesnind bubuitor, de parcă lumea ar fi crăpat în bucăţi. Kazz şi Besst o zbughiră în fruntea tuturor, îndreptându-se către prima clădire.

Stând în ploaia torenţială care se dezlănţui în urma fulgerului, Burton izbucni în râs şi strigă după ei:

— Înainte, către Turnul Întunecat!

În vis, Peter Jairus Frigate bâjbâia prin ceaţă. Era gol-goluţ: cineva îi furase hainele. Trebuia să ajungă acasă înainte ca soarele să încălzească şi să alunge ceaţa, a cărei absenţă l-ar fi expus batjocuri lumii.

Iarba era udă şi tăioasă. După o vreme, obosi să tot meargă pe marginea drumului şi păşi pe asfalt. Din când în când, pe măsură ce înainta, ceaţa se mai subţia şi putea vedea copacii din dreapta.

Ştia în mod nelămurit că se afla undeva la ţară. Oraşul era încă, departe. Dar dacă mergea îndeajuns de repede, putea ajunge acolo înainte de ivirea zorilor. Apoi va trebui să intre în casă fără să-şi scoale părinţii. Va găsi uşile şi ferestrele încuiate, ceea ce însemna că va trebui să arunce cu pietricele în geamul de la etaj din spate. S-ar putea ca zgomotul să-l trezească pe fratele lui, Roosevelt.

Dar fratele lui, deşi abia împlinise optsprezece ani, ajunsese deja un băutor înrăit, fustangiu, vuind prin cartier pe motocicletă lângă cutare şi cutărescu, amici de la Distileria Hiram Walker, îmbrăcaţi cu geci din piele şi purtând părul lung. Era duminică dimineaţă, aşa că la ora asta s-ar putea să sforăie, umplând cu duhoare de whisky cămăruţa din pod pe care o împărţea cu Peter.

Roosevelt era numit astfel după Theodore, nu Franklin Delano, pe care tatăl lor îl ura. James Frigate îl detesta pe „omul de la Casa Albă” şi se dădea în vânt după *The Chicago Tribune*, care-i era adus până-n prag în fiecare duminică. Fiul cel mare dispreţuia articolele de fond, toată tona aceea de hârtie, preferând benzile desenate. De când învăţase să citească, aştepta nerăbdător ziua de duminică dimineaţa, imediat după cacao, clătite şi ouă cu şuncă, pentru aventurile lui Chester Prostănacul şi ale prietenilor lui porniţi în căutarea oraşului de aur, Moon Mullins, Annie, micuţa orfană, şi marele ei tătic Warbucks, plus amicii lui, nemaipomenitul magician Punjab, şi Dl. Stunt, care arăta ca Moş Crăciun, era bătrân ca Pământul şi putea călători în timp. Şi mai erau Ochelaristul Barney, şi Jack Zâmbăreţu’, şi Terry, şi Piraţii. Încântător!

Dar ce-i venise de se gândea la personajele acelea grozave de benzi desenate în vreme ce mergea gol-puşcă pe un drum de ţară cufundat în întuneric, umed şi ameninţat de nori? Nu era greu de răspuns. Îi dădeau senzaţia de căldură şi siguranţă, chiar fericire, de pântece plin cu bunătăţile gătite de mama, îi aminteau de radioul dat încet, de tatăl lui stând pe cel mai confortabil scaun şi citind părerile „Colonelului Balon Captiv". Peter se lăfăia pe podeaua din camera de zi, cu pagina de benzi desenate desfăşurată în faţă, în timp ce mama îşi făcea de lucru în bucătărie, dându-le să mănânce celor doi fraţi mai mici şi surioarei care încă nu vorbea. Micuţa Jeanette, pe care o iubea nespus şi care avea să crească, presărând pe drum trei soţi şi nenumăraţi amanţi, precum şi sute de păhărele de whisky, blestemul familiei Frigate.

Toate acestea erau încă departe, ştergându-i-se din minte, înghiţite de ceaţă. Acum locuia în camera din faţă, fericit... ba nu, şi asta se ştergea... se afla afară, în curtea din spate, gol şi tremurând de frig şi de groaza că va fi prins fără haine, fără a avea posibilitatea să explice de ce păţise aşa ceva. Arunca cu pietricele în geam, sperând că zăngănitul lor îi va trezi pe frăţiorii şi pe surioara care dormeau în dormitorul minuscul, situat sub şi puţin lateral faţă de camera din pod.

Casa fusese cândva o şcoală de ţară cu o singură încăpere, în apropiere de oraşul Peoria, în mijlocul statului Illinois. Oraşul se extinsese şi în jur răsăriseră ca din senin nenumărate case, iar acum marginea lui se afla la jumătate de milă mai la nord. În timpul expansiunii acestei zone, casei i se adăugaseră un etaj şi instalaţia de canalizare. Era prima casă în care locuise şi avea toaletă în interior. Această fostă casă de ţară devenise într-un anume fel ferma de lângă Mexico, Missouri. Aici, la vârsta de patru ani, trăise cu mama, tata, fratele mai mic şi familia unui fermier care închiriase două camere familiei Frigate.

Tata, inginer de construcţii civile şi electrice (un an de studii la Institutul Politehnic Rose din Terre Haute, Indiana, şi diplomă de absolvire a Şcolii Internaţionale prin

Corespondenţă), lucrase un an la o uzină electrică din Mexic. În curtea din spatele fermei, Peter descoperise cu groază că găinile mâncau animale, iar el mânca găini care mâncau animale. Asta fusese prima revelaţie care-i arătase că lumea se baza pe canibalism.

Nu era drept, gândise el. Canibalul era o creatură care-şi mânca semenii. Se răsuci şi adormi la loc, pe jumătate conştient că se trezise între frânturile visului şi cugetase la fiecare dintre ele înainte de a trece la următorul fragment. Într-o singură noapte putea să aibă acelaşi vis de câteva ori. Ori visul reapărea în decursul anilor.

Specialitatea lui erau visele de ficţiune sau în serial. La un moment dat, în cursul carierei de scriitor, în vis se desfăşuraseră douăzeci şi unu de seriale. Încheiase zece dintre ele. Celelalte încă aşteptau, rămase în momente de tensiune, de când marele editor din ceruri le anulase pe toate în mod arbitrar.

Precum în viaţă, tot aşa şi în moarte. Niciodată nu reuşea... niciodată? Ei bine, aproape niciodată nu ducea ceva la bun sfârşit. Marele neisprăvit. Îşi dăduse pentru prima oară seama de asta când, tânăr cu probleme, îşi descărcase neliniştile şi chinurile faţă de consilierul celor din anul întâi de colegiu, care, întâmplător, era şi profesorul său de psihologie.

Profesorul – cum îl chema? O'Brien? – Era un tânăr scund, subţirel, cu o fire înflăcărată şi un păr roşu şi mai înflăcărat. Purta întotdeauna papion.

Acum, Peter Jairus Frigate mergea prin ceaţă şi nu auzea nici un sunet în afară de huhuitul unei bufniţe aflate departe. Deodată, percepu un uruit de motor, două lumini sclipiră vag din faţă, apoi mai puternic, motorul urlă şi el îl imită. Se azvârli într-o parte, plutind lin, în timp ce automobilul masiv venea încet spre el. Aşa cum se deplasa centimetru cu centimetru prin aer, cu braţele fluturând, întoarse capul în direcţia lui. Acum îl vedea, dincolo de lumina orbitoare a farurilor: era un Duesenberg, automobilul elegant, lung şi scund, condus de Cary Grant în filmul pe care-l văzuse săptămâna trecută, *Topper*. La volan

se afla o siluetă diformă, vizibili fiindu-i doar ochii. Erau ochii de un albastru-spălăcit ai bunicii sale de origine germană, mama mamei lui, Wilhelmina Kaiser.

Apoi răcni, deoarece automobilul cotise şi venea drept spre el, şi nu avea cum să scape de lovitură.

Se trezi gemând.

— Ai avut un?... îl întrebă Eve, somnoroasă, apoi vocea se stinse într-o bolboroseală şi un sforăit delicat.

Peter coborî din pat, o alcătuire cu ramă din bambus şi picioare scunde, având nişte frânghii ca suport pentru salteaua făcută din prosoape legate laolaltă cu cleme magnetice în jurul frunzelor tratate. Podeaua din pământ era acoperită cu prosoape înnădite. Ferestrele aveau drept geam membrana intestinală, străvezie, de la peştele-cu-corn. Formele lor pătrăţoase străluceau slab, reflectând lumina cerului nocturn.

Porni împleticit spre uşă, o deschise, ieşi afară şi urină. Din acoperişul înclinat, acoperit cu iarbă, încă picura. Printr-o trecătoare între dealuri văzu focul arzând sub acoperişul unui turn de veghe. Flăcările conturau silueta gardianului care se rezemase de balustradă şi privea în jos, către Fluviu. Ele luminau şi catargele şi velatura unui vas pe care nu-l mai văzuse până atunci. Celălalt gardian nu era în turn, ceea ce însemna că se afla lângă vas. Pesemne îl trage de limbă pe căpitan. Nimic deosebit, fiindcă nu răsunaseră tobele care să dea alarma.

Reîntors în pat, se gândi la visul avut. Cronologia era amestecată, ceea ce nu surprindea în cazul viselor. Pe de o parte, în 1934, fratele Roosevelt avea doar şaisprezece ani. Motocicleta, slujba la distilerie şi blondele oxigenate aveau să apară peste doi ani. Familia nici nu mai locuia în casa aceea. Se mutase într-una mai nouă şi mai spaţioasă, la câteva intersecţii depărtare.

Mai apăruse şi silueta întunecată, sinistră şi amorfă din automobil, lucrul care avea ochii bunicii. Ce însemna asta? Nu i se întâmpla pentru prima oară că-l înspăimânta ceva întunecat şi cu capul acoperit, având ochii aproape incolori

ai bunicii Kaiser. Şi nici nu era întâia dată că încercase să priceapă de ce apărea deghizată atât de monstruos.

Ştia că venise din Galena, Kansas, la Terre Haute s-o ajute pe mama să-l îngrijească imediat după ce se născuse. Mama îi spusese că bunica se mai ocupase de el când avea cinci ani. Nu-şi amintea totuşi s-o fi văzut înainte de a împlini doisprezece ani, când venise la ei într-o vizită. Dar era convins că-i făcuse ceva îngrozitor când era sugar. Ori ceva ce i se păruse *îngrozitor*. Era însă o bătrână blândă, deşi având tendinţa de a deveni isterică. Nici nu reuşea să se ocupe de toţi copiii fiicei ei când îi avea în grijă.

Acum unde era? Murise la vârsta de şaptezeci şi şapte de ani, după un lung şi dureros asediu al cancerului la stomac. O blondă delicata, ai cărei ochi păreau de un albastru-viu, nu globii vârstaţi de vinişoare roşiatice, decoloraţi, pe care şi-i amintea. Îşi ţinea buzele subţiri strâns lipite, dar toţi adulţii din familia lui arătau la fel de sumbri. Fotogravurile cu tonuri cafenii înfăţişau chipurile unor oameni care dădeau impresia că înoată în necazuri, dar niciodată nu vor ceda sub povara lor.

Victorienii, judecând după fotografii, erau o adunătură de oameni rigizi, cu nasul pe sus. Familia germană a bunicii fusese plămădită din acelaşi aluat. Persecutaţi de vecinii lor luterani şi de autorităţi pentru că trecuseră la baptism, părăsiseră Oberellen, Turingia, îndreptându-se către ţara tuturor promisiunilor. (Ambele laturi ale familiei lui Peter aleseseră mereu religii minoritare, de obicei una mai trăsnită decât alta. Pesemne că şi-o căutau cu lumânarea).

După ani de peregrinări, negăsind nici măcar o stradelă pavată cu aur, după slujbe înrobitoare, sărăcie chioară, moartea multor copii şi în cele din urmă a părinţilor, Kaiserii se făcuseră oameni. Deveniseră fermieri prosperi în apropiere de Kansas City, sau proprietari de magazine cu unelte în oraş.

Merita? Supravieţuitorii spuneau că da.

Când sosise în America, Wilhelmina fusese o blondă atrăgătoare cu ochi albaştri. La optsprezece ani se căsătorise cu un bărbat din Kansas cu douăzeci de ani mai

în vârstă decât ea, probabil pentru a scăpa de sărăcie. Se spunea că bătrânul Bill Griffith era pe jumătate indian cherokee şi că făcuse parte dintre gherilele lui Quantrill, însă în ambele ramuri ale familiei lui Peter se vânturaseră tot soiul de tâmpenii. Întotdeauna încercau să pară mai buni sau mai răi decât erau în realitate. Oricare ar fi fost trecutul bătrânului Bill, mama lui Peter nu voia niciodată să discute despre el. Poate fusese doar hoţ de cai.

Unde era Wilhelmina acum? N-ar mai arăta stafidită şi cocârjată cum o ştia. Ar fi o fată atrăgătoare, cu forme pline, dar tot cu ochi albaştri şi goi, vorbind engleza cu un accent nemţesc supărător. Dacă ar întâlni-o, ar recunoaşte-o? Puţin probabil. Iar dacă da, ce putea afla de la ea despre traumele pe care le provocase nepotului sugar? Nimic. Nu şi-ar aduce aminte ceea ce i se păruse un incident neînsemnat. Ori, dacă şi-ar aminti, sigur n-ar recunoaşte că-l maltratase. Dacă fapta cumplită fusese comisă cu adevărat.

În cursul unor pasagere şedinţe de psihoanaliză, Peter încercase să străpungă umbrele întunecate ale memoriei reprimate pentru a ajunge la drama originală în care bunica juca un rol atât de important. Efortul dăduse greş. Alte încercări prin dianetică[1] şi scientologie nu dăduseră nici un rezultat. Continuase să alunece dincolo de episoadele traumatizante, ca o maimuţă pe un stâlp mânjit cu unsoare, dincolo de naştere, spre vieţile anterioare.

După ce fusese femeie născând într-un castel medieval, dinozaur, prevertebrată în oceanul planetar şi pasager al secolului al XVIII-lea într-o diligenţă ce traversa munţii Pădurea Neagră, Peter abandonase scientologia.

Fanteziile erau interesante, iar ele dezvăluiau câte ceva din caracterul lui. Dar bunica îi scăpa mereu.

Aici, pe Lumea Fluviului, încercase guma de visat ca armă pentru a străpunge umbrele dense. Sub îndrumarea unui guru, mestecase jumătate de lamă şi plonjase după perla ascunsă în adâncurile subconştientului. După ce

---

[1] Teorie neştiinţifică a personalităţii explicând comportamentul în funcţie de experienţele trăite de individ înainte de naştere (n.t.)

traversase câteva viziuni oribile, îşi găsi gurul, bătut la sânge şi fără cunoştinţă, zăcând pe podea. Era evident cine făcuse asta.

Peter plecase de acolo după ce se asigurase că îndrumătorul său va trăi, fără sechele grave. Nu putea rămâne într-un loc unde s-ar fi simţit vinovat sau ruşinat de fiecare dată când l-ar fi văzut pe guru. Individul se arătase iertător, şi, de fapt, dorise să continue şedinţele – dacă Peter se lăsa legat în cursul lor.

Nu putea înfrunta violenţa pe care-o simţea sălăşluind în adâncul fiinţei lui. Teama de violenţă din sine îl făcea atât de speriat în faţa violenţei altora.

Greşeala, dragă Brutus, nu trebuie căutată în stele, căci ea zace în propriile noastre gene nenorocite. Ori în eşecul de a ne cuceri propriul sine.

Următoarea scenă, aproape inevitabilă, în această dramă a amintirilor era seducerea Wilhelminei. Ce uşor îi venea să considere această fantezie drept potenţial reală, întrucât exista posibilitatea s-o întâlnească. După câteva întrebări pe care şi le vor adresa unul altuia, vor constata că sunt bunică şi nepot. Apoi va urma o lungă discuţie în care îi va spune ce s-a întâmplat cu fiica ei, cu soţul (tatăl lui Peter) şi cu nepoţii, strănepoţii şi stă-strănepoţii. Oare se va îngrozi când va afla că stră-strănepoata ei s-a căsătorit cu un evreu? Neîndoielnic. Orice persoană născută la ţară în 1880 avea prejudecăţi adânc înrădăcinate. Sau dacă i-ar fi spus că sora lui se măritase cu un japonez? Sau că un frate şi un văr primar se însurară cu femei catolice? Sau că o stră-strănepoată trecuse la catolicism? Sau că un stră-strănepot devenise budist?

Pe de altă parte, poate că Lumea Fluviului o făcuse să-şi schimbe atitudinea, aşa cum li se întâmplase şi altora. Cu toate acestea, tot mai mulţi erau la fel de fosilizaţi din punct de vedere psihologic ca şi atunci când trăiseră pe Pământ.

Să-şi continue fantezia.

După câteva păhărele şi trăncăneală, la pat?

Raţional vorbind, nimeni nu putea ridica obiecţii în cazul incestului aici. Nu rezultau copii.

Dar când gândesc oamenii raţional în asemenea situaţii?

Nu, mai bine n-ar scoate o vorbă despre rudenia lor decât după trecerea prin pat.

Aici eşafodajul se năruia. Dacă i-ar dezvălui adevărul, ar ruşina-o de moarte. Ar fi o cruzime. Şi, indiferent cât de mult voia să se răzbune, nu-i putea face asta. Nimănui altcuiva. În plus, ar fi o răzbunare pentru o fărădelege despre care doar îşi închipuia că fusese comisă. Chiar dacă aşa se întâmplase, poate era ceva ce doar un copil considera îngrozitor. Ori ceva interpretat anapoda de mintea lui de copil. Ori ceva ce ea, fiind un produs al vremurilor, ar, fi considerat drept firesc.

Era interesant să te ducă gândul la relaţii cu bunica. În realitate, aşa ceva nu se va întâmpla. Era atras doar de femei inteligente, iar bunica lui fusese o ţărancă proastă. Şi vulgară, deşi nu în înţeles obscen sau lipsit de religiozitate. Îşi aminti când mâncase cu restul familiei de Ziua Recunoştinţei. Strănutase, iar mucii îi căzuseră pe bluză, iar ea îi adunase cu mâna şi-i depusese pe fustă. Tata pufnise în râs, mama părea şocată, iar el îşi pierduse pofta de mâncare.

Aşa se încheia toată fantezia, dizolvându-se în dezgust.

Cu toate astea, poate că ea se schimbase.

La naiba cu toate, îşi zise, şi, întorcându-se pe o parte, adormi.

29

Tobele răpăiră, trompetele din lemn răsunară. Peter Frigate se trezi în mijlocul unui alt vis. Era la trei luni după atacul de la Pearl Harbor, iar el, cadet, se afla la aerodromul Randolph şi instructorul de zbor tocmai îi ţinea o predică.

Locotenentul, un tânăr înalt cu o umbră de mustaţă şi picioare mari, părea la fel de furios ca şi bunicuţa Kaiser.

— Frigate, dacă mai virezi la stânga atunci când eu îţi spun să virezi la dreapta, aduc toată formaţia la sol şi refuz să mai zbor cu tine! Poate-ţi găseşti un instructor care nu dă o para chioară dacă elevul îl omoară ori nu! Iisuse Cristoase, Frigate, puteam muri! N-ai văzut aparatul din stânga ta? Vrei să te sinucizi? N-am nimic împotrivă, dar nu ne amesteca şi pe ceilalţi în treaba asta! Şi fă-o în timpul liber, afară din aerodrom şi nu cu proprietatea guvernului! Ce dracu' te-a apucat, Frigate? *Mă urăşti?*

— Nu v-am auzit, domnule, spuse Peter. Deşi transpira din cauza costumului gros de zbor şi a căldurii din cameră, tremura şi simţea nevoia dureroasă de a urina. Pur şi simplu n-aud nimic prin tuburile acelea!

— Tuburile sunt în ordine! Eu te-auzeam perfect! Iar la urechi n-ai nimic! Ai făcut controlul medical abia acum două săptămâni, nu? Voi, cadeţii ăştia pişăcioşi, sunteţi examinaţi când vă transferă aici! Ori nu-i aşa?

Peter dădu aprobator din cap şi spuse:

— Da, domnule, ca şi dumneavoastră.

Holbând ochii şi înroşindu-se la faţă, locotenentul se răsti:

— Ce vrei să insinuezi? Vrei să zici că şi eu sunt un cadet pişăcios?

— Nu, domnule, se grăbi Peter să salveze situaţia, simţindu-şi subţiorile năclăite de sudoare. N-aş spune niciodată despre dumneavoastră că sunteţi „pişăcios”, domnule.

— Dar ce-ai zice? se răţoi locotenentul, aproape răcnind.

Peter se uită din colţul ochilor la ceilalţi cădeţi şi instructori.

Majoritatea nu acordau nici o atenţie discuţiei ori se prefăceau că n-o iau în seamă. Unii râdeau.

— N-aş aduce vorba despre dumneavoastră.

— Poftim? Fiindcă nu merită să vorbeşti despre mine, aşa e? Frigate, îmi pui răbdarea la *încercare!* Nu-mi place atitudinea ta nici la sol, nici în aer. Dar să ne întoarcem la subiect, cu toate eforturile tale de a-l ocoli! De ce dracu’ nu m-auzi când eu te aud foarte bine? Fiindcă nu vrei să-mi

auzi vocea? Ei bine, e periculos, Frigate! Înspăimântător! Ştii câte dintre nenorocitele astea de BT-12 cu aripi boante intră în vrie? Blestematele au o tendinţă înnăscută de a intra în vrie, cadet. Chiar când un instructor îi spune unui cursant cu minte de găină să intre deliberat în vrie, şi pune mâna pe manşă, pentru a prelua comanda, ticăloasele continuă uneori să rămână în vrie! De aia n-am poftă să-ţi spun să virezi dreapta, iar tu să înţelegi că am ordonat să intri în vrie gândindu-te c-o să mă prinzi pe picior greşit. Nici n-apucam bine s-ajung la paraşută şi tu înfigeai aparatul în sol! Bun, ce necazuri ai cu urechile?

— Nu ştiu, spuse Peter cu un aer amărât. Poate am vreun dop. E o trăsătură moştenită, domnule. Trebuie să-mi scot dopurile din urechi o dată la şase luni.

— O să-ţi scot eu dopurile, domnule, şi nu numai din urechi! Doctorul nu te-a controlat şi acolo? Ba bine că nu! Aşa că nu-mi veni mie cu poveşti de-astea! Şi de ce? Dumnezeu ştie! Ori poate mă urăşti atât de mult că nu-ţi pasă dacă mori şi mă iei şi pe mine? Am dreptate?

Peter n-ar fi rămas uimit dacă i-ar fi văzut pe locotenent făcând spume la gură.

— Nu, domnule.

— Nu, ce?

— Nu, domnule, în toate privinţele.

— Adică respingi orice acuzaţie? Ai virat stânga, deşi am spus să virezi dreapta, sau nu? Să nu mă faci pe mine mincinos!

— Nu, domnule.

Locotenentul îşi trase sufletul, apoi reluă:

— De ce zâmbeşti, Frigate?

— Nu mi-am dat seama că zâmbeam.

Era adevărat. Se afla într-o stare de epuizare fizică şi psihică. Atunci de ce zâmbise?

— Frigate, ţi-ai pierdut minţile! răcni locotenentul.

Un căpitan care stătea lângă el se încruntă. Dar nu făcu nici o încercare să intervină.

— Frigate, nu vreau să te mai văd în ochi decât după ce vii cu dovadă de la doctor că n-ai nimic la urechi. Ai auzit?

Peter dădu din cap.

— Da, domnule, am auzit.

— Rămâi la sol până primesc raportul ăsta. Dar îl vreau până la ora decolării, mâine, când facem un nou zbor. Doamne, păzeşte-mă!

— Da, domnule, spuse Peter, cât pe ce să salute. Asta ar fi oferit instructorului o scuză pentru a-l lua din nou la refec. Nu se permitea salutul în camera de pregătire a zborurilor.

Privi, peste umăr în timp ce-şi preda paraşuta. Căpitanul şi locotenentul discutau cu înfocare. Ce spuneau despre el? C-ar trebui înlăturat?

Poate că aşa s-ar cuveni. Adevărul era că nu-şi auzea instructorul. Prin tuburi nu ajungeau la el decât jumătate din frazele bolborosite cu furie de locotenent. Iar asta nu din cauza urechilor. Sau a altitudinii. Sau a vreunei tulburări fizice în ce privea urechile lui.

Abia peste ani şi ani îşi dădu seama că de fapt nu voia să-l audă pe locotenent.

— Avea dreptate, spuse el.

— Cine avea dreptate? întrebă Eve. Stătea în şezut pe pat, proptindu-se într-un cot, şi se uita la el de sus. Avea corpul acoperit cu prosoape multicolore fixate cu cleme, iar gluga încă îi umbrea faţa.

Peter se ridică în capul oaselor şi se întinse. În colibă era întuneric; sunetul tobelor şi al trâmbiţelor de lângă mal răzbătea slab. În apropiere, un vecin bătea în toba făcută din bambus şi piele de peşte de parcă ar fi încercat să trezească întreaga lume.

— Nimeni.

— Gemeai şi bolboroseai.

— Pământul rămâne mereu cu noi, spuse el şi tăcu, lăsând-o să înţeleagă ce va voi. Luă oala de noapte şi plecă spre coliba-depozit care se afla la vreo sută de paşi depărtare. Acolo salută o mulţime de femei şi bărbaţi veniţi cu aceeaşi treabă. Aruncară conţinutul oalelor într-o căruţă mare din lemn de bambus. După micul dejun, aceasta avea să fie scoasă din clădire de un grup de bărbaţi şi dusă până la poalele dealurilor din apropierea unui munte.

Excrementele erau tratate acolo pentru obţinerea potasiului necesar la fabricarea prafului de puşcă. Frigate lucra două zile pe lună acolo şi patru ca santinelă.

De cealaltă parte a dealului pe care se afla coliba lor era o piatră-potir. De obicei, el şi Eve îşi duceau potirele acolo. În acea dimineaţă însă, Frigate voia să stea de vorbă cu echipajul vasului care sosise în timpul nopţii. Eve nu avea să se supere dacă pleca singur, fiindcă avea de înşirat vertebrele de peşte-cu-corn pe sfoară, făcând coliere multicolore, la mare cerere ca podoabe. Frigate şi Eve le dădeau la schimb, contra tutun, băutură şi bucăţi de cremene. Frigate mai confecţiona arme-bumerang şi, întâmplător, canoe şi bărci scobite în lemn.

Îşi ducea potirul în mâna stângă, iar suliţa din lemn de tisă, cu vârf din cremene, în cealaltă. La centura din piele de peşte care-i încingea mijlocul avea prinsă o teacă în care purta o toporişcă din şist cuarţos. Chivără cu săgeţi, având vârful din cremene şi prevăzute cu oase subţiri, cioplite, era atârnată pe umăr. Un arc din tisă, înfăşurat în hârtie din bambus, stătea legat bine de chivără, pentru a-l proteja împotriva umezelii de dimineaţă.

Micuţul stat al cărui cetăţean era, Ruritania, nu se afla în război şi nici sub ameninţarea acestuia. Legea care cerea tuturor să poarte armele era o reminiscenţă a vremurilor tulburi. Ca şi pe Pământ, legilor depăşite de aici le venea greu să moară. Inerţia socială persista pretutindeni, deşi împotrivirea ei la schimbare diferea de la un stat la altul.

Frigate merse printre colibele răsfirate pe câmpie. I se alăturară alte sute de oameni, îmbrăcaţi din cap până-n picioare la fel ca ei, pentru a se feri de frig. Jumătate de oră după răsăritul soarelui, începură să-şi lepede hainele. Cât mâncă, Frigate căută din ochi feţe noi. Numără cincisprezece, membrii echipajului de pe goeleta abia sosită, *Razzle Dazzle*. Stăteau grupaţi, mâncând şi vorbind cu cei dornici să afle veşti. Peter se aşeză lângă ei pentru a privi şi asculta.

Căpitanul, Martin Farrington, cunoscut şi sub numele de Puştiul din Frisco, era un bărbat solid, de statură potrivită.

Faţa lui atrăgătoare amintea de aceea a unui irlandez. Părul îi era roşcat şi buclat; ochii, mari şi de un albastru-închis; bărbia, voluntară. Vorbea foarte animat, zâmbind mereu şi spunând glume. Folosea fluent esperanto, dar nu perfect, şi se vedea că prefera engleza.

Secundul, Tom Rider, era cu vreo cinci centimetri mai scund decât Frigate, care avea un metru optzeci.

Înfăţişarea lui era cea pe care ziariştii de la revistele de două parale de pe vremea tinereţii lui Frigate o defineau drept „o frumuseţe aspră”. Nefiind la fel de musculos, se mişca mai iute decât căpitanul, însă cu o graţie şi cu o siguranţă care treziră invidia lui Frigate. Părul negru era drept, iar dacă pielea i-ar fi fost o idee mai arsă de soare, ar fi putut trece drept indian onondaga. Vorbea perfect esperanto dar, la fel ca Farrington, se arătă încântat să descopere în mulţime câţiva vorbitori de engleză. Avea o voce baritonală plăcută, tărăgănarea din sud-vest îmbinându-se cu pronunţia din Vestul Mijlociu.

Frigate află multe despre echipaj doar trăgând cu urechea la relatările lor nepăsătoare despre ei înşişi. Erau o adunătură pestriţă, obişnuită pentru vasele mai mari care mergeau ba în susul, ba în josul Fluviului. Femeia căpitanului provenea din America de Sud; cea a secundului trăise în secolul, al II-lea d. Hr. în oraşul Afrodita. Frigate îşi aminti că ruinele acestuia fuseseră descoperite de arheologi în Turcia, prin deceniul şapte.

Doi membri ai echipajului erau de origine arabă, un bărbat pe nume Nur el-Musafir (Călătorul) şi o femeie care fusese soţia unui căpitan de vas din Arabia de Sud, care făcuse negoţ cu imperiul Monomotapa, din Africa de Sud-Vest, în secolul al XII-lea d. Hr.

Mai era un chinez care-şi găsise sfârşitul pământesc prin înec, atunci când flota invadatoare a lui Kublai-Han fusese distrusă de o furtună, în timp ce se îndrepta spre Japonia.

Văzu şi doi care trăiseră în secolul al XVIII-lea, Edmund Tresillian, originar din Cornwall, care-şi pierduse un picior în 1759, când nava *Vestala*, sub comanda lui Hood, capturase vasul francez *Bellona* în largul Capului Finisterre. Privat de

pensie, cu o soţie şi şapte copii, ajunsese cerşetor. Fiind prins furând o pungă cu bani, murise de friguri în închisoare, pe când aştepta să fie judecat. Cel de-al doilea bărbat, Cozens „Cel Roşu”, fusese aspirant pe *Wager*, o navă comercială ce făcuse voiaje frecvente spre India şi, după renovare, însoţise flotila Amiralului Anson în călătoria sa în jurul lumii. Naufragiase în largul coastelor Patagoniei. După nenumărate suferinţe şi nenorociri, câţiva din membrii echipajului se întorseseră în lumea civilizată, unde guvernul spaniol din Chile îi întemniţase o vreme. Cu toate acestea, bietul Cozens fusese împuşcat mortal de căpitanul Cheap la câteva zile după naufragiu, fiind bănuit pe nedrept că ar fi pus la cale o răscoală pe navă.

John Byron, bunicul poetului, de asemenea aspirant la vremea aceea, îl dojenise pe Cheap pentru fapta lui în *Povestea Onorabilului John Byron (Comandor într-o expediţie precedentă în jurul Lumii), cuprinzând o descriere a marilor nenorociri îndurate de el şi tovarăşii săi pe Coasta Patagoniei, începând cu anul 1740, până la revenirea lor în Anglia, 1746* etc, Londra, 1768.

Frigate posedase o primă ediţie a acestei cărţi, în care găsise o descriere a unui animal văzut de Byron, ce trebuie să fi fost un leneş uriaş.

Ar fi vrut să-l întâlnească pe Byron. Probabil că micuţul om fusese neînchipuit de rezistent dacă supravieţuise unor asemenea aventuri. Mai târziu devenise amiral, poreclit de marinarii săi „Jack Vreme Proastă”. Flota sa era lovită de furtuni mari aproape de fiecare dată când ieşea în larg.

Alţi membri ai echipajului care-i stârniră interesul erau un milionar din Rhode Island, amator de iahting, de la sfârşitul secolului al XX-lea; un turc din secolul al XVIII-lea, şef de echipaj care murise de sifilis, o boală obişnuită printre marinari în acea perioadă, şi Abigail Rice, pe Pământ soţia unui ofiţer maritim II pe o balenieră din New Bedford. Se vedea de la o poştă că Binns, amatorul de iahting, şi turcul erau amanţi.

După cum avea să afle mai târziu, Cozens, Tresillian şi Chang împărţeau graţiile lui Abigail Rice. Asta îl făcu pe

Frigate să se întrebe ce făcea aceasta în vreme ce soţul ei îşi petrecea doi, până la trei ani pe mare, vânând balene. Probabil că nimic altceva decât trebuia. Pesemne sexualitatea reprimată pe Pământ explodase în ea aici.

Mai era şi Umslopogaas, Pogaas, pe scurt, un swazi, fiul unui rege peste o naţiune din sudul Africii care fusese în duşmănie cu marele popor zulus. Trăise în epoca expansiunii britanice şi a burilor şi a cuceririlor reuşite de Shaka, marele geniu militar. Pe Pământ ucisese doisprezece războinici în duel; aici, pe puţin cincizeci.

În ciuda priceperii în luptă, ar fi trecut nebăgat în seamă de istorie dacă, la bătrâneţe, n-ar fi fost inclus întâmplător în misiunea lui Sir Theophilus Shepstone. Alături de Shepstone se găsea un tânăr, H. Rider Haggard, pe care-l fermecaseră statura impunătoare şi povestirile incredibile, ale bătrânului swazi. Haggard avea să-l imortalizeze pe Umslopogaas în trei romane, *Nada Crinul*, *Ea şi Allen* şi *Allan Quatermain*. Cu toate acestea a făcut din zwazi un zulus, ceea ce sigur îl deranjase pe cel care-i slujise de model.

Acum Pogaas îşi făcea de lucru pe lângă vas, rezemându-se într-o secure de război cu coadă lungă, confecţionată din cremene. Era înalt şi zvelt, cu picioarele extrem de lungi. Trăsăturile nu-i erau negroide, ci hamitice, cu buze subţiri, nasul coroiat şi pometii înalţi. Părea destul de prietenos, dar ceva din înfăţişarea lui dădea de înţeles până şi celor mai puţin receptivi că nu era cazul să fie luat în glumă. De asemenea, era singurul om din echipaj în stare să manevreze corabia fără ajutorul nimănui. Specialitatea lui era lupta.

Frigate se simţi extrem de măgulit când descoperi identitatea acestui bărbat. Nici nu-şi imagina! Umslopogaas!

După ce stătu de vorbă cu câţiva oameni din echipaj, Frigate reveni în apropierea ofiţerilor. Din cele auzite, aceştia nu se grăbeau să ajungă într-un loc anume. Căpitanul spusese, într-adevăr, că ar vrea să ajungă într-o

bună zi la izvoarele Fluviului. Ceea ce avea să se întâmple peste vreo sută de ani.

Frigate îşi luă inima în dinţi într-un târziu şi-i întrebă pe căpitan şi pe Rider despre originea lor terestră. Farrington era născut în California, dar nu preciza data şi locul, iar Rider afirmă că se născuse în Pennsylvania, în 1880. Da, îşi petrecuse mult timp, mai precis, toată viaţa, în vest.

Frigate blestemă în barbă. Avusese impresia că cei doi îi erau cunoscuţi. Purtau, totuşi, părul mai lung decât pe Pământ şi absenţa hainelor obişnuite de acolo le dădea altă înfăţişare. Lui Rider părea să-i lipsească o pălărie mare şi albă şi o redingotă elegantă cu aspect vestic, bretele şi o pereche de cizme de cowboy. Plus un cal pe care să stea.

Când era copil, Frigate îl văzuse purtând exact asemenea haine, călare pe cal. Asta se întâmplase în timpul unei parade înaintea unui spectacol de circ – Sells şi Floto? N-avea importanţă. Frigate stătuse împreună cu tatăl său pe strada Adams, la sud de tribunal, şi aşteptase cu nerăbdare să-şi vadă eroul preferat al filmelor western trecând călare. Aşa se şi întâmplase, numai că, fiind beat, eroul căzuse de pe cal. Rămas nevătămat, urcase din nou în şa, îndepărtându-se în râsetele dispreţuitoare şi strigătele mulţimii. După aceea se trezise de-a binelea, fiindcă făcuse o demonstraţie extraordinară de călărie şi mânuire a lasoului în spectacolul numit „Vestul Sălbatic”, de după numerele principale.

La vremea aceea, Frigate îi considera pe beţivani drept leproşi morali şi ar fi trebuit să fie deziluzionat de Rider. Dar îl venera cu atâta înfocare, încât era dispus să-i ierte orice. Ce găunos putea să fie!

Frigate îl ştia bine pe Farrington din portrete, fiindcă le văzuse de multe ori în biografii şi pe supracoperte. Începuse să-i citească opera la vârsta de zece ani şi la cincizeci şi şapte scrisese un cuvânt înainte la o antologie Farrington de povestiri fantastice şi de science fiction.

Din anumite motive, cei doi eroi ai săi călătoreau sub identităţi de împrumut. El, Peter Frigate, n-avea de gând să-i dea de gol decât dacă n-avea încotro. Ba nu, nici aşa n-

o va face, dar de va fi silit să-i ameninţe cu asta, nu va da înapoi. Era în stare de orice, numai să ajungă la bordul navei *Razzle Dazzle*.

După o vreme, Puştiul din Frisco anunţă că el şi Tex vor discuta cu cei care ar dori să devină marinari. Aduseră două scaune pliante la capătul docului şi în faţa celor doi căpitani se formă o coadă a candidaţilor la „angajare”.

Frigate se aşeză imediat la rând. Avea în faţă trei bărbaţi şi o femeie. Asta-i oferi prilejul să audă întrebările şi să hotărască ce le va spune potenţialilor patroni.

30

Aşezat pe un pliant din bambus şi fumând o ţigaretă, Puştiul din Frisco îl măsură din ochi pe Frigate.

— Peter Jairus Frigate, nu? American. Din Vestul Mijlociu. Corect? Pari destul de bine făcut, dar ce experienţă de marinar ai?

— Pe Pământ, nu prea multă. Ieşeam într-o bărcuţă cu vele pe râul Illinois. Dar aici am navigat din plin. Am fost pe un catamaran cu un singur catarg vreme de trei ani şi un an pe o goeletă cu două catarge, ca a voastră.

Minţea. Rămăsese pe goeletă doar trei luni. Dar îi fusese de ajuns ca, practic, să ştie cum să tragă sforile.

— Hmm. Vasele astea făceau deplasări scurte sau voiaje lungi?

— Lungi, răspunse Frigate. Se arătă recunoscător că omul le numise vase, nu bărci. Unii marinari ţineau la distincţia asta. Pentru Frigate, orice obiect plutitor se chema barcă. Farrington era însă om al mării, chiar dacă aici nu se putea vorbi despre aşa ceva.

— În zonele acelea, adăugă el, vântul bătea predominant din amonte. De aceea am navigat mai mult în volte strânse.

— Păi da, oricine e-n stare să navigheze cu vânt din pupa, remarcă Martin Farrington.

— *De ce* vrei să te îmbarci? îl întrebă Rider pe neaşteptate.

— De ce? M-am săturat de viaţa de aici. Mai curând, sunt nemulţumit să fac acelaşi lucru în fiecare zi. Aş...

— Ştii cum e pe navă, spuse Farrington. Îngrămădeală, şi-ţi petreci mai tot timpul alături de câţiva oameni. Şi, până la urmă, fiecare zi seamănă cu precedenta.

— Ştiu şi asta, recunoscu el. Dar, ca să fiu sincer, aş vrea să merg până la capătul Fluviului. Catamaranul pe care eram se îndrepta într-acolo, dar a ars când ne-au atacat nişte proprietari de sclavi. Goeleta a fost scufundată de un peşte-balaur în timp ce-i ajutam pe nişte localnici să-l prindă. Asta mi-a amintit de Moby Dick şi baleniera *Pequod*.

— Iar tu erai Ishmael? îl ironiză Rider.

Frigate îl privi mai atent. Se ştia că Rider era capabil să recite la nesfârşit din Shakespeare, fiind un om educat. Dar poate că era vorba doar de prostii publicitare hollywoodiene.

— Cu alte cuvinte, dacă am fost singurul supravieţuitor? Nu, la mal au ajuns şase dintre noi. Dar am tras o spaimă...

— Ai?...

Farrington tăcu, îşi drese glasul şi se uită la Rider, care ridică din sprâncenele groase şi negre. Oare se gândea cum să reformuleze întrebarea?

— Cine comanda cele două ambarcaţiuni?

— Căpitanul catamaranului era un francez pe nume DeGrasse, iar cel al goeletei, un ticălos fără milă, Larsen. Un norvegian de origine daneză. Fusese căpitan pe o baleniera, aşa am impresia.

Nimic din ce afirma despre Larsen nu era adevărat. Dar nu putea rezista ispitei de a vedea reacţia lui Farrington.

Căpitanul îl privi printre gene, apoi surâse şi rosti rar:

— Nu cumva Larsen ăsta era poreclit *Wolf?*

Peter nu schiţă nici un gest. Nu se lăsa atras în capcană. Dacă Farrington îşi închipuia că Peter încerca să-i spună pe ocolite că-l recunoscuse, nu-l va angaja.

— Nu. Dacă merita vreo poreclă, ea trebuia să fie „Ticălosul”. Avea vreun metru nouăzeci şi cinci şi era cam brunet pentru un scandinav. Ochi negri ca ai unui arab. L-ai cunoscut?

Farrington se linişti. Îşi stinse ţigara într-o scrumieră din lut ars şi-şi aprinse alta.

— Cât de bun eşti la tras cu arcul?

— Exersez de vreo treizeci de ani. Nu-s chiar Robin Hood, dar pot trage şase săgeţi în douăzeci de secunde cu o precizie acceptabilă. Douăzeci de ani am studiat artele marţiale. N-am căutat niciodată gâlceavă şi evit pe cât posibil încăierările. Am participat la aproape patruzeci de lupte mari şi la o mulţime de mai mică importanţă. Am fost rănit grav de patru ori.

— Când te-ai născut? întrebă Rider.

— În 1918.

Martin Farrington se uită spre Rider, apoi spuse:

— Cred c-ai văzut o groază de filme când erai puşti.

— Aşa făceam toţi.

— Ce studii ai?

— Am absolvit facultatea de literatură engleză, având secundar filozofie, şi am citit pe rupte. Doamne, ce dor mi-e să mai citesc ceva!

— Şi mie, spuse Farrington.

Se lăsă tăcere, apoi Rider interveni:

— În fine, amintirile noastre despre viaţa pe Pământ devin tot mai neclare.

Asta însemna că dacă Frigate îi văzuse, pe Rider jucând în filme, şi pe Farrington pe supracoperta unor cărţi, nu-şi amintea de ei. Întrebarea căpitanului privind studiile putea avea totuşi un dublu înţeles. Vroia un marinar care să vorbească inteligibil despre anumite chestiuni. Pe Pământ, oamenii lui Farrington fuseseră nişte brute neştiutoare de carte, nu tocmai prieteni de suflet. Până să ajungă la colegiu, tot astfel fuseseră şi mai toate cunoştinţele lui Frigate.

— S-ar părea că avem de discutat cu cel mult zece oameni, constată Farrington. O să alegem după ce vorbim cu fiecare. Până la amiază îţi dăm răspunsul.

Peter ţinea mult să fie ales, dar se temea că arătându-se prea interesat ar da de bănuit. Cum, din anumite motive, cei doi călătoreau cu nume de împrumut, pesemne că ar

deveni bănuitori dacă cineva ar dori cu tot dinadinsul să fie preferat. Nu reuşea să-şi explice de ce.

— Am uitat ceva, spuse Rider. N-avem loc decât pentru un om. Nu-ţi putem lua şi femeia. Te deranjează?

— Nu-i nimic.

— O poţi avea pe Abigail, îl lămuri Rider. Asta dacă nu te deranjează s-o împărţi cu alţi trei bărbaţi. Şi dacă o să te placă, bine-înţeles. Dar până acum n-a respins pe nimeni.

— E-o femeie lascivă, spuse Peter. Dar asta nu mă prea atrage.

— S-ar părea că te cam place Mustafa, remarcă Farrington, surâzător. E cu ochii pe tine.

Frigate aruncă o privire spre turc, iar acesta clipi jenat şi roşi.

— Asta chiar că mă lasă rece.

— Fă-l să înţeleagă asta clar şi n-o să te deranjeze nici el, nici Binns, îl sfătui Farrington. Eu nu-s homosexual, dar am trecut prin multe. Lucru valabil pentru oricine a trăit pe mare; de la Noe încoace, orice navă, fie ea comercială ori de altă natură, a fost un cuib de vipere şi sodomie. Făcând abstracţie de lipsa lor de interes faţă de femei, cei doi sunt adevăraţi bărbaţi. Şi marinari ai naibii de buni. Aşa că spune-le să-şi vadă de treabă. Sigur, dacă te acceptăm. Dar nu vreau să aud mârâieli că ţi-e greu fără femeie. Recuperezi când tragem la mal, iar dacă ne va părăsi vreun om, poţi să-ţi iei o femeie ca tovarăş de cabină. Însă va trebui să fie pricepută la treburi marinăreşti. Toată lumea pune osul la treabă pe nava mea.

— Abigail îmi pare tot mai apetisantă, spuse Frigate.

Farrington şi Rider pufniră în râs, iar Frigate se îndepărtă. Rămase o vreme în preajma docului, care fusese smuls cu multă sudoare apelor scăzute ale unui mic golf. Tăiate din stâncile de la poalele muntelui, blocurile de piatră fuseseră cărate până aici şi aşezate de-a lungul malului. De acolo porneau spre larg docuri din lemn, unde se aflau cu precădere bărci de pescuit, de transport şi catamarane. Tot aici stăteau acostate şi două plute uriaşe cu catarg. Acestea se foloseau la pescuitul peştelui-balaur. Câteva

canoe de război, capabile să transporte câte patruzeci de oameni fiecare, erau trase pe uscat în apropierea plutelor. Alte canoe şi bărci cu vâsle ieşeau la pescuit în larg. Spre amiază, apele Fluviului erau presărate cu nenumărate ambarcaţiuni mari şi mici.

Razzle Dazzle era prea masivă pentru a încăpea între cheiuri. Stătea la ancoră lângă intrarea în golf, în spatele unui sparge-val alcătuit din blocuri mari de piatră neagră.

Era o navă frumoasă, lungă şi joasă, făcută din lemn de stejar şi pin. La construirea ei nu se folosise nici un cui din fier, iar cele din lemn fuseseră cioplite cu cremene. Velele erau confecţionate din piele de peşte-balaur prelucrată şi atât de subţire, încât devenise transparentă. Galionul din stejar reprezenta o sirenă cu bustul bogat, care ţinea în mână o făclie. Vasul arăta minunat şi era de mirare că echipajul reuşise să-l apere de hoţi. Mulţi pieriseră pentru nave chiar mai puţin arătoase.

Măcinat de griji, trecu pe lângă Farrington şi Rider. Nici vorbă să termine examinarea candidaţilor. Vestea se răspândise, iar acum la coadă aşteptau vreo douăzeci de oameni, bărbaţi şi femei. Dacă ţinea tot aşa, interviurile aveau să dureze întreaga zi. Cum nu putea să le influenţeze în vreun fel, ridică din umeri şi se întoarse acasă. Eve plecase, ceea ce îi convenea. Nu era cazul să-i destăinuie intenţiile decât dacă avea să se îmbarce! Dacă îl respingeau, nici nu va fi cazul să aducă vorba despre asta.

În calitatea sa de cetăţean al Ruritaniei avea datoria să ajute la fabricarea alcoolului. Nu strica să lucreze măcar jumătate de zi. Activitatea l-ar fi ajutat să se gândească la altceva. Străbătu câteva trecători dintre dealuri. Mai avea de urcat patru culmi, una mai înaltă decât alta. Aici copacii erau mai deşi, iar colibele mai dispersate. Ajunse în vârful celui mai înalt deal, aflat la poalele muntelui. Peretele neted de piatră avea 1.228 de metri înălţime. Cam la 100 de metri depărtare duruia o cascadă, azvârlind într-un lac mii de litri de apă pe minut. De acolo, apa curgea printr-un canal lat care-şi croia albia printre dealuri, ajungând la Fluviu.

Trecând pe lângă focuri, instalaţii din piatră, sticlă şi lemn, în nări îl izbi mirosul de alcool. Urcă o scară din bambus până pe o platformă proptită de o suprafaţă stâncoasă de pe care lichenii încă nu fuseseră culeşi. Se prezentă la un şef de echipă, care îi dădu o răzuitoare din cuarţ, apoi luă dintr-un rastel un ciot de pin pe care erau scrijelite iniţialele lui Frigate. În lemn erau zgâriate linii orizontale şi verticale, primele reprezentând zilele lucrate, celelalte, lunile.

— La anul o să folosiţi un băţ pentru a răzui lichenii, îl preveni şeful. Trebuie să păstrăm cuarţul şi cremenea pentru a confecţiona arme.

Peter dădu tăcut din cap şi se apucă de treabă.

Cu vremea, rezervele de cremene aveau să se epuizeze. Tehnologia Lumii Fluviului va regresa. În loc să progreseze de la epoca lemnului la cea a pietrei, umanitatea de aici parcurgea drumul invers.

Frigate se întrebă cum va reuşi să-şi scoată din ţară armele cu vârf din cremene. Dacă pleca pe nava lui Farrington, potrivit legii, trebuia să-şi lase aici comorile.

Timpul lucrat de el era apreciat de şeful de echipă. În afară de ceasuri solare, alte tipuri nu existau. Puţina sticlă disponibilă se folosea la procesul de fabricare a alcoolului, astfel încât nu existau nici clepsidre. Chiar şi aşa, nisipul trebuincios obţinerii sticlei fusese importat dintr-un stat situat la 800 de kilometri în aval. Ruritania îl plătise cu câteva bărci pline cu tutun, băutură, plus stive întregi de piei şi oase de peşte-balaur şi cu corn. Tutunul şi alcoolul reprezentau contribuţia cetăţenilor care renunţaseră la raţia oferită de potire. Frigate se lăsase de fumat şi băut vreme de două luni, cât ţinuse perioada de sacrificiu. La sfârşitul ei, îşi continuase abstinenţa, schimbând ţigaretele şi trabucurile pe whisky. Dar, aşa cum se întâmplase şi pe Pământ, şi aici căzuse pradă demonului nicotină.

Munci îndârjit, răzuind plantele verzi-albăstrui de pe stânca întunecată şi îndesându-le în găleţi din bambus. Alţii le coborau legate cu frânghie până la sol, unde conţinutul lor era azvârlit în cazane.

Cu puţin timp înainte de amiază, luă pauza de masă. Până să coboare scara, aruncă o privire pe deasupra dealurilor. Deşi departe, corpul alb al navei *Razzle Dazzle* strălucea în razele soarelui. Într-un fel sau altul, avea să fie la bord când va ridica ancora.

Întorcându-se la colibă, observă că Eve nu sosise, de aceea coborî spre Fluviu. Şirul format de candidaţi nu părea deloc mai scurt. Merse de-a lungul liniei de demarcaţie a câmpiei, unde iarba scundă dispărea brusc, făcând loc ierburilor înalte ale dealurilor. Cum anume se forma o asemenea graniţă? Existau în solul dealurilor anumite substanţe chimice care împiedicau năvala ierbii de câmpie? Ori invers? Ori şi una şi alta? Şi de ce?

Poligonul de tragere cu arcul era la vreo jumătate de kilometru spre sud faţă de docuri. Jumătate de oră exersă, folosind o ţintă din iarbă aşezată pe un trepied din bambus. Apoi merse în zona rezervată gimnasticii unde, vreme de două ore, făcu o serie de sprinturi, triplusalturi, judo, karate şi lupte cu suliţa. Când încheie, era transpirat şi obosit. Dar nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Era minunat să aibă corpul unui tânăr de douăzeci şi cinci de ani, uitând cu totul de slăbiciunile bătrâneţii, de dureri şi suferinţe, îngrăşare, hernii, ulcere, dureri de cap, prezbitism şi câte altele. În locul acestora – forţa de a alerga sau înota iute şi mult, de a simţi nevoia de sex în fiecare noapte (şi chiar în cursul zilei).

Cele mai nefericite alegeri le făcuse pe Pământ, acceptând la treizeci şi opt de ani o muncă de birou, ca desenator tehnic, iar la cincizeci şi unu de ani, devenind scriitor profesionist. Mai bine ar fi rămas oţelar. Era o muncă monotonă, dar în vreme ce prelucra metalul incandescent şi greu, mintea îi devenea vie, imaginând povestiri. Noaptea obişnuia să citească sau să scrie.

Abia când începuse să stea toată ziua pe scaun se apucase de băut. O rărise până şi cu lecturile. După ce bătea la maşina de scris opt ore pe zi, îi venea uşor să zacă în faţa televizorului toată seara dând pe gât bourbon şi

scotch. Televiziunea, cel mai mare rău al secolului al XX-lea. După bomba atomică şi suprapopulare, desigur.

Ba nu, îşi zise, nu era corect. Nu-l obliga nimeni să stea ca un handicapat în faţa ecranului. Prin autodisciplina care-i îngăduise să scrie, putea închide aparatul, folosindu-l doar în momente bine alese. Dar sindromul lâncezelii îl luase cu totul în stăpânire. Mai erau însă şi emisiuni excelente, atât distractive, cât şi educative.

Lumea aceasta i se părea mai bună fiindcă nu avea televiziune, automobile, bombe atomice, produs naţional brut, state de plată, ipoteci sau chitanţe pentru servicii medicale. Nici poluare a mediului ori praf. Şi nimeni nu dădea o para chioară pe comunism, socialism sau capitalism, fiindcă ele nu existau. Asta nu era întru totul adevărat. Majoritatea statelor impuneau un soi de comunism primitiv.

31

Merse până la fluviu, se aruncă în apă şi-şi îndepărtă sudoarea. Apoi porni cu paşi iuţi de-a lungul malului (nu era permisă construirea de colibe mai aproape de treizeci de metri de el), până în zona docurilor. Îşi petrecu vremea până la masa de seară stând de vorbă cu prieteni. Între timp, îi urmări şi pe cei doi de pe *Razzle Dazzle*. Încă mai chestionau amatori, dar îşi umezeau destul de des gâtlejul cu băutură. Oare coada aceea n-avea să se isprăvească odată?

Chiar înainte de masa de seară, Farrington se ridică în picioare şi anunţă răspicat că nu mai primea nici o cerere. Cei aflaţi încă la rând protestară, însă el le spuse că se săturase.

Curând apăru şi şeful statului, „Baronul” Thomas Bullitt, însoţit de consilieri. Cât trăise se bucurase de renume. În 1775 explorase cascadele de pe fluviul Ohio în porţiunea ce avea sa devină Louisville, Kentucky. Angajat de Colegiul „William şi Mary”, tot el prospectase zona. Iar după aceea

dispăruse din istorie. Alături de el se afla aghiotantul, Paulus Buys, un olandez din secolul al XVI-lea. Cei doi îi invitară pe membrii echipajului de pe *Razzle Dazzle* la o petrecere dată în onoarea lor în acea seară. Îi invita în primul rând pentru a asculta relatări ale aventurilor echipajului. Locuitorii de pe malurile Fluviului se dădeau în vânt după bârfe şi povestiri interesante, fiindcă posibilităţile lor de distracţie erau reduse.

Farrington acceptă, dar preciza că şase membri ai echipajului vor rămâne de pază pe navă. Frigate porni o dată cu mulţimea până într-o piaţă mare, acoperită, unde se afla Primăria. Făcliile şi focurile alungau bezna, iar lumea începu să danseze tipul local de cadril, în acordurile unei orchestre. Puştiul din Frisco şi Tex rămaseră o vreme la serată şi discutară cu personalităţile statului, cu soţiile lor şi prietenii apropiaţi. Ca unul ce aparţinea gloatei, Frigate nu reuşi să pătrundă pe tărâmul sacru. Ştia totuşi că mai târziu petrecerea îşi va pierde din caracterul oficial. În timp ce stătea la rând să-şi primească litrul de alcool gratuit distribuit fiecărei persoane cu ocazia unor asemenea sărbători, se trezi alături de tovarăşa sa de colibă.

Eve Bellington îi făcu un semn cu mâna şi apoi se aşeză la coadă, în urma lui cu douăsprezece persoane. Era înaltă, cu o siluetă împlinită, păr negru, ochi albaştri, o adevărată frumuseţe din Georgia. Născută în 1850, murise la două zile după ce împlinise o sută de ani. Tatăl ei, un înstărit cultivator de bumbac, avea şi un bun renume de pe vremea cât fusese maior în cavaleria Confederaţiei. Plantaţia Bellington arsese când armata generalului Sherman mărşăluise prin Georgia, iar Bellington-ii rămăseseră fără o leţcaie. Tatăl său plecase apoi în California şi descoperise aur cât să devină coproprietarul unei companii de transporturi navale.

Evei îi plăcuse să redevină bogată, însă nu-l iertase că le lăsase pe ea şi pe mama ei să răzbată prin anii de ocupaţie şi de început ai Reconstrucţiei.

În acest răstimp, Eve locuise, împreună cu mama, la fratele tatălui ei, un tânăr atrăgător care era cu doar zece

ani mai în vârstă decât ea. El o violase (fără ca ea să-i opună o rezistenţă prea dârză, recunoştea Eve), la vârsta de cincisprezece ani. Când mama aflase că fiica ei e gravidă, îl împuşcase pe unchi în picioare şi în organele genitale. Acesta a supravieţuit câţiva ani în închisoare – un eunuc cu picioarele betege.

Apoi doamna Bellington se mutase în Richmond, Virginia, unde i se alătură şi soţul. Fiul Evei, născut din relaţia cu unchiul, crescu înalt şi prezentabil, fiind extrem de iubit. După o ceartă violentă cu bunicul, care-i era şi unchi, plecă să-şi caute norocul în vest. După o scrisoare primită din Silver City, Colorado, Eve nu mai avu nici o veste de la el. Potrivit unui raport trimis de un detectiv, dispăruse undeva în Munţii Stâncoşi.

Mama ei pieri într-un incendiu, iar tatăl făcu un atac de cord în timp ce încerca s-o salveze din flăcări. La scurtă vreme după aceea, primul soţ îi muri de holeră şi, înainte de a împlini cincizeci de ani, mai pierdu doi soţi şi şase din cei zece copii.

Viaţa ei semăna cu aceea a unei eroine de roman care ar fi putut fi scris de Margaret Mitchell în colaborare cu Tennessee Williams. Remarca aceasta, făcută de Peter, nu i se păruse prea amuzantă.

După mai bine de treizeci de ani petrecuţi pe malul Fluviului, Eve depăşise prejudecăţile pe care le avea faţă de negri şi ura faţă de poliţişti. Ba chiar se şi îndrăgostise de un yankeu. Peter nu-i spusese că străbunicul lui făcuse parte dintr-un regiment din Indiana care participase la marşul acela „infam” condus de Sherman. Nu voise să-i micşoreze afecţiunea faţă de el.

Înaintă până ajunse să-şi primească alcoolul în cana din steatit. Amestecă o parte alcool şi trei părţi apă într-o găleată din bambus şi se întoarse să stea de vorbă cu Eve, aflată încă la rând. O întrebă unde fusese toată ziua. Ea îi spuse că umblase de colo-colo, cufundată în gânduri.

N-o mai întrebă la ce-i fusese gândul. Ştia. Încerca să găsească o modalitate de despărţire care să nu pricinuiască dureri nici unuia. În ultimele luni se înstrăinaseră unul faţă

de celălalt, iar dragostea dintre ei se răcise pe neaşteptate şi fără nici un motiv. Şi pe Peter îl preocupase subiectul. Dar fiecare îl aştepta pe celălalt să facă primul pas.

Peter îi promise că vor discuta mai târziu şi-şi croi drum prin mulţime către Farrington. Rider era pe podiumul de dans, chiuind şi rotindu-se cu consoarta lui Bullitt.

Aşteptă până când căpitanul termină de povestit aventurile avute în 1899 în timpul goanei după aur din Yukon. Relatarea lui privind pierderea câtorva dinţi din cauza scorbutului devenise o experienţă care stârnea râsul.

— Domnule Farrington, te-ai decis deja? îl întrebă Peter. Farrington rămase o clipă cu gura deschisă, pregătindu-se să spună o nouă poveste. Clipi din ochii înroşiţi de băutură.

— A, da! Te numeşti... hmm... Frigate, corect? Peter Frigate. Cel care-a citit mult. Da, eu şi Tom ne-am hotărât. Vom anunţa numele celui pe care l-am ales în timpul petrecerii.

— Sper că eu voi fi acela, spuse Peter. Ţin mult să vă fiu alături.

— Entuziasmul are mare trecere, îi răspunse Farrington. Experienţa contează şi mai mult. Dacă le alături pe amândouă obţii un lup-de-mare pe cinste.

Peter trase adânc aer în piept şi forţă nota.

— Incertitudinea asta mă ucide. Poţi să-mi spui măcar dacă am fost scos din calcule? Dacă-i aşa, măcar am cu ce-mi îneca amarul.

Farrington surâse.

— Chiar aşa de mult înseamnă asta pentru dumneata? De ce?

— Vreau să ajung la capătul Fluviului.

Farrington înălţă din sprâncene.

— Zău? Crezi c-o să găseşti acolo răspuns la toate întrebările?

— *Nu vreau milioane, vreau răspuns la întrebările ce mă frământă*, rosti Peter. Asta-i replica unui personaj din *Fraţii Karamazov*, de Dostoievski.

Farrington se lumină la faţă.

— Grozav! Am auzit de Dostoievski, dar n-am avut norocul să citesc ceva de el. Cred că pe vremea mea nu exista nici o traducere din rusă. Eu, cel puţin, n-am găsit.

— Nietzsche a recunoscut că a învăţat multe despre psihologie doar citind romane ruseşti, aminti Peter.

— Nietzsche, zici? Cunoşti opera lui?

— Am citit-o şi-n engleză, şi-n germană. A fost un mare poet, singurul filozof german în stare să scrie şi altceva decât proză searbădă. Ba nu, greşesc, şi Schopenhauer a scris chestii care te ţin treaz şi nici nu-ţi provoacă o criză de nervi până termini o frază. Nu împărtăşesc întru totul concepţia lui Nietzsche privind Ubermensch. *Omul e o frânghie întinsă între animal şi supraom*. S-ar putea să nu fi citat exact, a trecut a naibii de multă vreme de când am citit *Aşa grăit-a Zarathustra*. În orice caz, cred că omul e aşa cum a zis el. Dar supraomul la care mă gândesc eu nu seamănă cu cel conceput de Nietzsche. Adevăratul supraom e acela care se eliberează de toate prejudecăţile, nevrozele şi psihozele, care îşi realizează întregul potenţial ca fiinţă umană, care se comportă firesc, animat de blândeţe, compasiune şi iubire, care gândeşte pentru sine şi refuză să urmeze exemplul mulţimii. Acesta e supraomul autentic. Să luăm ca exemplu conceptul nietzschean al supraomului aşa cum la întruchipat el în *Lupul de mare*, de Jack London. Făcu o pauză, apoi continuă: L-ai citit?

Farrington zâmbi.

— De multe ori. Ce părere ai despre Wolf Larsen?

— Cred că reprezintă mai curând supraomul în concepţia lui London decât a lui Nietzsche. Aşa concepea el supraomul. Nietzsche s-ar fi îngrozit de brutalitatea lui Larsen. London l-a făcut să moară de o tumoare la creier. A vrut să arate că eroul lui, ca supraom, avea ceva maladiv. Poate c-a intenţionat să transmită acest lucru cititorului. Dacă e adevărat, atunci aluzia a scăpat majorităţii criticilor literari. N-au înţeles semnificaţia morţii lui Larsen. După părerea mea, London a arătat că omul, chiar supraom fiind, nu-şi poate nega originea animală. Face parte din Natură, şi oricare i-ar fi realizările intelectuale, oricât ar sfida Natura,

el nu poate scăpa realităţii fizice. E un animal, prin urmare, cedează în faţa bolilor, în cazul acesta, în faţa unei tumori la creier. *Cum au căzut vitejii în toiul luptei!*[2] Mai cred că Wolf Larsen era, în unele privinţe, ceea ce însuşi Jack London ar fi vrut să fie. El a trăit într-o lume brutală şi considera că trebuia să devină o suprabrută pentru a supravieţui. London a avut intuiţie; ştia ce înseamnă să fie unul dintre oamenii abisali. Socotea că masele îşi pot găsi alinare în faţa suferinţelor şi-şi realizează potenţialul uman prin socialism. A luptat toată viaţa pentru instaurarea lui. În acelaşi timp, a fost un individualist înrăit. Asta intra în contradicţie cu socialismul şi din această confruntare credinţele socialiste au pierdut teren. London nu semăna cu Emma Goldman. Adevărul e că fiica lui, Joan, l-a criticat pentru asta în studiul dedicat vieţii lui.

— Nu ştiam, recunoscu Farrington. Trebuie să-l fi scris după moartea mea. Ştii cumva ce s-a întâmplat cu ea, cum a murit?

— Am întâlnit un expert în opera lui London care a cunoscut-o bine, spuse Peter.

În realitate, expertul ţinuse legătura cu ea prin scrisori şi o întâlnise doar întâmplător. Peter nu se jena să exagereze lucrurile în ideea de a obţine locul râvnit pe navă.

— Ea a dus o vie campanie socialistă. Mi se pare că a murit în 1971. Cartea pe care a scris-o despre viaţa tatălui a fost foarte obiectivă, mai ales dacă ţinem seama că el divorţase de mama ei, părăsind-o pentru o femeie mai tânără. În fine, cred că London a vrut să devină un soi de Wolf Larsen, fiindcă asta l-ar fi făcut nepăsător la nenorocirile lumii. Un om căruia nu-i pasă de alţii nu poate fi atins de nimic. Cel puţin aşa-şi închipuie el. În realitate, îşi face singur rău. Pesemne că London şi-a dat seama şi a încercat să comunice acest ideal. În acelaşi timp, dorea să semene cu Larsen, chiar dacă asta însemna să aibă sufletul împietrit, devenind astfel o superbrută. Ca la toţi oamenii, în vastitatea psihicului scriitorilor există şi tendinţe contradictorii. Tocmai de aceea, după ce criticii îi disecă,

---

[2] Biblia, Regii II, cap. 2, verset 25(n.t.)

marii scriitori rămân încă nişte enigme. *Când cerurile fi-vor spânzurate şi oceanele-necate, tot omul va rămâne singura enigmă*.

— Mi-a plăcut asta! exclamă Farrington. Cine-a scris-o?

— E.E. Cummings. Un alt vers la care ţin: *Ascultaţi! Există un univers al dracului de bun alături... Să mergem acolo!*

Peter avu impresia că forţa puţin nota. Cu toate acestea, Farrington părea încântat.

O dată ajuns pe navă, ar avea prilejul să pună în discuţie subiecte care l-ar putea deranja şi înfuria pe Farrington. De pildă, cunoştinţele lui despre opera lui Nietzsche fuseseră căpătate în discuţiile purtate cu un amic, Strawn-Hamilton. Făcuse câteva încercări să-l citească pe filozof în engleză, dar fusese atât de captivat de frazele poetice şi de maxime, încât nu pricepuse filozofia în întregul ei. Reţinuse ceea ce-i plăcuse din operă şi ignorase restul – aşa cum i se întâmplase şi lui Hitler. Asta nu însemna că Farrington îi semăna lui Hitler.

Cum se exprimase fiica lui? „Cei ce pier bucuroşi, supraoamenii, trăiesc în mod primejdios! Aceştia sunt mai ameţitori decât vinul”.

În ce privea ideile socialiste, Farrington nu citise decât *Manifestul comunist* al lui Marx. Dar, aşa cum afirmase fiica lui, ignorarea operei marxiste era comună în rândul socialiştilor americani de atunci.

Existau şi multe alte lucruri de discutat şi de condamnat. London dorise socialismul doar spre binele popoarelor germanice. Credea cu fermitate că bărbaţii erau superiori femeilor. Forţa însemna dreptate. Şi, într-un anumit sens, el nu era un adevărat artist. Scria doar pentru bani; dacă ar fi avut destui, ar fi renunţat la scris. Cel puţin aşa afirmase. Frigate se îndoia. Cine ajunge scriitor, rămâne scriitor.

— În sfârşit, oricâte s-ar putea spune împotriva lui London, Fred Lewis Patton a avut probabil ultimul cuvânt, afirmă Peter. El a susţinut că era uşor să-l critici, lesne să-l deplângi, dar imposibil să-l ignori.

Lui Farrington îi plăcu această remarcă în mod deosebit, însă decretă:

— Ajunge cât am vorbit despre London, deşi mi-ar plăcea să-l cunosc într-o bună zi. Ascultă. Ideea ta privind supraomul seamănă foarte mult cu omul ideal propovăduit de Biserica Celei de-A Doua Şanse. Aduce şi mai şi cu aceea a unui om din echipajul meu, înţelegi? Micuţul arab, deşi, nici vorbă să fie aşa ceva, e un maur spaniol, născut în secolul al XII-lea d. Hr. Dar nu face parte din Biserică.

Arătă către un bărbat pe care Frigate îl văzuse printre ceilalţi membri ai echipajului de pe *Razzle Dazzle*. Stătea în mijlocul unui grup de ruritanieni, având în mâini un pahar cu băutură şi o ţigaretă. Povestea ceva ce părea amuzant, fiindcă cei din jur râdeau. Foarte brunet şi cu nasul mare, avea în jur de un metru şaizeci şi trei, era slab, dar sugera tărie şi vigoare.

— Nur ed-Din el-Musafir, îl prezentă Farrington. Pe scurt, Nur.

— În arabă, numele înseamnă Lumina-Credinţei, Călătorul, spuse Peter.

— Ştii şi arabă? se miră Farrington. N-am fost niciodată în stare să prind vreo limbă în afară de esperanto.

— Am reţinut o mulţime de cuvinte din *O mie şi una de nopţi*, în traducerea lui Burton. Rămase tăcut o clipă. Ei bine, cum a rămas? Sunt scos din joc?

— Şi da, şi nu, îi răspunse Farrington. Râse văzând expresia de nedumerire de pe faţă lui Peter şi-l bătu pe umăr. Eşti în stare să-ţi pui lacăt la gură?

— Ca un călugăr trapist.

— Atunci o să-ţi spun ceva, Pete. Eu şi Tom l-am ales pe acel kanaka solid. Arătă cu mâna spre Maui, un marchesan uriaş care, cu o legătură albă în jurul taliei şi cu o floare mare roşie în părul des, creţ şi negru, semăna cu un polinezian. A fost şef de echipaj pe o balenieră, iar apoi harponier vreme de treizeci de ani. Pare al naibii de bun la bătaie. Eu şi Tom am căzut de acord că ar fi de departe cel mai potrivit. Dar n-a pus în viaţa lui mâna pe o carte, iar eu am nevoie de oameni educaţi în jurul meu. Sună cam pretenţios, dar ce dacă? Ţin să te anunţ că m-am răzgândit. Eşti ca şi angajat în ceea ce mă priveşte. Ba nu, stai o clipă!

Nu te bucura încă. Trebuie să discut cu Tom. Aşteaptă. Mă-ntorc imediat.

Îşi făcu loc printre dansatori, îl apucă pe Rider de mână şi, în ciuda protestelor acestuia, reuşi să-l tragă deoparte. Peter îi urmări vorbind. Rider se uită la el în câteva rânduri, dar nu părea să se opună.

Peter se bucură că nu trebuise să joace asul ascuns în mânecă. Dacă n-ar fi fost ales, le-ar fi spus celor doi că le ştia adevărata identitate. N-avea cum să anticipeze reacţia lor. Pesemne că ar fi plecat imediat, neluându-l la bord dacă el ar fi ameninţat că-i dă în vileag. Ori poate l-ar fi luat, doar ca să-şi ţină gura, apoi l-ar fi azvârlit peste bord în largul Fluviului.

Probabil că Farrington îşi dăduse seama de trucul folosit de Peter. Sigur se întrebase de ce o persoană atât de familiarizată cu opera lui London nu fusese în stare să-l recunoască. În acest caz, Farrington considerase că Peter făcea un joc. Avea să-l accepte până vor ajunge departe pe Fluviu, apoi va dori să afle adevărul.

Cu toate acestea, Peter nu credea că riscă să fie ucis. Nici Farrington, nici Rider nu erau ucigaşi. Însă pe lumea asta unii se schimbau în bine, alţii în rău. N-avea idee cu câtă disperare şi îndârjire se făceau jocurile.

Rider se apropie, îi strânse mâna şi-i spuse că era bine venit la bord. Câteva minute mai târziu, Farrington opri muzica şi anunţă pe cine alesese ca nou membru al echipajului. Peter plecase deja cu Eve şi-i spusese vestea.

După o vreme, Eve rupse tăcerea:

— Ştiam că vrei să te îmbarci. Nu-i uşor să păstrezi un secret aici, Peter. Mă simt prost, mai ales că nu mi-ai spus că ai de gând să pleci.

— Am încercat să te găsesc, se scuză el. Dar erai plecată şi n-aveam idee unde.

Eve începu să plângă. Şi Peter îşi simţi ochii umezi. Ea îşi şterse lacrimile, smiorcăi şi spuse:

— Nu sunt amărâtă că mă părăseşti. Mă întristează că iubirea noastră a murit. Cândva credeam că va tine o veşnicie. Trebuia să-mi dau seama că nu avea să fie aşa.

— Încă ţin la tine.

— Dar nu îndeajuns, aşa e? Nu te fac vinovat, Pete. Şi eu simt la fel. Numai că... aş fi preferat să rămânem ca la început.

— Vei găsi pe cineva. Cel puţin să nu ne despărţim detestându-ne unul pe altul.

— Preferam cearta. E destul de rău când doi se iubesc, dar nu se înţeleg. Dar să vezi cum dragostea se stinge... Nu suport indiferenţa.

— Ai trecut prin situaţii şi mai grele, o linişti el. Dacă ne-am mai fi iubit, aş fi rămas ori aş fi încercat să obţin îmbarcarea amândurora.

— Iar apoi m-ai fi detestat pentru asta. Nu, poate că-i mai bine aşa, altă cale nu există.

El o trase mai aproape, vrând să o sărute, însă ea îi oferi doar obrazul.

— Adio, Peter.

— N-o să te uit.

— N-o să ne ţină de cald, spuse ea şi se îndepărtă.

Peter se întoarse la petrecere. Oamenii se strânseră în jurul lui să-l felicite. Nu se simţea fericit. Eve îl amărâse şi avea o senzaţie de stânjeneală că devenise centrul atenţiei tuturor. Apoi Bullitt îi strânse mâna.

— Ne pare rău că pleci, Frigate, declară el. Ai fost un cetăţean model, însă ar mai fi ceva. Se întoarse către comandantul gărzii: domnule Armstrong, te rog să confişti armele domnului Frigate.

Peter nu protestă, fiindcă jurase să le predea dacă ar fi părăsit Ruritania. Nu-şi dăduse însă cuvântul că nu le va fura. A doua zi, dis-de-dimineaţă, cât era încă întuneric, făcu exact ăsta.

Îşi spuse că muncise prea mult să-şi facă armele pentru a renunţa chiar atât de uşor la ele. Pe de altă parte, fusese rănit o dată luptând în slujba statului. Ruritania îi era datoare cu aceste arme.

Nu parcurse nici un kilometru în susul Fluviului când simţi îndemnul de a se întoarce să-şi predea armele. Criza asta de cinste ţinu doar o zi, după care îi trecu.

Ori cel puţin aşa îşi închipuise. Coşmarul reveni. De astă dată trecuse de punctul în care stătea gol în faţa, casei. Azvârlea cu pietricele în fereastra dormitorului, nimerind, dar tot nu reuşise să-l trezească pe Roosevelt. Dădu roată, încercând cremoanele şi clanţele, iar când ajunse la uşa principală, o găsi descuiată. Se strecură până în camera din faţă, apoi în bucătărie şi făcu doi paşi spre uşa aflată pe partea opusă băii. Aceasta dădea spre o scară abruptă ce ducea în pod, o porţiune transformată în dormitor. Trebuia să meargă încet, călcând pe marginea treptelor. Scârţâiau îngrozitor dacă ar fi călcat pe mijlocul lor.

Abia atunci văzu că uşile de la dormitorul părinţilor şi al fraţilor mai mici erau deschise. Lumina lunii pătrundea prin ferestre. (Nici nu mai trebuia menţionat că apăruseră deja zorile când deschisese uşa principală. Asta se petrecea în vis.) În lumina destul de puternică văzu că patul cu cadru din alamă, lat şi demodat, al părinţilor era gol. La fel şi cel al surioarei lui. Se uită după colţ şi băgă de seamă că şi paturile lui Mungo şi James fuseseră părăsite.

Nici Roosevelt nu era în pat.

Panicat, aruncă o privire pe fereastra ce dădea în spatele casei. Nici câinele nu mai era în cuşca lui.

Toţi ai casei dispăruseră fără să lase vorbă.

Ce crimă nenumită făcuse?

32

— Dirijabilul de antrenament va fi gata peste o lună, începu Firebrass. Deocamdată, Jill Gulbirra e cea mai experimentată zburătoare, aşa că ea se va ocupa de pregătire. De fapt, o s-o numesc căpitan al dirijabilului. Jill, tu ce părere ai? Dacă n-o să fii comandant al navei mari, vei deveni şefa incontestabilă a celei mici. Să nu mai spui că n-am făcut nimic pentru tine.

Ceilalţi bărbaţi o felicitară, deşi unii o făcură cu un aer cam acru. Cyrano părea sincer încântat şi, dacă n-ar fi fost conştient de repulsia pe care Jill o simţea când cineva o

atingea, fără îndoială că ar fi îmbrăţişat-o şi ar fi sărutat-o. Cedând emoţiei, Jill îl trase spre ea şi-l strânse fugar în braţe. Într-un fel, Cyrano încerca să facă uitată purtarea nedemnă de pe malul Fluviului.

Douăzeci de minute mai târziu, Firebrass, Messnet, Piscator, Jill şi zece ingineri începură să lucreze la planurile marelui dirijabil. Specificaţiile fuseseră stabilite de-a lungul a trei săptămâni de activitate febrilă ce ţinuse douăsprezece sau chiar paisprezece ore pe zi. În loc să traseze linii pe hârtie, realizaseră schiţele pe computer. Acesta era mai rapid, erorile se ştergeau imediat, permiţând efectuarea unor modificări, iar proporţiile erau verificate. Desigur, computerul trebuia mai întâi programat, şi Jill participă şi la această operaţiune. Îi plăcea o astfel de muncă. Îşi putea da frâu liber creativităţii şi avea şansa de a se juca cu relaţii matematice.

Activitatea în asalt provocase totuşi încordare. Pentru regăsirea echilibrului şi păstrarea unei forme fizice bune, Jill duela aproape în fiecare zi câte două ore. Exerciţiile de scrimă nu semănau cu cele de pe Pământ. Renunţaseră la floreta uşoară şi suplă în favoarea unei arme mai rigide şi mai grele. În plus, fiecare parte a corpului putea deveni ţintă, ceea ce impunea ca floretiştii să poarte pantaloni cu întărituri.

— Acum doar ne jucăm, o preveni Cyrano. Vei învăţa să nu lupţi doar pentru puncte. S-ar putea să vină timpul când te vei strădui din răsputeri să-l împiedici pe adversar să te atingă, încercând simultan să-l străpungi până la plasele.

Jill fusese o floretistă excelentă. Un mare antrenor, fost campion olimpic, îi spusese că, acordând suficient timp pregătirii, putea deveni o pretendentă în orice competiţie mondială. Îi fusese imposibil să urmeze sfatul lui fiindcă slujba nu-i îngăduia să petreacă prea mult timp pe planşa de antrenament, dar folosise orice şansă pentru a se pregăti. Îi plăcea scrima; în unele privinţe, era o ipostază fizică a şahului, alt sport la care ţinea.

Era o bucurie să simtă iarăşi arma în mână şi să-şi redobândească îndemânarea avută cândva, oricum nu întru

totul uitată. Trăi o bucurie şi mai mare descoperind că putea învinge pe cei mai mulţi dintre bărbaţii care-i erau adversari. Deşi părea stângace, de îndată ce strângea între degete mânerul floretei, devenea numai graţie şi iuţeală.

Existau doar doi bărbaţi pe care nu-i putea depăşi. Unul era Radaelli, maestrul italian, autor al manualului *Istruzione per la scherma di spada a di sciabola*, publicat în 1885. Celălalt campion de neînvins era Savinien Cyrano de Bergerac.

Asta o mira pe Jill. Pe vremea lui, scrima nu devenise o adevărată artă. Ea evoluase ca tehnică abia spre sfârşitul secolului al XVIII-lea. Cyrano murise la mijlocul secolului al XVII-lea, înainte de inventarea floretei, iar bărbaţii luptau, adesea pe viaţă şi pe moarte, folosind tehnici spectaculoase, dar primitive. Italienii puseseră la punct structura de bază a duelului la începutul veacului al XVII-lea, însă tehnica nu ajunsese la apogeu decât la începutul celui de-al XIX-lea.

Cyrano îşi câştigase astfel renumele de cel mai mare spadasin al tuturor timpurilor fără a trebui să înfrunte tehnicienii desăvârşiţi ai secolelor ulterioare. Jill considera că reputaţia lui fusese umflata peste măsură. La urma urmelor, nimeni nu ştia dacă incidentul de la Porte de Nesle se petrecuse în realitate. Doar franţuzul ar fi putut spune, însă nu voia să vorbească despre el.

Cu toate acestea, deprinsese toate rafinamentele moderne de la Radaelli şi Borsody. La patru luni după ce începuse pregătirea, îi învingea constant pe educatorii săi. După cinci luni devenise invincibil. Aşa stăteau lucrurile şi în prezent.

Deşi destul de rigidă la început, Jill căpătă curând dezinvoltură şi începu să-i dea lui Cyrano o replică tot mai dârză. Nu erau rare cazurile când Jill câştiga mai mult de un asalt din cele cinci care se desfăşurau în şase minute, durata obişnuită a unei confruntări. Iar el obţinea întotdeauna patru puncte înainte ca ea să-l realizeze pe primul. Asta o făcu să creadă că îi oferea punctul doar ca să-i mai îndulcească înfrângerea. Odată, după o înfruntare

în cursul căreia se înfuriase din pricina frustrării, îl acuză că o proteja.

— N-aş face *aşa ceva* nici dac-aş fi îndrăgostit de tine şi-aş ţine cu tot dinadinsul să nu-ţi rănesc sentimentele. Ar fi necinstit şi, deşi se spune că în dragoste şi război trebuie să rămâi cavaler, eu nu aprob asta. Nu, ai câştigat punctele pe drept, datorită iuţelii şi priceperii.

— Dar dacă am fi luptat pe viaţă şi pe moarte, cu vârful floretei neprotejat, m-ai fi ucis de fiecare dată. Totdeauna obţii primul punct.

Cyrano îşi ridică masca de pe faţă şi-şi şterse fruntea.

— Adevărat. Dar sper că nu ţi-ai pus în minte să mă provoci la duel. Încă eşti supărată pe mine?

— Pentru întâmplarea de pe malul Fluviului? Nu. Pe aceea am uitat-o.

— Ce te supără atunci, dacă nu-ţi cer prea mult?

Ea refuză să răspundă, iar el ridică din sprâncene şi făcu un gest din umeri, într-o atitudine pe deplin galică.

Cyrano *era* mai bun decât ea. Indiferent cât de mult ar fi exersat şi cât de hotărâtă ar fi fost să învingă – iar asta fiindcă nu vroia să piardă în faţa nimănui, fie bărbat, fie femeie – tot pierdea. Odată îşi bătuse joc de ignoranţa şi credinţa lui în superstiţii, înfuriindu-l în aşa măsură (şi o făcuse dinadins), încât Cyrano atacase cu o asemenea vigoare, că obţinuse cinci puncte în doar un minut şi jumătate. În loc să-şi piardă cumpătul, Cyrano devenise o flacără glacială, mişcându-se cu siguranţă şi iuţeală, atingând perfecţiunea în fiece mişcare, anticipând perfect orice gest al ei.

Jill se simţise cu adevărat umilită.

Şi încă pe drept cuvânt, îşi spusese, astfel că-şi ceruse iertare, deşi asta însemna o umilinţă de două ori mai mare.

— Am greşit cumplit bătându-mi joc de neştiinţa şi credinţa ta, recunoscu ea. N-ai nici o vină că te-ai născut în 1619 şi n-ar fi trebuit să te ridiculizez pentru asta. Am făcut-o însă ca să te enervez şi să obţin avantaj. Am procedat josnic. Promit să nu mai procedez astfel şi-mi cer preaplecat iertare. N-am vrut să se întâmple aşa.

— Deci ai vorbit atât de urât doar ca să mă tragi pe sfoară? întrebă el. Era doar o stratagemă pentru a câştiga puncte? Vorbele acelea atât de tăioase nu porneau din inimă?

Jill ezită o clipă, apoi recunoscu:

— Cinstit vorbind, scopul meu era de a te face să-ţi ieşi din sărite. Dar nici eu nu mi-am păstrat cumpătul. În acele momente, trăiam cu convingerea că *eşti* un ţărănoi, o fosilă vie. Doar furia m-a făcut să mă exprim în felul acela. În fond, ţi-ai depăşit cu mult contemporanii. În măsura în care ai putut, tu ai dispreţuit superstiţiile şi barbaria epocii tale. Te-ai dovedit un om de excepţie şi te respect pentru asta. Te asigur că nu vei mai auzi asemenea vorbe din partea mea. Şovăi din nou, apoi continuă: E adevărat că te-ai căit pe patul de moarte?

Franţuzul roşi. Făcu o grimasă şi spuse:

— Păi, sigur, 'şoară Gulbirra. Am afirmat că-mi pare rău pentru păcatele şi necredinţa mea şi i-am cerut bunului Dumnezeu să mă ierte. Eu, care fusesem un ateu înrăit încă de la vârsta de treisprezece ani! Eu, care îi uram pe preoţii umflaţi, unsuroşi, împuţiţi, neştiutori, ipocriţi, care trăiau ca nişte paraziţi! La fel şi pe Dumnezeul lor crud, nemilostiv şi lipsit de simţăminte! Dar tu, care-ai trăit într-un veac mai liber şi mai îngăduitor, n-ai cunoscut ororile iadului, ale osândei veşnice! Nu poţi înţelege ce înseamnă să-ţi fie teamă că iadul te va înghiţi, înecându-te! Aşa am fost educaţi încă din fragedă copilărie, iar totul ne-a pătruns în carne, sânge şi-n străfundurile minţii! Şi astfel, când mi-am dat seama că mor din pricina acelei boli scârboase ce poartă nevinovatul nume de sifilis şi a unei lovituri în cap cu o bârnă, căzută întâmplător sau aruncată de vreun duşman de-al meu, eu, care voiam doar să iubesc umanitatea şi toate femeile... ei, dar unde voiam să ajung? A, da, ştiind sigur c-o să mor şi simţind groaza de diavol şi de chinurile veşnice care mă pândeau, am cedat în faţa surorii mele, căţeaua aceea ştirbă şi stafidită de viaţa în mănăstire, precum şi bunului meu prieten, Le Bret, şi-atunci am zis: „Da, mă căiesc, îmi voi mântui sufletul, iar voi, scumpă

surioară şi tu, prieten drag, bucuraţi-vă, pesemne că voi ajunge în purgatoriu? Dar o să mă scoateţi de acolo cu rugăciunile voastre, nu?” De ce nu? Eram înspăimântat cum nu mi se mai întâmplase vreodată şi, cu toate astea, în adâncul sufletului nu credeam că voi ajunge la cazne. Aveam unele îndoieli, te rog să mă crezi. Dar la urma urmei, nu strica să mă căiesc. Dacă mi se oferea şansa de a fi mântuit de Cristos, şi bagă de seamă, fără să mă coste o para, şi exista rai şi iad, atunci aş fi fost un dobitoc să nu-mi mântui pielea nevrednică şi sufletul nepreţuit. Pe de altă parte, dacă totul nu era decât vanitate, nimicnicie, de vreme ce muream, ce mai aveam de pierdut? Îi fericeam pe sora mea şi pe superstiţiosul şi generosul Le Bret.

— Ţi-a dedicat un panegiric înălţător, spuse Jill. În prefaţa la cartea ta, *Călătorie în Lună*, pe care a tipărit-o la doi ani după ce ai murit.

— O! Sper că n-a făcut din mine un sfânt! exclamă Cyrano.

— Nu, dar ţi-a prezentat frumos caracterul nobil, chiar dacă nu sfânt. Însă alţi scriitori... dar, asta e, trebuie să fi avut mulţi duşmani.

— Ce porci şi laşi au încercat să-mi pângărească numele şi reputaţia după ce-am murit şi nu mă mai puteam apăra?

— Nu-mi aduc aminte. Iar acum tot nu mai are vreo importanţă, nu crezi? Pe de altă parte, doar erudiţii cunosc numele defăimătorilor tăi. Din nefericire, majoritatea oamenilor te cunosc doar ca erou romantic, avântat, spiritual, patetic, oarecum don-quijotesc al unei piese de teatru scrise de un francez la sfârşitul secolului al XIX-lea. Multă vreme s-a crezut că erai deja cu minţile duse când ai scris *Călătorie în Lună* şi *Călătorie spre Soare*. Asta deoarece cărţile tale au fost sever cenzurate. După ce pioşii puritani ţi-au ciopârţit operele, unele dintre ele îşi pierduseră orice înţeles. Dar textele au fost refăcute pe cât a fost posibil şi, la vremea naşterii mele, ele se publicaseră în engleză în versiunea completă.

— Mă bucur să aflu asta! Ştiam de la Clemens şi de la alţii că devenisem un zeu literar, dacă nu chiar ca Zeus,

măcar un Ganymede, un paharnic primit în rândul mărimilor. Dar remarca ta dispreţuitoare că aş fi fost superstiţios m-a rănit profund, domnişoară. După cum ai băgat de seamă, e adevărat că aveam convingerea că luna în descreştere sugea vlaga animalelor. Zici că asta e o prostie fără egal. Prea bine, recunosc atâta lucru. M-am înşelat, alături de milioane de alţi oameni ai vremii mele şi doar Dumnezeu ştie câţi alţii înaintea mea au crezut la fel. Asta era însă o eroare neînsemnată, inofensivă. Ce conta, cui îi făcea vreun rău, dacă trăia cu o asemenea convingere greşită? Superstiţia, marea eroare care dăuna milioanelor de oameni, era, te asigur, credinţa prostească, barbară, în vrăjitorie, în capacitatea fiinţelor umane de a face rău cu ajutorul farmecelor, a incantaţiilor, a pisicilor negre şi a înregimentării diavolului ca părtaş. Am compus o scrisoare împotriva credinţei sălbatice şi ignorante, ba chiar împotriva sistemului social. Am susţinut că ridicolele pedepse prevăzute de lege, torturile pline de cruzime şi sălbăticie, precum şi execuţiile dictate în cazul unor oameni nebuni sau nevinovaţi, toate făcute în numele lui Dumnezeu şi al luptei contra Răului, reprezentau chiar esenţa răului. Adevărat, scrisoarea la care mă refer, *Împotriva vrăjitorilor*, nu a fost publicată cât am trăit. Pe bună dreptate. Aş fi fost torturat şi ars pe rug. Ea a circulat însă, printre amicii mei. Am dovedit că nu eram aşa cum m-ai caracterizat. Mi-am depăşit epoca în multe privinţe, deşi n-am fost, bineînţeles, singura persoană în situaţia asta.

— Ştiu. Şi mi-am cerut deja iertare. Vrei s-o mai fac o dată?

— Nu-i nevoie.

În ciuda nasului mare, zâmbetul generos îl făcea să pară frumos, ori cel puţin atrăgător, îşi ridică potirul şi spuse:

— S-a făcut ora cinei.

Jill ştia câte ceva despre un bărbat pe nume Odiseu, fiindcă îi auzise pe unii aducând vorba despre el. Apăruse brusc, parcă din senin, pe vremea când forţele lui Clemens şi ale Regelui Ioan luptau contra invadatorilor care voiau să le smulgă meteoritul. Îl omorâse pe conducătorul duşman

cu o singură săgeată bine trasă, provocând derută în rândul celorlalţi ofiţeri, oferindu-le astfel apărătorilor avantajul de care aveau nevoie pentru a obţine victoria.

Odiseu din Itaca susţinea că era personajul istoric aflat în miezul operei homerice. Se aflase printre cei care luptaseră sub zidurile Troiei, deşi afirma că legendara cetate nu se găsea unde spuneau savanţii. Locul ei era în altă parte, mult mai la sud, pe coasta Asiei Mici.

Auzind pentru prima oară aşa ceva, Jill nu ştiuse dacă era cazul să dea crezare vorbelor lui. Pe Lumea Fluviului existau nenumăraţi impostori. Apăruse însă un amănunt care-o făcuse să creadă că omul era adevăratul personaj istoric. De ce-ar fi spus că Troia, despre care chiar şi arheologii şi eleniştii din secolul ei susţinuseră că era adevăratul Ilion, nu reprezenta locul real? De ce-ar fi pretins că Troia istorică se afla altundeva?

Indiferent de motive, omul nu se mai afla prin preajmă. Dispăruse la fel de misterios precum apăruse. Agenţii trimişi să-l găsească dăduseră greş. Firebrass continuase să-l caute şi după plecarea lui Clemens pe nava *Mark Twain*. Unul dintre hăitaşi, Jim Sorley, dădu-se de urma grecului, aflând doar că nu fusese ucis de oamenii lui Ioan.

Jill îşi pusese de multe ori întrebarea de ce se oferise Odiseu să lupte de partea lui Clemens. Cum se făcuse că un străin care nimerise întâmplător în toiul bătăliei trecuse în tabăra cuiva, primejduindu-şi viaţa? Ce avea de câştigat, mai ales că, după toate aparenţele, nu cunoştea pe nici unul dintre combatanţi? Îl întrebase odată pe Firebrass, iar el spusese că habar n-avea. Poate că Sam Clemens ar fi lămurit-o, însă el nu scosese o vorbă din proprie iniţiativă despre acest subiect.

Firebrass adăugase:

— S-ar putea ca Odiseu să se afle aici din aceleaşi motive ca mine şi Cyrano. Voiam amândoi să ne îmbarcăm pe vaporul cu zbaturi ca să putem ajunge la marea polară.

Ei i se păruse ciudat că nimeni nu se gândise să construiască un dirijabil decât după realizarea celui de-al doilea vapor. De ce să călătoreşti astfel decenii până în

regiunea polară când o navă zburătoare te putea duce acolo în câteva zile?

Firebrass. Îi răspunsese cu un surâs:

— Să spunem că-i unul dintre misterele vieţii. Omul, scuze, umanitatea nu-i în stare uneori să-şi vadă lungul nasului. Şi-atunci apare cineva care-i pune oglinda în faţă.

— Dacă ar avea un nas ca al meu, umanitatea ar scăpa de defectul ăsta, intervenise Cyrano.

În cazul de faţă, omul care spusese lucrurilor pe nume era August von Parseval. Pe Pământ fusese maior în armata germană şi proiectase aparate de zbor pentru o firmă. În perioada 1906-1914, armata germană şi cea britanică folosiseră tipul de dirijabil conceput de el.

Von Parseval apăruse cu puţin timp înainte ca *Mark Twain* să plece din Parolando. Se arătase uimit că nimeni nu sugerase un *Luftschiff* drept mijloc de transport mai rapid decât orice vapor.

După ce Firebrass îşi dăduse palme în gând pentru o asemenea scăpare, venise degrabă la Clemens, luându-l şi pe neamţ cu el.

Spre uimirea lui, Clemens îi spusese că se gândise de mult să construiască un dirijabil. La o adică, nu scrisese *Tom Sawyer în străinătate?* Tom, Jim şi Huckleberry nu călătoriseră cu balonul din Missouri până în Sahara?

Uluit, Firebrass îl întrebase de ce nu amintise de asta.

— Deoarece ştiam că vreun nătărău înfierbântat ar fi dorit să abandonăm construcţia vaporului mai iute decât un spărgător care-şi uită sculele la vederea unui poliţai! Ar fi vrut să lăsăm baltă vaporul şi să folosim tot ce însemna forţă de muncă şi materiale pentru a face o maşină de zburat! Mută-ţi gândul, domnule! Corabia e mai presus de orice, după cum a zis şi Noe când nevastă-sa a vrut să lase munca pentru a participa la un dans al ploii. Pe boaşele înfierbântate ale taurului din Bashan[3]! Nu vom face nici un dirijabil! E ceva riscant, un vehicul primejdios. La o adică, la bordul lui nu mi s-ar îngădui să trag din trabuc, iar fără el, ce rost mai are viaţa?

---

[3] Regiune din Palestina antică, la răsărit de râul Iordan(n.t.)

Clemens mai ridicase şi alte obiecţii, majoritatea întemeiate. Firebrass simţise totuşi că principala nemulţumire a acestuia nu fusese exprimată. Pentru el nu era cu adevărat important să ajungă la turn. Voiajul în sine atârna mult mai greu. Sam Clemens dorea de fapt să construiască cel mai mare vapor, să-i fie căpitan, stăpân, călătorind milioane de kilometri în admiraţia, adoraţia şi uimirea milioanelor de oameni.

Pe de altă parte, voia să se răzbune. Avea în gând să-l ajungă din urmă şi să-l distrugă pe Regele Ioan, care-l deposedase de prima navă şi iubire, *Nu se închiriază*.

Avea să călătorească patruzeci de ani pentru a ajunge din Parolando până la munţii care înconjurau marea polară. Lui Sam nu-i păsa. Nu numai că va deveni proprietarul şi utilizatorul respectat al celui mai măreţ şi frumos vapor văzut vreodată de oameni, dar va întreprinde şi cel mai lung voiaj făcut de vreo navă. Patruzeci de ani! Auziţi, voi, Columb şi Magellan, şi minunaţi-vă!

De asemenea, putea vedea şi discuta cu sute de mii de oameni. Asta îl încânta pe Sam, care manifesta faţă de fiinţele umane o curiozitate egalată doar de gospodinele ce vor să ştie totul despre orice nou vecin.

Dacă ar fi călătorit cu un aparat de zbor n-ar fi avut prilejul să discute cu necunoscuţi.

Deşi era dornic de tovărăşie ca raţa ce se simte bine doar în prezenţa suratelor ei, Firebrass nu înţelegea această atitudine. El ţinea prea mult să descopere misterul turnului. Acolo putea afla cheia tuturor lucrurilor care încă uimeau umanitatea.

Nu-i spuse în faţă lui Clemens care erau, după opinia sa, motivele opoziţiei faţă de aparatul de zbor. N-ar fi slujit la nimic. Sam l-ar fi privit drept în ochi şi-ar fi negat totul.

Totuşi ştia că se înşela. Tocmai de aceea, l-a chemat pe Firebrass cu şaizeci de zile înaintea plecării.

— După ce plec, dacă tot insişti atât, îţi poţi construi nebunia inflamabilă. Asta înseamnă, desigur, că vei demisiona din funcţia de mecanic-şef al celei mai măreţe

creaţii umane. Va trebui să foloseşti dirijabilul doar pentru observaţii, devenind cercetaş.

— De ce?

— Pe boaşele înfierbântate ale lui Baal, la ce altceva ar fi bună drăcia aceea? Doar nu poate ateriza pe turn ori altundeva, aşa e? După cum spune Joe Miller, munţii sunt abrupţi şi nu există nici o plajă. Iar...

— De unde ştie Joe că nu există plajă? Marea era acoperită de ceaţă. N-a văzut decât partea superioară a turnului.

Sam pufăise din pipă, scoţând fum ca un balaur înfuriat.

— E la mintea oricui că oamenilor care au făcut marea nu le-a trebuit o plajă. Ar fi pus la dispoziţie invadatorilor un loc de unde să lanseze bărci de asalt? Bineînţeles că nu. În orice caz, vreau să stabileşti situaţia din teren. Vezi dacă există şi altă trecătoare prin munte decât cea descrisă de Joe. Află dacă se poate pătrunde în turn şi altfel decât prin acoperiş.

Firebrass nu comentase. Avea să procedeze după cum credea de cuviinţă când va ajunge la pol. Atunci Clemens nu-l putea controla.

— Am plecat fericit ca un câine care-a scăpat de purici. I-am spus lui Parseval despre hotărârea lui Sam şi am sărbătorit pe săturate. Numai că două săptămâni mai târziu, sărmanul Parseval a fost înghiţit de un peşte-balaur. Eu am scăpat ca prin urechile acului să nu alunec, alături de el, pe gâtlejul monstrului. Ajuns la acest punct al relatării, Firebrass îi destăinui lui Jill un secret.

— Jură pe onoarea ta că nu vei spune altcuiva. Nici eu nu ţi l-aş dezvălui, însă vaporul e departe şi nu-i poţi transmite Regelui Ioan această informaţie. Asta nu înseamnă că ai vrea să încerci.

— Promit să ţin numai pentru mine, indiferent despre ce-ar fi vorba.

— Bine... Unul dintre inginerii noştri a fost un om de ştiinţă californian. Ştia să facă un laser cu o rază de acţiune de 404 metri. La distanţa asta, ar putea tăia nava *Rex* în două. Am avut materiale doar pentru un asemenea aparat.

Iar Sam a aprobat. A fost un proiect realizat în mare secret, astfel că doar şase oameni au idee despre existenţa lui. Laserul e ascuns într-un loc cunoscut doar celor şase, Sam fiind unul dintre aceştia. Nici măcar prietenul lui nedespărţit, Joe, nu are habar. Când *Mark Twain* va ajunge din urmă nava *Rex*, laserul va fi montat pe un trepied. Bătălia ar trebui să fie fulgerătoare şi plăcută. Plăcută pentru Sam, amarnic de scurtă pentru Ioan. Asta va reduce şi pierderile înregistrate de ambele părţi. Mi s-a destăinuit secretul fiindcă am fost unul dintre inginerii care au lucrat la proiect, înainte de a încheia lucrările, l-am întrebat pe Sam dacă putea fi lăsat aici. Voiam să-l instalez pe nava aeriană şi să-l folosesc pentru a sfredeli o intrare în turn, în caz că nu puteam pătrunde altfel. Sam a refuzat cu desăvârşire. A spus că dacă dirijabilul va păţi ceva, se va pierde şi laserul, astfel că nu l-aş putea înapoia pe *Mark Twain*. M-am zbătut ca un apucat, dar am pierdut. Iar Sam avea argumente de nezdruncinat. Nu se ştie ce primejdii, meteorologice ori de alta natură, ne pot paşte. Cu toate astea, a fost foarte dezamăgitor.

33

Jill era cât pe ce să-l întrebe dacă nu trimisese oameni în căutare de materiale pentru obţinerea altui laser. În aceeaşi clipă, la uşă bătu secretara lui Firebrass. Era dispus să-l primească pe Piscator?

Firebrass acceptă. Japonezul intră şi, după ce-i întrebă de sănătate, spuse că adusese veşti bune. Inginerii care produceau motorina sintetică puteau livra primele cantităţi cu o săptămână înainte de termen.

— Grozav! exclamă Firebrass, zâmbind către Jill. Asta înseamnă că poţi înălţa *Minerva* chiar mâine! Începi pregătirea cu şapte zile mai devreme. Extraordinar!

Jill era şi mai fericită.

Firebrass propuse să sărbătorească bând ceva. Nici nu apucară să toarne alcool în pahare, că secretara intră din nou.

Numai zâmbet, ea îi anunţă:

— Nu v-aş fi întrerupt dacă nu era vorba de ceva atât de important. Cred că am găsit un nou zburător, care are multă experienţă. A sosit acum câteva minute.

Elanul aproape entuziast al lui Jill se risipi brusc, asemenea gazului dintr-un balon sfâşiat. Simţi că-şi pierde tot suflul. Până acum trăise cu impresia că avea asigurat postul de secund. Dar iată că apăruse o persoană care putea avea tot atâta, dacă nu chiar mai multă experienţă decât ea. Un bărbat, neîndoielnic. Pesemne vreun ofiţer de pe *Graff Zeppelin* sau *Hindenburg*. În ochii lui Firebrass, un veteran al dirijabilelor mari cu structură rigidă ar avea probabil mai multă autoritate decât unul cu experienţă doar în domeniul dirijabilelor obişnuite.

Simţindu-şi inima bătându-i cu putere, îl măsură pe bărbatul care o urmă pe secretară în birou. Nu-l recunoscu, dar asta nu însemna mare lucru. Existau zeci de zburători contemporani ei, precum şi din era dinaintea apariţiei navei *Hindenburg*, ale căror fotografii nu le văzuse nicicând. Pe de altă parte, imaginile acelea înfăţişau oameni în puterea vârstei, purtând haine civile ori uniforme. Iar mulţi aveau barbă sau mustaţă.

— Comandantul Firebrass, făcu prezentările Agatha Rennick. Barry Thorn.

Nou-venitul purta sandale din piele de peşte, un kilt vărgat în roşu, alb şi albastru şi un prosop lung şi negru la gât. Într-o mână strângea mânerul potirului, iar în cealaltă o geantă mare din piele de peşte.

Avea aproape un metru şi şaptezeci şi era foarte lat în umeri. Statura impresiona prin masivitate, sugerându-i în mod insistent imaginea unui taur. Picioarele lui însă, deşi musculoase, erau prea lungi în comparaţie cu trunchiul. Pieptul şi braţele arătau ca ale unei gorile, fiind totuşi lipsite de păr.

Părul scurt şi cârlionţat îi încadra faţa lată. Genele aveau culoarea paiului; ochii, albastru-închis. Nasul îi era lung şi drept. Buzele groase. Când zâmbea, îşi arăta dinţii foarte albi. Falca inferioară îi era masivă, terminată cu o bărbie proeminentă, cu o despicătură adâncă. Avea urechi mici, lipite de ţeastă.

La invitaţia lui Firebrass, lăsă jos potirul şi geanta. Îşi flexă degetele, ca şi cum ar fi purtat îndelung o greutate mare. Pesemne că vâslise multă vreme. În ciuda mărimii palmelor, degetele îi erau lungi şi subţiri.

Părea foarte relaxat, cu toate că se afla în prezenţa unor necunoscuţi şi-l aştepta un interviu privind calificarea profesională. Adevărul era că radia o stare de calm şi un magnetism care, împotriva voinţei ei, o făcură pe Jill să se gândească la „carismatic”, un cuvânt demonetizat printr-o prea frecventă folosire şi adesea utilizat anapoda.

Mai târziu, descoperi că bărbatul avea ciudatul dar de a anula acel magnetism, de parcă ar fi stins o lumină. În asemenea momente, în ciuda calităţilor fizice de netăgăduit, părea să devină una cu obiectele înconjurătoare. Un soi de cameleonism psihic.

Aruncând o privire spre Piscator, Jill constată că străinul îi stârnise curiozitatea. Îl măsura printre gene, ţinându-şi capul uşor aplecat într-o parte, de parcă ar fi ascultat un sunet slab, îndepărtat.

Firebrass îi strânse mâna lui Thorn.

— Mamă! Ce strânsoare! Bun venit la bord, domnule, dacă eşti aşa cum te-a prezentat Agatha. Ia loc, odihneşte-ţi picioarele. Ai bătut drum lung, aşa e? Cale de patruzeci de mii de pietre-potir? Vrei ceva de mâncare? Cafea? Ceai? Tărie, ori bere?

În afara scaunului oferit, Thorn refuză orice altceva. Avea o voce baritonală, plăcută, fără a se exprima cu pauze, şovăieli şi fraze neterminate, care caracterizau vorbirea majorităţii oamenilor.

Aflând că Thorn era canadian, Firebrass trecu de la esperanto la engleză. După câteva minute de discuţie, se afla în posesia unei scurte biografii a nou-sositului.

Barry Thorn se născuse în 1920 la o fermă din apropierea oraşului Regina, Saskatchewan. După ce devenise inginer electromecanic în 1938, trăind în Anglia, se înrolase în Marina Britanică. Cât ţinuse războiul, fusese comandantul unui dirijabil naval. Se căsătorise cu o americancă şi, după încetarea ostilităţilor, revenise în Statele Unite, întrucât soţia sa, originară din Ohio, insistase să fie aproape de părinţi. În plus, piloţii de dirijabile aveau şanse mai mari acolo.

Îşi luase şi licenţa de pilot comercial, având intenţia să se angajeze la o companie aeriană americană. Dar după divorţ, părăsise firma Goodyear, devenind, vreme de câţiva ani, pilot pe linii neregulate în Yukon. Apoi revenise la Goodyear, căsătorindu-se din nou. După moartea celei de-a doua soţii, obţinuse o slujbă la o companie aeriană britano-germană, proaspăt înfiinţată. Câţiva ani fusese căpitan al unui dirijabil-remorcher care tracta containere zburătoare ce transportau gaze naturale din Orientul Mijlociu spre Europa.

Jill îi puse câteva, întrebări cu speranţa că răspunsurile îi vor împrospăta memoria. Cunoscuse câţiva piloţi de la compania lui Thorn şi se putea ca unii dintre ei să fi menţionat numele lui. El îi spuse că îşi amintea de unul, cel puţin aşa credea. Nu era sigur, fiindcă asta se întâmplase demult.

Murise în 1983, pe când îşi petrecea concediul la Friedrichshaven. Nu cunoştea cauza morţii. Probabil, insuficienţă coronariană. Adormise într-o noapte şi când se trezise, era întins gol-puşcă pe malul Fluviului – la fel ca atâţia alţii.

De atunci încoace hoinărise de-a lungul Văii. Într-o zi, auzind zvonindu-se despre dirijabilul uriaş care se construia în josul Fluviului, hotărâse să afle singur dacă era adevărat.

— Asta zic şi eu noroc! exclamă Firebrass surâzând. Eşti mai mult decât bine venit, Barry. Agatha, ocupă-te de cazarea domnului Thorn.

Acesta dădu mâna cu toţi, apoi plecă. Firebrass numai că nu dansa de încântare.

— Ne merg toate din plin.

— Asta schimbă cumva situaţia mea? întrebă Jill.

Firebrass păru surprins.

— Nu. Am zis că vei fi instructor-şef şi căpitan al *Minervei*. Firebrass îşi respectă întotdeauna cuvântul dat. Adică, aproape întotdeauna. Lasă acum, ştiu la ce te gândeşti. N-am promis nimic privind funcţia de secund pe *Parseval*. Jill, eşti un candidat serios pentru post. Dar e prematur să hotărâm asta. Deocamdată eu zic atât: „Să câştige cel mai bun”. Fie el bărbat ori femeie.

Piscator o mângâie pe mână. În alte condiţii, ar fi respins gestul lui. Acum însă, se simţi încurajată.

Mai târziu, după ce părăsiseră biroul, Piscator îi spuse:

— Nu-s convins că Thorn spune adevărul. Oricum, ascunde ceva. După toate aparenţele, relatarea lui sună bine. Dar are ceva fals în voce. S-ar putea să ne tăinuiască unele lucruri.

— Uneori mă bagi în răcori, recunoscu ea.

— S-ar putea să mă înşel în privinţa lui.

Jill rămase cu senzaţia că Piscator spusese altceva decât gândea.

34

Zilnic, înaintea zorilor, *Minerva* se ridica pentru a face un zbor de probă. Uneori rămânea în aer până după prânz. Alteori, efectua curse întreaga zi, aterizând spre seară. În prima săptămână, Jill pilotă singură. Apoi îngădui piloţilor cursanţi şi ofiţerilor din gondolă să manevreze nava.

Barry Thorn nu urcă în dirijabil decât la patru săptămâni după începerea probelor. Jill insistase ca el să urmeze întâi cursurile de la sol. Deşi avea experienţă, nu mai fusese la bordul unei nave de treizeci şi doi de ani şi se presupunea că uitase multe lucruri. Thorn nu ridică obiecţiuni.

Jill îl urmărea cu atenţie atunci când ocupa scaunul de pilotaj. Indiferent de bănuielile lui Piscator, Thorn manevra nava de parcă numai asta ar fi făcut ani în şir. Era la fel de

priceput şi ca navigator, şi când trebuia să facă faţă unor alarme simulate ce făceau parte din pregătire.

Jill era dezamăgită. Sperase ca el să nu fi fost ce pretindea Acum îşi dăduse seama că avea stofă de căpitan.

Thorn rămase, totuşi, un individ straniu. Părea să se simtă în largul lui în prezenţa oricui şi era în stare să aprecieze o glumă bună Cu toate acestea, niciodată nu spunea vreuna din proprie iniţiativă, iar în afara programului se arăta rezervat. I se dăduse o colibă la doar douăzeci de metri depărtare de a lui Jill, însă niciodată n-o vizitase şi nici n-o invitase la el. Într-un fel, asta venea ca o uşurare pentru Jill, fiindcă nu trebuia să scape de avansurile lui. Cum nu făcea nici un efort pentru a convinge vreo femeie să locuiască sub acelaşi acoperiş, putea fi homosexual. Nu părea să-l atragă, sexual ori în alt mod, nici unul dintre sexe. Era un singuratic, deşi, când voia, se arăta foarte deschis şi fermecător. Apoi, brusc, se închidea în sine ca o scoică, devenind distant, amintind de o statuie vie.

Întregul echipaj prezumtiv al navei *Parseval* era strict supravegheat. Fiecare trebui să susţină teste psihologice pentru atestarea stabilităţii comportamentale. Thorn trecu atât testele, cât şi supravegherea, de parcă el însuşi le-ar fi conceput.

— Simplul fapt că se comportă oarecum straniu în societate nu înseamnă că nu rămâne un zburător de primă clasă, constată Firebrass. Contează ce face omul când e în aer.

Firebrass şi de Bergerac se dovediră piloţi înnăscuţi de dirijabil. În cazul americanului asta nu venea ca o surpriză, fiindcă avea la activ mii de ore de zbor pe supersonice, elicoptere şi nave spaţiale. Franţuzul provenea totuşi dintr-o epocă în care nu apăruseră nici măcar baloane, deşi ideea lor existase. Cele mai complicate dispozitive mecanice pe care le mânuise fuseseră flinta cu fitil şi pistolul cu cremene. Fusese prea sărac să-şi permită un ceas şi oricum, acesta trebuia doar întors.

Cu toate acestea, el se dovedi receptiv la instruirea la sol şi în zbor şi nici nu întâmpină greutăţi în acumularea cunoştinţelor necesare de matematică.

Firebrass era un pilot bun, însă de Bergerac îi depăşea pe toţi. Cu părere de rău, Jill trebui să recunoască asta în sinea ei. Viteza de reacţie şi raţionament a franţuzului se compara cu aceea a unui computer.

Un alt candidat uimitor era John de Greystock. Acest baron din Evul Mediu se oferise să devină membru al echipajului care se va afla la bordul dirijabilului semirigid *Minerva* în momentul atacului împotriva vaporului *Rex*. Jill se arătase sceptică privind capacitatea lui de a se adapta la condiţiile de zbor. După trei luni de pregătire, atât Firebrass, cât şi Jill îl considerau cel mai potrivit pentru a comanda nava. Era combativ, nemilos şi extrem de curajos. Şi-l ura pe Regele Ioan. Fiind rănit şi azvârlit peste bord de oamenii lui Ioan când răpiseră *Nu se închiriază*, tânjea să se răzbune.

Jill sosise în Parolando spre sfârşitul lunii numite Dektria (altfel spus, a treisprezecea). Parolando adoptase un calendar cu treisprezece luni întrucât planeta nu avea nici anotimpuri, nici lună. În afara sentimentalismului, nici un motiv nu îndemna la păstrarea anului de 365 de zile, dar şi sentimentele erau bune la ceva. Fiecare lună era alcătuită din patru săptămâni de câte şapte zile, adică douăzeci şi opt de zile. Întrucât douăsprezece luni însemnau doar 336 zile, se adăugase o lună. Rămânea astfel o zi de prisos, care era în general numită Ziua de Anul Nou, Ultima Zi, ori Ziua Fă-te Pulbere. Jill sosise cu trei zile înainte de această sărbătoare, în anul 31 e.r.n. (era resuscitării noastre).

Acum era ianuarie 33 e.r.n. şi, deşi construirea navei aeriene începuse deja, avea să mai treacă un an până să fie gata pentru zborul ei polar. Asta se datora, în parte, dificultăţilor inevitabile şi neprevăzute, precum şi ideilor grandioase ale lui Firebrass. Apăruseră nenumărate modificări ale planurilor originale.

Echipajul fusese deja ales, însă numirea ofiţerilor încă nu se făcuse. În ce-o privea pe Jill, lista era aproape

definitivată – cu excepţia funcţiilor de căpitan şi de secund. Una avea să fie preluată de Thorn, cealaltă de ea. Asta nu-i provocase multă îngrijorare – decât în vise – fiindcă lui Thorn nu-i păsa ce va fi numit.

În acea miercuri din luna ianuarie, Jill era fericită. Construcţia mergea atât de bine, încât hotărâse să plece mai devreme. Vroia să-şi ia undiţa şi să încerce la clean în lacul din apropierea colibei ei. În vreme ce urca primul dintre dealurile aflate în drumul spre casă, îl văzu pe Piscator. Avea şi el sculele de pescuit şi un coş împletit din nuiele.

Îl strigă şi el se întoarse, însă nu zâmbi în semn de salut, ca de obicei.

— Arăţi de parcă te-ar frământa ceva, constată ea.

— Da, dar nu-i problema mea, numai că priveşte pe cineva despre care-mi place să cred că mi-e prieten.

— Nu-i nevoie să-mi spui.

— Ba cred că da. E vorba de tine.

Jill rămase locului.

— Ce s-a întâmplat?

— Tocmai am aflat de la Firebrass că testele de evaluare psihologică nu s-au încheiat. Mai e unul şi trebuie să-l susţină toţi membrii echipajului.

— Şi e ceva ce-ar trebui să mă îngrijoreze?

El încuviinţă din cap.

— Presupune hipnoză profundă. E proiectat să descopere orice indicii de instabilitate pe care testele anterioare le-ar fi putut trece cu vederea.

— Da, dar eu... protestă Jill, apoi amuţi.

— Mă tem c-ar putea scoate la iveală acele... halucinaţii care te tulbură din când în când.

Simţi un gol în stomac. Vreme de o clipă, totul în jurul ei păru să se întunece. Piscator o apucă de braţ să o susţină.

— Regret, dar credeam că-i mai bine să fii pregătită.

Ea se smulse de lângă el, spunând:

— N-am nimic. N-am mai suferit din pricina lor de opt luni, continuă ea. N-am mai mestecat gumă de visat de când m-ai găsit în colibă şi sunt sigură că până şi efectele

remanente au dispărut. De altfel, n-am avut halucinaţii decât noaptea târziu, când eram acasă. Doar nu-ţi închipui că Firebrass o să mă elimine?! N-are destule motive s-o facă!

— Nu ştiu. Poate că hipnoza nu va revela crizele acelea. În orice caz, iartă-mă că încerc să te influenţez, dar ar fi recomandabil să-i spui lui Firebrass despre problemele astea. Fă-o înainte de testare.

— Şi la ce mi-ar folosi?

— Dacă descoperă că i-ai ascuns ceva, te-ar putea descalifica imediat. Însă dacă te dovedeşti sinceră şi mărturiseşti până se anunţă în mod oficial susţinerea testului, poate că ar fi dispus să înţeleagă. Personal, socot că nu prezinţi un pericol pentru navă. Dar părerea mea nu contează.

— N-am de gând să cerşesc!

— Asta oricum nu-l va influenţa decât negativ.

Trase adânc aer în piept şi privi roată, de parcă ar fi căutat vreun drum de scăpare în altă lume. Cu o clipă în urmă fusese foarte fericită şi sigură pe ea.

— Cum zici. N-are rost să amân.

— Asta înseamnă curaj, o asigură el. Şi bun-simţ. Îţi doresc noroc.

— Mai vorbim, spuse Jill şi se îndepărtă, preocupată.

Cu toate acestea, când urcă scările până la etajul doi, unde era biroul lui Firebrass, se trezi respirând precipitat, şi nu din cauza condiţiei fizice necorespunzătoare, ci a emoţiei.

Secretara îi spuse că Firebrass se retrăsese în apartamentul său. Rămase descumpănită auzind asta, dar n-o întrebă pe Agatha de ce încetase activitatea atât de devreme. Poate că şi el simţea nevoia relaxării.

Uşa ce dădea spre apartamentul lui era la jumătatea holului. În faţa ei stătea paza de corp care-l însoţea de obicei. Această măsură fusese impusă de cele două încercări de asasinat din ultimele două luni. Atentatorii muriseră şi astfel nu putuseră furniza nici o informaţie. Nimeni nu ştia sigur, dar se bănuia că-i trimisese un şef al

unui stat ostil din josul Fluviului, care nu-şi ascunsese dorinţa de a pune mâna pe bogăţiile minerale, armele şi utilajele nemaipomenite deţinute de Parolando. Individul sperase probabil că, eliminându-l pe Firebrass, ar putea invada statul. Acestea erau însă doar speculaţii ale lui Firebrass.

Jill se apropie de comandantul celor patru oameni înarmaţi până-n dinţi.

— Aş vrea să stau de vorbă cu şeful.

Ofiţerul, pe nume Smithers, îi explică:

— Regret. A ordonat să nu fie deranjat.

— De ce?

Smithers o măsură curios.

— Nu ştiu, doamnă.

Mânia provocată de teamă se dovedi mai tare:

— Cred că-i cu vreo femeie!

— Ba nu, cu toate că nu e treaba dumneavoastră, îi răspunse ofiţerul. Apoi îi surâse răutăcios şi continuă: A primit pe cineva. Un nou-sosit, Fritz Stern. A ajuns acum o oră. Un neamţ şi, din câte ştiu, mare expert în zeppeline. L-am auzit spunând căpitanului că a fost comandant pe NDELAG, ce-o mai fi şi asta. Dar are la activ mai multe ore de zbor decât dumneavoastră.

Jill abia se abţinu să nu-l pocnească peste mutră. Ştia că Smithers n-o plăcea şi, neîndoielnic, simţea o satisfacţie s-o sâcâie.

— NDELAG, făcu ea, dispreţuindu-se fiindcă vocea începuse să-i tremure. Asta ar putea însemna *Neue Deutsche Luftschifffahrts-Aktien-Gesellschaft*. Îşi percepu glasul de parcă ar fi venit de departe şi ar fi aparţinut altcuiva. A existat o companie de dirijabile numită DELAG înaintea primului război mondial. Transporta pasageri şi mărfuri în interiorul Germaniei. Dar de NDELAG n-am auzit în viaţa mea.

— Asta poate fiindcă s-a constituit după moartea ta, o lămuri el. Rânji, satisfăcut de nefericirea ei. L-am auzit spunându-i căpitanului că a absolvit academia de la

Friedrichshafen în 1984. Susţinea că şi-a încheiat cariera în funcţia de comandant al unui super-zeppelin numit *Victoria*.

I se făcu rău. Întâi Thorn, iar acum Stern. Nu mai avea nici un haz să insiste. Îşi îndreptă umerii şi spuse cu glas ferm:

— Vin mai târziu.

— Da, doamnă. Regret, făcu Smithers, rânjind.

Jill se întoarse, cu gândul de a coborî scările.

Făcu o piruetă auzind o uşă trântindu-se şi pe cineva strigând. Din apartamentul lui Firebrass ieşise în goană un bărbat care închisese uşa cu zgomot.

Parcă împietrit, rămase nemişcat preţ de câteva secunde, privind gărzile. Acestea îşi scoaseră pistoalele grele din toc. Smithers trase sabia pe jumătate din teacă.

Bărbatul era de aceeaşi statură cu ea. Avea un fizic plăcut, umeri largi, şolduri înguste, picioare lungi. Chipul îi era atrăgător, însă aspru; părul, blond-cenuşiu şi ondulat; ochii mari, albastru-închis. Pielea însă îi era nesănătos de palidă şi dintr-o rană de la umăr sângera abundent. În mâna stângă strângea un pumnal. Apoi uşa se deschise şi apăru Firebrass înarmat cu o floretă. Avea faţa răvăşită şi sângele îi şiroia pe frunte.

— Stern! strigă ofiţerul.

Acesta se răsuci şi porni în fugă. La capătul holului nu existau scări, ci doar o fereastră înaltă.

— Nu trageţi! strigă Smithers. Nu ne poate scăpa!

— Ba poate, dacă sare pe fereastră! răcni Jill.

Ajuns la capătul holului, bărbatul scoase un urlet şi sări, ţinându-şi un braţ în dreptul feţei şi rotindu-se în aer, astfel încât să izbească fereastra din plastic cu spatele.

Fereastra refuză să cedeze. Stern se lovi de ea cu un zgomot surd şi, aruncat înapoi, căzu lat, scoţând un bufnet. Rămase nemişcat, iar Firebrass, ofiţerul şi gărzile porniră în goană spre el.

Jill îi urmă o clipă mai târziu.

Stern se ridică în picioare înainte de a fi înconjurat. Privi îngrozit la bărbaţii ce alergau spre el, apoi la pumnalul pe

care-l scăpase pe podea când fusese respins de fereastră. Închise ochii şi căzu moale pe podea.

35

Până să se apropie şi Jill, Firebrass lua deja pulsul bărbatului.

— Mort!

— Ce s-a întâmplat, domnule? întrebă ofiţerul.

Firebrass se ridică.

— Aş vrea să ştiu *de ce?* Nu-ţi pot spune decât *ce* s-a întâmplat. Am fumat, am băut, am mai zis şi câte-o glumă şi ne înţelegeam de minune şi tocmai îmi oferea detalii privind cariera lui. Totul mergea ca pe roate. Şi-apoi, pe nepusă masă, face un salt, scoate pumnalul şi încearcă să mă înjunghie! Trebuie să fi înnebunit, deşi părea perfect întreg la minte până în momentul atacului. Altfel, de ce-ar fi fost răpus de un infarct?

— Infarct? se miră Jill. N-am auzit despre cineva care să moară de inimă aici. Ştiţi vreun caz?

Firebrass ridică din umeri şi spuse:

— Trebuia să se întâmple odată şi-odată. La o adică, şi resuscitările au încetat.

— Arată al naibii de cianotic ca să fi suferit un infarct, remarcă Jill. N-o fi înghiţit vreo otravă? Nu l-am văzut ducând nimic la gură.

— De unde să-şi procure cianură, acid prusic ori altă otravă decât din Parolando? spuse Firebrass. Se afla aici de prea puţină vreme ca să reuşească. Privi apoi spre Smithers. Acoperiţi cadavrul şi duceţi-l într-una dintre camerele mele. După miezul nopţii îl luaţi şi-l azvârliţi în Fluviu. Se vor ocupa de el peştii-balaur.

— Am înţeles, domnule. Ce faceţi cu rana de la frunte? Să chem un doctor, domnule?

— Nu, văd eu singur de ea. Să nu scoateţi o vorbă despre cele petrecute. E valabil şi pentru tine, Jill. Muţenie absolută. Nu vreau să creez agitaţie printre cetăţeni.

Încuviinţară cu toţii.

— Credeţi că ticălosul acela de Burr l-a trimis pe acest individ, domnule?

— Nu ştiu, îi răspunse Firebrass. Şi nici nu-mi pasă. Vreau doar să mă scăpaţi de cadavru, ai înţeles?

Se întoarse către Jill.

— Tu ce cauţi aici?

— Aveam ceva important de discutat, spuse ea. Dar o las pe altă dată. În starea asta n-o să mă poţi asculta.

— Ce-s prostiile astea?! exclamă el rânjind. Bineînţeles că pot. Doar nu-ţi închipui că întâmplarea m-a zdruncinat în asemenea măsură. Vino înăuntru, Jill, şi discutăm după ce-mi oblojesc zgârietura.

Jill luă loc pe fotoliul tapiţat din camera de zi a luxosului apartament. Firebrass dispăru în baie, revenind după câteva minute având pe frunte un plasture alb, fixat în cruciş.

Zâmbind bine dispus, de parcă ar fi fost o zi obişnuită, spuse:

— Bei ceva? Ţi-ar mai trece starea de agitaţie.

— *Eu*, agitată?

— Bine, atunci. Recunosc, şi eu sunt tulburat. Nu-s supraom, indiferent ce-ar zice unii despre mine.

Turnă alcoolul purpuriu în două pahare înalte, pe jumătate pline cu cuburi de gheaţă. Din câte ştia Jill, la fel ca şi plasturele adeziv, gheaţa şi paharele nu puteau fi găsite decât în Parolando.

Vreme de câteva clipe sorbiră din băutura rece, aromată, iar privirile li se întâlniră, dar nici unul nu rosti vreun cuvânt.

— Buun, făcu Firebrass. De ajuns cu convenienţele sociale. Ce voiai să-mi spui?

Jill reuşi cu greu să îngaime câteva cuvinte. Păreau să-i rămână în gât, apoi se rostogoleau, strivite de graba de a scăpa de ele.

După ce se opri să ia o înghiţitură pe îndelete, continuă ceva mai rar şi mai calm. Firebrass n-o întrerupse, ci

rămase nemişcat, nedezlipindu-şi ochii căprui, cu steluţe verzi, de la ea.

— Deci, încheie Jill, asta e. Trebuia să-ţi spun, dar mi se părea cel mai anevoios lucru din lume.

— De ce te-ai hotărât să mărturiseşti? Fiindcă ai auzit de hipnoză?

Un moment, se gândi să spună o minciună. Piscator n-o va da de gol, şi ar fi avut doar de câştigat dacă ar recunoaşte totul fără s-o silească nimeni.

— Da. Am auzit. Dar de mult voiam să-ţi comunic asta. Numai că... nu suportam gândul că voi fi lăsată la sol. Şi sunt convinsă că nu reprezint o primejdie pentru navă.

— Ar fi grav dacă ai suferi o criză în cursul vreunui moment important al zborului. Eşti conştientă de asta, nu? Ei bine, uite ce părere am, Jill. În afara lui Thorn, tu eşti cel mai bun pilot – adică, persoană pe care o avem. Spre deosebire de Thorn, care a fost un zburător priceput, însă n-a făcut din asta pasiunea vieţii lui, tu eşti o fanatică. Cred sincer că ai face orice pe lume, numai să poţi zbura o oră. În ce mă priveşte, încerc să vă păstrez pe amândoi. N-aş vrea să te pierd şi dacă voi fi silit să renunţ la tine, mă tem că te-ai sinucide. Nu, nu mă contrazice, sunt convins de asta. Ceea ce înseamnă că n-ai o personalitate echilibrată. Cu toate acestea, trebuie să mă gândesc la binele navei şi al echipajului, aşa că te-aş descalifica dacă ar fi cazul, indiferent cât aş avea de suferit după aceea. Deci o să te pun la încercare. Dacă n-o să mai ai nici o criză de acum până la plecarea navei în călătorie, atunci vei face parte din echipaj. Singurul inconvenient e că trebuie să te cred pe cuvânt în privinţa crizelor. Deşi nu-i chiar aşa. Te-aş putea supune hipnozei să aflu dacă spui adevărul. Însă n-aş face-o cu plăcere. Ar însemna că n-am încredere în tine. Nu vreau să am la bord pe cineva de cinstea căruia să mă îndoiesc.

Jill simţi imboldul de a se repezi la el să-l strângă în braţe. Ochii i se umeziră şi aproape că izbucni în scâncete de bucurie. Rămase neclintită pe fotoliu. Un ofiţer nu-şi îmbrăţişa comandantul. Pe de altă parte, era posibil ca el să

interpreteze altfel purtarea ei, invitând-o mai apoi în dormitor.

Gândul o ruşina. Firebrass n-ar profita niciodată de o asemenea situaţie. Ar respinge până şi ideea de a-şi folosi poziţia. Cel puţin aşa îşi închipuia Jill.

— Nu pricep un lucru, recunoscu ea. Cum o să-i obligi pe toţi ceilalţi să se supună hipnozei şi pe mine mă vei scuti de ea? Asta ar fi sinonim cu discriminarea...

— M-am răzgândit în privinţa asta.

Se ridică şi merse la birou, se aplecă deasupra lui şi scrise ceva pe o bucată de hârtie, apoi i-o dădu.

— Poftim. Du-te cu asta la doctorul Graves. O să-ţi facă o radiografie.

Ea rămase descumpănită.

— Pentru ce Dumnezeu?

— În calitate de comandant, îţi pot ordona să taci şi să te conformezi. N-o să procedez aşa, fiindcă mi-ai purta pică. Să zicem doar că e ceva ce psihologii au învăţat abia în anul 2000. Testul şi-ar pierde din interes dacă aş spune ce scop are. Şi ceilalţi se voi supune radiografiei. Ai onoarea de a fi prima.

— Tot nu înţeleg, murmură ea. Dar am s-o fac, fireşte. Se ridică. Mulţumesc.

— Nu-i nevoie să-mi mulţumeşti. Acum mişcă-ţi fundul până la doctorul Graves.

Când ajunse la cabinet, îl găsi pe doctor discutând la telefon. Era încruntat şi mesteca furios capătul trabucului.

— Bine, Milt. Aşa voi proceda. Dar nu-mi place că nu vrei să ai încredere în mine.

Închise şi-şi îndreptă atenţia către Jill.

— Bună. Trebuie să aştepţi până soseşte sublocotenentul Smithers. El va lua radiografiile imediat ce ies şi i le va duce lui Firebrass.

— Are cameră obscură acolo?

— Nu. Dar nu trebuie developate. Nu ştiai? Sunt ca orice alte fotografii, dar prelucrate electronic. Chiar Firebrass a proiectat echipamentele. E un procedeu creat prin 1998, după cum zicea el.

Apoi doctorul începu să păşească agitat de colo-colo, muşcând nervos din trabuc.

— La naiba! Nici măcar nu-mi permite să văd radiografiile! De ce?

— A spus că nu vrea să fie văzute de altcineva. Constituie o parte a testelor de evaluare psihologică.

— Cum dracu' poate o radiografie a capului să spună ceva despre psihicul unui individ? A înnebunit?

— Cred c-o să ne comunice după ce le vede pe toate. Apropo, fiindcă ai adus vorba de psihic, eu nu-s individ.

— Vorbeam la modul generic.

Rămase locului şi făcu o strâmbătură şi mai furioasă.

— Nici n-o să pot dormi noaptea de grija asta. Dumnezeule, păcat că n-am trăit mai mult. Am lepădat veşmântul din carne[4] în 1980, aşa că n-am apucat să văd ultimele cuceriri ale medicinii. Nici o pagubă, cred. Şi-aşa nu făceam faţă la avalanşa de noutăţi în domeniu. Întorcându-se către Jill şi împungând cu trabucul spre ea, continuă: Aş vrea să-ţi pun o întrebare. E ceva ce mă frământă de multă vreme. În afară de Firebrass, n-am cunoscut pe nimeni care să fi apucat anul 1983. Tu ştii pe cineva?

Ea clipi mirată.

— N-nu. Sigur nu, dacă mă gândesc mai bine. Cu excepţia lui Firebrass.

Cât pe ce să scape câteva vorbe despre Stern. Îi va veni greu să păstreze secretul.

— Nici eu. Al naibii de ciudat.

— Nu chiar, îl calmă ea. Sigur, n-am călătorit pe tot Fluviul, dar tot am parcurs câteva mii de kilometri şi-am vorbit cu mii de oameni. Cei din secolul al XX-lea sunt puţini şi par răspândiţi pretutindeni. N-am auzit să fi fost resuscitaţi în grupuri mai mari. Asta înseamnă, probabil, că o să-i găseşti greu, iar majoritatea segmentelor de populaţie provin din alte secole. În concluzie, nu trebuie să te mire raritatea celor născuţi după 1983.

---

[4] Shakespeare, Hamlet III. 1.(n.t.)

— Zău? Poate ai dreptate. Ei, uite că vine Smithers cu alte două brute de-ale lui. Treci în budoarul meu, scumpo, cum s-a adresat şi păianjenul către muscă.

36

Extrase din diferite ediţii ale ziarului *„Dezvăluirile Zilei”:*

Dmitri „Mitya” Ivanovici Nikitin este ofiţer secund pilot *pro tempore* al dirijabilului *Parseval*. S-a născut în 1885 la Gomel, Rusia, într-o familie de mic-burghezi. Tatăl era proprietarul unei făbricuţe de hamuri; mama dădea lecţii de pian. Recomandările lui la candidatură se bazează pe experienţa acumulată în funcţia de cârmaci-şef pe *Russie*, o navă franceză construită de Compania Lebaudy-Juillot în 1909, pentru guvernul rus.

‘Şoara Jill Gulbirra, instructor-şef de zbor, susţine că, din punctul ei de vedere, experienţa lui Mitya e limitată, însă dă dovadă de o îndemânare deosebită. Cu toate acestea, dacă e să dăm crezare zvonurilor, rusul se dă în vânt după băutură. Îţi facem o sugestie, Mitya. Lasă pileala.

... Pilotul Nikitin nu va fi acţionat în justiţie de către redactor. Aflat în spital, Domnul Bagg ne-a acordat un interviu în cursul căruia a declarat: „Am fost ciomăgit de oameni mai de calitate decât acea matahală prost crescută. Când va mai da buzna ca un taur în biroul meu, voi fi pregătit. N-am solicitat arestarea lui fiindcă am un suflet mare. Vreau să mi se ofere prilejul de a-i zbura creierii cu mâna mea. Se recomandă vorba dulce şi o bâtă sănătoasă la îndemână.”

... Ettore Arduino e italian (s-ar putea altfel?), însă e blond cu ochi albaştri şi poate trece drept suedez, atâta vreme cât nu deschide gura şi nu mănâncă usturoi. În afara celor mai proaspeţi cetăţeni, toată lumea ştie că

el a sosit în Parolando acum două luni şi a fost inclus imediat în programul de pregătire. A avut o existenţă ilustră, dar tragică, pe Pământ, fiind mecanic-şef pe nava aeriană *Norge*, iar apoi pe *Italia*, sub comanda lui Umberto Nobile. (Consultaţi minibiografia acestui fiu al Romei la pag. 6.) *Norge* şi-a îndeplinit principala misiune de a survola Polul Nord la data de 12 mai 1926. Cu această ocazie s-a stabilit că nu exista nici o porţiune masivă de uscat între Pol şi Alaska, aşa cum susţinea marele explorator, comandorul Robert E. Peary (1856-1920), primul om care a atins Polul Nord (1909). (Deşi Peary a fost însoţit de un negru, Matthew Henson, şi patru eschimoşi ale căror nume nu le-am reţinut, în realitate, Henson a pus primul piciorul pe Polul Nord.) După ce a trecut pe deasupra Polului şi se îndrepta spre Golful King, *Italia* a zburat în condiţii meteorologice grele, fiind surprinsa de un vânt frontal. Comenzile s-au blocat din cauza jivrajului puternic; prăbuşirea părea aproape sigură. Cu toate acestea, gheaţa s-a topit şi dirijabilul şi-a continuat zborul. La câtva timp după aceea, a început să piardă treptat din înălţime. Echipajul s-a văzut incapabil să facă ceva în momentul când regina cerului a izbit suprafaţa de gheaţă. Din impact, gondola de comandă s-a desprins, o întâmplare norocoasă pentru cei aflaţi în ea. Au coborât, apoi au privit îngroziţi cum dirijabilul, eliberat de povară, a luat din nou înălţime.

Ei l-au văzut pentru ultima oară pe Ettore Arduino stând pe trapa care ducea spre gondola motorului de la tribord. După cum relata un membru al echipajului, dr. Francis Behounek, de la Institutul de Telegrafie din Praga, Cehoslovacia, pe chipul lui Arduino, devenit o mască, se citea stupefacţia. *Italia* s-a îndepărtat şi nici ea, nici oamenii de la bord nu au mai fost văzuţi vreodată. Pe Pământ, mai precis.

Arduino a povestit că a pierit de frig după ce nava a căzut a doua oară pe gheaţă. Relatarea completă a aventurii sale va apărea în numărul nostru de joia

viitoare. După această întâmplare care ne îngheaţă sângele în vine, nimeni întreg la minte nu l-ar vedea pe Ettore oferindu-se iar să călătorească cu un dirijabil. Însă el se arată neînfricat şi-şi exprimă dorinţa de a întreprinde o nouă expediţie polară. Nu ne pasă ce vorbeşte lumea despre italieni şi nu putem decât să ne exprimăm dispreţul faţă de atitudinea predominantă din Tombstone, unde se afirmă cu toată convingerea că toţi macaronarii sunt laşi. Cunoaştem din proprie experienţă că ei au mai mult curaj decât minte şi suntem siguri că Ettore va deveni o podoabă sclipitoare pentru echipaj.

... fost ultima oară văzut vâslind disperat spre mijlocul Fluviului, în vreme ce dl. Arduino trăgea în el cu noul tip de pistol Mark IV. Fie că această armă nu este ceea ce proiectanţii pretind, fie că precizia domnului Arduino lăsa de dorit în acea zi.

... noul dumneavoastră redactor acceptă sugestia Preşedintelui Firebrass ca acest ziar să-şi folosească în mod înţelept privilegiul de a se exprima liber.

... Domnul Arduino a fost eliberat după ce a promis că nu va mai rezolva nici un diferend, justificat sau nu, prin mijloace violente. Recent înfiinţat, Consiliul de Aplanare a Divergenţelor Civile va rezolva pe viitor astfel de chestiuni avându-l pe Preşedintele Firebrass drept instanţă supremă de apel. Deşi îi vom duce dorul lui S.C. Bagg, trebuie să mărturisim că...

... Metzing a fost şeful Diviziunii de Aparate de Zbor din cadrul Marinei Germane Imperiale în 1913. Avea funcţia de korvettenkapitan al zeppelinului L-1 care a căzut pe 9 septembrie 1913, în cursul unor manevre. Acesta a fost primul dirijabil pierdut de marină. Prăbuşirea nu s-a datorat vreunei deficienţe din partea echipajului sau a navei, ci necunoaşterii, la acea vreme, a condiţiilor meteorologice din straturile superioare ale

atmosferei. Cu alte cuvinte, prevederea vremii era o ştiinţă primitivă. Un violent front de furtună a înălţat nava L-1 dincolo de altitudinea de presurizare, apoi a făcut-o să coboare cu mare rapiditate. Cu elicele încă rotindu-se şi aruncând balastul, ea s-a izbit de suprafaţa mării, nu departe de Heligoland. Metzing a murit împreună cu mai toţi membrii echipajului... Salutăm prezenţa în Parolando a acestui experimentat ofiţer şi gentleman agreabil, dar sperăm să nu fie însoţit de ghinion.

... Uimitor! Tocmai a sosit! Un alt veteran al zborului, Anna Karlovna Obrenova, a parcurs aproximativ 40.000 de kilometri, venind din amonte. Din micro-interviul acordat înainte de a fi condusă la Cartierul General al Preşedintelui Firebrass, am aflat că doamna Obrenova a fost căpitan al dirijabilului sovietic de transport *Lermontov*, având 8.584 de ore de zbor cu acesta şi cu alte nave. Prin aceasta, ea îi întrece pe 'şoara Gulbirra, cu 8.342, şi pe domnul Thorn, cu 8.452 de ore de zbor. Vom publica în numărul de mâine o prezentare completă despre Obrenova. Deocamdată vă putem destăinui doar că doamna e scumpă, o adevărată comoară!

37

Era amuzant, dar nu atât cât să-i stârnească râsul.

Se temuse că va apărea vreun bărbat care să aibă la activ mai multe ore de zbor decât ea. Aşa se şi întâmplase, dar nu fusese agresiv. Singura lui ambiţie era să facă parte din echipaj şi părea să nu-i pese ce grad i s-ar acorda.

Nu crezuse nici o clipă că va fi dată la o parte de o femeie. Pe vremea ei existaseră foarte puţine femei-pilot. Iar aici apăruseră atât de puţini oameni care să fi trăit după 1983 – în realitate, doar unul –, încât nu o îngrijoraseră specialiştii în dirijabile proveniţi din acea epocă. Din câte

spunea Firebrass, perioada de după 1983 devenise secolul dirijabilelor rigide şi masive. Însă erau reduse şansele de apariţie a unor aeronauţi din acea eră.

Soarta făcuse zarurile să se rostogolească şi o aruncase pe Obrenova, o femeie care avea 860 de ore în funcţia de căpitan al unei uriaşe nave sovietice.

Deocamdată nu se anunţaseră numirile pe funcţii. Jill ştia că blonda proaspăt sosită va deveni secund. Realist vorbind, aşa trebuia. Dacă Jill ar fi fost în locul lui Firebrass, ar fi considerat normal s-o numească secund pe Obrenova.

Pe de altă parte, mai rămăseseră doar două luni până la plecarea navei *Parseval* în călătorie. Rusoaica ar fi avut nevoie de o pregătire mai îndelungată. După treizeci şi patru de ani de viaţă la sol, uitase multe lucruri. Ar fi trebuit să petreacă o lună ca să se familiarizeze din nou cu baloanele, antrenându-se pe *Minerva*. Apoi, o lună de pregătire pe nava mare, alături de toţi ceilalţi.

Va reuşi? Desigur. Şi Jill ar fi fost în stare să reînveţe cam în acelaşi răstimp.

Când Anna Obrenova sosise, condusă de Agatha, Jill se afla în sala de conferinţe, împreună cu candidaţii la funcţiile de ofiţeri. Văzând-o, îşi simţi inima bătându-i mai rar, ca un motor prost alimentat. Îşi dădu seama ce se va întâmpla chiar înainte de a auzi glasul emoţionat al Agathei, care anunţa identitatea nou-sositei.

Anna Obrenova era scundă şi zveltă, dar cu picioare lungi şi sâni mari. Avea părul lung, blond-strălucitor, şi ochi mari, albastru-închis, un chip modelat ca o inimioară, pomeţi înalţi, buze frumos arcuite, şi era bine bronzată. Citând un alt articol de ziar, era o „frumuseţe”.

Dezgustător de feminină şi delicată. De-a dreptul revoltător.

Exact tipul de femeie pe care bărbaţii voiau deopotrivă s-o protejeze şi s-o aibă la pat.

Ridicându-se în picioare, Firebrass înainta spre ea cu chipul numai zâmbet şi părând să lăcrimeze doar hormoni.

Pe Jill o uimi însă reacţia lui Thorn. Văzând-o pe Obrenova intrând, sărise în picioare şi deschisese gura, apoi o

închisese, iar îi căzuse falca şi în cele din urmă îşi revenise. Pălise, în ciuda tenului bronzat.

— O cunoşti? îl întrebă Jill cu fereală.

El se aşeză şi-şi acoperi o clipă faţa cu palmele.

Când şi le lăsă în jos, îi răspunse:

— Nu! Într-o străfulgerare, mi s-a părut că da! Seamănă extrem de mult cu prima mea soţie. Încă nu-mi pot crede ochilor.

Încă stând jos, continuă să tremure, timp în care ceilalţi se îngrămădiră în jurul Obrenovei. Nu se sculă să-i strângă mâna decât după ce fură prezentaţi toţi. Apoi îi spuse cât de mult aducea cu soţia lui. Ea îi zâmbi – „ameţitor” reprezenta un clişeu, dar rămânea singurul cuvânt potrivit – şi i se adresă, într-o engleză cu un pregnant accent rusesc:

— Ţi-ai iubit soţia?

Ciudată întrebare. Thorn făcu un pas înapoi şi o asigură:

— Da, foarte mult. Numai că m-a părăsit.

— Îmi pare rău, zise ea, apoi nu mai schimbă cu el nici o vorba tot timpul cât mai rămase în cameră.

Firebrass o invită să ia loc şi-i oferi mâncare, ţigarete şi băutură. Ea acceptă puţină mâncare, refuzând orice altceva.

— Asta înseamnă că nu ai vicii? vru să ştie Firebrass. Speram să ai măcar unul.

Obrenova nu luă în seamă remarca lui. Firebrass făcu un gest din umeri şi începu s-o tragă de limbă. Jill se întrista ascultând povestea vieţii ei. Se născuse la Smolensk în 1970, absolvise cursuri de aeronautică şi în 1984 începuse să studieze pilotajul. În 2001 ajunsese căpitan pe *Lermontov*, navă care transporta mărfuri şi persoane.

Într-un târziu, Firebrass socoti că Obrenova trebuie să fi fost obosită. O sfătui să plece cu Agatha, care avea să-i găsească un loc de dormit.

— De preferat în această clădire, preciză el.

Agatha îi răspunse că nu era nici o cameră liberă. Se putea mulţumi şi cu o colibă în apropiere de ’şoara Gulbirra şi domnul Thorn.

Cu un aer dezamăgit, Firebrass cedă:

— Bine, poate-i găsim totuşi un loc aici. Până atunci însă, o să merg cu tine, Anna, să fiu sigur că nu ţi se dă o cocioabă.

Jill se simţi şi mai deprimată. Cum să se aştepte la obiectivitate din partea lui dacă rusoaica îl fermecase într-atât?

O vreme se lăsă purtată de imaginaţie. Ce-ar fi s-o răpească pe micuţă, s-o lege fedeleş într-un ascunziş, chiar înainte de decolarea navei *Parseval!* Firebrass nu va amâna zborul până când o vor găsi. Iar atunci, Jill Gulbirra va deveni secund.

Dacă i-ar putea-o face Obrenovei, de ce nu şi lui Firebrass? Aşa ar ajunge comandant.

Scenele imaginate o încântau, însă, indiferent de antipatia care ar fi animat-o, nu era în stare să facă nimănui un asemenea pocinog. Încălcarea drepturilor şi demnităţii era totuna cu violul, distrugerea de sine.

În săptămâna următoare, sentimentul de frustrare o îndemnă să bată uneori cu pumnii în masă sau să plângă. Ori şi una şi alta. După aceea, îşi zise că se dovedea imatură. Trebuia să accepte inevitabilul şi să se bucure de toate celelalte. Era chiar atât de important să fie căpitan al navei?

Pentru ea, da. Pentru restul lumii, nu.

De aceea îşi înghiţi amarul şi dezgustul.

Piscator sigur îşi dăduse seama de sentimentele ei. Îl surprindea adesea uitându-se cercetător la ea. Prins asupra faptului, îi zâmbea lui Jill ori privea altundeva. Dar ştia, ştia!

Trecură şase luni. Firebrass renunţă la gândul de a o convinge pe Obrenova să se mute în apartamentul lui. Nu făcuse un secret din dorinţa lui şi nici nu ascunsese faptul că ea îl respinsese.

— Uneori câştigi, alteori pierzi, îi mărturisi el lui Jill, surâzând întristat. Poate că n-o interesează bărbaţii. Mai cunosc o mulţime care umblă după ea cu limba scoasă, dar rămâne rece în faţa tuturor, de parc-ar fi Venus din Milo.

— Lesbiană sigur nu-i, spusese Jill.

— Trebuie să fii tu însăţi, ca să-ţi dai seama, nu? Ha, ha!

— Ce naiba, doar ştii că-s hetero, îi răspunsese ea furioasă şi plecă.

— Mai curând nehotărâtă! strigase Firebrass după ea.

În acea perioadă Jill locuia cu Abel Park, un bărbat inteligent, atrăgător, înalt şi bine clădit. Era un Ţânc al Fluviului, adică unul dintre milioanele de copii care muriseră pe Pământ imediat după ce împlinise cinci ani. Nu-şi amintea în ce ţară se născuse şi nici care-i fusese limba maternă. Deşi resuscitat într-o zonă cu populaţie formată preponderent din hinduşi medievali, fusese adoptat şi crescut de un cuplu scoţian. De origine ţărănească, cei doi trăiseră în Lowlands prin secolul al XVIII-lea. În ciuda sărăciei, tatăl adoptiv reuşise să devină medic în Edinburgh.

După ce părinţii săi muriseră, Abel plecase să cutreiere în josul Fluviului până ajunsese în Parolando. Jill îl plăcuse foarte mult şi-l rugase să împartă coliba cu ea. Bărbatul solid acceptase bucuros şi idila dura de câteva luni. Dar în ciuda inteligenţei, era needucat. Jill îi predă tot ce ştia: istorie, filozofie, poezie, ba chiar şi ceva aritmetică. El era dornic să înveţe, dar până la urmă o acuză că voia să-l domine.

Descumpănită, Jill respinse acuzaţia.

— Am vrut doar să te educ, transmiţându-ţi cunoştinţele la care n-ai avut acces fiindcă ai murit la o vârstă fragedă.

— Da, dar n-ai răbdare. Uiţi mereu că n-am pregătirea ta. Lucruri care-ţi par simple, deoarece ai crescut înconjurat de ele, pe mine mă ameţesc. N-am punctele tale de referinţă. Făcuse o pauză, apoi adăugase: în privinţa cunoaşterii, eşti şovină. Pe scurt, o... cum se zice?... o snoabă.

Jill rămase şi mai uimită. Protestă din nou, deşi, gândindu-se mai bine, socoti că el avea probabil dreptate. Era deja prea târziu să mai îndrepte lucrurile. Între timp, el îşi găsise altă femeie şi o părăsi.

Jill se consolă spunându-şi că şi el se învăţase să creadă că bărbatul e şef. I se părea greu s-o accepte ca egal.

Mai apoi, constată că şi asta era pe jumătate adevărat. De fapt, în adâncul sufletului, îl dispreţuise fiindcă nu era şi

nici nu avea să i fie vreodată egal ca inteligenţă. Asta fusese o atitudine instinctivă, iar acum, când îşi dădea seama, regreta că o lăsase să transpară. Mai precis, îi era ruşine.

După aceea, nu făcu nici un efort să permanentizeze vreo relaţie. Partenerii ei erau bărbaţi şi femei care, ca şi ea, doreau doar împlinirea sexuală. De obicei, o obţineau cu toţii, însă ea avea o senzaţie de frustrare. Simţea nevoia unei afecţiuni şi comuniuni autentice.

Obrenova şi Thorn, remarcă ea, sigur procedau în acelaşi fel. Mai precis, nimeni nu se muta în colibele lor. În concluzie, nu remarcase ca ei să manifeste faţă de cineva o atracţie care să fie interpretată sexual. Din câte ştia, cei doi nu căutau nici măcar tovărăşii de o noapte.

Thorn părea să se simtă bine în compania Obrenovei. Jill îi vedea adesea discutând animat. Thorn încerca, pesemne, să şi-o facă amantă. Iar rusoaica refuza, socotind că va deveni, probabil, înlocuitoarea primei soţii.

Cele trei zile dinaintea plecării fură declarate sărbători. Jill părăsi zona de câmpie fiindcă aceasta devenise neîncăpătoare şi zgomotoasă din cauza oamenilor sosiţi din susul şi josul Fluviului. Socoti că în Parolando veniseră deja câteva sute de mii şi că până în clipa decolării navei *Parseval* numărul lor se va dubla. Se retrase în colibă, ieşind doar la pescuit. În a doua zi, când stătea pe malul lacului şi privea absentă la apă, auzi pe cineva apropiindu-se.

Sentimentul de iritare la gândul că îi era răpită liniştea dispăru când îl văzu pe Piscator. Avea cu el o undiţă şi un coş împletit din nuiele. Se aşeză tăcut lângă ea şi-i oferi o ţigaretă. Ea refuză cu un gest din cap. Priviră o vreme suprafaţa apei, vălurită de vânt şi tulburată doar arareori de saltul vreunui peşte.

După o vreme, i se adresă:

— Cu părere de rău, curând va trebui să-mi iau rămas-bun de la discipoli şi de la aventurile mele pescăreşti.

— Şi ai regrete?

— Adică, merită să renunţ la viaţa asta plăcută pentru o expediţie care s-ar putea sfârşi tragic? O să ştiu doar când voi da piept cu moartea, nu-i aşa? După câteva momente de muţenie, continuă: Tu cum o mai duci? Ai mai trăit nopţi ca *aceea!*

— Nu, mă simt bine.

— Dar ai trei răni în inimă.

— La ce te referi? întrebă ea, întorcând capul să-l vadă mai bine. Spera ca aerul nedumerit să nu pară la fel de fals precum îl simţea chiar ea.

— Ar fi trebuit să spun trei răni. Funcţia de căpitan, rusoaica şi, în primul rând, tu însăţi.

— Da, am necazuri... Dar ce, restul sunt scutiţi? Ori tu faci excepţie? Tu n-ai niciodată reacţii umane?

El zâmbi şi-i răspunse:

— Ba tocmai că am. Mai mult decât alţii, şi afirm asta cu tărie, chiar dacă pare lipsă de modestie. Cum să-ţi spun? Aproape c-am atins perfecţiunea în privinţa calităţilor umane. Nu mă aştept să-mi dai dreptate. Nici n-o vei face, decât dacă, într-o bună zi... deşi s-ar putea ca ea să nu sosească vreodată. În fine, în ce priveşte ultima ta întrebare: m-am gândit deseori dacă unii oameni cu care venim în contact sunt umani. Cu alte cuvinte, dacă aparţin speciei *Homo sapiens?* N-ar fi posibil, ba chiar foarte probabil, să existe printre noi agenţi ai Celor care au făcut planeta asta? Habar n-am în ce scop. Dar ei ar putea fi catalizatori, pentru a ne determina să acţionăm. Nu am în vedere acţiuni fizice, precum construirea de vapoare sau nave de zburat, deşi asta ar putea fi o parte a planului. Mă refer la o influenţă psihică. La o, cum să spun, direcţionare a umanităţii. Încotro? Pesemne către o ţintă similară celei propuse de Biserica Celei de-A Doua Şanse. O ţintă spirituală, de purificare a spiritului uman. Ori, folosind o metaforă creştin-musulmană, pentru a despărţi oile de capre.

Făcu o pauză şi trase din ţigaretă.

— Şi, dezvoltând metafora religioasă, s-ar putea să funcţioneze două forţe, una a răului, alta a binelui. Una luptă împotriva împlinirii scopului.

— Poftim?! se miră ea. Ai vreo dovadă în sprijinul afirmaţiile tale?

— Doar simple speculaţii. Să nu mă înţelegi greşit. Nu cred că Shaitan, altfel zis, Lucifer, desfăşoară un război rece împotriva lui Allah sau a lui Dumnezeu, pe care noi preferăm să-l numim Realul. Însă uneori îmi pun întrebarea dacă nu cumva, într-un fel sau altul, există o paralelă cu acesta... În fine, astea-s deducţii. Dacă există agenţi, ei arată ca orice fiinţă umană.

— Ştii ceva ce mi-a scăpat?

— Pesemne că am observat mai multe amănunte. Poate că şi tu le-ai remarcat, însă nu le-ai pus cap la cap. Pare un plan întunecat. Deşi s-ar putea să-l cercetez dintr-un unghi nepotrivit. Dacă l-aş întoarce pe altă faţă, probabil că m-ar orbi cu lumina lui.

— Tare-aş vrea să-ţi pricep vorbele. N-ai vrea să-mi destăinui şi mie câte ceva despre acest... plan?

Piscator se ridică şi azvârli chiştocul în lac. Apăru imediat un peşte care-l înghiţi şi dispăru cu un pleoscăit.

— Sub luciul apei se desfăşoară tot soiul de activităţi, spuse el, arătând cu mâna spre lac. Nu le putem vedea fiindcă apa se deosebeşte de aer. Peştii ştiu ce se petrece acolo, dar asta nu ne slujeşte la nimic. Nu avem decât să aruncăm cârligul în adânc, sperând că vom prinde ceva. Am citit odată o poveste în care un peşte stătea pe fundul unui lac adânc şi întunecat şi de acolo scotea undiţa pe mal. Cu ajutorul momelii, prindea oameni.

— Asta-i tot ce-mi poţi spune?

El dădu din cap şi o întrebă:

— Presupun că vii la petrecerea de adio organizată de Firebrass în seara asta.

— E mai curând ordin decât invitaţie. Dar regret de pe-acum. Are să fie o adevărată beţie.

— Dacă te amesteci printre porci, nu-i nevoie să te şi mânjeşti. Fii prezentă, fără a deveni una cu ei. Asta-ţi va permite să te bucuri la gândul că eşti deasupra lor.

— Mare nerozie spui, îl apostrofă ea. Apoi se corectă imediat: Iartă-mă, Piscator. Eu sunt neroadă. M-ai înţeles perfect, desigur.

— Cred că în seara asta Firebrass are să anunţe lista ofiţerilor şi a piloţilor.

Ea rămase mută o clipă.

— Aşa cred şi eu, şi nu sunt nerăbdătoare să aflu.

— Ţii prea mult la grade. Ba, mai grav, eşti conştientă de asta, dar nu te înveţi minte. În orice caz, ai şanse mari.

— Sper.

— Până una-alta, te sui în barca mea să mergem la pescuit?

— Nu, mulţumesc.

Se ridică îmbufnată şi trase firul din apă. Momeala dispăruse din cârlig.

— Mă duc acasă, vreau să clocesc un plan.

— Să-mi dai şi mie un pui, spuse el, surâzând.

Jill pufni şi se îndepărtă. În drum spre casă, trecu pe lângă coliba lui Thorn. Dinăuntru răzbătea un schimb de replici furioase. Vocile aparţineau lui Thorn şi Obrenovei.

Aşadar, până la urmă, cei doi ajunseseră împreună. Dar nu păreau să fi descoperit fericirea.

Aproape mistuită de dorinţa de a trage cu urechea, Jill ezită câteva clipe. Apoi îşi văzu hotărâtă de drum dar, fără să vrea, îl auzi pe Thorn strigând ceva într-o limbă necunoscută ei. Prin urmare, nu i-ar fi slujit la nimic dacă ar fi zăbovit. Dar ce limbă era aceea? Nu suna nicicum a rusă.

Cu glas mai scăzut, însă îndeajuns de tare pentru urechile lui Jill, Obrenova îi răspunse ceva în acelaşi dialect. Îl sfătuia, neîndoielnic, să vorbească mai încet.

Se făcu tăcere. Jill porni grăbită, sperând că cei doi nu vor privi în jur, ajungând la concluzia că ea îi auzise certându-se. Acum chiar că avea la ce să se gândească. Din câte ştia, Thorn vorbea doar engleză, franceză, germană şi esperanto. Sigur, ar fi putut deprinde nenumărate alte limbi

în cursul peregrinărilor lui de-a lungul Fluviului. Era ceva inevitabil până şi pentru cel mai nereceptiv individ.

Cu toate astea, de ce-ar fi vorbit cei doi în altă limbă decât cea maternă sau esperanto? Ştiau amândoi vreun dialect pe care-l foloseau doar când se certau, astfel încât să nu-i priceapă nimeni?

Îi va spune asta lui Piscator. S-ar putea ca el să aibă vreun punct de vedere edificator.

Se vădi însă că nu mai avu prilejul s-o facă şi până la decolarea navei Parseval uitase cu desăvârşire de această problemă.

38

Descoperiri în lumea subpământeană
26 ian. 20 e.r.n.

Peter Jairus Frigate
La bordul vasului *Razzle Dazzle*
Zona temperată sudică
Lumea Fluviului

Robert F. Rohrig
În aval (nădăjduiesc)

DRAGUL MEU BOB,

În cei treizeci şi unu de ani petrecuţi pe nava asta ţi-am trimis douăzeci şi una de asemenea mesaje. Răvaş de la un resuscitat. Cablogramă de la Caron. Misivă de la Mictlan. Palavre în dialectul po. Tirade din Tir na nOc. Tonuri din Tuonela. Alegorii din al-Sirat. Sfaturi de pe malul Styxului. Istorioare de la Isus. Etc.

Şi alte şmecherii aliterate cu efect soporific.

Acum trei ani am azvârlit în apă informarea mea din Infern. Am trecut în ea fiece întâmplare semnificativă prin care am trecut de când ai murit în Saint Louis de prea mult

trai. Sigur, n-o să ajungi în posesia nici uneia decât printr-un noroc nesperat.

În după-amiaza asta minunată mă aflu pe puntea unei goelete cu două catarge, scriind cu un toc din os de peşte şi cerneală neagră ca tăciunele pe hârtie confecţionată din bambus. Când voi termina, o să rulez paginile, le înfăşor în membrană de peşte şi le introduc într-un cilindru din bambus. O să îndes un capac la capătul rămas deschis. Înalţ apoi o rugăciune către zei, oricare-ar fi ei. În sfârşit, azvârl containerul peste bord. Fie ca el să-ţi parvină pe calea poştei fluviale.

Căpitanul, Martin Farrington, Puştiul din Frisco, stă la cârmă. Părul lui castaniu-roşcat străluceşte în razele soarelui şi flutură în vânt. Pare pe jumătate polinezian, pe jumătate celt, dar nu-i nici una, nici alta. E american cu strămoşi englezi şi galezi, născut în Oakland, California, în 1876. Nu mi-a spus-o chiar el, dar sunt la curent, fiindcă ştiu cine e. Am văzut prea multe poze de-ale lui ca să nu-l recunosc. Nu-i pot spune pe nume, deoarece o fi avut motive întemeiate să-şi aleagă un pseudonim. (Care, apropo, e alcătuit din numele a două personaje din cărţile lui.) Da, a fost un scriitor renumit. Poate vei reuşi să-l ghiceşti, dar mă îndoiesc. Mi-ai spus odată că ai citit una dintre lucrările lui, *Povestirile patrulei de pescuit*, şi ţi s-a părut jalnică. M-a întristat refuzul tău de a-i citi operele importante, dintre care multe au devenit clasice.

El şi secundul lui, Tom Rider, „Tex”, precum şi un arab pe nume Nur sunt singurii membri rămaşi din echipajul iniţial, ceilalţi s-au pierdut pe drum din diverse motive: moartea, plictisul, incompatibilitatea etc. Tex şi Puştiul sunt singurii oameni întâlniţi de mine pe Fluviu care au ajuns faimoşi pe Pământ. Cât pe ce să-i cunosc pe George Simon Ohm (cred c-ai auzit de „ohmi”) şi pe James Nasmyth, inventatorul ciocanului pneumatic cu abur. Şi ia seama! Rider şi Farrington sunt aproape în fruntea listei cu cei douăzeci de oameni pe care aş dori tare mult să-i întâlnesc. Lista sună cam ciudat, recunosc, dar om fiind, mă deosebesc de alţii.

Adevăratul nume de familie al primului ofiţer nu e Rider. Nu i-aş putea uita chipul, deşi absenţa pălăriei albe şi uriaşe îl face să arate altfel. A fost marele erou al filmelor văzute în copilărie, alături de eroii cărţilor citite: Tarzan, John Carter din Barsoom, Sherlock Holmes, Dorothy din Oz şi Odiseu. Din cele două sute şaizeci de filme western pe care le-a turnat, am văzut cel puţin patruzeci. Acestea erau reluări la cinematografe de mâna a doua precum Grand, Princess, Columbia şi Apollo, din Peoria. (Au dispărut până la ultimul, până să împlinesc cincizeci de ani.) Filmele lui mi-au oferit unele dintre cele mai preţioase clipe. Nu ţin minte detalii sau scene din vreun film – toate se contopesc aburos într-un soi de montaj sclipitor, în care Rider devine o siluetă uriaşă aşezată chiar în centru.

Când aveam aproape cincizeci şi doi de ani, a început să mă preocupe redactarea unor biografii. Ştii că multă vreme am plănuit să dedic un volum masiv biografiei lui Sir Richard Francis Burton, faimosul şi infamul explorator, autor, traducător, spadasin, antropolog al secolului al XIX-lea.

Eforturile de a-mi câştiga existenţa mi-au răpit prea mult timp ca să fac progrese mari la *Un Cavaler necioplit al Reginei*. Într-un târziu, când eram pregătit să-mi dedic tot timpul pentru redactare, Byron Farwell a scos o biografie excelentă a lui Burton. De aceea, am hotărât să mai aştept câţiva ani, până când piaţa cărţii ar mai fi putut înghiţi o lucrare pe aceeaşi temă. Şi taman când mă pregăteam să reîncep, s-a publicat cartea lui Fawn Brodie, pesemne cea mai bună biografie a lui Burton.

Aşa am amânat zece ani realizarea proiectului. Între timp, am decis să scriu o biografie a eroului de film care mi-a luminat copilăria (deşi, pe lista preferinţelor mele, Douglas Fairbanks ocupa un loc înaintea sa).

Despre eroul meu citisem o mulţime de articole publicate în reviste specializate în film şi western, precum şi extrase din ziare. Acestea susţineau că el avusese o viaţă mai aventuroasă şi mai agitată decât a eroilor pe care-i interpretase în filme.

Dar încă nu aveam bani suficienţi ca să mă las de scris ficţiune măcar o vreme, pentru a călători prin ţară şi a discuta cu oameni care-l cunoscuseră – asta în ideea că i-aş fi descoperit. Erau unii care mi-ar fi putut da amănunte privind cariera lui de pădurar în Texas, şef de poliţie în New Mexico, adjunct de şerif în Oklahoma, membru al unui regiment de cavalerie, luptând sub conducerea lui Roosevelt la San Juan Hill, soldat în vremea Insurecţiei filipineze şi a răscoalei boxerilor din China, îmblânzitor de cai în slujba britanicilor, mercenar pesemne în ambele tabere în cursul Războiului Bur, apoi în solda lui Madero în Mexic, interpret în scenete cu tematică western şi actorul de film cel mai bine plătit în epoca sa.

Articolele scrise despre el nu puteau fi luate în serios. Chiar şi cei care susţineau că-l cunoscuseră povesteau versiuni diferite ale unor evenimente din viaţa lui. Necrologurile-i fuseseră pline de contradicţii. Mai ştiam că, în înţelegere cu „Universal Studios”, Fox lansase o sumedenie de istorioare publicitare privind propria-i persoană, dar unele se cereau verificate, fiind exagerări ori chiar minciuni sfruntate.

Femeia care se considerase prima lui soţie îi scrisese biografia. Citind-o, nimeni nu-şi putea da seama că el o părăsise şi după aceea se mai căsătorise de două ori. Ori că avea două fete cu altă soţie. Ori că avusese „probleme cu băutura”. Ori că avea un fiu nelegitim, care era bijutier la Londra.

Ea îşi închipuia că fusese prima lui soţie însă, după cum se dovedise, era a doua sau a treia. Nimeni nu poate băga mâna în foc.

Faptul că pentru ea rămăsese un erou neprihănit după toate acestea spune totuşi multe despre Fox omul. Spune însă şi mai multe despre ea.

Un bun prieten de-al meu, Coryell Varoll (sper că ţi-l aminteşti, acrobat, jongler, dansator pe sârmă, neîntrecut băutor de bere, un admirator al lui Tarzan), mi-a scris despre el. Cred că în 1964.

„Ţin minte că atunci când l-am întâlnit pentru prima oară m-am simţit de parcă stăteam în faţa lui Dumnezeu... împărtăşind aceeaşi soartă cu el” (ca actor de circ, vrea să zică). De-a lungul anilor, respectul aproape religios s-a destrămat, dar a fost mereu iubit de majoritatea oamenilor şi idolatrizat de puşti, chiar după ce şi-a pierdut aura... Ştiu, treaz era un tip nemaipomenit; după ce bea, sărea la bătaie din te miri ce şi făcea lucruri inimaginabile (dar nu suntem toţi la fel?)... Ştiu câteva istorioare despre el care n-au fost niciodată publicate. Ţi le voi povesti cu prima ocazie când ne vedem.”

Din motive obscure, Cory nu s-a ţinut de cuvânt.

Până şi data naşterii era incertă. Studiourile şi soţia susţineau că se născuse în 1880. Pe monumentul din apropiere de Florence, Arizona (unde a murit, gonind cu 80 de mile la oră pe un drum de ţară), scrie la fel. Existau însă dovezi care contraziceau această dată, dând ca sigur anul 1870. Chiar dacă avea şaizeci sau şaptezeci, arăta de parcă abia trecuse de cincizeci. Se menţinuse mereu într-o formă grozavă.

De asemenea, un prieten care s-a despărţit de el înaintea accidentului fatal afirmă că era la volanul unui Ford galben decapotabil. Soţia susţine că era alb. Să tot ai încredere în asemenea martori. Departamentul de publicitate al studiourilor pretinde că se născuse şi crescuse în Texas. Eu însumi am descoperit că asta era o minciună. S-a născut lângă Mix Run, Pennsylvania, de unde a plecat când avea şaptesprezece ani, ca să se înroleze în armată.

Tocmai când mă pregăteam să scriu Departamentului Apărării pentru a solicita o copie a situaţiei lui militare – în ideea de a afla ce făcuse în armată – a apărut un roman de Darryl Ponicsan. Iar fusesem înfrânt; pierdusem startul încă o dată. Deşi cartea era mai curând ficţiune, autorul efectuase cercetările pe care le plănuisem şi eu.

Prin urmare, eroul meu nu era nepotul unei căpetenii cherokee. Şi nici nu se născuse la El Paso, Texas. Deşi făcuse armata, nu fusese rănit grav în bătălia de pe dealul San Juan şi nici în Filipine.

În realitate, se înrolase a doua zi după ce izbucnise războiul hispano-american. Ca şi Ponicsan, sunt convins că sperase să participe la lupte. Nu încape nici o îndoială că avea curaj şi şi-ar fi dorit să se afle în bătaia gloanţelor.

În loc de toate astea, a rămas la un fort şi apoi a fost demobilizat cu onoruri. După aceea s-a înrolat din nou. Însă n-a participat la nici o luptă. De aceea, a dezertat în 1902.

N-a plecat în Africa de Sud, aşa cum susţin studiourile. În schimb s-a căsătorit cu o învăţătoare tânără cu care s-a stabilit pe teritoriul statului Oklahoma. Ori tatăl ei a reuşit să anuleze căsătoria, ori l-a părăsit ea, fiindcă divorţul n-a ajuns în instanţă. Nimeni nu ştie cu certitudine.

Pe vremea când lucra ca barman, cu puţin înainte de a pleca să muncească la ferma 101 din Oklahoma, s-a recăsătorit. Lucrurile n-au mers şi nici de data asta n-a obţinut divorţul.

S-au dovedit false mai toate afirmaţiile Departamentului de publicitate al studiourilor şi ale lui Rider însuşi. Istorioarele fuseseră plăsmuite pentru a crea acestui om o aură de care, practic, nu avea nevoie. Rider le-a acceptat, poate chiar născocind unele în numele studiourilor. După o vreme, a ajuns să le şi creadă. Serios vorbesc, era convins. Ştiu sigur asta. L-am auzit relatând aproape toate invenţiile astea şi, după cum mi-am dat seama, pentru el, ficţiunea căpătase consistenţa realităţii.

Această imprecizie în a deosebi realitatea de închipuire nu i-a afectat nicicum talentul dovedit în viaţa de actor.

A respins, totuşi, dorinţa lui Fox de a-l prezenta drept fiu nelegitim al lui Buffalo Bill. Asta ar fi dat naştere unor investigaţii care ar fi scos la iveală mistificarea.

În plus, n-a scăpat nici o vorbă despre cariera de superstar. Povesteşte despre contactele avute cu filmul, dar întotdeauna susţine că a făcut figuraţie.

De ce foloseşte un pseudonim? Habar n-am.

Cea de-a treia soţie l-a descris drept înalt, zvelt şi brunet. Presupun că la începutul secolului al XX-lea o fi fost considerat înalt, deşi e mai scund decât mine. Deşi subţiratic, are muşchi oţeliţi. Farrington e mai scund decât

el, însă e foarte musculos. Mereu îl provoacă pe Tom la luptă indiană, mai ales atunci când a băut câteva păhărele. Tom îi dă satisfacţie. Îşi fixează coatele pe masă, încleştându-şi degetele, şi apoi încearcă să aplece braţul celuilalt până atinge tăblia. Înfruntarea durează mult şi de obicei învinge Tom. Farrington râde, însă eu cred că de fapt suferă.

M-am luptat şi eu cu ei, reuşind să câştig jumătate din confruntări. Îi pot învinge pe amândoi la sprint sau la săritura în lungime. Dar când e vorba de box ori lupta cu beţe, n-am acel „instinct ucigaş” pe care ei îl posedă. Pe de altă parte, asemenea dovezi de bărbăţie n-au prezentat niciodată importanţă pentru mine. Asta poate pentru că mi-am înfrânat astfel de porniri dintr-o teamă instinctivă de competiţie.

Pentru Farrington, lupta e importantă. Chiar dacă acelaşi lucru se poate spune şi despre Tom, el nu se dă de gol.

Într-un cuvânt, a fost o plăcere să fiu alături de ei. Şi a rămas, deşi familiaritatea zămisleşte, dacă nu indiferenţă, măcar; obişnuinţă.

Tom Rider a cutreierat în susul şi-n josul Fluviului cale de sute de mii de kilometri şi a murit de trei ori. O dată a fost resuscitat în apropierea gurilor Fluviului. Prin aproape vreau să spun că ele erau la 20.000 de kilometri distanţă. Asta s-a întâmplat în regiunea arctică. Gura Fluviului este, la fel ca şi izvorul, în preajma Polului Nord. Cu toate astea, ele par situate la antipozi, apa izvorând din munte într-o emisferă şi vărsându-se în munţii celeilalte.

Din câte-am auzit, în jurul Polului Nord există o mare, împrejmuită de munţi care ar face Everestul să arate ca un neg. Fluviul apare dintr-o peşteră de la poalele munţilor, şerpuieşte încoace şi încolo pe o emisferă, spre Polul Sud, îl ocoleşte şi, pornind de-a lungul celeilalte, se unduieşte de cel puţin o mie de ori, ca un şarpe, dinspre regiunea antarctică spre cea arctică, vărsându-se apoi în zona munţilor de la Polul Nord. (În realitate, e un singur munte – asemenea unui con vulcanic).

Dacă l-aş schiţa, Fluviul ar arăta ca şarpele Midgard din mitologia nordică, cel care înconjoară lumea, ţinându-şi coada în gură.

Tom spune că zonele din apropierea gurii sunt populate în principal de locuitori din Epoca Glaciară, siberieni şi eschimoşi. Mai există, răsfiraţi, foşti locuitori din Alaska, nordul Canadei şi ruşi. Lor li se adaugă alţii, de pretutindeni şi din diverse epoci istorice.

Fiind un aventurier înnăscut, Tom a decis să călătorească spre gura Fluviului. Împreună cu alţi şase oameni, a construit câteva caiace şi a vâslit în aval, trecând din tărâmul celor vii în pustietatea giulgiurilor de ceaţă. Spre uimirea lor, au descoperit vegetaţie şi sub ceţurile întunecate ce se întindeau până la gura Fluviului. Tot astfel, pietrele-potir se înşirau cale de o mie de kilometri prin ceaţă. Ajunşi la ultima piatră, membrii expediţiei au mâncat încă o dată din potire, apoi, împovăraţi de peşte uscat, pâine din făină de ghindă şi ce mai păstraseră, au vâslit mai departe, iar curentul, crescând mereu, i-a dus cu iuţeală către ţintă.

Au străbătut ultima sută de kilometri duşi de un torent puternic, fără speranţă de întoarcere. Nici măcar nu puteau încerca să tragă la mal; pereţii canionului se ridicau abrupţi, împiedicând acostarea. Navigatorii au fost siliţi să mănânce şi să doarmă în caiace.

Părea că merg spre moarte, *finit*, şi aşa s-a şi întâmplat. S-au prăbuşit într-o peşteră uriaşă, ai cărei pereţi şi tavan erau atât de departe, încât lumina torţei lui Tom nici măcar nu reuşea să ajungă până la ei. Apoi, cu un zgomot ca de tunet, Fluviul a pătruns într-un tunel. Tavanul coborâse mult, iar Tom s-a izbit cu capul de el. Asta era tot ce-şi amintea. Lovindu-se de tavan, caiacul lui se făcuse fărâme, neîndoielnic.

În ziua Următoare, Tom s-a trezit undeva în apropierea zonei polare sudice.

(*continuarea scrisorii lui Frigate*)

— La pol există un turn în mijlocul unei mări înconjurate de munţi, a zis Tom.

— Un *turn?* Am întrebat. Ce vrei să spui?

— N-ai auzit de asta? Credeam că toată lumea ştie despre el.

— Nimeni n-a adus vorba despre aşa ceva.

— Păi, a început el cu un aer straniu, Fluviul e al naibii de lung. Îmi închipui că sunt destule zone unde oamenii n-au aflat povestea.

Aşa s-a apucat să-mi depene ceea ce era o simplă poveste. Nici o dovadă. Poate că omul care-i istorisise lui Tom minţise şi Dumnezeu mi-e martor că aici găseşti la fel de mulţi mincinoşi ca şi pe Pământ. Însă nu era vorba de o relatare auzită de la cineva care-o ascultase spusă de altcineva, şi aşa mai departe. Tom stătuse de vorbă cu un bărbat care susţinea că văzuse turnul.

Îl cunoştea de multă vreme pe acest om, dar el nu scosese un cuvânt despre turn decât după ce, într-o noapte, se îmbătase criţă împreună cu Tom. Când se trezise de-a binelea, refuzase să mai vorbească despre acel subiect. Era prea înspăimântat.

Egiptean care trăise în antichitate, făcea parte dintr-un grup condus de faraonul Akhenaten sau Ikhnaton, după cum pronunţau unii. Cred că-ţi aminteşti, cel care a încercat să pună bazele unei religii monoteiste prin secolul al XIII-lea î. Hr. Evident, Akhenaten fusese resuscitat alături de oameni ai vremii sale. Povestitorul, un nobil pe nume Paheri, a fost recrutat de Akhenaten, împreună cu alţi patruzeci de bărbaţi. Au construit o corabie şi au pornit în călătorie, fără a şti cât de departe aveau să ajungă sau dacă vor descoperi izvoarele Fluviului, adevărata lor ţintă. Akhenaten credea că-l vor găsi pe Aton, Marele Zeu, adică Soarele, iar acesta va întâmpina orice pelerin cu mari onoruri. Adică îl va ajuta să ajungă în Rai, un loc mai plăcut decât Lumea Fluviului.

Spre deosebire de faraon, Paheri era politeist conservator. Credea în zeii „adevăraţi”: Ra, Horus, Isis, cei din vechea religie. L-a însoţit pe faraon, socotind că el îi va conduce către sălaşul zeilor, iar apoi îşi va primi răsplata pentru că-şi lepădase vechea religie pe Pământ. Justiţie poetică. Însă Paheri avea să fie recompensat pentru credinţa lui.

Benefic pentru căutările lor, zona în care fuseseră resuscitaţi se afla în emisfera nordică, departe, în susul Fluviului. Au avut de asemenea norocul să călătorească prin regiuni populate în principal de scandinavi de la sfârşitul secolului al XX-lea. Aceştia se arătaseră destul de paşnici, astfel că membrii echipajului nu au căzut sclavi şi nici nu au fost împiedicaţi să folosească pietrele-potir.

Când s-au apropiat de munţii polari, au ajuns într-o zonă populată de strămoşi uriaşi ai omului. Păreau să reprezinte o specie a cărei fosile nu fuseseră descoperite pe Pământ. Aveau între doi metri şi jumătate şi trei metri înălţime, oricât ar părea de incredibil. Nasurile le erau ca ale maimuţelor proboscidiene. Deşi foloseau un limbaj articulat, se exprimau simplu.

Oricare dintre aceşti giganţi putea răpune întregul echipaj, însă corabia îi înspăimântase peste măsură. Credeau că era un monstru viu, un balaur. Vădit lucru, zona în care trăiau, întinzându-se pe o distanţă de câteva sute de kilometri, era izolată de următoarea printr-o vale foarte îngustă. Trecând prin ea, Fluviul clocotea, dând naştere unui curent împotriva căruia nu se putea deplasa nici o ambarcaţiune.

Egiptenii nu s-au lăsat înfrânţi de acest lucru. Le-au trebuit şase luni, dar au reuşit să treacă mai departe. Slujindu-se de unelte din cremene şi chiar fier – în vecinătate se găsea minereu pe care-l plătiră cu băutură şi tutun obţinut din potire –, au cioplit o bârnă îngustă, la vreo trei metri deasupra firului apei. Au dezmembrat corabia şi, transportând-o bucată cu bucată în spinare, s-au târât cale de vreun kilometru până la capătul gâtuiturii.

În tărâmul acela locuit de giganţi, egiptenii au recrutat un individ al cărui nume le era imposibil să-l pronunţe. I-au spus Djehuti (varianta grecească a numelui era Thoth), fiindcă nasul lui lung le amintea de acel zeu. Thoth avea capul unui ibis, o pasăre cu ciocul lung.

Corabia şi-a continuat călătoria în susul Fluviului, până când navigatorii n-au mai întâlnit nici o piatră-potir. Zona era permanent învăluită în ceţuri. Deşi se răcea când traversa marea aflată dincolo de munţii polari, Fluviul rămânea îndeajuns de cald ca să dea naştere cetii, atunci când întâlnea un front de aer rece.

Au ajuns la o cascadă care era atât de lată, încât pe ea ar fi putut pluti până şi luna, cel puţin aşa susţinea Paheri. S-au văzut siliţi să abandoneze corabia şi, din spusele lui, ea sigur se află încă pe un postament într-un loc ascuns. Pesemne că putrezise deja de atâta umezeală.

Iar acum urmează partea cea mai stranie a povestirii. Membrii expediţiei au ajuns la un stei ce părea de netrecut. Au găsit totuşi un tunel tăiat de cineva prin stâncă. Mai târziu, la poalele altei stânci, la fel de înaltă, au descoperit capătul unei frânghii din prosoape. Au urcat şi, deşi drumul s-a dovedit extrem de anevoios, au ajuns la marea polară aflată dincolo de munţi.

Cine a făcut tunelul, lăsând frânghia acolo? Şi de ce? Mi se pare evident că cineva a pregătit drumul pentru noi, pământenii. Nu cred că toate acestea au fost făcute de locuitorii Fluviului. Muntele în care se află tunelul e alcătuit din cuarţ dur. Construcţia ar fi impus folosirea multor unelte din oţel care nu se găsesc chiar pe toate drumurile. În plus, Paheri a spus că nu văzuse resturi, bucăţi sau aşchii de piatră depozitate în apropierea gurii tunelului. Chiar dacă ar fi avut unelte din fier şi ar fi fost mulţi, oamenii n-ar fi avut timp să sape în munte. N-ar fi avut cum să-şi aducă mâncare suficientă pe perioada cât au lucrat la tunel.

Pe de altă parte, cum s-ar fi căţărat cineva pe stânca aceea fără frânghie? Să fi fost egiptenii precedaţi de vreun grup misterios care a lansat frânghia folosindu-se de o rachetă? Exista însă doar un stei înalt şi subţire de care se

putea agăţa ipotetica frânghie cu ajutorul unei ancore la fel de ipotetice. Şansele ca o rachetă să nimerească turnul de piatră (mai ales că acesta e invizibil de jos) şi ca ghearele ancorei să se agaţe de el erau extrem de reduse. De asemenea, în preajmă nu s-a găsit nici un tub de rachetă. Cel care coborâse frânghia legase capătul ei în jurul ieşiturii din piatră, iar Paheri spunea că ea arăta ca şi cum ar fi fost tăiată dintr-o stâncă mai mare.

În sfârşit, după ce s-au târât pe o brână printr-o peşteră întunecată prin care bătea un vânt rece şi şuierător, oamenii au ajuns la marea acoperită de nori şi ale cărei valuri se izbeau de poalele lanţului muntos de formă circulară. Numai că lanţul nu era perfect închis. Pe partea cealaltă trebuia să existe o trecătoare. Djehuti a văzut-o primul, după ce a ocolit o stâncă exact când razele soarelui au străpuns pătura de nori. Cei din spatele lui au auzit un strigăt, apoi un răcnet, urmat de un urlet din ce în ce mai slab. Apropiindu-se centimetru cu centimetru, au dat colţul şi au ajuns la marginea brânei, reuşind să vadă trupul lui Djehuti care se mistuia printre norii de dedesubt.

După aceea au reconstituit cele întâmplate. Djehuti văzuse un potir la câţiva paşi în faţa lui. Da, un potir. Cineva le-o luase înainte. Evident, el şi-a dat imediat seama de asta şi atunci soarele a strălucit printr-o spărtură a norilor. Orbit sau surprins, făcuse un pas înapoi şi se împiedicase de potir.

Lumina aruncată de soare fusese suficientă pentru a le îngădui să zărească ceva în mijlocul mării. Amintea de capătul superior al unui potir de dimensiuni colosale care se iţea printre nori. Apoi lumina a scăzut şi norii s-au rostogolit la loc, acoperind potirul uriaş.

Te întrebi, probabil, cum de-au putut vedea soarele. Chiar dacă spaţiul dintre munţi se întindea până spre orizont, norii ar fi trebuit să-l acopere, nu-i aşa? Sigur, asta în condiţii normale. Însă chiar în clipa când soarele a trecut prin dreptul trecătorii s-a întâmplat ca vântul să răsfire norii. În concluzie, pentru Djehuti aceste evenimente au alcătuit o combinaţie nefastă.

Vântul se comportă ciudat în această zonă. El a îndepărtat norii în două rânduri, astfel că pentru scurtă vreme egiptenii au zărit partea de sus a turnului. Lipsiţi de lumina directă a soarelui, în crepusculul cenuşiu reflectat de cer ei au văzut doar o formă întunecată. Dar le-a fost de ajuns. În depărtare se afla un obiect masiv. Nu neapărat ceva făurit de om, fiindcă nu ştim dacă stăpânii şi cei care acţionează pe această planetă sunt umani. Dar sigur era un artefact; cilindrul avea suprafaţa exterioară prea netedă pentru a fi luat drept altceva, deşi, de la o asemenea distanţă putea fi la fel de bine şi o stâncă, presupun.

Ar mai fi însă un indiciu. La câteva ore după aceea egiptenii au văzut un obiect ridicându-se dintre norii care înconjurau turnul. Avea tot forme rotunjite, iar dacă-l văzuseră de unde stăteau însemna că era enorm. Când ajunsese mai sus, reflectase lumina soarelui care nu apunea niciodată. După aceea atinsese o înălţime care-l făcuse invizibil.

Asta chiar că mi-a stârnit curiozitatea şi am întrebat:

— Turnul acela ar putea fi sediul, căminul Celor care au pus toate astea la cale?

— Eu şi Frisco aşa credem.

Egiptenii începuseră să ţină la Djehuti. În ciuda înfăţişări amintind de un căpcăun, avea o inimă largă şi-i plăcea să glumească. Nu-i venea greu să facă glume în egipteană, ceea ce dovedea o inteligenţă demnă de laudă. Umanitatea ocupă un loc unic în cadrul regnului animal; e singura specie capabilă să glumească. *Homo agnominatio?* Nu ştiu. Cunoştinţele mele de latină se subţiază de la o zi la alta. Dacă aş da peste vreun roman din antichitate sau peste vreun cunoscător, aş urma un curs de reciclare.

Dar să revin la istorisirea lui Paheri. Şi la Djehuti. Dacă acesta n-ar fi posedat forţa unei gorile, egiptenii n-ar fi ajuns atât de departe. De aceea au rostit câteva rugăciuni pentru el şi şi-au continuat drumul.

Bârna îngustă, înclinată la un unghi de patruzeci şi cinci de grade, era alunecoasă din cauza umezelii. Lăţimea ei abia daca îngăduia unui om să meargă de-a lungul ei, cu

umărul lipit tot timpul de peretele de piatră. Existau unele porţiuni mai înguste unde trebuia să înainteze încet şi precaut, cu pieptul strivit de stâncă, cu călcâiele depăşind marginea brânei şi agăţându-se cu degetele de orice asperitate, oricât de neînsemnată.

Ajuns la jumătatea drumului de coborâre, Akhenaten fusese cât pe ce să cadă în gol. Se împiedicase de un schelet ascuns în ceaţă. Da, ai înţeles bine, aparţinea, fără îndoială, celui care pierduse potirul. Avea toate oasele întregi, de aceea au bănuit că murise de foame. Faraonul a rostit o rugăciune deasupra oaselor şi i le-a aruncat în mare. După o vreme au ajuns la capătul potecii. Se termina la nivelul mării. Atunci şi-au pierdut speranţa, însă Akhenaten s-a ţinut de o ieşitură de piatră cu o mână şi, având o făclie în cealaltă, s-a uitat după stâncă.

Pe partea aceea era o deschizătură, gura unei peşteri. A ocolit stânca mergând prin apa care-i venea până la genunchi, atingând cu tălpile bârna care nu dispăruse cu totul. În lumina făcliei a văzut podeaua netedă din piatră, care avea o înclinaţie de treizeci de grade. Ceilalţi l-au urmat fără să şovăie.

Avându-l pe Akhenaten în frunte, au urcat panta. Inimile le băteau puternic, iar dinţii le clănţăneau de frig. Unul dintre ei, de Paheri e vorba, era atât de înspăimântat, încât l-a cuprins diareea.

Aceasta să fi fost intrarea pe tărâmul zeilor? Îi aştepta Anubis, cel cu cap de şacal, să-i ducă în faţa marelui judecător care avea să cântărească faptele lor bune şi rele?

Abia atunci s-a gândit Paheri la lucrurile meschine şi nedrepte pe care le săvârşise, la actele de cruzime şi nevrednicie, la lăcomia şi trădarea de care dăduse dovadă. Vreme de o clipă, a refuzat să mai înainteze. Dar când ceilalţi au continuat să păşească şi s-a simţit înconjurat ameninţător de întuneric, a reînceput să meargă, rămânând totuşi departe în urma lor.

Peştera a devenit un tunel, pereţii din piatră fiind clar sfredeliţi cu ajutorul unor unelte. Culoarul a descris o curbă şi apoi, după o sută de metri, a pătruns într-o cameră

circulară, de mari dimensiuni, luminată de nouă felinare negre aşezate pe trepiede înalte. Acestea aveau o formă sferică şi răspândeau o lumină rece şi constantă ca intensitate.

În cameră se aflau şi alte lucruri care i-au uimit. Primul dintre ele a fost un alt schelet. Ca şi cel văzut înainte, încă avea haine pe el. Alături era un potir. În acele momente n-au cercetat rămăşiţele umane, dar eu ţi le voi descrie. Scheletul aparţinea unei femei, iar ţeasta şi câteva şuviţe de păr rămase întregi arătau că aparţinuseră unei negrese.

Murise probabil de foame. O tragedie încărcată de ironie, întrucât pierise la câţiva metri de mâncare.

După moartea însoţitorului ei, ea mersese mai departe, pesemne târându-se o porţiune de drum, reuşind să-şi încordeze puterile cât să rămână în picioare, înaintând pe poteca extrem de îngustă. Apoi, având hrana salvatoare în faţa ochilor, îşi dăduse duhul.

Mă-ntreb cine-o fi fost. Ce-a îndemnat-o să facă o călătorie atât de primejdioasă? Câţi dintre membrii expediţiei se întorseseră din drum până să ajungă la uriaşa peşteră prin care năvăleau apele învolburate ale mării polare? Cum trecuseră pe lângă coloşii păroşi, cu nasul mare? Cum o chema şi de ce se arătase atât de hotărâtă să pătrundă până în străfundurile beznei?

Poate lăsase vreun mesaj în interiorul potirului. Capacul era însă închis şi doar ea îl putea deschide. În orice caz, era puţin probabil ca egiptenii să fi fost în stare să-l citească. Asta s-a întâmplat înainte ca propovăduitorii Celei de-A Doua Şanse să fi răspândit limba esperanto în întreaga lume. În plus, există şi acum miliarde de oameni care vorbesc limba, dar nu ştiu să citească.

Egiptenii au mai intonat o rugă la căpătâiul scheletului, apoi au cercetat în tăcere ambarcaţiunile din metal, care erau cele mai mari obiecte din cameră. În număr de unsprezece, unele mari, altele mici, se odihneau pe rastele în formă de V.

Existau şi rezerve de hrană. Nu şi-au dat seama de asta de la început, deoarece nu mai văzuseră recipiente din

plastic. Desenele de pe capace dădeau indicaţii privind modul de deschidere, iar ei le-au urmat. Conţineau carne de vită, pâine şi legume. Au mâncat pe săturate, apoi, fiind extrem de obosiţi după o asemenea călătorie, au dormit îndelung.

Au simţit însă că zeii (Zeul, după părerea lui Akhenaten) se îngrijiseră de ei. Li se pregătise drumul, deşi el nu fusese uşor. Calea spre nemurire nu fusese niciodată lesnicioasă, căci numai cei virtuoşi şi cutezători o puteau străbate. Probabil că Djehuti păcătuise în vreun fel şi de aceea zeii îl azvârliseră de pe potecă.

În bărci au găsit scheme şi schiţe de utilizare în care se folosiseră îndeosebi semne. Le-au studiat şi apoi au dus o ambarcaţiune mai mare de-a lungul tunelului. Avea o capacitate de treizeci de persoane, însă patru oameni o puteau căra cu uşurinţă, iar unul puternic o putea târî. Au împins-o în marea care nu era prea agitată şi s-au urcat în ea. Lângă timonă exista un panou de comandă. Deşi faraon, adică scutit de orice fel de muncă, Akkhenaten a trecut la cârmă. Urmând instrucţiunile schiţate prin semne, a apăsat un buton. S-a luminat un ecran pe care a apărut conturul portocaliu al turnului. A atins un altul şi ambarcaţiunea a pornit singură spre largul mării.

S-au speriat cu toţii, deşi conducătorul lor n-a lăsat să se vadă asta. Simţeau însă că se aflau în locul potrivit şi, într-un anume fel, erau bine veniţi. Asemănau ambarcaţiunea corăbiei cu care, în religia lor, morţii călătoreau spre apele celeilalte Lumi, Amenti. (Amenti provine de la Ament, o zeiţă al cărui nume însemna „Cea de la Apus”. Purta o pană, la fel ca libienii, poporul care locuia spre apus de Egipt. Pana era în acelaşi timp semnul sau hieroglifa pentru cuvântul „apusean”. Mai apoi, „apus” a căpătat înţelesul de Tărâm al Morţilor, iar Ament a devenit stăpână peste el. Ea îi primea pe morţi la poarta Celeilalte Lumi. Le întindea pâine şi apă, iar cei care gustau din ele deveneau „prieteni ai zeilor.”)

Fireşte, hrana găsită în peşteră le-a adus aminte de toate acestea, tot astfel cum ambarcaţiunea era totuna cu

corabia folosită de morţi pe Lumea Cealaltă. Asemenea altor popoare, egiptenii fuseseră tulburaţi, ca să nu zic revoltaţi, când se treziseră din morţi în Lumea Fluviului. Nu aşa le spuseseră preoţii că se vor petrece lucrurile după moarte. Acum însă existau paralelisme, analogii fizice care aminteau de tărâmul promis. De asemenea, prezenţa Fluviului venea ca o mângâiere. Trăind pe malurile Nilului, fuseseră dintotdeauna un popor al fluviului. Iar acum erau călăuziţi de o fiinţă divină către inima Celeilalte Lumi.

S-au întrebat dacă n-ar fi trebuit să-l numească Anubis pe Djehuti, uriaşul subuman. Anubis era zeul cu cap de şacal, cel care conducea morţii în Lumea Subpământeană, până la Palatul lui Osiris, Judecătorul, Cel care Cântărea Sufletele. Cu toate acestea, Djehuti era purtătorul de cuvânt al zeilor şi păstrător al secretelor lor. Uneori căpăta aspectul unui câine cu două capete. Ţinând seama de înfăţişarea şi păroşenia lui, nu părea a fi avatarul lui Djehuti.

Observaţie: Aceste două referinţe la Thoth (Djehuti) indică probabil contopirea a doi zei diferiţi în perioada arhaică.

Această lume prezenta unele similitudini cu Lumea de Dincolo. Aflându-se acum în Sălaşul lui Osiris, asemănările erau şi mai izbitoare. Lumea Fluviului putea fi tărâmul dintre lumea viilor şi cea a morţilor, cea din urmă descrisă neclar de preoţi, care spuseseră istorisiri încâlcite şi pline de contradicţii. Doar zeii puteau despărţi apele de uscat.

Oricare ar fi fost adevărul, el avea să fie descoperit curând. Turnul nu semăna cu imaginea pe care şi-o făcuseră despre Palatul Dreptăţii, dar poate că zeii schimbaseră faţa lui. Lumea Fluviului era locul unor permanente transformări, reflectând stările sufleteşti ale zeilor.

Akhenaten a răsucit timona, astfel încât turnul portocaliu a fost secţionat în două părţi egale de linia verticală care străbătea ecranul. Când şi când, pentru a se convinge că ambarcaţiunea înainta cu viteza dorită, el strângea uşor bulbul fixat în partea dreaptă a timonei. Iuţeala deplasării creştea ori scădea în funcţie de tăria strânsorii.

Tăind marea agitată şi înveşmântată în ceţuri, ambarcaţiunea s-a deplasat drept înainte spre turn cu o viteză care i-a înspăimântai pe pasageri. În decurs de două ore, imaginea de pe ecran a devenit enormă. Apoi ea a explodat ca o flacără, acoperind întregul ecran, iar Akhenaten a redus foarte mult din viteză. A apăsat un buton şi toţi au ţipat de groază şi uimire când din două obiecte cu forme rotunjite, aflate la prova, au ţâşnit fascicule de lumină.

În faţa lor apăruse o siluetă uriaşă – turnul.

Akhenaten a atins un buton recomandat în instrucţiuni. O uşă mare şi rotundă s-a deschis încet în suprafaţa care părea perfect netedă şi neîntreruptă. Lumina a căpătat viaţă. Înăuntru era o încăpere largă, având pereţii din metal cenuşiu.

Akhenaten a condus ambarcaţiunea până în dreptul intrării. Câţiva membri ai echipajului s-au apucat de prag. Faraonul a apăsat butonul care oprea forţa invizibilă care propulsa barca. A păşit pe copastia ei aflată puţin sub nivelul pragului. După ce a sărit în sală. A luat frânghiile fixate de corpul bărcii şi le-a legat de cârligele cu ochi găsite înăuntru. Temători şi fără să scoată o vorbă, l-au urmat şi ceilalţi.

Toţi, mai puţin Paheri, paralizat de groază. Dinţii îi clănţăneau incontrolabil. Genunchii îi tremurau. Bătăile inimii în pieptul îngheţat semănau cu zbaterea aripilor unei păsări speriate. Gândurile păreau a se fi lichefiat, asemenea nămolului aproape îngheţat care alunecă pe o pantă încălzită de razele soarelui.

Prea slăbit, nu reuşi să se ridice de pe banchetă şi să păşească pe coridor. Era sigur că dacă va intra va trebui să apară în faţa judecătorului său şi va fi găsit vinovat.

Trebuie să fac o precizare în privinţa lui Paheri. Îl mustra conştiinţa şi se temea să recunoască faţă de Tom Rider că dăduse dovadă de laşitate. Asta cere curaj.

Ca şi cum n-ar fi avut motiv să se teamă de Unicul Zeu, Akhenaten a păşit hotărât către capătul coridorului. Ceilalţi au rămas în grup la câţiva paşi în urma lui. Unul a privit

peste umăr şi s-a arătat surprins văzându-l pe Paheri tot în barcă. I-a făcut semn să vină. Paheri a clătinat din cap şi s-a sprijinit de copastie.

Apoi, fără a scoate măcar un strigăt, cei de pe coridor au căzut moale în genunchi, au încercat să se ridice, dar n-au reuşit şi s-au lungit la pământ. Zăceau nemişcaţi şi fără vlagă, asemenea unor figuri din ceară.

Uşa s-a închis încet, mut, fără a lăsa vreun semn cât de cât perceptibil că existase vreodată, iar Paheri a rămas singur în negura ce acoperea marea îngheţată.

N-a mai stat să întoarcă ambarcaţiunea. Ea a pornit cu viteza avută mai devreme, însă acum pe ecran nu a mai apărut nici un semnal, nici o imagine care să-l călăuzească. N-a găsit peştera, de aceea a mers de colo-colo pe lângă poalele stâncilor până a abandonat căutarea. În cele din urmă a făcut-o să meargă de-a lungul peretelui stâncos până a ajuns la arcada prin care valurile mării izbeau în munte. A trecut prin peştera lungă şi uriaşă, dar când s-a apropiat de cascadă, n-a găsit un loc unde să tragă ambarcaţiunea la mal. A fost purtată de curent. Paheri îşi aminteşte urletul apei, căderea în gol, urmată de pierderea cunoştinţei.

Când s-a trezit, zăcea gol-puşcă în ceaţă, sub o piatră potir. În apropiere erau potirul – unul nou, desigur – şi un morman de prosoape. A auzit imediat voci şi a văzut siluetele neclare ale unor oameni care veneau să-şi obţină porţia zilnică de hrană. Era întreg şi nevătămat, păstrând doar amintirea îngrozitoare despre sălaşul zeilor.

Tom Rider a fost translatat în zona unde trăia Paheri după ce fusese ucis de nişte creştini fanatici din Evul Mediu. A devenit soldat, l-a cunoscut pe Paheri, care făcea parte din acelaşi detaşament, şi i-a ascultat istorisirea. Rider a înaintat în grad, ajungând căpitan, apoi a fost ucis iarăşi. S-a trezit în ziua următoare în zona în care trăia Farrington.

Câteva luni mai târziu au plecat împreună în susul Fluviului, călătorind cu o barcă scobită dintr-un trunchi de copac. După o vreme s-au oprit să-şi construiască nava *Razzle Dazzle*.

Cum am reacţionat eu la toate acestea? Istorisirea lui Paheri îmi trezeşte dorinţa de a pleca să mă conving cu ochii mei dacă e adevărat sau nu. Dacă nu cumva totul e născocirea lui – iar Tom susţine că Paheri e încăpăţânat şi lipsit de imaginaţie ca un indian cioplit în lemn şi pus în faţa unei tutungerii – atunci, spre deosebire de Pământ, lumea asta ar putea oferi răspunsuri la Marile Întrebări, fiind o oglindă aşezată în faţa Realităţii Supreme.

Tot către turn!

40

(*continuarea scrisorii lui Frigate*)

Istorisirea are şi amănunte pe care Rider nu mi le-a spus. Acum câteva zile l-am auzit întâmplător pe Frisco discutând cu Tex în cabina principală. Uşa era deschisă. Mă aşezasem cu spatele rezemat de cabină şi-mi aprinsesem un trabuc. (Da, pentru moment am căzut în ghearele diavolului numit tutun.) La început nu am dat mare importanţă vocilor, fiindcă prin minte îmi treceau gândurile stârnite de o discuţie cu Nur el-Musafir.

Apoi l-am auzit pe căpitan, care are un glas răsunător:

— Da, dar cum aflăm dacă nu se slujeşte de noi ca să-şi atingă scopurile? Bune pentru el, dar oare la fel şi pentru noi? Şi de unde ştim că putem pătrunde în turn? Egipteanul acela n-a reuşit. Mai există vreo intrare? Dacă-i aşa, de ce nu ne-a spus-o? A promis ca ne povesteşte altă dată despre turn. Asta a fost acum şaisprezece ani! Şaisprezece! De atunci nu l-am mai întâlnit! Adică, tu! Sigur, eu nu l-am văzut deloc! În fine, i s-o fi întâmplat ceva. Poate o fost prins. Ori nu mai are nevoie de noi.

Rider a spus ceva ce n-am auzit. După aceea l-am auzit pe Farrington:

— Bineînţeles, dar ştii ce cred eu? Nici nu i-a trecut prin minte că egiptenii au ajuns la turn. Ori că unul dintre ei a scăpat. Adică nu ştia când a vorbit cu tine.

Rider i-a răspuns ceva, iar Farrington a continuat:

— Tunelul, frânghia, ambarcaţiunile şi poteca trebuie să fi fost pregătite pentru noi. Numai că ne-au luat-o alţii înainte.

În acea clipă vântul s-a înteţit şi n-am mai auzit nimic vreme de câteva minute. M-am dat mai aproape de scara de tambuchi. Farrington a spus:

— Chiar crezi că la bord ar putea fi unul sau mai mulţi dintre ei? Posibil, Tex, şi ce dacă? De ce nu ni s-a spus cine sunt ceilalţi ca să ne recunoaştem între noi şi să pornim împreună? Unde ne întâlnim? La capătul Fluviului? Dacă ajungem acolo şi nu apare nimeni? Aşteptăm acolo o sută de ani? Dar dacă?...

Rider a intervenit în discuţie. A vorbit îndelung. Mi-am încordat auzul şi eram atât de concentrat de curiozitate, încât cred că în jurul meu apăruse un soi de foc al Sfântului Elino. Aflat la timonă, Mustafa se uita la mine cu un aer ciudat. Ştia ori bănuia că trăgeam cu urechea. Asta mi-a dat un sentiment de nelinişte. Vroiam cu disperare să aud şi restul discuţiei. Dar dacă turcul le-ar fi spus că stăteam cu urechile pâlnie, puteam sfârşi azvârlit peste bord. Pe de altă parte, n-avea de unde să ştie că ei discutau ceva ce eu nu trebuia să aflu. De aceea, am continuat să pufăi din trabuc şi, când l-am terminat, m-am prefăcut că moţăi şi adorm.

Situaţia în care mă găseam îmi amintea de *Insula comorii* şi de trăirile lui Jim Hawkins când îl aude pe Long John Silver plănuind împreună cu ceilalţi piraţi să pună gheara pe *Hispaniol* după ce vor găsi comoara. Numai că în cazul de faţă Farrington şi Rider nu puneau la cale nimic rău împotriva cuiva. Păreau să fie mai curând victimele unor uneltiri.

— Aş vrea să ştiu de ce are el nevoie de noi? A întrebat Farrington. Dacă-i mai puternic decât zece zei laolaltă şi acţionează împotriva semenilor lui, ce ajutor poate primi din partea unor muritori amărâţi ca noi? Iar dacă vrea să ajungem la turn, de ce nu ne duce el până acolo?

După încă o întrerupere a urmat clinchetul celor două potire ciocnite. Apoi Rider a ridicat glasul:

— ... trebuie să aibă motive întemeiate. O să le aflăm la momentul potrivit. Şi ce altceva mai trebuie să facem?

Farrington a râs asurzitor şi a spus:

— Aşa e! Ce altceva? Să ne folosim timpul cu oarece folos, fără să mai cântărim dacă facem bine ori rău. Dar senzaţia mea e că suntem exploataţi şi-mi ajunge. Când eram tânăr s-au slujit de mine şi bogătaşii şi cei din clasa de mijloc, iar apoi, când am devenit vestit şi cu stare, m-au exploatat redactorii şi editorii, plus rubedeniile şi prietenii. Pe lumea asta n-am de gând să îngădui nimănui să se mai folosească de mine, tratându-mă ca pe o brută fără minte care nu-i bună decât să bage cărbuni în foc sau să sorteze peşte într-o fabrică de conserve!

— Te-ai exploatat şi singur, îl linişti Rider. N-am făcut toţi la fel? Am câştigat o groază de bani, la fel şi tu. Şi ce s-a ales de ei? Nici n-am avut cât am băgat în case mari, maşini luxoase, investiţii proaste, băutură şi târfe, vrând să ne dăm mari. Am fi putut să procedăm înţelept, cheltuind cu măsură, economisind, trăind cumpătat şi ajungând la o vârstă coaptă, în confort şi belşug. Numai că...

Farrington izbucni din nou într-un hohot de râs.

— Dar n-am făcut aşa, nu? Nu stătea în firea noastră, Tex, şi nici acum nu suntem altfel. Trăieşte-ţi clipa, iroseşte-te în mod nesocotit, scoate flăcări şi scântei ca un foc de artificii în loc să le târâi de la o zi la alta ca o mârţoagă trăgând de roata cu cumpănă! Ce dacă gloaba amărâtă e trimisă la păscut în loc să fie dusă la fabrica de clei? La ce se gândeşte ea când rumegă iarba? La o viaţa lungă şi anostă şi la un viitor cenuşiu şi iminent?

Alte clinchete. Apoi Farrington s-a apucat să-i povestească lui Rider despre o călătorie pe care o făcuse cu trenul de la San Francisco la Chicago. Se prezentase unei femei frumoase care era cu copilul şi doica. La mai puţin de-o oră după ce-o cunoscuse se încuiaseră în compartimentul lui, unde făcuseră dragoste ca turbaţii vreme de trei zile şi trei nopţi.

Am socotit că sosise momentul să plec. M-am ridicat şi am mers cu pas măsurat spre trinchet, unde Abigail Rice şi Nur stăteau de vorbă. Evident, Mustafa nu bănuise nici o clipă că trăsesem cu urechea.

De atunci încoace nu-mi găsesc liniştea. Cine era *omul* la care se referiseră? Sigur trebuia să fie unul dintre Cei care făcuseră lumea aceasta pentru noi, apoi ne sculaseră din morţi. Chiar aşa? Ideea mă înfricoşa, atât de greu mi-era s-o înţeleg pe deplin. Şi totuşi... Cineva realizase toate astea, adică mai mulţi, aş zice eu. Şi, oricum ai privi lucrurile, sunt adevăraţi zei dacă au reuşit.

Dacă Rider spune adevărul, în mijlocul mării de la pol există un turn. Asta presupune că el e baza Celor care au făurit lumea, a stăpânilor noştri. Da, ştiu că pare o nebunie. Aminteşte de una din povestirile science-fiction. Dar, în afara celor câţiva care s-au îmbogăţit, scriitorii de science-fiction credeau că stăpânii lor secreţi (sau nu tocmai) erau editorii. Până şi cei bogaţi puneau la îndoială cifrele reprezentând drepturile de autor. Poate că turnul e locuit de cabala super-editorilor. (Glumesc, Bob. Aşa cred.)

Posibil ca Rider să mintă. Ori informatorul lui, Paheri, l-a dus cu preşul. Puţin credibil. Este evident că unul dintre aceşti Cineva au luat legătura cu Rider şi Farrington. Doar n-au însăilat toată povestea asta ca să-şi bată joc de cel care-ar trage cu urechea.

Ori aşa stau lucrurile?

Cât de mult poţi s-o iei razna?

Ba nu, discutau despre ceva ce s-a întâmplat cu adevărat. Dacă au fost neglijenţi, lăsând bocaportul deschis, vorbind cu voce tare, astea sunt scăpări fireşti. După atâţia ani, cine ar mai vorbi cu fereală? La o adică, ar putea povesti cui vrea să-i asculte.

Pesemne că-i caută cineva. Cine? De ce?

Mintea mi se învârte până ameţesc. Prin cap îmi trec tot felul de speculaţii şi situaţii neverosimile. Şi gândesc: mamă, Doamne! Ce povestire! Mare păcat că nu mi-a venit o asemenea idee când scriam science-fiction. Dar ideea unei planete alcătuite dintr-un fluviu incredibil de lung, pe

malurile căruia a fost resuscitată toată umanitatea care a trăit vreodată, ar fi fost prea mare pentru a fi descrisă într-o singură carte. Mi-ar fi trebuit cel puţin douăsprezece volume ca să dezvolt ideea fără a nedreptăţi pe cineva. Sunt bucuros că nu m-am gândit la asta.

Ţinând seama de aceste evenimente, ce am de făcut? Să trimit scrisoarea, sau s-o rup bucăţi? N-o să ajungă în mâinile tale, desigur, nici vorbă. Atunci în ale cui?

Pesemne c-o va culege cineva care nu ştie să citească.

De ce mi-e teamă că va cădea în mâinile cui nu trebuie? Chiar că nu ştiu. Simt însă că viaţa asta aparent simplă a oamenilor de pe valea Fluviului ascunde de fapt o luptă surdă şi secretă. Vreau să aflu despre ce e vorba. Va trebui să procedez cu fereală. Ceva îmi spune că mi-ar merge mai bine dacă aş rămâne complet neştiutor.

La urma urmei, cui îi trimit eu aceste misive? Mai curând mie însumi, deşi nădăjduiesc cu disperare că, poate-poate, una va ajunge în mâinile vreunei persoane pe care s-o fi cunoscut, iubit, ori măcar respectat.

Şi totuşi, când privesc în aceste clipe spre Fluviu şi văd o mulţime de oameni pe mal, s-ar putea să am sub ochi exact persoana căreia i-am adresat aceste scrisori. Vasul e acum în mijlocul Fluviului, iar eu mă aflu prea departe de mal pentru a reuşi să recunosc vreun chip.

Dumnezeule, câte feţe am văzut aici în douăzeci de ani! Mai multe decât pe Pământ, poate milioane. Unele au existat în urmă cu cel puţin trei sute de mii de ani. Neîndoielnic, feţe ale strămoşilor mei, unii dintre ei oameni de Neanderthal. Prin încrucişări diverse, o parte dintre *Homo neanderthalis* au devenit *Homo sapiens*, înţelegi? Ţinând seama de creşterea şi descreşterea grupurilor mari de-a lungul vremurilor preistorice şi de după aceea, de migraţii, cuceriri, sclavie sau călătorii individuale, unele dintre feţele amerindiene, australoide şi negre aparţin probabil strămoşilor mei.

Îţi reţin atenţia câteva clipe. Dacă mergem înapoi în istorie, fiecare generaţie a strămoşilor noştri se dublează numeric. Tu, de exemplu, te-ai născut în 1925. Ai avut doi

părinţi, născuţi, sa zicem, în 1900. (Da, ştiu că eşti născut în 1923 şi mama ta avea patruzeci de ani când te-a conceput. Dar acesta e un caz considerat ideal, reprezentând media statistică.)

Părinţii părinţilor tăi s-au născut în 1875. Asta înseamnă patru. Dublează numărul strămoşilor tăi la fiecare douăzeci şi cinci de ani. Ajungând în 1800, ai treizeci şi doi de strămoşi. Majoritatea nici nu s-au întâlnit între ei, însă erau „destinaţi” să-ţi devină stră-stră-stră-bunici.

În 1700, cifra ajunge la 512 strămoşi. În 1600, ea atinge 8.192. În 1500, 131.072. În 1400, 2.097.152. În 1300, 33.554.432. În 1200, ai 536.870.912 strămoşi.

La fel şi eu. Toată lumea. Dacă populaţia lumii era, să spunem, de două miliarde în 1925 (nu cred că cifra e exactă), atunci înmulţeşte acest număr cu numărul strămoşilor tăi din 1200 d. Hr. Obţii un catralion. Imposibil, zici? Ai dreptate.

Întâmplător, ţin minte că populaţia lumii în 1600 se ridica la aproximativ 500.000.000. În anul 1 d. Hr. Ea era apreciată la 138.000.000. Prin urmare, concluzia se impune de la sine. În trecut au avut loc nenumărate incesturi, evidente şi nedescoperite. Ca să nu mai vorbim de prezent. Aşa s-a întâmplat încă din zorii umanităţii. Aşadar, tu şi cu mine suntem înrudiţi. Şi, de fapt, e posibil să fim cu toţii înrudiţi, de mai multe ori. Câţi chinezi şi africani născuţi în 1925 ne erau rude îndepărtate? O mulţime, îndrăznesc a zice. Prin urmare, feţele pe care le văd defilând pe ambele maluri sunt ale verilor mei. Bună, Hang Chow. Salut, Bulabula. Care-i treaba, Hiawata? Să trăieşti, Og, Fiu al Focului! Dar chiar dacă ar şti asta, tot nu s-ar arăta mai prietenoşi faţă de mine. Nici invers. Cele mai aprinse certuri şi cele mai sălbatice crime se petrec între rude. Războaiele civile sunt înfiorătoare. În concluzie, fiindcă suntem veri cu toţii, orice război are caracter civil. Dovedind, în acelaşi timp, o extremă lipsă de civilizaţie. Paradoxul relaţiilor umane. O să te spulber de pe faţa pământului, frate.

Mark Twain a avut dreptate. Aţi citit cumva *Fragmente privind vizita căpitanului Stormfield în Rai?* Amicul nostru

Stormfield a rămas uimit când, păşind pe poarta Raiului, a văzut foarte mulţi negri. Ca şi noi, feţele palide, îşi închipuise Raiul populat doar de albi şi, ici-colo, câte-un asiatic, tuciuriu sau negru. Dar nu era aşa. Uitase că, numeric vorbind, oamenii cu piele neagră i-au depăşit dintotdeauna pe albi. La fel stau lucrurile şi aici. Îmi scot pălăria în faţa ta, domnule Twain. Ai anticipat perfect situaţia.

În sfârşit, iată-ne pe Lumea Fluviului, fără a şti ce şi cum. La fel ca pe Pământ.

A, sigur că există nenumăraţi oameni care susţin că ştiu. Există două mişcări religioase predominante: Biserica Celei de-A Doua Şanse şi Nichireniţii, precum şi alte o mie de secte de creştini reformaţi, musulmani, evrei, hinduşi, budişti şi Dumnezeu ştie câte altele. Foştii taoişti şi confucianişti spun că nu le pasă nici cât negru sub unghie; în general, viaţa de aici e mai bună decât cea de pe Pământ. Totemiştii sunt cam dezorientaţi, fiindcă aici nu există animale. Asta nu înseamnă însă că aici nu se află spirite totemice. Am cunoscut mulţi sălbatici care şi-au văzut totemurile în vise şi viziuni. Majoritatea s-au lăsat convertiţi la una sau alta dintre religiile mai „elevate”.

Să nu uit de Nur el-Musafir. Trezindu-se aici, el a fost la fel de stupefiat ca oricare altul. Nu s-a revoltat, reorganizându-şi în schimb gândirea *tout de suite*. El spune că fiinţele care au alcătuit lumea asta au avut în minte doar binele nostru. Altfel de ce s-ar mai fi ostenit atât? (Prin afirmaţia asta, el îmi aminteşte de un prezentator de circ. Însă e sincer. Asta nu înseamnă că are habar despre ce vorbeşte.)

Nici n-ar trebui să ne batem capul să aflăm *cine* şi *cum*, susţine el. Ne interesează doar *de ce*. Când se exprimă astfel, seamănă cu un membru al Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Constat însă că porţia de hârtie e pe terminate. De aceea, adiau, adios, selah, amen, salaam, shalom, adică „pe curând”. Englezescul *so long* provine din *selang*, după cum pronunţă un malaiezian musulman cuvântul arab *salaam*.

Cu amiciţie şi dedicaţie didactică, al tău prieten ajuns în străfundurile sinelui,

PETER JAIRUS FRIGATE

P.S. Încă nu ştiu dacă e cazul să-ţi trimit scrisoarea *in toto*, s-o cenzurez, ori s-o folosesc drept hârtie igienică.

41

În medie, Fluviul avea lăţimea de 2,413 kilometri, adică o milă şi jumătate. Uneori se îngusta, strecurându-se prin adevărate canale, întotdeauna mărginite de dealuri înalte; alteori se lărgea, devenind ca un lac. Indiferent de lăţimea sa, avea pretutindeni adâncimea de 305 metri, adică o idee peste 1.000 de picioare.

De-a lungul malurilor Fluviului, fenomenul de eroziune a malurilor era necunoscut. Iarba câmpiilor se unea cu cea acvatică de la nivelul apei, crescând nestingherită pe fundul albiei. Rădăcinile acesteia se îngemănau cu cele ale ierbii de la sol, formând o pătură continuă. Ea nu creştea în fire izolate, ci făcea parte dintr-o uriaşă entitate vegetală.

Nenumăratele specii de peşti, prezente până la fundul albiei, consumau plantele acvatice. Unele trăiau în stratul superior, unde pătrundea lumina solară. Alte vietăţi, mai deschise la culoare, dar nu mai puţin lacome, populau zona de adâncime medie. În bezna de la fundul Fluviului erau prezente multe forme stranii care se deplasau furişat, târâş, şerpuind, ţâşnind, sau înotând.

Unele mâncau plante de un alb respingător, care semănau cu florile, ori, la rândul-le, erau învăluite şi digerate de ele. Alte creaturi, mari şi mici, se târau neîncetat, cu gurile căscate şi colectând vietăţile microscopice care trăiau în suspensie.

Cea mai mare dintre toate formele de viaţă, mai masivă decât balena albastră cunoscută pe Pământ, era un peşte carnivor numit balaur-de-fluviu. Alături de un alt locuitor, cu

talie mult mai mică, putea cutreiera prin adâncuri ori la suprafaţă, fără a suferi din cauza diferenţei de presiune.

Cealaltă creatură fusese botezată în fel şi chip, însă în engleză se numea în general „cobe”. Avea talia unui dog german, folosit îndeobşte de poliţie, era lent ca un leneş şi mânca fără să aleagă, lacom ca un porc. Fiind principalul gunoier al Fluviului, înghiţea orice nu-i opunea rezistenţă. Regimul lui alimentar se baza totuşi mai ales pe excrementele umane.

Fiind înzestrat cu plămâni, noaptea se aventura şi pe uscat. Mulţi oameni se speriaseră văzându-i ochii holbaţi prin ceaţă ori împiedicându-se de corpul lui alunecos atunci când se strecura în căutare de gunoaie. La fel ca şi aspectul, orăcăitul lui puternic, trezind în minte imagini cu monştri şi stafii, reuşea să bage oamenii în sperieţi.

În acea zi a anului 25, unul dintre aceşti scârboşi gunoieri se apropiase de mal. Curentul era mai slab decât în mijlocul Fluviului. Chiar şi aşa, îşi mişca picioarele, care-i slujeau şi ca aripioare înotătoare, cât putea de repede pentru a nu fi împins înapoi. Deodată, a detectat mirosul degajat de un peşte mort cărat de apă. S-a mişcat puţin şi a aşteptat ca mortăciunea să-i plutească drept în gura căscată larg.

Peştelui mort îi urmă un alt obiect. Ajunseră împreună în gura cobei, peştele alunecând lin pe gâtlej, obiectul mare înţepenindu-se o clipă, după care, o mişcare convulsivă îl aspiră.

Recipientul etanş din lemn de bambus care conţinea scrisoarea adresată de Frigate lui Rohrig fusese purtat de Fluviu vreme de cinci ani. Ţinând seama de uriaşul număr de pescari şi călători prin dreptul cărora defilase, trebuia să fi fost prins şi deschis de mult. Neluat însă în seamă, trecuse pe lângă toate vietăţile până când fusese înghiţit de acel peşte pe care nu-l atrăsese decât cleanul degajând o apetisantă aromă de putreziciune.

Cu cinci zile înainte de a-şi încheia călătoria în felul acesta, recipientul plutise pe lângă zona în care locuia destinatarul. Înconjurat de sculpturi în piatră şi lemn, confecţionate pentru a fi schimbate pe băutură şi ţigarete,

Rohrig se afla însă într-o colibă, sforăind beat după o petrecere de pomină.

Era, pesemne, o simplă coincidenţă, ori vina o purta vreun principiu psihic sau vreo legătură nevăzută între expeditor şi destinatar. Indiferent de cauză, în dimineaţa aceea Rohrig îl visase pe Frigate. Retrăia anul 1950, când absolvise facultatea, întreţinându-se din pensia militară primită după demobilizare şi din banii soţiei care muncea.

Era o zi caldă de sfârşit de mai. Stătea într-o cămăruţă, având în faţă trei doctori în filologie. Sosise momentul adevărului. După cinci ani de trudă şi încordări în citadela înţelepciunii avea să câştige ori să piardă premiul cel mare: diploma de absolvire în literatură engleză. Dacă îşi susţinea cu succes oralul tezei de licenţă, putea ieşi în lume ca profesor de engleză la un liceu. Dacă pica, trebuia să mai studieze şase luni, iar apoi să facă a doua şi ultima încercare.

Acum, cei trei inchizitori, deşi zâmbeau, îl mitraliau cu întrebări, de parcă ar fi fost o ţintă vie – lucru întru totul adevărat, Rohrig nu era neliniştit, întrucât teza se ocupa de poezia galeză, subiect pe care şi-l alesese deoarece îşi închipuise că profesorii aveau cunoştinţe limitate despre el.

Nu se înşelase. Însă Ella Rutherford, o doamnă încântătoare în vârstă de patruzeci şi şase de ani, dar încărunţită prematur, îi pregătea o surpriză. Cu câtva timp în urmă fuseseră amanţi, întâlnindu-se de două ori pe săptămână în apartamentul ei. Apoi, într-o după-amiază, după ce băuseră, se certaseră aprig privind meritele poetice ale lui Byron. Rohrig nu se omora după poezia byroniană, în schimb îi admira stilul de viaţă, pe care-l considera cu adevărat poetic. În orice caz, simţea o plăcere când putea contrazice pe cineva.

Drept urmare, după ce-i spusese fără menajamente câteva lucruri, ieşise val-vârtej din apartamentul ei. Ba chiar strigase la ea că nu voia s-o mai întâlnească în particular.

Rutherford a considerat că el o sedusese doar pentru a obţine o notă mai mare la cursul ei. Se înşelase. Folosise

cearta drept scuză ca să rupă legăturile intime cu o femeie în floarea vârstei. Deşi se simţea atras irezistibil de femei mai în vârstă, socotise totuşi că pretenţiile ei erau prea mari şi împovărătoare. Nu mai putea satisface o amantă, o soţie, două studente din ani mai mici, două dintre soţiile prietenilor, o chelneriţă care-i dădea să bea pe gratis şi administratoarea blocului în care locuia.

Cu cinci s-ar fi descurcat, dar cu opt, în nici un caz. Se simţea stors de timp, energie şi bărbăţie, astfel că începuse să moţăie la cursuri. Prin urmare, cu viclenie, declanşase certuri violente cu profesoara, cu una dintre boboace (se zvonea că era bolnavă de blenoragie) şi cu soţia unui prieten (care şi aşa îl solicita prea mult din punct de vedere emoţional).

Deodată, privindu-l printre gene cu ochii de un albastru-spălăcit, Rutherford îl întrebase:

— V-aţi apărat foarte bine punctul de vedere, domnule Rohrig. Deocamdată.

Apoi tăcuse. El simţi că îngheaţă. Muşchii anusului i se contractaseră. Sudoarea i se scurgea pe faţă şi la subsuoară. Şi-o închipui stând până la miez de noapte plănuind să-l prindă nepregătit sau să găsească o modalitate cât mai sigură de a-l umili cumplit.

Ceilalţi doi doctori, Durham şi Pur, uitară să mai bată darabana cu degetele în masă. Lucrurile se anunţau a deveni interesante. Colega lor ardea cu flacără orbitoare, precum ochii tigrului gata să sară asupra mielului priponit. Fulgerul avea să lovească, iar nefericitul candidat n-avea un paratrăsnet la îndemână, decât dacă-l ascunse-se în fund.

Rohrig strânse între degete braţele fotoliului. Stropi de sudoare îi ţâşniră pe frunte, apărând ca nişte şoareci ieşiţi din găurile unei roţi de şvaiţer; transpiraţia, pătrunzătoare, îi ardea subsuorii cămăşii. Ce dracu’ avea să se întâmple?

— S-ar părea că aţi studiat exhaustiv subiectul, a spus Rutherford. Ne-aţi făcut o demonstraţie remarcabilă a cunoştinţelor într-un domeniu poetic destul de puţin

studiat. Vă asigur că suntem mândri de dumneavoastră. Înseamnă că n-am irosit timpul la cursuri.

Cu şiretenie, ticăloasa îi dădea de înţeles că-şi risipise cu el timpul din afara cursurilor. Aceasta nu era însă decât o fentă, o remarcă menită să jignească, nu să ucidă. Îl pregătea pentru lovitura de graţie. Rareori se întâmpla ca profesorii examinatori să-l felicite pe candidat în timpul torturii. Asta venea, probabil, după aceea, când comitetul vota acordarea examenului.

— Iar acum... spuneţi-ne, rostise Rutherford dureros de rar. Apoi tăcuse. Încă o răsucire a roţii de tortură. Spuneţi-mi, domnule Rohrig, *unde* se află Ţara Galilor?

Ceva lăuntric pocni şi i se rostogoli ca un bolovan în stomac. Se plesni cu palma peste frunte şi gemu.

— Măiculiţă Doamne! M-am ars! În ce rahat am intrat!

Doamna doctor Pur, care era decan, păli. Auzea pentru prima oară o expresie atât de vulgară.

Doctorul Durham, care lăcrima ori de câte ori le citea versuri studenţilor săi, arăta de parcă ar fi fost gata să leşine.

După ce slobozise trăsnetul, doamna Rutherford zâmbise fără urmă de milă sau înţelegere către victima zdrobită.

Rohrig nu se lăsă strivit. Refuza să cedeze fără să-şi mai fluture stindardul spre cer, în acordurile orchestrei care intona *De Tine, Doamne, mă apropii*. Surâse ca şi cum grăunţele de aur din sipetul aflat la capătul curcubeului nu s-ar fi transformat brusc în căcăreze.

— Habar n-am cum de v-aţi dat seama, dar m-aţi prins! Asta e! N-am pretins niciodată că-s perfect. Cu examenul cum rămâne?

Verdict: respins. Sentinţa: şase luni de libertate supravegheată, apoi un ultim interogatoriu.

Mai târziu, când au rămas singuri pe coridor, Rutherford i-a spus:

— Te sfătuiesc să studiezi şi geografie, Rohrig. Să-ţi dau un punct de pornire: Ţara Galilor e lângă Anglia. Mă-ndoiesc însă că recomandarea mea îţi va sluji la ceva. N-ai fi în

stare să-ţi găseşti nici propriul fund, chiar dacă ţi-ar fi înmânat pe o farfurie din argint.

Peter Frigate, prietenul său, îl aştepta la capătul coridorului. Pete făcea parte dintr-un grup de studenţi pe care o admiratoare de-a lor din anul doi îi botezase „Bărboşii”. Cu toţii erau veterani care-şi întrerupseseră studiile la colegiu din cauza războiului. Ei şi soţiile sau amantele lor duceau o viaţă caracterizată pe vremea aceea drept „boemă”. Erau strămoşii necunoscuţi ai celor care aveau să-şi spună hippies.

Cu o expresie întrebătoare pe faţă, Frigate îşi privea amicul apropiindu-se. Deşi în pragul lacrimilor, Rohrig arboră un zâmbet generos, apoi începu să râdă clocotitor.

— Pete, n-o să-ţi vină a crede!

Lui Frigate i se păru într-adevăr greu de crezut că o persoana care a absolvit clasa a şasea n-are habar unde se află Ţara Galilor. Când se convinse că aşa stăteau lucrurile, izbucni şi el în râs.

— Cum dracu’ şi-a dat seama vulpea aia căruntă care mi-e punctul slab? exclamă Rohrig.

— Nu ştiu, dar a fost minunată, i-a răspuns Frigate. Ascultă, Bob. Nu te mai amărî. Cunosc un chirurg eminent care nu-şi aminteşte dacă Soarele se învârte în jurul Pământului sau Pământul în jurul Soarelui. Susţine că nici n-are nevoie să ştie asta când scormoneşte prin măruntaiele pacienţilor. Dar un absolvent de filologie... ar trebui să aibă măcar idee... ha-ha!

Într-una dintre acele istorioare fără urmare pe care le redactează Scenaristul Visurilor noastre, Rohrig se găsea altundeva. Acum alerga prin ceaţă, urmărind un fluture. Era un exemplar frumos, şi cum doar Rohrig ştia că altul la fel nu exista, el căpăta o valoare deosebită. Avea aripile vărgate în azuriu şi auriu, antenele stacojii şi ochii verzi ca nişte smaralde. Împăratul piticilor îl făurise în peştera lui din Munţii Negri, iar Vrăjitorul din Oz îl înmuiase în apă vie.

Fluturând din aripi la numai câţiva centimetri de degetele lui răsfirate, îl îndruma prin ceaţă.

— Stai, ticălosule! Nu te mai mişca atât!

Urmărindu-l, făcea salturi care păreau lungi de un kilometru. Neclar, cu coada ochilor vedea nori cu forme ciudate, lucruri atât de neclintite şi mute, de parcă ar fi fost sculptate în os. În două rânduri desluşi câte o siluetă; una purta o coroană, cealaltă avea cap de cal.

Deodată se trezi faţă în faţă cu unul dintre obiecte. Înlemni, fiindcă, din motive neînţelese, i se părea imposibil să-l ocolească. Fluturele rămase ca suspendat deasupra obiectului, apoi se aşeză pe el. Ochii lui verzi scânteiau, iar prima pereche de picioruşe făcu antenele să se clatine batjocoritor.

Înaintând tiptil, Rohrig văzu că drumul îi era blocat chiar de Frigate.

— Să nu-l atingi cumva! şopti Rohrig ameninţător. E al meu!

Trăsăturile de pe chipul lui Frigate rămaseră neclintite ca o mască. Rămâneau întotdeauna imobile când pe Rohrig îl apucau furiile, muşcând pe oricine îi ieşea în cale. Acum însă neclintirea îl înfurie pe Rohrig şi mai rău, împingându-l în pragul nebuniei.

— Dă-te la o parte, Frigate! Fă-mi loc, altfel te dobor!

Speriat de izbucnirea lui neaşteptată, fluturele îşi luă zborul, dispărând în ceaţă.

— Nu pot, spuse Frigate.

— De ce? explodă Rohrig, trepidând deznădăjduit.

Frigate împunse cu degetul în sus. Stătea pe o placă rectangulară de culoare roşie, lipită de altele la fel, unele roşii, altele negre.

— Am fost aşezat greşit. Nu ştiu ce se va întâmpla. Plasarea mea pe un pătrat roşu încalcă regulile. În fine, cine mai respectă regulile? Poate doar piesele.

— Cum să te ajut? întrebă Rohrig.

— Cum ai putea? Nu eşti în stare nici să-ţi porţi singur de grijă. Frigate arătă cu degetul peste umărul lui Rohrig.

— Are să te prindă. Cât ai urmărit fluturele, s-a ţinut după tine. Brusc, Rohrig se simţi cuprins de groază. Era urmărit şi avea să i se întâmple ceva groaznic.

Disperat, încercă un pas înainte, vrând să-l ocolească pe Frigate. Dar pătratul roşu îl reţinea la fel ca pe Frigate.

— Prizonier!

Încă mai vedea fluturele, transformându-se într-un punct, o particulă de praf, apoi dispărând. Pe vecie.

Ceaţa se îndesea. Frigate devenise o imagine neclară.

— Îmi stabilesc singur regulile! strigă Rohrig.

Din ceaţă răzbătură şoapte.

— Linişte! O să te audă!

Se trezi o clipă. Femeia cu care împărţea coliba se foi.

— Ce-ai păţit, Bob?

— Mă-nec într-un val neistovit.

— Poftim?

— Istovit.

Se prăbuşi iarăşi în oceanul dintru început, acolo unde zeii înecaţi zăceau în nămol, înclinaţi în poziţii nefireşti, privind cu ochi reci şi imobili ca de peşte pe sub coroanele închipuite de colonii de scoici.

Ca şi Frigate, nu ştia că doar el ar fi putut da răspuns măcar la o întrebare menţionată în scrisoare. În Ziua Resuscitării, Rohrig se trezise în nordul îndepărtat. Avusese ca vecini scandinavi preistorici, indieni din Patagonia, mongoli din Epoca Glaciară şi siberieni de la sfârşitul secolului al XX-lea. Având darul de a învăţa uşor limbi străine, curând reuşise să se exprime cursiv în câteva, deşi nu stăpânea pronunţia şi măcelărea sintaxa. Ca întotdeauna, se simţise în largul lui şi-şi făcuse repede mulţi amici. Pentru o vreme trecuse drept un soi de şaman. Dacă vor să aibă succes, şamanii trebuie să se ia în serios, dar pe Rohrig îl interesase doar sculptura. Pe de altă parte, se cam săturase de frig. Venera soarele; trăise cele mai fericite zile în Mexic, pe vremea când fusese secund pe un mic vas costier care transporta creveţi congelaţi din Yukatan până la Brownsville, Texas. Se ocupase un timp de contrabanda cu arme, dar abandonase această îndeletnicire înainte de a apuca să stea câteva zile într-o închisoare mexicană. Imediat după aceea plecase din Mexic. Autorităţile nu-i

putuseră dovedi vinovăţia, însă îi dăduseră de înţeles că ar fi fost preferabil să părăsească ţara.

O cunoscuse pe Agatha Croomes când tocmai se pregătea să plece cu o barcă scobită dintr-un trunchi, îndreptându-se spre meleaguri mai însorite din josul Fluviului. Agatha era negresă, născută în 1713, decedată în 1783, sclavă eliberată, care predicase baptismul în regiuni greu accesibile, trecuse la penticostali, fusese căsătorită de patru ori şi fuma pipă. Resuscitată la vreo sută de mii de pietre-potir depărtare, acum se afla aici. Avusese o viziune în care Dumnezeu îi spusese să vină în casa Lui de la Polul Nord, unde El îi va înmâna cheile lumii ce va să vie, ale gloriei şi mântuirii veşnice, ale înţelegerii timpului şi eternităţii, spaţiului şi timpului, ale creaţiei şi distrugerii, ale vieţii şi morţii. Tot ea avea să-l arunce pe diavol în hăul fără fund şi, închizându-l acolo, putea azvârli cheia.

Rohrig o crezuse nebună, apoi persoana ei îl intrigase. Pe de altă parte, nu era chiar sigur că misterul acestei lumi putea fi dezlegat doar la izvoarele Fluviului.

Ştia că nimeni nu se aventurase prea departe în ţinutul învăluit de ceţuri de la nord. Dacă avea să meargă alături de ceilalţi unsprezece care făceau parte din grupul ei, se putea număra printre primii cuceritori ai Polului Nord. Iar dacă i-ar sta în putere, ar putea fi primul care să pună piciorul acolo. O dată ajunşi aproape de ţinta expediţiei, vroia să ţâşnească înainte pentru a împlânta exact în pol o statuetă cu chipul lui şi cu propriul nume săpat pe postament.

După aceea, orice călător ajuns în acel punct ar afla că a pierdut întâietatea în faţa lui Robert F. Rohrig. Agatha nu-l va duce însă acolo decât dacă va dovedi credinţă în Dumnezeu şi în Cartea Sfântă. Nu-i plăcea să mintă, dar îşi spunea în sinea sa că de fapt nu o înşela. În adâncul sufletului credea, dar nu era sigur dacă acel Dumnezeu se numea Iehova ori Rohrig. Cât privea Biblia, ea rămânea o simplă carte care, ca toate celelalte, spunea adevărul tot aşa cum şi scriitorii erau încredinţaţi că exprimă un anume adevăr.

Cinci membri ai grupului făcuseră cale întoarsă înainte ca expediţia să atingă ultima piatră-potir. Când au ajuns la enorma peşteră din care se prăbuşeau apele Fluviului, patru dintre ei socotiseră că vor pieri de foame dacă vor merge mai departe. Rohrig continuase alături de Agatha Croomes şi Winglat, membru al unui trib amerindian care, în Epoca de Piatră, trecuse din Siberia în Alaska. Rohrig ar fi dorit să se întoarcă, dar nu avea de gând să recunoască faţă de sine însuşi că o femeie de culoare cam ţăcănită şi un sălbatic din paleolitic puteau dovedi mai mult curaj decât el

În plus, predicile Agathei aproape îl convinseseră că viziunea nu fusese o simplă nălucire. Poate că Atotputernicul Dumnezeu şi bunul nostru Isus *pe el* îl aşteptau. Nu făcea să le dea planurile peste cap.

După ce se târâseră de-a lungul brânei, ajungând la peşteră, pierzându-l pe drum pe Winglat, care alunecase şi se prăbuşise în Fluviu, Rohrig îşi spusese că era la fel de ţicnit ca Agatha. Cu toate astea, merse mai departe.

Mai apoi, ajunşi într-un loc de unde brâna cobora dispărând în ceaţa ce acoperea marea dinspre care răzbătea murmurul slab al valurilor, se simţiră foarte slăbiţi de foame. Acum nici nu se mai puteau întoarce. Dacă nu reuşeau să găsească hrană în acea zi, aveau să moară. Agatha spusese totuşi că vor găsi curând tot ce le va pofti inima. Ştia că aşa se va întâmpla fiindcă avusese o viziune în timp ce dormiseră pe brâna din interiorul peşterii. I se arătase un loc unde era belşug de carne şi legume.

Rohrig o văzuse cum se îndepărta târâş. După o vreme, pornise în urma ei. Îşi abandonase potirul, deoarece era prea slăbit să-l mai târâie cu sine. Dacă avea să supravieţuiască se putea întoarce oricând după el. Pusese statueta înăuntru şi, câteva secunde, simţise îndemnul de a o lua înapoi de acolo. „La naiba cu ea”, hotărâse el în cele din urmă şi începuse coborâşul.

Nu reuşise. Slăbiciunea îl doborâse; picioarele şi braţele refuzaseră să-i mai dea ascultare.

Căzuse răpus de sete, care se dovedise mai tare decât foamea. Era o ironie că Fluviul curgea năvalnic în preajmă, iar el nu putea bea fiindcă n-avea frânghie cu care să coboare potirul pentru a lua din nepreţuitul lichid. Valurile se izbeau cu vuiet de stâncile aflate la poalele muntelui, însă el nu putea coborî până acolo.

— N-o să capăt niciodată răspunsuri la întrebări, bolborosi. Poate că-i mai bine aşa. Oricum nu cred că mi-ar fi plăcut cum sună.

Iar acum, Rohrig dormea agitat într-o colibă din apropierea Fluviului care traversa zona ecuatorială a planetei. În aceleaşi clipe, fiind de cart la bordul goeletei, Frigate surâdea. Îşi aducea aminte de chinurile lui Rohrig de pe vremea când îşi susţinea teza de licenţă.

Pesemne că evenimentul fusese redeşteptat simultan în mintea lor datorită telepatiei. Sau să numim totul simplă coincidenţă.

Aşadar, cobea se aşeză exact în calea peştelui mort adus de apă. Cadavrul pătrunse în gura larg deschisă. Plutind la un centimetru depărtare, scrisoarea, cu ambalaj cu tot dispăru dimpreună cu mortăciunea, alunecând pe gâtlej şi poposind în pântecele creaturii.

Stomacul putea mistui lesne gunoaie, excremente şi carne putrezită. Fibrele de celuloză ale carcasei din bambus erau însă prea rezistente pentru a fi transformate în ceva nutritiv. După ce se zbătu în chinuri multă vreme, cobea îşi dădu duhul încercând să elimine containerul.

Uneori, o scrisoare poate ucide. Dacă ea dă greş, plicul o poate înlocui cu succes.

42

Ovaţiile erau aproape unanime. Lumea se îmbulzea în jurul lui Jill, îmbrăţişând-o şi sărutând-o, dar în situaţia de faţă nu se sinchisea. Mai toate dovezile de afecţiune îşi aveau originea în băutură, era conştientă de asta, însă până şi ea simţea o căldură lăuntrică şi ameţitoare. Dacă n-

ar fi fost mulţumiţi, beţia lor ar fi dat naştere unei ostilităţi neascunse. Se părea că nu era privită cu ochi răi, aşa cum îşi închipuise. Până şi David Schwartz, pe care-l auzise întâmplător numind-o „Chip de Gheaţă”, o bătuse amical pe umăr şi o felicitase.

Anna Obrenova stătea lângă Barry Thorn, deşi nu-şi prea vorbiseră cât fusese seara de lungă. Obrenova zâmbea, ca şi cum i-ar fi părut bine că Jill fusese aleasă în dauna ei. Pesemne că nu-i păsa. Deşi conştientă că se putea înşela, Jill prefera să creadă că micuţa blondă fierbea de ură. Era însă posibil ca Anna să dea dovadă de o atitudine raţională în ceea ce-o privea pe rivala ei. La urma urmei, prinsese trenul în ultima clipă, iar Jill îşi sacrificase mii de ore la construirea navei şi la instruirea echipajului.

Firebrass ceruse cu glas bubuitor să se facă linişte. Rumoarea discuţiilor şi cântecele încetaseră. Apoi spusese că va anunţa lista ofiţerilor şi zâmbise către ea. Jill simţise un gol în stomac. Zâmbetul ascundea o răutate, era gata să bage mâna în foc. Avea de gând să i-o plătească pentru toate replicile tăioase pe care i le dăduse. Remarce întemeiate, fiindcă ea nu voia să îngăduie nimănui s-o domine doar pentru că era femeie. Însă lui îi stătea în putere să se răzbune.

Cu toate acestea, făcuse cel mai nimerit lucru şi părea chiar fericit că hotărâse aşa.

Numai un zâmbet, Jill îşi croise drum prin mulţime, îşi azvârlise braţele pe după gâtul lui Firebrass şi izbucnise în lacrimi. El îşi scăpase adânc limba în gura ei, apoi o bătuse pe fund. De data asta nu respinsese o asemenea familiaritate nedorită. Firebrass nu profitase de tulburarea ei şi nici nu se arătase dominator. Cu alte cuvinte, ţinea la ea şi simţea o atracţie sexuală. Ori poate era doar puţin josnic.

Încă surâzând, Anna îi întinsese mâna şi spusese:

— Cele mai sincere felicitări, Jill.

Ea îi luase mâna delicată şi glacială, simţise un imbold aproape copleşitor să i-o smulgă din încheietură, însă reuşise să-i răspundă.

— Mulţumesc foarte mult, Anna.

Thorn fluturase braţul în direcţia ei şi strigase ceva, probabil cuvinte de felicitare. Nu făcuse însă efortul de a se apropia.

O clipă mai târziu ieşise din sala de bal împleticindu-se. Până să ajungă la colibă se dispreţui pentru că-şi dăduse în vileag puternica emoţie. Niciodată nu plânsese în public, nici măcar la înmormântarea părinţilor ei.

Când îşi aduse aminte de ei, lacrimile i se uscară pe obraz. Unde erau aceştia? Ce făceau? Ar fi fost interesant să-i revadă. Atâta tot: interesant. N-ar fi dorit să-i aibă în preajmă. N-ar mai fi fost tata şi mama, aşa cum îi ştia: încărunţiţi, cu chipuri stafidite, graşi, preocupaţi doar de nepoţi. Ar fi la fel de tineri ca şi ea şi, în afara experienţelor trăite împreună, ar avea puţine în comun. S-ar plictisi unii pe alţii şi ar fi apăsător să mimeze că relaţia părinte copil exista în continuare.

Pe de altă parte, Jill îşi considera mama drept un cifru, un accesoriu pasiv al tatei, care era un bărbat dominator, zgomotos şi violent. Nu ţinea prea mult la el, deşi suferise destul când murise. Dar asta pentru ceea ce ar fi putut să fie, nu pentru ceea ce fusese.

Dacă se gândea mai bine, poate muriseră din nou.

Ce importanţă mai avea?

Nici una. Atunci cum explica al doilea val de lacrimi?

43

— Prieteni, iată-ne în preajma unui eveniment. De data asta, epocal. Adevărata ridicare de la sol. Urale pentru Marele Graal, Turnul Ceţurilor, casa lui Moş Crăciun de la Polul Nord, Sfântul Nicolae care ne-a adus darul resuscitării, tinereţea veşnică, hrana, băutura şi tutunul pe gratis. S-au strâns aici cel puţin un milion de oameni. Tribunele s-au umplut, dealurile au ajuns înţesate de lume, unii sunt gata să cadă din copaci. Poliţia are mult de furcă pentru a menţine ordinea. Vremea e minunată, dar nu-i mereu la fel?

Faceţi o hărmălaie pe cinste şi, cu tot sistemul de amplificare, nu cred că auziţi vreo vorbă de-a mea. Aşadar, oameni buni, duceţi-vă naibii!

Aha! Unii aţi auzit-o pe asta. Glumeam şi eu, prieteni, încercând să vă reţin atenţia. Vreau să vă spun câteva cuvinte despre *Parseval*. Ştiu că aţi primit fluturaşi care descriu această navă colosală, dar majoritatea sunteţi analfabeţi. N-o consideraţi greşeala voastră. Vorbiţi esperanto, dar n-aţi avut prilejul să deprindeţi scrierea. De aceea, daţi-mi voie! Aşteptaţi o clipă să-mi ud gâtlejul cu puţin trascău. Aa! A mers ca uuuns! Singurul necaz e că îmi tot potolesc setea încă din zori şi am cam început să văd dublu. Mă ia groaza când mă gândesc la ziua de mâine, dar ducă-se naibii! Tot ce-i bun pe lumea asta trebuie plătit, şi mă-ntreb cum o fi pe cealaltă. Uitaţi-vă la ea, oameni buni, deşi nu cred că mai e nevoie să v-o arăt. Nava *Parseval*. Botezată aşa de Firebrass după numele celui care a sugerat construirea ei, deşi ne-am gâlcevit o mulţime privind numele ce avea să fie pictat pe părţile ei laterale. Ofiţerul III Metzing a vrut să-i spună *Graf Zeppelin III*, pentru a aminti de omul care a inaugurat prima linie aeriană comercială şi s-a ocupat de dirijabile militare. Ofiţerul I Gulbirra considera că ar fi meritat numitele *Adam şi Eva*, pentru a aminti de specia umană, fiindcă ea ne reprezintă pe toţi. Tot ea a sugerat *Regina Cerurilor* şi *Titania*, Aici apare o doză de şovinism feminin. *Titania* amintea prea mult de *Titanic* şi cu toţii ştiţi ce s-a întâmplat cu nava aceea. Ba nu, habar n-aveţi. Am uitat că mulţi nici n-aţi auzit de ea.

Unul dintre mecanici, pe moment îmi scapă numele lui, în orice caz, un fost membru al echipajului de pe nefericitul *Shenandoah*, voia s-o numim *Norul Argintiu*. Aşa se chema nava zburătoare dintr-o carte intitulată *Tom Swift şi Marele Dirijabil*.

Un altul dorise *Henri Giffard*, ca pe francuzul care a pilotat primul aparat autopropulsat de zbor mai uşor decât aerul. Păcat că amicul Henri n-a fost aici să vadă capodopera noastră, culmea artei în domeniul dirijabilelor şi cel mai bun şi măreţ dintre aparatele de zbor. Mare păcat

că nu-i de faţă întreaga specie umană pentru a asista la această provocare azvârlită zeilor, mănuşa zburătoare aruncată în obrazul forţelor din ceruri!

Iertaţi-mă o clipă, oameni buni. A sosit vremea ca următoarea libaţie în onoarea zeilor să fie deşertată pe gâtlejul meu uscat în loc sa o vărsăm în ţărână. Aah! Ce bună a fost! Goliţi cupele! Băutura e pe gratis, cu complimente din partea gazdei, naţiunea statului Parolando.

Cum vă spuneam, prieteni, stimatul nostru ex-preşedinte, Milton Firebrass, fost astronaut, a hotărât să dea colosului numele de *Parseval*. Întrucât el e primul cetăţean, marea sculă şi căpetenie, s-a făcut voia lui.

Aşa... rămăsesem la... începusem să vă prezint date statistice. Căpitanul Firebrass a dorit să construiască cel mai mare dirijabil ce s-a văzut, şi a reuşit. El va rămâne cel dintâi, unicul, fiindcă altul nu se va mai face. Poate-ar fi trebuit să-l botezăm *Ultimul e şi cel mai bun*.

În fine, *Parseval* are 820 de metri lungime. Atinge diametrul maxim de 328 de metri şi capacitatea de 6.360.000 de metri cubi de gaz.

Învelişul e din duraluminiu şi conţine opt compartimente mari pentru gaz şi altele mai mici în carenajul botului şi cozii. Potrivii planurilor originale, trebuia să aibă treisprezece gondole suspendate la exterior, cea de pilotare şi douăsprezece de propulsare, fiecare dintre ele dotată cu două motoare. Plasarea lor la exterior era impusă de periculozitatea hidrogenului, gaz deosebit de inflamabil. Dar testele făcute cu materialele care urmau să fie folosite la compartimentele cu gaz, maţe de balaur-de-fluviu, au dovedit că scoteau pârţuri – bună glumă, prieteni! – De aceea, Firebrass a ordonat oamenilor de ştiinţă să găsească un material plastic rezistent, care să nu permită pierderi de gaz.

Aşa au şi făcut – când Firebrass le cere oamenilor să sară în foc, putem asista chiar şi la un record şi... Ce?... Adjunctul meu, Randy, susţine că nu se pot stabili mai multe recorduri în acelaşi timp. Cui îi pasă? În sfârşit,

pierderile de hidrogen sunt zero. Prin urmare, camera de comandă şi motoarele se află în interiorul navei, mai puţin cele din gondolele de la bot şi coadă. Şi, fiindcă veni vorba, hidrogenul are puritatea de 99,999%

Pe lângă echipajul format din nouăzeci şi opt de bărbaţi şi două femei, *Parseval* va transporta două elicoptere, fiecare de treizeci şi două de locuri, şi un planor de două persoane. Nu vor exista paraşute. O sută de paraşute atârnă greu, de aceea s-a hotărât renunţarea la ele. Vedeţi, deci, câtă încredere avem în voi. Mai, multă decât meritaţi. Priviţi-o, prieteni! Nu arată nemaipomenit? Razele soarelui se răsfrâng pe ea de parcă ar fi însăşi lumina venită de la Domnul. Frumoasă, frumoasă şi minunată!

Omenirea trăieşte o zi măreaţă. Dar iată şi orchestra care intonează *Uvertura la Călăreţul Singuratic*. Ha-ha-ha! Am făcut o glumă, şi aş pierde prea mult timp să v-o explic. De fapt, e vorba de *Uvertura de la Wilhelm Tell* de Rossini, aşa cred. Aleasă de Firebrass pentru momentul decolării, fiindcă se dă în vânt după bucata asta plină de vioiciune. Ca să nu mai spun de alţii ale căror feţe le şi văd prin mulţime.

Randy, mai dă-mi un pahar de ambrozie. Randy e maestru secund de ceremonii, scriitor de romane fantastice pe Pământ, iar acum inspector-şef al serviciului de control al calităţii la fabrica de alcool. Asta-i ca şi cum ai pune lupul paznic la stână.

Oho! Grozavă marfă! Iată şi nava *Parseval*, ieşind din hangar. Botul e fixat de singurul pilon mobil de legare din lumea asta. Decolarea va avea loc peste câteva minute. Văd mişcare în camera de comandă, care-i situată în partea frontală.

Cel din mijloc, aşezat la pupitrul de comandă – îi vedeţi capul, sunt convins – e pilotul-şef, Cyrano de Bergerac. La vremea lui, a scris şi el romane despre călătoria până la Lună şi Soare. Acum se află într-o maşină de zburat cum nici nu şi-a putut închipui, după cum nu s-a gândit că va face vreodată o asemenea călătorie. Extraordinar, să zbori spre Polul Nord al unei planete pe care nimeni de pe

Pământ, oricâtă imaginaţie a avut, n-a fost în stare s-o inventeze. Omul va călători prin oceanul albastru şi nestăpânit cu cel mai mare dirijabil construit cândva. Îndreptându-se către fabulosul turn aflat în mijlocul mării reci şi înceţoşate. Un cavaler al aerului, un Galahad post-terestru, pornit în căutarea Marelui Graal!

Cyrano conduce singur toate operaţiunile de decolare. Nava e complet automatizată; motoarele, direcţia şi profundoarele sunt controlate de la pupitrul de comandă cu ajutorul unor dispozitive electromecanice. Nu-i nevoie de oameni la direcţie, la profundoare, şi nici de semnale telegrafice transmise către mecanici, aşa cum se întâmpla la vechile dirijabile. Dacă ar putea rămâne treaz vreme de trei zile şi jumătate, acesta fiind timpul de zbor estimat, un singur om ar fi în stare să piloteze nava până la Polul Nord. Teoretic vorbind, ea poate zbura singură, fără a avea pe cineva la bord.

Iar acolo, în dreapta lui Cyrano, e căpitanul, Milton Firebrass, Iată-l cum face semn cu mâna către omul care-i va succeda ca preşedinte, simpaticul Judah P. Benjamin, din Louisiana, regretat procuror general al fostelor, dar puţin jelitelor State Confederate ale Americii.

Poftim? Ia-ţi labele de pe mine, amice! N-am vrut să jignesc pe nici un fost cetăţean al S.C.A. Luaţi-l pe beţivanul ăsta de-aici, domnilor poliţişti!

Şi iată, ultimul din stânga e pilotul, Mitya Nikitin, ofiţer III. A promis că va rămâne treaz în cursul zborului şi nu va dosi băutură pe după compartimentele cu gaz, ha-ha!

În dreapta lui Nikitin e secundul, Jill Gulbirra. Ne-ai dat ceva bătaie de cap unora, ‘şoară Gulbirra, dar îţi admirăm…

Se aude iarăşi sunetul trompetelor. Ce vuiet! Uite-l pe căpitanul Firebrass, fluturând din mână. Pe curând, *mon capitaine, bon voyage*! Să ne ţii la curent prin radio. Se desprind cablurile de la coada navei, care e puţin instabilă, dar se aşază. Am asistat acum două ore la procedura de compensare. Nava e atât de ech… echi-echilibrată, încât un om aflat sub masa aceea uriaşă ar putea s-o ridice doar cu o mână.

Acum se decuplează botul de la pilonul de fixare. Iată, se renunţă la o parte din apa de balast. Îmi pare rău de voi, prieteni. V-am spus să staţi mai departe, dar asta nu înseamnă că unora le-ar trebui un duş. Uitaţi, se ridică o idee. Vântul o poartă înapoi, spre sud, dar palele elicelor s-au înclinat deja la unghiul necesar pentru a propulsa nava spre înalt şi spre nord.

Gata, pleacă! Mai mare decât un munte, mai uşoară decât o pană! Înainte, spre Polul Nord şi turnul întunecat!

Dumnezeule, m-a apucat plânsul! Trebuie să fi dat pe gât prea mult din băutura care bine dispune.

44

Sus de tot, deasupra lumii, nava sclipea străbătând ochiul albastru, al cerului.

Zburând la o altitudine de 6,1 kilometri, echipajul de pe *Parseval* avea o privelişte panoramică a Lumii Fluviului. Jill, stând lângă parbrizul din partea frontală, văzu văile paralele şerpuind spre nord sau sud chiar dedesubt, dar descriind o curbă largă spre est la vreo 20 de kilometri în faţă. Apoi liniile erau trasate cale de 100 de kilometri la fel ca pumnalele malaieziene, lame unduitoare alăturate, după care coteau către nord-est.

Din când în când, dinspre Fluviu se reflecta câte-o rază de Soare. De la înălţimea de croazieră, milioanele de oameni aflaţi pe maluri sau pe apă rămâneau invizibili şi până şi cele mai mari vase semănau cu spinarea vreunui peşte-balaur ieşit pentru o clipă la suprafaţă. Lumea Fluviului arăta ca înaintea Zilei Resuscitării.

Un fotograf aflat în cupola din bot lua primele imagini aeriene ale planetei. Aveau să fie şi ultimele. Fotografiile urmau să fie comparate cu traseul Fluviului, aşa cum fusese anunţat prin radio de către vaporul *Mark Twain*. Cu toate acestea, în harta alcătuită de cartograful navei vor apărea multe pete albe. Vaporul cu zbaturi voiajase în câteva rânduri departe, spre sud, către marginea regiunilor polare

de acolo. Prin urmare, cartograful putea doar să compare imaginile obţinute de el cu acelea transmise de navele de suprafaţă din emisfera nordică.

El avea însă posibilitatea de a roti aparatul de fotografiat, acoperind astfel zone pe care *Mark Twain* le va străbate mai târziu.

Se efectuau, de asemenea, măsurători ale pereţilor muntoşi. Până acum, vârful cel mai înalt fusese apreciat la 4.564 de metri. Majoritatea piscurilor nu depăşeau 3.048 de metri. Alteori, pereţii stâncoşi coborau până la 1.524 de metri.

Înainte de a ajunge în Parolando, Jill crezuse, la fel ca şi toţi cunoscuţii ei, că munţii aveau înălţimi cuprinse între 4.564 şi 6.096 de metri. Acestea erau aprecieri vizuale, desigur, şi din câte ştia ea, nimeni nu încercase vreodată să efectueze măsurători ştiinţifice. Aflase adevărata înălţime a munţilor abia când sosise în Parolando, unde se construiseră dispozitive existente la sfârşitul secolului al XX-lea.

Pesemne că relativa proximitate a munţilor îi făcuse pe oameni să se înşele. De la altitudinea de 350 de metri în sus, pereţii porneau atât de drepţi, abrupţi şi netezi, încât rămâneau inaccesibili. Adesea erau mai laţi la culme decât la poale, având o înclinaţie negativă care ar fi descurajat orice presupus căţărător, chiar dacă acesta ar fi avut pitoane. Iar din câte ştia ea, asemenea lucruri nu se găseau decât în Parolando.

Pe culme, lăţimea munţilor atingea, în medie, 403 metri. Stratul acela relativ subţire de piatră rămânea totuşi de netrecut în lipsa uneltelor de oţel şi a dinamitei. Era posibilă călătoria spre nord pe calea Fluviului până când acesta cotea pentru a porni din nou spre sud. Acolo, având utilaje de sfredelit şi explozivi, se putea fora un tunel prin peretele muntos. Dar cine putea şti ce alt şir impenetrabil de munţi se afla dincolo?

În zona ecuatorială, *Parseval* zburase în condiţii meteorologice grele din cauza vânturilor de mică altitudine, preponderent nord-estice. Traversând zonele calme între

30 şi 35 de grade latitudine nordică, profitase de vânturile din spate ale latitudinilor temperate. În douăzeci şi patru de ore parcursese o distanţă aproape egală cu aceea dintre Mexico City şi capătul sudic al Golfului Hudson, din Canada. Spre sfârşitul celei de-a doua zile avea să înfrunte vânturi din faţă, în zona arctică. Nu se ştia cât de puternice erau acestea. Vânturile de aici rareori le egalau pe cele de pe Pământ, iar asta fiindcă nu existau diferenţe de presiune între masele de aer terestre şi cele marine.

Se putea remarca o diferenţă în ceea ce privea altitudinea munţilor şi lăţimea văilor între zonele ecuatoriale şi cele temperate. Munţii erau în general mai înalţi, iar văile mai înguste în regiunea mai caldă.

Îngustimea văilor şi înălţimea munţilor dădeau naştere unui microclimat comparabil cu acela al văioagelor din Scoţia. Ploaia cădea în general zilnic la ora trei după-amiază. Furtuna însoţită de averse de ploaie se dezlănţuia de obicei la ora trei noaptea în zona ecuatorială. Acesta nu era un fenomen natural la tropice, ori cel puţin aşa se considera. Oamenii de ştiinţă din Parolando bănuiau ca precipitaţiile atât de strict programate erau produse cu ajutorul unor dispozitive ascunse în munţi. Consumul lor energetic era enorm, de neînchipuit. Dar fiinţele care fuseseră în stare să modeleze aceasta planetă sub forma unei singure văi fluviale, care asigurau, printr-o conversie energie-materie, trei mese zilnic pentru o populaţie apreciată la treizeci şi şase de miliarde de suflete, puteau stăpâni şi vremea.

Care era sursa acestei energii? Nimeni nu ştia, dar mai toate bănuielile cădeau pe miezul incandescent al planetei.

Se făceau unele speculaţii potrivit cărora între crusta superficială şi straturile mai profunde exista un scut din metal. Lipsa activităţii vulcanice sau a cutremurelor venea în sprijinul acestei ipoteze.

Cum nu erau mase uriaşe de gheţuri sau de apă care să dea naştere unor diferenţe de temperatură comparabile cu cele de pe Pământ, mişcarea curenţilor de aer putea fi cu totul alta. Deocamdată însă, situaţia amintea de Pământ.

În speranţa că vântul va fi mai slab, Firebrass hotărî să coboare nava la 3.600 de metri. Coamele munţilor se găseau la doar 610 metri dedesubt, iar efectul curenţilor ascendenţi şi descendenţi era puternic la acea oră din zi. Capacitatea de modificare a unghiului de atac al elicelor oferea însă posibilitatea de compensare a mişcării de ruliu. Viteza de croazieră crescu.

Înainte de ora trei după-amiază, Firebrass ordonă ridicarea navei deasupra plafonului de nori de ploaie. Coborâră din nou la ora patru, iar *Parseval* zbura acum maiestuos pe deasupra văilor. Pe măsură ce soarele cobora spre asfinţit, vânturile orizontale şi verticale aveau să slăbească în intensitate, iar nava îşi putea continua drumul netulburată.

La sosirea nopţii, hidrogenul din compartimente urma să se răcească, iar nava trebuia să-şi ridice şi mai mult partea frontală, pentru a atinge portanta dinamică necesară compensării pierderii de forţă ascensională.

Camera de comandă era presurizată şi încălzită cu radiatoare electrice. Ocupanţii purtau însă haine groase. Firebrass şi Piscator fumau trabuc; majoritatea celorlalţi, ţigări. Ventilatoarele aspirau fumul, dar nu îndeajuns de repede pentru a îndepărta duhoarea pe care Jill o detesta cumplit.

Detectoarele pentru emisii de hidrogen, plasate în apropierea compartimentelor cu gaz, i-ar fi avertizat pe piloţi privind orice scurgeri. Cu toate acestea, fumatul era permis doar în cinci locuri: pe puntea sau în gondola de comandă, în încăperea situată la mijlocul axei longitudinale a navei, în camera auxiliară de comandă din porţiunea inferioară a ampenajului fix şi în încăperile adiacente cabinelor de locuit aflate la prova şi pupa.

Barry Thorn, ofiţer I în secţiunea posterioară a navei, raportă câteva măsurători magnetice. Potrivit acestora, Polul Nord al Lumii Fluviului coincidea cu Polul Nord magnetic. Forţa magnetică se vădea mult mai slabă decât cea a Pământului, fiind de fapt atât de neînsemnată, încât,

fără instrumentele folosite la sfârşitul anilor şaptezeci, ea ar fi rămas nedetectată.

— Asta înseamnă că sunt trei poli în acelaşi punct, constată Firebrass râzând. Polul Nord, cel magnetic şi turnul. Iar dacă am fi inventat banii şi cineva ar fi avut un pol, aveam patru în loc de trei.

Recepţia radio era excelentă. Nava zbura la mare înălţime pe deasupra munţilor, iar *Mark Twain* transporta aparatul de emisie recepţie într-un balon pe care-l avea la remorcă.

— Domnule, acum puteţi vorbi, anunţă Aukuso.

Firebrass luă loc alături de samoan şi rosti:

— Aici Firebrass. Sam, tocmai am primit veşti de la Greystock. E pe drum, îndreptându-se spre nord-est, gata să schimbe cursul în clipa când descoperă poziţia lui *Rex*.

— Într-un fel, sper să nu-l găsească pe Spurcatul Ioan, spuse Sam. Aş vrea să-l ajung din urmă şi să am plăcerea de a-l trimite eu însumi la fundul Fluviului. Nu-i o atitudine deosebit de practică, dar mi-ar da o mare satisfacţie. Milt, nu-s un tip răzbunător, dar hiena aceea l-ar face până şi pe Sfântul Francis să-l azvârle din vârful unei stânci.

— *Minerva* are la bord patru bombe de patruzeci şi şase de kilograme şi şase rachete cu focoase de nouă kilograme, explică Firebrass. Vasul s-ar scufunda şi cu numai două bombe, în cazul unor lovituri directe.

— Chiar şi aşa, hoţul acela de viţă regală ar putea ajunge teafăr şi nevătămat la mal, spuse Clemens. Are norocul care-i ocroteşte pe ticăloşi. Şi-atunci cum l-aş mai găsi? Nu, vreau să-i văd cadavrul. Ori, dacă e prins viu, vreau să-i rup gâtul cu mâinile mele.

De Bergerac i se adresă lui Jill în şoaptă:

— Spune vorbe mari pentru un om care detestă violenţa. E lesne s-o faci atâta vreme cât duşmanul ţi-e la 60.000 de kilometri depărtare.

Firebrass izbucni în râs şi zise:

— Bine, dacă nu reuşeşti singur să-i frângi gâtul, cere-i ajutorul lui Joe.

În difuzor se auzi glasul neomenesc de gros al lui Joe:

— Ba nu, eu o ză-i zmulg brazele zi pişoarele. Dubă aceea, Zam poa' ză-i învârtă căpăzâna ca ză vadă pe unde-i zunt mădularele. N-o ză-i placă privelijtea.

— Rupe-i şi-o ureche în numele meu, îl îndemnă Firebrass. Bătrânul Ioan era să mi-o zboare când a tras în mine.

Jill presupuse că făcea referire la lupta de la bordul vaporului *Nu se închiriază*, când Ioan pusese stăpânire pe el.

— Potrivit calculelor, adăugă Firebrass, *Rex* ar trebui să fie în zona pe care o vom survola peste vreo oră. Şi voi sunteţi în acelaşi sector, dar la circa 140 de kilometri vest. Sigur, există şi posibilitatea să ne înşelăm. S-ar putea ca *Rex* să navigheze cu viteză redusă; s-ar putea, de asemenea, să fie în reparaţii ori tras la mal pentru a oferi o permisie mai lungă echipajului.

Conversaţia dură o oră. Clemens vorbi cu unii membri ai echipajului pe care-i cunoscuse pe vremea când încă era în Parolando. Jill băgă de seamă că nu ceru să discute şi cu de Bergerac.

Când Sam se pregătea să întrerupă legătura, operatorul radar aportă că *Rex Grandissimus* apăruse pe ecran.

45

Rămânând la altitudinea de 452 de metri, *Parseval* dădu roată vaporului. De la o asemenea înălţime, acesta arăta ca o jucărie, dar fotografiile, mărite imediat, confirmară că era vorba de nava Regelui Ioan. Era minunat. Jill gândi că era păcat să se distrugă o astfel de capodoperă, dar nu scoase o vorbă. Firebrass şi de Bergerac îl detestau profund pe cel care le răpise miraculosul vapor.

Aukuso îi transmise poziţia lui Greystock, iar acesta spuse că *Minerva* urma să se apropie de *Rex* a doua zi. El verifică şi poziţia lui *Mark Twain*.

— Aş vrea să zbor pe deasupra lui *Mark Twain* pentru ca Sam să ţină minte nava care va lovi în *Rex*, preciza Greystock.

— Dacă ţii neapărat s-o faci, ocolul nu va fi prea mare, consideră Firebrass. Iar Sam se va simţi foarte onorat.

După ce întrerupse legătura cu Clemens, Firebrass spuse:

— Cred că Greystock va executa o misiune sinucigaşă. *Rex* posedă numeroase arme şi două avioane dotate cu rachete şi mitraliere. Totul depinde de capacitatea lui Greystock de a ataca prin surprindere. Nu-i dau şanse prea mari dacă Ioan detectează *Minerva*. Sigur, s-ar putea ca radarul să fie oprit. De ce-ar funcţiona tot timpul? Sonarul e suficient pentru navigaţia la vreme de zi.

— Da, încuviinţă Piscator. Dar oamenii de pe *Rex* ne-au văzut Deşi n-au cum să ştie cui aparţine dirijabilul, s-or fi gândit la noi şi, fiind bănuitori, vor folosi radarul.

— Şi eu cred la fel, întări Jill. E la mintea oricui că doar Parolando putea construi un dirijabil.

— Bine, vom vedea. Tot ce se poate. Când *Minerva* ajunge în apropierea lui *Rex* noi ne vom afla dincolo de munţi. Nu cred c-o să-i recepţionăm prea bine. Va trebui să aşteptăm până sosim deasupra zonei.

Firebrass rămase pe gânduri, parcă neştiind dacă se va întoarce vreodată.

Pentru cei de la sol, soarele coborâse dincolo de orizont, dar la altitudinea la care zbura dirijabilul cerul rămase luminos încă multă vreme. Într-un târziu, noaptea veni laolaltă cu norii de stele şi fâşiile de gaz. Jill discută câteva minute cu Anna Obrenova, apoi plecă spre cabina proprie. Micuţa rusoaică părea destul de prietenoasă, însă ceva din purtarea ei arăta că nu se simţea în largul ei. Chiar să-i poarte pică pentru că nu primise funcţia de secund?

Înainte de a se retrage, Jill făcu o plimbare pe culoarul semipresurizat care ducea spre partea din spate a navei. Ajunsă acolo, bău cafea şi flecări cu câţiva ofiţeri. Era prezent şi Berry Thorn, dar şi el părea destul de agitat şi chiar mai reţinut decât de obicei. Pesemne era nefericit

fiindcă Obrenova îl respinsese, gândi Jill. Dacă într-adevăr acesta fusese adevăratul motiv al certei lor.

În acea clipă îşi aduse aminte că vorbiseră într-o limbă necunoscută ei. Poate că nu va mai găsi prilejul de a aduce vorba despre asta. Dar nici acum nu era momentul potrivit să-l ia la întrebări Dacă ar face-o, ar trebui să admită că trăsese cu urechea.

Pe de altă parte, era tare curioasă. Într-o bună zi, când nu va trebui să se mai gândească la lucruri presante, îl va întreba. Putea pretinde că trecuse întâmplător pe acolo – lucru întru totul adevărat – şi surprinsese câteva cuvinte. La urma urmei, dacă tot nu înţelegea ce-şi spuseseră, însemna că nu trăsese cu urechea, nu?

Intră în cabină, se târî până la pat şi adormi aproape instantaneu. La ora 4 o trezi ţiuitul sistemului intercom. Merse în camera de comandă pentru a-l schimba pe Metzing, ofiţerul III. El mai rămase o vreme, îi povesti despre experienţa lui de comandant pe LZ-1, apoi plecă. Jill nu avea mare lucru de făcut, fiindcă Piscator era un pilot competent şi condiţiile atmosferice se arătau normale. De fapt, japonezul lăsase comenzile pe pilot automat, supraveghind însă cu atenţie indicatoarele de pe pupitrul de comandă.

Avea alături alţi doi oameni: operatorii radio şi radar.

— În jurul orei 23 ar trebui să apară munţii, spuse ea.

Piscator se întrebă cu voce tare dacă munţii erau chiar atât de înalţi precum spusese Joe Miller. Titantropul bănuia că se înălţau cam la 6.096 metri. Joe nu se pricepea să aprecieze distanţele ori, mai curând, nu ştia să le exprime în metri sau în unităţi de măsură englezeşti.

— O să ştim sigur când ajungem acolo, conchise Jill.

— Oare misterioşii ocupanţi ai turnului ne vor îngădui să ne întoarcem ori să pătrundem înăuntru?

Această întrebare avea acelaşi răspuns ca şi precedenta. Jill nu comentă.

— Poate ne lasă, totuşi, să-i vedem, continuă Piscator.

Jill îşi aprinse o ţigaretă. Acum se mai calmase, dar ştia că în apropierea munţilor va fi cel puţin înspăimântată. Vor pătrunde într-un tărâm interzis, sacru, primejdios.

Zâmbind şi având o sclipire în ochii negri, Piscator spuse:

— Ai luat vreodată în calcul posibilitatea ca unii dintre Ei să se afle chiar pe nava noastră?

Aproape înecându-se când trase fum în piept, Jill începu să tuşească şi, după ce-şi potoli accesul, întrebă cu voce gâtuită:

— Ce dracu' vrei să insinuezi?

— Ar putea avea agenţi printre noi.

— Ce te face să crezi asta?

— Aşa mi-a venit, recunoscu el. La o adică, n-ar fi logic să-ţi închipui că Ei ne supraveghează?

— Cred că ştii mai multe decât eşti dispus să recunoşti. De unde ideea asta? Ia fă bine şi spune-mi.

— Simple speculaţii.

— Dacă astea-s simple gânduri, cum zici, pe cine bănuieşti c-ar fi omul Lor?

— Chiar dacă am unele bănuieli, n-ar fi cuviincios să mi le exprim cu voce tare. Doar nu vrei să arăt cu degetul pe cineva care poate că e nevinovat, nu?

— Doar nu mă suspectezi *pe mine?*

— Crezi c-aş fi chiar atât de naiv să-ţi destăinui asta dacă ar fi adevărat? Nu, gândeam cu voce tare. Regretabil obicei, de care ar trebui să mă dezbăr.

— Nu-mi aduc aminte să te fi auzit spunând asta şi-n alte ocazii.

Nu insistă mai mult, fiindcă Piscator dăduse clar de înţeles că nu vroia să mai adauge ceva la cele spuse. În restul cartului, Jill încercă să descopere ce anume observase Piscator ca să tragă o asemenea concluzie. Curând simţi că i se învârte mintea de atâtea gânduri şi merse la culcare simţindu-se frustrată. Pesemne că voise doar s-o tragă pe sfoară.

În cursul după-amiezii, cu două minute înainte de ora anticipată de ea, zăriră culmile munţilor de la pol. Arătau ca nişte nori, însă radarul le oferi confirmarea. Erau munţi sau,

mai curând, un singur perete înalt, împresurând marea. Firebrass, care citi înălţimea apărută pe ecran, gemu:

— Au 9.753 de metrii Mai înalţi decât Everestul!

Existau motive întemeiate ca el să se frământe, iar unii să pară îngrijoraţi. Nava nu putea urca peste 9.144 de metri şi Firebrass va ezita când va trebui să dea o asemenea comandă. Teoretic vorbind, atât permitea presiunea din compartimente. Depăşind această altitudine, supapele automate din partea superioară a compartimentelor se deschideau, eliberând gazul. În caz contrar, ele explodau, întrucât atingeau limita de expansiune maximă.

Firebrass n-ar fi vrut să se ridice până la limita de dilatare. Un strat de aer cald, întâlnit pe neaşteptate, putea produce dilatarea suplimentară a hidrogenului, făcând astfel nava mai portantă decât prevedeau măsurile de siguranţă. În aceste condiţii, *Parseval* s-ar fi ridicat cu repeziciune. Pilotul ar fi trebuit să reacţioneze imediat, îndreptând partea frontală a navei în jos, modificând şi unghiul de atac al elicelor pentru o propulsie spre o altitudine mai mică. Dacă această manevră dădea greş, în condiţii de presiune atmosferică mai redusă, gazul se putea dilata, exercitând presiuni capabile să rupă pereţii compartimentelor.

Chiar dacă nava ar ieşi, cu bine din această situaţie, pierderea de gaz provocată de deschiderea supapelor ar duce la îngreunarea sa. Singura soluţie de a o uşura ar fi aruncarea balastului. Iar în cazul în care s-ar da drumul la prea mult balast, *Parseval* ar deveni instabilă.

— Dacă e la fel de jur-împrejur, am încurcat-o, conchise Firebrass. Dar Joe zicea…

Rămase câteva momente pe gânduri, privind fix la masivul muntos care creştea încet şi ameninţător. Sub ei, Valea se unduia ca un şarpe, învăluită permanent în ceaţă din cauza frigului specific zonei. Lăsaseră de mult în urmă ultima pereche de pietre-potir. Radarul şi aparatura cu raze infraroşii indicau însă prezenţa unei vegetaţii bogate, care acoperea dealurile. Încă un mister. Cum puteau creşte copaci în ceţurile îngheţate?

— Cyrano, coborâm la 3.050 de metri, ordonă Firebrass. Vreau să văd mai de aproape izvoarele.

Prin asta înţelegea o imagine radar. Nimeni nu putea vedea ceva prin norii deşi, în permanentă rostogolire, care acopereau gura tunelului de la poalele muntelui. Radarul evidenţie o spărtură de dimensiuni colosale prin care trecea Fluviul, o deschizătură de 4,9 kilometri lăţime. Punctul cel mai înalt al arcadei era la 3,5 kilometri.

Impresionantul torent de apă curgea drept cale de 3 kilometri, apoi se prăbuşea peste marginea unei stânci, căzând 915 metri.

— Joe a cam exagerat spunând că şi Luna ar putea pluti pe Fluviu după ce acesta iese din tunel, remarcă Firebrass, dar imaginea asta tot îţi taie răsuflarea.

— Da, îl aprobă Cyrano, e într-adevăr măreaţă. Dar curenţii de aer sunt cam puternici.

Firebrass îi ordonă să înalţe nava, urmând un traseu paralel cu muntele, la o depărtare de 12 kilometri. Cyrano trebuia să stăpânească dirijabilul şi să orienteze elicele pentru a împiedica deriva spre sud, astfel că se strecurară de-a lungul peretelui stâncos.

În acest timp, operatorul radio încerca să intre în legătură cu *Mark Twain*.

— Nu te da bătut, îl îndemnă Firebrass. Cred că Sam vrea să ştie cum ne descurcăm. Iar eu vreau să aflu ce a reuşit să facă *Minerva*. Apoi se adresă celorlalţi: Caut trecătoarea printre munţi. Trebuie să existe. Joe a spus că soarele a sclipit brusc printr-o gaură sau ceva asemănător. Nu vedea deschizătura, dar cum soarele nu depăşeşte niciodată jumătatea orizontului, era de presupus că din marea interioară nu putea fi zărit decât dacă ar fi existat o deschidere care pornea de la nivelul solului.

Jill se întrebă ce rost avea trecătoarea dacă obstacolul acela se voia impenetrabil.

La ora 15:05, radarul descoperi o breşă în peretele vertical. Acum nava zbura pe deasupra munţilor de exterior. Aceştia nu constituiau lanţul ce înconjura marea, ci erau piscuri izolate, unele dintre ele atingând 3.040 de

metri. Apoi, când se apropiară mai mult de deschizătură, văzură că între munţii mai mărunţi şi peretele vertical se întindea o vale imensă.

— Un adevărat Grand Canyon, aşa cum mi l-ai descris, constată Cyrano. Un hău incredibil. Nimeni n-ar putea coborî pereţii decât dacă ar avea o frânghie de cel puţin 600 de metri. Şi nici n-ar putea escalada celălalt perete. Are aceeaşi altitudine, iar suprafaţa lui e la fel de netedă ca fundul amantei mele.

Dincolo de munţii mărunţi se ridica zidul care încorseta Fluviul. Cel care ar fi vrut să treacă de culmea cea mai apropiată, ieşind din vale, ar fi trebuit să traverseze o zonă denivelată şi abruptă de aproape 81 de kilometri.

— *Ginnungagap*, murmură Jill.

— Poftim? întrebă Firebrass.

— Din mitologia norvegiană. Genunea primordială din care s-a născut Ymir, prima fiinţă vie, strămoşul cumplitei rase de giganţi.

Firebrass pufni şi comentă:

— Mai rămâne să-mi spui că marea e populată de monştri. Părea destul de calm, însă ea avu impresia că asta era doar de faţadă. Poate că făcea eforturi supraomeneşti să se controleze, dar sigur trăia aceeaşi încordare ca şi ceilalţi. Oare gândea, la fel ca şi ea, că la comandă ar fi trebuit să se afle un pilot mult mai experimentat? Pesemne că reflexele şi gândirea franţuzului erau mai iuţi decât ale celorlalţi. În cursul pregătirii, susţinuseră numeroase teste de rezolvare a unor situaţii de pericol. Numai că el nu avea mii de ore de zbor în condiţii terestre, unde schimbările apăreau foarte brusc. Până acum, voiajul se desfăşurase fără evenimente. Dar situaţia de la pol nu era cunoscută şi în timpul traversării munţilor poate că ar fi intervenit forţe neaşteptate. Nu *poate*. Sigur avea să se întâmple astfel.

Aici, la capătul lumii, razele soarelui nu aveau atâta putere, şi de aceea frigul era stăpân. Fluviul se vărsa în marea polară de cealaltă parte a lanţului muntos circular, unde ceda căldura acumulată de-a lungul miilor de kilometri de meandre prin regiunea arctică. Contactul

dintre aerul rece şi apele calde dădea naştere ceţurilor despre care povestise Joe Miller. Având o presiune mai mare în interiorul şirului de munţi, aerul tindea să circule spre exterior. Joe descrisese urletul vântului la ieşirea din trecători.

Jill dorea să-i ia locul lui Cyrano la postul de pilotare şi era cuprinsă de disperare că nu-i putea sugera asta lui Firebrass. Ea, Anna sau Barry Thorn erau singurele persoane cu experienţă mai bogată. Cinstit vorbind, cei doi erau la fel de buni ca şi ea. Numai că Jill ţinea cu tot dinadinsul să piloteze acum. Doar aşa s-ar fi simţit în largul ei, atât cât se putea în condiţiile acelea.

Poate că Firebrass n-ar fi agreat părerea ei. Aşa stând lucrurile, Jill socoti că era mai bine să nu-şi exprime părerea, nedorind să rişte un refuz. Oricum exista un cod nescris, altfel spus, nerostit, care nu permitea aşa ceva. La urma urmei, era cartul lui Cyrano. Ordinul de a ceda locul altcuiva mai experimentat l-ar fi jignit. Ar fi fost un semn de neîncredere, făcându-l să-şi piardă din „bărbăţie”.

Ridicol. De-a dreptul ridicol. Erau în joc întreaga misiune şi o sută de vieţi.

Cu toate acestea, chiar dacă ar fi considerat că e nevoie de priceperea ei, oricum n-ar fi scos o vorbă. La fel ca ceilalţi, trebuia să respecte codul. N-avea importanţă că el putea anula şansele de supravieţuire. N-ar fi dorit să-l umilească pe Cyrano. Iar sugestia de a-i lua locul la pupitru ar umili-o şi pe ea.

Ajunseseră chiar în dreptul deschizăturii. Nu avea forma unui V, aşa cum crezuseră. Era un cerc perfect, tăiat în peretele muntelui, o gaură de 3 kilometri diametru, situată la 1.000 de metri înălţime. Prin ea ieşeau grăbiţi nori împinşi de vântul care, dacă l-ar fi auzit, sigur „urla”. Cyrano se văzu silit să îndrepte dirijabilul exact spre centrul găurii pentru a-l împiedica să fie împins spre sud. Cu toate că motoarele funcţionau la puterea maximă, *Parseval* nu înainta decât cu 16 kilometri pe oră.

— Ce vânt! exclamă Firebrass.

Devenise nesigur. Aerul care ţâşnea dinspre coamele munţilor se adăuga celui care ieşea prin gaură. Iar pilotul trebuia să se bizuie pe radar pentru a dirija aparatul astfel încât să nu lovească pereţii.

— Dacă munţii sunt la fel de subţiri ca şi cei aflaţi de-a lungul Fluviului, atunci vom trece prin gaură cât ai zice „hop”. Şi totuşi... Îşi muşcă trabucul, apoi mormăi printre dinţii încleştaţi: Să trecem printre porţile iadului!

46

Peter Frigate era fascinat de convergenţa drumurilor în câmpul de probabilităţi.

În ce-l privea, şansa pură transformase o situaţie *in potentio* în *essem*.

Tatăl lui se născuse şi crescuse în Terre Haute, Indiana; mama, în Galena, Texas. Slabe şanse ca ei să se întâlnească pentru a-l procrea pe Peter Jairus Frigate, corect? Mai ales în 1918, când oamenilor nu prea le stătea în obicei să călătorească. Dar bunicul lui, William Frigate, atrăgător, bogat, cartofor, afemeiat şi mare băutor, fusese silit să facă o călătorie de afaceri până la Kansas City, Missouri. Socotise că James, fiul lui cel mare, ar trebui să înveţe chichiţele diverselor lui afaceri din Vestul Mijlociu. De aceea l-a luat cu sine pe tânărul de douăzeci şi unu de ani. În loc să plece cu noul automobil Packard, au preferat trenul.

Mama lui Peter se găsea în Kansas City, la rudele ei de origine germană, fiindcă urma cursurile unei şcoli comerciale. Ţărănoiul din Indiana şi fata din Kansas nu auziseră unul de celălalt. Îi unea doar faptul că erau fiinţe umane şi trăiau în Vestul Mijlociu, un ţinut mai întins decât multe state europene.

Şi astfel, într-o după-amiază caniculară, viitoarea lui mamă a plecat la o patiserie să mănânce un sandviş şi o îngheţată. Pe James îl plictisise discuţia de afaceri dintre tatăl său şi un producător de maşini agricole. La ora

prânzului, cei doi vârstnici s-au îndreptat spre un restaurant. Nedorind s-o înceapă atât de devreme cu băutura, James a intrat în patiserie. L-au întâmpinat plăcutele arome de îngheţată de vanilie, de ciocolată, foşnetul a două ventilatoare mari atârnând din tavan, tejgheaua lungă din marmură, revistele aflate pe stelaje şi trei fete drăguţe care stăteau pe scaune din plasă de sârmă în jurul unei măsuţe cu tăblia din marmură. Le-a aruncat o ocheadă, aşa cum ar face orice bărbat, fie el tânăr sau bătrân. S-a aşezat şi a comandat o băutură răcoritoare cu ciocolată şi un sandviş cu şuncă, apoi s-a hotărât să arunce o privire pe reviste. A frunzărit câteva, apoi a răsfoit ediţia ieftină a unui roman fantastic despre călătoria în timp. Nu-l prea interesau asemenea chestii. Încercase să citească H.G. Wells, Jules Verne, H. Rider Haggard şi Frank Reade Jr., însă ţărănoiul din el respingea lucruri atât de neverosimile.

Întorcându-se, tocmai când a trecut prin dreptul mesei unde stăteau cele trei fete surâzătoare, a trebuit să facă un salt în lateral ca să nu fie stropit cu Coke. Făcând gesturi largi în timp ce povestea ceva, una dintre fete îşi răsturnase paharul. Dacă n-ar fi fost atât de agil, şi-ar fi udat cracul pantalonului. Scăpase doar cu o pată pe pantofi.

Fata şi-a cerut scuze. James i-a spus că n-avea motive de îngrijorare. S-a prezentat şi a întrebat dacă putea să stea la masa lor. Fetele erau dornice să discute cu un tânăr atrăgător din îndepărtata Indiana. Acesta a fost doar începutul. Înainte ca fetele să plece la şcoala aflată în apropiere, el şi-a fixat o întâlnire cu „Teddy” Griffiths. În acel trio, ea era cea mai tăcută şi nu tocmai cea mai frumoasă, însă fata cu trăsături teutonice, păr drept şi negru ca de indian şi ochi căprui-închis avea ceva care-l atrăgea.

Afinitate electivă, aşa o numea Peter Frigate, nesfiindu-se să împrumute exprimarea lui Goethe.

Nu puteai face curte unei fete chiar atât de uşor şi neîngrădit ca pe vremea tinereţii lui Peter. James a trebuit să facă o călătorie lungă cu tramvaiul până la locuinţa

Kaizerilor din Locust Street, pentru a fi prezentat unchiului şi mătuşii. Apoi au stat pe verandă împreună cu bătrânii şi au mâncat îngheţată şi prăjiturele făcute în casă. Pe la ora 8, el şi Teddy au făcut câţiva paşi prin cartier, vorbind despre una şi alta. La întoarcere, a trebuit să le mulţumească rubedeniilor pentru primire şi să-şi ia rămas-bun de la Teddy fără s-o sărute. Şi-au scris unul altuia şi, două luni mai târziu, James a venit din nou, de astă dată cu unul dintre automobilele tatălui său. Acum au reuşit să se giugiulească puţin, profitând de întunericul dintr-un cinematograf local, unde au avut locuri în ultimul rând.

Cu prilejul celei de-a treia călătorii s-a căsătorit cu Teddy. Imediat după nuntă au plecat cu trenul la Terre Haute. James a ţinut să-i spună fiului său că ar fi trebuit să-l boteze Pullman.

— Ai fost conceput în tren, Pete, şi mă gândisem c-ar fi bine ca numele tău să comemoreze acel eveniment, dar maică-ta n-a vrut cu nici un chip.

Peter nu ştia dacă era cazul să dea crezare spuselor tatălui său. Glumea aproape tot timpul. Pe de altă parte, nu putea concepe o ceartă între părinţi. James era scund, dar semăna cu un cocoşel de luptă care domnea în ograda lui, un soi de Napoleon casnic.

Aşa se înlănţuiseră evenimentele care marcaseră trecerea lui Peter Jairus Frigate de la posibilitate la realitate. Dacă bătrânul William n-ar fi hotărât să-şi ia fiul la Kansas City, dacă James n-ar fi preferat băutura răcoritoare berii, dacă fata n-ar fi răsturnat din întâmplare paharul cu Coke, Peter Jairus Frigate n-ar fi existat. Sau poate că da, dar nu individul care purta acum acest nume. Iar dacă tatăl său ar fi ejaculat în somn cu o seară înainte ori ar fi folosit prezervativ în noaptea nunţii, el, Peter, nu s-ar mai fi născut. Ori, dacă împerecherea n-ar fi avut loc, fiind amânată dintr-un motiv sau altul, ovulul s-ar fi pierdut.

Ce calităţi a avut în plus acel spermatozoid, unul între alţii 300.000.000, de-a reuşit să-i învingă pe toţi ceilalţi în cursa până la ovul?

Cel mai bun înotător învinge. Şi aşa se întâmplase. Dar fusese o victorie la limită şi, când se gândea la asta, Peter avea o senzaţie de disconfort.

Apoi mai era, *in potentio*, mulţimea neînmulţită de fraţi şi surori. Muriseră, pierzându-se pe drum, ori sosind prea târziu. Imaginaţia şi talentul literar îşi aveau sorgintea în spermă? Ori în ovul? Ori erau rezultatul fuziunii dintre ele, a combinaţiei genelor, posibilă doar între un anume spermatozoid şi un anume ovul? Imaginaţia celorlalţi fraţi ai săi fusese pasivă, nicidecum creatoare; la fel şi sora sa – îi plăceau literatura fantastică şi science fiction, însă nu avea aplecare spre creaţie. Ce anume dăduse naştere atâtor deosebiri?

Mediul familial nu poate veni ca o explicaţie. Fraţii săi suferiseră aceleaşi influenţe ca şi el. Tata le cumpărase o bibliotecă întreagă de cărţi legate în imitaţie de piele de culoare roşie – cum naiba se chema colecţia de literatură pentru toţi? Pe vremea copilăriei lui era foarte cunoscută. Ceilalţi nu fuseseră fascinaţi de povestirile din cărţi. Nu se îndrăgostiseră de Sherlock Holmes şi de Irene Adler, personaje din *Scandal în Boemia*, nici nu simţeau milă faţă de monstrul din *Frankenstein* şi nici nu luptau sub zidurile Troiei alături de Ahile, nu sufereau o dată cu Odiseu în peregrinările sale, nu coborau în adâncurile îngheţate, împreună cu Beowulf, să-l caute pe Grendel, nu călătoreau alături de Călătorul în Timp al lui Wells, nu puneau piciorul pe stelele stranii gândite de Olive Schneider, nici nu fugeau din calea mohicanilor alături de Natty Bumppo. Şi nu arătaseră vreun interes faţă de alte cărţi cumpărate de părinţi pentru el: *Călătoria pelerinului*, *Tom Sawyer şi Huckleberry Finn*, *Insula comorii*, *O mie şi una de nopţi*, sau *Călătoriile lui Gulliver*. Tot astfel, ei nu răscoleau rafturile de la filiala bibliotecii, unde el descoperise autori de aur: Frank Baum, Hans Andersen, Andrew Lang, Jack London, A. Conan Doyle, Edgar Rice Burroughs, Rudyard Kipling şi H. Rider Haggard. Nu puteau fi uitaţi nici alţii, scriitori cu glas de argint: Irving Crump, A.G. Henty, Roy Rockwood, Oliver Curwood, Jeffrey Farnol, Robert Service, Anthony Hope şi A.

Hyatt Verrill. La urma urmei, în panteonul său personal, omul de Neanderthal, Og şi Rudolph Rassendyll stăteau alături de Tarzan, John Carter de Barsoom, Dorothy Gale din Oz, Odiseu, Holmes şi Challanger, Jim Hawkins, Ayesha, Allan Quartermain şi Umslopogaas.

În aceste clipe, Peter se simţea flatat că se afla pe aceeaşi navă cu omul care fusese modelul pentru personajul numit Umslopogaas. Iar el slujea şi sub comanda celui care-i crease pe Buck, Colţ Alb, Wolf Larsen, povestitorul subuman rămas fără nume din *Dincolo de Adam*, şi Smoke Bellew. Era încântat că putea sta de vorbă în fiecare zi cu marele Tom Mix, egalat în cinematografie şi aventuri fantastice doar de Douglas Fairbanks, senior. Dacă l-ar fi avut şi pe Fairbanks la bord... S-ar bucura la fel de mult să-i aibă tovarăşi de călătorie şi pe Doyle, Twain, Cervantes, Burton, mai ales pe acesta din urmă. Şi pe... Ba nu, vasul ar fi devenit supraaglomerat. Trebuia să se mulţumească şi cu atât. Dar asta nu-l satisfăcea deloc.

Se abătuse de la subiect, dar care fusese el? A, da. Întâmplarea, cu alte cuvinte, destinul.

Spre deosebire de Mark Twain, nu credea că toate evenimentele şi caracterele erau strict prestabilite. „Soarta noastră a fost pecetluită în clipa în care primul atom al întinsei mări laurenţiene s-a ciocnit cu altul.” Twain făcuse o afirmaţie de felul acesta, pesemne în deprimantul lui roman *Ce este omul?* O astfel de filozofie reprezenta o scuză pentru a se dezvinovăţi. Pasând răspunderea pe umerii altcuiva.

Tot astfel, nu împărtăşea părerea lui Kurt Vonnegut, avatarul lui Mark Twain de la sfârşitul secolului al XX-lea, care credea că omul e dominat cu totul de structura chimică a corpului. Dumnezeu n-a fost Mare Mecanic Ceresc şi nici Plasator Divin de Pilule. Asta dacă Dumnezeu exista. Frigate n-avea idee ce era Dumnezeu şi deseori punea la îndoială existenţa Lui.

S-ar putea ca Dumnezeu să nu existe, însă liberul arbitru, da. Adevărat, era o forţă limitată, reprimată ori influenţată de condiţiile de mediu, de substanţe chimice, leziuni

cerebrale, boli nervoase, lobotomie. Nici un robot nu se putea răzgândi, hotărând singur cum – să se autoprogrameze, depăşindu-şi condiţia prin propriile puteri intelectuale.

Omul se naşte însă posedând anumite combinaţii genetice, acestea determinând într-o oarecare măsură capacitatea intelectuală, aptitudinile, înclinaţiile, reacţiile, pe scurt, caracterul. Acesta din urmă influenţează destinul, potrivit grecului din Antichitate, Heraclit. Dar o persoană şi-l poate schimba. Înlăuntrul omului există o forţă, o entitate, care zice: „Nu vreau!”, sau „Nimeni n-o să mă împiedice să fac aşa!”, sau „Am fost un laş, dar de data asta voi deveni leu turbat!”

Uneori avem nevoie de un stimul sau stimulent exterior, la fel ca Omul de Tinichea, Sperietoarea sau Leul cel Laş. Vrăjitorul i-a dat fiecăruia doar ceea ce avusese de fapt tot timpul. Creierul alcătuit din rumeguş, tărâţe, ace şi bolduri, inima din mătase umplută cu rumeguş şi lichidul din sticluţa pătrată şi verde pe care scrie *Curaj* nu au decât un efect antiplacebo.

Gândirea te poate ajuta să-ţi schimbi atitudinile afective. Frigate aşa credea, deşi viaţa reală nu-i confirmase întru totul teoria. Crescuse într-o familie de creştini scientologi. Când avea aproape unsprezece ani, părinţii l-au trimis la o biserică presbiteriană, fiindcă în acele momente traversau o criză de apatie religioasă. Duminica dimineaţa, mama lui făcea curat în bucătărie şi se ocupa de copii, în vreme ce tatăl său citea *Chicago Tribune*. De voie, de nevoie, s-a dus la Şcoala de duminică şi apoi la predică.

Prin urmare, la educaţia lui contribuiseră două credinţe religioase care se băteau cap în cap.

Una propovăduia liberul arbitru, răul şi materia ca iluzie, considerând spiritul drept unică realitate. Cealaltă propovăduia predestinarea. Dumnezeu alegea pe câţiva, ici şi colo, pentru a-i mântui, lăsându-i pe ceilalţi să ajungă în iad. Totul fără nici o noimă. Nimeni nu putea face nimic pentru a schimba situaţia. De îndată ce hotărârea divină era luată, nimeni nu se putea opune. Omului nu-i rămânea

decât să trăiască rugându-se plin de spaime şi sperând până în ultima clipă. Când viaţa lui pe Pământ se încheia, mergea acolo unde îi era sortit. Oiţele, acelea pe care Dumnezeu, fără vreun motiv anume, le însemnase cu harul Lui, urcau la cer şi se aşezau de-a dreapta Lui. Restul, păcătoşi şi sfinţi de-a valma, respinşi din motive la fel de neînţelese, alunecau pe toboganul pregătit dinainte spre focul veşnic.

La doisprezece ani avusese multe nopţi de coşmar, în cursul cărora Mary Baker Eddy şi John Calvin se băteau pentru a-i lua în stăpânire sufletul.

Nici nu e de mirare că la paisprezece ani hotărâse să dea dracului ambele credinţe religioase. Ba chiar pe toate. Cu toate acestea, fusese modelul perfect al puritanului prefăcut. Niciodată nu-i scăpa din gură vreo vorbă urâtă; roşea dacă auzea o glumă porcoasă. Nu suferea mirosul de bere sau whisky şi chiar dacă-i plăceau, le respingea dispreţuitor. Apoi îşi savura încântat sentimentul de superioritate morală pentru că procedase aşa şi nu altfel.

Debutul pubertăţii i-a fost un chin. În clasa a şaptea, ridicându-se să recite ceva, şi-a simţit faţa îmbujorându-se şi mădularul presând asupra stofei pantalonilor, după ce reacţionase la chemarea ca de trompetă azvârlită de sânii proeminenţi ai unei profesoare. Se părea că nimeni nu băgase de seamă, însă el era convins că-şi va atrage reproşuri de fiecare dată când se va scula în picioare. Iar când mergea cu părinţii la vreun film în care eroina principală apărea cu o rochie mai decoltată ori îşi arăta întâmplător jartiera, îşi ducea grăbit mâna la pantaloni să-şi ascundă umflătura.

Lumina tremurătoare a ecranului îi dădea păcatul în vileag, părinţii aveau să afle ce gândea şi se vor îngrozi. Veşnic îi va fi ruşine să-i privească drept în ochi.

Tatăl său i-a vorbit despre sex în două rânduri. O dată când avea doisprezece ani. Mama observase, desigur, pete de sânge pe prosop, vorbise cu tata care, după ce-şi dresese îndelung glasul şi zâmbise strâmb, îl întrebase dacă se masturba. Peter a avut un sentiment amestecat de

groază şi indignare. Negase, deşi tata se purtase de parcă nu l-ar fi crezut.

Verificarea a scos la iveală faptul că atunci când se spăla, Peter nu-şi trăgea prepuţul să se cureţe. Nu voia să-şi atingă penisul. Drept urmare, sub prepuţ se făcuse un depozit de secreţii sebacee. N-au ştiut nici unul cum se întâmplase ca aceste secreţii să-i provoace sângerarea. A fost sfătuit să se spele minuţios la fiecare baie. I s-a mai spus ca masturbarea afecta grav creierul şi drept exemplu i-a fost dat idiotul satului din North Terre Haute, un băiat care se masturba în public. Cu un aer serios, tata l-a avertizat că oamenii care se masturbează devin nişte imbecili demni de milă. Poate că aşa credea el. Mulţi bărbaţi ai generaţiei lui erau convinşi de asta. Ori poate-i servea o asemenea poveste înspăimântătoare, transmisă de-a lungul secolelor sau chiar mileniilor, pentru a-l băga în sperieţi.

Peter avea să afle că asta era o superstiţie, un raţionament complet fals, care pleca de la efect spre cauză. Făcea front comun cu ideea că dacă mâncai pâine cu unt de arahide şi dulceaţă în timp ce stăteai pe tron, te lua dracul.

Peter nu minţise. Nu se dedase plăcerii păcătoase a lui Onan. Nu înţelegea de ce asta se chema onanie, fiindcă Onan nu se masturbase. Onan doar apelase la o tehnică despre care Peter îl auzise pe tata vorbind odată şi numind-o „întoarcerea macazului”. Extromisiunea în ultima clipă.

Unii dintre amicii de liceu – cei mai răsăriţi – se lăudau că şi-o luau la palmă. Un asemenea puşti nestăpânit, pe nume Vernon (şi-a pierdut viaţa prăbuşindu-se cu avionul pe când se pregătea să devină pilot de bombardier în cadrul Forţelor Aeriene), chiar se masturbase într-un colţ al tramvaiului cu care se întorcea acasă de la un meci de baschet. Văzându-l, fusese fascinat şi, în acelaşi timp, îngreţoşat. Ceilalţi puşti se mulţumiseră să chicotească.

Cu altă ocazie, împreună cu prietenul său, Bob Allwood, la fel de puritan ca şi el, se întorcea acasă cu tramvaiul după ce ieşiseră târziu de la un film. În vehicul nu mai era

nimeni în afară de vatman şi o blondă oxigenată cu un aer inabordabil, care stătea pe un scaun în partea din faţă. Când tramvaiul se apropie de capătul liniei, aflat pe Elizabeth Street, vatmanul trăsese perdeaua în jurul lui şi al blondei şi stinsese lumina de deasupra postului de conducere. Uitându-se din spatele vehiculului, Bob şi Pete văzuseră cum picioarele blondei dispar. Peter pricepuse abia mai târziu ce se întâmpla. Femeia stătea pe ceva înalt în faţa vatmanului care îi făcea treaba. Peter n-a scos o vorbă faţă de Bob decât după ce coborâseră. Bob refuzase să creadă.

Rămăsese surprins de propria-i reacţie. Situaţia îl amuzase. Ori poate mai curând îi stârnise invidia. Reacţia „adecvată" apăruse mai târziu. Bărbatul şi muieruşca aceea aveau să ajungă sigur în iad.

47

Asta se întâmplase demult. Mai apoi, beat fiind, avusese o femeie în altarul unei biserici pustii. Mai precis, în catedrala romano-catolică din Syracuse, şi o făcuse cu o evreică. Ea venise cu ideea. Detesta acea religie fiindcă nişte polonezi răutăcioşi de credinţă catolică de la liceul pe care-l urma o brutalizaseră în câteva rânduri pentru faptul că era evreică. În momentele acelea îl atrăsese ideea de a pângări biserica, dar a doua zi dimineaţă se trezise năclăit de sudoare gândindu-se la ce s-ar fi întâmplat dacă-i prindea cineva. Dar repetarea actului într-o biserică protestantă nu l-ar fi încântat la fel. Bisericile protestante i se păruseră dintotdeauna locuri aride. Dumnezeu n-ar fi intrat acolo nici mort; Lui îi plăcea să dea târcoale lăcaşurilor de credinţă catolice. Peter se simţise ispitit de romano-catolicism şi fusese de două ori pe punctul de a se converti. Nu puteai arunca blasfemii decât acolo unde simţeai prezenţa lui Dumnezeu.

Ciudată atitudine. Dacă nu credea în Dumnezeu, la ce bun să-şi bată capul cu blasfemiile?

Ca şi cum asta n-ar fi fost de ajuns, el şi Sarah pătrunseseră şi în unele clădiri de pe o stradă al cărei nume nu şi-l mai amintea. Cartierul fusese cândva foarte elegant, fiindcă oamenii cu dare de mână îşi construiseră aici case uriaşe, cu multe cupole, amintind de prăjituri din turtă dulce. Apoi bogaţii îşi părăsiseră reşedinţele, care fuseseră apoi împărţite în apartamente. Acum acolo locuiau vârstnici înstăriţi, văduve şi cupluri de bătrâni. El şi Sarah hoinăriseră pe holurile din trei astfel de clădiri, iar din spatele uşilor încuiate, în afară de zvonul înfundat al emisiunilor de televiziune, nu răzbătea nici un zgomot. Se aflau într-o a patra clădire, la etajul trei, şi Sarah stătea în genunchi în faţa lui când, brusc, s-a deschis o uşă. Bătrâna care apăruse în prag a scos capul pe hol, a ţipat, apoi a închis uşa cu un bufnet. Râzând, el şi Sarah o rupseseră la goană pe stradă şi curând ajunseseră în apartamentul ei.

Mai târziu, pe Peter îl trecuseră răcorile gândindu-se ce s-ar fi întâmplat dacă i-ar fi prins poliţia. Închisoarea, dezonoarea publică, pierderea slujbei de la General Electric, ruşinea simţită de copiii săi, mânia soţiei. Dar dacă bătrâna ar fi suferit un atac de inimă? Citise ferparele din diverse ziare şi se simţise uşurat negăsind nici un decedat de pe strada aceea. Acest lucru constituia o excepţie, întrucât Sarah susţinea că nu trecea zi să nu arunce o privire pe fereastră fără să vadă un convoi funerar trecând pe acolo.

Căutase şi vreo relatare gazetărească a respectivului incident. Chiar dacă era posibil ca bătrâna să fi anunţat poliţia, ziarele nu aminteau de aşa ceva.

Nu se cuvenea ca la treizeci şi opt de ani un bărbat să facă lucruri atât de copilăreşti, îşi zisese el. Mai ales când din cauza lui puteau suferi oameni nevinovaţi. Asta nu se va repeta. Dar o dată cu trecerea anilor pufnea în râs ori de câte ori îşi aducea aminte.

Deşi îmbrăţişase ateismul la vârsta de treisprezece ani, Frigate nu reuşise să-şi alunge îndoielile. La nouăsprezece ani, împreuna cu Bob Allwood, participase la un priveghi. Bob crescuse într-o familie de mormoni evlavioşi. Devenise şi el ateu, dar asta ţinuse doar un an. În acest răstimp,

părinţii lui au murit de cancer. Drama îl făcuse să se gândească la nemurire. Incapabil să îndure ideea că tatăl şi mama dispăruseră pe vecie, că nu-i va mai vedea nicicând, începuse să participe la priveghiuri. La optsprezece ani se lăsase convertit.

Peter şi Bob se întâlneau foarte des, fiindcă fuseseră prieteni de joacă în şcoala primară şi învăţaseră apoi la acelaşi liceu. Discutau mult despre religie şi despre autenticitatea Bibliei. În cele din urmă, Peter acceptase să meargă cu Bob la o întrunire la care predica renumitul Reverend Robert Ransom.

Spre marea sa uimire, Peter a constatat că fusese profund mişcat, deşi asta îl făcea să se simtă ridicol. Rămăsese însă stupefiat trezindu-se în genunchi în faţa reverendului, promiţând să urmeze învăţăturile Domnului Isus Cristos.

Îşi călcase jurământul în mai puţin de o lună. Nu reuşea nicicum să rămână credincios unor convingeri. Cum spunea Allwood, Peter „aluneca pe panta păcatului”, „îşi pierdea din graţia divină”.

Peter i-a spus lui Bob că vina pentru respingerea oricărei credinţe o purtau condiţionarea sa religioasă din fragedă copilărie şi predicile înfocate ale convertiţilor.

Allwood a continuat să discute aprins cu el, „luptându-se cu sufletul lui”. Peter a rămas de neclintit.

Se apropiase de şaizeci de ani. Prietenii şi foştii colegi de şcoală mureau unul câte unul; nici el nu stătea prea bine cu sănătatea. Moartea nu părea prea departe. Când fusese tânăr, se gândise mult la miliardele de oameni dinaintea lui care se născuseră, avuseseră parte de suferinţe, distracţii, iubire, plâns, apoi muriseră. Gândul îi fugea şi la miliardele ce vor veni după el, care or îndura jigniri, vor urî, vor fi iubiţi şi vor dispărea. Când Pământul nu va mai exista, toţi, fie ei oameni ai peşterilor, fie astronauţi, vor fi devenit ţărână sau nici măcar atât.

Ce însemna asta? Fără nemurire, totul era fără sens.

Erau oameni care ziceau că viaţa se justifica prin ea însăşi, fiindu-şi singură cauză. Aşa vorbeau neghiobii, cei

care se autoamăgeau. Indiferent cât de inteligenţi s-ar fi dovedit în alte domenii, în problema asta erau orbi. Îşi puseseră singuri ochelari de cal, ca nişte dobitoci incapabili de emoţii.

Pe de altă parte, de ce li s-ar da fiinţelor umane şansa unei vieţi de apoi? Existau şi asemenea ipocriţi mizerabili, demni de milă, indulgenţi, care se minţeau singuri. Chiar şi cei mai buni se lăsau păcăliţi. Nu cunoştea nici un sfânt, deşi recunoştea că poate vor fi existat şi vor mai fi din aceştia. Avea impresia că doar ei ar merita nemurirea. Chiar şi aşa, tot punea la îndoială afirmaţiile unora care fuseseră aureolaţi.

Se gândea, de exemplu, la Sfântul Augustin. „Dobitoc” era singurul cuvânt pentru a-l caracteriza. Un monstru egocentric şi egoist.

Sfântul Francis era cât se poate de sfânt, dar neîndoielnic bolnav de nervi. Să săruţi rănile unui lepros pentru a-ţi arăta umilinţa, asta faptă!

Cu toate astea, aşa cum susţinea soţia lui, nimeni nu era perfect.

Îi venea în minte Iisus, deşi nu exista nici o dovadă că acesta era sfânt. În realitate, se vădea din Noul Testament că păstrase mântuirea doar pentru evrei. Însă ei îl alungaseră. Şi astfel, Sfântul Pavel, aflând că evreii nu voiau să se lepede de religia pentru care luptaseră atât de mult şi suferiseră pe măsură, se întorsese cu faţa spre neevrei. A făcut anumite compromisuri şi creştinismul, care şi-ar fi meritat numele de Pavelism, a intrat în lume. Dar Sfântul Pavel a fost un pervers sexual, fiindcă abstinenţa totală reprezintă o perversitate.

Asta l-a făcut şi pe Iisus să devină pervers.

Pe unii sexul nu-i atrage prea mult. Pesemne că Iisus şi Pavel au făcut parte din această categorie. Ori şi-au sublimat un astfel de impuls, transformându-l în ceva mai important: dorinţa de a-i face pe oameni să vadă Adevărul.

Budha a fost probabil sfânt. Moştenind un tron, bogăţii şi putere, s-a căsătorit cu o prinţesă frumoasă care i-a dăruit copii, dar a renunţat la toate. Suferinţele şi nenorocirile

săracilor, cruda inevitabilitate a morţii l-au împins să cutreiere prin India pentru a căuta Adevărul. Şi astfel a întemeiat budhismul, ajungând să fie în cele din urmă hulit de propriul său popor, pe care a încercat să-l ajute. Discipolii săi au răspândit religia pe alte meleaguri, unde ea a înflorit. La fel cum şi Sfântul Pavel a dus învăţăturile lui Iisus din ţara lui de baştină şi le-a semănat printre străini.

Religiile întemeiate de Iisus, Pavel şi Budha au început să degenereze înainte ca făuritorii lor să se fi răcit cu totul în mormânt. La fel cum şi Ordinul Sfântului Francis începuse să se destrame înainte ca trupul întemeietorului său să se fi transformat în ţărână.

48

Frigate îi destăinuise aceste gânduri lui Nur el-Musafir într-o după-amiază, în vreme ce *Razzle Dazzle* înainta rapid, împinsă de un vânt bun din pupa. Stăteau rezemaţi de peretele teugii, fumau şi priveau nepăsători la oamenii de pe mal. Puştiul din Frisco era la timonă, iar ceilalţi discutau ori jucau şah.

— Pete, necazul cu tine – şi ăsta-i doar un aspect – e că te preocupă prea mult purtarea altora. Şi le atribui idealuri mari, pe care tu însuţi nu încerci să le împlineşti.

— Ştiu că nu mă ridic la înălţimea lor, de aceea nici nu emit pretenţii absurde. Dar mă deranjează când alţii pretind că au idealuri şi trăiesc respectându-le. Dacă le arăt că nu-i adevărat, se înfurie.

Micuţul maur chicoti.

— Firesc. Părerile tale critice le ameninţă imaginea pe care o au despre ei înşişi. Dacă aceasta le-ar fi terfelită, atunci şi ei ar fi distruşi. Cel puţin aşa-şi închipuie.

— Ştiu asta, spuse Frigate. Tocmai de aceea am renunţat s-o mai fac. Încă de când eram pe Pământ am învăţat să-mi ţin gura în astfel de probleme. Pe de altă parte, oamenii se supără şi ameninţă să recurgă la violenţe. Nu suport furia sau violenţa.

— Şi totuşi eşti un furios. Cred că ura faţă de violenţă izvorăşte din teama de a nu deveni tu însuţi violent. Asta explică de ce-ţi reprimi asemenea izbucniri. Dar ca scriitor le poţi exprima. Ai face-o în mod impersonal, ca să zic aşa. N-ai apela la violenţă într-o înfruntare directă.

— Ştiu toate astea.

— Atunci de ce n-ai întreprins ceva?

— Am făcut-o. Am încercat diferite terapii, discipline şi religii, psihanaliză, dianetică, scientologie, Zen, meditaţie transcendentală, nichireism, terapie de grup, ştiinţă creştină şi creştinism fundamentalist. Şi am simţit tentaţia de a trece la romano-catolicism.

— De unele dintre ele n-am auzit niciodată, spuse Nur. Şi nici nu simt nevoia să ştiu ce reprezintă. Indiferent de seriozitatea acelor doctrine, numai tu eşti de vină. După cum singur ai recunoscut, nici tu nu te-ai dovedit fidel multă vreme. Nu le-ai oferit şansa de a te schimba.

— Asta pentru că, aflat în contact cu ele, le-am descoperit minusurile, explică Frigate. Dar am avut prilejul să privesc mai de aproape oamenii care le practicau. Majoritatea acestor religii şi discipline aveau un oarecare efect benefic asupra practicanţilor. Dar nu era chiar cum pretindeau ei. Oamenii se amăgeau nespus privind rezultatele.

— În plus, tu nu aveai perseverenţa necesară, constată Nur. Cred că din teama de schimbare. Doreşti schimbarea, însă ţi-e frică de ea. Iar teama învinge.

— Ştiu şi asta, recunoscu Frigate.

— Dar n-ai făcut nimic pentru a depăşi teama.

— Nu-i adevărat. Am încercat.

— Dar nu îndeajuns.

— Aşa e. Cu toate astea, pe măsură ce-am îmbătrânit, am constatat unele schimbări. Iar aici am progresat mai mult.

— Dar nu pe deplin.

— De acord.

— La ce-i bună cunoaşterea de sine dacă-ţi lipseşte voinţa de a o pune în practică?

— La aproape nimic, spuse Frigate.

— Atunci trebuie să găseşti calea pentru a face ca dorinţa de a acţiona să fie mai puternică decât impulsul de a rămâne pasiv.

Nur tăcu o clipă şi zâmbi, iar ochii negri îi sclipiră.

— Fireşte, o să-mi spui că ştiai toate astea. Apoi o să mă întrebi dacă-ţi pot arăta calea. O să-ţi răspund că întâi va trebui să-mi îngădui asta. Deocamdată nu eşti pregătit, deşi aşa-ţi închipui. S-ar putea nici să nu fii vreodată, şi e păcat. Rămâi o potenţialitate.

— Toată lumea e la fel.

Nur îl măsură pe Frigate.

— Într-un sens, da. În altul, nu.

— N-ai vrea să fii mai clar?

Nur îşi frecă nasul uriaş cu mâna minusculă, apoi azvârli trabucul peste punte şi balustradă, drept în apă. Ridică flautul din bambus, îl privi, dar îl aşeză la loc.

— Când va sosi momentul, dacă va fi vreunul.

Se uită la Frigate cu coada ochiului.

— Te simţi respins? Da. Ştiu că reacţionezi prea puternic în asemenea momente. Din cauza asta ai încercat mereu să eviţi situaţiile în care se putea întâmpla să fii respins. Deşi rămâne un mister pentru mine: de ce trebuia să devii scriitor? Ori nu-i adevărat?! În ciuda eşecurilor de început, ai perseverat în profesiunea pe care ţi-ai ales-o. Deşi, dacă-mi amintesc bine ce mi-ai spus, adesea ai lăsat să treacă perioade bune de timp până să încerci iarăşi. Dar ai insistat, în fine, tu hotărăşti dacă refuzul meu de acum te va descuraja, încearcă mai târziu. Când vei simţi că eşti cât de cât pregătit.

Frigate rămase tăcut multă vreme. Nur duse flautul la buze şi scoase brusc un plânset straniu, într-un glissando când acut, când grav. Nu se despărţea niciodată de instrument când era liber. Uneori se delecta cu piese scurte, probabil lirice. Alteori, stătea cu picioarele încrucişate pe partea de sus a teugii, ţinându-şi flautul alături şi ochii închişi. În asemenea momente îi era respectată dorinţa de a nu fi deranjat. Frigate ştia că Nur

intra într-un soi de transă. Până acum însă, nu-i pusese decât o întrebare despre asta.

Iar Nur îi răspunsese:

— N-ai nevoie să ştii. Deocamdată.

Nur-ed-Din ibn Ali el-Hallaq (Lumina credinţei, fiul lui Ali, bărbierul) îl fascina pe Frigate. Se născuse în 1164 d. Hr. în Cordoba, aflată sub stăpânirea musulmanilor încă din 711 d. Hr. Iberia maură reprezenta pe vremea aceea apogeul civilizaţiei sarazine, pe care Nur avusese prilejul s-o admire în deplina ei strălucire, în comparaţie cu sclipitoarea cultură musulmană, Europa creştină se afla încă în Evul Mediu. Arta, ştiinţa, filozofia, medicina, literatura şi poezia înfloreau în marile centre islamice. Oraşele occidentale, Cordoba iberică, Sevilia şi Granada, precum şi cele răsăritene, Bagdad şi Alexandria, nu-şi găseau rival decât în îndepărtata China.

Creştinii bogaţi îşi trimiteau fiii la universităţile iberice pentru căpăta o educaţie imposibil de atins la Londra, Paris şi Roma. Fiii săracilor mergeau acolo să cerşească şi să studieze. Din aceste şcoli, creştinii se întorceau acasă pentru a transmite ceea ce deprinseră la picioarele maeştrilor îmbrăcaţi cu robe.

Iberia maură era un tărâm ciudat şi splendid, stăpânit de oameni care se deosebeau prin credinţă şi dogmatism. Unii erau intoleranţi şi necruţători. Alţii, deschişi la minte, îndeajuns de toleranţi ca să numească viziri dintre creştini sau evrei, având înclinaţii artistice şi ştiinţifice, arătându-se primitori faţă de toţi străinii, dispuşi să înveţe de la ei, dovedindu-se îngăduitori în probleme de religie.

Tatăl lui Nur îşi exercita meseria în uriaşul palat din afara Cordobei, aproape de oraşul Medina az-Zahra. Pe vremea lui Nur, acesta era renumit în întreaga lume, dar în epoca modernă abia de se mai păstraseră câteva urme. Nur se născuse acolo şi deprinsese meseria tatălui. Dorea să devină altceva şi, fiind inteligent, tatăl lui s-a slujit de relaţiile pe care le avea printre clienţii bogaţi pentru a-l ajuta să-şi depăşească starea. Demonstrându-şi priceperea în literatură, muzică, matematică, alchimie şi teologie, Nur

a urmat cea mai bună şcoală din Cordoba. Acolo a intrat în contact cu tineri bogaţi şi săraci, importanţi şi neînsemnaţi, cu creştini de la miazănoapte şi cu negri nubieni.

Acolo l-a cunoscut pe Muyid-ed-Din ibn el-Arabi. Acest tânăr avea să devină cel mai mare poet al iubirii din vremea aceea, iar ecouri ale versurilor sale se regăsesc în cântecele trubadurilor provensali sau germani. Ţinând la săracul şi urâtul fiu de bărbier, tânărul bogat şi arătos l-a invitat în 1202 să-l însoţească în pelerinaj la Mecca. În timpul călătoriei prin nordul Africii, au întâlnit un grup sufi, imigranţi persani. Nur mai auzise de sectă dar, după ce vorbi cu persanii, hotărî să devină discipol. Atunci însă nu găsise vreun maestru care să-i accepte cererea. Nur şi-a continuat drumul cu el-Arabi până în Egipt, unde nişte fanatici i-au acuzat pe amândoi de erezie şi au scăpat cu viaţă ca prin urechile acului.

După ce şi-au încheiat hagialâcul la Mecca, au călătorit prin Palestina, Siria, Persia şi India. Asta le-a luat patru ani, la capătul cărora s-au întors în oraşul natal, petrecând încă un an pe drum. La Cordoba au fost o vreme elevii unei femei sufi, Fatima bin Waliyya. Sufii considerau femeile egale cu bărbaţii şi prin asta îi scandalizaseră pe ortodocşi. Aceştia erau convinşi că bărbaţii acceptă prezenţa femeilor în societate doar în scop sexual.

Fatima l-a trimis pe Nur la Bagdad să studieze sub îndrumarea unui renumit maestru. După câteva luni, maestrul l-a trimis înapoi la Cordoba, la un alt educator. Dar când creştinii au ocupat oraşul după un război sângeros, Nur a plecat la Granada împreună cu învăţătorul său.

După câţiva ani petrecuţi acolo, Nur a pornit într-o serie de peregrinări care i-au adus *lackab*, adică porecla, de el-Musafir, Călătorul. De la Roma, unde scrisorile de recomandare din partea lui el-Arabi şi a Fatimei i-au asigurat libera trecere, a plecat în Grecia, Turcia, din nou în Persia, Afganistan, iar apoi în India. Ceylon, Indonezia, China şi Japonia.

Stabilindu-se la Damasc, şi-a câştigat existenţa ca muzician, ca *tasawwuf* sau maestru sufi, acceptând câţiva

discipoli. Peste şapte ani a pornit iarăşi la drum. A ajuns până la Volga şi a traversat Finlanda şi Suedia, apoi Marea Baltică, îndreptându-se către ţara celor care venerau idoli, sălbatica Prusie. Cât pe ce să fie oferit ca ofrandă unui zeu sculptat în lemn, a scăpat şi a reuşit să călătorească spre apus, prin Germania. Nordul Franţei, iar apoi Anglia şi Irlanda au devenit parte a itinerarului său.

În vremea cât s-a aflat la Londra, rege era Richard I, supranumit şi *Coeur de Lion*. Acesta nu era în Anglia, fiindcă participa la asediul castelului Chalus din Limousin, Franţa. În luna următoare, Richard a murit ucis de o săgeată trasă de un apărător al castelului, iar în mai a fost încoronat rege fratele său, Ioan. Nur a asistat la ceremoniile desfăşurate în oraş. La câtva timp după aceea, a reuşit să obţină o audienţă chiar la Regele Ioan. Acesta i-a părut un bărbat încântător şi spiritual, interesat de cultura islamică şi de sufism. Ioan a fost fascinat îndeosebi de relatările lui Nur despre tărâmurile îndepărtate pe care le văzuse.

— Pe vremea aceea, călătoria era, în cel mai bun caz, primejdioasă şi extenuantă, spuse Frigate. Nici măcar în ţările aşa-zis civilizate nu te simţeai ca la picnic. Pretutindeni domnea ura religioasă. Cum puteai tu, un musulman singur, lipsit de apărare şi bani, să călătoreşti în siguranţă prin ţări creştine? Mai ales într-o vreme când cruciadele erau în plină desfăşurare şi dihonia religioasă se întindea ca pecinginea?

Nur ridică din umeri.

— De obicei mă puneam la dispoziţia mărimilor religioase din acele ţări. Iar acestea îmi asigurau protecţie civilă. Capii bisericii purtau mai curând grija ereticilor din propria ogradă decât pe cea a păgânilor. În provinciile respective, mai precis. Alteori, propria-mi sărăcie îmi oferea permis de liberă trecere. Când călătoream prin zone rurale, îmi câştigam hrana şi buna dispoziţie cântând la flaut şi dovedindu-mi priceperea ca jongler, acrobat şi magician. De asemenea, eram şi am rămas un bun lingvist, reuşind să prind orice limbă sau dialect foarte iute. Spuneam snoave şi istorioare. Vezi tu, oamenii de pretutindeni se dădeau în

vânt după noutăţi şi distracţie. Mă primeau bucuroşi mai peste tot, dar ici-colo am avut parte şi de ostilitate. Ce le păsa că eram musulman? Nu le făceam nici un rău şi le ofeream momente de bucurie. Pe de altă parte, radiam un aer de siguranţă şi amiciţie. Uneori *numai noi* putem realiza asta.

Revenind la Granada şi găsind o schimbare în atmosfera de acolo, în nici un caz prielnică sufilor, plecă la Khorasan. După ce a fost educator vreme de câţiva ani, a mai făcut un pelerinaj la Mecca. Din sudul Arabiei a călătorit pe o corabie care făcea negoţ până la coastele Zanzibarului, apoi spre Africa de Sud-Est. Reîntorcându-se la Bagdad, a trăit până la nouăzeci şi patru de ani.

Mongolii de sub ocârmuirea lui Hulagu, nepotul lui Gingis Han, au intrat în Bagdad, jefuind şi măcelărind locuitorii. Nur a fost unul dintre aceştia. Stătea în cămăruţa sa şi cânta la flaut când un soldat cu ochii oblici şi mânjit de sânge s-a năpustit înăuntru. Nur şi-a continuat cântecul până când sabia mongolului l-a izbit în gât.

— Mongolii au devastat Orientul Mijlociu, spuse Frigate. În întreaga istorie de până atunci niciodată nu se pomenise un asemenea dezastru într-un răstimp atât de scurt. Înainte de plecare, mongolii au ucis populaţia şi au distrus totul, începând cu instalaţiile de canalizare şi sfârşind cu edificiile. Orientul Mijlociu nu-şi revenise nici pe vremea mea, adică şase sute de ani mai târziu.

— Au fost, într-adevăr, Biciul lui Allah, spuse Nur. Şi totuşi au existat şi printre ei bărbaţi şi femei de treabă.

Acum, stând lângă bărbatul scund, urmărindu-i pe oamenii cu pielea tuciurie aflaţi pe mal şi mestecând betel, Frigate se gândi la şansă. Destinul făcuse ca drumul unui om născut în Vestul Mijlociu din America în 1918 să se întretaie cu cel al altuia, născut în Spania musulmană în 1164. Destinul era şi altceva decât şansă? Dar probabilitatea să se întâmple aşa ceva pe Pământ era de una la infinit. Prin urmare, Lumea Fluviului schimbase proporţia, de aceea se găseau faţă în faţă.

În aceeaşi seară, după discuţia cu Nur, se aflau cu toţii în cabina căpitanului. Vasul era ancorat în apropierea malului, iar ei jucau pocher la lumina câtorva felinare. După ce Tom Rider îi curăţase de ultimul pot mare – se juca pe ţigarete – organizară o şezătoare. Nur le spuse două povestiri cu mulahul Nusredin. Nusredin (Vulturul credinţei) aparţinea folclorului musulman, el fiind un derviş furios, un necioplit ale cărui aventuri se constituiau în adevărate lecţii de înţelepciune.

Nur sorbi din paharul cu whisky – niciodată nu bea mai mult de şaizeci de mililitri pe zi – şi începu:

— Căpitane, ne-ai spus o poveste despre Pat şi Mike, preotul, rabinul şi vicarul. A fost hazoasă, dar ea dovedeşte un anumit mod de gândire. Pat şi Mike sunt personaje ale folclorului occidental Permite-mi să povestesc despre un personaj oriental.

Într-o zi, apropiindu-se de casa lui Nusredin, un om l-a văzut pe acesta plimbându-se şi aruncând firimituri de pâine în ţărână. „De ce faci asta, mulah?” a întrebat omul. „Vreau să ţin tigrii departe de casa asta”, a venit răspunsul. „Dar nu sunt tigri prin părţile astea”, a spus omul. „Tocmai de-aceea. Până acum am reuşit să-i ţin departe, nu?”

Râseră cu toţii, apoi Frigate spuse:

— Nur, cât de veche e istorisirea asta?

— Avea cel puţin două sute de ani la vremea naşterii mele. Ea a fost născocită printre sufi ca istorioară cu morală. De ce?

— Fiindcă am auzit-o într-o formă diferită prin 1950. Cică era un englez care îngenunchea pe stradă şi trăgea o linie cu creta pe lângă trotuar. Un prieten se apropie şi-l întreabă: „De ce faci asta?” „Ca să ţin leii departe.” „Dar în Anglia nu sunt lei.” „Păi vezi?”

— Pe cuvântul meu, am auzit şi eu aceeaşi snoavă când eram copil la San Francisco, vorbi Farrington ca din butoi. Numai că personajul era un irlandez.

— Multe dintre povestirile instructive cu Nusredin au devenit simple bancuri, constată Nur. Oamenii le spun doar ca să se distreze, însă la origini ele trebuia să fie luate în

serios. Să vă mai spun una: Călare pe măgar, Nusredin traversa foarte des graniţa dintre Persia şi India. Măgarul căra de fiecare dată baloturi mari de paie. Dar când Nusredin se întorcea, măgarul nu mai căra nimic în spinare. Gărzile de la vamă îl cercetau mereu pe Nusredin, dar niciodată nu găseau marfă de contrabandă. Garda îl întreba pe Nusredin ce căra, iar mulahul îi răspundea: „Marfă de contrabandă”, apoi zâmbea.

După mulţi ani, Nusredin s-a retras să trăiască în Egipt. S-a întâlnit cu fosta gardă, care l-a întrebat: „Ei bine, Nusredin, acum poţi să-mi spui, că nu păţeşti nimic. Cu ce făceai contrabandă?” „Cu măgari”, a venit răspunsul.

Izbucniră din nou în râs şi Frigate spuse:

— Am auzit aceeaşi snoavă în Arizona. Doar că de data asta contrabandistul era Pancho, iar el traversa graniţa dintre Mexic şi Statele Unite.

— Cred că fiecare glumă pe care-o ştim e veche, mormăi Tom Rider. Probabil că unele sunt de pe vremea omului peşterilor.

— Probabil, îl aprobă Nur. Dar potrivit tradiţiei, aceste istorioare au fost scornite de sufi, cu mult înainte de naşterea lui Mahomed. Ele au menirea de a-i educa pe oameni să-şi schimbe modul de gândire, deşi sunt amuzante prin ele însele. Desigur, se folosesc în faza preliminară a învăţăturii. Cu toate acestea, de atunci încoace ele s-au răspândit pretutindeni în Orient şi Occident. M-a distrat să redescopăr câteva, într-o formă uşor modificată, rostite în limba vorbită în Irlanda. Pe cale orală, peste mii de leghe şi două milenii, Nusredin a ajuns din Persia până în Hibernia.

— Dacă sufii le-au scornit înainte de Mahomed, spuse Frigate, atunci ei trebuie să fi fost zoroastrişti la începuturile lor.

— Sufismul nu e monopolul islamismului, îl lămuri Nur. El a fost dezvoltat mult de către musulmani, dar candidat sufi poate fi orice persoană care crede în Dumnezeu. Cu toate astea, sufii îşi schimbă metoda de educaţie potrivit culturilor locale. Ce poate da rezultate la musulmanii din

Khorasan, Persia, nu e neapărat valabil pentru musulmanii din Sudan. Iar pentru creştinii parizieni metodele ar putea fi foarte diferite. Locul şi epoca determină şi modul de predare.

Mai târziu, Nur şi Frigate făcură o plimbare pe mal să se dezmorţească şi, ajunşi în preajma unui uriaş foc de tabără, se amestecară printre numeroşi dravidieni guralivi.

— Cum îţi poţi modifica învăţăturile maur-iberice pentru a educa pe cineva de pe lumea asta? întrebă Frigate. Oamenii sunt foarte amestecaţi, veniţi aici de pretutindeni şi din nenumărate epoci. Nu există culturi monolitice. Pe de altă parte, cele care s-au format sunt într-o permanentă schimbare.

— Găsesc eu răspuns şi la problema asta, spuse Nur.

— Deci, unul dintre motivele pentru care nu vrei să mă primeşti ca discipol e că deocamdată nu te simţi pregătit ca educator?

— Poţi să te consolezi cu gândul acesta, spuse Nur şi râse. Dar să ştii că există un motiv. Vezi tu, profesorul trebuie să se autoeduce în permanenţă.

49

Norii cenuşii hoinăreau pretutindeni pe vapor, cotropind fiecare încăpere.

— A, nu, m-am săturat! exclamă Sam Clemens, deşi nu-şi explica protestul. Ceaţa lingea pereţii etanşi şi pătrundea în tot ce putea absorbi umezeala, se rostogolea pe gâtlej şi-i învăluia inima. Din inima umflată de apă se prelingeau picături care cădeau în pântece, gâlgâiau prin vintre, dând pe alături, revărsându-i-se pe picioare, scăldându-i labele picioarelor.

Era copleşit de o teamă inexplicabilă pe care n-o mai cunoscuse până atunci.

Stătea singur în timonerie. Singur pe întregul vapor. Era aşezat la pupitrul de comandă şi privea pe fereastră. Ceaţa apăsa asupra geamului. Nu putea vedea nici măcar la un

metru dincolo de plasticul transparent. Ştia în mod nelămurit că malurile Fluviului erau lipsite de viaţă. Nu mai putea afla pe nimeni acolo. Iar el naviga pe uriaşul vapor, singurul călător la bord. Prezenţă inutilă, întrucât comenzile erau fixate pe pilot automat.

Acum singur şi părăsit, nimeni nu-l mai putea împiedica să ajungă la izvoarele Fluviului. Nu mai exista nimeni pe lumea asta care să i se opună.

Întorcându-se, păşi încoace şi încolo, parcă încorsetat de pereţii timoneriei. Cât avea să mai dureze călătoria? Când se va risipi ceaţa, lăsând soarele să strălucească şi făcând vizibili munţii care înconjurau marea de la pol? Şi când va auzi o altă voce umană, când va vedea un alt chip?

— Acum! răcni cineva.

Sam sări drept în sus, de parcă sub tălpile lui s-ar fi destins brusc nişte arcuri. Inima începu să-i fâlfâie grăbit ca aripile unui colibri. Elimina apa şi spaima, formând o băltoacă la picioare. Fără să-şi dea seama cum, se răsucise şi rămăsese faţă în faţă cu cel care vorbise. Era o siluetă neclară, înconjurată de norii învârtejiţi de ceaţă. Ea făcu un pas spre Sam, înlemni şi întinse un braţ înainte. O pseudopodă făcu un comutator de pe pupitru să scoată un declic.

Sam încercă să-şi urle protestul, însă vorbele i se învălmăşiră în gâtlej, sfărâmându-se de parcă ar fi fost din sticlă.

Deşi lumina era prea slabă ca să vadă ce comandă atinsese silueta, simţi că vaporul pornise acum pe o traiectorie care-l va face să intre cu toată viteza în malul stâng.

Cu un efort, se auzi... scâncind:

— Nu poţi face aşa ceva!

Mută, namila cu contururi nedesluşite înainta. Văzu acum că era un bărbat. De aceeaşi statură ca şi el, însă având umerii mult mai largi. Iar pe un umăr ţinea un mâner lung din lemn, la capătul căruia se afla un triunghi despicat din oţel.

— Erik Bloodaxe! răcni el.

Începu, o goană disperată. Alergă de-a lungul vaporului, trecând prin fiecare încăpere a timoneriei cu trei niveluri, traversând locul de apuntare, coborând scară ce ducea spre puntea hangarelor, intrând prin fiecare cabină de pe puntea de promenadă; apoi străbătu alergând alte trepte, în jos, spre puntea principală, şi încă un palier, spre uriaşul compartiment al căldărilor.

Ajuns aici, simţi cum apa exercită presiune asupra copastiei şi îşi dădu seama că se afla sub linia de plutire a vasului, dar continuă să fugă dintr-o cameră în alta. Trecu printre giganticele motoare electrice care roteau zbaturile, gata să propulseze vaporul către ruină. Disperat, încercă să pătrundă în compartimentul unde se găseau cele două şalupe. Avea de gând să desfacă firele de la motorul uneia şi să pornească pe Fluviu la bordul celeilalte, făcându-l pierdut pe înfiorătorul urmăritor. Dar cineva încuiase acea uşă.

Se ghemui într-un compartiment minuscul, încercând să-şi domolească respiraţia precipitată şi hârâită. Apoi cineva deschise uşa. În lumina confuză apăru ameninţătoarea siluetă a lui Bloodaxe. Înainta cu pas măsurat spre el, ţinând securea uriaşă cu ambele mâini.

— Te-am avertizat, spuse Erik şi ridică securea.

Sam rămase nemişcat şi neputincios, incapabil să protesteze. La urma urmei, păcătuise. Trebuia să plătească.

50

Se trezi gemând. Luminile din cabină erau aprinse şi când deschise ochii văzu chipul frumos al Gwenafrei şi părul ei blond, de culoarea mierii.

— Sam! Trezeşte-te! Iar ai avut un coşmar!

— De data asta, era cât pe ce să mă prindă, bolborosi el.

Se ridică în şezut. Dinspre punţi răzbătură şuierături stridente. O clipă mai târziu auzi zbârnâitul sfredelitor al intercomului. Vaporul avea să se îndrepte curând către o piatră-potir, pentru micul dejun. Lui Sam îi plăcea să

doarmă până târziu şi acum ar fi preferat să piardă dejunul decât să se trezească. Dar fiind căpitan, avea datoria să stea alături de ceilalţi.

Coborî din pat şi porni şovăitor spre baie. După ce făcu duş şi-şi perie dinţii, reveni. Gwenafra îmbrăcase deja hainele de dimineaţă, arătând ca o femeie de eschimos care tocmai a dat blănurile în schimbul unor prosoape. Sam îşi alese o costumaţie asemănătoare, însă lăsă gluga pe spate pentru a-şi pune cascheta de căpitan, îşi aprinse un trabuc şi pufăi plimbându-se nervos de colo-colo.

— Iar ţi-a apărut Bloodaxe în vis? îl întrebă Gwenafra.

— Da. Dă-mi nişte cafea, te rog.

Gwenafra adăugă o linguriţă de cristale închise la culoare într-o cană metalică cenuşie. Cristalele se dizolvară eliberând căldură şi cofeină şi apa începu să fiarbă.

Luă cana întinsă şi-i mulţumi.

Gwenafra sorbi din cana ei apoi spuse:

— N-ai motive să te simţi vinovat.

— Aşa mi-am spus şi eu de o mie de ori, răspunse el. Pare lipsit de raţiune, dar chiar ştiind asta, crezi că mă simt mai liniştit? Gândurile iraţionale sunt cele care ne mână înainte. Stăpânul viselor are tot atâta minte cât o muscă. Dar rămâne un adevărat artist cu toate că-i nerod ca majoritatea artiştilor pe care i-am cunoscut. În categoria asta poţi să-l incluzi şi pe subsemnatul.

— E imposibil ca Bloodaxe să te găsească.

— Ştiu, dar încearcă să-i spui asta Marelui Stăpân al Viselor.

Licări o lumină, iar din pupitrul aflat pe perete se auzi un ţiuit. Bam apăsă un comutator.

— Căpitanul Detweiller raportează: sosirea la piatra-potir aleasă va avea loc peste cinci minute.

— Mulţumesc, Hank, spuse Sam. Vin imediat.

Urmat de Gwenafra, ieşi din cabină. Merseră pe un coridor îngust, deschiseră o uşă blindată şi intrară în castelul central de navigaţie. Acesta era situat deasupra timoneriei; ceilalţi ofiţeri importanţi locuiau în cabinele de pe punţile inferioare doi şi trei.

Aici îi găsi pe Detweiller, care fusese cândva pilot fluvial, apoi căpitan şi proprietar al unei companii de nave cu aburi de pe Mississippi, pe ofiţerul naval I John Byron, fost amiral în Marina Regală Britanică, şi pe comandantul de brigadă al puşcaşilor marini ai navei, Jean Baptiste Antoine Marcellin de Marbot, fost general în armata lui Napoleon.

Acesta din urmă era un tip scund, subţirel, mereu bine dispus, care avea părul castaniu-închis, nasul cârn şi ochii albaştri. El îl salută pe Clemens şi raportă în esperanto:

— Toată lumea este gata să execute ordinele dumneavoastră, domnule căpitan.

— Bine, Marc, îi răspunse Sam. Acum poţi să-ţi intri în atribuţii.

Micuţul franţuz salută şi părăsi timoneria, lăsându-se să lunece pe stâlpul din spatele acesteia şi ajungând pe puntea inferioară, în mijlocul căreia, luminaţi de reflectoare, puşcaşii marini se aliniaseră în formaţie de luptă. Stegarul ţinea drapelul vaporului, un dreptunghi albastru-deschis, pe care era pictată o pasăre fenix. În apropierea lui se găseau şirurile de pistolari, bărbaţi şi femei care purtau cuirase din plastic, cizme din piele până la genunchi şi revolvere Mark IV, pe care le ţineau în tocuri fixate la centurile late, iar pe cap, căşti cenuşii din duraluminiu, în creştetul cărora fâlfâiau meşe de păr uman date cu unsoare.

În spatele lor stăteau suliţaşii; apoi arcaşii. Lateral faţă de ei, se afla un grup de oameni înarmaţi cu lansatoare de rachete.

Ceva mai într-o parte, un colos îmbrăcat în armură ţinea o măciucă din stejar pe care Sam, folosindu-se de ambele mâini, abia putea s-o ridice. În mod oficial, Joe Miller era paza de corp a lui Sam, însă în asemenea ocazii, el se alătura puşcaşilor marini. Misiunea lui de căpetenie era să-i bage în răcori pe localnici.

— Ca de obicei, constată Sam, Joe a împins lucrurile prea departe. Îi sperie de moarte doar foindu-se de colo-colo.

Ziua începuse ca oricare alta. Era totuşi sortit ca ea să se desfăşoare cu totul altfel: *Minerva* avea să atace vaporul *Rex Grandissimus*. Sam ar fi trebuit să jubileze. Nimic mai

neadevărat. Detesta ideea distrugerii unui vapor atât de frumos, pe care-l proiectase şi construise el însuşi. Pe deasupra, îi fusese răpită satisfacţia de a-l pedepsi personal pe Ioan.

Cu toate acestea, era mai sigur aşa.

Pe malul drept, la jumătate de kilometru depărtare, licărea un foc de tabără. În lumina lui se vedeau o piatră-potir ca o ciupercă şi albul prosoapelor cu care se înveliseră oamenii. În această porţiune a Fluviului ceaţa era mai subţire şi mai joasă decât în altele. Ea avea să fie spulberată repede, la scurtă vreme după ce soarele depăşea piscurile munţilor. Cerul devenise mai luminos, estompând strălucirea stelelor uriaşe şi a norilor de gaz.

Potrivit procedurilor stabilite, *Balaurul de Foc III*, o şalupă amfibie blindată, naviga în faţa navei-mamă. Când ajungea într-o zonă în care vaporul trebuia să-şi încarce batacitorul, comandantul ei negocia cu localnicii pentru folosirea a două pietre-potir. Cei mai mulţi se arătau onoraţi să-şi pună pietrele la dispoziţie, simţindu-se răsplătiţi fiindcă li se oferea bucuria de a cerceta mai de aproape giganticul vapor.

Cei care refuzau aveau surpriza ca pentru o vreme să li se confişte pietrele. Nu puteau decât să protesteze. Vaporul poseda o putere de foc strivitoare, însă Clemens avea întotdeauna o reţinere când se impunea folosirea ei. Dacă se vedea silit să recurgă la violenţă, căuta să evite comiterea unui adevărat masacru. De obicei erau suficiente câteva rafale de gloanţe din plastic de calibru 20,3 mm, slobozite din mitralierele cu aburi instalate pe vapor şi pe şalupa blindată care trecea în mare viteză de-a lungul malului. În cele mai multe cazuri nici nu era nevoie să fie ucis cineva.

La urma urmei, ce aveau localnicii de pierdut dacă cineva folosea două pietre-potir? Nimeni nu-şi rata masa respectivă. Existau destule locuri nefolosite la pietrele alăturate, care puteau prelua sarcina de a umple potirele. De fapt, dintre cei care ar fi trebuit să renunţe la masă, puţini se deranjau să meargă până la următoarea piatră.

Preferau să rămână locului ca să-şi poată exprima, admiraţia în faţa neasemuitei frumuseţi a vaporului.

Cele patru motoare enorme aveau nevoie de o cantitate uriaşă de energie electrică. Vasul trebuia să oprească o dată pe zi în dreptul unei pietre peste care se aşeza o calotă. Una dintre şalupe ducea potirele tuturor membrilor echipajului la următoarea piatră pentru a fi umplute cu hrană. O macara montată pe o altă şalupă plasa calota pe piatră. Când aceasta îşi slobozea energia, ea era captată de calotă şi transportată prin cabluri la batacitor. Acesta era un cub metalic uriaş, plasat pe puntea căldărilor şi ajungând până la puntea principală. El înmagazina instantaneu energia, având rolul de condensator, în funcţie de nevoi, elibera energia, funcţionând ca o baterie.

Sam Clemens coborî pe mal şi schimbă câteva cuvinte cu mai-marii locului, care înţelegeau esperanto. Această limbă universală se degradase aici, căpătând o formă care îi dădu mult de furcă lui Sam până s-o înţeleagă. Cu un aer grav, le mulţumi oamenilor pentru amabilitate şi reveni pe vapor în micuţa lui şalupă personală. Zece minute după aceea, *Balaurul de Foc IV* se întoarse cu potirele încărcate.

Cu sirenele urlând şi cu clopotele zăngănind pentru a-i saluta şi impresiona pe localnici, vaporul îşi continuă drumul în amonte. Sam şi Gwenafra se aşezară într-o parte a mesei cu nouă laturi din sufrageria aflată pe puntea principală. Ofiţerii, mai puţin cei de serviciu, li se alăturară. După ce dădu câteva ordine de zi, Sam plecă să facă o partidă de biliard cu titantropul. Joe nu era prea îndemânatic în mânuirea tacului sau a cărţilor de joc din cauza labelor uriaşe, aşa că Sam îl bătea aproape întotdeauna. După aceea îşi alegea drept adversar pe cineva mai priceput.

La ora 7:00, Sam făcea de obicei o inspecţie a navei. Ura mersul pe jos, dar se străduia, fiindcă avea nevoie de mişcare. În plus, asta slujea la menţinerea disciplinei pe navă. În absenţa instrucţiei şi a inspecţiilor, exista posibilitatea ca membrii echipajului să devină nişte civili

neglijenţi. Ar fi abordat o atitudine prea delăsătoare şi familiară faţă de superiori când ar fi fost de serviciu.

— Comand un vapor exemplar, se lăuda Sam destul de des. Echipajul e la fel, şi încă n-am prins pe nimeni intrând în post mort de beat.

În dimineaţa aceea, Sam nu mai apucă să facă inspecţia. Trebui să meargă în timonerie, fiindcă radiotelegrafistul primise un mesaj din partea navei *Minerva*. Înainte ca Sam să coboare din lift, pe ecranul radar fusese observat un obiect care trecuse lanţul muntos şi se apropia dinspre babord.

51

Dirijabilul coborî din cerul orbitor, semănând cu un ou argintiu ce părea să fi pornit din soare. Pentru oamenii stupefiaţi de la sol, dintre care puţini văzuseră ori auziseră vreodată despre aparate de zbor, obiectul era un monstru înspăimântător. Nici nu încăpea îndoială că unii îl considerau vreun vehicul cu care călătoreau fiinţele misterioase ce-i sculaseră din morţi. Prea puţini erau aceia care, cu un amestec de groază şi încântare, fluturau din mâini în semn de salut, convinşi că le era dat să asiste la o revelaţie.

Cum descoperiseră atât de uşor cei de pe *Minerva* poziţia lui *Mark Twain?* Uriaşul vapor remorca un balon mare, de forma unui zmeu, ce transporta un emiţător care transmitea semnale morse. Hardy, navigatorul de pe *Minerva*, ştia poziţia vaporului de pe harta aflată pe pupitrul său. În cursul voiajului ce ţinea de câţiva ani, *Mark Twain* transmisese prin radio date care îngăduiau locuitorilor din Parolando să-i cunoască ruta. În plus, localizând nava, navigatorul de pe *Parseval* trimisese un mesaj care îi permisese echipajului de pe *Minerva* să identifice poziţia aproximativă a vaporului.

Fiind la curent şi cu poziţia lui *Rex*, căpitanul *Minervei* ştia că vaporul lui Ioan Fără-de-Ţară era cam la aceeaşi

latitudine cu Sam. Însă ceva mai spre est. *Rex* se afla doar la 140 de kilometri depărtare, asta dacă se trasa o linie dreaptă ca spinarea unui ofiţer prusac. Urmând însă albia Fluviului, vaporul lui Sam trebuia să voiajeze probabil 571.195 de kilometri până să ajungă în locul unde *Rex* se afla în acel moment.

Adresându-se prin intermediul emiţător-receptorului din nacela de navigaţie, Greystock ceru permisiunea de a survola nava *Mark Twain*.

Sam îl întrebă sec:

— De ce?

— Ca să vă salut, explică englezul. De asemenea, cred că tu şi echipajul aţi dori să vedeţi mai bine nava care-l va distruge pe Regele Ioan. Şi, ca să-ţi mărturisesc adevărul, eu şi oamenii mei am vrea să-ţi admirăm de aproape splendidul vapor. Făcu o pauză, apoi continuă: Ar putea fi ultima noastră şansă.

Sam se văzu redus la tăcere. După o pauză, ascunzându-şi cu greu tremurul vocii, spuse:

— De acord, Greystock. Apropie-te, însă nu ne survola. Poţi să zici că-s nebun, dar mă nelinişteşte să am deasupra capului un aparat de zbor care transportă patru bombe mari. Dacă se întâmplă vreun accident şi pierdeţi vreuna tocmai atunci?

Dezgustat, Greystock îşi dădu ochii peste cap şi rânji răutăcios către ceilalţi oameni aflaţi în nacelă.

— Imposibil să se întâmple ceva rău, spuse el.

— Zău? La fel a zis şi comandantul navei *Maine*[5] când s-a dus la culcare. Nu, Greystock, fă cum te rog.

Evident dezamăgit, Greystock răspunse că va face întocmai.

— Vă dăm roată o dată şi apoi plecăm să îndeplinim misiunea.

— Mult noroc, se auzi vocea lui Sam. Sunt convins că nişte oameni minunaţi ca voi n-ar putea fi... Nu reuşi să încheie ce avea de zis.

---

[5] Nava *Maine* a făcut explozie în portul Havana, la 15 februarie 1898 (n.t.)

— Ştim că s-ar putea să nu ne mai întoarcem, spuse Greystock. Dar cred că avem şansa să atacăm nava *Rex* prin surprindere.

— Aşa sper şi eu. Nu uita însă că la bordul ei există două avioane. Va trebui să loviţi în primul rând puntea de decolare, ca să le imobilizaţi.

— N-am nevoie de sfaturi, rosti glacial Greystock.

Urmă o nouă pauză, mai apăsătoare decât cele de până atunci, apoi se auzi vocea puternică a lui Sam:

— Lothar von Richthofen decolează imediat în semn de salut. Vrea să zboare alături de voi şi să vă dea personal o binecuvântare. Asta-i tot ce pot face pentru el. Am avut mult de furcă să-l potolesc, fiindcă voia să vă însoţească. Şi el ar fi dorit să participe la atac. Numai că aparatele noastre au un plafon de zbor de maximum 3.660 de metri. Asta le face sensibile la curenţii descendenţi de deasupra munţilor. Pe de altă parte, ar avea nevoie de un rezervor suplimentar ca să poată reveni la bază.

Se auzi brusc vocea lui Lothar:

— Greystock, i-am spus lui Sam că ai putea să-mi pui la dispoziţie carburant pentru întoarcere.

— Nici o şansă!

Greystock privi spre sol pe hubloul din partea frontala, Balonul aflat la remorcă era tras la bord, dar aveau să mai treacă douăzeci de minute până să se încheie operaţiunea.

Uriaşul vapor era o frumuseţe, având cu un sfert de lungime în plus faţă de *Rex* şi fiind mult mai înalt. Jill Gulbirra susţinuse că *Parseval* era cel mai frumos şi mai mare artefact cunoscut pe Lumea Fluviului. Pe Pământ nu se construise ceva comparabil. Greystock gândea că acest vapor, potrivit părerii lui Clemens, „lăsa la o milă în urmă orice competitor”.

În acel moment observă cum, adus de un lift, unul dintre avioane apăru pe puntea de decolare şi câţiva membri ai echipajului începură să pregătească manevrele de catapultare.

Bărbatul îndesat îşi plimbă privirea rece ca gheaţa pe deasupra instrumentelor de control din gondolă. Pilotul, pe

nume Newton, fost aviator în cel de-al doilea război mondial, se afla la postul său. Hardy, navigatorul, şi Samhradh, secundul de origine irlandeză, stăteau în faţa cadranului de la babord. La bord mai erau alţi şase oameni, plasaţi în gondolele motoarelor.

Greystock se duse spre cabina cu arme, o deschise şi luă două pistoale grele Mark IV. Aceste revolvere din oţel, cu patru focuri, foloseau cartuşe din duraluminiu şi din plastic calibru 0,69. Luă unul cu mâna stângă, ţinându-l normal, iar pe celălalt, de ţeava. Fără să-şi dezlipească ochii de la cei doi bărbaţi din dreptul geamului de la babord, veni tăcut până în spatele lui Newton. Îl izbi pe acesta cu patul pistolului drept în creştet. Pilotul căzu de pe scaun, ajungând pe podea.

Întinse fulgerător mâna stângă şi cu degetul mare închise comutatorul aparatului de emisie-recepţie. Auzind pocnetul produs de lovitura dată în ţeastă, ceilalţi doi bărbaţi se răsuciră. Stupefiaţi de scena din faţa ochilor, îngheţară.

— Să nu faceţi nici o mişcare, îi avertiză Greystock. Acum… puneţi-vă mâinile la ceafă.

Holbându-se de uimire, Hardy bolborosi:

— Ce-nseamnă asta, domnule?

— Ţine-ţi gura!

Făcu un gest cu pistolul către un dulap.

— Fixaţi-vă paraşutele. Nu cumva să încercaţi vreun atac asupra mea. Vă pot ucide pe amândoi.

— Tttu… ticălosule! Eşti un t-t-trădător! Se bâlbâi Samhradh, al cărui chip, din palid, devenise congestionat.

— Ba nu, strigă Greystock, sunt un supus loial Regelui Ioan al Angliei. Surâse. Maiestatea-Sa mi-a promis postul de secund pe *Rex* când o să-i predau această aeronavă. Aşa-mi voi dovedi credinţa.

Samhradh privi afară pe hubloul de la pupa. Mişcările din gondola de comandă puteau fi văzute din gondolele motoare.

— Am lipsit jumătate de oră, pentru a discuta cu mecanicii, mai ţineţi minte? spuse Greystock. I-am legat pe toţi fedeleş, aşa că n-o să vă sară nimeni în ajutor.

Cei doi traversară gondola, deschiseră dulapul şi începură să-şi fixeze paraşutele.

— Cu el ce facem? întrebă Hardy, arătând spre Newton.

— Puteţi să-i puneţi paraşuta şi să-i faceţi vânt înainte de a sări voi.

— Dar mecanicii?

— Cum le va fi norocul.

— Vor muri dacă vei fi doborât! îl preveni Samhradh.

— Ghinionul lor.

După ce-şi legară paraşutele voluminoase, îl târâră pe Newton în mijlocul gondolei. Ţinând pistoalele aţintite asupra lor, Greystock se retrase câţiva paşi înapoi. Apoi apăsă butonul care comanda coborârea trapei din plexiglas de la babord. Cei doi îl împinseră pe Newton, care gemu, dincolo de marginea trapei. Samhradh trase de inelul de extracţie al paraşutei lui Newton şi după o clipă se aruncă în gol. Hardy se opri cu un picior pe marginea trapei.

— Greystock, dacă ne vom mai întâlni vreodată, o să te ucid.

— S-o crezi tu, spuse el. Mai bine sari, altfel mă răzgândesc şi n-o să mai ai şansa asta.

După aceea deschise din nou aparatul de emisie-recepţie.

— Ce dracu' se petrece acolo? se auzi glasul răcnit al lui Clemens.

— Trei dintre oamenii mei au tras la sorţi pentru a stabili cine părăseşte aeronava, rosti mieros Greystock. Am constatat că sarcina e prea mare. Mai bine aşa; trebuie să câştigăm în viteză.

— De ce dracu' nu m-ai anunţat şi pe mine? se răsti Clemens. Acum va trebui să întorc pentru a-i pescui.

— Ştiu, răspunse Greystock fără să stea prea mult pe gânduri.

Privi pe hubloul de la babord. *Minerva* trecuse de *Mark Twain*. Punţile vaporului erau înţesate de oamenii care admirau dirijabilul. Avionul, un monoplan cu aripă joasă, având un singur loc, se afla pe catapulta care era rotită

pentru a avea vânt din faţă. Operaţiunile pentru coborârea balonului continuau.

Greystock se aşeză la pupitrul de comandă. După câteva minute coborâse aeronava până la 90 de metri deasupra apei. Apoi o întoarse şi porni către uriaşul vapor alb.

Acesta se oprise în mijlocul Fluviului, iar cele patru zbaturi se roteau cât să-l menţină pe loc. Prin sabordul de la pupa fusese coborâtă o şalupă mare, care acum dădea ocol vaporului pentru a-i recupera pe paraşutişti.

Ambele maluri forfoteau de mulţimea privitorilor şi cel puţin o sută de ambarcaţiuni cu pânze sau vâsle se îndreptau către oamenii care se zbăteau în apă.

Catapulta scoase un jet de aburi şi monoplanul ţâşni de pe punte. Fuzelajul argintiu şi aripile sclipiră aruncând reflexe cenuşii şi aparatul începu să urce către aeronavă.

În difuzorul aparatului răsună vocea lui Clemens:

— John, ce mama tuturor dracilor ai de gând?

— Mă întorc să fiu sigur că oamenii mei n-au păţit nimic, răspunse el.

— Ce-i dobitocia asta? răcni Clemens cu glas piţigăiat. Chiar dacă ar creşte ca aluatul, creierul tău ar încăpea în devla unui ţânţar şi tot ar mai rămâne loc! Aşa se-ntâmplă dacă încerci să faci sită de mătase din coada unui câine răpciugos! L-am rugat pe Firebrass să nu îngăduie unui baron medieval să se apropie de un dirijabil! Ştii ce i-am spus: „Greystock face parte din teapa celor mai tâmpiţi, aroganţi şi nedemni oameni pe care-i poţi întâlni, aceea a nobililor medievali”. Dumnezeule, Iisuse Cristoase! Dar el, nu, o ţinea sus şi tare că ai disponibilităţi şi c-ar fi grozav de interesant să vadă cum te adaptezi la viaţa Epocii Industriale!

În difuzor bubui vocea lui Joe Miller:

— Laz-o mai moale, Zam. Dagă-l fagi albie de porşi, va refuja ză ataşe vaborul lui Ioan.

— Zine-ţi fleanga! îl imită Clemens în batjocură. Când voi avea nevoie de sfaturile unui paleoantropus, o sa te anunţ.

— Nu-i gazul ză mă inzulzi doar fiindgă ezti zubărat, spuse Miller. Ia ji! Zi-a tregut cumva brin căpăzână că

Greyztog pune la gale o porgărie? Poate z-a lăzat gumbărat de gunoiul aşela de Ioan.

Lui Greystock îi scăpă o înjurătură. Maimuţoiul acela uriaş şi păros era mult mai deştept decât lăsa să se creadă înfăţişarea lui ridicolă. Cu toate astea, exista posibilitatea ca, în furia lui, Clemens să nu ia în seamă avertismentul.

Dirijabilul, aplecându-şi botul la zece grade faţă de ţinuta de drum, zbura direct către vapor. Ajunsese la 31 de metri deasupra lui şi continua să coboare.

Avionul pilotat de von Richthofen trecu în viteză la mai puţin de 15 metri. Îi făcu semne cu mâna lui Greystock, însă avea un aer nedumerit pe chip. Pesemne ascultase în căşti discuţia purtată prin radio.

Greystock apăsă hotărât pe un buton. De sub sabordul prova al unei gondole motoare ţâşni o rachetă. Eliberat de greutatea proiectilului, dirijabilul căpătă altitudine: Racheta lungă şi zveltă se răsuci, scuipând foc pe ajutaje, şi dirijată de detectorul de căldură din partea frontală, porni către ţeava de eşapament a avionului argintiu. Cu toate că nu-l putea vedea pe von Richthofen, Greystock îşi imagină expresia de groază de pe chipul lui. Avea la dispoziţie aproximativ şase secunde să iasă din carlingă şi să-şi pună paraşuta. Chiar dacă ar fi reuşit, la acea înălţime existau puţine şanse să o mai deschidă.

Nu, nici n-avea de gând să sară. Von Richthofen răsuci în schimb avionul pe o aripă, pornind în picaj şi redresând aparatul exact la câţiva centimetri deasupra Fluviului. Apoi se văzu o explozie de lumină. Racheta şi aparatul deveniră o minge de foc şi fum.

Până în acel moment, membrii unei echipe de mecanici fuseseră într-o grabă disperată să pregătească un alt aparat pentru catapultare. Urletul sirenelor şi agitaţia turbată ce se stârnise brusc distrăsese atenţia celor care aveau în grijă balonul captiv, astfel că uitară ce trebuia să facă. Greystock gândi plin de speranţă că oamenii nu vor avea prezenţa de spirit să taie odgonul de remorcă. Uriaşul aerostat va constitui o povară supărătoare pentru nava care va încerca să efectueze manevre rapide.

Din difuzor răzbătură slab atât vaietul sirenelor, cât şi vocea aproape la fel de piţigăiată a lui Clemens.

Vaporul începu să capete viteză şi, în acelaşi timp, descrise o curbă. Greystock surâse. Sperase ca *Mark Twain* să-şi expună flancul. Apăsă un buton, iar nava aeriană, eliberată de greutatea altor două proiectile, de astă dată torpile, se înălţă brusc. Greystock ridică profundoarele pentru a apleca botul dirijabilului şi mai mult şi împinse maneta de acceleraţie până la maxim.

Torpilele izbiră apa şi ridicară o jerbă de stropi. Siajul lăsat de ele fierbea. Din difuzor se auzi scâncetul disperat al lui Clemens. Nava uriaşă ieşi din giraţie şi-şi continuă drumul cu viteză mare către malul stâng al Fluviului. De pe puntea ei ţâşniră câteva rachete. O parte descriseră câte un arc de cerc şi explodară imediat ce atinseră suprafaţa apei. Altele se îndreptară către dirijabil.

Greystock înjură în franceza normandă. Nu acţionase îndeajuns de repede, însă torpilele sigur aveau să lovească vaporul, iar dacă se întâmpla aşa, însemna că împlinise porunca Regelui Ioan.

Dar nu voia să moară. Nu-şi dusese misiunea până la capăt.

Gândi că ar fi trebuit probabil să arunce bombele la trecerea pe deasupra vaporului. Acesta virase exact când se apropiase foarte mult, iar el nu dorise să schimbe drumul prea brusc. Trebuia să fi anihilat echipajul dirijabilului mai devreme, iar apoi să-i fi spus lui Clemens că se apropie pentru ca toată lumea să poată admira aparatul în toată splendoarea lui.

În timp ce rumega aceste gânduri, apăsase toate butoanele pentru lansarea rachetelor. Acestea se îndreptau acum spre proiectilele pornite de pe vapor, căutându-le cu ajutorul detectoarelor de căldură, după cum şi celelalte procedau identic. Exploziile rachetelor care se găseau unele pe altele făcură dirijabilul să se cutremure. O pânză groasă de fum învălui tot ce se afla în faţa lui Greystock, împiedicându-l să mai vadă vaporul. Apoi aparatul ieşi din

norii întunecaţi, apropiindu-se îngrijorător de mult de *Mark Twain*.

Pe rănile lui Cristos! O torpilă tocmai trecuse puţin pe lângă tribordul de la pupa, însă a doua avea să lovească ţinta! Ba nu, se înşelase! Ea atinse copastia cu o aripioară de ghidaj şi îşi schimbă drumul. Vaporul scăpase ca prin urechile acului!

Din vorbele lui Clemens, urlate piţigăiat, rezulta că nu va mai fi lansată nici o rachetă. El se temea că dirijabilul va exploda şi, purtat de vânt, se va prăbuşi în flăcări peste vapor.

Balonul captiv, târând cablul din plastic, plutea spre aval, ridicându-se lin.

Clemens uitase că dirijabilul nu lansase încă nici o bombă.

De jos ţâşni al doilea avion: un aparat amfibiu cu două locuri, pilotul privea disperat în sus. Era prea aproape de ţintă şi avea viteză prea mare ca să poată efectua o mişcare de compensare spre dreapta pentru a trage cu mitraliera din partea frontală. Însă mitraliorul aflat imediat în spatele pilotului răsucea mitraliera cu ţevi duble spre dirijabil. Fiecare al zecelea glonţ avea să fie un trasor acoperit cu un strat de fosfor. Era suficient ca unul să lovească un compartiment pentru ca hidrogenul să ia foc. *Minerva* se găsea la doar 152 de metri depărtare de *Mark Twain* şi se apropia cu repeziciune. Motoarele funcţionau la capacitate maximă; se mai adăuga şi vântul de 16 km pe oră bătând din spate, ceea ce însemna că vaporul nu avea timp să se tragă din calea colosului zburător.

Se rugă în gând să reuşească aruncarea bombelor înainte de a fi lovit de gloanţele trasoare. Poate mitraliorul va greşi ţinta. Exista şi posibilitatea ca avionul să treacă pe lângă dirijabil înainte ca omul să răsucească mitraliera.

Se apropia văzând cu ochii de copastia vaporului. Chiar dacă dirijabilul nu ar fi fost lovit de trasoare, el ajunsese atât de aproape de *Mark Twain*, încât explozia bombelor le va distruge pe amândouă.

Calculând cu aproximaţie momentul când dirijabilul avea să se afle deasupra vaporului cu zbaturi, Greystock programă febril toate mecanismele de lansare a bombelor. Apoi îşi părăsi postul de pilotaj şi sări prin sabord. Nu mai avea timp să-şi fixeze o paraşută, în plus, era prea aproape de luciul apei ca să mai apuce s-o deschidă, în timp ce cădea cu viteză tot mai mare, se simţi izbit de un val de aer fierbinte care deveni un adevărat vârtej. Se răsuci neputincios, nemaiavând vreme să-şi dea seama că pierduse funcţia de secund pe vaporul lui Ioan Fără-de-Ţară şi că din frumosul lui plan de a-l lichida pe Ioan şi de a deveni comandant pe *Rex Grandissimus* se alesese praful şi pulberea.

52

Peter Frigate se îmbarcase pe *Razzle Dazzle* la o săptămână după începutul celui de-al şaptelea an al e.r.n. După alţi douăzeci şi şase era pe aceeaşi goeletă, dar se simţea deja descurajat şi sătul de viaţa pe vas. Oare avea să ajungă vreodată la izvoarele Fluviului?

De când pusese piciorul pe punte trecuse prin dreptul a 810.000 de pietre-potir. Asta însemna că parcursese aproximativ 1.303.390 de kilometri.

Pornise din zona ecuatorială şi-i trebuise un an şi jumătate să ajungă în regiunile arctice, deplasându-se nu în linie dreaptă, ci unduindu-se ca un şarpe. Dacă Fluviul ar fi fost drept ca o riglă ai fi ajuns la destinaţie în mai puţin de şase luni, poate chiar cinci.

Când pătrunseseră în regiunea arctică, la scurt timp după ce Fluviul cotise clar, pornind înspre sud, Frigate propusese să continue drumul spre nord pe jos. Munţii polari nu se vedeau, însă trebuie să fi fost destul de aproape. Ademenitor de aproape.

— Şi cum naiba trecem peste ei? întrebase Farrington. Frigate făcuse un gest către zidul neştirbit de piatră care se

ridica vertical la nord. În zona aceea avea înălţimea de 3.650 de metri.

— Cu un balon.

— Ţi-ai pierdut minţile? Aici vântul bate spre sud. Ne-ar îndepărta de munţi.

— Te referi la vântul de suprafaţă. Dar dacă situaţia meteorologică e la fel ca pe Pământ, vânturile polare de înălţime ar trebui să bată spre nord-est. Imediat ce s-ar înălţa îndeajuns, ajungând în calea lor, balonul ar porni în direcţie opusă, fiind împins către pol. Apoi, când ne-am apropia de munţii despre care bănuim că înconjoară marea, am coborî. Dacă sunt înalţi precum se zice, n-am avea nici o şansă să-i traversăm în balon.

Farrington pălise auzind propunerea lui Frigate.

— Nu ştiai că Puştiul din Frisco n-are habar de călătoria pe calea aerului? întrebă Rider cu un zâmbet pe faţă.

— Nu despre asta-i vorba! exclamă Martin fulgerându-i cu privirea. Dacă un balon ne-ar *putea* duce acolo, aş fi primul în nacelă. Dar nu-i adevărat! În orice caz, cum, Doamne iartă-mă, o să facem un balon?

Frigate trebui să recunoască absurditatea propunerii; nu puteau. Le era imposibil să-l construiască şi să-l umple cu hidrogen. Din câte ştia el, n-aveau materialele necesare. Nici aici, nici în altă parte.

Cu toate acestea, puteau lua în calcul o altă metodă. Ce-ar fi fost să construiască un balon cu aer cald care să ducă o frânghie până pe vârful muntelui?

Pufni în râs numai auzindu-se vorbind. Cum puteau confecţiona o frânghie lungă de 3.650 de metri şi atât de rezistentă încât să nu se rupă sub propria-i greutate? Cât de mare ar fi trebuit să fie balonul capabil să ridice o asemenea frânghie? Cât *Hindenburg!* Şi cum s-o ancoreze pe culme?

Surâzând, Frigate propuse trimiterea unui om o dată cu ea. Acesta ar fi putut coborî acolo s-o fixeze.

— Las-o baltă! îl sfătui Farrington.

Frigate îi urmă bucuros îndemnul.

Având vânt din pupa, *Razzle Dazzle* îşi continuă drumul spre sud, iar echipajul se bucură să iasă din zona aceea îngheţată şi sumbră. În porţiunea pe care o străbăteau trăiau oameni din Epoca de Piatră, care pe Pământ populaseră regiunile arctice. Acum se împăcaseră cu situaţia.

Până în acel moment, goeleta traversase ecuatorul şi intrase în regiunea polară de sud de nouă ori. Acum se aflau iarăşi în zona ecuatorială.

Viaţa pe vas îl îngreţoşa pe Frigate. Nici măcar nu era singurul în situaţia asta. De câtva timp, permisiile la ţărm se prelungeau tot mai mult.

Într-o zi, în vreme ce-şi mânca dejunul pe mal, Frigate trăi două momente emoţionante într-o succesiune fulgerătoare. Unul se referea la hrana oferită de potir. Ani în şir sperase să capete unt de arahide şi o banană simultan. Ridicând capacul, îşi văzu visul împlinit. O cupă din metal cenuşiu era plină cu unt de arahide fin şi mirosind delicios. Pe un alt sertăraş se afla banana cu coajă galben-cafenie şi punctată. Zâmbind, salivând şi jubilând, coji fructul şi-i înmuie un capăt în untul de arahide. Pe punctul de a geme de plăcere, muşcă pofticios. Merita să fii resuscitat, măcar de dragul mâncării.

O clipă mai târziu, văzu o femeie trecând pe lângă el. Era foarte atrăgătoare, însă atenţia îi fusese atrasă în primul rând de un amănunt vestimentar. Se ridică în picioare şi, apropiindu-se de ea, i se adresă în esperanto:

— *Pardonu min, sinjorino*. Am remarcat brăţara aceea neobişnuită. Pare a fi din alamă!

Ea se uită la obiect şi-i răspunse:

— *Estas brazo*.

Apoi, cu un *Dank-on* murmurat, acceptă ţigareta oferită şi o aprinse. Părea foarte prietenoasă. Ba chiar mai mult de-atât, părea să socotească altcineva, un bărbat înalt şi brunet care, încruntat, se apropie de ei.

Frigate se grăbi să-l asigure că nu-l interesa decât brăţara. Bărbatul păru să respire uşurat; dezamăgită,

femeia se strădui să salveze situaţia şi, cu un gest din umeri, spuse:

— Provine din josul Fluviului. A costat o sută de ţigarete şi două coarne de peşte.

— Fără a mai aminti de unele servicii personale pe care le-a făcut, adăugă bărbatul.

— Vai, Emil, asta s-a întâmplat înainte de a mă muta la tine, interveni femeia.

— Ştii de unde e? vru Frigate să afle. Adică, unde a fost făcută?

— Cel care mi-a vândut-o venea din Nova Bohemujo. Frigate îi dădu bărbatului o ţigaretă, iar gestul alungă starea de încordare. Emil îi spuse că Noua Boemie era un stat destul de mare, la nouă sute de pietre-potir în amonte. Cehii din secolul al XX-lea alcătuiau grosul populaţiei. Minoritatea era formată din membrii unui trib antic de gali, la care se adăuga, bineînţeles, acel unu la sută compus din oameni de pretutindeni şi din toate vremurile.

Până în urmă cu trei ani, Noua Boemie fusese mică, asemenea multor alte state din zonă, fiind populată de un amestec de slavi şi gali.

— Doar că şeful lor, un tip pe nume Ladislas Podebrad, a iniţiat un proiect acum vreo şase ani. Credea că în adâncuri s-ar găsi multe bogăţii minerale, îndeosebi fier. Oamenii lui au început să sape la poalele muntelui şi au făcut o groapă adâncă de dimensiuni enorme. Au consumat multe unelte din os şi cremene. Doar ştii cât de rezistentă e iarba.

Frigate încuviinţă din cap. Iarba părea făcută să reziste eroziunii. Rădăcinile îi erau foarte adânci şi întreţesute. La drept vorbind, nici nu ştia dacă nu era vorba de o singură plantă, un adevărat organism care se întindea pe ambele maluri ale Fluviului şi probabil şi prin albie. Iar rădăcinile ei încăpăţânate conţineau siliciu.

— Le-a trebuit mult până să îndepărteze stratul de iarbă, dar când au reuşit, dedesubt era doar praf. Au săpat mai adânc şi după ce-au ajuns la şaizeci de metri, au descoperit rocă. Cred că era calcar. Cât pe ce să renunţe, numai că Podebrad, care e un fel de mistic, le-a zis oamenilor că

avusese un vis despre uriaşa cantitate de fier de sub stratul de rocă.

— Păi sigur, interveni femeia, numai că pe tine nu te văd muncind atât de îndârjit.

— Lasă, că nici tu nu te omori.

Frigate nu-i vedea rămânând împreună prea mult, dar nu scoase o vorbă. Se putea înşela. Pe Pământ cunoscuse perechi la fel, care-şi aruncau tot soiul de ironii şi se împungeau din prima zi de căsătorie şi până la moarte. Din anumite motive, care lui îi scăpau, cei doi aveau nevoie unul de altul.

Cu trei ani în urmă, visul lui Podebrad se împlinise, iar munca grea a oamenilor săi fusese răsplătită. Dăduseră de zăcăminte imense: minereu de fier, sulfură de zinc, nisip, cărbune, sare, plumb, sulf şi, în cantităţi mai mici, chiar platină şi vanadiu.

— Vrei să spui în straturi, da? întrebă Frigate nelămurit. Dar în natură ele nu există aşa.

— Nu, îl aprobă Emil. Însă asta a aflat Maria de la acel om. Zicea – şi i-am auzit şi pe alţii vorbind la fel – că avea impresia că minereurile fuseseră azvârlite acolo de vreun camion gigantic. Cei care au făcut lumea asta împinseseră totul laolaltă, înţelegi, parcă folosind un buldozer uriaş. După aceea fuseseră aşezate straturile de rocă, sol şi, la urmă, iarba.

Podebrad începuse să scoată minereurile şi activitatea continua. În prezent, toţi oamenii lui erau înarmaţi cu arme de oţel, iar Noua Boemie îşi extinsese graniţele de la 12 la 60 de kilometri, pe ambele maluri ale Fluviului. Asta nu se făcuse însă prin cucerire.

Statele învecinate ceruseră să fie înglobate, iar Podebrad le primise bucuros. Existau bogăţii suficiente pentru toţi.

În acest timp, alte state din zonă iniţiaseră proiecte similare. Le aplicau de trei ani, dar oamenii se aleseseră doar cu sudoarea, cu uneltele ciobite şi cu dezamăgiri.

Locul descoperit de Podebrad părea să fie singurul bogat în substanţe minerale. Ori celelalte gropi de gunoi – cum le

numea Emil – fuseseră plasate mult mai adânc. Emil arătă spre dealuri.

— Şi ţara noastră a săpat până la şaizeci de metri, însă în prezent astupăm groapa. Am dat de un strat de dolomită. Podebrad a avut noroc. El a nimerit peste piatră de calcar moale.

Frigate le mulţumi şi se îndepărtă agitat. Drept urmare acestei discuţii, unsprezece zile mai târziu, *Razzle Dazzle* trăgea la mal în dreptul capitalei lui Podebrad. Mirosul Noii Boemii le pătrunsese tuturor în nări cu o zi şi jumătate înainte de a ajunge la graniţa sudică. Toată zona trăsnea a sulf şi a fum de cărbune.

De-a lungul malului se înălţau ziduri înalte din pământ. Armele din oţel, inclusiv cele de foc, erau la îndemâna oricui. Pe Fluviu patrulau patru vase mari cu zbaturi, acţionate de motoare cu aburi, fiecare dintre ele dotat cu două tunuri, precum şi un mare număr de vase mai mici, înarmate cu mitraliere.

Echipajul de pe *Razzle Dazzle* era uimit, dar şi destul de deprimat. Frumoasa vale ajunsese cuprinsă de pâclă. Până atunci socotiseră aerul curat, cerul de un albastru pur, câmpiile şi dealurile înverzite drept lucruri absolut fireşti.

Nur îl întrebă pe un localnic de ce trebuia să ruineze totul pentru producerea de arme.

— Am fost siliţi, explică acesta. Dacă n-am fi făcut-o, alte state ar fi încercat să ne fure minereurile şi ar fi trecut la acţiuni de cucerire. Ne-am înarmat ca măsură de autoapărare. Desigur, producem şi alte lucruri. Le vindem şi căpătăm mai mult tutun, băutură, hrană şi podoabe de care ne folosim, urmă el şi se bătu cu palma peste pântecele umflat.

— Potirele dau fiecărei persoane tot ce-i trebuie, ba chiar şi unele obiecte de lux. De ce să sfârteci pământul şi să împuţi aerul pentru a avea mai mult decât ai nevoie?

— Dar ţi-am spus de ce.

— Mai bine astupaţi groapa, spuse Nur. Sau, mai curând, să n-o fi săpat deloc.

Omul ridică din umeri. Apoi, cu o expresie de uimire, se apropie de Rider.

— I-ascultă, nu cumva eşti steaua de cinema Tom Mix?

Tom îi zâmbi şi-i răspunse:

— Nu-s, *amiko*. Mi-au mai spus şi alţii că aş semăna cu el.

— Te-am văzut... În fine, pe el... când a venit la Paris în cursul turneului european. Eu eram într-o călătorie de afaceri şi am rămas în mijlocul mulţimii ca să te... să-l aclam... Mergea călare pe Tony. Am trăit o experienţă unică. A fost actorul meu favorit din filmele cu cowboy.

— Şi-al meu, făcu Tom şi se îndepărtă.

Frigate îi chemă deoparte pe căpitan şi pe secund.

— Pari schimbat, Pete, constată Martin Farrington. Cred că te gândeşti la acelaşi lucru pe care l-am discutat cu Tom acum câteva clipe.

— Ei, cum puteaţi? se miră Frigate. Despre ce-i vorba?

Martin privi spre Tom şi surâse.

— Sigur, despre ce altceva? Discutam – atenţie – ne gândeam că tare bine ar fi să avem şi noi un vas cu aburi.

Frigate înlemni.

— Nu la asta mă gândisem! Ce vreţi să spuneţi, aveţi de gând să-l furaţi?

— Cam aşa ceva, răspunse Tom cu glas tărăgănat. Pot oricând să-şi facă altul. Ne gândeam ce repede ne-am deplasa în susul Fluviului cu unul dintre vasele acelea drăgălaşe cu aburi.

— În afară de aspectul etic, spuse Frigate, ar fi şi periculos. Presupun că noaptea sunt păzite.

— Ia te uită cine ne face morală, îl puse Martin la punct. Şi tu ai furat suliţa, arcul şi săgeţile, sau ai uitat?

Frigate roşi.

— Nu tocmai. Le făcusem cu mâna mea. Erau ale mele.

— Tot furt se cheamă, insistă Martin. Arboră un zâmbet fermecător şi-l bătu pe Frigate pe umăr. Nu-i cazul să te ruşinezi. Tu aveai nevoie de ele mai mult decât statul şi ai luat ceva ce putea fi lesne înlocuit. Noi ne aflăm într-o situaţie asemănătoare. Trebuie să ne deplasăm mai rapid în amonte.

— Ca să nu spun că merităm puţin confort, adăugă Tom.

— Vreţi să murim?

— Te oferi de bunăvoie? Eu unul n-aş ordona nimănui s-o facă. Dacă nu ţii să te bagi, n-o să ne împiedici pe noi, corect?

— Sigur că nu! îi asigură Frigate roşind iarăşi. Nu ridic obiecţii pentru că m-aş teme. Ascultaţi, aş face-o dac-ar fi necesar. Dar eu nu m-am gândit la asta. E vorba de ceva care ne-ar duce spre nord cu mult mai iute decât o navă cu aburi.

— Vrei să-l rugăm pe Podebrad să ne construiască o navă rapidă? întrebă Martin. Un iaht cu aburi?

— Nu, altceva. Nu mă refeream la ceva care să *urce* pe Fluviu, ci să treacă *pe deasupra*.

— Dă-mi o palmă să-mi revin, exclamă Tom. Vrei să zici un avion?

Tom părea încântat, însă Martin păli.

— Nu, n-ar merge. Adică, el ne-ar duce mult mai repede, dar ar trebui să aterizăm de câteva ori pentru, alimentare şi nu putem produce combustibil. Mă gândeam la alt mijloc de deplasare prin aer.

— Doar n-o fi vorba de-un balon?!

— Ba da, de ce nu? Un balon ori, mai curând, un dirijabil.

53

Pe Tom Rider ideea îl atrăgea.

— Ba nu! spuse Farrington. E prea primejdios! N-am încredere în sacii ăia cu gaz. În plus, ar trebui folosit hidrogen, aşa-i? Păi ăsta ia foc una-două! mai zise el şi pocni din degete. Pe de altă parte, baloanele sunt o pradă uşoară pentru vânturi puternice şi furtuni. Şi-apoi, de unde-mi scoateţi mie un pilot? Unul de avion o fi uşor de găsit, deşi, eu personal, n-am întâlnit decât doi până acum. Pe deasupra, noi am alcătui echipajul, iar asta înseamnă că trebuie să ne pregătim. Dacă n-am înclinaţie pentru aşa ceva? Şi ar mai fi un motiv...

— Simţi furnicături pe la spate? făcu Tom zâmbind.
Martin se îmbujora şi-şi încorda pumnii.
— Ce-ai zice dacă-ţi scot câţiva dinţi?
— Nu mi s-ar întâmpla pentru prima oară, spuse el, dar las-o mai moale, Frisco, încercam doar să descopăr motivele care te reţin. Într-un fel, voiam să te ajut.
Frigate ştia că pe Jack London nu-l preocupase zborul. Şi totuşi, un om care trăise atât de aventuros, dovedise un curaj bătăios şi se arătase de asemenea foarte curios trebuia să fie entuziasmat de călătoria cu un vehicul neîncercat.
Să-i fie teamă de zbor?
Tot ce se putea. Mulţi oameni care păreau să nu se teamă de nimic pe pământ erau înspăimântaţi când se ridicau de la sol. La urma urmei, era una dintre ciudăţeniile caracterului uman, de care nimănui nu trebuia să-i fie ruşine.
Cu toate astea, pesemne că Martin se ruşina să-şi dea teama pe faţă.
Frigate recunoscu în sinea lui că şi el se lăsa cuprins uneori de acel sentiment. Se mai debarasase de el, dar nu scăpase cu totul de povara lui. Nu se sfia să-şi recunoască temerile dacă găsea motive care să le justifice. Însă îi venea greu să-şi dezvăluie spaima când ea pornea din motive obscure.
Reacţia lui Farrington era oarecum normală. Era periculos, poate chiar o neghiobie să plece cu un balon în condiţii meteo imprevizibile. Îi chemară pe Nur şi pe Pogaas să le comunice ideea lui Frigate, iar acesta le spuse şi ce pericole îi puteau pândi.
— Cu toate astea, ţinând seama de timp, ar fi mai practic şi economic să călătorim cu balonul. La o adică, comparând cât ar dura călătoria cu balonul faţă de cea cu vaporul, mai multe pericole am avea de înfruntat pe apă.
— La naiba, nu de primejdii mă tem! Ştii asta prea bine! Doar că… Martin renunţă să mai continue.
Tom surâse.

— De ce rânjeşti? se răsti Farrington. Arăţi ca un sconcs după ce-a mâncat un rahat!

Pogaas surâse.

— Nu-i nevoie să te aprinzi pentru atâta lucru, spuse Tom. Întâi trebuie să aflăm ce gânduri are marele mahăr, Podebrad. Mai mult ca sigur că n-o să vrea să construiască un balon. De ce-ar face-o? Mai bine-am merge la reşedinţa lui să vedem ce părere are.

Nur şi Pogaas aveau treburi mai importante de rezolvat, şi până la urmă, căpitanul, secundul şi un matroz porniră spre clădirea impunătoare din piatră pe care le-o arătase un trecător.

— Sper că nu te-ai gândit serios să furi un vas cu aburi? vru să ştie Frigate.

— Depinde, îi răspunse Tom.

— Nur nu va accepta aşa ceva, explică Frigate. Şi nici alţii.

— Atunci o să ne descurcăm fără el, conchise Tom.

Se opriră în faţa casei lui Podebrad, care se înălţa pe vârful unui deal şi atingea cu acoperişul din bambus crengile unui pin înalt. Gărzile le permiseră să intre într-o sală de aşteptare. Secretara află ce doreau şi dispăru vreme de câteva clipe. Când reveni, le spuse că Podebrad îi va primi peste două zile, după ora prânzului.

Hotărâră ca în restul zilei să meargă la pescuit. Rider şi Farrington prinseră câţiva „crapi” vărgaţi, dar îşi petrecură mai tot timpul plănuind cum ar putea pune mâna pe un vas cu aburi.

Ladislas Podebrad avea părul roşcat şi era de statură potrivită, cu umeri largi şi musculoşi, gât ca de taur, buze subţiri şi bărbia masivă. Cu toate că arăta impunător şi se purtă cu răceală, îngădui ca întâlnirea să ţină mai mult decât se aşteptaseră ei. Totul mersi bine, dar nu exact cum speraseră.

— De ce vă grăbiţi atât să ajungeţi la Polul Nord? Am auzit de turnul despre care se spune că e în mijlocul mării, dincolo de munţi inaccesibili. Nu ştiu dacă merită să dau crezare acestei poveşti. Dar pare plauzibilă. Poate chiar aşa

o fi. S-ar putea ca lumea asta să fi fost făcută chiar de Dumnezeu. Dar e limpede că nişte fiinţe umane, ori semănând cu ele, au refăcut suprafaţa planetei. Ca om de ştiinţă, mi-e clar că resuscitarea noastră e provocată cu mijloace materiale, prin ştiinţă, nu prin intervenţia vreunei forţe supranaturale. Habar n-am de ce. Dar Biserica Celei de-A Doua Şanse are o explicaţie care sună destul de logic, deşi membrilor ei le lipsesc informaţiile sigure. De fapt, Biserica pare să ştie mai multe despre afacerea asta decât oricine altcineva, dacă mă pot exprima astfel.

Bătu darabana cu degetele lungi şi subţiri în tăblia mesei, în vreme ce toţi ceilalţi rămaseră tăcuţi. Urmărindu-l, Frigate se gândi ce discrepanţă exista între degetele lui şi mâinile mari şi pline, ca să nu mai vorbim de statura mătăhăloasă.

Podebras se ridică şi merse până la un dulăpior pe care-l deschise şi scoase dinăuntru un obiect.

Între degete ţinea un os spiralat de la un peşte cu corn.

— Ştiţi prea bine ce reprezintă. Membrii Bisericii îl poartă ca simbol al credinţei lor, deşi eu aş prefera ca la baza ei să fie mai multe cunoştinţe. Dar dacă ar şti mai multe n-ar mai avea nevoie de credinţă, nu? În privinţa asta, seamănă cu toate celelalte religii, fie de pe Pământ sau de aici. Ştim totuşi sigur că există viaţa de apoi. Ori mai curând, a *existat*. Acum, când oamenii nu mai sunt resuscitaţi după moarte, nu avem idee la ce ne putem aştepta. Nici măcar Biserica nu ne spune de ce au încetat translatările atât de brusc. Emit speculaţii că oamenilor li s-a oferit pesemne destul timp să se mântuiască, iar acum nu mai există nici o raţiune pentru continuarea resuscitărilor. Ori suntem mântuiţi deja, ori nu. Zău că nu ştiu care-i adevărul.

Domnilor, pe Pământ am fost ateu, membru al Partidului Comunist din Cehoslovacia. Aici însă, am cunoscut un om care m-a convins că religia n-are nici o legătură cu raţiunea. Baza existenţei religiei, cel puţin, fundamentele nu au nimic în comun cu raţiunea. După actul de credinţă urmează, desigur, motivarea credinţei, justificarea ei pseudologică. Cu toate astea, nici Iisus, nici Marx, Budha,

sau Mahomed, nici hinduşii, nici confucianiştii, taoiştii sau evreii nu au avut dreptate în legătură cu lumea de apoi. În lumea asta au existat mai multe lucruri anapoda decât în aceea unde ne-am născut.

Păşi până la birou, se aşeză pe scaun şi puse osul pe tăblie.

— *Sinjoroj*, astăzi intenţionam să anunţ convertirea mea la religia propovăduită de Biserica Celei de-A Doua Şanse, precum şi demisia mea din fruntea statului Nova Bohemujo. Peste câteva zile urma să mă îmbarc şi să pornesc în amonte, către Virolando, despre care am convingerea că există. Iar acolo voiam să-i pun câteva întrebări lui La Viro, conducătorul şi fondatorul Bisericii. Dacă avea să-mi dea răspunsuri mulţumitoare sau dacă recunoştea că nu ştie tot ceea ce vreau să aflu, mă puneam la dispoziţia lui, mergând unde ar fi nevoie, făcând tot ce mi s-ar cere. Dar dacă informaţiile pe care le deţin sunt corecte, şi n-am nici un motiv să cred că am fost minţit, Virolando e la milioane de kilometri depărtare. Mi-ar trebui jumătate de viaţă pământească pentru a ajunge acolo. Pe nepusă-masă, aţi venit cu o propunere. Sunt uimit că nu mi-a trecut şi mie prin minte aşa ceva. Asta poate pentru că mă interesa mai mult călătoria decât scopul ei. Călătoriile te recompensează mai mult prin posibilitatea autocunoaşterii decât în alt fel, nu? Poate că tocmai de aceea mi-a scăpat esenţialul. Da, domnilor, vă pot construi un balon. Cu o singură condiţie. Va trebui să mă luaţi cu voi.

54

— Nu văd cum am putea refuza o asemenea propunere, *Sinjoro* Podebrad, spuse Farrington după o tăcere stânjenitoare. Cred că pot vorbi în numele tuturor.

Frigate şi Rider dădură aprobator din cap.

— Ne-ai prins la strâmtoare. Iar asta nu pentru că m-aş opune să mergi alături de noi. La o adică, sunt încântat. Însă... ce facem dacă nu găsim piloţi cu experienţă? Ajunşi

în aer, am înnebuni dacă n-am avea habar să manevrăm aparatul sau să evităm diferite situaţii.

— Se rezolvă. Dar va dura mult până construim nava. Dacă nu găsim ingineri care să se pricepă la proiectarea unui asemenea aparat, ori măcar să calculeze specificaţiile, va trebui să pornim de la zero. Între timp, putem căuta un pilot. Deşi sunt foarte puţini, la depărtare de două mii de kilometri în susul sau josul Fluviului trebuie să existe şi omul care ne trebuie. Ori ar putea să existe. La drept vorbind, şansele sunt foarte limitate.

— Eu mă pricep la baloane, spuse Frigate. Am citit o mulţime despre aparate de zbor mai uşoare decât aerul. Am şi zburat cu un balon captiv pe distanţe scurte. Asta nu înseamnă că sunt expert, desigur.

— Poate că va trebui să ne pregătim singuri, *Sinjoro* Frigate. În acest caz, orice cunoştinţe sunt bine venite.

— Sigur, dar asta s-a întâmplat demult. Am uitat multe lucruri.

— Nu prea inspiri încredere, Pete, îl avertiză Puştiul din Frisco pe un ton şuierat.

— Încrederea creşte o dată cu experienţa, interveni Podebrad. Domnilor, eu voi începe lucrările neîntârziat. O să amân anunţul privind convertirea mea până în preajma plecării. Nici un membru al Bisericii sau cineva care propovăduieşte rezistenţa pasivă n-ar putea fi şeful acestui stat.

Frigate se întrebă cât de pătruns era acest om de religia pe care o îmbrăţişase. El socotea că acela care credea în preceptele Bisericii ar fi declarat-o fără întârziere, indiferent de consecinţe.

— Imediat ce încheiem discuţiile, mă voi duce să pregătesc producţia de hidrogen. Ţinând seama de materialele disponibile, cred că metoda cea mai bună ar fi reacţia dintre acidul sulfuric diluat şi zinc. Industria noastră producătoare de acid sulfuric a funcţionat o vreme. Am avut şansa de a descoperi atât platină cât şi vanadiu, dar în cantităţi limitate. Bine-ar fi să producem aluminiu, dar...

— Navele Schutte-Lanz erau făcute din lemn, remarcă Frigate. Pentru un balon n-ar fi nevoie de prea mult lemn.

— Lemn! pufni Farrington. Doar n-ai vrea să zbor într-un dirijabil făcut din lemn?!

— Lemnul s-ar folosi doar la chilă şi la nacelă, îl lămuri Frigate. Învelişul ar putea fi confecţionat din maţe de peşte-balaur.

— Asta ar însemna să pierdem timpul pescuind, spuse Podebrad şi se ridică. Am mult de lucru astăzi, însă mâine m-aş putea întâlni cu voi la masa de prânz. Atunci vom lămuri amănuntele. Până una-alta, vă doresc o zi bună.

În timp ce părăseau clădirea, Farrington îi vorbi lui Rider pe un ton grav:

— Dacă vrei să afli părerea mea, e o nebunie ce facem.

— Mie-mi pare o idee grozavă, îl contrazise Tom. Ca să fiu sincer, m-am cam săturat să călătoresc pe apă.

— Înţeleg, dar bâjbâind în încercările noastre de a învăţa să zburăm cu dirijabilul ăsta blestemat, am putea muri! Dacă ne dăm seama că aşa nu ajungem nicăieri? Ar însemna curată pierdere de vreme.

— Nu mai recunosc în tine pe cel care a fost de atâtea ori în stare să treacă oameni prin torentul White Horse din Alaska doar pentru câţiva bănuţi. Sau care a făcut trafic de stridii... spuse Frigate, apoi se albi la faţă.

Rider şi Farrington înlemniră şi trăsăturile chipurilor li se înăspriră.

— Ţi-am spus o mulţime de poveşti despre Yukon, dar n-am scos o vorbă despre torentul de la White Horse, rosti Farrington rar. Ai tras cu urechea?

Frigate trase adânc aer în piept şi explică:

— La naiba, n-a fost nevoie să fac asta! V-am recunoscut pe amândoi din prima clipă!

Rider sări brusc în spatele lui, iar Farrington strânse în mână mânerul cuţitului din cremene.

— Bine, ia-o înainte, oricine-ai fi tu, i se adresă Rider cu glas monoton. Direct pe navă. Şi te sfătuiesc să nu te ţii de prostii.

— Dar *tu* călătoreşti incognito, nu eu! exclamă Frigate.

— Fă cum te sfătuiesc.
Frigate ridică din umeri şi încercă să zâmbească.
— E limpede că voi doi nu vreţi să vă ascundeţi doar identitatea. Prea bine. O să merg. Doar n-o să mă omorâţi, nu?
— Depinde, rosti sever Rider.
Coborâră dealul şi traversară câmpia. Lângă doc, singurul membru al echipajului era Nur, care discuta cu o femeie.
— Să nu sufli o vorbă, Pete, îl preveni Rider. Şi nu uita să zâmbeşti.
Privindu-l drept în ochi pe micuţul maur, Frigate se strâmbă, sperând că acesta va remarca ceva nelalocul său – fiindcă era extrem de sensibil la gesturi neînsemnate – însă Nur se mulţumi să fluture din mână. După ce ajunseră în cabina căpitanului, Frisco închise uşa şi-l sili pe Frigate să se aşeze pe marginea patului.
— Am stat alături de voi douăzeci şi şase de ani, începu Frigate. Douăzeci şi şase! Şi n-am spus nimănui adevăratele voastre nume.
Farrington se lăsă pe scaunul de la biroul său. Jucându-se cu cuţitul, spuse:
— Aşa ceva nu stă în natura umană. Cum de ţi-ai ţinut gura atâta vreme? Şi de ce?
— Mai ales asta, făcu şi Rider, postat lângă uşă şi ţinând un stilet din corn de peşte în mână.
— Se vedea că nu voiaţi să se ştie. De aceea, fiindu-vă prieten, n-am spus nimic, deşi m-am întrebat ce vă făcea să fiţi atât de secretoşi.
Farrington privi spre Rider.
— Tu ce părere ai, Tom?
Rider făcu un gest din umeri şi spuse:
— Am făcut o greşeală. Trebuia să râdem ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Ori să recunoaştem şi să inventăm vreo poveste pentru a ne justifica.
Farrington lăsă cuţitul şi-şi aprinse o ţigară.
— Da, aşa gândim în aceste momente. Dar ce facem acum?

— După toată mascarada asta, Pete şi-a dat seama că avem ceva de ascuns, remarcă Rider.
— A şi zis-o.
Rider vârî stiletul în teacă şi-şi aprinse ţigara. Frigate se întrebă dacă nu cumva sosise clipa să încerce o evadare. Şansele de reuşită erau reduse. Deşi mai scunzi decât el, cei doi erau foarte puternici şi iuţi. În plus, o asemenea tentativă l-ar fi făcut să pară vinovat de ceva.
Vinovat de ce?
— E mai bine aşa, făcu Tom. Nu te mai gândi la fugă. Calmează-te.
— Deci voi vă gândiţi să mă ucideţi?
— După atâţia ani, spuse Rider râzând, ar fi trebuit să-ţi dai seama că nu putem ucide cu sânge rece nici măcar un necunoscut, iar la tine ţinem destul de mult, Pete.
— Bun, dacă aş fi ce credeţi voi, ce-aţi face?
— Cred că m-aş strădui să mă enervez, ca să pot ucide cu sânge rece.
— De ce?
— Dacă nu eşti cu adevărat Peter Frigate, atunci ştii.
— Dar cine dracu' aş putea fi?
Se lăsă tăcere. Într-un târziu, Farrington stinse ţigareta într-o scrumieră fixată de tăblia biroului şi spuse:
— Tom, problema e că a stat alături de noi mai multă vreme chiar şi decât o nevastă. Dac-ar fi fost unul dintre Ei, de ce-ar mai fi rămas? Mai ales că ne-a recunoscut din prima clipă? Am fi fost răpiţi încă din noaptea aceea.
— Probabil, recunoscu Tom. Nu ştim decât un sfert din ce se petrece. Sau poate de două ori mai puţine lucruri, şi acelea doar minciuni. E posibil să fim luaţi drept nişte fraieri.
— Să fiţi răpiţi de Ei? se miră Frigate.
Martin Farrington aruncă o privire spre Tom şi spuse:
— Ce facem acum? N-avem cum să-l identificăm. Am greşit. Trebuia să-i servim o minciună. Acum trebuie să-i povestim totul.
— Dacă-i unul dintre Ei, n-are rost, răspunse Rider. N-o să afle nimic nou. Mai puţin problema cu Eticul. Iar dacă-i

agentul Lor, n-ar fi fost pus să ne urmărească decât în cazul în care Ei ar fi bănuit legătura noastră cu El.

— Da, am cam sărit calul. Şi nici n-avem aşa ceva pe aici. Ia stai, dacă Pete e agent, de ce ne-ar fi propus construirea unui dirijabil? De ce-ar vrea un agent să ajungem la turn?

— Ai dreptate. Doar dacă nu cumva...

— Hai, zi odată.

— Dacă nu cumva există o încurcătură, iar el e la fel de neştiutor ca şi noi.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Ascultă, în ultima vreme, în loc să dorm sau să-mi omor timpul cu vreo femeie, m-am gândit. Mi-am dat seama că se petrec unele lucruri misterioase. Nu mă refer la ceea ce ne-a spus Eticul. Am în vedere încetarea bruscă a procesului de resuscitare. Nu ţi-a trecut prin minte că planul original nu prevedea asta?

— Cum adică, cineva a dat planul peste cap? Iar asta a modificat totul şi acum toată lumea bâjbâie?

— Da, şi nici agenţii nu ştiu mai multe decât vreunul dintre noi.

— Ceea ce înseamnă că Pete e agent şi încearcă, pur şi simplu, să ajungă acasă.

— Adică ne-a găsit şi n-a mai reuşit să facă nimic, iar atunci a mers alături de noi? Şi a propus construirea balonului, nu de dragul nostru, ci fiindcă vrea să ajungă acolo mai curând?

— Cam aşa ceva.

— Păi am ajuns de unde-am plecat. Pete ar putea fi unul dintre Ei.

— Dacă ai dreptate, rămâne cum am zis. N-o să afle nimic nou de la noi.

— Bun, dar el ne-ar putea spune multe. Multe de tot!

— Ai de gând să-l baţi pentru a-l face să vorbească? Dacă e chiar Frigate?

— Oricum n-aş face-o decât dacă aş şti că miza e mare. Ba, pe naiba, nici măcar aşa.

— Am putea pleca lăsându-l aici, sugeră Farrington.

Tom zâmbi strâmb şi zise:

— Zău? Ţi-ar plăcea, nu? N-ar mai trebui să-ţi încredinţezi nevolnicul trup şi inima plăpândă unui aparat de zburat.

— Mai ai puţin şi mă înfurii, Tom.

— Bine, n-o să mai scot o vorbă pe tema asta. Ştiu că nu eşti deloc laş. Da, dar ce facem? Bagă de seamă, dacă plecăm cu goeleta, până ajungem noi la Polul Nord, lucru nesigur, Peter o să rezolve totul.

— Uf, drace! făcu Farrington. Cum să fie unul dintre Ei? Sunt superiori fiinţelor umane, am dreptate? Iar Pete sigur nu-i un supra-om. Nu te supăra pe mine, Pete.

Tom îl măsură printre gene pe Frigate.

— Poate se preface doar că-i om. Numai că nu cred c-ar fi cineva în stare să facă jocul ăsta vreme de douăzeci şi şase de ani.

— Atunci să-i spunem. Ce-avem de pierdut? Pe de altă parte, după douăzeci şi nouă de ani, m-am săturat să tot păstrez secretul.

— Întotdeauna ai fost slobod la gură.

— Ia te uită cine vorbeşte, bătrânul gură-spartă în persoană! Farrington îşi aprinse o nouă ţigaretă. Rider îi urmă exemplul, apoi continuă:

— Vrei şi tu una, Pete?

— Încercaţi să mă ucideţi cu fum, văd eu, constată Frigate şi scoase o ţigaretă din sacul purtat pe umăr.

— Nu mi-ar strica un păhărel.

— Nici nouă. Tom, fă cinste. Apoi îi povestim totul. Doamne, ce uşurare!

55

— Era o noapte întunecoasă şi furtuna vuia, spuse Tom, apoi zâmbi pentru a da de înţeles că imita dinadins formularea tipică de la începutul oricărui roman de groază. Eu şi Jack...

— Să rămână Martin, Tom. Sau ai uitat? Chiar şi când suntem numai noi doi.

— Sigur, dar pe vremea aceea erai doar Jack. În fine, îl cunoşteam pe Puşti, dar încă nu eram buni amici. Colibele noastre se învecinau, amândoi eram pescari pe o goeletă de patrulare a unui mare războinic. Într-o noapte, când ieşisem din schimb şi dormeam în colibă, m-am trezit brusc. Dar nu tunetele şi fulgerele îmi stricaseră somnul, ci o bătaie uşoară pe umăr. La început am crezut că era Howardine, femeia cu care trăiam. O mai ţii minte, Puştiule?

— Era o frumuseţe, îl lămuri Martin pe Frigate. O scoţiancă roşcovană.

Frigate se foi şi spuse:

— Aştept să aflu esenţialul.

— Gata, atunci fără înflorituri. Nu era ea, fiindcă dormea dusă. Apoi, în lumina unui fulger am zărit o siluetă stând ghemuită lângă mine. Am dat să mă trag înapoi, băgând încet mâna sub pernă, unde ţineam toporişca. Dar n-am putut face nici o mişcare. Cred că eram drogat sau sub influenţa vreunei vrăji. *Vai mie!* am gândit. *Mi-a făcut-o tipul, m-a paralizat şi acum am s-o încasez. Sigur mă voi trezi în altă parte*, însă n-aveam chef să plec. Lumina câtorva fulgere mi l-a înfăţişat în amănunt. Rămăsesem uimit. Nu speriat, pricepi, ci doar uimit. Era învăluit într-o mantie mare şi neagră. Părea să n-aibă cap! Vreau să spun că îl avea acoperit cu un glob mare, ca un acvariu. Avea o culoare întunecată, astfel că nu i-am zărit chipul. Însă el mă vedea. Deşi incapabil de mişcare, puteam vorbi şi l-am întrebat: „Cine eşti? Şi ce vrei?” Am spus asta destul de tare ca s-o trezesc pe Howardine, dar ea nici nu s-a clintit în vremea asta. Socot că era şi ea amorţită, dar mai rău decât mine. Străinul avea o voce groasă şi mi-a răspuns în engleză: „N-am timp, de aceea n-o să intru în amănunte. Numele meu n-are importanţă. Oricum nu ţi l-aş putea spune, fiindcă Ei te-ar putea descoperi şi l-ar afla derulându-ţi toată memoria”. M-am întrebat ce însemna chestia cu derularea memoriei. Întreaga afacere începea să pară ciudată. Ştiam că nu visez, deşi aş fi vrut să fie aşa. „Dacă vor, Ei pot afla tot ce-am vorbit şi făcut aici”, a mai

zis. „E ca şi cum ai avea un film al amintirilor tale. Pot şterge ceea ce nu trebuie să ţii minte, chiar dacă tu nu vrei asta. Dar dacă o vor face, voi mai avea prilejul să-ţi vorbesc”. „Despre cine vorbeşti?” am întrebat eu. „Despre oamenii care au restructurat planeta asta şi v-au resuscitat”, mi-a răspuns el. „Şi-acum ascultă şi nu mă mai întrerupe”. Puştiule, tu mă ştii. Nu înghit orice, dar tipul ăsta vorbea de parcă lumea ar fi fost o fermă a lui, iar eu, doar un lucrător oarecare. Dar spune şi tu, ce puteam face? „Ei locuiesc într-un turn aşezat în mijlocul mării polare”, a zis el. „Pesemne c-ai auzit despre asta. Câţiva oameni au reuşit să treacă munţii care înconjoară marea”. Când a zis asta, am vrut să-l întreb dacă el lăsase frânghia, pentru ca oamenii să se caţăre pe stâncă şi să sape tunelul. Dar pe vremea aceea nu ştiam povestea. „Ei n-au ajuns totuşi în turn”, a continuat el. „Unul dintre ei a murit căzând de pe munte drept în mare. Lui i s-a îngăduit translatarea în Valea Fluviului”.

Tom făcu o pauză să-şi tragă răsuflarea.

— Aflase el cumva despre asta. Necunoscutul a continuat: „Dar ceilalţi n-au fost resuscitaţi. Ei... mai bine nu”. Cum vedeţi, spuse Tom zâmbind, nu ştia totul despre egipteni. Habar n-avea că unul dintre ei a scăpat ori, dacă avea ştire, avea motive să nu-mi spună. Cu toate astea, nu cred că aflase. Altfel nu l-ar fi lăsat să fugă. Deşi... poate că aşa s-a întâmplat. La un moment dat, necunoscutul mi-a spus: „Iuţeala cu care se transmit veştile pe Valea Fluviului e uimitoare. Cred că ştirile trec din gură-n gură. După ce a fost translatat, omul care a căzut de pe munte şi-a povestit păţaniile şi vestea s-a răspândit pretutindeni. Recunoaşte! Ai auzit de istoria asta?” „Până acum, nu”, am spus eu. „Da, dar sigur o vei auzi curând. O să pleci în amonte şi-o vei afla, modificată în fel şi chip, dar are la bază un grăunte de adevăr. Sunt sigur că v-aţi întrebat de ce aţi fost resuscitaţi şi plasaţi aici, nu?” Eu am dat din cap, iar el a continuat: „Semenii mei, Eticii, au făcut asta pur şi simplu ca experiment ştiinţific. V-au adus aici pe toţi, au amestecat rasele şi naţiile care au trăit în diferite epoci,

doar pentru a vă studia reacţiile. Pentru a le înregistra şi clasifica. După aceea”, – şi zicând asta, vocea lui a explodat de indignare – „după ce vor face experienţe pe voi, după ce vă vor fi dat speranţa că veţi trăi etern, vor încheia proiectul! Veţi căpăta moartea eternă! Nu veţi mai fi resuscitaţi. Veţi redeveni ţărână şi aşa veţi rămâne!” „Asta mi se pare o cruzime de neînchipuit”, am zis eu, uitând că nu-mi dăduse voie să vorbesc. „E inuman de crud”, a întărit el. „Au puterea de a vă da viaţa eternă! Adică aţi trăi atâta vreme cât există şi Soarele. Chiar mai mult, fiindcă aţi putea fi transportaţi pe altă planetă, cu un Soare în plină activitate. Dar nici vorbă! N-o vor face! Ei afirmă că nu meritaţi nemurirea”. „Asta e de-a dreptul lipsă de etică”, am spus eu. „Şi atunci, de ce-şi zic Etici?” Vorbele mele l-au făcut să amuţească o clipă, după care a zis: „Pentru că ei consideră că ar fi lipsit de etică să îngăduie unei specii atât de nenorocite şi nedemne să trăiască etern”. „E clar că n-au o părere prea bună despre noi”, am conchis eu. „Nici eu”, mi-a răspuns necunoscutul, „numai că, proaste sau bune, părerile despre umanitatea luată *en masse* n-au nimic în comun cu aspectele etice”. „Cum poţi iubi o persoană pe care-o dispreţuieşti?” am întrebat eu. „Nu-i uşor”, mi-a răspuns, „însă acest lucru rămâne valabil pentru tot ce-i cu adevărat etic. Nu mă sili să pierd timpul cu aşa ceva”. A licărit o luminiţă albăstruie şi astfel am văzut că-şi scosese mâna de sub mantie. În jurul încheieturii se afla un dispozitiv ceva mai mare decât un ceas de buzunar, care emitea acea lumină albăstruie. N-am putut zări ce avea pe cadran, dar din aparat se auzea un zvon de voci, ca dintr-un radio cu volumul dat la minimum. N-am distins cuvintele, însă totul suna ca o limbă străină pe care n-o mai auzisem până atunci. Iar lumina aceea mi-a înfăţişat globul, care era întunecat şi părea din sticlă. Omul avea o mână mare, cu degete lungi şi zvelte. „Nu mai am timp”, a remarcat el şi a băgat mâna sub mantie, iar coliba s-a scufundat într-o beznă brăzdată când şi când de vreun fulger. „Nu-ţi pot spune de ce te-am ales”, a urmat el, „însă aura te arată drept candidat posibil pentru această

misiune”. *Ce-o fi aceea aură?* M-am întrebat eu. Ştiam cum era explicat în dicţionar, dar aveam senzaţia că el se referea la cu totul altceva. *Şi care-o fi misiunea?* Deodată, ca şi cum mi-ar fi ghicit gândurile, necunoscutul a scos din nou mâna de sub mantie. Lumina albăstruie strălucea mai puternic, atât de orbitor, încât abia de puteam să-l zăresc. Acum îi vedeam totuşi mâinile cu care ridica globul. Mi-am închipuit că dacă-mi voi încorda privirea voi reuşi să-i disting măcar forma capului sau câte ceva din trăsăturile feţei. Cu toate acestea n-am văzut decât globul mare de deasupra capului. Nu globul din sticlă, fiindcă pe acela îl ţinea într-o parte. Obiectul de deasupra creştetului său se rotea, împrăştiind nenumărate culori şi era atât de sclipitor, încât nu-mi puteam dezlipi ochii de la el. Din când în când din el porneau nişte antene care ţâşneau brusc şi se retrăgeau în obiectul rotitor. Nu vă ascund că am tras o spaimă cumplită. Ori poate nu era teamă, ci un fel de fascinaţie îngrozită. Era ca şi cum aş fi avut un înger în faţa ochilor şi nu-i ruşinos să te temi de un înger.

— Lucifer a fost înger, constată Frigate.

— Da, ştiu, am citit şi eu Biblia. Şi Shakespeare. Poate n-am trecut prin şcoală, dar m-am autoeducat.

— N-am vrut să dau de înţeles că ai fi un ignorant, îl lămuri Frigate.

Martin pufni şi spuse:

— Voi doi nu prea credeţi în îngeri, aşa e?

— Eu unul, nu, recunoscu Tom, dar el aşa *arăta*. Oricum, nu cred că aura asta e vizibilă în mod obişnuit. Pesemne că mi-a arătat-o cu ajutorul acelui obiect purtat la încheietura mâinii. Ea a dispărut brusc, iar strălucirea albăstruie a pierit imediat. Prea repede ca să-i văd faţa. Un nou fulger i-a evidenţiat silueta şi am remarcat că-şi pusese globul înapoi pe cap. Acum ştiam ce voia să spună prin aură. Mi-am dat seama din spusele lui că şi eu aveam una. Şi era vizibilă.

— Mai rămâne să susţii că eşti înger, îl zeflemisi Martin.

— „Tu poţi, chiar trebuie să mă ajuţi”, mi-a spus necunoscutul. „Vreau să porneşti în susul Fluviului, către turn. Dar mai întâi o să-i povesteşti acestui Jack London

întâmplarea din noaptea asta. Trebuie să-l convingi că spui adevărul şi să-l determini să te însoţească. Dar cu nici un preţ să nu comunici altcuiva că am vorbit cu tine. Nimănui. Noi, Eticii, suntem puţini la număr, şi rareori ne aventurăm afară din turn. Duşmanii mei au agenţi printre voi. Nu mulţi, în comparaţie cu restul oamenilor. Sunt însă deghizaţi ca resuscitaţi şi sigur mă caută. Până la urmă, vor bănui că am recrutat ajutoare din rândul locuitorilor Văii. De aceea vor încerca să te găsească. Dacă se întâmplă aşa ceva, te vor duce în turn, îţi vor derula memoria, o vor citi, eliminând porţiunile referitoare la mine. Apoi te vor readuce în Vale. Şi London are o aură de tigru, de aceea trebuie să ţi-l faci însoţitor. Spune-i că o să vă caut şi atunci se va convinge. Tot astfel veţi afla amândoi mai multe”. Apoi s-a ridicat şi a adăugat: „Abia atunci”.

L-am privit fix în clipa în care un fulger i-a luminat silueta întunecată, mantia şi globul. M-am întrebat dacă nu cumva înnebunisem. Am încercat să mă ridic şi n-am putut. După vreo jumătate de oră, paralizia mi-a trecut şi am ieşit afară din colibă. Furtuna trecuse, iar norii începuseră să se risipească. Dar nu l-am mai zărit.

Martin continuă povestea. Tom venise la el în următoarea seară şi-l făcuse să promită că va păstra pentru sine ceea ce va afla. Martin nu ştia dacă era cazul să creadă. S-a convins că nu era vorba de o minciună când şi-a dat seama că Tom n-avea nici un motiv să inventeze o asemenea istorie fantastică.

Incidentul avusese loc, dar nu putea fi o farsă jucată de cineva necunoscut?

Tom a rămas pe gânduri şi apoi s-a întrebat dacă nu cumva London jucase rolul necunoscutului, luându-l în râs. Curând au înţeles amândoi că nici ei, nici alţii n-ar fi posedat globul de sticlă sau instrumentele acelea. Şi cum s-ar fi reuşit falsificarea aurei?

Puştiul din Frisco începuse să nu-şi găsească locul. Îi plăcuse ideea de a construi o navă cu pânze pentru a porni la drum. Fie că povestea era adevărată, fie că nu, ea îi

oferea un stimulent, dădea un sens vieţii lui. Tom îl aproba întru totul. Turnul a devenit astfel un fel de Sfânt Graal.

— M-am simţit mizerabil când a trebuit s-o părăsesc pe Howardine fără o vorbă. Puştiul nu se înţelegea prea bine cu femeia lui, o tipă înaltă şi fără sare, cu un semn pe umăr – mă-ntreb ce-o fi găsit la ea – aşa că el n-a avut ce regreta părăsind-o. Am urcat de-a lungul Fluviului cale de câteva sute de pietre-potir, apoi am început să ne facem goeleta. Ni s-a alăturat şi Nur, care ne-a ajutat. E singurul rămas din echipajul cu care am pornit.

Ducându-şi degetul la buze, Tom păşi pisiceşte către uşă. Îşi lipi urechea de tăblie şi ascultă vreme de o secundă. Apoi o deschise brusc.

Micuţul maur, Nur el-Musafir, stătea lângă uşă.

56

Fără a părea surprins ori speriat, Nur întrebă în engleză:

— Pot intra?

— Bineînţeles! explodă Tom.

Cu toate acestea, nu manifestă intenţia de a-l trage cu forţa înăuntru. Ceva din înfăţişarea micuţului bărbat brunet dădea de înţeles că urmările ar fi fost neplăcute în cazul vreunui gest violent.

Fierbând de furie, Farrington se ridicase în picioare.

— Trăgeai cu urechea?

— Evident.

— De ce? vru să ştie Tom.

— Fiindcă la urcarea pe vas mi-am dat seama din expresia de pe feţele voastre că se întâmpla ceva ciudat. Peter era în primejdie.

— Mulţumesc, Nur, spuse Frigate.

Tom Rider închise uşa, iar Martin gemu:

— Simt nevoia să mai beau ceva.

Nur se aşeză pe un dulăpior, iar Martin dădu pe gât două guri de whisky.

— Ai auzit tot? întrebă Tom.

Nur dădu afirmativ din cap.

— Mai bine stăteam pe punte cu portavocea la gură, ca să afle toată lumea! răcni Martin.

— Mama naibii! exclamă Tom. Acum avem şi problema asta pe cap.

— Aşa cum nu-i nevoie să-l ucizi pe Peter, mă poţi lăsa şi pe mine în viaţă, spuse Nur. Îşi scoase un trabuc din sacul de umăr şi-l aprinse. Le-am auzit pe femeile voastre spunând că se vor întoarce repede. N-avem prea mult timp.

— Joacă tare, nu crezi? făcu Tom către Martin.

— Ca un agent cu experienţă. Nur pufni în râs:

— Greşiţi. Mai curând ca unul care a fost *ales* de un *Etic!* Uitaţi-vă bine la mine. Trebuia să vă întrebaţi cu mult timp în urmă de ce m-am alăturat vouă de la început şi am rămas, în ciuda tuturor chinurilor prin care am trecut în călătoria asta.

Martin şi Tom rămaseră cu gura căscată.

— Da, ştiu la ce vă gândiţi, urmă Nur. Dacă aş fi agent, aş pretinde că-s unul dintre cei recrutaţi de Etici. Credeţi-mă, nu-s agent.

— Şi cum să verificăm asta? Poţi dovedi?

— Dar cum aflu eu că *voi* nu sunteţi agenţi? Aveţi vreo dovadă?

Căpitanul şi secundul rămaseră fără grai.

— Când ai vorbit cu necunoscutul misterios? îl întrebă Frigate. Şi de ce nu i-ai spus lui Tom că te-ai vârât în chestia asta?

Nur ridică din umeri.

— A apărut la scurt timp după ce l-a vizitat pe Tom. Nu ţin minte exact când. Cât priveşte a doua întrebare, nu-ţi pot răspunde. Am o bănuială că Eticul nu ne spune adevărul. Poate ne trage pe sfoară spunându-ne doar o parte din ce ştie. N-am idee de ce, dar sunt tare furios.

— Poate c-ar trebui să-i lăsăm aici pe cei doi, sugeră Martin.

— Dacă procedaţi aşa, îl preveni Nur, eu şi Peter plecăm pe calea aerului şi o să ajungem înaintea voastră.

— Parc-ar parafraza cântecul lui Bobby Burns, cel pe care-l fredonezi mereu, i se adresă Tom lui Martin.

Martin pufni nemulţumit şi zise:

— Tom, nu-s agenţi ai duşmanilor de care vorbea vizitatorul tău. Altfel ne-ar fi înşfăcat de mult. Prin urmare, trebuie să-i credem. Dar tot nu pricep de ce nu ne-a anunţat Eticul despre Nur.

Tom propuse un toast în cinstea grupului proaspăt închegat şi băură cu toţii. Curând auziră zgomotul făcut de sosirea femeilor. Când ele intrară în cabină, bărbaţii râdeau de o glumă spusă de Martin, însă avuseseră vreme să fixeze o întâlnire undeva, pe un deal.

În ziua următoare se văzură cu Podebrad, care-i prezentă personalului său tehnic. Se apucară imediat să studieze specificaţiile pentru balon.

Frigate arătă că acesta trebuia să fie construit în funcţie de scopul propus. Dacă doreau să ajungă doar la izvoare aveau nevoie de o navă suficient de mare care să poată stoca tot combustibilul necesar călătoriei. Plafonul ei de zbor trebuia să fie de peste 4.572 de metri. Dacă ţineau să traverseze munţii care înconjurau marea polară, aveau nevoie de unul care să urce la peste 9.144 de metri.

Asta în cazul că erau adevărate poveştile privind înălţimea lor. Nimeni nu ştia sigur.

Le-ar fi luat prea mult timp să proiecteze şi să construiască un dirijabil pentru zborul lung, la mare altitudine. Acesta ar fi necesitat un echipaj numeros şi, deci, multe ore de pregătire. La altitudini mari, motoarele ar fi avut nevoie de supraîncărcare. În plus, vânturile ar fi fost mai puternice decât la altitudini mai mici. Prea puternice. Zeppelinul ar fi trebuit să aibă şi rezerve de oxigen pentru echipaj şi motoare. Se punea şi problema jivrajului motoarelor.

Frumos ar fi fost să-l echipeze cu motoare cu reacţie. Acestea erau însă ineficiente la mică altitudine şi viteză redusă. Ele nu puteau fi folosite decât la aparate de mare altitudine. Din nefericire, le lipseau metalele necesare pentru fabricarea unor asemenea motoare.

Podebrad le spuse că era exclusă construirea unui dirijabil mare. Pe el îl interesa doar tipul mai mic şi nerigid. Acesta ar fi reuşit traversarea munţilor, menţinându-se la o altitudine de peste 3.962 de metri. Era conştient că munţii aveau 6.096 de metri în unele porţiuni. Aparatul urma să zboare de-a lungul lor până găseau unii mai puţin înalţi.

— Asta ar solicita mai mult combustibil, deoarece călătoria ar fi mai lungă, remarcă Frigate.

— Evident, spuse Podebrad. Aparatul ar trebui să fie îndeajuns de mare pentru a face faţă unei astfel de situaţii.

Era clar că *Sinjoro* Podebrad avea ultimul cuvânt.

În ziua următoare. Proiectul Zeppelin intră în lucru şi se încheie după opt luni, cu patru luni mai devreme decât se apreciase iniţial. Podebrad scosese sufletul din tehnicieni.

Nur îl întrebă cum vor găsi Virolando fără hărţi.

Cehul îi spuse că vorbise cu câţiva misionari care erau de acolo. Potrivit relatărilor, Virolando se afla în apropierea regiunii arctice în care Fluviul curgea în sens invers. Era la circa 50.000 de kilometri depărtare de izvoare şi uşor de identificat din aer. Cum era situat pe malul unui lac foarte mare de forma unei clepsidre şi avea exact o sută de turle din stâncă, nu se putea confunda.

Cu alte cuvinte, dacă nu cumva exista şi o copie a acestuia.

Mai târziu, Frigate spuse:

— Am îndoieli privind apartenenţa lui la sectă. Cei pe care i-am cunoscut erau calmi şi foarte înţelegători, însă tipul ăsta ne-ar putea da lecţii de purtare glacială.

— Poate că-i agent, remarcă Nur.

Acest gând îi făcu pe ceilalţi să amuţească.

— Dacă e, spuse Nur, n-ar vrea să construiască un zeppelin capabil să zboare la mare altitudine pentru a traversa munţii polari?

— Nu cred că un aparat ar putea atinge o asemenea altitudine, îşi dădu Frigate cu părerea.

Indiferent ce-ar fi fost, Podebrad ştia să obţină rezultate. Cu toate că nu găsise pilot, avea destui ingineri capabili să

conducă cele zece-douăsprezece vase. Aşa hotărî ca piloţii să se pregătească singuri.

Aleseră trei echipaje, astfel încât să se găsească înlocuitori dacă, dintr-un motiv sau altul, vreunul dintre oameni se dovedea inapt. Frigate, Nur, Farrington, Rider şi Pogaas începură să aibă îndoieli încă din perioada pregătirii la sol. Nici unul nu se pricepea la motoare, ceea ce însemna că aveau nevoie de pregătire. De ce i-ar folosi Podebrad când avea ingineri şi mecanici experimentaţi?

Pornise cu ideea unui echipaj format din opt persoane dar, credincios promisiunii, cei cinci de pe *Razzle Dazzle* erau numiţi în primul echipaj. Podebrad participa la fiecare ridicare în aer, deşi doar în calitate de observator.

Frigate simţi o nelinişte când făcu primul zbor, însă experienţa căpătată pe baloane îl ajută să-şi depăşească tracul de început.

Echipajele se antrenau pe rând. Apoi zeppelinul uriaş, semirigid, efectuă câteva zboruri de probă de 600 de kilometri. Trecu peste cele patru şiruri de munţi, ceea ce permise echipajului să vadă văi despre a căror existenţă nu se ştiuse, deşi se aflau practic foarte aproape.

În seara dinaintea plecării, echipajele participară la o mare petrecere dată în cinstea lor. Echipajul de pe *Razzle Dazzle* era de faţă, mai puţin femeile cu care convieţuiau căpitanul, secundul şi Frigate. Se înţelege de la sine că ele se supăraseră fiindcă fuseseră uitate. Deşi îşi găsiseră deja alţi amanţi, nu-i iertaseră încă pe foştii companioni.

Nur sosise în Noua Boemie fără însoţitoare, astfel că nu avea motive să simtă vreun regret.

Cu puţin timp înainte de miezul nopţii, Podebrad îi trimise pe toţi acasă; Ascensiunea avea să înceapă înainte de răsăritul soarelui, iar echipajul trebuia să fie treaz chiar mai devreme. Oamenii din grupul lui Farrington se culcară într-o colibă din apropierea uriaşului hangar din lemn de bambus care adăpostea dirijabilul şi, după ce flecăriră o vreme, adormiră. Se aşteptaseră ca Podebrad să-şi anunţe demisia şi plecarea în timpul petrecerii. Dar n-o făcuse. Probabil că

intenţiona să amâne totul până în clipa când se va afla pe aeronavă.

— S-o fi gândit că ar fi linşat, spuse Martin.

Frigate adormi ultimul sau cel puţin aşa îşi închipui el. Era posibil ca Martin să mimeze somnul. Deşi nu se arătase temător, încă detesta ideea de a se ridica în aer.

Prea încordat ca să adoarmă, Frigate se perpeli mai toată noaptea. Întotdeauna adormea greu înaintea evenimentelor importante; aşa i se întâmplase în preziua unor meciuri de fotbal sau curse de atletism. De cele mai multe ori, insomnia făcuse loc epuizării în ziua următoare, astfel că nu se putuse arăta la înălţime. Până şi îngrijorarea că nu ar fi îndeajuns de pregătit îl făcuse de multe ori să dea greş.

Pe lângă acestea, zburând pe avioane ale Flotei SUA în tinereţe şi cu baloane în floarea vârstei, cunoştea prea bine primejdiile care îl puteau pândi.

Se trezi din somnul iepuresc când auzi motoarele urlând şi elicele rotindu-se.

Se rostogoli jos din pat, deschise uşa şi privi afară. Deşi nu reuşi să scruteze prin ceaţă, îşi dădu seama că sursa zgomotului nu putea fi decât una singură.

Îi trebui aproape un minut să-i trezească pe ceilalţi. Purtând doar kilturi şi având prosoape groase pe spinare, se năpustiră către hangar. În câteva rânduri se izbiră de colibe, împiedicându-se mereu-mereu. În cele din urmă, urcând panta uşoară a câmpiei, ajunseră cu capetele deasupra valului de ceaţă.

În lumina sclipitoare a stelelor, văzură lucrul de care se temuseră cel mai mult.

Pe pământ rămăseseră bărbaţi şi femei, ovaţionând pe jumătate adormiţi. Aceştia trăseseră dirijabilul din hangar cu ajutorul frânghiilor. Acum, după ce-şi încheiaseră treaba, priveau nava ridicându-se încet. Deodată, apa care constituia balastul se revărsă pe pământ, udându-i pe mulţi dintre spectatori. Ceva mai mobil acum, aparatul având forma unui trabuc se înălţă şi porni spre amonte. Cu toate luminile aprinse în cabinele situate sub chila lungă de formă triunghiulară, care ţinea pe toată lungimea, dirijabilul

sclipea. În dreptul unui hublou reuşiră să distingă silueta lui Podebrad.

Urlând şi blestemând, porniră în goană. Ştiau însă că nu puteau face nimic pentru a stopa decolarea.

Farrington înşfacă o suliţă proptită de marginea hangarului şi o aruncă spre aparat, însă ea nu-şi atinse ţinta şi căzu, cât pe ce să lovească o femeie. El se trânti la pământ şi începu să lovească deznădăjduit cu pumnii în iarbă.

Rider sărea pe loc, fluturându-şi braţele furios.

Nur clătină din cap.

Pogaas răcni blesteme în limba maternă.

Frigate izbucni în lacrimi. Ceilalţi pierduseră nouă luni din cauza lui. Dacă nu i-ar fi trecut prin minte ideea dirijabilului, ar fi parcurs deja cel puţin 50.000 de kilometri.

Cel mai grav lucru era că *Razzle Dazzle* fusese vândut. Şi nu pe mai nimic. Pe cinci sute de ţigarete, băutură şi unele favoruri personale.

Mai târziu se aşezară mohorâţi în apropierea unei pietre, aşteptând erupţia de energie şi umplerea potirelor. Localnicii aflaţi în jurul lor făceau un zgomot infernal, discutând despre fostul lor lider şi blestemându-l. Membrii echipajului de pe *Razzle Dazzle* rămaseră tăcuţi. În cele din urmă, Martin Farrington spuse:

— Ei bine, putem oricând să furăm goeletă.

— N-ar fi cinstit, constată Nur.

— Ce vrei să spui cu asta? Nu m-am gândit s-o luăm înapoi fără să plătim. Le vom înapoia exact ce ne-au dat pe ea.

— Nu vor fi de acord cu o astfel de tranzacţie, îl lămuri Tom.

— Şi ce vor cere în schimb?

Tăcură cu toţii, fiindcă se iscă agitaţie. Un bărbat tocmai anunţase că un consiliu îl alesese pe noul şef al statului. Era Karel Novak, adjunctul lui Podebrad. Unii ovaţionară, însă majoritatea erau prea deprimaţi ca să-i intereseze o asemenea veste.

— De ce credeţi că ne-a făcut-o? vru să ştie Martin. Eram la fel de pricepuţi ca şi ceilalţi şi promisese că ne ia cu el.

— Adevărul e, spuse Frigate cu un glas tremurător ce-i trăda amărăciunea, că eu nu pilotam la fel de bine ca Hronov şi Zeleny. Podebrad ştia că dacă m-ar fi respins, voi veţi face un scandal monstru. De aceea a decolat fără să ne ia pe nici unul.

— Scârbă nenorocită! răbufni Tom. Nu. Nu de asta. De fapt, erai destul de bun.

— Nu vom şti niciodată, se consolă Martin. Ia spuneţi-mi, credeţi că Podebrad ar putea fi agent? O fi aflat ceva despre noi şi de aceea ne-a abandonat cu degetul în gură?

— Mă-ndoiesc, spuse Nur. *Ar putea fi*. Pesemne că la început avea intenţia de a construi un vas cu aburi cu care să plece spre izvoare. Apoi am apărut noi şi i-am vârât altă idee în căpăţână: dirijabilul. Numai că am luat plasă.

— Dacă e agent, cum de-a aflat despre noi?

Frigate îşi înălţă capul.

— Asta era! Poate vreuna dintre femeile pe care le-am părăsit v-a auzit din întâmplare discutând. Uneori, vă trezeaţi vorbind prea tare. Ori pesemne că v-au auzit Eloise sau Nadja bodogănind în somn. Ca să se răzbune, i-au spus totul lui Podebrad, iar el a hotărât să ne lase aici.

— Nici una dintre ele n-ar fi fost în stare să-şi ţină gura, spuse Tom. De mult s-ar fi dat de gol.

— N-o să ştim niciodată, spuse Martin, clătinând din cap.

— Zău? îl îngână Tom. Ei, află că dacă-l prindem din urmă pe Podebrad, cu mâinile mele îi rup gâtul.

— Dar mai întâi îi frâng eu picioarele, nu se lăsă Farrington.

— Ba nu, eu vreau să construiesc o casă cu şase etaje, spuse Frigate, cu o singură fereastră, la ultimul etaj. După aceea îl executăm după o metodă specific cehească. Prin defenestrare.

— Poftim? făcu Tom.

— Îl aruncăm pe fereastră.

— Răzbunarea imaginată reprezintă o metodă recomandată pentru eliberarea furiei, explică Nur. Mai bine-

ar fi, totuşi, să nu simţi nevoia de a te răzbuna. Acum trebuie să facem ceva, nu să spumegăm de furie.

Frigate se ridică grăbit în picioare.

— Mi-a venit o idee! Nur, vrei să ai grijă de potirul meu? Mă duc să discut cu Novak.

— Tu şi ideile tale! strigă supărat Farrington. Ne-au adus deja destule necazuri! Întoarce-te!

Frigate se îndepărtă fără să-l bage în seamă.

57

Parseval plutea pe deasupra abisului încet şi maiestuos. Atât botul cât şi elicele erau înclinate în sus. Torentul de aer care năvălea prin spărtură scădea în intensitate când atingea partea superioară a canionului, iar dirijabilul nu trebuia să se lase prins de curentul descendent. Cyrano era silit să calculeze forţa cu precizie, menţinând nava la aceeaşi altitudine, înaintând totuşi către centrul găurii boltite. O eroare, oricât de neînsemnată, putea propulsa aeronava în jos, izbind-o de marginea canionului şi frângând-o în două.

Jill socoti că n-ar fi riscat să intre prin acel spaţiu dacă ar fi fost căpitanul navei. Ar fi preferat să dea un ocol muntelui, în căutarea altei porţi. Asta însemna, totuşi, un consum prea mare de combustibil. Luptând împotriva unor vânturi atât de puternice, motoarele consumau extrem de mult, încât n-ar mai fi putut reveni în Parolando. Dirijabilul n-ar fi ajuns nici măcar până în apropierea lui *Mark Twain*.

Cyrano transpira de încordare, însă ochii îi rămăseseră sclipitori şi pe chip i se citea dorinţa de a reuşi. Nu arăta speriat, chiar dacă era. Jill trebui să recunoască în sinea ei că în situaţia de faţă Cyrano se dovedea cel mai bun. Având reflexe perfecte, el sigur nu va îngheţa de frică. Pentru Cyrano, situaţia era asemănătoare unui duel. Vântul izbea; el para lovitura; vântul riposta; el găsea replica cea mai adecvată.

Acum se aflau înconjuraţi de norii groşi care se năpusteau prin spaţiul gol.

Brusc, pătrunseră.

Deşi erau încă orbiţi de ceaţă, reuşiră să citească indicaţiile radarului. În faţa lor se afla o mare, la un kilometru dedesubt. Era înconjurată de munţi. Iar în faţa lor, în mijlocul mării, la 48,5 kilometri, se zărea un obiect care se ridica deasupra apei, cu toate că părea strivit de masivitatea munţilor.

Privind la tubul cu raze catodice de pe tabloul de comandă, Cyrano spuse:

— Iată şi turnul!

Stând în faţa aparaturii de la babord, specialistul radar confirmă observaţia vizuală.

Firebrass ordonă ridicarea navei la altitudinea de 3.050 de metri. Elicele nu puteau fi aduse în poziţie orizontală pentru a înălţa dirijabilul mai rapid, întrucât el trebuia să facă faţă vântului puternic.

Cu toate acestea, în timp ce luau înălţime, constatară că vântul scăzuse în intensitate. În momentul când avea să atingă altitudinea dorită, aparatul putea porni drept înainte. Deocamdată, viteza de deplasare a dirijabilului faţă de sol era de 80,5 kilometri pe oră. Pe măsură ce se apropia de turn, se mişca tot mai repede.

Cerul era mai sclipitor decât în amurg, fiind luminat de soarele lipsit de vlagă, dar şi de stelele adunate ciorchine.

Aparatele radar puteau cerceta acum întreaga zonă, atingând partea superioară a celui mai îndepărtat perete. Suprafaţa aproape circulară a mării avea 97 de kilometri lăţime. Zidul situat de cealaltă parte avea aceeaşi înălţime ca şi cel apropiat.

— Turnul! exclamă Firebrass. Are 1,7 kilometri înălţime şi 16 kilometri lăţime!

Mecanicul-şef Hakkonen îl întrerupse pentru a-i raporta că pe corpul navei începuse să se formeze gheaţă. Încă nu cuprinsese totuşi hublourile cabinei de comandă, deoarece acestea erau făcute din plastic rezistent la frig.

— Cyrano, coboară la 1.530 de metri, ordonă Firebrass. La altitudinea aceea aerul e mai cald.

Vărsându-se în mare, apele Fluviului încă păstrau căldura chiar după trecerea prin regiunea arctică. În depresiunea aceea adâncă şi rece, apa ceda atâta căldură, încât temperatura de la 1.524 de metri era de două grade Celsius. Mai sus însă, aerul umed devenea o capcană de gheaţă.

În timp ce dirijabilul cobora, operatorul radar raportă că interiorul lanţului muntos nu era la fel de neted ca suprafaţa lui exterioară. Se remarcau spaţii goale şi protuberante, de parcă făuritorii muntelui socotiseră că nu era nevoie să termine şi interiorul.

Radarul depistase bârna îngustă descrisă de Joe Miller. Ea ducea de pe vârful muntelui până la poale. Mai observară o bârnă asemănătoare mergând de-a lungul apei şi dispărând în dreptul unei deschizături de vreo 3 metri înălţime şi 2 lăţime.

Nimeni nu scoase o vorbă. Doar Jill se întrebă cu voce tare de ce fusese făcută gaura prin care se strecurase dirijabilul.

— Poate-i pentru navele lor aeriene, dacă au cumva, emise Firebrass o părere. Ar putea fi folosită ca rută care să nu treacă pe deasupra muntelui.

Părea o explicaţie mulţumitoare.

— Pesemne, spuse Piscator. Cu toate acestea, explozia de lumină care l-a speriat atât de rău pe Joe Miller nu putea fi cauzată de razele soarelui trecând prin deschizătură. În primul rând, chiar dacă ar fi fost aşa, razele n-ar fi iluminat partea superioară a turnului. Joe a zis că ceaţa se dispersase vreme de o clipă. Chiar şi aşa, razele n-ar fi atins turnul. Iar dacă s-ar fi întâmplat asta, Joe ar fi trebuit să se afle în linie cu razele şi cu turnul. Imposibil, fiindcă bârna pe care stătea nu merge atât de departe ca să-l plaseze în aceeaşi linie.

— Poate că lumina orbitoare provenea de fapt de la nava pe care a văzut-o o clipă după aceea, spuse Firebrass. Cobora şi pesemne că, într-un fel sau altul, motoarele ei

scoteau flăcări pentru a reduce viteza de coborâre. Lui Joe i s-a părut că era vorba de razele soarelui.

— Tot ce se poate, admise Cyrano. Ori lumina era un semnal pornit din turn. Dacă Joe stătea pe brână şi turnul e destul de înalt pentru a-l vedea de la 48,5 kilometri depărtare, cum putea percepe maşinăria zburătoare, care e mult mai mică?

— Poate nu era chiar atât de mică, spuse Firebrass.

Rămaseră tăcuţi o clipă. Jill încercă să aprecieze mărimea unui aparat care putea fi zărit de la o asemenea distanţă. Nu ştia ce ar trebui să fie, însă considera că sigur avea un kilometru lăţime.

— Nu-mi place să mă gândesc la asta, recunoscu Cyrano.

Firebrass îi ordonă să conducă dirijabilul în cerc, dând roată mării. Radarul arăta că suprafaţa turnului circular era netedă şi neîntreruptă, cu excepţia deschizăturilor aflate la aproximativ 243 de metri sub vârf.

Apărea şi o diferenţă între înălţimea exterioară şi cea interioară. În interiorul pereţilor înalţi de 243 de metri se găsea suprafaţa netedă a unei piste de aterizare de aproape 16 kilometri lăţime.

— Deschiderile de la baza peretelui sunt ceva mai coborâte faţă de centru, constată Firebrass. Asta pentru ca apa să se poată scurge prin deschizături.

Le atrase atenţia în mod deosebit singura protuberantă de pe „Pista de aterizare”. Plasată în sud – din centrul turnului nu se putea pleca decât spre sud – aceasta era o emisferă cu diametrul de 16 metri şi înălţimea de 8 metri.

— Dacă aceea nu-i o intrare, sunt gata să înghit un prosop, anunţă Firebrass, apoi clătină din cap. Sam o să fie dezamăgit auzind asta. Nimeni nu poate pătrunde în turn decât pe calea aerului.

— Încă n-am intrat, murmură Piscator.

— Serios? Nu-i o noutate. Dar bineînţeles c-o să încercăm. Atenţie la mine, vă rog. Sam a ordonat să facem doar o expediţie de cercetare. Cred că încercarea de a pătrunde în turn se încadrează în ideea de cercetare.

Firebrass era aproape întotdeauna debordant, însă acum părea să tremure din tot trupul şi se aprinsese la faţă ca niciodată. Până şi vocea îi devenise nesigură din cauza emoţiei.

— Înăuntru ar putea exista arme defensive, automate ori acţionate de oameni. Nu putem afla decât intrând acolo, dar n-aş vrea să periclitez securitatea navei mai mult decât e cazul. Jill, eu şi un grup restrâns o să coborâm cu un elicopter. Rămâi la comandă, ceea ce înseamnă că devii căpitan, chiar dacă e vorba de scurt timp. Orice s-ar întâmpla, ţi-ai împlinit visul. Să menţii nava la 1.000 de metri deasupra turnului şi tot atât de departe. Dacă ni se întâmplă ceva, te întorci cu nava la Sam. Acesta e un ordin. Dacă văd ceva dubios, o să strig. Imediat după aceea te îndepărtezi. Văd eu cum ajung înapoi. Ai priceput?

— Am înţeles, domnule.

— Dacă domul acela are vreo intrare, ne-ar trebui un dispozitiv electronic sau o cheie universală ca să ajungem înăuntru. Depinde. Ei nu cred c-am putea intra. După părerea mea, nu e nimeni acolo. Ori, cine ştie, poate e cineva care aşteaptă să vadă ce facem pentru a trece la acţiune după aceea. Să sperăm totuşi că mă înşel.

— Domnule căpitan, aş vrea să vă însoţesc, spuse Cyrano.

— Rămâi aici. Eşti cel mai bun pilot. Mă vor însoţi Anna, Haldorsson, fiindcă e şi pilot de elicopter, Metzing, Arduino, Chong şi Singh. Asta în cazul că se oferă voluntari.

Obrenova le telefona celorlalţi, aflaţi la posturile lor, apoi raportă că ei ţineau morţiş să meargă.

Folosind sistemul de comunicare, Firebrass îi informă pe ceilalţi membri ai echipajului despre constatările făcute cu ajutorul radarului. Îi anunţă şi în legătură cu debarcarea unui grup.

Abia încheiase când primi un mesaj din partea lui Thorn. Firebrass ascultă vreme de o clipă apoi spuse:

— Nu, Barry, am destui voluntari, îndepărtându-se de telefon, îi anunţă pe ceilalţi:

— Thorn dorea foarte mult să meargă alături de mine. Părea tare nefericit că l-am refuzat. Nu-l ştiam atât de entuziasmat de aventura asta.

Jill telefona la hangar şi-i comunică lui Szentes, intendentul, să pregătească elicopterul numărul 1 pentru zbor.

Firebrass dădu mâna cu toţi cei prezenţi în cabina de comandă, mai puţin cu Jill. Pe ea o strânse în braţe. N-ar fi putut spune dacă-i plăcuse sau nu. I se părea incompatibil cu calitatea de ofiţer şi semăna prea mult cu un adio. Firebrass credea cumva că nu va reuşi să se întoarcă? Ori Jill îi atribuia lui propriile ei temeri?

Oricare ar fi fost adevărul, o frământau sentimente contradictorii. Nu-i plăcea că fusese tratată altfel decât ceilalţi, dar o emoţiona faptul că el ţinea la ea în mod deosebit. Mare minune că nu făcuse ulcer din cauza numeroaselor stări contradictorii prin care trecuse atât de frecvent. Dar oricum nu auzise să fi suferit cineva de ulcer pe lumea asta. Încordarea şi nervozitatea păreau să se manifeste doar la nivel psihic, asemenea halucinaţiilor pe care le avusese.

O clipă mai apoi îşi pierdu calitatea de excepţie. Cyrano îl rugase pe Piscator să-i ţină locul câteva clipe, se ridicase şi-l îmbrăţişase călduros pe căpitan, în timp ce lacrimile îi şiroiau pe obraji.

— Dragul meu prieten, nu mai fi atât de trist! Chiar dacă mă pândesc primejdii, nu te teme. Eu, Savinien de Cyrano de Bergerac, voi fi alături de tine.

Firebrass scăpă din strânsoare, îl bătu pe franţuz pe umăr şi începu să râdă.

— Hei, n-aş vrea să credeţi că vom păţi ceva. Nu-mi luam adio, ci numai la revedere. Ce naiba! Nu mai poate omul să?... Uf, în fine. Hai, Cyrano, treci înapoi la postul tău. Zâmbi arătându-şi dinţii albi contrastând cu tenul închis şi le făcu un semn cu mâna. Pe curând!

Cu un aer foarte preocupat, Anna Obrenova îl urmă. Metzing, părând foarte mohorât şi amintind de un cavaler teuton, ieşi în urma ei.

Jill dădu imediat ordin ca nava să ocupe poziţia cerută de Firebrass. *Parseval* începu să coboare în cerc. Când pătrunse în ceaţă, aprinseră reflectoarele, însă, deşi puternice, acestea nu băteau mai departe de 150 de metri. Dirijabilul se instală pe poziţie, rămânând locului cu botul în direcţia din care bătea vântul, şi opunându-se acestuia cu o forţă egală. Patru tuneluri luminoase străpungeau ceaţa, însă ele nu scoteau la iveală altceva decât nori cenuşiu-întunecaţi. Turnul se afla în faţă şi ceva mai jos, rămânând invizibil, părând totuşi să constituie o prezenţă ameninţătoare, întinzându-şi tentacule care căutau să apuce nava.

Nimeni nu vorbea. Cyrano îşi aprinse un trabuc. Piscator stătea în spatele operatorului radar şi urmărea indicaţiile de pe cadrane. Radiotelegrafistul era concentrat în faţa cadranelor, căutând transmisii pe toate frecvenţele spectrului. Jill se întrebă ce spera acesta să recepţioneze.

După cincisprezece minute lungi cât o oră, Szentes îl apelă pe căpitanul *pro tempore*. Bocaportul din pântecele navei fusese deschis, elicopterul îşi încălzise motorul, urmând să decoleze din clipă în clipă.

În glasul lui Szentes răzbătu încordarea.

— ‘Şoară Gulbirra, avem o mică problemă, de aceea vă anunţ înainte de decolare. A apărut Thorn, şi a încercat să-l convingă pe căpitan să-l ia la bordul elicopterului. Căpitanul i-a ordonat să-şi reia postul.

— Şi a executat ordinul?

— Da. Căpitanul mi-a cerut să verific. Însă domnul Thorn n-avea cum să ajungă în secţiunea anterioară a navei.

— Prea bine, Szentes. Mă ocup eu de asta.

Jill închise şi înjură în şoaptă. Asta era bună, ajunsese comandant pentru un sfert de ceas şi avea deja de rezolvat o problemă de disciplină. Ce-l apucase pe Thorn?

Avea o singură soluţie. Dacă nu lua în seamă purtarea lui Thorn, va pierde controlul asupra navei şi respectul echipajului.

Telefonă cabinei de comandă auxiliară din partea anterioară. Îi răspunse Salomo Coppename, un surinamez, secund al secţiunii pupa.

— Arestează-l pe domnul Thorn. Duceţi-l în cabina lui sub escortă şi postaţi pază la uşă.

Coppename ar fi vrut să ştie ce se petrece, însă nu puse nici o întrebare.

— Mă suni imediat ce apare.

— Am înţeles.

Lumina intermitentă de pe tabloul de comandă se stinse. Bocaportul din pântecele navei fusese închis. Radarul prelua elicopterul numărul 1, care cobora spre partea superioară a turnului.

În difuzor răsună brusc o voce:

— Aici Firebrass.

— Vă auzim clar, îi răspunse operatorul radio.

— Şi eu vă recepţionez bine. Voi ateriza la aproximativ o sută de metri depărtare de dom. Radarul nostru funcţionează perfect, deci nu vom avea probleme. Sper că peretele ne va apăra de vânt la aterizare. Jill?! Mă auzi?

— Sigur, căpitane.

— Ce-ai făcut cu Thorn?

Jill îi raportă şi Firebrass spuse:

— La fel aş fi procedat şi eu. Când mă întorc o să-l întreb de ce s-a agitat atât. Dacă… dacă mi se întâmplă ceva, ia-l tu la întrebări. Dar ţine-l sub pază până isprăvim cu turnul.

Jill îi ordonă lui Aukuso să conecteze recepţia radio la sistemul de comunicare al navei. Nu vedea nici un motiv să le ascundă celorlalţi ce se discuta.

— Acum cobor. Vântul a slăbit. Jill, eu…

— Se deschide bocaportul din pântecele navei! exclamă Cyrano şi arătă către o luminiţă intermitentă ce apăruse pe tabloul de control. *Mon Dieu!* Apoi împuse cu degetul spre fereastră.

Nici nu era nevoie să facă gestul. Cei prezenţi în cabina de comandă priveau la mingea de foc apărută brusc în semiobscuritatea din jur.

Jill gemu.

— Căpitane! Recepţie, căpitane! Strigă Aukuso.
Nu primi nici un răspuns.

58

Din difuzorul sistemului de comunicaţii răzbătu un ţârâit.

Urnindu-se cu greu, de parcă ar fi înotat prin vată de zahăr, Jill făcu legătura.

— Căpitane, se auzi vocea lui Szentes, Thorn a furat elicopterul amfibie! Dar cred că l-am prins pe ticălos! Mi-am golit pistolul în el!

— A apărut pe radar! constată Cyrano.

— Szentes, ce s-a întâmplat?

Jill se zbătu să scape din materia cleioasă în care simţea că se îneacă. Trebuia să alunge acea amorţeală, să-şi recapete capacitatea de analiză şi de a lua hotărâri.

— Thorn a părăsit zona hangarului, aşa cum a ordonat comandantul. S-a întors însă imediat după decolarea elicopterului, de data asta înarmat cu un pistol. Ne-a silit să intrăm în compartimentul cu provizii şi a dezactivat sistemul de comunicaţii cu un glonte. Apoi ne-a încuiat înăuntru. A uitat că acolo e păstrat şi armamentul. Ori şi-o fi închipuit că va pleca înainte ca noi să scăpăm. În fine, am spart încuietoarea şi ne-am repezit afară. Dar era deja în elicopter şi se ridica de pe platforma de decolare. Am tras în el în vreme ce aparatul ieşea din hangar. Şi ceilalţi şi-au descărcat armele în el. Căpitane, ce se petrece?

— Voi anunţa echipajul când voi afla, spuse Jill.

— Căpitane?

— Da.

— S-a întâmplat ceva ciudat. Thorn a plâns tot timpul cât ne-a silit să intrăm în compartimentul cu provizii, chiar şi când ne ameninţa că trage dacă încercăm să-l oprim.

— Terminat, rosti Jill şi închise aparatul.

Operatorul aparaturii în infraroşu raportă:

— Incendiul n-a fost stins.

Operatorul radar, pălind în ciuda tenului brunet, spuse:

— Incendiul acela e de la elicopter. A ajuns pe puntea de aterizare a turnului.

Jill scrută prin ceaţă. Nu vedea decât nori învârtejindu-se.

— Am depistat celălalt elicopter, anunţă omul de la radar. Coboară. Către baza turnului. O clipă mai apoi, adăugă: Acum s-a aşezat pe suprafaţa mării.

— Aukuso, vorbeşte cu Thorn.

Senzaţia de paralizie dispărea încetul cu încetul. Se simţea încă debusolată, dar acum era capabilă să descopere oarece ordine în haos.

După un minut, Aukuso anunţă:

— Nu răspunde.

Radarul arăta că elicopterul amfibiu plutea pe apă la 30 de metri depărtare de turn.

— Mai încearcă, Aukuso.

Firebrass era probabil mort. Acum i se împlinise dorinţa, ajunsese căpitan.

— Doamne! N-am vrut să se întâmple aşa!

Încă amorţită, îl apelă pe Coppename şi-i comunică să vină în cabina de comandă pentru a prelua funcţia de secund. Alexandros avea se devină ofiţer I în secţiunea posterioară.

— Cyrano, ne ocupăm mai târziu de Thorn. Deocamdată trebuie să aflăm ce s-a întâmplat cu Firebrass şi ceilalţi. Făcu o pauză, apoi continuă: Trebuie să aterizăm pe partea superioară a turnului.

— Sigur, de ce nu? încuviinţă Cyrano.

Palid la faţă, îşi încleşta fălcile. Părea totuşi să se stăpânească perfect.

Parseval trecu prin nori, dirijat de radar. În jurul turnului exista un puternic curent ascensional, însă el îşi pierdu din forţă imediat ce dirijabilul ajunse deasupra cupolei.

Reflectoarele plasate sub burta aparatului se aprinseră, măturând uriaşa suprafaţă cenuşie de metal. Cei din cabina de comandă văzură flăcările, dar nu reuşiră să distingă elicopterul.

Încet, dirijabilul alunecă prin dreptul incendiului. Acum, elicele erau poziţionate orizontal, făcând colosul să coboare.

Cu delicateţe, pilotul îl aşeză pe partea superioară a turnului. În condiţii ideale, vântul nu ar fi suflat deloc. Cu toate acestea, miile de găuri de drenaj făcute la baza peretelui permiteau existenţa unui curent de 8 kilometri pe oră. Pe scara Beaufort, asta ar fi însemnat o briză uşoară. Vântul mângâia obrajii. Dacă ar fi existat vreun copac, frunzele lui ar fi foşnit, iar o giruetă s-ar fi învârtit uşor.

Un profan n-ar fi luat în seamă vântul, dar suprafaţa uriaşă făcea nava instabilă, împingând-o uşor, dacă forţa curentului n-ar fi fost compensată. Dirijabilul putea fi izbit de zid dacă nu opunea rezistenţă.

Din nefericire, nu găsiră nici un catarg de fixare. De asemenea, nava nu putea fi coborâtă în contact direct cu terenul de aterizare. Spre deosebire de *Graf Zeppelin* şi *Hindenburg*, *Parseval* nu avea gondola de comandă prevăzută cu o roată pentru a împiedica structura posterioară să atingă terenul. Întrucât cabina de comandă fusese plasată în partea anterioară, nava nu putea ateriza fără a-şi distruge ampenajul vertical.

Aveau totuşi frânghii la bord. Acestea fuseseră luate pentru cazul în care ar fi trebuit să aterizeze pe câmpia de lângă Fluviu. Ele ar fi fost aruncate, în speranţa că oamenii de la sol s-ar fi oferit să dea o mână de ajutor ca membri suplimentari ai echipajului.

Jill dădu câteva ordine. Constatând că vântul pierdea din forţă, Cyrano răsuci aparatul lateral, lăsându-l să fie împins cale de câţiva kilometri către peretele turnului. Apoi descoperi că vântul bătea din cealaltă direcţie, având ca punct de pornire cele mai apropiate deschizături în perete.

Când radarul semnală că botul dirijabilului se afla la jumătate de kilometru de perete, inversă elicele cu viteză redusă. Nava încremeni, iar trapa din burta ei se deschise.

Lăsară frânghiile spre sol şi, câte patru, cincizeci de oameni coborâră cu ajutorul lor. Pe măsură ce grupurile de oameni atingeau solul, nava pierdea din greutate şi

devenea mai instabilă. Cu părere de rău, Jill ordonă eliberarea unei părţi din hidrogenul aflat în rezervoare. Aceasta reprezenta singura modalitate de a compensa sustentaţia, deşi Jill n-ar fi vrut să piardă gazul. Balastul putea fi aruncat mai târziu pentru ca nava să-şi recapete stabilitatea.

Din partea frontală şi din cea posterioară fură aruncate alte frânghii. Oamenii de la sol se agăţară de ele, stăpânind nava.

Cyrano îngădui dirijabilului să plutească spre zid, fără a folosi elicele. Acestea porniră din nou înainte ca botul să atingă peretele şi nava se opri.

Doi oameni alergară până la zid şi verificară viteza vântului în dreptul deschizăturilor. Comunicând prin aparate de radio-recepţie, se asigurară că vântul care trecea prin ele era îndeajuns de puternic pentru a împiedica aparatul să se ciocnească de zid.

Alţi oameni coborâră pe frânghii, iar valvele eliberară cantităţi suplimentare de hidrogen. Aceştia îi ajutară pe ceilalţi care stăteau agăţaţi de frânghiile din partea posterioară.

Unii se grăbiră să-i ajute şi pe cei din faţă. După ce traseră dirijabilul până ce acesta aproape atinse zidul cu botul, trecură prin câte trei găuri frânghiile, folosind cârlige ca să le prindă afară, iar apoi să le tragă înăuntru. Le legară, pe urmă rotiră coada până când dirijabilul ajunse să stea paralel cu zidul. Acum nava plutea la douăzeci de metri distanţă de perete.

Jill nu anticipa modificări ale vântului. În caz că se înşela, pagubele ar fi fost enorme. O uşoară atingere a navei de zid ar fi distrus dispozitivele de transmisie şi elicele de pe partea stângă.

Din bocaportul situat în burta aparatului se lăsă o scară. Jill şi Piscator ieşiră grăbiţi din cabina de comandă, coborâră printr-un pasaj şi apoi pe scară. Ţinând o valijoară neagră în mână, doctorul Graves îi aştepta.

Elicopterul se prăbuşise la 30 de metri de dom. Luând ca reper flăcările, porniră prin ceaţă către aparat. Apropiindu-

se de epavă, inima lui Jill bătea tot mai tare. I se părea imposibil ca un bărbat puternic şi sclipitor ca Firebrass să fi murit, însă el zăcea la câţiva metri de rămăşiţele cuprinse de foc, acolo unde fusese azvârlit de forţa şocului. Ceilalţi se aflau încă înăuntru, iar cadavrul carbonizat al unuia dintre oameni stătea în capul oaselor pe scaun.

Aplecându-se deasupra siluetei, Graves îi întinse lampa lui Piscator. Fumul amestecat cu ceaţă le aduse în nări duhoarea greţoasă de benzină şi carne arsă. Jill simţi că-i vine să verse.

— Nu mai clătina lampa! răsună glasul tăios al lui Graves.

Jill reacţionă imediat şi făcu efortul de-a privi cadavrul. Hainele îi fuseseră pulverizate; pielea, pârlită din cap până în picioare. În ciuda arsurilor, trăsăturile erau încă recognoscibile. Nu stătuse prea mult în mijlocul flăcărilor. Pesemne fusese proiectat de suflul exploziei înainte de prăbuşirea aparatului. Dispariţia părţii superioare a capului putea fi pusă pe seama căderii de la înălţime.

Jill nu înţelese de ce doctorul mai examina cadavrul şi tocmai voia să i-o spună, când acesta se ridică. Întinse către ea palma larg desfăcută.

— Priveşte.

Ea aduse lampa mai aproape. Obiectul din palmă era o sferă de mărimea unei gămălii de chibrit.

— Era plasată în pro-encefal. Nu ştiu ce naiba reprezintă. După ce-o curăţă de sânge, adăugă: E neagră.

Apoi împacheta bila într-o bucată de pânză şi-i dădu drumul în valijoară.

— Ce vrei să faci cu cadavrele?

Jill aruncă o privire la masa fumegândă de metal contorsionat.

— N-are rost să risipim spumă pentru a stinge incendiul, spuse ea cu voce lipsită de orice inflexiune. Apoi privi către oamenii care îi urmaseră. Peterson, du cadavrul la navă. Dar întâi să-l înfăşori în ceva. Restul veniţi cu mine.

Câteva minute mai târziu, se opriră în faţa domului. Reflectoarele de pe dirijabil îl luminau, făcându-l să arate ca umbra unui iglu de eschimoşi. Folosindu-şi lampa, Jill văzu

că domul era alcătuit din acelaşi metal cenuşiu ca şi turnul, făcând corp comun. Cu alte cuvinte, nu se vedeau semne de sudură ori de unire. Arăta ca o umflătură a suprafeţei.

Ceilalţi se traseră din faţa intrării, aşteptând ca ea să hotărască următorul pas. La 10 metri depărtare, zidurile descriau o curbură spre interior, formând un coridor larg de aproximativ 3 metri şi înalt de 2,5. Pereţii erau din acelaşi material cenuşiu. După vreo 30 de metri, coridorul cotea brusc. Dacă aceasta era intrarea în turn, ea se afla după acea cotitură.

Puţin deasupra deschizăturii se vedeau două simboluri în alto-relief. Cel de deasupra era un semicerc şi înfăţişa cele şapte culori fundamentale. Sub el apărea un cerc înăuntrul căruia se găsea o cruce cu o buclă în partea superioară, semnul egiptean *ankh*[6].

— Un curcubeu deasupra simbolului vieţii şi resuscitării, constată Jill.

— Iartă-mă, spuse Piscator. Crucea dinăuntrul cercului e şi simbolul astrologic-astronomic pentru Pământ. Însă crucea e simplă, fără a avea o buclă.

— Curcubeul simbolizează speranţa. Şi dacă vă amintiţi de Vechiul Testament, reprezintă semnul prin care Dumnezeu făgăduieşte mântuirea poporului Său. Mai semnifică şi sipetul cu aur de la capătul curcubeului, Oraşul de Smarald al lui Oz şi multe alte lucruri.

Piscator o privi cu ochi cercetători.

Cuprinsă de un amestec de teamă şi respect, Jill rămase tăcută vreme de câteva clipe, sperând să depăşească această stare, apoi spuse:

— Intru. Aşteaptă aici, Piscator. Când ajung la capătul coridorului, o să-ţi fac semn să vii şi tu. În caz că nu păţesc ceva. Dacă mi se întâmplă, indiferent ce, tu şi restul oamenilor vă întoarceţi la navă şi plecaţi de aici. Vă ordon. Tu vei fi căpitan. Coppename e bun, însă nu are experienţa ta, iar tu eşti şi cel mai stăpân pe sine.

Piscator zâmbi.

---

[6] Simbol al vieţii eterne(n.t.)

— Firebrass ţi-a ordonat să nu aterizezi dacă păţeşte ceva. Cu toate acestea, tu ai coborât. Crezi c-aş accepta să plec văzându-te în primejdie?

— N-aş vrea să periclităm nava şi nici viaţa oamenilor.

— Vom vedea. Voi acţiona în funcţie de situaţie. Nici tu n-ai proceda altfel. Nu trebuie să uităm de Thorn.

— Să luăm lucrurile pe rând, sugeră ea, apoi se întoarse şi porni spre intrare. Când ajunse mai aproape, începu să respire greoi.

Holul era inundat de o lumină slabă.

După ce şovăi câteva secunde, îşi continuă drumul. Când trecu de arcadă, se trezi cuprinsă brusc de o lumină orbitoare.

59

Jill se opri.

— De unde vine lumina asta? întrebă Piscator.

— Nu ştiu. Mi-e imposibil să-i detectez sursa. Priveşte. Nici umbră n-am.

Începu să păşească încet înapoi, apoi rămase din nou pe loc.

— Ce-ai păţit? Ăi...

— Habar n-am. Parc-aş înota prin miere! Nu pot respira şi trebuie să mă zbat ca să fac încă un pas.

Aplecându-se spre bariera invizibilă, dar perceptibilă, ca şi cum ar fi păşit contra unui curent puternic, Jill reuşi să mai facă trei paşi, apoi, gâfâind, se opri.

— Sigur e un soi de câmp. Nu văd nimic material, dar mă simt ca o muscă prinsă în plasa unui păianjen!

— Nu cumva nasturii magnetici de la haine interferează cu acest câmp? strigă el.

— Nu cred. Dacă ar fi fost aşa, nasturii s-ar desface, şi nu e cazul. O să-ncerc, totuşi.

Destul de ruşinată că se dezbrăca în faţa a cincizeci de bărbaţi, îşi desfăcu nasturii magnetici. Temperatura aerului era de câteva grade peste zero. Tremurând, cu dinţii

clănţănindu-i, încercă din nou să traverseze cu forţa zona care opunea rezistenţă. Însă nu reuşi să avanseze nici un centimetru mai mult.

Se aplecă să-şi adune straiele şi observă că putea face asta cu uşurinţă. După ce făcu înapoi doi paşi şi simţi forţa slăbind, se îmbrăcă la loc.

Ajunsă iarăşi la intrare, îl îndemnă pe Piscator:

— Acum încearcă tu.

— Crezi c-o să reuşesc eu? Bine, merită să încerc.

În pielea goală, porni înainte. Jill constată cu surprindere că el nu era frânat de câmp. Asta până ajunse la câţiva metri de cot. În acea clipă strigă, anunţând că întâmpina unele dificultăţi.

Continuă să înainteze dureros de încet, iar Jill îi percepu icnetele. Ajunse totuşi la colţ şi acolo se opri să-şi tragă sufletul.

— La capătul coridorului e un lift cu uşile deschise. Pare singurul mod de a coborî.

— Poţi ajunge la el? strigă ea.

— Încerc.

Mişcându-se ca într-o filmare cu încetinitorul, continuă să înainteze. Dispăru după colţ.

Trecu un minut. Apoi al doilea. Jill pătrunse pe coridor cât putu de repede.

— Piscator! Piscator!

Vocea ei sună ciudat, ca şi cum coridorul ar fi avut calităţi acustice neobişnuite. Nu primi răspuns deşi, dacă s-ar fi aflat după colţ, Piscator ar fi auzit-o. Jill strigă iarăşi. Tăcerea era deplină. Altceva nu putea face, aşa că reveni la intrare şi-i invită pe ceilalţi să încerce.

Intrară câte doi, pentru a nu mai pierde timp. Unii reuşiră să ajungă mai departe decât ea; alţii nici măcar atât. Toţi îşi lepădară straiele, dar asta nu-i ajută câtuşi de puţin.

Jill le ordonă şi oamenilor de pe navă să încerce. Dacă măcar unul din cincizeci şi doi reuşise, atunci putea şi unul dintre ceilalţi patruzeci şi unu.

Înainte de asta, cu excepţia ei, trebuia ca oamenii să revină la navă. Aceştia se îndepărtară ca nişte siluete

fantomatice prin ceaţa slab luminată. Niciodată nu resimţise atât de acut singurătatea, deşi trăise nenumărate ore de cumplită izolare. Degetele umede ale ceţii îi atinseră faţa care părea să devină treptat o mască de gheaţă. Rugul funerar al Obrenovei, al lui Metzing şi al celorlalţi ardea cu vâlvătăi. Iar Piscator era undeva, după colţ. Ce păţise? Nu putea nici să înainteze nici să se întoarcă? Ea şi ceilalţi reveniseră fără mari probleme. El de ce nu putea?

Dar în clipa aceea nu ştia ce alte obstacole se aflau dincolo de colţ. Murmură către sine un vers de Virgiliu: *Facilis descensus Averni*. (Uşor e să cobori în Iad.)

Dar cum suna versul următor? După ani şi ani îi era greu să-şi amintească. Ce bine ar fi fost să găsească şi cărţi sau manuale!

Apoi se lumină.

Uşor e să cobori în Iad. Porţile Morţii stau larg deschise zi şi noapte. Dar urcuşul, pasul înapoi spre aer şi lumină... Aceasta e problema.

Singurul necaz era că acel citat nu se potrivea momentului. Cu excepţia unuia, celorlalţi le fusese greu, chiar imposibil să ajungă la porţi. Iar reîntoarcerea fusese uşoară pentru toţi, mai puţin unul. Deschise aparatul de emisie-recepţie.

— Cyrano. Îţi vorbeşte căpitanul.

— Da, ce s-a întâmplat?

— *Plângi* cumva?

— Da, sigur. Doar îl iubeam pe Firebrass. Nu mi-e ruşine de slăbiciunea mea. Doar nu-s rece ca un anglo-saxon.

— Lasă asta acum. Vino-ţi în fire. Avem de lucru. Cyrano se smiorcăi, apoi spuse:

— Ştiu. Pot şi vreau să fac ceva. Asta nu-mi răpeşte nimic din bărbăţie. Care-i ordinul?

— Ştii că trebuie să te schimbe Nikitin. Vreau să-mi aduci explozibil, douăzeci şi cinci de kilograme.

— Da. Am auzit. Vrei să arunci turnul în aer?

— Nu, doar intrarea.

Trecu jumătate de oră. Înlocuiţi de cei plecaţi, oamenii din navă urmau să sosească. Schimbul dura mult, fiindcă

fiecare trebuia să-şi preia postul. Această procedură lua timp, însă era obligatorie. Plecarea dintr-o dată a atâtor oameni ar fi făcut nava să devină extrem de instabilă. Ea s-ar fi ridicat, astfel încât nimeni dintre cei de la sol n-ar mai fi reuşit să ajungă la scară.

În cele din urmă, Jill zări lumini apropiindu-se şi auzi voci. Cu toate că ştiau deja, le povesti ce se întâmplase. Apoi le explică ce aveau de făcut, lucru deloc surprinzător pentru ei.

Nici unul dintre ei nu reuşi să ajungă atât de departe ca Piscator.

— Asta e, spuse Jill.

Aşezară explozivul plastic pe exteriorul domului, în dreptul unui punct aflat la jumătatea coridorului. Ar fi vrut să-l plaseze la punctul de unire dintre partea posterioară a domului şi peretele turnului. Se temea că explozia ar putea face o gaură în dom. Într-un asemenea caz, suflul l-ar fi ucis pe Piscator.

Se retraseră spre dirijabil, iar experţii artificieri apăsară butonul unui emiţător. Explozia îi asurzi, deşi plasticul fusese plasat pe latura opusă a domului. Porniră în goană către el, apoi se opriră, înecându-se din pricina gazelor. Când aerul se limpezi, Jill privi spre dom.

Rămăsese nevătămat.

— Eram sigură, îşi zise ea.

Strigase către Piscator să nu iasă decât după detonare. Nu primise răspuns. Bănuise că nu era în apropiere, însă bănuielile nu ţineau loc de certitudini.

Jill reintră în dom aproape imediat. Cârligul pe care-l aruncă în faţă nu întâmpină aproape nici o rezistenţă. Reuşi astfel să azvârle până la capătul coridorului un prosop în care băgase o bucată de metal. Prin urmare, câmpul nu opunea rezistenţă obiectelor lipsite de viaţă.

Dacă ar fi avut un periscop suficient de lung să ajungă la capătul coridorului ar fi reuşit să vadă după colţ. Însă nu exista un asemenea instrument la bord.

Asta n-o descurajă. Pe navă era un mic atelier mecanic. Putea fi construit un dispozitiv pe roţi capabil să se

deplaseze până la capătul coridorului. Pe acesta avea să monteze un aparat de fotografiat care să fie acţionat prin radio.

Mecanicul socoti că într-o oră putea face „dispozitivul”. Ea îi spuse să treacă la treabă, apoi puse trei oameni de pază în dom.

— Dacă apare Piscator să mă anunţaţi prin radio. După ce reveni pe navă, apelă atelierul mecanic.

— Poţi lucra în timp ce ne ridicăm? Atmosfera e cam turbulentă.

— Nici o problemă. Mă descurc eu.

Operaţiunile de dezlegare şi ridicare a navei ţinură cincisprezece minute. Avându-l pe Nikitin la comandă, *Parseval* se înălţă deasupra turnului, apoi coborî spre baza lui. Radarul arăta că elicopterul se afla acum lipit de turn. Deşi marea nu era violentă, valurile scurte şi cu berbeci zdrobiseră probabil aparatul de zid. Cu toate astea, dacă aveau noroc, distrugerile puteau fi minime.

Aukuso încercă din nou să ia legătura prin radio cu Thorn, dar nu reuşi.

Din cauza curentului ascendent creat de turn, era imposibilă apropierea dirijabilului de elicopter. Nikitin îl pilotă până lângă suprafaţa apei şi, în ciuda vântului, îl menţinu nemişcat. Prin trapa deschisă a aparatului fură coborâţi trei oameni într-o barcă de cauciuc cu motor. Dirijaţi de ofiţerul radar al navei, se îndreptară către turn.

Boynton, şeful echipajului, îi prezentă situaţia:

— Ne aflăm alături de elicopter. Se izbeşte de turn, dar pontoanele au împiedicat distrugerea paletelor. Nici pontoanele nu par să fi fost afectate. Avem probleme mari din cauza mării agitate. Revenim peste câteva clipe.

După două minute auziră din nou vocea lui Boynton:

— Eu şi Propp suntem în elicopter. L-am găsit pe Thorn! E plin de sânge, pare să aibă un glonţ în partea stângă a pieptului şi câteva fragmente care au ricoşat i-au pătruns în faţă. Cu toate astea trăieşte.

— Vedeţi vreo deschizătură ori intrare în zidul turnului?

— O clipă. Trebuie să aprind o torţă. Lămpile astea nu-s destul de puternice... nu, nu văd decât o suprafaţă metalică fără fisuri.

— De ce o fi aterizat acolo? îl întrebă Jill pe Cyrano. El ridică din umeri şi-i răspunse:

— Pesemne trebuia să aterizeze repede, înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

— Dar unde se ducea?

— Prea multe mistere. Poate lămurim câteva dacă aplicăm anumite metode de convingere asupra lui Thorn.

— Să-l torturăm?

Faţa lungă a lui Cyrano rămase gravă.

— Ar fi inuman şi, desigur, scopul nu justifică niciodată mijloacele. Ori afirmaţia asta reprezintă o falsă filozofie?

— N-aş fi în stare să chinui pe cineva şi nici n-aş permite altuia s-o facă în locul meu.

— Poate că Thorn va vorbi din proprie iniţiativă când o să-şi dea seama că altfel nu-şi recapătă libertatea. Deşi nu sunt prea convins. Omul pare foarte încăpăţânat.

Boynton reveni:

— Cu permisiunea dumneavoastră, 'Şoară Gulbirra, decolez cu elicopterul. Totul pare întreg. Oamenii mei îl pot aduce pe Thorn cu pluta.

— Se aprobă, spuse Jill. Dacă aparatul funcţionează, du-l până pe acoperişul turnului. Venim şi noi mai târziu.

Peste câteva clipe, operatorul radar raportă că elicopterul se ridica. Boynton adăugă apoi că zborul se desfăşura fără probleme.

Lăsându-l pe Coppename la comandă, Jill coborî în secţiunea hangarelor. Ajunse acolo exact când trupul lui Thorn era ridicat din barcă. Încă nu-şi recăpătase cunoştinţa. Merse în urma brancardierilor până la infirmerie, unde Graves îl luă imediat în primire.

— E în stare de şoc, dar cred că pot să-l readuc în simţiri. Sigur, n-o să-l poţi interoga imediat.

Jill postă două gărzi înarmate la uşă şi reveni în cabina de comandă. Dirijabilul se ridica deja, pornind spre turn. Jumătate de oră mai târziu, *Parseval* plutea din nou

deasupra terenului de aterizare. De data aceasta rămase la 200 de metri depărtare de dom. Cu elicele rotindu-se lenevos, stătea cu botul împotriva vântului slab..

După o vreme, coborâră căruciorul făcut de mecanic. Apoi îl traseră spre intrare, iar cei doi oameni de acolo îl împinseră cât putură, ajutându-se de nişte stâlpi făcuţi de mecanic. Adăugară apoi şi prelungiri la stâlpi. La scurt timp după aceea, partea frontală a căruciorului ajunse la zid.

Făcură şase fotografii şi readuseră căruciorul înapoi cu ajutorul unei frânghii. Înfrigurată, Jill scoase plăcile fotografice de dimensiuni mari care fuseseră developate electronic în chiar momentul expunerii.

O privi pe prima.

— Nu apare.

I-o întinse lui Cyrano, care se miră:

— Ce-i asta? Un coridor scurt şi o uşă la capătul lui. Pare un puţ de lift, nu? Dar nu văd... cabina şi nici cabluri.

— Nu cred că Ei ar folosi metode atât de primitive, remarcă ea. Dar e limpede că Piscator a trecut prin câmpul acela şi a luat liftul.

— Arunci de ce nu se întoarce? Doar ştie că suntem îngrijoraţi. Făcu o pauză, apoi adăugă: Imposibil să uite că nu putem rămâne aici o veşnicie.

Le rămânea o singură soluţie.

60

Jill ordonă ca dirijabilul să fie legat din nou. După aceea, convocă întregul echipaj în compartimentul hangarelor. În vreme ce fotografiile trecură din mână în mână, le relată în detaliu ce se petrecuse.

— Dacă va fi nevoie, vom aştepta aici o săptămână. Apoi va trebui să plecăm. Piscator n-ar rămâne atâta timp acolo de bunăvoie. Dacă nu se întoarce peste douăsprezece ore, putem presupune că a fost reţinut de... Ei. Ori o fi avut vreun accident şi e mort sau rănit. N-avem cum să aflăm. Nu putem face altceva decât să aşteptăm o vreme.

În acele momente nimănui nu-i trecea prin minte să-l abandoneze pe Piscator. Era evident însă că oamenii nu agreau ideea de a rămâne şapte zile în locul acela friguros, umed, întunecat şi ameninţător. Prea semăna cu stabilirea unei tabere la porţile iadului.

Elicopterul numărul 1 arsese în întregime. Trimiseră o echipă să scoată cadavrele şi să descopere cauza exploziei. Mecanicii începură să se ocupe de celălalt aparat, verificând pontoanele, înlocuind parbrizul şi uşa, ambele străpunse de gloanţe.

Lăsară de pază trei oameni înarmaţi în interiorul domului, înainte de a intra în popotă, Jill primi un apel de la doctorul Graves.

— Thorn încă nu şi-a revenit, dar bolboroseşte ceva. Am cercetat şi porţiunile recuperate din creierul lui Firebrass. Nu pot face mare lucru, fiindcă nu am microscop. Dar jur că micuţa sferă neagră era prinsă de sistemul nervos al proencefalului. Am luat în calcul posibilitatea ca ea să fi fost propulsată în creier de forţa exploziei. Dar mecanicii mi-au spus că nu există o asemenea piesă în echipamentele elicopterului.

— Vrei să spui că sfera i-a fost implantată în creier pe cale chirurgicală?

— N-a rămas o porţiune prea mare din osul frontal pentru a putea afirma asta cu certitudine, dar o să-i deschid şi pe ceilalţi. Mai precis, o să efectuez o disecţie minuţioasă a tuturor victimelor. Asta o să dureze, mai ales că trebuie să stau cu ochii pe Thorn.

Încercând să-şi mascheze tremurul din glas, Jill întrebă:

— Îţi dai seama ce reprezintă sfera aceea?

— M-am gândit la asta. Nu ştiu ce înseamnă, dar îi pricep importanţa. Ascultă, Jill, ani de zile am făcut disecţii, dar nu pentru că trebuia, ci pentru a rămâne în formă. Niciodată n-am găsit vreun amănunt neobişnuit la miile de cadavre pe care le-am deschis, dar vreau să-ţi spun ceva. Cred că înţeleg acum de ce a insistat Firebrass să aibă radiografiile craniene ale întregului echipaj. Căuta oameni care aveau sfere ca asta implantate în creier. Ar mai fi ceva. Cred că s-

a grăbit să arunce în Fluviu cadavrul lui Stern *ştiind* că în creierul lui se afla o asemenea sferă. E aşa cum zicea Alice: „Din ce în ce mai misterios”, nu?

Simţindu-şi inima bătând să-i iasă din piept şi mâinile tremurând, Jill întrerupse legătura.

Firebrass era unul dintre Ei.

O clipă mai târziu îl apelă din nou pe Graves.

— Firebrass a spus că ne va anunţa de ce voia radiografiile. Dar n-a apucat s-o mai facă, ori n-a vorbit cu mine. Cu tine a discutat?

— Nu. I-am cerut lămuriri, însă m-a repezit.

— Înseamnă că nu ştii dacă Thorn are o sferă implantată. Doctore, dacă moare, fă-i autopsia.

— I-o fac. Dacă e nevoie, l-aş putea opera pe creier. Dar nu acum. Trebuie mai întâi să-şi revină.

— Nu va muri din cauza asta? Ştiu că la operaţii pe creier se deschide partea superioară a craniului, dar poţi expune pro-encefalul lui Thorn?

— Pe mine nu mă deranjează deloc.

Trecură douăzeci şi patru de ore. Jill încercă să dea de lucru echipajului dar, în afară de curăţenie, şi aşa inutilă, nu erau multe de făcut. Regretă că nu adusese filme turnate în Parolando. Oamenii nu aveau cum să-şi umple timpul decât jucând dame, şah, cărţi şi aruncând săgeţi la ţintă. Institui ore de educaţie fizică pentru ca ei să-şi consume energia, dar nu putea insista prea mult, fiindcă şi această preocupare era la fel de plicticoasă ca şi inactivitatea.

În tot acest timp, frigul părea să le pătrundă în oase şi simţeau fiori de nelinişte la gândul că în adânc se aflau probabil fiinţele misterioase care făcuseră această lume pentru ei. Ce făceau Ei? De ce nu apăreau?

Şi, în primul rând, ce se întâmplase cu Piscator?

Cyrano de Bergerac arăta nespus de abătut. Perioadele de muţenie şi de melancolie puteau fi cauzate de moartea lui Firebrass. Jill avea totuşi impresia că-l frământa cu totul altceva.

Doctorul Graves o invită în cabinetul lui. Când intră, Jill îl văzu stând pe marginea biroului. Fără o vorbă, întinse

palma spre ea. În căuşul ei se vedea o sferă minusculă, neagră.

— Erau atât de carbonizaţi că nici măcar prin examinarea externă nu am reuşit să le stabilesc sexul. Obrenova era cea mai scundă, de aceea am disecat cadavrul cel mai mic la început. Am găsit asta imediat. Nu ţi-am comunicat nimic, deoarece voiam să le studiez pe toate. Doar ea avea asta.

— Deci erau doi.

— Da. Nu ştiu ce să cred despre Thorn.

Jill se aşeză şi, cu mâini tremurânde, îşi aprinse o ţigaretă.

— Ascultă, spuse Graves. În afară de alcoolul din dulăpiorul meu, la bord nu există altceva de băut. Are destinaţie medicală, dar cred că ai avea nevoie de o duşcă. Nici mie nu mi-ar strica una.

În timp ce doctorul căuta în dulap, Jill îi povesti cum asistase la cearta dintre Thorn şi Obrenova.

Graves îi dădu o ceaşcă plină cu lichid de culoare purpurie şi spuse:

— Deci nu erau simple cunoştinţe întâmplătoare?!

— Cred că nu. Dar tot nu-mi dau seama ce înseamnă asta.

— Cine poate şti... Poate Thorn. Noroc!

Jill dădu peste cap lichidul aromat şi arzător, apoi spuse:

— N-am găsit nimic suspect în cabina vreunuia dintre cei trei. Tăcu o clipă, apoi urmă: Am constatat ceva deosebit, dar nu ca prezenţă, ci ca absenţă. Ceva de genul câinelui care nu lătra în povestirea lui Sherlock Holmes. Potirul lui Thorn nu era nici în cabină, nici în elicopter. Am ordonat totuşi o nouă percheziţie amănunţită a elicopterului. Acum câteva ore m-ai anunţat că Thorn şi-a recăpătat cunoştinţa. Poate fi interogat?

— Nu prea mult. Te-aş sfătui să mai aştepţi până se înzdrăveneşte. În prezent, dacă nu vrea să vorbească, se poate preface adormit.

— Difuzorul din cabinet se trezi la viaţă. Graves făcu legătura.

— Doctore! Sunt Cogswell. Aş dori să mă adresez căpitanului.

— Te ascult, spuse Jill.

— Căpitane, am descoperit o bombă în elicopterul numărul 2! Exploziv plastic. Pare să cântărească în jur de două kilograme, iar detonatorul e legat de un radioreceptor. A fost plasat sub compartimentul armelor din partea posterioară a aparatului.

— Nu atinge nimic până nu vin şi eu acolo. Vreau s-o văd înainte de a fi scoasă. Se ridică. Acum e dincolo de orice îndoială că Thorn a detonat o bombă în elicopterul lui Firebrass. Echipa de verificare n-a stabilit cauza exploziei, dar şeful ei a fost de părere că putea fi provocată de o bombă.

— Da, rosti Graves. Problema e de ce a vrut Thorn să facă asta. Jill dădu să pornească spre uşă, apoi se opri.

— Dumnezeule! Dacă a plasat bombe în ambele elicoptere, înseamnă că a pus una şi pe dirijabil!

— N-ai găsit nici un emiţător când i-ai percheziţionat cabina, constată doctorul. Poate l-a ascuns pe navă.

Jill alarmă imediat întregul personal. După ce dădu ordin lui Coppename să organizeze echipele de scotocire, plecă spre hangare. Bomba era acolo unde spusese şeful echipei. Se lăsă pe genunchi şi, slujindu-se de o lanternă, o văzu. Apoi se îndepărtă de aparat.

— Scoateţi focosul şi aparatul de recepţie. Duceţi plasticul în magazia de explozibili. Chemaţi inginerul electronist şi spuneţi-i ca aş vrea să ştiu pe ce frecvenţă e fixat receptorul. Ba nu, lăsaţi că-l chem chiar eu.

Voia să fie sigură că verificarea se va face într-o încăpere ecranată. Dacă existau, bombele fuseseră plasate cam în acelaşi timp, însă Thorn stabilise câte o lungime de undă pentru fiecare. Cu toate acestea, nu era cazul să-şi asume riscuri.

După ce se convinse că Deryuck, inginerul electronist, înţelese de ce trebuia să lucreze într-o cameră ecranată, Jill plecă în cabina de comandă. Coppename asculta la intercom raportul echipelor de scotocire.

Stând pe scaunul pilotului, Cyrano privea atent la tabloul de comandă de parcă nava ar fost în zbor. Ridică privirea când o simţi intrând.

— Îmi este permis să ştiu ce-a descoperit doctorul Graves? Până acum nu ascunsese nimic faţă de membrii echipajului.

Considerase că aveau dreptul de a şti tot atâtea cât şi ea.

După ce Jill îşi termină relatarea, Cyrano nu scoase o vorbă. Bătu darabana cu degetele lungi în tablou şi rămase cu privirea aţintită în sus de parcă ar fi citit ceva deasupra capului. Într-un târziu, se ridică în picioare.

— Cred că ar trebui să discutăm ceva. Între patru ochi. Acum, dacă se poate.

— Chiar în condiţiile astea?

— Putem trece în camera hărţilor.

O urmă şi închise uşa. Jill se aşeză şi-şi aprinse o ţigaretă. Cyrano începu să păşească încoace şi încolo, ţinându-şi mâinile împreunate la spate.

— Este evident că Firebrass, Thorn şi Obrenova erau agenţii Lor. Mi se pare greu de crezut că şi Firebrass se număra printre ei. Ce calităţi umane avea! S-ar putea ca şi Ei să fie umani. Cu toate astea, fiinţa aceea care-şi spunea Etic a susţinut că nici el, nici agenţii lui nu acţionează violent, detestând şi respingând brutalitatea. Firebrass era însă extrem de violent uneori; nu se purta cu un pacifist. Să ne aducem aminte de incidentul cu acel nou-sosit, Stern. După câte-am înţeles eu din spusele tale, măi curând Firebrass l-a atacat pe Stern, şi nu invers.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, făcu Jill. Mai bine ai lua-o de la început.

— Foarte bine. O să-ţi spun ceva ce-am promis să păstrez secret. Nu-mi calc angajamentele, de fapt, o fac pentru prima oară. Dar poate mi-am dat cuvântul faţă de cineva care mi-e duşman, chiar dacă nedeclarat. Asta s-a întâmplat acum şaptesprezece ani. Ce mult a trecut de atunci şi totuşi cât de aproape îmi pare totul! Pe vremea aceea trăiam într-o zonă unde majoritatea oamenilor erau

din ţara şi epoca mea. Pe malul drept, înţelegi? Cel stâng era populat de sălbatici cu piele cafenie. Indieni care trăiseră în Cuba înainte de a o descoperi Columb, deşi locuitorii nu cred că-şi dăduseră până atunci seama că insula lor fusese pierdută. Erau foarte paşnici şi, după câteva lupte şi necazuri de început, în zona noastră s-a înstăpânit pacea. Propriul meu stat îl avea în frunte pe marele Conti, sub comanda căruia am avut onoarea să lupt în timpul asediului cetăţii Arras. Unde m-am ales cu o înţepătură în gâtlej, a doua rană mai serioasă care, pe lângă alte mizerii şi orori ale războiului, m-a convins că Marte e cel mai prost dintre zei. M-am arătat încântat să-mi găsesc acolo un bun prieten şi mentor, Gassendi, bărbat lăudat pe drept cuvânt. După cum desigur ştii, el s-a opus dezgustătorului Descartes şi l-a reînviat pe Epicur, prezentând scrierile de fizică şi morală ale acestuia într-o manieră minunată. Ca să nu mai vorbesc despre influenţa lui asupra lui Moliere, Chapelle şi Dehenault, toţi buni prieteni de-ai mei, dacă tot am adus vorba. El i-a convins să traducă opera lui Lucretius, divinul atomist roman...

— Revino la subiect. Prezintă-mi adevărul fără prea multe zorzoane.

— Cât priveşte adevărul şi ce este el, parafrazând puţin un alt poet roman...

— Cyrano!

61

— Am înţeles. La obiect. Era noaptea târziu. Dormeam dus lângă frumoasa mea Livy când m-am trezit brusc. Singura lumină era cea a stelelor, care se strecura printre gratiile de lemn ale ferestrei deschise. Deasupra mea stătea aplecată o siluetă uriaşă, o masă întunecată cu un cap rotund şi înfiorător, care amintea de o lună stinsă. M-am ridicat în capul oaselor, dar până să ridic suliţa care stătea întotdeauna lângă mine, silueta mi-a vorbit.

— În ce limbă?

— Poftim? În singura pe care o stăpâneam fluent, cea maternă, cea mai frumoasă dintre limbile Pământului. Arătarea nu vorbea cea mai corectă franceză, dar am reuşit să înţeleg. „Savinien de Cyrano de Bergerac”, mi s-a adresat, folosind întregul meu titlu. „M-ai luat prin surprindere, domnule”, am răspuns eu. Deşi inima-mi bătea nebuneşte şi simţeam o aprigă nevoie să urinez, m-am comportat în mod cu totul admirabil. Chiar şi în bezna aceea slab străpunsă de lumina stelelor, mi-am dat seama că omul acela nu avea intenţii vădit ostile. Dacă avea vreo armă, pesemne că o ascundea sub mantia uriaşă. Deşi eram destul de speriat, mi-a fost imposibil să nu mă întreb de ce nu se trezise Livy, care dormea iepureşte. Ea continua să doarmă, sforăind uşor. „Poţi să mi te adresezi cum doreşti”, mi-a spus el. „Numele meu nu e important deocamdată. Iar dacă te întrebi de ce femeia ta nu s-a trezit, află că m-am ocupat eu de asta. A, nu!”, a făcut el furios când am încercat să mă ridic, „n-a păţit absolut nimic. E drogată şi se va trezi dimineaţă fără dureri de cap”. În clipa aceea am constatat că şi eu, adică o parte din trup, eram sub influenţa unui drog. Picioarele nu mă ascultau, deşi, curios, nu le simţeam amorţite sau ca de plumb. Nu le puteam mişca. Fireşte, m-a înfuriat că-şi permisese aşa ceva, dar nu puteam face mare lucru. Apoi necunoscutul şi-a tras un scaun şi s-a aşezat. Mi-a zis: „Ascultă şi după aceea hotărăşte dacă merită să mă bagi în seamă”.

Mi-a spus o poveste extrem de stranie, Jill, cum n-ai mai auzit în viaţa ta. A afirmat că era una dintre fiinţele care ne-au resuscitat, îşi ziceau Etici. N-a vrut să-mi dea amănunte privind originea sau civilizaţia lor. Nu avea timp de aşa ceva. De fapt, dacă ar fi fost prins – de către ai lui, bagă de seamă – nu avea să-i fie uşor. Voiam să-l întreb multe lucruri, bineînţeles, dar când am deschis gura m-a rugat să tac şi să-l ascult. Mi-a promis că va mai veni în vizită şi cu alte ocazii. Iar atunci avea să-mi răspundă. Până una-alta însă, trebuia să înţeleg ceva. Nu ni se dăduse viaţa înapoi ca să trăim o veşnicie. Eram doar subiecţi folosiţi pentru

nişte experienţe, iar când acestea vor fi încheiate, s-a zis cu noi. Urma să murim încă o dată, de data asta definitiv.

— Ce fel de experienţe?

— Păi, nu se desfăşurau doar experimente. Era vorba şi de un proiect istoric. Ai lui voiau să culeagă informaţii istorice, antropologice şi aşa mai departe. Îi interesa să afle ce fel de societăţi vom întemeia noi, oamenii, când ne vom trezi atât de amestecaţi şi cum ne vom schimba în asemenea condiţii. A spus că multor grupuri li se va permite dezvoltarea fără nici un amestec din partea lor. Unele vor fi influenţate, prin metode subtile sau chiar directe. Proiectul avea să dureze multă vreme, pesemne câteva sute de ani. Apoi, *finit* pentru proiect şi la fel pentru noi. Înapoi în ţărână, pe veci.

I-am zis: „Domnule, nu mi se pare prea etic. De ce ne-ar refuza nouă ceea ce ei au, viaţa eternă?”, iar el mi-a răspuns: „Asta fiindcă ei nu sunt chiar etici. În ciuda părerii bune pe care o au despre ei înşişi, dovedesc cruzime, la fel ca doctorii care torturează animale pentru a face descoperiri ştiinţifice. Numai că aceştia găsesc justificări, argumente, în apărarea lor. Vezi cum omul de ştiinţă face ceva bun, fiind etic într-un sens anume. E adevărat că, în urma cercetării lui, câţiva dintre voi vor deveni nemuritori. Doar câţiva”. „Cum vine asta?” am întrebat eu. Şi atunci mi-a vorbit despre entitatea pe care Biserica Celei de-A Doua Şanse o numeşte *ka*. Ştii la ce mă refer, nu?

— Am asistat la multe dintre predicile lor, recunoscu Jill.

— Atunci ştii totul despre *ka*, *akh* şi celelalte. Persoana asta susţinea că teoria sectei era parţial valabilă. Mai ales fiindcă unul dintre Etici îl vizitase pe cel căruia i se spune La Viro şi-l îndemnase să întemeieze Biserica.

— Eu am crezut că era doar una dintre poveştile mincinoase născocite de vizionarii aceia, spuse Jill. N-am crezut în ele nici cât în bolboroselile profeţilor de pe Pământ: Moise, Isus, Zoroastru, Mahomed, Budha, Smith, Eddy, toată adunătura aceea de zănatici.

— Nici eu, mărturisi Cyrano. Deşi, când eram pe moarte, m-am căit. Asta doar ca să-i fericesc pe sărmana mea soră

şi pe prietenul meu, Le Bret. Pe de altă parte, nu-mi strica să fac puţină conversaţie pe patul de moarte. Şi, ca să spun adevărul, mă înspăimânta focul iadului. La o adică...

— Deprinderi din copilărie.

— Întocmai, dar aveam în faţă pe cineva care afirma că sufletul există. Iar eu aveam dovada clară că exista viaţă după moarte. Cu toate astea, era normal să mă întreb dacă nu devenisem cumva ţinta batjocurii. Dacă omul acela mi-era doar vecin prefăcându-se că a venit ca trimis al zeilor, să zicem? O să-l cred, iar a doua zi toţi vor râde de mine. Cum? De Bergerac, raţionalistul, ateul, să se lase ademenit de o asemenea fantasmagorie? Dar cine-mi putea face una ca asta? Ştiam că nimeni nu avea motive şi nici mijloace să-mi joace o astfel de farsă. Şi cum să explic drogul care o făcea pe Livy să doarmă, iar mie îmi paralizase picioarele? Nu auzisem de aşa ceva. În plus, de unde să facă rost farsorul de sfera aceea în care-şi băgase capul? Aveam destulă lumină să văd că era neagră şi opacă. Şi totuşi... Atunci, ca şi cum şi-ar fi dat seama de îndoielile mele, mi-a dat o lentilă. „Pune asta la ochi”, m-a îndemnat. „Priveşte-o pe Livy”. Aşa am şi făcut şi am rămas fără grai de uimire. Deasupra capului avea un glob alcătuit din multe culori. Strălucea orbitor, creând singur lumină. Se rotea, se umfla, crescând şi scoţând din când în când nişte braţe, tentacule cu şase laturi, apoi ele reveneau în glob, lăsându-le pe altele să ţâşnească. Individul a întins apoi mâna şi mi-a spus să dau drumul lentilei în palma lui. N-a vorbit, dar era clar că nu voia să-l ating. L-am ascultat, desigur.

A băgat lentila într-un buzunar al mantiei şi mi-a spus: „Ce-ai văzut se cheamă *wathan*. Aceasta e partea nemuritoare a fiinţei tale. Am ales pe câţiva dintre voi să mă ajute pentru a lupta împotriva răului pe care-l comit semenii mei. V-am ales datorită acestui *wathan*. Vezi tu, noi depistăm aura asta la fel de lesne cum citiţi voi o carte pentru copii. Caracterul unei persoane e reflectat de *wathan*. Poate că n-ar trebui să folosesc termenul de *reflectă*, pentru că *wathan* este, de fapt, caracterul lui. Acum n-am vreme să-ţi explic totul. În concluzie, doar

foarte puţini vor atinge stadiul suprem de *wathan*-itate dacă omenirii nu i se oferă mai mult timp”.

După aceea a prezentat în mare ceea ce membrii sectei descriu în detaliu. Adică, *wathan*-ul neîmplinit al unei persoane decedate rătăceşte veşnic prin spaţiu, conţinând tot ce e uman, dar rămânând inconştient. Doar un *wathan* deplin evoluat are conştiinţă. Iar această stare e atinsă numai de cei care ajung la perfecţiune etică în cursul vieţii. Ori aproape de perfecţiune.

„Poftim?” am exclamat eu. „Fericirea supremă e să rătăceşti ca o stafie prin spaţiu, ricoşând prin univers ca o minge cosmică, înainte şi înapoi, fiind totuşi conştient de această stare înfiorătoare şi incapabil să comunici cu nimeni altul decât cu propriul sine? Asta-i ceea ce trebuie să doresc?” „Nu mă întrerupe”, mi-a spus necunoscutul. „Să fac o precizare. Fiinţa care atinge starea de perfecţiune în *wathan* sau *akh* trece *dincolo*. Nu rămâne în lumea asta. *Merge dincolo*.” „Dar unde e acel *dincolo!*” am întrebat eu. „Când treci dincolo, înseamnă că eşti absorbit de *Suprawathan*. Devii una cu Realitatea unică. Sau Dumnezeu, dacă vrei să numeşti astfel Realitatea. Eşti una dintre celulele lui Dumnezeu şi treci prin extazul etern şi infinit de a fi Dumnezeu”.

Eram perfect convins că am în faţă un panteist dement, dar i-am spus: „Iar absorbirea asta înseamnă pierderea individualităţii?” „Da”, mi-a explicat el, „dar atunci devii *Suprawathan*, Dumnezeu. Nu înseamnă pierdere când schimbi propria individualitate, conştiinţa de sine, cu aceea a Fiinţei Supreme. E cel mai măreţ câştig cu putinţă, cel suprem”. „E groaznic!” am strigat eu. „Ce rost are farsa asta monstruoasă pe care Dumnezeu o joacă propriei Sale creaţii? Cum poate fi viaţa de după, nemurirea, mai bună decât moartea? Nu! Nu mai pricep! Logic vorbind, de ce mai e creat acest *wathan?* Ce rost are toată creaţia dacă majoritatea *wathan*-ilor se pierd ca nişte muşte născute doar ca să fie mâncate sau strivite? Iar cu cei care supravieţuiesc ce se întâmplă? Cei care ating perfecţiunea etică, sfinţenia, dacă vrei s-o numeşti astfel, nu vor fi

trădaţi în cele din urmă? Pentru că a-ţi pierde conştiinţa de sine, individualitatea, umanitatea, înseamnă a fi tras pe sfoară. Nu, eu vreau să rămân ce sunt, Savinien de Cyrano de Bergerac, dacă e să devin nemuritor. Nu vreau nemurirea asta revoltătoare, această existenţă pe post de celulă necuvântătoare şi neştiutoare din trupul lui Dumnezeu! Fără nume şi minte!" „Asemenea celor din neamul tău, vorbeşti prea mult", a zis el. Cu toate astea... A şovăit, apoi a continuat: „Există şi o a treia soluţie, care o să-ţi placă. N-am vrut să aduc vorba despre ea... Nici n-o s-o fac acum. Nu am vreme şi nici nu e momentul. Poate data viitoare. Trebuie să plec imediat. În primul rând, se pune problema loialităţii şi ajutorului pe care mi-l poţi da. Eşti de partea mea?" „Cum aş putea să-ţi jur credinţă când nu-mi dau seama dacă meriţi sprijinul meu? La o adică, poţi fi chiar Satana!" El a chicotit fără rost şi a zis: „Eşti singurul care a negat existenţa lui Dumnezeu şi a Diavolului. Nu-s Diavolul şi nici vreun trimis de-al lui. Stau alături de voi, de umanitatea înşelată şi suferindă. N-o pot dovedi. Deocamdată. Dar gândeşte-te. Te-a căutat vreunul dintre semenii mei? În afară de a te readuce din moarte fără a catadicsi să-ţi spună motivul, ce altceva au făcut pentru tine? Te-am ales dintre miliarde de oameni ca să te ajut în această luptă secretă. Pe tine şi alţi unsprezece. De ce ţi-am făcut o asemenea onoare? Să-ţi spun. Deoarece ştiu că te numeri printre puţinii care mă pot ajuta. Fiindcă ai un *wathan* care-mi arată că vei fi de partea mea". „Înseamnă că suntem predestinaţi?" am întrebat eu. „Nu cred în asta". „Nu. Nici nu există aşa ceva decât într-un sens pe care nu-l înţelegi ori îţi va fi greu să-l accepţi. Deocamdată te asigur doar că rămân de partea voastră. Fără mine, tu şi semenii tăi sunteţi sortiţi pieirii. Trebuie să ai încredere în mine". „Dar ce pot face câţiva oameni neputincioşi?" am strigat eu. „Luptăm împotriva unor supraoameni cu puteri nebănuite". Mi-a răspuns că noi doisprezece nu putem izbândi nimic fără un prieten secret. El era acela. Noi trebuia să ne strângem laolaltă şi să călătorim către Polul Nord, spre turnul din mijlocul mării. Prin forţe proprii. El nu

ne putea duce în zbor până acolo şi nu mi-a explicat de ce. „Trebuie să acţionez încet şi cu fereală”, a adăugat. „Iar tu să-mi promiţi că nu vei dezvălui nimănui discuţia noastră. Nimănui decât vreunuia dintre cei doisprezece aleşi de mine. Dacă vorbeşti, ai putea fi descoperit de vreun agent. Asta ar însemna că ţi se vor şterge orice amintiri legate de întâlnirea cu mine. Iar eu voi avea de înfruntat o primejdie şi mai mare”. „Dar cum o să-i recunosc pe ceilalţi?” am vrut să ştiu. „Cum o să ajung la ei sau ei la mine? Unde se află aceşti oameni?”

În vreme ce puneam toate întrebările acestea, mă simţeam în acelaşi timp înaripat şi îngrozit. Una dintre fiinţele care ne sculaseră din morţi şi făcuseră lumea aceea îmi cerea ajutorul! Mie, Savinien de Cyrano de Bergerac, o fiinţă umană oarecare, în ciuda talentelor mele. Ales dintre miliarde de oameni! Mă citise şi-şi dăduse seama că nu voi putea rezista tentaţiei. Dacă aş fi fost în stare să mă ridic, aş fi încrucişat spada cu el – în cazul că am fi găsit aşa ceva – şi aş fi consfinţit loialitatea cu o cană de vin – dacă am fi avut la îndemână. „O să faci cum ţi-am cerut?” m-a întrebat. „Sigur!” am răspuns. „Pe cuvântul meu, şi niciodată nu mi-l calc!”

Jill, n-o să mai intru în detalii. Doar că… mi-a sugerat să-i spun lui Sam Clemens că trebuie să caute un om pe nume Richard Francis Burton. El era unul dintre aleşi. Apoi trebuia să aşteptăm un an în Virolando, să ne adunăm cu toţii. Dacă unii n-ar fi sosit, atunci trebuia să ne vedem de drum. Şi că în viitor vom mai primi veşti de ia el. M-a îndrumat cum să-l găsesc pe Clemens, care se afla în aval, la vreo zece mii de leghe. Clemens avea să construiască un vapor mare din minereul adus de un meteorit. Ştiam cine era Clemens, deşi eu murisem cu o sută optzeci de ani înainte de naşterea acestuia. La urma urmei, n-o aveam ca tovarăşă de pat pe soţia lui? i-am spus, iar el a râs. Ştia. „N-o să fie stânjenitor?” am întrebat eu. „Mai ales pentru Livy? În situaţia asta, marele Clemens îmi va îngădui să calc pe vaporul lui?” „Ce-i mai important pentru tine?” m-a întrebat oarecum iritat. „O femeie ori mântuirea lumii?” „Depinde ce

simt faţă de femeie”, am răspuns. „Obiectiv şi uman vorbind, nu există argumente. Sunt uman, dar în nici un caz obiectiv”. „Du-te şi află ce se întâmplă”, m-a îndemnat. Poate că femeia te va prefera pe tine”, „Când arde de iubire, Cyrano nu renunţă la porunca nimănui”, am zis. După aceea, Necunoscutul s-a ridicat, şi-a luat rămas-bun şi a dispărut. M-am târât pe braţe, trăgând după mine picioarele amorţite şi inutile şi, ajuns la uşă, am deschis-o. Nici ţipenie. Dimineaţa am anunţat-o pe Livy că mă săturasem de locul acela. Voiam să călătoresc, să văd lumea nouă şi curajoasă. Ea mi-a răspuns că era sătulă de călătorii, dar dacă eu plecam, avea să mă urmeze. Şi-aşa am pornit la drum. Ştii restul.

Jill avu senzaţia irealităţii. Dădea crezare istorisirii lui Cyrano, dar asta o făcu totuşi să se simtă ca o actriţă pe scenă, unde decorurile ascundeau ceva înspăimântător. Ba mai rău, trebuia să joace fără să-şi fi învăţat rolul.

— Nu, nu ştiu ce-a fost în rest. Ce-ai aflat de la Clemens? Avea cunoştinţă de lucruri necunoscute ţie? A mai apărut vreunul dintre cei aleşi de acest Etic?

— Eticul l-a vizitat de două ori pe Clemens. El îl numea Necunoscutul Misterios.

— Păi a scris o carte intitulată *Necunoscutul Misterios*. O istorie amară, tristă, copleşitor de pesimistă. Necunoscutul era Lucifer.

— Mi-a povestit despre ea. Cu toate astea, nu ştia mai multe decât mine. Doar că acest domn X deviase un meteorit pentru a cădea într-un loc pe care Clemens să-l găsească.

— Îţi dai seama de câtă energie a fost nevoie?

— Mi s-a explicat. În fine, Sam nu şi-a respectat cuvântul faţă de Necunoscut. Le-a povestit lui Joe Miller şi lui Lothar von Richthofen. Nu s-a putut abţine. A, şi mai erau doi. Un bărbat nestăpânit, cu părul roşu, pe nume John Johnston. Şi... Firebrass! Jill tresări, cât pe ce să scape ţigareta din mână.

— Firebrass?! Dar el...

— Întocmai, încuviinţă Cyrano. Acum pare să fie unul dintre aceşti agenţi menţionaţi de Etic, dar despre care n-a dat explicaţii. Pe Etic nu l-am revăzut, astfel că n-am primit răspuns la întrebări. Cred însă, deşi nu-s sigur, că ar fi rămas surprins auzindu-l pe Firebrass susţinând că era unul dintre cei doisprezece. Poate că se infiltrase doar. Asta nu explică situaţia Obrenovei şi a lui Thorn.

— De la Johnston şi Firebrass ai aflat ceva ce nu ştiai?

— Cu privire la Etic? Nu, Johnston l-a văzut doar o dată. Firebrass sigur nu era unul din cei doisprezece. Cred că Eticul nu-l bănuia ca fiind agent. Nici n-ar fi putut, decât dacă rămânea între noi, deghizat. Lucru posibil, la urma urmei. Dar dacă o fi ştiut că Firebrass e agent, poate avea motive să nu ne prevină. Între altele, mă îngrijorează că Eticul nu ne-a mai vizitat.

Jill se îndreptă de spate.

— Oare Piscator era agent?

Cyrano îşi întrerupse plimbarea, făcu un gest din umeri, ridică din sprâncene şi-şi desfăcu braţele.

— N-o să aflăm decât dacă se întoarce.

— Scopuri, interese contradictorii, contrainterese. Rotiţe înăuntrul altor rotiţe, constată Jill. Maya coboară şapte văluri de iluzie între noi şi Ei.

— Poftim? A, făceai aluzie la conceptul hindus al iluziei.

— Nu cred că Piscator era agent. Altfel nu mi-ar fi spus de bănuielile lui referitoare la lucruri secrete şi tenebroase care ne înconjoară.

Un ciocănit în uşă îi făcu să tresară.

— Căpitane! Greeson, şeful Grupului 3 de scotocire, raportează: Au fost cercetate toate compartimentele din secţiunea asta, mai puţin camera hărţilor. Putem veni mai târziu.

— Poftim înăuntru, spuse Jill, ridicându-se, apoi i se adresă lui Cyrano: Mai vorbim. Avem multe de descâlcit, de rezolvat.

— Am îndoieli că vom afla răspuns la vreo întrebare.

62

Trecură trei perioade de câte douăzeci şi patru de ore. Morţii fuseseră încredinţaţi mării, iar când le împinseseră printr-o deschizătură, trupurile lor învelite în pânză îi amintiră lui Jill de mumiile egiptene. Rămânând cu ochii aţintiţi asupra cadavrelor alunecând, unul după altul, prin arcada de la baza zidului, calculă timpul necesar căderii fiecăruia. Nu lipsa de sentimente o îndemnase să facă un asemenea exerciţiu mintal, ci obişnuinţa şi dorinţa de a ridica o stavilă împotriva groazei ce i-o provoca moartea.

De acum înainte, ea înceta a mai fi o joacă; speranţa de resuscitare dispăruse. Moartea părea omniprezentă şi mereu ameninţătoare în acest loc îngheţat, bătut de vânturi umede şi înconjurat de nori fugari. Era suficient să se îndepărteze câţiva paşi prin ceaţă şi dispărea nevăzută şi neauzită. Nu-şi putea vedea picioarele şi nici metalul pe care călca.

Scoţându-şi capul printr-o deschizătură, nu putea auzi nici măcar vuietul valurilor reci ale mării moarte izbindu-se de turn. Totul era îndepărtat, la mare distanţă, deşi la câţiva paşi mai încolo.

O adevărată pustietate. Va fi fericită când va pleca de aici.

Piscator nu se întorsese. Puţin probabil să-l mai vadă. El n-ar fi rămas în nici un caz atâta vreme acolo din proprie voinţă. Putea fi mort, grav rănit sau prizonier. Oricum, cei aflaţi afară nu puteau face nimic pentru el, iar aşteptarea de şapte zile părea mult prea lungă. De aceea Jill anunţă că dirijabilul va pleca după cinci zile.

Echipajul primi vestea cu vădită uşurare. Ca şi ea, erau la capătul puterilor. Cu atât mai mult cu cât Jill se văzuse silită să reducă gărzile din dom de la patru la două ore. Unii oameni aveau halucinaţii, văzând siluete fantomatice prin ceaţă sau auzind voci răzbătând din coridor. Unul dintre ei deschisese chiar focul într-o formă uriaşă gonind prin ceaţă către el.

Prima scotocire a navei nu detectase bombe ori emiţătoare. Temându-se că echipajul nu cercetase centimetru cu centimetru şi voind să le dea ceva de făcut, Jill ordonă o nouă acţiune de căutare. De data asta ajunseră şi la partea exterioară a dirijabilului. Oamenii urcară pe cupolă şi umblară pe pasarelă, plimbând fasciculele lanternelor pe suprafaţă. Alţii cercetară structurile exterioare ale secţiunii posterioare.

Nici acolo nu găsiră bombe.

Jill nu se simţea uşurată. Dacă Thorn plănuise de la bun început să ascundă explozivi, îi putea plasa chiar şi înăuntrul unei celule cu gaz. Dacă aşa stăteau lucrurile, reuşise să-i păcălească, întrucât nu aveau cum să pătrundă acolo fără a elibera hidrogenul, pe care nu-l mai puteau recupera. Era adevărat că ar fi avut nevoie de un emiţător, însă acesta avea dimensiuni neînsemnate. Putea fi chiar deghizat sub forma altui obiect.

Această idee o făcu să ordone a treia cercetare, în cursul căreia luară la puricat toate dispozitivele mecanice sau electrice de la bord pentru a se convinge că erau ceea ce păreau. Nu găsiră nimic, însă bănuiala că pe navă putea exista un emiţător ascuns spori starea de agitaţie generală.

Desigur, atâta vreme cât Thorn rămânea în infirmerie, nu putea ajunge la vreun emiţător. Puseseră lacăt la uşa infirmeriei şi se instalaseră două posturi permanente de pază înăuntru şi două afară.

Jill discută cu Cyrano despre o altă problemă.

— În caz că ajunge până aici, Sam se va înfuria din cale afară când va afla că e neputincios. De la suprafaţa mării nu poate ajunge până la partea superioară a turnului. Iar dacă ar reuşi asta, tot n-ar putea pătrunde înăuntru. Poate că unul sau doi oameni din echipajul lui şi-ar croi drum în turn. Dar chiar şi aşa, ce garanţii avem că nu vor păţi la fel ca Piscator?

— Oricum ar fi... spuse Cyrano sumbru. Ţinuse la japonez la fel de mult ca la Firebrass.

— Firebrass ţi-a spus şi ţie despre laserul ascuns pe *Mark Twain?*

Cyrano se lumină la faţă.

— Aha! Ce prost sunt! Laserul! Da, sigur, Firebrass mi-a zis de el. Ţi-ar fi spus ţie şi mie nu? Puteam să pariez.

— Bine, dar s-ar putea ca metalul să reziste chiar şi la un fascicul laser. Vom afla doar dacă încercăm, nu?

Franţuzul recăzu în amorţeala dinainte.

— Cum stăm cu combustibilul? Nu avem suficient ca să zburăm până la vaporul lui Clemens şi să ne întoarcem cu laserul, iar apoi să revenim până în Parolando sau înapoi la vapor.

— Luăm laserul de la Sam, ne întoarcem în Parolando, mai producem combustibil şi revenim.

— Ne-ar lua mult timp, dar e singura soluţie. Dar dacă încăpăţânatul de Clemens nu ne permite să folosim laserul?

— Imposibil să refuze, rosti Jill rar. E singura modalitate prin care putem pătrunde în turn.

— Da, adevărat. Dar spui că logica îl face şovăitor pe Clemens. Însă e om şi el, ceea ce înseamnă că nu judecă întotdeauna logic. Vom vedea.

Jill se arătă atât de orbită de această idee, încât considera inutil să aştepte revenirea lui Piscator. Dacă era rănit sau devenise prizonierul vreunei fiinţe sau dispozitiv, nu putea fi salvat decât cu ajutorul laserului.

Înainte de asta însă, Thorn trebuia interogat. După ce-i ordonă lui Coppename să aştepte întoarcerea ei, coborî împreună cu Cyrano în infirmerie. Thorn stătea în şezut. Avea piciorul drept prins în cătuşe, iar lanţul era legat de rama patului.

Thorn nu scoase o vorbă când îi văzu pe cei doi, iar Jill rămase şi ea mută vreme de o clipă şi-l măsură cu ochi bănuitori. El îşi ţinea fălcile încleştate, bărbia chiar mai avântată decât ţinea ea minte, având ochii albaştri pe jumătate închişi. Părea la fel de îndărătnic precum Lucifer însuşi.

— Vrei să ne spui şi nouă ce-ai avut de gând? întrebă Jill. Thorn nu-i răspunse.

Dăduse ordin să nu i se povestească despre prăbuşirea elicopterului, fiindcă voia să i-o spună personal.

— Ştim că tu ai detonat bomba. Firebrass, Obrenova şi ceilalţi din elicopter au murit.

Thorn făcu ochii mari, dar expresia de pe chipul lui nu se schimbă. Ori în colţurile gurii îi apăruse o umbră de zâmbet?

— Te faci vinovat de crimă cu premeditare. Pot ordona să fii împuşcat şi pesemne că o voi face în caz că nu declari totul.

Apoi aşteptă. Thorn o privi neclintit.

— Ştim despre sferele implantate în creierul lui Firebrass şi al Obrenovei.

Atingând un punct sensibil, vestea aceasta îl făcu să tresară. Păli şi se strâmbă.

— Ai şi tu o sferă în creier?

— Mi s-a făcut radiografie, gemu el. Crezi că Firebrass m-ar fi luat la bord dacă aş fi avut?

— Nu ştiu, spuse Jill. Pe Obrenova a acceptat-o. De ce să te respingă pe tine?

Thorn se mulţumi să clatine din cap.

— Ascultă. Dacă e nevoie, îi ordon lui Graves să-ţi deschidă ţeasta pentru a ne convinge.

— Ar fi o pierdere de vreme, spuse el. N-am nici un implant.

— Cred că minţi. Ce rost are sfera aceea?

Muţenie.

— Ştii, nu-i aşa?

— Încotro te îndreptai cu elicopterul furat? întrebă Cyrano.

Thorn îşi muşcă buzele, apoi răspunse:

— Presupun că n-aţi intrat în turn, aşa e?

Jill ezită. Să-i spună despre Piscator? I-ar oferi astfel vreun avantaj? Nu vedea în ce fel, dar în acele momente nu ştia locul fiecărui amănunt în acel complicat joc de cuburi, de aceea spuse:

— Un om a intrat.

Thorn avu un tremur şi păli şi mai mult..

— Unul? Cine?

— O să-ţi spun dacă faci mărturisiri.

Thorn inspiră adânc, apoi dădu drumul aerului încet.

— Nu mai scot o vorbă până nu ajung pe *Mark Twain*. Îi voi spune lui Sam Clemens. Până atunci, nimic. Puteţi să-mi deschideţi ţeasta, dacă ţineţi neapărat. Dar asta ar fi o cruzime şi aş putea muri. Lucru total inutil.

Jill făcu semn lui Cyrano să o urmeze în camera alăturată. Când se asigurară că Thorn nu-i mai auzea, îl întrebă:

— La bordul lui *Mark Twain* există aparat de radiografiere? Cyrano ridică din umeri şi spuse:

— Nu ţin minte. Dar putem afla asta imediat ce luăm legătura radio cu vasul.

Reveniră la căpătâiul lui Thorn. Acesta îi privi fix preţ de câteva secunde. În sufletul lui se dădea o luptă. În cele din urmă, cu o voce care trăda dispreţ faţă de sine, întrebă:

— Omul s-a întors?

— Ce importanţă are asta pentru tine?

Thorn părea că ar voi să adauge ceva, însă se mulţumi să zâmbească.

— Foarte bine, spuse Jill. Vom pleca spre vas. Dacă nu te răzgândeşti între timp, mai vorbim când ajungem acolo.

Verificarea echipamentelor le luă o oră. Desprinseră frânghiile şi le traseră în dirijabil. Gărzile şi oamenii care se ocupaseră de frânghii urcară la bord. Având-ul pilot pe Cyrano, *Parseval* decolă, cu elicele înclinate în sus pentru a căpăta portanţă suplimentară. Aruncară apa ţinută ca balast pentru a compensa pierderea de hidrogen eliminat prin supape. Curentul ascendent din jurul turnului înălţă nava mai sus decât era nevoie, astfel încât Cyrano o făcu să coboare, îndreptând-o spre deschiderea prin care pătrunseseră. Stând lângă parbriz, Jill privea lung la ceaţă.

— Pe curând, Piscator, murmură ea. Ne vom întoarce.

Vântul propulsă nava prin deschizătură, azvârlind-o, aşa cum se exprimă Cyrano, ca un uriaş care scuipă o bucăţică de carne putredă. Ori, adăugă el, ca pe un copil prea dornic să iasă la lumină, împins cu forţă din pântecele mamei care abia aşteaptă să scape de povara îndurată vreme de nouă luni.

Franţuzul forţa uneori metaforele şi comparaţiile.

Aerul limpede, lumina soarelui şi verdele vegetaţiei îi făcură să simtă îndemnul de a cânta. Zâmbind, Cyrano spuse:

— Dacă n-aş avea răspunderea asta, aş dansa! Nu aştept cu prea mare plăcere revenirea în locul acela sumbru.

Aukuso începuse să transmită semnalele de apel ale navei de îndată ce dirijabilul luase înălţime. După mai puţin de o oră raportă că luase legătura cu *Mark Twain*.

Jill începu să-i dea raportul lui Sam Clemens, însă el o întrerupse descriindu-i plin de furie atacul mârşav declanşat de Greystock. Ea rămase mută de uimire, dar relatarea lui excesiv de stufoasă şi lungă o făcu să-şi piardă răbdarea. Vasul lui nu era grav avariat, iar situaţia ei prezenta mai multă importanţă.

În cele din urmă, Sam se potoli.

— Mi-am descărcat toată furia, măcar pe moment. Ascultă, de ce mi te adresezi *tu!* Unde-i Firebrass?

— Abia am apucat să deschid gura, spuse ea.

Apoi îi descrise în detaliu evenimentele petrecute din clipa în care aeronava pătrunsese prin gaura din munte.

Veni rândul lui Sam să rămână fără grai. Cu excepţia câtorva înjurături explozive, nu făcu nici un comentariu decât la încheierea relatării ei.

— Deci Firebrass a murit, iar tu crezi că era unul dintre Ei? Poate că da, Jill. Nu ţi-a trecut prin minte că sfera le-a fost implantată câtorva în scop ştiinţific şi că pesemne unul la mie sau la zece mii o are în pro-encefal? Nu ştiu la ce slujeşte. O fi transmiţând unde cerebrale pe care Ei le înregistrează pentru a le folosi în cadrul unei experienţe. Ori sunt utilizate pentru a-i urmări pe anumiţi subiecţi aleşi dinainte.

— La asta nu m-am gândit, recunoscu ea. Aş vrea să cred că ai dreptate, fiindcă detest ideea ca Firebrass să fi fost unul dintre Ei.

— La fel şi eu. Acum e limpede că expediţia terestră n-are nici o şansă de reuşită. Degeaba am construit cele două vapoare. Ei, nu chiar de pomană. Viaţa pe vapor merită trăită. Îţi oferă plăceri pe care nu le poţi avea altundeva –

decât pe *Rex* – şi e cel mai rapid mijloc de călătorie, deşi practic nu mai există vreun loc pe care aş vrea să-l vizitez. Dar nu l-am uitat pe Regele Ioan. Îl prind eu din urmă şi-i plătesc cu vârf şi îndesat pentru ce mi-a făcut.

— Sam, te înşeli asupra unui lucru, îl preveni Jill. Cred că putem pătrunde în turn. Pentru asta am nevoie de laser.

Avu imediat impresia că Sam rămăsese fără aer.

— Vrei să zici... Firebrass ţi-a vorbit despre el? Uf, ce individ lipsit de principii, nerecunoscător şi fără minte... puah! Doar l-am rugat să nu scoată o vorbă! Şi ştia cât de important e să păstreze secretul! Acum a aflat toată lumea din timonerie. Au auzit fiecare vorbă de-a ta. Va trebui să-i pun să jure că nu vor trăncăni şi ce şanse am să-şi ţină gura? Dacă Firebrass ar fi lângă mine, cu o mână l-aş strânge de gât şi cu cealaltă i-aş vârî un trabuc aprins în fund! Măcar trebuia să aştepţi până ajungeai aici. Din câte ştiu, radiotelegrafiştii lui Ioan ne interceptează comunicaţiile de ani de zile! Şi-or fi dat deja seama cum funcţionează modulatoarele noastre şi se bucură acum de fiecare vorbă auzită, ca nişte porci care-au găsit o baligă aburindă!

— Îmi pare rău, spuse Jill. Dar am considerat că-i bine să te anunţ. Trebuie să stabilim cum să luăm laserul fără a ateriza. Am nevoie de el, adăugă ea. E singurul mijloc pe care-l avem pentru a pătrunde în turn. Altfel, toată truda noastră şi moartea oamenilor s-ar dovedi inutile.

— Şi eu am nevoie de el ca să-l fac felii pe Ioan cu vapor cu tot. E singura armă care-mi garantează o victorie rapidă.

Încercând să-şi reprime furia din glas, Jill insistă:

— Mai gândeşte-te, Sam. Ce-i mai important, să te răzbuni ori să descoperi misterul acestei lumi, motivul prezenţei noastre aici şi pe cei care-au făcut-o? În plus, nimic nu te împiedică să reuşeşti şi una şi alta. După ce folosim laserul, ţi-l înapoiem.

— La toţi dracii cu amândouă! Ce asigurare am că vă întoarceţi? S-ar putea ca oamenii aceia să vă prindă. Pesemne că stau înăuntru, lăfăindu-se ca nişte şoareci în gaura lor şi bătându-şi joc de pisică, mai ales dacă nu

ajungeţi până la ei. Dar când o să tăiaţi cu laserul, crezi că vor rămâne nepăsători, lăsându-vă să intraţi acolo în pas de dans? O să pună mâna pe voi, aşa cum au făcut şi cu Piscator. Şi după aceea? Pe de altă parte, poate că metalul turnului rezistă şi la raza laser.

— Prea bine, dar trebuie să încercăm. Doar aşa putem afla.

— Bine, bine! Logica şi dreptatea sunt de partea ta, dar cu asta nu se câştigă disputele! Eu sunt un om de înţeles, aşa că o să-ţi dau laserul. Însă – aşa cum i-a spus şi Regina Spaniei lui Dan Sickles – nu glumesc, întâi i-o faci lui Ioan Gunoiul!

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Vreau să întreprinzi un atac asupra lui *Rex*. Trimite un grup noaptea cu un elicopter şi pune mâna pe Ioan. Aş prefera să-l am viu, dar dacă nu reuşeşti, ucide-l!

— E stupid şi inutil! Spuse Jill. Am putea pierde elicopterul şi întregul echipaj într-o aventură zadarnică, întreprinsă doar din orgoliu. Chiar dacă n-am risca viaţa oamenilor, nu ne putem permite să pierdem elicopterul. E singurul pe care-l mai avem.

Sam pufni furios, dar aşteptă până-şi recapătă suflul. Apoi vorbi clar, pe un ton glacial:

— Acum tu eşti ridicolă. Ca să-l distrug pe Ioan, n-ar trebui să risc integritatea vasului *Rex*. Gândeşte-te câte vieţi ar fi salvate. Dacă-ar fi după mine, secundul lui poate prelua comanda şi-i doresc numai bine. Vreau doar ca Ioan să plătească pentru toate crimele comise şi să nu stăpânească vasul care m-a costat atâta trudă, sudoare, planuri şi suferinţe. Nu uita că a încercat să scufunde şi vaporul pe care mă aflu acum! Vreau ca fiinţa aceea mizerabilă care nu-şi merită numele de om să stea în faţa mea, ca să-i spun tot ce gândesc despre el. Atâta tot. Promit că nu-l omor şi nici nu-l maltratez, dacă asta te frământă. Mii de străfulgere! De ce te-ar interesa? Iar după ce termin cu morala, servindu-i cea mai minunată biciuire cu vorbe de la începuturile omenirii până în prezent – asta l-ar face şi pe Ieremia să pară un gângav – o să-l las pe ţărm

şi-mi continuu drumul. A, sigur, l-aş azvârli printre canibali sau stăpâni de sclavi ai potirului. Îţi promit că aşa voi face, Jill.

— Dar dacă va trebui ucis?

— Sper să supravieţuiesc dezamăgirii.

— Nu le pot ordona oamenilor mei să pornească într-o misiune atât de periculoasă.

— Nici nu-ţi cer asta. Caută voluntari. Dacă nu găseşti de ajuns, păcatul tău. Nu-ţi dau laserul. Cu toate acestea, cred că sunt destui cei care vor să pună mâna pe el, devenind eroi. Jill, chiar dacă nu ştiu multe lucruri, natura umană nu mi-a rămas străină.

— Sam, voi fi onorat să mă ofer!

— Tu eşti, Cyrano? Iată, trebuie să admit că ai fost unul dintre cei mai iubiţi prieteni ai mei. Dar dacă te înscrii, îţi urez noroc. Vorbesc serios.

Jill se arătă atât de surprinsă, încât rămase mută câteva clipe. Nu se aştepta la aşa ceva din partea celui care afirmase că-l consideră pe Marte drept cel mai stupid dintre toţi zeii.

Când îşi mai veni în fire, îl întrebă:

— Cyrano, de ce faci asta?

— De ce? Uiţi că şi eu am fost pe *Nu se închiriază* când Ioan şi piraţii lui l-au furat. Era cât pe ce să mă omoare. Aş vrea să mă răzbun, să-i văd groaza pe faţă când îşi va da seama că vânătorul a devenit vânat, iar piratul a fost abordat. Acesta nu-i războiul general, impersonal, pornit de imbecili doritori de glorie, cărora nu le pasă de miile de oameni mutilaţi, nebuni, morţi de frig, foame sau boală; de copiii sfârtecaţi de explozii; de femeile pângărite, rămase fără soţi sau fii. Nu, e o problemă personală. Îl ştiu pe omul contra căruia voi purta un mic război, pe deplin justificat. La fel şi Clemens, care detestă războiul tot atât de mult ca şi mine.

Jill nu-l contrazise. În clipele acelea, Cyrano îi apărea ca un copil. Unul nătâng. Încă voia să se joace de-a războiul, deşi îi cunoscuse mizeria şi ororile.

Nu avea încotro; trebuia să accepte propunerea lui Sam. Nu era obligată să i se supună, fiindcă el nu-i putea da ordine, dar dacă voia să primească laserul, se vedea silită să întreprindă raidul.

Spera doar că nu vor muri prea mulţi voluntari, asta în caz că se găsea vreunul. Constată însă că erau destui, cât să echipeze trei elicoptere, deşi nu avea decât unul disponibil.

Pesemne fuseseră atât de frustraţi de aşteptarea de la turn, încât doreau să acţioneze violent împotriva unui duşman care măcar putea fi văzut şi care va riposta. Nu putea crede totuşi aşa ceva.

Clemens avusese dreptate. Cunoştea natura umană, sau măcar caracterul bărbaţilor. Ba nu, inexact. Al unora dintre bărbaţi.

Discutară aproape o oră, iar Cyrano afirmă că putea face schiţe precise ale navei *Rex*. Clemens întrerupse legătura, dar nu înainte de a cere să-i fie comunicat rezultatul atacului în momentul când elicopterul va reveni la nava-mamă.

— *Dacă* va mai reveni, încheie Jill.

63

Torpilele păreau să se îndrepte direct spre vas, dar Sam îi ceru timonierului să cârmească şi să pornească apoi cu viteză maximă. O clipă mai târziu, un observator de la pupa raportă că proiectilele trecuseră pe lângă ţintă. Dirijabilul plutea ameninţător în faţă, apropiindu-se cu iuţeală, lăsând impresia că se va ciocni de timonerie. Sam răcni, ordonând o nouă rafală. Înainte ca ordinul să fie executat, nava aeriană explodă.

Explozia simultană a patru bombe ar fi spart toate hublourile, deformând copastia vasului. În situaţia de faţă, multe hublouri fură sfârtecate ori azvârlite în interior, izbindu-i pe cei dinăuntru. Vaporul se cutremură, în ciuda mărimii şi greutăţii imense, iar Sam se trezi aruncat pe

punte, laolaltă cu ceilalţi, mai puţin pilotul, care era legat de scaun. Fiind lovit drept în faţă de un paravan, Byron îşi pierdu cunoştinţa.

Sam se ridică în picioare tuşind violent, învăluit şi orbit de fumul din cabina de comandă. Duhoarea înţepătoare se răspândise pretutindeni. Nu putea auzi nimic; vreme de câteva clipe rămase complet surd. Orbecăi prin norul de fum, bâjbâind cu degetele pe tabloul de comandă. Ştiind poziţia fiecărui cadran, indicator şi buton, constată că vaporul îşi menţinea drumul, asta în caz că sistemul de guvernare mai funcţiona. Detweiller fiind inconştient, îi dezlegă trupul însângerat şi-l lăsă să lunece pe podea. Până să se aşeze pe scaun, reuşi să vadă din nou. Nava aeriană, adică ceea ce mai rămăsese din ea, plutea pe apă. Fragmente în flăcări erau împrăştiate pe sute de metri în jur. Fumul se ridica în valuri, iar curând vaporul ieşi din zonă. Sam porni drept înainte, îndreptându-se către amonte. După ce fixă pilotul automat şi se asigură că acesta încă funcţiona, merse la tribord să constate stricăciunile.

Joe spunea ceva, fiindcă avea gura larg deschisă şi dădea furios din braţe. Sam făcu un semn cu degetul spre propriile urechi, arătând că nu aude. Joe continuă să răcnească. Avea zeci de tăieturi pe corp.

Mai târziu, după ce toată lumea se calmă, Sam socoti că explodase doar una dintre bombe. Forţa exploziei ei ar fi trebuit să le detoneze şi pe celelalte trei, însă nu se întâmplase aşa.

Nu murise nimeni, dar câteva zeci de oameni aveau răni grave. Fuseseră norocoşi că explozia nu detonase rachetele aflate la bord.

Detweiller suferi cel mai mult, dar după trei zile începu să meargă pe propriile-i picioare. Vasul era încă aproape de mal, ancorat alături de piatra care le asigurase dejunul. Cu ajutorul unei schele de bord, echipajul putea coborî pe uscat. Repararară avariile, iar oamenilor li se dădură pe rând învoiri să-şi petreacă timpul pe uscat. Sam consideră că era momentul potrivit să fabrice alcool şi praf de puşcă, astfel

că se încheiară acorduri pentru schimbul de tutun, whisky şi vin, obţinute din potirele oamenilor, contra licheni.

Von Richthofen murise. Singurii supravieţuitori de pe *Minerva* erau Samhradh şi Hardy, Newton înecându-se fără să-şi fi recăpătat cunoştinţa. Sam plânse când trupul germanului, băgat într-un sac cu balast, alunecă în apele Fluviului. Ţinuse foarte mult la entuziastul şi nepăsătorul pilot.

— Înţeleg de ce ne-a făcut-o Greystock, afirmă Sam. Ioan Fără-de-Ţară l-a momit cu vreo propunere. Iar porcul cu două feţe era cât pe ce să reuşească. Ştiam că Greystock e un om crud, ca toţi cei de teapa lui, dar necredincios nu-l credeam. Dacă mai ţineţi minte istorie – tu, Mark, nu Joe – atunci aveţi idee că nobilii din Evul Mediu erau renumiţi prin trădări. Dumnezeu le era oportunismul, indiferent câte biserici ar fi construit întru gloria Bisericii şi a Domnului. Aveau cu toţii moralitatea unor hiene.

— Nu chiar toţi, îl contrazise Marbot. Aminteşte-ţi de William Marshal al Angliei. El niciodată n-a trecut dintr-o tabără în cealaltă.

— N-a slujit sub Regele Ioan? întrebă Sam. Înseamnă c-a avut un stomac foarte rezistent dacă l-a suportat. Mă-ntreb câţi alţi sabotori o fi având printre noi. Acum înţelegeţi de ce am insistat să postăm santinele duble în fiecare punct vulnerabil şi patru în faţa armurăriei şi a magaziei cu muniţii. Tot de aceea am ordonat ca fiecare om de la bord, indiferent de rang, să raporteze orice amănunt suspect pe care-l constată. Ştiu că asta i-a făcut nervoşi pe unii, dar eu trebuie să fiu realist.

— Nişi nu-i de mirare gă suferi de cojmaruri. Io unu', nu-mi bat gabul cu azemenea lugruri.

— De aceea eu sunt căpitan, iar tu, doar pază de corp. Ascultă, nu te deranjează situaţia asta?

— Prefer ză-mi fag datoria zi laz grizile ză mă tulbure doar în lundzile berioade dintre meze.

Câteva minute mai târziu, ofiţerul radio raportă că intrase în legătură cu *Parseval*. După ce Sam încheie discuţia cu Gulbirra, simţi că are de străbătut un teren

minat. Trădarea, minciuna, frustrarea, debusolarea şi nesiguranţa stăteau gata să explodeze dintr-o clipă în alta.

Scoţând fum ca un balaur, deşi trabucul părea să aibă deja un gust amar, începu să păşească agitat. Până acum, pe vapor existau doar doi oameni care cunoşteau secretul lui X – Joe Miller şi John Johnston. După câte ştia, erau opt persoane care aveau idee de Necunoscut: el însuşi, Miller, Johnston, Firebrass (acum mort), de Bergerac, Odiseu (care dispăruse de mult), von Richthofen (mort), şi Richard Francis Burton. Fiinţa pe care Clemens o numea Necunoscutul Misterios (când nu-i zicea ticălos ori bastard) afirmase că doisprezece aleşi aveau să ajungă la turnul polar. X trebuia să revină peste câţiva ani ca să-l instruiască pe Sam, dar până acum nu apăruse.

Pesemne că fusese prins de ceilalţi Etici şi se afla... unde?

Sam le spusese lui Miller şi lui von Richthofen despre Necunoscut, prin urmare, îi rămăseseră necunoscuţi ceilalţi patru. Era totuşi posibil ca ei să se afle la bord. De ce nu dăduse fiecăruia dintre ei un semn sau vreo parolă de recunoaştere? Poate avusese intenţia asta, dar ceva îl împiedicase. Programul lui X se vădea la fel de nesigur ca şi mersul trenurilor din Mexic.

Cyrano îi povestise despre Burton. Sam n-avea habar unde era Burton, dar auzise despre el. Pe vremea lui Sam, ziarele vuiseră cu relatări ale aventurilor lui. Citise *Prezentare personală a unui pelerinaj la El-Medina*, *Primii paşi în Estul Africii*, *Regiunea lacurilor din Africa Centrală*, precum şi traducerea celor *O mie şi una de nopţi*.

Gwenafra îl cunoscuse personal şi-i povestise lui Sam tot ce-şi amintea. Avea doar şapte ani când fusese resuscitată. Richard Burton o ocrotise, luând-o în călătorie cu un vas în susul Fluviului vreme de un an. Ea murise înecată, dar nu-l uitase pe bărbatul brunet şi îndârjit.

Şi Greystock îi însoţise. Dar nici el, nici Gwen nu ştiau despre Necunoscut. Ori Greystock era agent?

Mare acest Burton! Pe Pământ condusese o expediţie pornită în căutarea izvoarelor Nilului. Aici, îşi propusese să

ajungă la izvoarele altui Nil, dar din cu totul alte motive. De Bergerac fusese informat de Etic că dacă-l va găsi pe Burton, acesta va susţine că şi-a pierdut memoria şi nu mai ştie nimic despre Etici. Clemens ar fi trebuit să-i spună că nu se lasă păcălit şi astfel Burton va explica de ce se dădea amnezic. Foarte ciudat.

Mai erau apoi Stern, Obrenova şi Thorn. Plus Firebrass. Rolul lor părea la fel de secret ca şi al lui X sau al semenilor lui. De partea cui erau aceştia?

Avea nevoie de ajutor pentru a descâlci modelul acestei tapiţerii ameţitoare. Sosise vremea consultărilor.

Cinci minute mai târziu se încuiase în cabina sa cu Joe şi John Johnston, care era un bărbat uriaş, musculos, cu oase mari. Deşi colţuros, chipul lui era atrăgător; ochii, de un albastru uimitor; părul, roşu-strălucitor. Cu toate că îi domina pe ceilalţi oameni, alături de titantrop părea scund.

Sam îi anunţă vestea. La început, Johnston nu scoase o vorbă, dar el era un muntean care nu vorbea decât în caz extrem.

Joe se miră:

— Şe înzeamnă azta? Adigă, poarta pe gare doar Pizcator poate intra?

— Vom afla de la Thorn, îl lămuri Sam. Deocamdată, mă îngrijorează Thorn şi restul nespălaţilor din echipajul lui.

— Doar nu crezi că Greystock era agent al Eticilor, nu? făcu Johnston. Cred că motanul ăla îl slujea pe Regele Ioan.

— Poate era şi una şi alta, spuse Sam.

— Gum? bubui Joe.

— De unde să ştiu? De fapt, vrei să afli *de ce*. Exact asta l-a întrebat tâlharul pe Isus în timp ce era ţintuit pe cruce. *De ce?* La fel şi noi. Pentru ce? Da, cred că Greystock a fost agent. L-a ajutat pe Ioan fiindcă se potrivea cu propriile lui planuri.

— Da' agenţii ăştia nu recurg la violenţă, nu se lăsă Johnston. Adică, aşa mi-ai zis despre X. Nu numai că urăsc violenţa, da' detestă să atingă vreo fiinţă umană.

— Nu, n-am zis aşa ceva. Am spus că violenţa încalcă etica Eticilor. Aşa susţinea X. Dar putea să şi mintă. La o

adică, ar putea fi chiar Prinţul întunericului, mai precis, dacă mai ţii minte ce scria în Biblie, Prinţul Mincinoşilor.

— Şi-atunci ce facem? vru să ştie Johnston. Executăm ordinele lui?

— Da, fiindcă nu ştim dacă a minţit. Iar semenii lui n-au avut amabilitatea sau buna-cuviinţă să discute cu mine. Doar pe el ne bazăm. De asemenea, am spus că X nu voia să mă lase aproape de el. Ca antisclavagistul care şi-a aerisit locuinţa după ce a primit un negru la masă. Dar n-am afirmat că agenţii sunt brahmani. Thorn şi Firebrass sigur nu erau. Nu mai ştiu. În fine, Joe îl simte pe X. A venit în coliba mea imediat după plecarea lui şi mi-a zis că detectase alt miros decât uman.

— Duhoarea lui ze deozebea de a lui Zam, încuviinţă Joe zâmbind. Dar n-am ziz că Zam miroaze mai frumoz.

— Te arăzi jmecher, nu? îl maimuţări Sam. În concluzie, Joe n-a mai simţit un asemenea miros, de aceea presupun că agenţii sunt de origine umană.

— Zam fumeajă trabug tot timbul, spuse Joe. În fumul ăla n-az putea mirozi nigi un zgongz.

— Joe, ajunge cu aluziile, îl rugă Sam. Altfel te sui din nou în copacul cu banane.

— Gât am trăit pe Pământ n-am văjut banane! Abia gând am azunz aiji mi-a oferit botirul una la dezun. Dar zi-atungi m-am temut gă-i otravă.

— Ţin'te, spuse Johnston.

— Ţin'te de ge? Zber că...

— De subiect.

— A, da. Cum ziceam, sunt convins că avem agenţi printre noi. Nava geme probabil de ei. Problema e, de partea cui sunt? A lui X sau a celorlalţi? Sau a amândurora?

— Parcă până acum nu s-au amestecat, constată Johnston. Adică n-au avut nimic cu vasul. Dar când vom ajunge aproape de izvoare...

— N-am descoperit aşa ceva. Chiar dacă nu mi-a spus, nu greşim afirmând că X a săpat tunelul acela şi a lăsat frânghia folosită de Joe şi amicii lui egipteni, însă nu avem dovezi că ceilalţi le pun piedici deosebite pământenilor care

vor să ajungă la turn. Doar că nu le fac drumul mai uşor. De ce? Apoi, ce-o fi cu Odiseu? A apărut la ţanc şi ne-a ajutat când luptam împotriva lui von Radowitz. Mi-a spus că e unul dintre cei aleşi de X. La început am presupus că X îl trimisese la noi. Odiseu susţinea că X e *femeie*. Să mai fie vreunul dintre Ei băgat în treaba asta? Vreun alt renegat care s-a aliat cu X? L-am întrebat, iar el a pufnit în râs. N-a vrut să-mi spună. Poate femeia nu era de partea lui X, ci reprezentanta Eticilor, care prinsese de veste despre ce se petrece. Iar ea îl trimisese pe Odiseu, care era agent şi se dădea drept personajul antic. Zic asta deoarece am întâlnit doi micenieni care participaseră la asediul Troiei. Cel puţin aşa afirmau. De-a lungul Fluviului sunt mulţi impostori, ştii doar. Amândoi susţineau că Troia nu se afla în locul numit de Odiseu. Acesta o localizase mult mai la sudul Asiei Mici decât credeau arheologii. Cei doi greci ziceau că poziţia cetăţii era acolo unde o ştia toată lumea: lângă Isarlâk, în Turcia. Ei bine, ei n-au identificat oraşul şi ţara sub numele acestea, desigur. Ele nu existau pe vremea aceea, dar, după spusele lor, Troia era lângă Helespont, unde s-a construit Isarlâkul mai târziu. Ei, ce părere aveţi de talmeş-balmeşul ăsta?

— Dacă grecul era agent, spuse Johnston, de ce-ar fi scornit o asemenea minciună?

— Să mă convingă, probabil, de originea lui. Că era sută la sută grec. I se părea cu totul imposibil să dea peste cineva care să-i spună răspicat că minte. De aceea nici n-a rămas multă vreme printre noi, ca să-l luăm la bani mărunţi. Şi-ar mai fi ceva. Savanţii de pe vremea mea susţinuseră cu toţii că istoria cu calul era un mit. Povestea era la fel de convingătoare ca promisiunile făcute de un politician în campania de alegeri. Dar Odiseu zicea că existase un cal de lemn, făcut la propunerea lui, cum l-a descris şi Homer, şi că soldaţii greci aşa au pătruns în cetate. Poate că avem de-a face cu o dublă minciună. Spunându-mi că savanţii se înşelaseră, dădea de înţeles că fusese cu adevărat acolo. M-aş lăsa convins de cel care mă priveşte în ochi şi-mi spune că savanţii vorbesc verzi şi

uscate, mai ales dacă o ţine una şi bună că el a asistat la evenimente, iar ei nu. Savanţii s-au lăsat mereu mânaţi de imaginaţie, căutând o strâmtoare spre Nord-Vest, încercând să navigheze prin viscol folosind un sextant, fără a şti cu certitudine dacă bompresul e la prova ori la pupa.

— Da' măcar s-au străduit, remarcă Johnston.

— Tot astfel şi eunucul când s-a trezit în haremul şeicului. Tare-aş vrea să ştiu ce se petrece. Apele sunt adânci, după cum îi spunea Holmes lui Watson.

— Tibii ăztia cine mai zunt? vru să afle Joe şi mârâi impacientat.

— Gata, John, iartă-mă, drese lucrurile Sam. Speram că puteam urmări măcar o pistă prin încâlceala asta. La naiba, nici măcar de capătul firului n-am dat!

— Poate-ar fi bine z-o ghemăm pe Gwenafra, propuse Joe. E vorba de-o femeie, Zam, dagă n-ai băgat de zeamă. Zbuneai odată că femeile bot brigebe lugruri care bărbazilor le zgabă, fiindgă ele au intuizie feminină. Origum, nigi lor nu le blace ză fie ignorate. Doar nu-z de paie. Iar ea jtie de multă vreme că ze petrege geva ge îngergi ză-i azcunji. În gliba azta ztă botoază în zalon. Are oghii rozii de blânz când o gonezţi ca ză zii vreo conzfătuire pe zubiectul ăzta.

— Nu cred în intuiţia femeilor, spuse Sam. Ele sunt condiţionate prin cultură să remarce diferite moduri de comportament sau de exprimare, gesturi şi inflexiuni la cei apropiaţi. Datorită acestei deprinderi sunt mai sensibile la anumite subtilităţi.

— Până la urmă e agelazi lugru, concluzionă Joe. Ge ne pază gum ze numejte? Azgultă, ză nu ne mai batem gapul cu azta. A zozit momentul ză ghemăm alt grupier la maza de jog.

— Muierile au gura prea slobodă, protestă Johnston.

— După tine, toată lumea vorbeşte prea mult, spuse Sam. În orice caz, Gwenafra e la fel de deşteaptă ca oricare dintre noi, poate chiar ne întrece.

— Până la urmă o să afle toată lumea, insistă Johnston.

— La o adică, făcu Sam, de ce nu? Nu e treaba tuturor?

— Poate că Necunoscutul avea motive să ne ceară păstrarea secretului.

— Dar erau întemeiate? întrebă Sam. Pe de altă parte, dacă trăncăneam, pesemne că oamenii ar fi încercat să ajungă în masă la Polul Nord. Exodul nici nu s-ar fi comparat cu goana după aur din ‘49. S-ar fi găsit sute de mii de amatori să ajungă la turn. Şi cel puţin vreun milion gata să-i exploateze.

— Ză votăm bentru Gven.

— Ai auzit ca vreo femeie să fie chemată vreodată la un consiliu de război? După aceea, nici una – nici două, va voi să ne mâne. Fustele astea, dacă le dai un deget îţi înşfacă toată mâna.

— Femeile nu mai poartă fuste, îl corectă Sam. La drept vorbind, nu prea poartă mare lucru, după cum vei fi observat.

Votară doi la unu pentru.

— Bine, Sam, acceptă Johnston. Dar s-o pui să stea picior peste picior când se aşază.

— E un chin şi când o rogi să-şi acopere sânii, oftă Sam. E curată primejdie. Dar nu-i ea vinovată. La urma urmei, toată lumea înoată în pielea goală, aşa că ce mai contează dacă nu bagă de seamă câţi centimetri pătraţi de piele lasă la iveală?

— Nu-i vorba de piele, ci de păr, spuse Johnston. Nu te calcă pe nervi?

— Înainte, da. Dacă mă gândesc bine, am trăit cam în aceeaşi epocă, numai că eu nu mi-am petrecut viaţa printre indienii din Munţii Stâncoşi. John, de treizeci şi patru de ani suntem pe o planetă unde până şi Regina Victoria umblă într-un costum care i-ar fi provocat palpitaţii urmate de diaree dacă l-ar fi văzut purtat de cineva prin faţa Palatului Buckingham. Acum goliciunea pare la fel de firească precum aţipirea cuiva în strană.

Prevenită de Sam, Gwenafra purta o legătură pe sub kilt. Se aşeză pe scaun şi ascultă cu ochi miraţi motivele primirii ei în consiliu.

După ce Sam termină de vorbit, rămase tăcută o vreme, sorbind ceai dintr-o ceaşcă, apoi spuse:

— Cunoşteam mai multe decât îţi închipui. Ai vorbit destul în somn. Ştiam că-mi ascunzi ceva grav. Asta m-a jignit foarte rău. De fapt, voiam să-ţi spun că trebuie să-ţi descarci sufletul, altfel aveam intenţia să te părăsesc.

— De ce n-ai spus? N-am avut habar de sentimentele tale.

— Am bănuit că aveai motive întemeiate să-mi ascunzi secretul. Dar ajunsesem până acolo încât nu mai puteam suporta situaţia. N-ai observat cât de îmbufnată am fost în ultimul timp?

— Nu mi-a scăpat. Însă credeam că-i doar o toană. Unul dintre misterele femeieşti. Dar nu-i locul potrivit să discutăm probleme intime.

— Atunci care-i locul potrivit? Ştiu că aş fi spus ceva dacă *tu* n-ai fi fost atât de irascibil. Femeile sunt la fel de misterioase ca o mină de cositor. Trebuie doar să ai o lanternă şi vezi toate locurile ascunse. Dar bărbaţilor le place să creadă că femeile reprezintă misterul etern. Asta îi scuteşte de o pierdere de timp inutilă şi de osteneala de a mai pune întrebări.

— Etern vorbăreţe, spuse Sam. Că să atingi miezul chestiunii, îţi trebuie tot atât cât unui creion bont să termine un rând.

— V-a apucat pe amândoi limbuţia, constată Johnston şi se strâmbă.

— Mai sunt şi alte extreme, spuse ea, fulgerându-l pe Johnston cu privirea. Dar ai dreptate. Poate găsiţi o cheie a misterului turnului. Mai precis, ce fel de persoană era Piscator?

— Hmm, făcu Sam. Văd eu unde baţi. De ce-a reuşit să pătrundă în turn, când alţii n-au fost în stare? Păi, poate era agent. Dar dacă ei pot trece de barieră, Thorn de ce n-a reuşit? Apoi, de ce trebuia Thorn să folosească nava

Parseval pentru a ajunge la turn? Eticii şi agenţii lor au alte mijloace de transport, un soi de maşini zburătoare.

— Nu ştiu, recunoscu Gwenafra. Să ne concentrăm asupra lui Piscator. Prin ce se deosebeşte de ceilalţi? Nu amănuntele fizice sau îmbrăcămintea, să zicem, constituie cheia. Toţi au încercat să-l treacă în pielea goală, dar numai Piscator a reuşit. De asemenea, au apărut diferenţe în privinţa distanţei parcurse de-a lungul coridorului. Ce elemente caracteristice i-au ajutat pe unii să pătrundă mai adânc?

— Am avea nevoie de un computer ca să rezolvăm problema, remarcă Sam. Gulbirra îşi cunoaşte echipajul. Ni-i va descrie când soseşte aici. Oricum, pentru a proceda în mod ştiinţific, am avea nevoie de distanţa exactă parcursă de fiecare. Am compara-o cu caracterul fiecăruia. Nimeni n-a stat să măsoare la faţa locului, aşa că ideea cade.

— Atunci să ne gândim la Piscator.

— Era unul din ăia, samurai, sugeră Johnston.

— Nu cred că rasa exercită vreo influenţă, spuse Sam. Până acum n-am descoperit agenţi mongoli, deşi presupun că sunt destui. Ia gândiţi-vă! Thorn n-a vrut ca Firebrass şi Obrenova să intre în turn. De aceea, cu sânge rece, i-a făcut bucăţele, fără a mai socoti şi nevinovaţii aflaţi în elicopter. Totuşi, e posibil ca Thorn să nu fi ştiut că Firebrass e agent. Dacă da, a doborât doi iepuri dintr-o lovitură.

— Or fi fost mai mulţi decât doi... spuse Gwen. Ba nu, doar doi aveau bilele acelea negre în creier.

— Ce mama peştilor zburători! Nu complica lucrurile mai mult decât sunt!

— Dacă cei doi ar fi reuşit să intre, atunci am fi comparat caracterele lor cu al lui Piscator.

— Am ztat în preazma lui Firebrazz zi mirozea ca oricare altul. Eticul agela a lăzat un anume miroz în urmă după ge l-a vijitat pe Zam. Ceva inuman. Pizcador era om, dezi mirozea a zabonez. Pot deozebi oamenii în fungzie de rezimul alimentar.

— Dar n-ai întâlnit nici o persoană care să aibă un miros non-uman, spuse Sam. Prin urmare, nu ştim dacă agenţii sunt nonumani. În rest arată ca oamenii.

— Nu, dar zigur au mai abărut în abrobierea mea, explică Joe. Zi cum n-am dezgoberit pe nimeni care ză miroază altfel degât a om – cu toate gă, nu te pozi făli gu o aza duhoare – atungi el zi agenzii trebuie ză fie oameni.

— Asta trebuie să fie explicaţia, interveni Johnston. Flăcăul ăsta are impresia că dacă un ne-pământean poate arăta ca un om, atunci miroase la fel ca el.

Joe pufni în râs şi spuse:

— Ce-ar fi ză punem un bilezel în salonul mare? *Orige Etig zau agent de la bord ză ze prejinte imediat la Căpitan*.

Încruntată, Gwenafra nu-şi găsea locul.

— De ce vă feriţi cu toţii de întrebarea pe care am pus-o? Ce-i cu Piscator?

— Poate suntem ca piticul care-a găsit încălţările uriaşului sub patul neveste-sii, remarcă Sam. Ne temem să întrebăm. Prea bine. Nu l-am cunoscut îndeaproape pe domnul din Ţara Soarelui Răsare. A apărut cu vreo două luni înainte de plecarea lui *Mark Twain*. Din câte-am aflat, era o persoană agreabilă şi discretă. Nu retrasă ori cu nasul pe sus, ci doar lipsită de agresivitate. Părea să se înţeleagă cu aproape oricine. Ceea ce, după părerea mea, trezeşte suspiciuni. Cu toate astea, nu era omul care să accepte orice. Mi-amintesc de-o ceartă de-a lui cu Firebrass privind dimensiunile aeronavei ce se construia. El considera că era bine s-o facem mai mică. O dată discuţia încheiată, Piscator a spus că tot el avea dreptate. Dar cum Firebrass era şeful, a făcut cum i s-a ordonat.

— Avea ciudăţenii? întrebă Gwenafra.

— Era mort după pescuit, dar nu socotesc asta o curiozitate. Ascultă, de ce mă întrebi pe mine? Doar l-ai cunoscut.

— Voiam să aud şi altă părere, explică ea. S-o întrebăm şi pe Gulbirra când soseşte aici. Ea l-a cunoscut mai bine decât noi.

— Nu-l uita pe Zyrano, interveni Joe. Zi el l-a gunozgut.

— Joe l-a iubit pe Cyrano, le aminti Sam. Franţuzul are nasul mai mare decât Joe. Îl face să se simtă în largul lui.

— Azta-i o proztie. Nigi unul dintre voi, pigmeii, n-are un naz de gare ză fie mândru. Aj zine la el chiar dagă voi doi vă înzelejezi ca două hiene în zezonul îmberegherii.

— Nu mi-a plăcut comparaţia asta, spuse Sam cu răceală în glas. În fine, Gwen, ce crezi despre Piscator?

— Radia un fel de... cum se numeşte? Nu magnetism animal, fiindcă nu avea nimic sexual. Doar o atracţie caldă. Ştiai că ţine la tine. Deşi nu-i suporta pe nătângi. Îi tolera, chiar dacă erau proşti de-a binelea. Dar se descotorosea de ei în mod delicat. Nu cred c-a fost, cum se zice? Fundamentalist sau musulman fanatic. Susţinea despre Coran că trebuie înţeles alegoric. Despre Biblie spunea că nu trebuie luată ca literă de lege. Putea cita pasaje întregi din amândouă, să ştii. Am stat de vorbă de câteva ori şi am rămas surprinsă când mi-a spus că Isus era cel mai mare profet după Mahomed. După cum afirma el, musulmanii credeau că Maria, mama lui Isus, va fi prima persoană primită în Rai. Iar tu, Sam, mi-ai zis că musulmanii îl urăsc pe Isus.

— Ba nu, pe creştini. Şi invers.

— Ba nu, dar asta nu mai are importanţă. Pe scurt, Piscator mi-a lăsat impresia unui om bun şi înţelept. Ar mai fi şi alte lucruri. Nu ştiu cum să le exprim. Lăsa impresia că e locuitor al acestei lumi şi totuşi nu-i aparţine.

— Cred că altceva vrei să zici, o ajută Sam. Moral ori, mai bine spus, spiritual, era oarecum superior.

— Niciodată n-a vorbit sau acţionat conştient de asta. Dar poate ai dreptate.

— Regret că nu l-am cunoscut mai bine.

— Sam, tu erai prea absorbit de construcţia vaporului ca să mai bagi în seamă şi asemenea lucruri.

Frigate revenise în colibă abia cu o oră înainte de masa de seară. Când Nur îl întrebă unde fusese, îi răspunse că aşteptase toată ziua să fie primit de Novak. Într-un târziu, secretara acestuia îi comunicase să revină a doua zi. Novak îi putea acorda un minut-două în cursul dimineţii.

Frigate arăta nemulţumit. Aşteptarea la rând îl iritase. Faptul că stătuse atât îi trăda îndârjirea, însă înainte de a vorbi cu Novak refuză să spună ce plan avea.

— Dacă e de acord, vă spun şi vouă.

Farrington, Rider şi Pogaas nu-i acordară cine ştie ce atenţie. Erau prea prinşi de ideea, de a găsi mijloace pentru a reintra în posesia lui *Razzle Dazzle*. Întrebat dacă-i va ajuta, Frigate le răspunse că încă nu ştia. Nur se mulţumi să zâmbească şi spuse că va aştepta până vor hotărî cât de morală era fapta pe care-o puneau la cale.

Ca de obicei, Nur îşi dădea mai bine seama decât ceilalţi cum stau lucrurile. De aceea, până să-şi ia micul dejun, îi anunţă că discuţia era pur teoretică. Noii proprietari încărcaseră *Razzle Dazzle* cu mărfuri în vederea schimbului, urmând să plece la scurt timp în aval.

Martin răbufni:

— Şi de ce nu ne-ai prevenit până acum?

— Mă temeam că veţi acţiona ca disperaţii, încercând să deturnaţi nava ziua în amiaza mare, în faţa a sute de martori. N-aţi fi scăpat nepedepsiţi pentru asta.

— Ei, doar nu suntem atât de tâmpiţi!

— Nu, dar sunteţi impulsivi cât cuprinde. Ceea ce-i tot o formă de prostie.

— Mulţumim frumos, i-o tăie Tom. Ei, poate-i mai bine aşa. Eu unul aş prefera să fugim cu o navă de patrulare, dar mai întâi ar trebui să găsim fostul echipaj şi să înlocuim femeile. Asta ne-ar cere timp şi planuri amănunţite.

Cu toate acestea, interveniră unele întârzieri. Un trimis al guvernului îi anunţă că trebuie să muncească în folosul statului ori să plece numaidecât. Frigate lipsea când primiră vestea. Reveni zâmbind cu gura până la urechi şi nu păru deloc deranjat de acel avertisment.

— L-am convins pe Novak!

— În legătură cu ce?

Frigate se aşeză pe un scaun din bambus şi-şi aprinse o ţigaretă.

— Păi, întâi l-am întrebat dacă vrea să ne construiască un dirijabil. Nu m-aşteptam să fie de acord, şi nu m-am înşelat. A zis că are de gând să facă două, dar nu pentru noi. Ar urma să fie folosite pentru patrulare şi război, dacă s-ar declanşa vreun conflict.

— Vrei să le furi dirijabilul! exclamă Farrington.

Deşi se înfuriase când Podebrad îi lăsase baltă, mai târziu simţise o uşurare. N-o recunoscuse, dar se vedea de la o poştă cât de încântat era că nu trebuise să zboare.

— Nu. Nici eu, nici Nur nu credem c-ai fi în stare să furi proprietatea altuia, chiar dacă-ţi place să te dai viteaz. Voi doi vă îmbătaţi cu apă rece. Eu şi Nur nu avem de gând să furăm nimic. După ce prima propunere mi-a fost refuzată, am avansat-o pe a doua. Novak a mustăcit o vreme, apoi a promis că va accepta sugestia mea. Nu va avea nevoie de materiale şi nici nu vom aştepta cât ar dura construcţia dirijabilului. I-a părut rău c-am fost traşi pe sfoară şi s-a gândit că ajutându-ne va repara situaţia. Pe de altă parte, Novak manifestă interes faţă de baloane. Fiul lui a zburat cu ele.

— Baloane! pufni Martin. Încă te mai bântuie ideea asta nebunească?

Deşi părea atras de idee, Tom spuse:

— Nu ştim absolut nimic despre vânturile de deasupra munţilor. Am putea fi împinşi spre sud.

— Aşa e. Dar suntem la nord de ecuator. Dacă vânturile din straturile superioare ale atmosferei seamănă cât de cât cu cele de pe Pământ, am fi duşi spre nord şi est. O dată trecuţi de latitudinile nordice, lucrurile stau altfel. Eu mă gândesc însă la un balon care ne-ar putea duce spre zona arctică.

— Nebunie! Demenţă! făcu Martin, clătinând din cap.

— Refuzi să mergi cu noi?

— N-am zis asta. Niciodată n-am fost întreg la minte. Dar mi-e teamă că vântul nu ne va ajuta. Mai bine trecem la treabă şi construim un vas.

Farrington se înşela şi pesemne ştia că exprima o dorinţă nemărturisită. La altitudinea la care aveau să zboare, aerul se deplasa spre nord-est.

Cu toate astea, când auziră ce fel de balon îşi propunea să construiască Frigate, se opuseră vehement cu toţii.

— Da, ştiu că n-a fost încercat decât pe hârtie, recunoscu Frigate. Dar avem şansa de a realiza ceva unic.

— Da, îl imită Martin. Dar ai spus că Jules Verne a lansat ideea în 1862. Dacă eră atât de genială, de ce n-a materializat-o nimeni?

— Habar n-am. Aş fi făcut-o eu pe Pământ, dacă aveam bani. Ascultaţi-mă. E singura soluţie pentru a călători la distanţe mari. Apelând la un balon convenţional, ne putem declara mulţumiţi dacă parcurgem patru sute optzeci de kilometri. Chiar şi asta ne-ar scuti de un milion de kilometri de călătorie pe uscat. Cu *Jules Verne* însă, şi cu mult noroc, putem ajunge până la munţii polari.

După îndelungi controverse, ceilalţi fură de acord să pună planul în aplicare. Dar când începu materializarea proiectului, Frigate îşi pierdu liniştea. Pe măsură ce se apropia momentul decolării, deveni de-a dreptul speriat. Câteva nopţi de coşmar în care visă numai baloane îl convinseră cât de mare îi era spaima. Cu toate acestea, faţă de ceilalţi îşi exprima o încredere neţărmurită în proiect.

În romanul *Cinci săptămâni în balon*, Jules Verne propusese o idee care părea realizabilă, dar primejdioasă. În carte funcţionase fără cusur, dar Frigate ştia că realitatea nu reuşea întotdeauna să recunoască meritele literaturii.

După construirea balonului, echipajul, făcu douăsprezece zboruri de pregătire. Spre uimirea tuturor, mai ales a lui Frigate, avură de rezolvat doar probleme neînsemnate. Zborurile de antrenament se făcuseră la mică altitudine, menţinând aerostatul sub nivelul munţilor care împrejmuiau Valea. Dacă s-ar fi ridicat deasupra lor ar fi trebuit să se

îndepărteze destul de mult de Noua Boemie şi le-ar fi fost imposibil să revină; asta ar fi însemnat plecarea definitivă.

Echipajul trebuia să înveţe pe viu, când balonul avea să se aventureze în stratosferă.

Doctorul Fergusson, eroul lui Jules Verne, făcuse balonul în ideea că hidrogenul, când era încălzit, îşi mărea volumul. Acest principiu fusese utilizat în 1785 şi 1810 cu rezultate dezastruoase. Dispozitivul de încălzire imaginat de Verne era mult mai eficient şi funcţiona, dar pe hârtie. Frigate avea la dispoziţie o tehnologie mai avansată decât aceea de pe vremea lui Jules Verne şi adusese o serie de modificări sistemului. După lansare, se lăudă că balonul era primul de acest tip care zbura. Intrau în istoria zborului.

Frisco protestă vehement, arătând că nu se încercase punerea în practică a ideilor lui Verne fiindcă nimeni nu fusese atât de zărghit. Deşi în sinea lui îl aprobă, Frigate nu recunoscu deschis. Acesta era singurul tip de aerostat care putea parcurge distanţe imense. Nu voia să bată în retragere. De prea multe ori, pe ambele lumi, începuse ceva, iar apoi nu reuşise să ducă nimic la bun sfârşit. De data aceasta, chiar dacă murea, voia să meargă până la capăt.

Îl frământa gândul că şi ceilalţi puteau muri. Dar şi ei erau conştienţi de riscuri. Nimeni nu-i obliga să-l însoţească.

Potrivit planificării, decolarea finală avu loc înaintea zorilor. Deasupra imensei mulţimi adunate pe câmpie străluceau torţe şi arcuri de lumină. Pictat în argintiu, învelişul balonului fâlfâia ca un maţ de cârnat care atârnă de un cârlig invizibil.

În această etapă a zborului, *Jules Verne* nu corespundea ideii profanilor despre baloane, nefiind o sferă complet umflată. Dar pe măsură ce urca, se umplea datorită căldurii transmise şi presiunii tot mai scăzute din jurul lui.

După cuvântări, băură în cinstea aeronavei. Tom Rider băgă de seamă că Frisco folosea un dispozitiv de amortizare de două ori mai mare decât al celorlalţi şi aminti de „vitejia laşului”, dar nu îndeajuns de tare ca prietenul

vizat să-l audă. Când urcă în nacelă, numai zâmbet, Rider făcu semne vesele către spectatori.

Peter Frigate încheie cântărirea. Până atunci, asta presupunea că toată sarcina – învelişul, gazul, plasa, încărcătura, structura de rezistenţă, nacela, balastul, echipamentul, proviziile, aeronauţii – era mai mică decât portanţa. *Jules Verne* era primul aerostat la care greutatea de decolare era puţin superioară portanţei asigurate de gaz.

Nacela atârnată sub balon avea forma unui dovleac, cu pereţi dubli din aliaj de magneziu. În centrul punţii, se găsea vernierul, în formă de L vertical. Două ţevi subţiri din plastic plecau de la acest aparat către partea superioară. Ele erau perfect izolate, pentru a împiedica pierderile de aer din nacelă.

Apoi, conductele din plastic se continuau în sus, pe o oarecare distanţă, dincolo de gâtul închis ermetic al învelişului. Extremităţile lor intrau în ţevi din aliaj uşor care se ridicau la diferite înălţimi în interiorul balonului. Una era mai lungă decât cealaltă, şi amândouă aveau capetele libere.

Înainte de îmbarcare, echipajul se arătase foarte vorbăreţ. Acum însă toţi îl priveau fix pe Frigate.

— Închideţi bocaportul principal, spuse el, şi ritualul decolării începu.

Frigate verifică un altimetru şi două robinete de închidere fixate de vernier. Deschise un mic bocaport din apropierea părţii superioare a porţiunii în formă de L. Reglă apoi un alt robinet până auzi un fâsâit slab. Sunetul venea dintr-un ajutaj îngust de la capătul unei ţevi din oţel, aflată înăuntrul compartimentului de sus.

Introduse în cuptor o brichetă electrică fixată pe o bară din aluminiu şi imediat o flăcăruie minusculă licări slab. Apoi răsuci două robinete pentru a regla amestecul de oxigen şi hidrogen şi manevră un altul pentru a face flacăra mai mare. Aceasta începu să încălzească baza conului din platină aflat deasupra sa.

Partea inferioară a ţevii lungi ce pătrundea în balon era fixată în partea superioară a conului. Pe măsură ce căldura pătrundea în con, hidrogenul dinăuntru se deplasa în sus, curgând în balon şi făcându-l să se umfle. Ajutat de efectul de aspiraţie, hidrogenul mai rece din partea inferioară a balonului trecea în capătul deschis al ţevii mai scurte dinăuntrul învelişului. Cobora prin această ţeava în vernier, apoi în con. Acolo era încălzit şi se înălţa, încheindu-şi circuitul.

Unul dintre compartimentele de la baza vernierului conţinea o baterie electrică. Aceasta era mult mai uşoară şi mai puternică decât cea folosită de Fergusson în romanul lui Jules Verne. Ea descompunea apa în elementele ei de bază, hidrogen şi oxigen. Acestea se scurgeau în compartimente separate, ajungând apoi într-o cameră de amestec, de unde gazul era pompat către flacără.

Printre modificările aduse de Frigate sistemului conceput de Verne se afla un furtun care lega camera de stocare a hidrogenului de ţeava mai scurtă. Prin deschiderea a două robinete, pilotul permitea hidrogenului din camera de stocare să curgă în balon. Aceasta era o soluţie la care se apela doar pentru înlocuirea hidrogenului eliberat din balon prin supape. Când se proceda astfel, aprinzătorul era stins, întrucât hidrogenul este extrem de inflamabil.

Trecură cincisprezece minute. Apoi, fără nici o mişcare perceptibilă, nacela se ridică de la sol. Câteva secunde mai târziu, Frigate opri flacăra.

Strigătele spectatorilor răzbătură până la ei din ce în ce mai slab, apoi se stinseră. Uriaşul hangar căpătă dimensiunile unei case de jucărie. Soarele se ridicase deja deasupra munţilor, iar pietrele-potir înşirate de-a lungul Fluviului bubuiră ca o adevărată canonadă de artilerie.

— Un salut cu douăzeci şi una de salve în onoarea noastră, remarcă Frigate.

După aceea, toţi rămaseră nemişcaţi şi muţi. Tăcerea era apăsătoare precum aceea din adâncul unei peşteri. Cu toate acestea, pereţii copastiei nu aveau calitatea de a

absorbi sunetele. Când stomacul lui Frisco se răsculă, sunetul semăna cu un tunet îndepărtat.

Prins de un vânt uşor care creştea în intensitate, balonul porni spre sud, îndepărtându-i de ţintă. Pogaas scoase capul afară pe hubloul deschis. Nu simţi nici o adiere, fiindcă balonul călătorea cu aceeaşi viteză ca şi vântul. Aerul din jurul nacelei era împietrit de parcă s-ar fi aflat într-o cameră etanşă. Dacă o lumânare ar fi fost plasată pe partea superioară a vernierului, flacăra ar fi ars drept, fără să fâlfâie.

Deşi zburase de multe ori cu aerostate, Frigate se lăsa întotdeauna cuprins de extaz în primele minute de după decolare. Nici o altă formă de zbor – nici măcar planorismul – nu-i dădea o senzaţie atât de puternică. Se simţea ca şi cum ar fi devenit un spirit lipsit de trup, eliberat din cătuşele gravitaţiei, de problemele şi grijile minţii şi cărnii.

Aceasta era o părere, desigur, deoarece atracţia gravitaţională ţinea balonul în gheare, jucându-se cu el. Departe de a scăpa de griji şi probleme, erau siliţi să-şi pună la contribuţie atât corpul, cât şi creierul.

Frigate se scutură ca un câine abia ieşit din apă şi începu activitatea care-i răpeşte pilotului unui balon mai tot timpul de zbor. Verifică altimetrul: 1829 de metri. Variometrul arăta că viteza de urcare creştea pe măsură ce soarele încălzea gazul din balon. După ce constată că avea camerele cu oxigen şi hidrogen pline, decuplă bateria de la apă. Deocamdată nu trebuia decât să stea cu ochii pe altimetru şi variometru.

Valea Fluviului se îngustă. Munţii, presăraţi cu mari pete de licheni verzi-cenuşii şi verzi-albăstrui, rămaseră dedesubt. Ceaţa care tivea cursul apei şi câmpiile dispărea la fel de iute ca şoarecii care au prins de veste că pisica dă târcoale prin preajmă.

Vântul îi purta tot mai repede spre sud.

— Pierdem teren, mormăi Frisco.

De fapt, vorbea ca să-şi facă uitată încordarea. În cursul testărilor, vântul stratosferic purtase balonul spre nord-est.

— Ultima şansă de a mai trage un fum, două, spuse Frigate.

În afară de Nur, toţi îşi aprinseră ţigările. Deşi interzis pe toate baloanele construite anterior, pe *Jules Verne* fumatul era permis la joasă altitudine. Nu avea rost să-şi facă griji din cauza unor mucuri aprinse când la bord exista o flacără deschisă.

Balonul se ridicase deasupra Văii, iar echipajul căzu încă o dată în extaz la vederea peisajului. Vedeau totul, rând pe rând. Spre stânga erau văile – nişte canioane largi şi adânci – pe care le depăşiseră şi cu *Razzle Dazzle*. Pe măsură ce pluteau tot mai sus, orizontul se îndepărta, parcă speriat. Frigate şi Rider mai văzuseră acest fenomen pe Pământ, dar ceilalţi făcură ochi mari de mirare şi spaimă. Pogaas spuse ceva în swazi, iar Nur murmură:

— Ca şi cum Dumnezeu ar desface lumea ca pe o faţă de masă. Frigate ceru închiderea tuturor hublourilor, spori alimentarea cu oxigen şi porni un mic ventilator care aspira monoxidul de carbon într-un material absorbant. La altitudinea de 16 kilometri, *Jules Verne* pătrunse în tropopauză, graniţa dintre troposferă şi stratosferă. Temperatura din afara cabinei era de -73° Celsius.

Acum vântul din direcţie contrară preluă aerostatul şi, concomitent, îi dădu o uşoară mişcare de rotire. De aici înainte, dacă nu întâlneau alt vânt din direcţie opusă, aveau să călătorească la fel ca un copil instalat pe căluşei învârtindu-se încet.

Nur trecu la pilotaj. Îl urmară Pogaas şi Rider, la al treilea cart. Când ajunse şi Farrington să piloteze, starea de nelinişte îi trecu ca prin farmec. El controla situaţia şi asta schimba lucrurile. Frigate îşi aminti modul în care Farrington descrisese într-o carte nespusa uşurare când, la vârsta de şaptesprezece ani, i se îngăduise să piloteze pe vreme proastă o navă de pescuit balene. După ce-l supraveghease câteva minute cum mânuia timona, căpitanul coborâse la cabine. Farrington rămăsese singur pe punte, având pe mână soarta vasului şi viaţa echipajului. Trăise o experienţă extraordinară pe care n-o

mai egalase nici o altă aventură prin care trecuse de atunci încoace.

Imediat ce-l înlocui Frigate, zâmbetul îi pieri de pe faţă şi redeveni la fel de neliniştit ca mai devreme.

Soarele continua să urce o dată cu *Jules Verne*. Presiunea din înveliş atinsese limita superioară, ceea ce însemna că plimbarea de plăcere se cam încheiase. Întrucât avea gâtul închis, în loc să fie deschis ca la majoritatea aerostatelor, balonul avea să urce până la supradilatare. În asemenea condiţii, învelişul putea plesni, iar toată lumea de la bord ar fi ajuns degrabă la sol, dar fără posibilitatea de a mai povesti cuiva această aventură. Anticipaseră însă şi o asemenea situaţie.

Frigate verifică altimetrul, apoi roti un tambur metalic fixat în partea superioară. Acesta era legat cu o frânghie de o supapă din lemn aflată în gâtul balonului. Deschizându-se, ea elibera din gaz. Balonul cobora. Curând avea să se înalţe din nou, ceea ce însemna că era necesară eliberarea altei cantităţi de gaz. Acest lucru impunea aprinderea flăcării la diferite intervale, precum şi stingerea ei şi reumplerea balonului cu hidrogen.

Era nevoie de luciditate şi precizie pentru a şti cât gaz trebuia eliberat şi cât înlocuit. O pierdere prea mare însemna o cădere prea rapidă. O cantitate peste normal putea face aerostatul să urce dincolo de plafonul de presiune optimă. Într-o asemenea situaţie, o supapă de siguranţă din partea superioară – în caz că nu era blocată de gheaţă – ar fi eliberat din gaz şi ar fi împiedicat balonul să plesnească, însă el ar fi devenit prea greu.

În plus, pilotul trebuia să fie atent la intrarea bruscă în straturi de aer cald. Acestea puteau ridica aerostatul prea rapid, ducându-l dincolo de înălţimea maximă admisibilă. O răcire bruscă ar fi azvârlit aparatul spre sol.

În această din urmă situaţie, pilotul putea arunca balast, însă o asemenea manevră producea o mişcare de balansare. Iar o dată cu pierderea balastului, apărea pericolul. Singura modalitate de a coborî rapid era prin eliberarea unei cantităţi de gaz, ceea ce însemna că

arzătorul nu ar fi reuşit să producă expansiunea hidrogenului îndeajuns de repede.

Cântecul de lebădă avea titlul *Nimeni nu ştie prin ce necazuri am trecut*.

Ziua se scurse totuşi fără nici o alarmă stresantă. Soarele apuse, astfel că, prin răcirea hidrogenului, Jules Verne coborî şi el. Pilotul trebui să folosească arzătorul atât cât să înalţe aerostatul şi să-l menţină deasupra tropopauzei. Cei ieşiţi din cart se ghemuiră sub pături groase şi dormiră fiecare cum îi era obiceiul.

Rămânând singur de veghe, Frigate trăi momente stranii. Atmosfera era difuză. Lumina stelelor, pătrunzând prin hublouri şi adăugându-se licăririi palide a cadranelor şi indicatoarelor de bord, nu reuşea să-i dea o stare de tihnă. Pereţii din metal aliat amplificau orice zgomot: pocnetul mâinii atinse de podea când cineva se răsucea în somn, bolboroseala lui Pogaas în limba swazi, scrâşnetele din dinţi ale lui Frisco, sunetul ca un nechezat uşor scos de Rider, torsul ventilatorului.

Când aprinse flacăra, pocnetul iscat pe neaşteptate şi vuietul ce urmă îi făcură pe toţi să se agite în somn. Veni apoi rândul lui să-şi caute culcuş sub pături, să adoarmă şi să fie trezit pentru o clipită de pocnetul flăcării sau de vreun coşmar în care cădea, cădea…

Apărură zorile. Membrii echipajului se treziră pe rând, folosiră toaleta chimică, băură cafea solubilă ori ceai şi mâncară alimente economisite în potire, la care adăugară pâine de ghindă şi peşte uscat. Nu dădură drumul reziduurilor din toaletă. La acea altitudine, orice deschidere a vreunui bocaport ar fi produs o scădere fatală a presiunii aerului, iar pierderea în greutate ar fi sporit portanţa.

Înainte de amiază, vântul împinse aerostatul înapoi vreme de câteva ore, după care îl purtă iarăşi spre nord-est. După trei ore, se deplasau din nou spre sud.

— Dacă mai păţim o dată aşa, o sa ne învârtim pe loc o veşnicie, constată sumbru Frigate. Nu pricep.

La sfârşitul aceleiaşi după-amiezi reveniră pe traseul dorit. Frigate spuse că ar trebui să coboare şi să-şi încerce

norocul cu vânturile de la suprafaţă. Se aflau destul de departe spre nord ca să profite de vântul care bătea în general către nord-est.

Lăsând arzătorul stins, gazul se răci treptat. La început, *Jules Verne* coborî cu viteză neînsemnată, apoi pierdu înălţime într-un ritm ameţitor. Nur lăsă arzătorul aprins vreme de câteva minute pentru a controla viteza de coborâre. La altitudinea de 13 kilometri, vântul scăzu în intensitate, apoi se înteţi, dar în direcţie contrară intenţiei lor de deplasare. Curentul de aer dădu aerostatului o mişcare de rotire în sens invers. Nur îl lăsă să coboare până ajunse la 2 000 de metri deasupra culmilor muntoase. Acum se deplasau sub un oarecare unghi faţă de văile care în această zonă aveau direcţia nord-sud.

— Iar ne mişcăm spre nord-est! spuse Frigate cu un aer fericit.

În cea de-a treia zi, la amiază, zburau cu viteza de 25 de kilometri pe oră. Doar *Jules Verne* putea ajunge atât de departe.

Nici un alt tip de balon n-ar fi reuşit să urce în stratosferă ori să coboare spre vânturile de suprafaţă fără a pierde cantităţi considerabile de gaz.

Deschiseră hublourile pentru a permite aerului rarefiat, dar proaspăt, să intre în nacelă. Curenţii ascendenţi şi descendenţi le creară o serie de neplăceri, mai ales prin schimbările bruşte de presiune. Erau siliţi să înghită în sec ori să caşte pentru a-şi desfunda urechile. Pe măsură ce se apropia ora amurgului, curenţii deveneau mai puţin violenţi.

În următoarea zi, la mijlocul după-amiezii, fură surprinşi de o furtună. Farrington tocmai intrase de cart când norii întunecaţi de dedesubt urcară ca un zid. La un moment dat, furtuna păru să fi rămas la o altitudine inferioară celei la care se aflau, însă curenţii declanşaţi de ea prinseră balonul ca nişte tentacule. În următoarele momente, corpul caracatiţei ţâşni spre înalt, învăluindu-i într-o beznă brăzdată de fulgere, în timp ce balonul începu să se învârtă ca un titirez, azvârlindu-i de colo-colo.

— Balonul se prăbuşeşte ca un bolovan, constată cu un aer stăpânit Frisco.

Ordonă aruncarea balastului, însă aparatul continua să coboare vertiginos. În lumina fulgerelor care explodau în apropiere, feţele lor căpătau o paloare verzuie. Tunetele bubuiau, asurzindu-i şi dându-le dureri de urechi. Valurile ploii pătrunseră prin hublourile deschise şi apa acoperi puntea, îngreunând şi mai mult nacela.

— Închideţi hublourile! Tom şi Nur, aruncaţi sacul cu balast numărul trei!

Cei doi săriră să execute ordinul.

Un fulger bubui foarte aproape, înspăimântându-i. În lumina lui văzură cu toţii suprafaţa întunecată a unui pisc de munte năpustindu-se către ei.

— Doi saci numărul doi!

Privind pe hublou, Nur rosti tare şi calm:

— Sacii nu cad mai repede decât noi!

— Mai aruncaţi doi!

O altă dungă de foc brazdă aerul în apropiere.

— N-o să reuşim! strigă Frisco. Încă doi! Pregătiţi-vă să aruncaţi tot balastul!

Izbind vârful muntelui, nacela făcu un salt, azvârlindu-i pe toţi la podea. În clipa când frânghiile ce-o ţineau de balon se întinseră din nou, membrii echipajului se prăbuşiră iarăşi, după ce abia reuşiseră să se ridice în picioare. Din fericire, tensiunea uriaşă nu făcu frânghiile să plesnească.

Neluând în seamă rănile, se ridicară şi priviră pe hubloul de la babord. Bezna care îi înconjura fu sfârtecată de un alt fulger. Se aflau prea aproape de versantul muntelui, iar curentul descendent încă ţinea balonul în gheare. Vârfurile ascuţite ale arborilor-de-fier goneau spre ei ca nişte suliţe.

Era prea târziu să mai pornească arzătorul. Efectul lui ar fi fost neînsemnat în scurtul răstimp rămas până la impact. Pe de altă parte, ciocnirea cu vârful muntelui slăbise probabil joncţiunile dintre ţevi. Dacă aşa se prezenta situaţia, o simplă scânteie ar fi transformat nacela într-un adevărat furnal.

— Tot balastul! răcni Frisco.

Ieşiră brusc din nori, iar bezna făcu loc întunericului cenuşiu, care le îngădui să zărească vârfurile arborilor chiar sub ei.

Frisco se îndepărtă de hublou pentru a-i ajuta pe ceilalţi, dar înainte de a reuşi să arunce sacii şi canistrele cu apă, iar Nur să apese butonul care elibera balastul alcătuit din alice de fier, nacela izbi cu zgomot ramurile superioare ale unui arbore-de-fier. Din nou fură trântiţi la podea. Deznădăjduiţi, auziră zgomote şi pârâituri, însă ramurile se arcuiră, apoi se îndreptară, catapultând nacela, care se izbi de balon.

Apoi mai căzu o dată, lovindu-se de arborii aproape imposibil de rupt. Ocupanţii fură aruncaţi şi rostogoliţi de colo-colo, de parcă ar fi fost zaruri amestecate într-un pahar.

Frigate era zdrobit, lovit şi buimăcit. Cu toate acestea, reuşi să-şi păstreze luciditatea, imaginându-şi în ce stare erau ţevile din plastic după atâtea şocuri. Se îndoiseră precis în timpul ciocnirii dintre nacelă şi balon.

Dacă... of, dă Doamne să nu fie adevărat! Dacă ţevile s-au desprins de înveliş... dacă vârfurile copacilor au străpuns balonul... nacela va cădea la pământ... dacă nu cumva va rămâne agăţată de ramuri, împreună cu frânghiile.

Ba nu. Nacela căpăta înălţime.

Oare balonul avea să pornească spre înalt, spre Fluviu, ori se va izbi de versantul muntelui, iar învelişul va fi sfâşiat de colţii stâncoşi?

66

În punctul culminant al furtunii, aerostatul ajunsese deasupra muntelui, venind dinspre nord. Fulgerele orbitoare spintecau cerul. Radarul cercetă Valea, vârfurile arborilor, turlele de piatră, până dincolo de Fluviu, şi detectă uriaşul vapor. Detectorul pasiv le arătă că sistemul radar al vaporului nu funcţiona. La urma urmei, la ce bun să fie folosit dacă nimeni nu anticipa apariţia vreunui duşman?

Bocaporturile uriaşe din pântecele aparatului fură deschise, în timp ce palele elicopterului începură să se rotească. La bord erau treizeci de oameni, având-u-i pe Boynton la comandă şi pe de Bergerac alături. Armele şi lăzile cu exploziv plastic fuseseră stivuite în partea anterioară.

Imediat după încălzirea motoarelor, Boynton anunţă că este gata de decolare. Szentes, ofiţerul de serviciu, după ce primi veşti despre situaţia vântului, flutură un fanion în sus şi în jos, dând semnalele de pornire.

Elicopterul se ridică în interiorul compartimentului uriaş, porni lateral, pluti pe deasupra deschiderii, apoi căzu ca o piatră, iar de Bergerac privi în sus şi văzu cum colosalul dirijabil se făcu una cu norii întunecaţi şi dispăru.

Cyrano ştia că peste câteva secunde avea să fie lansat planorul de doua locuri, pilotat de Bob Winkelmeyer şi având-ul ca pasager pe James McParlan. Winkelmeyer absolvise Academia Militară West Point, fiind doborât de un avion japonez Zero, într-o misiune de recunoaştere executată pe deasupra unei insule din nordul Australiei. McParlan se bucurase de faimă prin anii 1870-1880. Detectiv al agenţiei Pinkerton, se infiltrase în Mollie Maguires, o organizaţie teroristă a minerilor irlandezi din Pennsylvania. Sub numele de James McKenna, pătrunsese adânc în sânul bandei, abia scăpând nedescoperit în câteva rânduri. Ca urmare, membrii grupului fuseseră arestaţi, nouăsprezece dintre ei spânzuraţi, iar proprietarii continuară să-şi exploateze angajaţii.

Winkelmeyer şi McParlan urmau să aterizeze pe Fluviu şi să scufunde aparatul. Apoi, dacă le surâdea norocul, aveau să se angajeze pe *Rex*. Sigur aveau să apară posturi libere, fiindcă era imposibil ca atacatorii să dea lovitura fără să ucidă câţiva membri ai echipajului.

Sam Clemens le spusese celor doi:

— Ioan cel Putred nu deţine monopolul asupra agenţilor dubli. Daţi-vă bine pe lângă el, băieţi, câştigaţi-i încrederea. Asta în cazul în care atacul dă greş. E posibil totuşi să fiţi scutiţi de situaţia asta. Dar îi ştiu firea schimbătoare. E ca

un stâlp mânjit cu unsoare pe care nici maimuţa nu-l poate urca. De aceea, dacă scapă cu viaţă, veţi intra în echipajul lui. Iar apoi, când va sosi ceasul, îi aruncaţi vasul în aer. Va fi ca şi cum Gavriil ar fi strecurat în Iad doi îngeri deghizaţi ca diavoli.

Elicopterul plonja prin nori. Fulgerul despica lumea, lovind ca o sabie de foc între cer şi pământ. Tunetul vui. Ploaia lovea în parbriz, reducând vizibilitatea, însă radarul detectă vaporul, iar două clipe mai târziu, ţinta licări slab pe cadran.

Boynton zbură la un unghi de patruzeci de grade faţă de Rex, apoi făcu aparatul să coboare brusc, până ajunse aproape de luciul Fluviului. Luminat când şi când de fulgerele care sfâşiau aerul nopţii, elicopterul căpătă viteză maximă, năpustindu-se la un metru de suprafaţa apei.

Apoi se ridică brusc, ţâşni deasupra punţii de apuntare, opri, rămase nemişcat, iar în clipa următoare coborî. Roţile atinseră platoul şi trenul de aterizare trepida, dar aterizarea reuşise. Când începură să-şi încetinească rotirea, palele scoaseră un ţiuit iar bocaporturile se deschiseră.

În clipa în care de Bergerac atinse puntea, motoarele fuseseră oprite complet. Boynton ajuta oamenii de pe partea lui să coboare; Cyrano îi ordonă cuiva din aparat să-i dea lăzile cu bombe, apoi aruncă o privire către puntea timoneriei. Deocamdată nimeni nu se uita pe fereastra dinspre pupa şi nu se dăduse alarma. Avuseseră mai mult noroc decât anticipaseră. De necrezut, dar nu văzu nici santinele ori, dacă erau în post, ele nu simţiseră nimic anormal. Pesemne că în această zonă a Fluviului se credeau în siguranţă, cea mai mare parte a echipajului fiind în permisie pe mal, iar oamenii de pază îşi făceau de cap, dormind, bând ori făcând dragoste.

De Bergerac scoase pistolul Mark IV şi bătu cu palma în garda spadei.

— Urmaţi-mă!

Cinci oameni porniră în goană după el. Alte două grupuri se îndreptară spre obiectivele încredinţate. Boynton rămase

în elicopter, pregătit să pornească motorul la momentul potrivit.

Franţuzul o luă la fugă spre timonerie, iar paşii oamenilor săi bubuiră pe suprafaţa din lemn de stejar. Sosind la intrarea celei de-a doua punţi a timoneriei, se opri. Prin hubloul deschis de deasupra sa, cineva striga după ajutor. Cyrano nu luă în seamă ţipătul şi se aruncă pe uşă. Ceilalţi îl urmară pe scara abruptă. Până să intre şi ultimul atacator, răsună o împuşcătură. Cyrano privi în urmă.

— E cineva rănit? întrebă el.

Cogswell, aflat imediat în spatele lui, spuse:

— Cât pe ce!

Deasupra lor începură să vuiască alarmele, iar de departe răsună urletul unei sirene. După câteva secunde, alte sirene i se alăturară.

Cea de-a doua punte era un coridor luminat orbitor, unde erau cabinele locuite de ofiţeri şi femeile lor. Sperau ca Ioan Fără-de-Ţară să stea în cabina din partea stângă, sub scara care ducea spre punte sau timonerie. Clemens plănuise să folosească acea cabină, întrucât era cea mai spaţioasă; puţin probabil ca Ioan să fi ales una mai mică.

De fiecare parte a coridorului existau câte patru uşi. Una se deschise exact în clipa când de Bergerac ajunse în dreptul ei. Un bărbat scoase capul afară. De Bergerac îndreptă pistolul spre el, însă omul o închise trântindu-i-o în nas.

Acţionând conform planului, fiecare dintre cei şase atacatori scoase imediat din buzunar câte un dispozitiv primit de la atelierul mecanic cu doar o oră înainte, iar doi oameni aveau şi unele de rezervă. Dispozitivul era alcătuit dintr-o bară scurtă din duraluminiu, având gheare lungi din oţel la fiecare capăt. Fixate deasupra uşii şi peretelui despărţitor, ele erau bătute în lemn cu ciocane grele. Dacă ar fi reacţionat imediat, persoana din cabină le putea împinge afară încetul cu încetul, dar, în caz că acţiunea se desfăşura conform planului, până să se elibereze, răpitorii s-ar fi retras, având-l pe Ioan prizonier.

Din cabină se auzeau ţipete şi răcnete. Unul dintre oameni încercă să deschidă uşa în vreme ce Cogswell o bloca. Lăsă ciocanul la podea şi trase prin crăpătură, fără a încerca să-l lovească pe cel dinăuntru. Uşa se închise şi-şi termină imediat treaba.

Probabil că Ioan fusese deja informat prin intercom de atacul asupra vaporului, deşi hărmălaia de pe coridor ar fi fost suficientă pentru a-l preveni asupra prezenţei invadatorilor. Nu era nevoie de pocnetul vreunui pistol ca să afle ce se petrecea.

Trei oameni urmau să înconjoare timoneria şi să urce pe scara dinspre prova. În ultima clipă observară că una dintre santinelele timoneriei îşi iţi capul de după uşa de la capătul superior al scării ce dădea spre coridor. Apoi apăru ţinând în ambele mâini un pistol greu. Nu purta armură.

— *Peste!* Deşi n-ar fi vrut să vatăme omul pe care nu-l văzuse în viaţa lui, Cyrano ţinti şi trase. *Quelle merde!* exclamă el.

Nu nimeri ţinta, iar glonţul din plastic lovi peretele. Omul fu lovit de câteva fragmente, fiindcă scoase un răcnet şi făcu un pas înapoi, scăpând pistolul şi ducând mâinile la faţă.

Cyrano nu era un ţintaş grozav. „Cu atât mai bine”, îşi zise el. Era încântat că glonţul îl scosese din luptă pe om rănindu-l uşor, fără să-l omoare.

Dinspre timonerie auzi împuşcături şi strigăte. Asta însemna că cei trei urcaseră scara pupa şi le dădeau de furcă santinelelor.

Porni spre uşa cabinei unde bănuia că stătea Ioan. Nu avea nici o noimă să ceară ocupantului să iasă cu mâinile sus. Indiferent de păcatele sale, ex-monarhul Angliei şi al unei jumătăţi din Franţa nu era un laş.

Se putea întâmpla să nici nu fie la bord, ci pe mal, chefuind cu femei.

Apropiindu-se dinspre peretele etanş, Cyrano surâse şi răsuci clanţa. Uşa era încuiată. Prin urmare, căpitanul vasului Rex era acasă, dar nu primea oaspeţi.

Dinăuntru auzi un glas puternic întrebând în esperanto:

— Ce se petrece?

Cyrano zâmbi. Recunoscuse vocea baritonală a Regelui Ioan.

— Căpitane, suntem atacaţi! strigă el, apoi aşteptă. Poate Ioan se va lăsa păcălit, crezând că era unul dintre oamenii lui, şi va deschide uşa.

Răsună un bubuit, urmat de un glonţ care l-ar fi nimerit pe Cyrano dacă ar fi rămas în dreptul uşii. Proiectilul care sfârtecă peretele din stejar nu era din plastic ci din plumb, astfel că făcu o ditamai gaura în lemn.

Cyrano, cu un gest scurt, îi ceru unuia dintre oamenii săi să scoată un pachet de exploziv plastic dintr-o cutie. Apoi rămase de o parte a uşii, în vreme ce Sheehan îngenunche şi fixă explozivul în jurul încuietorii şi al balamalelor.

Iscusitul Ioan mai trase un foc prin hiatul uşii. Lovi jos, nimerindu-l pe Sheehan drept în mijlocul frunţii. Acesta se prăbuşi şi rămase cu ochii holbaţi şi gura deschisă.

— *Quelle domage!* exclamă Cyrano.

Sheehan fusese un om nemaipomenit. Era de regretat faptul că slujba de îngropăciune trebuia să se limiteze la un simplu „Ce păcat!”

Pe de altă parte, n-ar fi trebuit să fie atât de neglijent şi să rămână expus în dreptul uşii.

Cogswell se apropie grăbit de cadavru, recupera firul electric şi bateria, apoi bătu în retragere, desfăcând cablul. Sheehan apucase să prindă capsa detonatoare în plastic. Câştigau astfel câteva secunde, fiindcă rapiditatea era esenţială în această acţiune, ea hotărând succesul sau eşecul.

Cyrano se retrase spre capătul culoarului, lipindu-se de perete şi, întorcându-şi capul într-o parte, îşi vârî degetele în urechi şi deschise gura larg.

Deşi nu-l vedea, şi-l imagină pe Cogswell legând capătul firului la borna bateriei, apoi atingând cealaltă bornă cu al doilea fir.

Explozia îl zgâlţâi, lăsându-l aproape surd. Tuşind, merse pe pipăite de-a lungul peretelui, ajunse la uşa care zăcea

acum alături de cadavrul lui Sheehan, apoi pătrunse în cabină.

Plonja înăuntru rostogolindu-se, o manevră destul de stângace din cauza spadei din teaca prinsă de centură.

Se trezi rezemat de ceva ce arăta ca un picior de pat. Aproape direct deasupra lui, o femeie ţipa. Dar unde dispăruse Ioan Fără-de-Ţară?

O bubuitură de pistol. Prin fumul de la gura ţevii, Cyrano văzu flacăra şi, ridicându-se fulgerător, făcu un salt peste colţul patului. Prinse în braţe mijlocul gros şi dezgolit al bărbatului şi se prăbuşi la podea împreună cu el. Se auzi un geamăt, Cyrano primi o lovitură uşoară de braţ peste cap, apoi bărbatul rămase fără vlagă.

Cyrano scoase pumnalul şi-i fixă vârful în gâtul omului.

— Nici o mişcare, altfel te spintec!

Nu primi răspuns. Individul îngheţase de groază ori juca teatru? Îşi plimbă cealaltă mână de-a lungul umărului, până la gât şi cap. Bărbatul nu se clinti. Aha! Ceva lipicios! Ioan, dacă era el, primise o lovitură în cap şi-şi pierduse cunoştinţa.

Cyrano se ridică, pipăi de-a lungul peretelui şi găsi comutatorul. În lumină văzu o încăpere spaţioasă, aranjată şi mobilată luxos, dacă ţinea seama de standardele Lumii Fluviului. Fumul se risipea, dând la iveală o femeie frumoasă şi aproape despuiată stând în genunchi în mijlocul patului. Nu mai urla şi-l privea cu ochii albaştri, măriţi de groază.

— Treci sub aşternut şi stai acolo dacă vrei să rămâi teafără, domnişoară. De Bergerac nu poartă război împotriva femeilor decât dacă ele încearcă să-l ucidă.

Bărbatul care zăcea pe punte era scund, bine făcut şi cu părul roşcat. Avea ochii deschişi şi bâiguia ceva. Peste câteva secunde avea să-şi, vină în simţiri.

Cyrano întoarse capul şi pricepu de ce Ioan trăsese atât de precis. Hoijes zăcea pe spate, cu pieptul sfârtecat.

— *Mordieux!*

Trebuia să fi ţâşnit înăuntru imediat după Cyrano. Însă el rămăsese în uşă, iar Ioan, văzându-l profilat în lumina de pe

coridor, îl împuşcase fără ezitare. De Bergerac nu fusese nimerit datorită fumului gros care-l ascunsese.

Pierduse deja doi oameni. Poate erau şi alţii în aceeaşi situaţie. Aveau să rămână la bord, întrucât conveniseră că recuperarea cadavrelor le-ar fi îngreunat retragerea.

Dar unde erau ceilalţi? De ce nu-l urmaseră?

A, iată-i pe Cogswell şi Propp!

Ceva îl lovise, ridicându-l şi aruncându-l înapoi, izbindu-l de perete. Căzu cu faţa în jos şi rămase nemişcat, cu urechile ţiuindu-i şi simţindu-şi capul umflat ca burduful unui acordeon. În cameră pătrunseră alţi nori de fum înţepător, care-l făcu să tuşească şi să lăcrimeze.

Cu greu reuşi să se ridice în genunchi şi abia după aceea în picioare. Îşi dădu seama că pe coridor explodase o bombă. Fusese aruncată din timonerie?

Indiferent cine o făcuse, Cogswell şi Propp muriseră. Iar el, Savinien de Cyrano II de Bergerac, scăpase ca prin minune.

Ioan era acum în genunchi, tuşind, bălăbănindu-se şi privind cu ochi tulburi în faţă. Pe podea, nu departe de el, era un pistol, însă nu părea să-l fi văzut.

Ba nu, ticălosul întinsese mâna să-l apuce!

Neavând nici pistol, nici pumnal, Cyrano îşi scoase sabia din teacă. Sări în faţă şi, folosind-o ca pe o bâtă, îl lovi pe Ioan după ceafă. Acesta se prăbuşi pe burtă şi rămase neclintit.

Femeia stătea culcată cu faţa în jos pe pat, acoperindu-şi urechile cu palmele şi tremurând.

Cyrano bâjbâi prin fum, cât pe ce să se împiedice de cadavrul lui Propp. Ajuns la uşă, încremeni. Reîncepuse să audă, însă pocnetele împuşcăturilor din coridor sunau difuz. Se lăsă pe genunchi şi îndrăzni să scoată capul afară din cameră. Fumul se risipea în curentul format pe coridor. În partea superioară a scării, zări un cadavru. Evident, cineva din timonerie, poate chiar cel care aruncase bomba. La capătul coridorului, doi oameni stăteau ghemuiţi şi trăgeau prin uşa de acces. Erau doi dintre atacatori, Sturtevant şi Velkas.

Alţi doi, plini de funingine, coborau scara. Reagan şi Singh. Făcuseră curăţenie în timonerie şi acum veneau să-i ajute pe răpitori. Avea nevoie de ei. Le făcu un semn, iar ei îi răspunseră, dar nu auzi nimic.

Intrară în cabină şi apucară trupul inert al lui Ioan. Cyrano îi urmă după ce băgă sabia în teacă şi-şi încărcă pistoalele. Femeia continua să-şi ascundă chipul în saltea, fără să-şi ia mâinile de la urechi. Mută şi oarbă în faţa răului.

Ieşind din cabină, constată că Sturtevant şi Velkas plecaseră. Târându-l pe Ioan, al cărui cap se bălăbănea moale, Reagan şi uriaşul şiit ajunseseră aproape de uşă.

Velkas apăru din nou, alergând pe lângă cei trei, şi le strigă ceva. Aceştia continuară să meargă, iar el înainta spre Cyrano.

Apropiindu-şi gura de urechea acestuia şi ţipând, se făcu înţeles. Câţiva dintre membrii echipajului puseseră mâna pe o mitralieră cu aburi, însă puteau fi atacaţi pe la spate din cabina lui Ioan.

Alergară înăuntru şi priviră prin hublou. Spre dreapta era o platformă care trecea dincolo de marginea punţii de apuntare. Pe ea văzură ţeava groasă a mitralierei. În spatele scutului îşi găsiseră adăpost doi oameni care îndreptaseră arma către elicopter.

Mai jos, spre stânga, erau Sturtevant şi cei doi care-l târau pe Ioan. Şi ei se găseau în raza de acţiune a mitralierei.

Cyrano deschise hubloul larg, de formă rectangulară, îşi rezemă pistolul de pervaz şi trase. O secundă mai târziu, arma lui Velkas îi bubui în ureche, asurzindu-l şi mai rău.

Îşi goliră pistoalele. De la o asemenea distanţă le era imposibil să tragă precis. Pistoalele Mark IV trăgeau cu gloanţe din plumb, iar capsa detonantă necesară propulsării bilei de mare calibru dădea naştere unui recul considerabil. În plus, trebuia să ţină seama şi de forţa vântului, chiar dacă acesta abia adia.

Primele două focuri nu-şi atinseră ţinta. Apoi servantul căzu într-o parte, iar celălalt, după ce-i luă locul, se prăbuşi

şi el câteva clipe mai târziu. Nici unul nu fusese nimerit de lovituri directe. Pesemne că gloanţele ricoşaseră din scut. Oricum, nu avea importanţă. Rezultatul era acelaşi.

Sturtevant şi ceilalţi doi, care-l târau pe Ioan, ajunseseră deja la jumătatea punţii. Palele elicopterului începură să se rotească, dar Cyrano nu auzi nici un sunet. Chiar dacă şi-ar fi recăpătat auzul, sirenele ar fi acoperit zgomotul motorului.

Cyrano îl înşfacă pe Velkas de braţ şi-l trase mai aproape. Strigându-i la ureche, îi ordonă să ajungă la mitralieră şi să respingă pe oricine ar fi încercat să contraatace. Făcu un semn către oamenii înarmaţi care tocmai ieşiseră pe un bocaport de la capătul îndepărtat al punţii.

Velkas dădu din cap şi ieşi val-vârtej pe uşă.

Cyrano privi iar pe hublou. Grupurile trimise să distrugă motoarele zbaturilor şi magaziile cu muniţii nu apăruseră. Ori aveau încă de lucru, ori fuseseră încolţiţi şi încercau să străpungă încercuirea.

Urcă în fugă scările ce dădeau în timonerie. Puntea era înţesată de cadavre. Unul dintre ai lui, doi de-ai lui Ioan. Lumina sclipea pe chipurile lor cenuşii şi în ochii rămaşi larg deschişi.

Opri sirenele şi privi pe geam. Pe puntea prova nu văzu nici ţipenie, în afara unui cadavru aflat la picioarele scării care cobora din partea pupa a timoneriei şi a câtorva lângă proră.

Vaporul era tras la un chei bine luminat, mai lung şi mai masiv decât cele pe care le văzuse pe Fluviu. Poate chiar echipajul de pe *Rex* îl construise, iar căpitanul hotărâse să, le ofere o permisie mai mare pe uscat. Ori poate erau necesare reparaţii îndelungate.

Nu conta. Important era că atacatorii avuseseră norocul de a găsi nava apărată doar de santinele şi câţiva ofiţeri. Iar Ioan hotărâse să-şi petreacă noaptea la bord – o şansă în plus, dar nu pentru el.

Harababura trezise însă oamenii aflaţi pe mal, care veneau acum grăbiţi din colibele şi fortăreţele ce presărau

câmpia. Mulţi dintre ei erau membri ai echipajului, fiindcă aveau arme din metal.

Planul nu prevăzuse şi deplasarea vaporului, însă el putea suferi modificări. Conştient că puntea va fi invadată curând de nenumăraţi oameni, Cyrano luă iniţiativa. Luă loc pe scaunul pilotului, apăsă butonul de pornire a motoarelor şi surâse când văzu lumina indicatoare aprinzându-se. Până în acea clipă nu fusese sigur că bateriile funcţionau. La urma urmei, pentru a se asigura că vaporul nu va fi furat, Ioan le putea deconecta.

Se rugă mut ca motoarele să nu fi fost minate. În caz contrar, vaporul ar rămâne imobilizat, iar el şi tovarăşii săi n-ar mai putea ajunge la elicopter în timp util.

Nu mai avea vreme să ordone dezlegarea parâmelor de amarare. Se bază numai pe puterea motoarelor electrice care era imensă.

Trase spre el manetele, aflate în stânga şi în dreapta panoului de comandă, iar zbaturile porniră înapoi. La început ele se rotiră încet, prea încet pentru a rupe parâmele. Atunci acţionă manetele până la capăt, făcând roţile să capete viteză maximă.

Parâmele de amarare erau întinse, însă în loc să plesnească, traseră pilonii plantaţi de-a lungul cheiului, desprinzându-i. Stâlpii rezistară vreme de o clipă. Apoi, cu un pârâit care acoperi vociferările şi împuşcăturile ce răsunau dinspre pupa, cedară.

De îndată ce pilonii fură dislocaţi, docul se înclină, azvârlind în apă oamenii cocoţaţi pe el. Doar un bărbat reuşi să sară pe vapor.

Rex porni cu viteză înapoi, târând stâlpii legaţi de parâmele groase. Râzând, Cyrano, apăsă un buton şi sirenele cu abur scoaseră un hohot dispreţuitor faţă de cei rămaşi pe mal sau în apă.

— Ce părere ai de asta, Ioan? strigă el. Te-am furat şi pe tine, nu numai vaporul! Asta zic şi eu dreptate!

Apoi împinse maneta tribord în faţă şi marele vapor porni în aval. Îl dirija spre mijlocul Fluviului şi-l puse pe pilot automat. Cu ajutorul sonarului care aprecia adâncimea şi

distanţa faţă de maluri, vaporul avea să-şi menţină acest drum, schimbându-şi-l doar în cazul pericolului de coliziune cu un obiect mare. Doar atunci va cârmi pentru a evita ciocnirea.

Bărbatul care sărise direct pe vas traversă puntea în fugă şi dispăru. Câteva zeci de secunde mai târziu apăru pe scara ce ducea către puntea superioară. Avea de gând să ajungă în timonerie.

În acelaşi timp încetă şi ploaia.

Rezemându-se de canatul uşii, Cyrano îşi descărcă pistolul spre bărbatul care alerga de-a latul punţii. El îşi găsi un loc adăpostit, scoase capul afară şi trase în Cyrano. Singurul glonţ ajuns în apropierea lui lovi scara.

Cyrano privi pe geamul dinspre pupa. Elicopterul rămăsese pe puntea de apuntare. Acum Ioan şi cei trei paznici ai săi erau la bordul lui. Patru bărbaţi traversară în goană puntea către texas. Coborî geamul şi se aplecă în afară, făcând semn că el pornise vaporul. Ei se opriră şi, zâmbind, fluturară braţele, după care îi întoarseră spatele şi fugiră către elicopter.

La capătul îndepărtat al punţii, câţiva oameni adăpostiţi într-o magazie trăgeau în elicopter, însă gloanţele de calibru mare din plastic porneau împotriva vântului şi majoritatea cădeau pe punte ori erau suflate dincolo de ea. Cyrano avu impresia că nu puteau fi mai mulţi de trei sau patru.

Pesemne că ceilalţi se aflau pe puntea cazanelor, dând piept cu artificierii.

Apoi vaporul se cutremură şi de pe puntea din apropierea timoneriei fumul ţâşni spre cer.

Primei explozii îi urmă aproape instantaneu cea de-a doua, mult mai puternică, izbucnită la tribord. Prin fumul gros zburară porţiuni din platforma de apuntare care căzură pe punte, unele chiar în apropierea elicopterului. Norii se risipiră iute, dând la iveală o gaură uriaşă alături de zbatul de la tribord.

Luminile se stinseră, apoi reveniră în clipa în care intră în funcţiune sistemul de avarie. Întrucât motoarele

îngheţaseră, vaporul descrise o mişcare de rotaţie, orientându-se cu botul către malul drept. Pornise în derivă, dar avea să parcurgă kilometri întregi până să pinteneze malul.

Sturtevant coborî din elicopter şi-i făcu semn lui Cyrano să iuţească pasul.

Dinspre tribordul punţii de apuntare apărură patru bărbaţi. Doi dintre ei urcară de pe scara babord.

Cyrano înjură. Aceştia erau singurii supravieţuitori din echipa de artificieri?

Nori firavi de fum apărură din magazia de unde apărătorii trăseseră în elicopter. Unul dintre oamenii săi căzu. Ceilalţi declanşară foc de acoperire în timp ce doi bărbaţi îl ridicară pe cel căzut şi-l transportară către elicopter. Unul se prăbuşi şi nu mai mişcă, fiind luat de alţi doi. Un camarad îl ridică pe umeri pe cel rănit şi, deşi porni clătinându-se sub greutatea lui, îl scoase din bătaia gloanţelor.

Cyrano alergă spre cealaltă latură a timoneriei. Individul care reuşise să sară pe bord apăru iarăşi pentru o fracţiune de secundă, traversând în fugă puntea inferioară. De astă dată nu mai avea pistol, ceea ce însemna că-l aruncase după ce terminase gloanţele. Ţinea o spadă în mâna dreaptă.

Cyrano surprinse o mişcare la picioarele scării ce dădea din timonerie către puntea inferioară. Unul dintre oamenii pe care-i crezuse morţi trăia şi cerea ajutor. Probabil că-i văzuse chipul prin fereastră.

Atunci nu mai şovăi. Avea ordin să părăsească morţii, însă nu se menţionase nimic despre răniţi. Oricum ar fi nesocotit un asemenea ordin. Elicopterul nu părea ameninţat în mod deosebit. Puţinii apărători nu puteau traversa puntea de apuntare fără să se expună focului celor din elicopter. Desigur, puteau alege alt drum, urcând o scară din apropierea aparatului. Dar el, Cyrano, putea să-l ducă pe bietul rănit la adăpost înainte ca oamenii lui Ioan să ajungă acolo.

Coborî scara cât de repede putu, sărind treptele şi sprijinindu-se de balustradă. Tsoukas se ridicase deja pe

coate şi genunchi. Îşi scutura capul pe care nu reuşea să şi-l ridice.

Cyrano îngenunche lângă el.

— Nu-ţi face griji, amice. Te ajut eu.

Tsoukas gemu şi se prăbuşi într-o baltă de sânge.

— *Mordieux!* Îi luă pulsul. *Merde!* Omul murise. Dar probabil că ceilalţi doi erau încă în viaţă. O examinare rapidă îi alungă orice speranţă.

Ridicat în picioare, făcu o răsucire şi duse mâna la patul pistolului aflat în toc. Îl văzu pe bărbatul solitar, curajos, dar devenit un ghimpe în coastă, apropiindu-se. De ce nu căzuse în apă ca să-l scutească pe Cyrano de efortul de a-l ucide?

— Aii!

Pistolul îi era gol; uitase să-l încarce. Nici nu mai avea vreme să ridice vreunul rămas pe punte de la cei care muriseră. Abia avu timp să scoată sabia din teacă, pentru a se apăra de atacul îndrăzneţului individ, gata să-l străpungă.

Boynton va trebui să aştepte câteva secunde în plus. Sigur nu avea nevoie de mai mult pentru a înlătura această piedică.

— *En garde!*

Bărbatul era ceva mai scund, dar în vreme ce Cyrano avea agilitatea floretei, nesăbuitul individ părea la fel de neclintit ca mânerul unei securi de război. Avea umeri largi, piept puternic şi braţe groase. Faţa lui brunetă, ca a unui arab, era clădită impunător, deşi avea buzele prea groase, iar ochii negri şi rânjetul care-i dezvelea dinţii albi îl făceau să arate ca un pirat. Purta doar o legătură în jurul coapselor.

Văzându-i încheietura mâinii, Cyrano gândi că omul putea deveni un spadasin excelent dacă îndemânarea făcea casă bună cu musculatura. În cazul floretei, unde importantă era iuţeala, nu forţa... a, dar lucrurile stăteau altfel.

După primul schimb de lovituri, Cyrano îşi dădu seama că, indiferent de abilitatea omului în ceea ce privea

mânuirea sabiei, încă nu încrucişase arma cu unul care să-l egaleze.

La atacurile, paşii de atac ori apărare, asalturile şi revenirile lui Cyrano, omul răspundea cu aceeaşi măsură. Din fericire, el nu-i era superior în rapiditatea execuţiilor. Dacă lucrurile ar fi stat astfel, l-ar fi străpuns pe Cyrano.

Ştia că lupta cu un maestru. Cu toate acestea, surâdea, părând a nu se teme câtuşi de puţin, dar sub masca îndrăznelii se vedea o expresie de seriozitate, semn că înţelegea în ce primejdie de moarte se afla dacă reflexele nu l-ar sluji ori dacă ar face vreun calcul greşit.

Bărbatul brunet avea de partea sa avantajul timpului. Nu putea pleca altundeva, şansa lui fiind lupta, în vreme ce Cyrano trebuia să ajungă la elicopter cât mai curând. Boynton ştia că Cyrano era încă în viaţă, fiindcă Sturtevant îl văzuse în timonerie. Pesemne se întreba ce-l face să întârzie atât.

Oare va mai aştepta câteva minute, iar apoi, văzând că şeful lui nu apare, va socoti că murise dintr-o cauză necunoscută? Va decola fără el? Ori va trimite pe cineva să cerceteze ce a păţit?

Nu avea vreme să se gândească la asemenea probleme. Diavolul acela îi răspundea la fiecare manevră, tot astfel cum Cyrano îi dejuca orice încercare de atac. Era un soi de remiză, deşi ea putea fi răsturnată în orice clipă în favoarea unuia dintre combatanţi. Loviturile de atac şi apărare porneau parcă simultan.

Aha! Dându-şi seama de graba lui Cyrano, individul încerca să rupă ritmul. De îndată ce se stabilea un anume ritm, orice spadasin manifesta tendinţa de a continua o anumită secvenţă a mişcărilor. Acest spadasin aproape de neegalat ezitase puţin, sperând că Cyrano va urma ritmul dinainte, pentru a-l străpunge.

Îşi subapreciase adversarul. Cyrano se reculese la momentul potrivit şi astfel scăpă fără să primească o lovitură fatală, însă vârful armei îi pătrunse în partea superioară a braţului.

Cyrano reveni din mişcarea de apărare cu un atac, însă celălalt îl pară. Nu perfect. Şi el primi o lovitură în braţ.

— Ai onoarea de a mă fi sângerat, îi spuse Cyrano în esperanto. Şi chiar că-i demn de laudă. Nimeni altcineva n-a reuşit asta până acum.

Era o greşeală prostească să-şi piardă suflul purtând o conversaţie galantă. Cyrano era însă curios ca un motan, cu care, de altfel, semăna destul de mult.

— Care ţi-e numele?

Bărbatul nu-i răspunse, deşi se putea spune că arma lui vorbea de la sine. Vârful ei era la fel de iute ca limba unei precupeţe.

— Poate ai auzit de mine. Savinien de Cyrano de Bergerac! Bărbatul se mulţumi să rânjească ameninţător şi-l atacă pe Cyrano cu mai multă putere. Individul acesta nu se lăsa impresionat de un nume, indiferent de reputaţia de care se bucura, şi nici nu părea dispus să cheltuiască energie vorbind. Poate nici nu auzise de Cyrano.

Răsună un strigăt. O ezitare, poate din cauza acelui zgomot neaşteptat ori de uimire aflând cu cine încrucişase arma. Indiferent de motiv, bărbatul reacţiona altfel decât ar fi trebuit. Folosind lovitura de atac inventată de Jarnac, Cyrano îl împunse pe bărbat în coapsă.

Cu toate acestea, vârful lamei lui pătrunse adânc în braţul drept – al lui Cyrano, care scăpă spada din mână.

Bărbatul căzu, dar se ridică într-un genunchi să se apere. Sângele şiroia grăbit pe piciorul lui.

Auzind lipăit de picioare, Cyrano aruncă o privire în jur şi-l văzu pe Sturtevant şi Cabell apropiindu-se cu pistoalele pregătite să tragă.

— Nu-l împuşcaţi! strigă Cyrano.

Cei doi înlemniră, ţinând armele îndreptate spre bărbat.

Cyrano îşi ridică spada cu mâna stângă. Braţul drept îl durea înfiorător de rău; sângele curgea ca vinul dintr-un butoi abia desfăcut.

— Probabil că această înfruntare s-ar fi încheiat altfel dacă n-am fi fost întrerupţi.

Omul părea să sufere cumplit, însă nu voia s-o arate. Ochii lui negri luceau arzător, ca ai Diavolului.

— Aruncă arma, domnule, şi-ţi voi lega rana.

— Du-te dracului!

— Prea bine, domnule. Dar îţi doresc însănătoşire grabnică.

— Hai, Cyrano, îl îndemnă Cabell.

Auzi din nou împuşcături. Zgomotul venea dinspre babord, ceea ce însemna că apărătorii îşi croiseră drum, apropiindu-se de elicopter.

— Aparatul a primit câteva lovituri, şi va trebui să înfruntăm focul ca să ajungem la bordul lui, îl lămuri Cabell.

— Am înţeles, Richard, spuse Cyrano. Făcu un gest către aparatul de emisie-recepţie fixat la centura lui Sturtevant. Amice, de ce nu-l chemi pe Boynton spre partea asta? Aşa am putea să urcăm la bord fără a ne risca viaţa.

— Ai dreptate. Trebuia să-mi dau seama.

Cabell legă rana de la braţul franţuzului cu o fâşie de pânză smulsă de pe un cadavru. Faţa bărbatului brunet căpătase o paloare cenuşie, iar flacăra îi dispăruse din ochi. Când elicopterul coborî lângă ei, Cyrano păşi spre el şi, folosindu-se de spadă, îl dezarmă. Omul nu scoase o vorbă, dar nici nu opuse rezistenţă când Cyrano ii legă o bucată de pânză în jurul coapsei.

— Ai tăi îţi vor oferi un ajutor mai calificat, spuse Cyrano.

Alergă spre elicopter şi urcă. Boynton ridică aparatul înainte de închiderea uşii, făcându-l să se încline deasupra Fluviului. Gol puşcă, Ioan stătea prăbuşit pe un scaun din rândul al doilea. Privindu-l, Cyrano zise:

— Puneţi nişte haine pe el. Apoi legaţi-i mâinile şi picioarele. Aruncă o privire spre vapor. Pe puntea de apuntare erau vreo douăzeci de oameni. De unde apăruseră? Trăgeau cu toţii, iar puştile lor licăreau ca nişte insecte într-un dement dans nupţial, dar nu aveau nici o şansă să lovească ţinta. Nu ştiau că-l pot nimeri din greşeală pe căpitanul lor, aflat prizonier la bordul elicopterului? Se părea că nu aveau habar.

Apoi primi o lovitură puternică în ceafă. Începu să plutească undeva într-o ceaţă întunecată, în vreme ce auzea vorbe stranii şi distante. În faţă îi apăru ameninţător chipul urât al unui profesor din anii copilăriei, care era şi preot al satului. Individul îşi bătea deseori elevul cu brutalitate, lovindu-l necruţător cu un băţ peste corp şi cap. La vârsta de doisprezece ani, disperat şi turbat de furie, Cyrano îl atacase pe preot, doborându-l la pământ, lovindu-l şi bătându-l apoi cu propriul lui băţ.

Acum, trăsăturile profesorului-preot, crescând tot mai mult, încercau să-l înghită. Iar el începu să-şi vină în simţiri.

Boynton tocmai răcnea:

— Nu-mi vine a crede! A scăpat!

Cabell spuse:

— M-a izbit cu cotul în coaste şi l-a lovit pe Cyrano peste cap. Elicopterul era înclinat, astfel că reuşi să privească prin uşa rămasă deschisă. Un reflector de pe vapor prinse vreme de o secundă în lumina lui orbitoare corpul dezbrăcat al regelui. Dădea disperat din braţe, încercând să nu cadă cu capul în jos. Apoi Ioan dispăru în beznă.

— Imposibil să supravieţuiască, spuse Boynton. S-a prăbuşit de la cel puţin treizeci de metri.

Nu puteau coborî pentru a se convinge, deoarece unii trăgeau încă în elicopter, iar alţii dădeau fuga spre o baterie de rachete. Cu toate că gloanţele de pistol nu aveau cum să atingă aparatul, rachetele cu detector de căldură nu puteau fi evitate decât dacă Boynton îl conducea până la o distanţă sigură.

Boynton nu era însă omul care să se sperie cu una cu două. Furios că prizonierul scăpase, îndreptă elicopterul către vapor, în loc să fugă. Ajuns la aproximativ 90 de metri în faţa lui Rex, lansă patru dintre propriile rachete spre acesta.

Explozia transformă bateria de pe vapor într-o minge de foc şi un nor de fum, iar cadavre şi bucăţi din metalul punţii zburară care încotro.

— Asta-i va linişti! spuse Boynton.

— Ce-ar fi să-i mitraliem? întrebă Sturtevant.

Cyrano tresări îngrozit.

— Cum? Adică să folosim mitraliera? Nu, să plecăm cât mai repede. Dacă mai e vreun supravieţuitor, poate ajunge la altă baterie de rachete şi s-a zis cu noi. Am ratat misiunea şi oricum am pierdut prea mulţi oameni curajoşi pentru a risca şi vieţile celorlalţi.

— Ba n-am ratat-o deloc, protestă Boynton. De acord, nu-l avem pe Ioan, dar *a murit*. Şi va trece multă, multă vreme până când vaporul să poată naviga din nou.

— Crezi că Ioan a murit, da? făcu Cyrano. Aş vrea să fie aşa. Dar nu putem afirma asta decât dacă-i vedem cadavrul.

67

Gemând de durere, cei de pe *Jules Verne* se pipăiră peste tot, căutând răni. Pe trei dintre ei îi dureau coastele atât de rău, încât bănuiau că erau dislocate ori rupte. Frigate avea senzaţia că suferise o ruptură sau o întindere musculară la gât. Lui Tex şi Frisco le curgea sânge din nas, iar pe cel din urmă îl durea genunchiul. Pogaas se alesese cu fruntea julită, care sângera. Doar Nur scăpase nevătămat.

Nu aveau vreme să-şi plângă de milă. Balonul se ridica, îndepărtându-se de munte. Norii de furtună dispăreau iute, precum tâlharii la auzul sirenei poliţiei. Din fericire, sistemul de iluminat încă funcţiona, astfel că Frisco putea vedea instrumentele de bord. Nur găsi o lanternă şi, ajutat de Frisco, turnă un lichid diluat pe joncţiunile dintre ţevi. Examinându-le cu o lupă, Nur îi anunţă că nu remarcase nici o bolboroseală. Prin urmare, nu existau pierderi de hidrogen.

Nur deschise bocaportul de deasupra, apoi, alături de Pogaas, urcă pe inelul de sarcină. În timp ce Pogaas îi lumina drumul cu lanterna, Nur se căţără pe frânghii aidoma unei maimuţe. Nu putea ajunge prea aproape de gâtul balonului pentru a aplica pasta izolatoare. Raportă

însă că învelişul părea intact în zona de intrare a ţevilor de alimentare.

Frisco primi vestea cu neîncredere.

— Da, par a fi în regulă, dar nu putem şti precis decât dacă aterizăm şi dezumflăm balonul.

— Cât avem stabilitate, rămânem în aer. Cred că va trebui să aterizăm doar când ajungem în zona vânturilor polare. Asta se va întâmpla mâine, dacă nu cumva am greşit la calculul distanţei. Dacă vom coborî, am putea pierde balonul. Pe de o parte, nu ştim cum vor reacţiona localnicii. Pe Pământ, la începutul zborurilor, când s-a întâmplat să aterizeze în zone rurale, baloanele au fost distruse de ţărani proşti şi superstiţioşi care îşi închipuiau că acestea erau lucrarea diavolului ori mijlocul de deplasare al unor vrăjitori. Există posibilitatea să nimerim peste astfel de oameni.

Frigate mărturisi că avea temeri din pricina absenţei balastului. Dacă trebuia, puteau detaşa toaleta chimică, lăsând-o să se prăbuşească. Sperau însă să nu ajungă într-o asemenea situaţie disperată.

Jules Verne urcă legănându-se deasupra Văii, iar vântul îl propulsa către nord-est. După o oră scăzu în intensitate, însă balonul continuă să se deplaseze în direcţia dorită, câştigând în acelaşi timp altitudine. Când ajunseră la 4.877 de metri, Frigate preluă postul de comandă. Pentru a împiedica ridicarea în continuare, eliberă hidrogen în cantităţi mici. Când începură să coboare, porni arzătorul. De aici înainte, pilotul trebuia să facă efortul de a menţine balonul la limita de 2.000 de metri, în acelaşi timp pierzând cât mai puţin gaz şi folosind arzătorul la minimum.

Frigate avea dureri puternice în zona gâtului şi a umerilor. Abia aştepta să iasă din cart pentru a sta întins sub pături. O gură de băutură nu i-ar fi stricat, fiindcă i-ar fi uşurat suferinţa.

Până acum, călătoria însemnase mai degrabă trudă şi pripeală, primejdii înfiorătoare şi multă plictiseală. Se va bucura nespus când vor face aterizarea finală. Abia atunci toate întâmplările zborului aveau să capete aspectul unor

peripeţii amuzante. O dată cu trecerea timpului, călătoria va dobândi o aură rozalie, devenind o minunată aventură. Membrii echipajului vor exagera fiecare eveniment, făcând pericolele să pară mult mai înspăimântătoare decât fuseseră în realitate.

Imaginaţia era capabilă să dea trecutului o frumuseţe neasemuită.

Rămas singurul treaz lângă vernier, luminat doar de stelele reci şi de licărirea instrumentelor de bord, Frigate se simţi pierdut. Ceea ce-i domolea senzaţia de solitudine era mândria. *Jules Verne* doborâse recordul pentru zborul fără escală al unui balon. Din momentul decolării şi până în acest moment zburase 4.824 de kilometri şi, dacă totul mergea bine, avea să mai parcurgă o mare distanţă până să aterizeze.

Iar totul reprezenta munca a cinci amatori. Cu excepţia lui, nici unul nu zburase cu balonul pe Pământ. Cele patruzeci de ore petrecute de el în baloane cu aer cald şi treizeci în cele cu gaz nu-l făceau un aeronaut veteran. În călătoria de faţă făcuse mai multe ore decât în toate zborurile de pe Pământ.

Echipajul plecase într-un voiaj care, dacă s-ar fi desfăşurat pe planeta lor natală, ar fi intrat în istoria zborurilor. Chipurile lor ar fi apărut la televiziune în întreaga lume, ar fi devenit eroii sărbătorilor şi banchetelor, ar fi scris cărţi şi-ar fi făcut filme, iar drepturile de autor i-ar fi îmbogăţit.

Aici însă, doar câţiva vor afla de reuşita lor, iar unii vor refuza chiar să-i creadă. Şi dacă voiajul se va încheia cu moartea tuturor, nimeni nu va şti ce s-a întâmplat.

Privi pe hublou. Lumea era alcătuită din lumini de stele şi umbre, văile aminteau de şerpi furişându-se prin iarbă. Nici stelele, nici văile nu aveau glas. Stăteau mute ca gura mortului.

Sinistră comparaţie.

Tăcute ca aripile unui fluture. Asta îi aducea aminte de verile petrecute pe Pământ, în copilărie şi tinereţe, de florile multicolore din grădina casei, îndeosebi de floarea-soarelui,

da, galbenă şi înaltă, de cântecul păsărilor, de aromele ademenitoare ale mâncărurilor gătite de mama, care-i ajungeau până la nări: friptură de vacă, plăcintă cu vişine... de tata cântând la pian...

Îşi aminti unul dintre cântecele îndrăgite de tata, la care ţinea şi el. Îl murmurase deseori noaptea, când era de cart pe goeletă. Când se întâmpla asta, cu ochiul minţii vedea în faţă o mică strălucire, ca de stea, o luminiţă ce părea să se deplaseze înaintea lui, îndrumându-l către o ţintă rămasă nerostită, însă dorită.

Luceşte, luminiţă, hai, luceşte,
Luceşte, luminiţă, hai, luceşte.
Condu-ne să nu rătăcim,
Căci dragostea ne-ndeamnă să iubim.

Luceşte, hai, licurici, luceşte,
Luceşte, hai, licurici, luceşte.
Luminează-ne calea cu grăbire
Şi-ndrumă-ne spre iubire.

Brusc, se trezi plângând. Lacrimile izvorâseră pentru lucrurile frumoase trăite sau pierdute, pentru cele triste pe care le suferise şi n-ar fi trebuit să existe.

Uscându-şi ochii, mai verifică aparatele şi-l trezi pe micuţul maur care trebuia să intre de cart. Se târî sub pături, însă durerile îl împiedicară să adoarmă. După ce încercă zadarnic să cadă în binecuvântata uitare, renunţă şi stătu de vorbă cu Nur. Continuară o conversaţie care se desfăşurase, zi şi noapte, ani în şir.

68

— În anumite privinţe, spuse Nur, Biserica Celei De-a Doua Şanse şi sufii sunt de acord. Cu toate astea, primii folosesc termeni oarecum diferiţi, ceea ce te face să crezi că se referă la altceva. Scopul suprem al Bisericii şi al

sufilor e acelaşi. Trecând peste diferenţele de terminologie, ei susţin, că sinele individual trebuie să fie absorbit de cel universal. Acest sine e Dumnezeu, Creatorul, Rel, ori numeşte-L cum ţi-e voia.

— Iar asta înseamnă că fiinţa e anihilată?

— Nu. Absorbită. Anihilarea înseamnă distrugere. Prin absorbţie, sufletul individual, *ka*-ul, devine o părticică a sinelui universal.

— Să înţeleg că individul îşi pierde conştiinţa de sine, individualitatea? Că nu se mai percepe?

— Ba da, dar ca parte a Marelui Sine. Ce semnifică pierderea conştiinţei de sine ca individ în comparaţie cu atingerea conştiinţei de sine ca Dumnezeu?

— Asta-mi dă răcori. E totuna cu a fi mort. De vreme ce nu mai eşti conştient de tine, se cheamă că ai *murit*. Nu, nu pricep de ce membrii Bisericii, budiştii, hinduşii sau sufii consideră de dorit o asemenea stare. În absenţa conştiinţei de sine, individul e mort.

— Ai înţelege doar dacă ai trece prin extazul pe care-l simt sufii într-o anumită etapă, numită *stingere*. Un orb din naştere poate cădea în extazul pe care-l simt văzătorii care admiră un apus de soare?

– Tocmai asta e, recunoscu Frigate. Am avut şi eu experienţe mistice. Trei la număr. Una a fost când aveam douăzeci şi şase de ani. Lucram într-un laminor. În secţia cuptoarelor de menţinere. Acolo, macaralele scot lingouri mari din formele de turnare în care curgea oţelul topit din furnal. După curăţare, lingourile pe cale de răcire sunt coborâte în puţuri de reîncălzire. De acolo ele pleacă spre laminor. Când lucram în secţia puţurilor, îmi închipuiam că lingourile sunt suflete. Erau o vreme scăldate de flăcări, apoi duse către un loc unde căpătau forma necesară intrării în rai. Aşa cum calandrii mari ai laminorului aplatizau lingourile, dându-le altă formă, împingând impurităţile către capetele care apoi se retezau, tot astfel erau modelate şi purificate şi sufletele. Toate astea nu prea au legătură cu discuţia noastră. Aşa să fie? În sfârşit, într-o zi stăteam în dreptul uriaşei porţi a secţiei de menţinere, odihnindu-mă.

Priveam către furnal. Nu-mi aduc aminte la ce mă gândeam. Pesemne mă săturasem de munca în atmosfera aceea extrem de încinsă, de truda prost plătită. Mă-ntrebam dacă aveam să ajung vreodată scriitor de renume. Toate povestirile îmi fuseseră respinse, deşi primisem observaţii încurajatoare din partea editorilor. Whit Burnett, de exemplu, redactorul unei prestigioase reviste, *Story*, care însă plătea mizerabil, a fost de două ori pe punctul de a-mi cumpăra povestirile, dar s-a opus nevastă-sa, iar el n-a avut încotro. Cum spuneam, rămăsesem acolo, uitându-mă lung la urâţenia laminorului; în nici un caz capabil să-mi trezească gânduri plăcute şi mai ales să-mi dea o stare mistică. Eram deprimat, la pământ. Şinele de tren care împânzeau curtea, praful cenuşiu de metal care acoperea noroiul şi tot ce exista în preajmă, clădirea respingătoare şi uriaşă, care adăpostea cuptoare-le, fumul pe care vântul îl aducea până la nivelul solului, toate îmi creau o stare de depresie. Şi, deodată, inexplicabil, totul păru să se schimbe. Într-o clipită. Nu vreau să dau de înţeles că hidoşenia se transformase în frumuseţe. Ea rămăsese la fel de cenuşie şi respingătoare ca mai înainte dar, într-un fel, am simţit dintr-o dată că universul era *drept* şi că totul va fi *bine*. Apăruse o mutaţie în modul cum vedeam lucrurile. Cam aşa aş exprima sentimentele mele. Era ca şi cum universul se compunea dintr-un număr infinit de cărămizi din sticlă. Ele erau aproape invizibile. Le puteam vedea marginile, deşi abia se bănuiau, ca nişte vedenii. Cărămizile stăteau aşezate una peste alta în aşa fel încât laturile lor nu erau perfect aliniate. De parcă Dumnezeu-ziditorul lucrase beat. Acum însă, în transformarea asta imperceptibilă, cărămizile se mişcau, laturile netezindu-se. Ordinea fusese restabilită. Ordine divină şi frumuseţe. Edificiul cosmic nu mai era o structură rău alcătuită, demnă de a fi condamnată doar de inspectorii de la sistematizarea teritoriului cosmic. Simţeam că plutesc. Vreme de o clipă, aveam prilejul să văd ţesătura esenţială a lumii. Dincolo de spoiala trasă pe deasupra pentru a face zidurile să pară netede şi curate. Ştiam, *ştiam* că universul e *drept*. La fel şi eu. Adică meritam locul pe

care-l ocupam în lume. Mi se potrivea. Deşi o fiinţă, eram totuşi una dintre acele cărămizi şi mi se rezervase locul potrivit mie, ori, mai curând, îmi dădusem brusc seama că *fusesem* aşezat cum se cuvenea. Până în acel moment socotisem că eram dezrădăcinat, nepotrivindu-mă cu celelalte componente. Dar cum se putea aşa ceva? Nici una dintre cărămizile acelea nu stătea cum trebuie. Aici greşeam. Fiecare se afla unde merita, însă privirea şi capacitatea mea de înţelegere se dovediseră strâmbe, deformate, sau spune-i cum vrei.

— Şi cât a ţinut starea asta? vru să ştie Nur.

— Câteva secunde, dar m-am simţit foarte bine, chiar fericit după aceea. A doua zi mi-am amintit... revelaţia... Însă efectul ei se pierduse. Am continuat să trăiesc la fel ca înainte. Universul era iarăşi un edificiu ridicat de un constructor nepriceput ori beat. Ori de vreun antreprenor răuvoitor şi şnapan. Cu toate astea, aveam unele momente când...

— Te referi la celelalte trăiri?

— A doua nici nu merită menţionată. A fost provocată de consumul de marijuana, n-a izvorât din mine însumi. Vezi tu, am fumat asemenea ţigări de cinci-şase ori în viaţă. Asta s-a întâmplat în cursul unui singur an, 1955, cu puţin înainte ca tânăra generaţie să se apuce de droguri. Pe vremea aceea, marijuana şi haşişul erau consumate doar de grupuri de boemi din marile oraşe. Şi de negri şi mexicani, locuitori ai ghetourilor. Incidentul despre care vreau să-ţi povestesc s-a petrecut, dacă-ţi poţi închipui, în Peoria, Illinois. Eu şi soţia mea ne-am întâlnit cu doi soţi din New York, lume bună din Greenwich Village... O să-ţi explic altă dată ce înseamnă ăsta... Ei ne-au convins să încercăm. Mă jenam, chiar mi-era ruşine să am aşa ceva la mine. Mă şi vedeam asaltat de agenţii federali de la droguri, arestându-mă, aruncându-mă în închisoare, procese, sentinţe, ani petrecuţi în penitenciar... Dezonoarea şi ce avea să se aleagă de copiii noştri. Alcoolul mi-a alungat reţinerile şi-am tras dintr-un chiştoc, după cum i se spune. Mi-a venit greu să trag fumul în piept şi să-l reţin, fiindcă nu

fumasem niciodată, deşi aveam treizeci şi şapte de ani. Dar am făcut-o şi nu s-a întâmplat nimic. Mai târziu, în aceeaşi seară, am pus mâna pe ce mai rămăsese din ţigara aceea şi am terminat-o. De data asta am simţit pe negândite că universul era alcătuit din cristale dizolvate într-o soluţie. Acum percepeam o tranziţie, o transformare. Brusc, cristalele din soluţia suprasaturată au precipitat şi toate erau într-o ordine minunată, rând după rând, precum îngerii aliniaţi pentru paradă. Totuşi nu apăruse simţământul însoţitor, cel trăit cu alte ocazii, că universul era drept, că-mi găseam locul şi-l meritam. Nu aveam senzaţia că altfel nu se putea.

— Şi a treia oară? întrebă Nur.

— Atunci aveam cincizeci şi şapte de ani şi eram singurul pasager al unui balon cu aer cald, plutind pe deasupra câmpurilor cu porumb din Eureka, Illinois. Pilotul tocmai oprise arzătorul, astfel că nu se auzea decât zgomotul unui stol de fazani pe care fâsâitul flăcării îl speriase pe un câmp. Soarele apunea. Lumina sclipitoare a zilei devenea cenuşie. Parcă mă aflam pe un covor zburător, purtat de o briză uşoară pe care n-o simţeam. Ştii, poţi aprinde o lumânare într-o maşină decapotabilă pe vânt puternic, iar flacăra va arde la fel de dreaptă ca într-o cameră fără pic de curenţi. Şi, deodată, fără a fi anunţat de nimic, am avut senzaţia că soarele apăruse din nou deasupra orizontului. Totul era scăldat într-o lumină orbitoare, în care trebuia să ţin ochii întredeschişi ca să văd ceva. Dar n-am făcut-o. Lumina izvora dinlăuntrul meu. Eu eram flacăra, iar universul primea lumină şi căldură de la mine. După o secundă, poate mai mult, lumina a dispărut, dar nu s-a stins treptat. S-a mistuit pur şi simplu, dar vreme de o secundă am trăit din nou senzaţia că lumea era dreaptă, că indiferent ce mi s-ar fi întâmplat mie, altcuiva sau universului, totul va fi bine. Pilotul n-a remarcat nimic. Evident, nu-mi trădasem emoţia. Aceea a fost ultima oară când am trecut printr-o asemenea experienţă.

— Stările acestea mistice n-au avut nici o influenţă asupra comportamentului sau părerilor tale? întrebă Nur.

— Dacă am devenit mai bun datorită lor? Nu.

— Stările pe care le-ai descris seamănă cu ceea ce noi numim *tajalli*. Dar aici e vorba de ceva contrafăcut. Dacă ţi-ar fi creat o stare permanentă, prin autodirijarea pe drumul cel bun, atunci ar fi fost un *tajalli* adevărat. Există câteva forme de *tajalli* fals ori pierdut. Ai avut una dintre aceste experienţe.

— Asta înseamnă că nu-s capabil să trec printr-o formă autentică? întrebă Frigate.

— Nu. Tu ai simţit măcar forma acestei stări.

Rămaseră tăcuţi o vreme. Ascuns sub un maldăr de haine, Frisco bolborosi ceva în somn. Deodată Frigate rupse tăcerea:

— Nur, de câtva timp mă întreb dacă m-ai accepta ca discipol.

— De ce nu mi-ai spus până acum?

— Mă temeam de un refuz.

Se lăsă din nou tăcere. Nur verifică altimetrul şi deschise vernierul. Pogaas azvârli păturile de pe el şi se ridică în picioare. Îşi aprinse o ţigaretă, iar sclipirea brichetei aruncă lumini şi umbre ciudate pe chipul lui, amintind de un şoim cioplit din diorit negru de egiptenii antici.

— Ei? făcu Frigate.

— Te-ai considerat mereu un căutător al adevărului, aşa e? întrebă Nur.

— Nu perseverent. Am rătăcit prea mult, lăsându-mă purtat de vânturi ca un balon. De cele mai multe ori am luat viaţa aşa cum era ori cum părea a fi. Uneori am făcut eforturi serioase de a cerceta şi chiar practica câte-o disciplină, filozofie sau religie. Entuziasmul meu pălea şi, treptat, le abandonam. Ei, nu chiar de tot. Câteodată vechea înflăcărare renăştea şi mă îndreptam iarăşi spre ţinta dorită, în cele mai multe ocazii însă, am plutit, dus de colo-colo de vânturile leneviei şi nepăsării.

— Deveneai detaşat?

— Încercam să fiu detaşat din punct de vedere intelectual chiar când emoţiile mă împingeau înainte.

— Pentru a atinge adevărata detaşare, trebuie să te eliberezi de emoţii şi intelect. Evident că, deşi uneori te mândreşti cu lipsa de prejudecăţi, ele te stăpânesc. Dacă te-aş lua ca discipol, ar trebui să mi te supui complet. Ar trebui să execuţi orice, indiferent ce ţi-aş cere. Fără reţineri.

— Ba nu, ce naiba!

— Numai că n-aş proceda astfel. Dar ce-ai zice dacă ţi-aş cere să faci ceva ce, intelectual sau emoţional, ar fi sinonim cu aruncarea dintr-un automobil aflat în mers? Ceva ce tu ai interpreta drept sinucidere?

— Nici nu mi-aş da seama decât dacă mi-ai cere-o.

— Nu ţi-aş sugera asta decât dacă aş socoti că eşti pregătit. Dacă ai fi cu adevărat gata.

Pogaas privise în acest timp pe hublou. Îşi drese glasul, apoi spuse:

— Văd o lumină! În mişcare!

Frigate şi el-Musafir veniră lângă el. Treziţi de comentariile lor animate, Tex şi Frisco se ridicară şi priviră pe alt hublou.

O siluetă lungă, aflată cam la aceeaşi altitudine ca şi balonul lor, se profila pe norul stelar sclipitor.

— Un dirijabil! exclamă Frigate.

Dintre toate lucrurile văzute în Lumea Fluviului, acesta era cel mai straniu şi neaşteptat.

— Are lumini lângă prova, constată Rider.

— Nu poate fi cel din Noua Boemie, spuse Frigate.

— Atunci din alt loc unde oamenii au descoperit metal, afirmă Nur.

— Dacă nu cumva e construit de Ei! interveni Farrington. Poate nici nu-i o aeronavă, ci păstrează doar forma.

Una dintre luminile din botul aparatului începu să clipească. După ce o privi câteva clipe, Frigate exclamă:

— E în codul Morse!

— Ce vor? întrebă Rider.

— Nu ştiu codul.

— Atunci de unde ştii că e în Morse?

— După durată. Lung, scurt.

Nur se îndepărtă de hublou, mergând spre vernier. Îl închise şi în liniştea care se lăsă, îşi auziră răsuflarea precipitată. Priviră cum forma uriaşă, cu aspect ameninţător, îşi schimbă direcţia şi porneşte direct către ei. Lumina continuă să clipească. Nur aprinse lanterna vreme de aproximativ treizeci de secunde. Când o stinse, se apropie de hublou. Înlemni brusc şi spuse cu glas poruncitor:

— Nu faceţi nici un zgomot!

Ceilalţi îl ţintuiră cu privirea. Din câţiva paşi ajunse la ventilatorul care aspira bioxidul de carbon.

— De ce faci asta? întrebă Frisco.

Nur merse grăbit către vernier şi spuse:

— Mi s-a părut că aud un fâsâit! Îl privi pe Pogaas. Stinge ţigara aceea!

Nur se aplecă şi îşi lipi urechea de locul în care ţeava de admisie pătrundea în conul din casetă.

Pogaas dădu drumul ţigării pe podea şi ridică piciorul s-o strivească sub călcâi.

69

Jill Gulbirra ascultă raportul dat de Cyrano privind atacul înainte ca elicopterul să ajungă în hambarul navei. O îngroziră pierderile suferite şi o înfurie gândul că plănuiseră această misiune. Se considera parţial vinovată. De ce nu se arătase mai fermă faţă de Clemens?

Şi totuşi... ce putea face? Doar laserul le putea permite să pătrundă în turn. Iar Clemens nu voia să i-l dea decât dacă întreprindea atacul.

După sosirea elicopterului, ordonă ca aeronava să părăsească Valea. Porni spre sud-vest, îndreptându-se către *Mark Twain*. Cyrano merse la infirmerie să-şi bandajeze rănile, apoi se prezentă în cabina de comandă. Jill primi un raport mai complet şi luă legătura prin radio cu vaporul.

Clemens nu-şi exprimă fericirea, aşa cum anticipase ea.

— Deci crezi că Ioan Ticălosul a murit? Dar nu eşti pe deplin sigură?

— Nu, îmi pare rău. Dar am făcut tot ce ne-ai cerut, de aceea presupun că ne vei da RL-ul.

RL era prescurtarea pentru raza laser.

— Vino să-l iei. Elicopterul să aterizeze pe puntea de apuntare. Ofiţerul de la radar o anunţă:

— Un OZN la babord, căpitane. La aceeaşi altitudine cu noi. Clemens, care probabil auzise, întrebă:

— Ce e acela OZN?

Jill nu luă în seamă întrebarea. O clipă socoti că pe cadranul radar apăruseră două obiecte. După aceea pricepu.

— Un balon!

— Balon? exclamă Clemens. Atunci nu sunt Ei!

— Poate vreo altă expediţie către turn, şopti Cyrano. Avem tovarăşi de care nu ştim?

Jill dădu ordin ca un proiector îndreptat spre obiect să fie folosit ca emiţător Morse.

Aici nava Parseval. *Aici* Parseval. *Prezentaţi-vă*. *Cine sunteţi?*

Ceruse şi operatorului radio să transmită acelaşi mesaj. Nu primiră nici un răspuns.

I se adresă lui Nikitin:

— Porneşte direct spre balon. Vom încerca să-l vedem mai de aproape.

— *Jes, kapitano*.

Rusul porni, însă arătă o lumină roşie ce clipea pe tabloul de comandă.

— Bocaportul de la hangar! Se deschide! Secundul se repezi la intercom.

— Hangarul! Hangarul! Aici Coppename! De ce aţi deschis bocaportul?

Nu veni nici un răspuns.

Jill apăsă butonul de alarmă generală, sirenele începură să vuiască în toată nava.

— Vă vorbeşte căpitanul! Sunt căpitanul! Către tot echipajul! Cei din compartimentul principal!

— Da, căpitane! Te recepţionez! Se auzi vocea lui Katamura, inginerul electronist.

— Trimite imediat oameni la hangar. Cred că Thorn a evadat!

— Chiar crezi că el e? întrebă Cyrano.

— Nu ştiu, dar e probabil. Doar dacă nu cumva... altcineva a... Chemă infirmeria. Nici un răspuns.

— Thorn e! Drace! De ce n-am dat ordin de instalare a unui comutator suplimentar la uşile hangarului?

Precipitată, dădu ordin altor două grupuri să plece neîntârziat la hangar şi infirmerie.

— Jill, dar cum putea evada? se miră Cyrano. Nu-şi revenise complet, era păzit de patru oameni, înlănţuit de pat, uşa era încuiată, iar cei dinăuntru nu au cheia!

— Nu-i un om obişnuit! Trebuia să-l leg şi de mâini, dar mi s-a părut un gest de o cruzime inutilă.

— Dar poate n-au realimentat elicopterul!

— Dacă-i aşa, înseamnă că Szentes nu şi-a făcut datoria. N-avem noi norocul ăsta!

— Uşa s-a deschis complet, anunţă Nikitin. Din intercom răsună vocea lui Graves:

— Jill! Thorn...

— Cum de-a ieşit? se răsti Jill.

— Nu ştiu amănunte. Stăteam în biroul meu, luând probe de alcool de uz medical. Dintr-o dată am auzit un scandal infernal. Strigăte, un corp izbindu-se de ceva. M-am ridicat, dar Thorn ajunsese la uşă. De gleznă îi atârna o bucată de lanţ. Cred c-a rupt zalele cu mâna goală. S-a năpustit la mine, împingându-mă atât de tare că m-a proiectat în zid. Vreme de o clipă am rămas năucit, nici măcar în picioare nu puteam sta. A smuls intercomul din perete cu mâinile goale! Chiar aşa. Am încercat să mă ridic, dar n-am putut. Mi-a legat mâinile la spate şi picioarele cu nişte curele pe care le luase de la cei doi paznici. Putea să mă ucidă destul de lesne, sucindu-mi gâtul. Doamne, încă mă doare de unde m-a apucat. Dar îi sunt recunoscător că m-a lăsat în viaţă. Până la urmă m-am eliberat şi am ieşit din infirmerie clătinându-mă. Toţi paznicii zăceau la podea. Doi încă

trăiesc, dar sunt grav răniţi. Aparatele intercom sunt stricate până la ultimul. Uşa era încuiată, iar pistoalele şi cuţitele paznicilor de afară dispăruseră. Aş fi rămas acolo dacă nu mă pricepeam să forţez încuietori, iar ele nu s-ar fi lăsat descuiate. Apoi am alergat până am găsit un telefon...

— De când a evadat?

— De douăzeci şi cinci de minute.

— Atât de mult?

Rămase ca trăsnită. Ce făcuse Thorn în tot acest timp?

— Ocupă-te de răniţi, îi ordonă ea şi închise.

— Trebuie să fi avut un emiţător ascuns undeva, îi spuse ea lui Cyrano.

— De unde ştii?

— Nu-s sigură. Dar ce altceva l-ar fi întârziat atât? Nikitin, coboară nava la nivelul solului! Cât de repede poţi!

Katamura comunică prin intercom:

— Căpitane, elicopterul a dispărut.

Cyrano înjură în franceză.

Nikitin comută sistemul de amplificare general şi-i informă pe membrii echipajului că nava urma să efectueze o manevră periculoasă, întregul personal trebuia să-şi ia măsuri de siguranţă.

— La patruzeci şi cinci de grade, Nikitin! ordonă Jill. Cu viteză maximă!

Operatorul radar raportă că elicopterul îi apăruse pe ecran. Se deplasa spre sud, coborând cu viteză maximă, la un unghi de patruzeci şi cinci de grade.

Puntea cabinei de comandă era deja înclinată la acelaşi unghi de coborâre. Ceilalţi se legaseră în grabă de scaunele fixate în podea. Jill alese unul alături de Nikitin. Ar fi vrut să ocupe locul pilotului, dar chiar şi în aceste condiţii protocolul i-o interzicea. Dar nu avea importanţă că nu pilota ea nava. Aprigul rus avea să coboare dirijabilul la fel de repede ca şi ea. Sarcina ei era să-i tempereze zelul.

— Dacă Thorn are vreun emiţător, spuse Cyrano, îl poate folosi acum. N-o să reuşim.

Deşi pălise şi avea ochii dilataţi de spaimă, îi zâmbi lui Jill.

Jill îşi mută privirea de la el către cadrane. Nava avea o poziţie paralelă cu Valea, deci nu mai aveau de înfruntat şi problema traversării lanţului muntos. Jos ardeau lumini, focuri de tabără în jurul cărora stăteau santinele ori petrecăreţi. Norii de ploaie se risipiseră grăbiţi, ca întotdeauna. Cerul spuzit de stele arunca o lumină nesigură în spaţiul dintre cei doi munţi. Oare oamenii de la sol priveau cumva spre ei? Dacă da, pesemne că se întrebau ce era obiectul acela uriaş şi de ce venea cu atâta repeziciune către ei.

Cu toate acestea, nu cobora pe cât de repede ar fi voit Jill.

Cyrano avea dreptate. Dacă Thorn intenţiona să detoneze o bombă de la bord, ar face-o chiar acum. Doar dacă... doar dacă nu cumva avea de gând să aştepte până în momentul atingerii solului. La urma urmei, i-ar fi putut ucide şi pe ceilalţi doi paznici şi chiar şi pe Graves.

Rămânând cu un ochi la cadranele radar, apelă hangarul. Îi răspunse Szentes:

— Ne găseam cu toţii în cabine, explică el. În hangar nu există post de santinelă.

— Ştiu, încuviinţă ea. Spune-mi... repede, ce s-a întâmplat?

— Thorn a vârât capul pe uşă. A aţintit un pistol spre noi. Apoi a smuls intercomul din perete şi ne-a spus că va încuia uşa. A ameninţat că are o bombă care va exploda dacă cineva încearcă s-o deschidă. După aceea a plecat. Nu ştiam dacă e cazul să-l credem, dar nimeni nu voia să verifice dacă ne minţise ori nu. Apoi Katamura a crăpat-o uşor. Nici urmă de bombă; Thorn ne trăsese pe sfoară. Iartă-mă, căpitane.

— Ai procedat cum trebuia.

Îi ordonă operatorului radio să comunice către *Mark Twain* situaţia cu care se confruntau.

La altitudinea de 915 metri, îi ceru lui Nikitin să încline elicele pentru a imprima navei propulsie ascensională şi, de asemenea, să înalţe botul cu trei grade. Inerţia avea s-o menţină în picaj, în ciuda efectului de frânare creat de

elice. Peste un minut voia să-i ceară o nouă înălţare a botului cu zece grade. În acest fel picajul avea să fie atenuat considerabil.

Ce se putea face când aeronava revenea pe un traseu drept la aproximativ 915 metri? Asta *dacă* reuşea redresarea la acea altitudine. Risca extrem de mult, deşi cunoştea posibilităţile de manevră ale navei *Parseval* la fel de bine ca pe propriul buzunar.

Să aterizeze? Nu avea posibilitatea s-o amareze, iar hidrogenul ar fi trebuit eliberat ca să nu se înalţe când echipajul o va abandona. Altfel, unii dintre ei nu vor reuşi să coboare la timp, fiind purtaţi în derivă.

Dar dacă Thorn nu deţinea un emiţător şi nici nu plasase vreo bombă? Vor pierde aparatul în mod stupid.

— Prea repede! Prea repede! Constată Nikitin.

Jill se aplecase deja în faţă ca să fixeze comutatorul de eliberare a balastului la gradaţia de 1.000 de kilograme. Apăsă butonul şi după câteva secunde nava se înălţă brusc.

— Regret, Nikitin, murmură ea. Nu mai puteam aştepta. Radarul le arătă că elicopterul se afla spre nord, la 300 de metri altitudine. Thorn aştepta să vadă ce vor face? În caz că aşa se prezenta situaţia, nu voia să detoneze bomba dacă dirijabilul ateriza forţat ori oamenii abandonau nava.

Ce putea face? Gândindu-se la şansele ce-i rămâneau, scrâşni din dinţi. Nu suporta ideea de a pierde sau distruge o asemenea minune. Ultimul dirijabil.

Cu toate acestea, gândul trebuia să-i fie la siguranţa echipajului.

— Altitudine 152 de metri, anunţă Nikitin.

Aşezate în poziţie perfect verticală, elicele muşcau aerul la viteză maximă. Munţii străjuiau ameninţător de o parte şi de alta; spre babord, Fluviul sclipea în lumina lunii; câmpiile se desfăşurau sub ei.

Văzură locuinţe, construcţii fragile din lemn de bambus, populate de oameni, dintre care mulţi nu puteau dormi. Dacă dirijabilul ateriza pe câmpie, avea să strivească sute de persoane. Dacă lua foc, pârjolea mult mai mulţi.

Jill îi ordonă lui Nikitin să îndrepte aparatul către Fluviu.

Nu avea de ales.

*

Dintre oamenii aflaţi de-a lungul Fluviului care rămăseseră treji, câţiva priviseră cerul luminat şi presărat cu stele. Doar aceştia văzură două obiecte profilându-se, unul cu mult mai mare decât celălalt. Cel mic era alcătuit din două sfere, una deasupra celeilalte, cea mare fiind deasupra. Obiectul uriaş era lung şi avea forma unei ţigări de foi.

Se mişcau unul către celălalt; sfera inferioară a celui mai mărunt emitea o lumină slabă, iar celălalt, fascicule puternice. Unul dintre ele începu să se aprindă intermitent, la intervale regulate. Brusc, obiectul mai mare se înclină cu botul spre sol şi coborî cu viteză. Pe măsură ce se apropia de pământ, scotea un sunet straniu.

Unora, forma obiectelor nu le spunea nimic. Aceştia nu văzuseră niciodată vreun balon sau dirijabil. Unii zăriseră în treacăt ilustraţii sau fotografii ale baloanelor, deşi acestea erau cunoscute, însă majoritatea nici nu văzuseră aparate de zbor decât în desene care ilustrau ceea ce putea exista în viitor.

Foarte puţini recunoscură un dirijabil în obiectul care intrase acum în picaj.

Indiferent de ceea ce ştiau ori nu, mai toţi porniră în goană să-şi trezească prietenii sau tovarăşii de pat ori să dea alarma generală.

Având ochii obişnuiţi cu întunericul, zăriră elicopterul, iar asta îi făcu şi mai curioşi şi temători.

Tobele începură să bată, iar oamenii să strige. Curând se treziră cu toţii, iar locuinţele se goliră. Priveau spre cer, total nedumeriţi.

Discuţiile precipitate şi strigătele se transformară într-un răcnet general când unul dintre obiecte deveni o mare de vâlvătăi. Urlară când îl văzură prăbuşindu-se, trăgând după sine o flacără luminoasă care amintea de urma lăsată pe cer de căderea unui meteorit.

70

Îmbrăcămintea lui Tai-Peng se compunea doar din frunze de arbore-de-fier şi flori de iederă. Ţinând o cupă de vin în mâna stângă, păşea de colo-colo, alcătuind poeme cu uşurinţa apei care curge pe pantele dealurilor. O poezie era rostită în limba din vremea dinastiei T'ang, sunând ca rostogolirea unor zaruri într-un pahar pentru cei care nu aveau idee de chineză. După aceea o traducea în dialectul esperanto folosit de localnici. Prin traducere, multe subtilităţi şi aluzii se pierdeau, dar rămâneau destule elemente capabile să stârnească râsul sau lacrimile ascultătorilor.

Wen-Chiin, femeia lui Tai-Peng, cânta delicat dintr-un flaut de bambus. Deşi de obicei puternică şi piţigăiată, în astfel de momente vocea lui era potolită. Purta straie potrivite unei asemenea ocazii, frunze vărgate în verde şi roşu şi flori tărcate în roşu, alb şi albastru. Toate acestea fluturau pe el când umbla fără astâmpăr, ca o felină în cuşcă.

Pentru un om al secolului al VIII-lea d. Hr. şi aparţinând rasei galbene, era înalt, având un trup zvelt, însă cu umeri largi şi musculatură puternică. Părul lung îi strălucea în razele târzii ale soarelui de după-amiază, aruncând reflexe ca o oglindă întunecată din jad. Avea ochi mari, verde-spălăcit, acum aprinşi, ca ai unui tigru rănit şi flămând.

Era descendent de generaţia a noua dintr-un împărat şi o concubină a sa. Familia lui propriu-zisă fusese compusă din hoţi şi ucigaşi. Bunicii din partea unui părinte se trăgeau din triburile care trăiau în regiunile deluroase şi de la aceştia moştenise ochii verzi.

Atât el cât şi ascultătorii săi se aflau pe culmea unui deal înalt de unde se vedea câmpia, Fluviul şi zidul muntos. Spectatorii, chiar mai beţi decât el, deşi nici unul nu băuse din cale-afară de mult, stăteau în semicerc, lăsându-i astfel un spaţiu prin care putea să iasă şi să revină. Lui Tai-Peng

nu-i plăceau obstacolele de nici un fel. Zidurile îl făceau să devină neliniştit; gratiile închisorilor, turbat.

Jumătate dintre ascultători erau chinezi din secolul al XVI-lea d. Hr., iar ceilalţi proveneau din toate timpurile şi zonele Pământului.

Tai-Peng încetă să mai compună şi recită un poem de Chen Tzu-Ang. Mai întâi anunţă că acesta murise în închisoare, la vârsta de patruzeci şi doi de ani, cu un an înainte de naşterea sa. Un magistrat îl azvârlise în spatele gratiilor ca să-i poată lua averea moştenită de la tatăl său.

Sunt mândri cupeţii de-a lor viclenie,
Însă în Tao mai au mult de-nvăţat.
Se-nfoaie de zor cu-a lor felonie,
Dar nu ştiu în ce trup s-au băgat.
Nu iau aminte la Maestrul Adevărului Sumbru
Care-a văzut lumea-ntreagă-ntr-o sticlă din jad,
Al cărui suflet fugit-a de Rai şi Pământ,
Scăpând de Schimbare, Libertate primind.

Tai-Peng făcu o pauză pentru a-şi goli cupa, după care o întinse, cerând să-i fie umplută.

Un negru pe nume Tom Turpin constată:

— S-a terminat vinul. Vreţi nişte alcool?

— Nu mai avem băutura zeilor? Nu vreau zeama voastră barbară! Prosteşte, în vreme ce vinu-ţi dă viaţă!

Privi în jur, surâse ca un tigru în călduri, apoi o ridică în braţe pe Wen-Chun şi porni cu paşi mari spre coliba lor.

— Când vinul se termină, e momentul să treci la femei!

Frunzele şi florile viu colorate căzură la pământ fluturând în timp ce Wen-Chiin îi opuse rezistenţă în glumă. El arăta ca o fiinţă dintr-un mit, un bărbat-plantă purtând în braţe o femeie.

Ceilalţi pufniră în râs şi începură să se împrăştie înainte ca Tai-Peng să închidă uşa colibei. În drum spre casă, unul dintre ei dădu ocol dealului. După ce intră, baricadă uşa şi trase storurile din bambus şi piele. În lumina crepusculară,

se aşeză pe scaun. Deschise capacul potirului şi o vreme îl privi stăruitor.

Prin dreptul uşii trecură un bărbat şi o femeie. Vorbeau despre ciudatul eveniment petrecut pe Fluviu în urmă cu mai puţin de o lună. Scoţând un zgomot grozav, la miez de noapte, un monstru venit în zbor dinspre munţii de la apus coborâse pe Fluviu. Localnicii mai curajoşi sau nechibzuiţi plecaseră în bărci către, locul amerizării, dar ajunseseră acolo după ce acesta se scufundase şi nu mai apăruse la suprafaţă.

Fusese un balaur? Unii spuneau că aşa ceva nu existase niciodată. Aceştia proveneau din secolele al XIX-lea şi al XX-lea, oameni care-şi uitaseră originile. Doar cei slabi de minte nu credeau în balauri. Pe de altă parte, putea să fi fost o maşină zburătoare a fiinţelor care făuriseră lumea.

Se mai spunea că unii văzuseră, ori li se păruse că zăresc, o siluetă ce semăna a bărbat îndepărtându-se înot de locul unde dragonul coborâse în adâncuri.

Bărbatul din colibă zâmbi.

Se gândi la Tai-Peng. Nu aşa îl chema. Doar Tai-Peng şi alţi câţiva ştiau asta. Numele de împrumut însemna „Marea Pasăre Phoenix”, o sugestie privind adevăratul lui nume, fiindcă mereu se lăudase că în viaţa terestră exact asta fusese.

Tai-Peng îl întâlnise cu mult timp în urmă, dar nu-şi mai aducea aminte.

Bărbatul din colibă rosti un cuvânt-cheie. Instantaneu, învelişul exterior al potirului iradie. Lumina nu strălucea pe întreaga lui suprafaţă. Pe metalul cenuşiu apărură două cercuri mari, de fiecare parte a cilindrului. În interiorul fiecărui cerc, reprezentând o emisferă a planetei, se aflau mii de linii foarte subţiri şi răsucite, licărind. Ele intersectau nenumărate cercuri minuscule care pâlpâiau. Cu excepţia unuia, toate erau goale. Acesta încadra o pentagramă, o stea cu cinci colţuri, care palpita. Fiecare cerc, în afara celui cu stea, pulsa în puncte şi liniuţe luminoase.

Desenul era o diagramă care nu respecta o scară anume. Liniile reprezentau văile, iar cercurile, bărbaţi şi femei. Grupul pulsatoriu al fiecăruia era un cod de identificare.

X le spusese lui Clemens şi Burton că alesese doar doisprezece pentru a-l ajuta. Pe linii se vedeau de douăsprezece ori câte douăsprezece simboluri, fără a mai socoti şi steaua încadrată în cerc. O sută patruzeci şi patru cu totul.

O serie de cercuri licăreau în acelaşi ritm. Omul oftă şi rosti fraza codificată. Simbolurile care emiteau linie-linie-linie-punct dispărură.

Urmă altă frază-cheie. În partea superioară a potirului apărură două simboluri luminoase.

Mai trăiau doar şaptezeci de recruţi. Mai puţin de jumătate dintre cei aleşi. Câţi vor mai rămâne peste patruzeci de ani? Iar dintre ei, câţi se vor retrage?

Cu toate acestea, pe lângă cei recrutaţi, în prezent erau mulţi care ştiau despre turn. Unii aflaseră chiar despre persoana căreia Clemens îi spunea Necunoscutul Misterios sau X. Secretul ieşise la iveală, iar cei care aflaseră din auzite de existenţa lui erau la fel de puternic motivaţi ca şi recruţii.

Cum situaţia se schimbase, în mod sigur se găseau şi alţii dornici să pornească în călătoria spre pol. Se putea întâmpla ca acolo să ajungă novicii, nu recruţii.

Rosti o altă frază-cheie. Cercurile apărură brusc însoţite de alte simboluri. Triunghiuri, o pentagramă neîncercuită, o hexagramă, adică o stea cu şase colţuri. Triunghiurile, pulsând grupuri de coduri, erau simbolurile Eticilor de rangul doi, agenţii.

Hexagrama aparţinea Operatorului.

Vorbi iarăşi. În centrul emisferei cu faţa spre el apăru un pătrat de lumină. Apoi desenul din afara pătratului se stinse, iar acesta crescu imediat. Era o imagine mărită a unei zone unde se găseau cele trei stele şi câteva cercuri.

O altă frază făcu să apară cifre luminoase deasupra pătratului. Deci steaua cu şase colţuri era la mii de kilometri distanţă, în aval. Operatorul nu reuşise să urce la

bordul navei *Rex*. Al doilea vapor cu zbaturi va sosi, însă ceva mai târziu.

Richard Francis Burton trăia în valea învecinată dinspre est. Foarte aproape şi totuşi extrem de departe. Doar la o zi de mers pe jos, dacă omul ar fi reuşit să treacă prin piatră ca o stafie.

Fără îndoială că Burton urcase la bordul lui *Rex Grandissimus*. Cerculeţul care-l simboliza se deplasa prea rapid de-a lungul liniei sale ca să folosească alt mijloc de locomoţie.

Operatorul... ce-ar întreprinde Operatorul dacă ar ajunge pe *Mark Twain?* I-ar dezvălui o parte din adevăr lui Sam Clemens? Ori ar păstra tăcerea?

Imposibil de spus ce avea să se întâmple. Situaţia căpătase o turnură inexplicabilă. Nici măcar computerul de la Cartierul General nu reuşise să anticipeze decât un procent redus de probabilităţi.

Până acum, la bordul lui *Rex* era doar un agent. *Mark Twain* sigur avea unul.

Pe linia dintre *Rex* şi Virolando apăreau şaizeci de oameni. Putea identifica doar zece. Aceştia aparţineau eşalonului superior, şefi ai secţiilor.

Exista posibilitatea să nu găsească pe nici unul dintre cei şaizeci.

Dar... dacă nu reuşea să ajungă la bordul nici unuia? Avu o senzaţie de sfârşeală.

Va reuşi el într-un fel sau altul. *Trebuia*.

Era silit să ia în calcul şi eşecul.

Cândva socotise că putea face orice stătea în puterea oamenilor, dar şi alte lucruri, de care ei nu erau în stare, dar această siguranţă îi fusese întrucâtva zdruncinată. Poate fiindcă trăise prea mult printre locuitorii Fluviului.

Mulţi călători în susul Fluviului fuseseră animaţi de o mare şi unică dorinţă. Nenumăraţi oameni auziseră istorisirea lui Joe Miller, fie şi la a nu ştiu câta mână. Aceştia sperau să găsească frânghia din prosoape care să le permită escaladarea peretelui abrupt. Gândeau că vor găsi tunelul care să-i ducă pe ocolite dincolo de un munte

inaccesibil. Mai sperau să folosească drumul îngust de pe versantul muntelui.

Acestea nu mai existau.

Nici tunelul de la capătul potecii, la poalele muntelui. Acesta devenise lavă.

Aruncă din nou o privire la steaua neîncercuită. Aproape. Mult prea aproape. După cum arăta acum, ea reprezenta cea mai mare primejdie.

Cine putea şti ce întorsătură vor lua lucrurile?

Vocea răsunătoare a lui Tai-Peng răzbătu până în colibă. Îşi rostogolea femeia prin iarba de afară şi răcnea ceva neinteligibil, adresându-se lumii. Cât zgomot făcea omul pe acest tărâm! Ce freamăt îl mâna!

Dacă nu-i pot clinti pe zeii din Rai, măcar voi face un tărăboi nemaipomenit în Iad.

Acum Tai-Peng era mai aproape şi vorbele lui se auzeau limpede:

— Mănânc precum un tigru şi mă balig precum un elefant! Pot bea trei sute de cupe de vin fără să mă ridic de la masă! M-am căsătorit cu trei femei şi am iubit o mie! Cânt mai bine decât oricine la lăută şi scriu poeme nemuritoare cu miile, dar le arunc în Fluviu de îndată ce le termin şi privesc apa, vântul şi spiritele ducându-le spre pieire! Apă şi flori! Apa şi florile. Pe acestea le iubesc cel mai mult. Schimbarea şi nestatornicia. Ele mă rănesc, mă dor şi mă torturează. Şi, totuşi, vremelnicia şi efemeritatea dau frumuseţe! Fără muribunzi şi moarte ar putea exista frumuseţe? Perfecţiune? Frumuseţea încântă fiindcă e sortită pieirii! Aşa să fie? Eu, Tai-Peng, m-am socotit cândva o apă curgătoare, o floare deschizându-se! Un balaur! Flori şi balauri! Balaurii sunt florile cărnii! Ei trăiesc în frumuseţe, în vreme ce generaţii întregi de flori se deschid şi pier. Înfloresc şi se transformă-n ţărână. Dar până şi balaurii mor; înfloresc şi devin praf. Un bărbat alb, palid ca o stafie, cu ochi albaştri ca de demon, mi-a spus cândva că balaurii trăiesc eoni întregi. Eoni, auziţi-mă! Vreme de secole care-ţi fac mintea să se-nvârtă numai când te gândeşti. Şi totuşi... toate au pierit cu milioane de ani în urmă, cu mult înainte

ca Nukua să fi zidit bărbatul şi femeia din lut. În ciuda mândriei şi frumuseţii lor, ei au murit. Apă. Flori. Balauri.

Vocea lui Tai-Peng se stinse pe măsură ce cobora dealul, dar omul din colibă mai auzi un pasaj rostit pe un ton triumfător:

— Ce blestemaţi ne-au redat viaţa pentru ca acum să vrea moartea noastră pe vecie?

— Hmm! exclamă omul din colibă.

Deşi poemele lui Tai-Peng făceau mereu referire la scurtimea vieţii bărbaţilor, femeilor şi florilor, niciodată nu făceau aluzie la moarte. Nici în discuţii nu o menţiona vreodată. Cu toate acestea, vorbea curajos despre trecerea în nefiinţă, vărsându-şi veninul asupra ei.

Până acum lăsase impresia unui om cât se poate de fericit. Trăia în acest stat minuscul de şase ani şi se părea că nu are intenţia să-l părăsească.

Acum era gata?

Un om ca Tai-Peng ar fi un bun tovarăş în călătoria spre izvoare. Era agresiv, iute la minte şi un spadasin de temut. Dacă putea fi îndemnat în mod delicat să continue pe drumul de care uitase...

Oare ce avea să se întâmple în următoarele decenii?

Cum deocamdată era numai o iţă în urzeala misteriosului plan şi nicidecum făuritor al lui, putea anticipa doar că unii vor ajunge în Virolando, iar alţii, nu.

Cei mai inteligenţi vor descoperi un mesaj. Câţiva îl vor descifra. Printre aceştia se vor număra atât recruţii, cât şi agenţii.

Cine va ajunge primul la turn?

El *trebuia* să fie primul.

Şi să supravieţuiască primejdiilor acestei călătorii. Probabil că cea mai cumplită va fi inevitabila luptă dintre cele două vapoare. Clemens hotărâse să-l ajungă din urmă pe Regele Ioan, pentru a-l ucide sau captura. Exista probabilitatea ca ambele nave şi echipajele lor să-şi găsească sfârşitul.

Sălbăticie! Prostia oarbă a tigrului!

Totul din pricina dorinţei turbate de răzbunare care-l cuprinsese pe Clemens, care altfel era cel mai paşnic dintre oameni.

Oare Clemens putea fi convins să renunţe la ambiţia copilărească de răzbunare?

Uneori aproba spusele Operatorului care, într-un acces de deprimare, afirmase: „Umanitatea îi stă în gât lui Dumnezeu.”

Dar... *Sfinţi-va răul, iar gheaţa va pârjoli*.

Iar Stăpânul Întunecatului Adevăr se slujea de imprevizibila Schimbare.

— Ce s-a?...

Liniile şi simbolurile luminoase dispăruseră.

Rămas cu gura căscată, privi lung, incapabil să creadă. Apoi rosti o serie de fraze-cheie, dar suprafaţa potirului nu-şi schimbă nuanţa cenuşie. Îşi încleşta fălcile şi strânse din pumni.

Prin urmare, se întâmplase lucrul de care-i fusese teamă.

În complexul de sateliţi, ceva încetase brusc să funcţioneze. Nici nu era de mirare. După o sută de ani, circuitele ar fi trebuit verificate, dar nimeni nu reuşise să o facă.

Acum nu va mai şti precis poziţia celorlalţi. Pătrundea şi el în inima întunericului, trezindu-se înconjurat de ceţuri. Dispariţia luminilor de pe potir lăsase în urmă o beznă şi mai greu de pătruns. Se simţi asemenea unui pelerin ostenit şi solitar, ajuns pe un ţărm necunoscut – o umbră între atâtea altele.

Ce altceva rău se va petrece? Ce mai rămăsese? De exemplu... ba nu, nu. Iar dacă era aşa, sigur nu va avea timp suficient.

Se ridică în picioare şi-şi îndreptă spatele.

Sosise momentul să plece.

O umbră între umbre, pentru care timpul devenea extrem de preţios.

Asemenea recruţilor şi agenţilor, asemenea tuturor fiinţelor înzestrate cu raţiune, va trebui să clarifice lucrurile de unul singur.

Facă-se lumină.